XM .A258 V.19
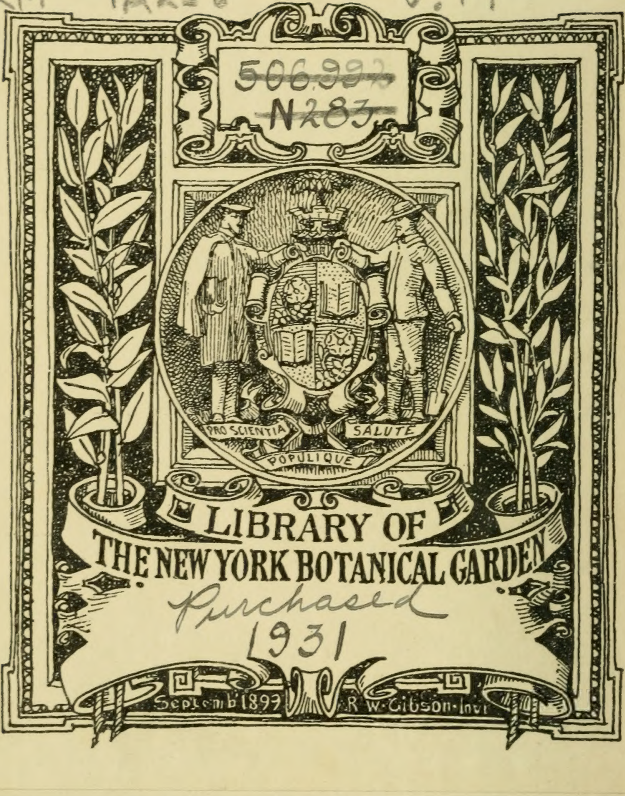
506.997
N283
PRO SCIENTIA
SALUTE
POPULIQUE
LIBRARY OF
THE NEW YORK BOTANICAL GARDEN
Purchased
1931
Septemb 1899
R W Gibson Invt

NATUURKUNDIG TIJDSCHRIFT

VOOR

NEDERLANDSCH INDIË.

NATUURKUNDIG TIJDSCHRIFT

VOOR

NEDERLANDSCH INDIË,

UITGEGEVEN DOOR DE

NATUURKUNDIGE VEREENIGING

IN

NEDERLANDSCH INDIË,

ONDER HOOFDREDAKTIE VAN Dr. P. BLEEKER.

DEEL XIX.

VIERDE SERIE.

DEEL V.

LIBRARY
NEW YORK
BOTANICAL
GARDEN

BATAVIA,
LANGE & CO.
1859.

XM
.A258
V.19

LIBRARY
NEW YORK
BOTANICAL
GARDEN.

INHOUD

VAN

HET NEGENTIENDE DEEL.

(VIJFDE DEEL DER VIERDE SERIE).

BLADZ.

G. J. FILET, De inlandsche plantennamen bijeenverzameld en in alphabetische orde gerangschikt. 1

D, W. ROST VAN TONNINGEN, Rapport over de aanwezigheid van grondstoffen in den Nederlandsch-Indischen Archipel, geschikt tot bereiding van papier. 281

CORNS DE GROOT, Een woord aan het publiek betreffende eene beschouwing over de koolformatie van Borneo, naar aanleiding van de 18e en 19e der Bijdragen tot de geologische en mineralogische kennis van Nederlandsch Indië door S. BLEEKRODE. 313

FEB 24 1931

BLADZ.

P. BLEEKER, Over eenige vischsoorten van de Zuidkust-wateren van Java. 329

H. A. BERNSTEIN, Over eene merkwaardige anomalie in den oorsprong der Arteriae Carotides, waargenomen bij Pitta cyanura Vieill. (met afbeelding). 353

FR. WALKER, Catalogue of the Homopterous insects collected at Sarawak, Borneo, by Mr. A. R. Wallace, with descriptions of new species. 361

H. VON ROSENBERG, Beschrijving van eene reis naar de Zuidwestkust en Noordoostkust van Nieuw-Guinea. 1e Gedeelte. Reis naar de Zuidwestkust en verblijf aldaar. 399

J. C. BERNELOT MOENS, Scheikundig onderzoek van den bast van Nauclea orientalis, ... 423

P. BLEEKER, Derde bijdrage tot de kennis der vischfauna van Soembawa. 431

J. HAGEMAN JCZ., Over de uitbarsting der vulkanen in Oostelijk Java in het jaar 1586. 441

Berigten van verschillenden aard.

Vulkanische verschijnselen in den Indischen Archipel. . . 453

Verrigtingen der ingenieurs van het Mijnwezen in Nederlandsch Indië. 458

BLADZ.

Personaliën. 462

Index specierum Animalium in Voluminibus XV ad XIX Diarii Societatis Scientiarum Indo-Neerlandicae descriptarum. 466

(Bij dit deel is gevoegd de Geologische Kaart van de Westerafdeeling van Borneo, behoorende bij de 20e Bijdrage tot de geologische en mineralogische kennis van Nederlandsch Indië door R. Everwijn (Dl. XVII) welke kaart, wegens gebrek aan steendrukkers en papier, niet vroeger is kunnen afgedrukt worden).

DE

INLANDSCHE PLANTENNAMEN.

BIJEENVERZAMELD EN IN

ALPHABETISCHE ORDE GERANGSCHIKT

DOOR

G. J. FILET,

Officier van gezondheid 2e klasse.

Gedurende een tienjarig verblijf in deze gewesten de botanie in mijne vrije uren als liefhebberijwetenschap beoefenende, hoofdzakelijk echter om door de kennis der inheemsche gewassen ook tot die van haar geneeskrachtig nut te kunnen geraken, viel mij al spoedig het aantal en de gelijkheid soms der inlandsche plantennamen in het oog, zoo mede de noodzakelijkheid om met deze grondig bekend te zijn. Vaak toch heeft eene en dezelfde plant een groot aantal synonymen, omgekeerd ook hebben vele planten denzelfden of wel eenen algemeenen inlandschen naam, zoo als bijv: bijna alle Laurussoorten die van Hoeroe in het Soendaneesch, enz. — Daar bij het groot aantal boekwerken, waarin men tot nog toe de inlandsche planten moest opzoeken om tot eene juiste diagnosis te kunnen komen, welk gebrek eerstdaags door den verdienstelijken arbeid van

Prof. Miquel, het verschijnen zijner Flora van Nederlandsch Indië, waarschijnlijk zal opgeruimd zijn, voornamelijk echter door de onmogelijkheid om zich soms deze werken te kunnen aanschaffen of ter inzage te krijgen, het mij al spoedig bleek doelmatig te zijn om met de kennis der inlandsche synonymen toegerust te zijn, begon ik langzamerhand, zoo uit de bestaande boekwerken, als door opgaven van inlanders, alle bestaande plantennamen, niet alleen van Java maar ook van alle tot deze bezittingen behoorende eilanden, bijeen te verzamelen, ten einde deze zoo mogelijk later tot een doelmatig geheel te kunnen rangschikken.— Bij gemis van een of ander toch moet men dikwerf, wanneer de inlander deze of gene plant of wel een deel daarvan als van huishoudelijk, geneeskrachtig of algemeen nut aanprijst, deze met een schouderophalen voorbijgaan, daar men toch tot geene juiste onderkenning kan geraken. Niet ieder geneeskundige is daarbij zoo ervaren in botanie, dat, al bezit hij de noodige hulpmiddelen, hij dadelijk tot eene juiste diagnosis der planten kan geraken. Het is daarom, dat ik besloot dezen bundel te verzamelen en openbaar te maken, daar het door deze, hoop ik, gemakkelijk zal worden, spoediger omtrent eene aangewezene plant te kunnen oordeelen, vooral echter ook om een beter overzigt te kunnen krijgen over die menigte synonymen, welke soms eene en dezelfde plant in de verschillende residentiën van Java of op de overige eilanden draagt. Thans mij op Borneo bevindende, had ik gaarne hierin opgenomen de namen, welke door de hier te huis behoorende Maleijers en Dajaks vóor de mij bekende planten gebezigd worden. Dienstbezigheden verhinderden mij echter de door deze bewoonde streken op te zoeken, waarom ik mij alleen heb moeten bepalen tot het opteekenen van eenige Chinesche benamingen, welke volkstam sedert jaren deze landstreek reeds bewoont en langzamerhand de oorspronkelijke bevolking schijnt verdrongen te hebben.

Wat de spelling der inlandsche namen aangaat, volgde ik steeds die, welke ik aangegeven vond, schreef de nieuwe naar de uitspraak volgens het gehoor op en veranderde slechts zelden de bestaande, wanneer deze mij foutief voorkwam; zoo veranderde ik soms *aij* in *ai*, *u* in *oe*, *tsja* en *tscha* in *sja* en *tja*, enz.

Achter den inlandschen naam plaatste ik zoo mogelijk de nieuwste kunsttermen en gemakshalve, voor latere nasporingen, den familienaam, waartoe elke plant behoort.

De achter elken inlandschen naam geplaatste kapitale letter of letters duiden verkort de streek of taal aan, waarin deze gebezigd wordt; zoo beteekenen:

Alf.	Alfoeroesch.	Dj.	Djambie.
Amb.	Amboina.	Ht.	Hitoe.
Ar.	Aroë-eilanden.	Huah.	Huahomel.
Bl.	Bali.	J.	Javaansch.
Bd.	Banda.	Lamp.	Lampongsch.
Bk.	Banka.	Lar.	Larika.
Bat.	Batavia.	Lt.	Leijtimor.
Btt.	Battak.	Lh.	Loehoe.
Btj.	Batjan.	M.	Maleisch.
Benk.	Benkoelen.	Mak.	Makassaarsch.
Bi.	Bima.	Man.	Manipa.
Bg.	Boegineesch.	Mand.	Mandhelingsch.
Br.	Boeroe.	Men.	Menado.
Boet.	Boeton.	N.G.	Nieuw Guinea.
Bon.	Bonoa.	O.Cel.	Oostelijk Celebes.
Bo.	Borneo.	O.Cr.	Oostelijk Ceram.
Bo.zo.	Borneo's zuidoostkust.	O.J.	Oost-Java.
Cel.	Celebes.	Om.	Oma.
Cr.	Ceram.	Pal.	Palembangsch.
Ch.	Chineesch.	Phil.	Philippijnsche eilanden.
Ch.Bo.	Chineesch van Borneo.	R.	Riouw.

S.	Sundaneesch.	Td.	Tidore.
Saw.	Sawoe.	Ti.	Timor.
Sol.	Solor.	Tond.	Tondano.
Sum.	Sumatra.	Ul.	Uliassers.
Sum.o.k.	Sumatra's Oostkust.	Zo.Ar.	ZuidOoster-Archipel.
Sum.w.k.	Sumatra's Westkust.	Zo.Bo.	ZuidOostelijk Borneo.
T.	Ternate.		

Achter eenige schreef ik de afkomst voluit; bij andere, welker oorsprong onduidelijk of onbepaald was opgegeven, heb ik een (?) geplaatst.

En hiermede hoop ik iets verrigt te hebben tot vergemakkelijking der beoefening der Botanie, hoofzakelijk echter tot het beter opsporen van het algemeen huishoudelijk of geneeskrachtig nut der planten.

Montrado, Mei 1858.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Aäntingan S.	Acrocephalium diffusum Hsskl.	Labiatae.
Abo-abo S.	Callicarpa cana L.	Verbenaceae.
Aboebo Mak.	Dioscorea pentaphylla L.	Dioscoreae.
Adal-adal J.	Croton tiglium Hmlt.	Euphorbiaceae.
Adas M, J, & R.	Foeniculum vulgare Grtn.	Umbelliferae.
„ -adassan J.	Gomphrena globosa L.	Amarantaceae.
„ manies M, J, [& R.	Pimpinella anisum L.	Umbelliferae.
	Anethum graveolens L.	„
„ ollanda J.	Foeniculum vulgare Grtn.	„
„ tjina M, J.	Illicium anisatum Dc.	Magnoliaceae.
Adjeran oetan J.	Bidens pilosa L.	Compositae.
Affi-affi Cr.	Avicennia tomentosa Wld.	Avicennieae.
Afil Ti.	Hymenodyction timoranum [Span.	Rubiaceae.
Aforo Bg.	Dioscorea pentaphylla L.	Dioscoreae.
Agar-agar M, R.	Plocaria candida Nees.	Floridae.
„ „ koening M.	Sphaerococcus lichenoides, v. β [tenuis Ag.	„
Agila M. R.	Aquilaria agallocha Lam?	Aquilarineae.
	Excoecaria agallocha L?	Euphorbiaceae.
Aha Ht.	Gossypium indicum Lam.	Malvaceae.
Ahaän Amb.	Curculigo latifolia Dryand.	Hypoxideae.
	Epidendrum tuberosum Lour.	Orchideae.
„ abbal Amb.	Calanthe veratrifolia R. Br.	„
„ malona Amb.	id. id. id.	„
Ahaijr Amb.	Uncaria lanosa Dc.	Rubiaceae.
Ahamahoe Lt. & [Amb.	Gossypium indicum Lam.	Malvaceae.
	Eriodendrum anfractuosum Dc.	Sterculiaceae.
Aheij Amb.	Dioscorea pentaphylla L.	Dioscoreae.
Ahoe ila Amb.	Dolichos catjang L.	Papilionaceae.
Ahuë maun Amb.	Phaseolus radiatus Lour.	„
Ahuelloe Cr.	Diospyros ebenum Rtz.	Ebenaceae.
Ahuo Amb.	Dioscorea bulbifera L.	Dioscoreae.
Ahtès M.	zie Adas M, J. & R.	
Airi koekoen S.	Knema glaucum Bl.	Myristiceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Ay-alya Amb.	Eucaleptus versicolor Bl.	Myrtaceae.
Aijam bakoekoe M.	Rubus acuminatissimus Hsskl.	Rosaceae.
	„ moluccanus Rmph.	„
Aijapanna S. M.	Eupatorium aijapana Vnt.	Compositae.
Aijassa Om.	Evodia latifolia Dc.	Diosmeae.
Aijessi Amb.	Bassia longifolia Lam. ? ?	Sapotaceae.
Aijewan Ht.	Podocarpus ebracteata Herit.	Taxineae.
	„ Rumphiana Bl.	„
Aijhau madelle Ht.	Pimela oleosa Lour.	Burseraceae.
Aijhoit Amb.	Coix agrestis Wld.	Gramineae.
Aij hosso Amb.	Hernandia ovigera L.	Hernandiaceae.
Aij huaa Ht.	Euphorbia neriifolia L.	Euphorbiaceae.
„ „ ketjil Amb.	Kalanchoë laciniata Dc.	Crassulaceae.
„ „ mahina Amb.	„ „ „	„
„ hua ette Amb.	Neuburgia tuberculata Bl.	Apocijnaceae.
„ „ mette Amb.	„ „ „	„
	Cerbera musculiformis Encycl.	„
Aijkaijn Lt.	Stadtmannia sideroxylon Dc.	Sapindaceae.
Aijkaru laun maun [Amb.	Nelitris rubra Bl.	Myrtaceae.
Aijkau boppo Amb.	Jambosa bifaria Wght.	„
„ laun ela Amb.	„ alba Rmph.	„
„ „ maun Amb.	Nelitris alba Bl.	„
	„ rubra Bl.	„
of kapoel.	„ bracteata Bl.	„
„ toea Amb.	Syzygia cymosa Dc.	„
Aijlaloe Amb.	Adenanthera pavonina L.	Mimoseae.
Aij laloen Ht.	Abrus praecatorius L.	Papilionaceae.
Aij lanoe hosso Ht.	Hernandia ovigera L.	Hernandiaceae.
„ „ seloe Ht.	Actinodaphne Rumphii Bl.	Laurineae.
„ „ soenoe Amb	Acalypha mappa Wld, of	Euphorbiaceae.
	Rottlera tanaria Hsskl.	„
Aijlaroe Amb.	Adenanthera pavonina L.	Mimoseae.
„ pidjar Amb.	Abrus praecatorius L.	Papilionaceae.
„ pohon Amb.	Pongamia? corollaria Miq.	„
Aijlassalinoe Amb.	Dillenia elliptica Dc.	Dilleniaceae.
Aylatoe Amb.	Hernandia sonora Wld?	Hernandiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Aylauessi Amb.	Bassia longifolia Lam?	Sapotaceae.
Aylau njid Amb.	Medinella macrocarpa Bl.	Melastomaceae.
„ sala Amb.	Cissus carnosa Rxb.	Ampelideae.
„ toeban Amb.	Vitex trifolia L.	Verbenaceae.
Aylaun ahussen Ht.	Vernonia cinerea Less.	Compositae.
	„ leptophylla Dc.	„
„ „ toani Ht.	Bidens Wallichii Dc.	„
	„ peduncularis Gaud.	„
„ hitoe Amb.	Coleus aromaticus Bnth.	Labiatae.
„ kapepoeli Lh.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
„ mahay Amb.	Phyllanthus nuriri L.	Euphorbiaceae.
	„ urinaria L.	„
„ mamulin Lh.	Ruellia alternata Brm.	Acanthaceae.
„ manoek Ht.	Cassia sophera L.	Papilionaceae.
	„ tora L.	„
„ marua Amb.	Mussaenda glabra Vhl.	Rubiaceae.
„ marva Ht.	Dartus perlarius Lour.	Solanaceae.
„ niwel Amb.	Nothopanax cochleatum Miq.	Araliaceae.
	„ pinnatum Miq.	„
„ nya Ht.	Ruellia alternata Brm.	Acanthaceae.
„ oerita Amb.	Trevesia moluccana Miq.	Araliaceae.
„ payamatta. Amb.	Bonnaya veronicaefolia Sprg.	Scrophularineae.
	Gratiola lucida Rxb.	„
	Dentella repens Frst.	Rubiaceae.
„ peu peu Ht.	Vernonia cinerea Less.	Compositae.
„ poetie Amb.	Lawsonia falcata L.	Lythrariae.
„ rihute Amb.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
„ sehu Lt.	Vernonia cinerea Less.	Compositae.
„ seron Lt.	Tetranthera angustifolia Bl.	Laurineae.
„ tahina Amb.	Coleus aromaticus Bnth.	Labiatae.
	Conyza balsamifera Bl.	Compositae.
„ tahur Amb.	Piper subpeltatum Wld.	Piperaceae.
„ uä massari Lt.	Vernonia cinerea Less.	Compositae.
„ uyn Amb.	Curanga amara Bl.	Scrophularineae.
„ wakkan Amb.	„ „ „	„
Aylilin Amb.	Graptophyllum hortense Nees.	Acanthaceae.
Ayloaha Amb.	Ruellia repanda L.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Ayloaha oetan Amb.	Ruellia repanda L.	Acanthaceae.
Ay lohoy Amb.	Nothopanax cochleatum Miq.	Araliaceae.
„ lohun oebi Amb.	Cissus cordata Rxb.	Ampelideae.
Aylou aha Lt.	Peristrophe tinctoria Nees.	Acanthaceae.
Aylouha poetie Lt.	Hypoëstes purpurea R. Br.	„
Aymaän abbar Lt.	Mangifera laxiflora Desrouss.	Anacardiaceae.
Ay-mabala Amb.	Albizzia Dur. Sp.	Mimoseae.
Ay mahoe Amb.	Lansium domesticum Jck.	Meliaceae.
„ makianinoe Amb	Dillenia serrata Dc.	Dilleniaceae.
„ makka loelan Ht.	Jxora amboinica Bl.	Rubiaceae.
„ makuninoe Amb	Dillenia elliptica Dc.	Dilleniaceae.
„ maloe Amb.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
„ manoe Amb.	Elaeocarpus serrata L.	Tiliaceae.
„ massaninoe Amb	Dillenia serrata Dc.	Dilleniaceae.
„ mette Amb.	Commersonia echinata Frst, of „ javensis G. Don.	Büttneriaceae. „
„ metten Br.	Ebenoxylon verum Lour.	Ebenaceae.
„ „ laun maun [Amb.	Guatteria Rumphii Bl.	Anonaceae.
„ „ palehu „	Artabotrys odoratissima Bl.	„
„ miel Lt.	Stadtmannia sideroxylon Dc.	Sapindaceae.
„ miri Br.	Hernandia sonora Wld.?	Hernandiaceae.
„ miten Br.	Ebenoxylon verum Lour.	Ebenaceae.
„ „ Lt.	Stadtmannia sideroxylon Dc.	Sapindaceae.
„ moesien Cr.	Quercus moluccana Rmph.	Cupuliferae.
„ nahu Amb.	Melastoma polyanthum Bl.	Melastomaceae.
Aynkka Amb.	Aralia chinensis L.	Araliaceae.
Ayoelan Amb.	Sandoricum indicum Cav.	Meliaceae.
Ayoelit Amb.	„ „ „	„
Ayokkol ketjil Amb.	Plumbago rosea L.	Plumbagineae.
Ayokkoli Ht.	Croton pavana Ham.	Euphorbiaceae.
Ayokkor Lt.	„ „ „	„
Aypakka Amb.	Cordia myxa L.	Cordiaceae.
„ java Amb.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
Ay passa Lt.	Dehaasia media Bl. Machilus odoratissimus Nees.	Laurineae. „
„ poetie Amb.	Melaleuca leucodendron L.	Myrtaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Pisonia Plum. Sp.	Nyctagineae.
Ay polat Amb.	Urtica ovalifolia Bl.	Urticaceae.
„ samara Amb.	Casuarina equisetifolia L.	Casuarineae.
„ sana Amb.	Spaerococcus lichenoides, β. [tenuis Ag.	Floridae.
„ tette obte Huah.	Codiaeum variegatum L.	Euphorbiaceae.
„ „ olite Huah.	„ „ „	„
„ „ toeban Amb.	Vitex trifolia L.	Verbenaceae.
Aytiba Amb.	Nepenthes phyllamphora Wld.	Nepentheae.
Aytimon Amb.	Timonius Rumphii Bl.	Rubiaceae.
Aytoea Lh.	Aegiceras ferreum Bl.	Aegicereae.
Ay toeban Amb.	Vitex trifolia L.	Verbenaceae.
	„ paniculata Encycl.	„
Ayukka Amb.	Leea sambucina Wld.	Ampelideae.
Aywahaöe Lh.	Acorus terrestris Rmph.	Orontiaceae.
Aywara Lt.	Flagellaria indica L.	Flagellarieae.
Aywel Amb.	Dioscorea pentaphylla L.	Dioscoreae.
Ajam-ajam J.	Croton flavens L.?	Euphorbiaceae.
Ajer M, R.	Aralia chinensis L.	Araliaceae.
Ajong-ajong S.	Quamoclit coccinea Mnch.	Convolvulaceae.
	Ipomoea luteola Jcq.	„
Akat Cr.	Bruguiera gymnorrhiza Bl.	Rhizophoreae.
Akel Men.	Sagguerus saccharifer Bl.	Palmae.
Akkar binassa M.	Plumbago rosea L.	Plumbagineae.
„ koessoe M.	Polypodium quercifolium Wld.	Polypodiaceae.
„ marai M, Sum. [Wk.	Leuconotis anceps Jck.	Apocynaceae.
„ koekoetjingan [M.	Cibotium glaucescens Kaulf.	Polypodiaceae.
„ pouloron M,M.	Aristolochia indica L.	Aristolochieae.
„ tikoes M.	Ophioxylon trifoliatum Grtn.	Apocynaceae.
„ tjamakka S.	Dianella montana Bl. & var. [latifolia.	Liliaceae.
	Pardanthus chinense Ker.	Irideae.
„ treba M.	Rhinacanthus communis Nees.	Acanthaceae.
„ wangie M.	Andropogon muricatus Rtz.	Gramineae.
Alabobo T.	Kalanchoe laciniata Dc.	Crassulaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Aladie Mak.	Colocasia vera Rmph. (C: antiquorum Schott).	Aroideae.
Alaloen Bd.	Sesamum indicum L.	Bignoniaceae.
Ala manay Amb.	Myristica salicifolia Wld.	Myristicaceae.
Alaun mahay Ht.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
„ pinan Amb.	Scindapsus? Rumphii Miq.	Orontiaceae.
Alea M. (Mol.)	Zingiber officinale L.	Zingiberaceae.
„ oetan M. (Mol.)	„ marginatum Rxb.	„
„ paddi M. (Mol.)	„ gramineum Bl.	„
Alhalla ambon Amb.	Impatiens balsamina L.	Balsamineae.
Alla-antong S.	Tabernaemontana javanica Miq.	Apocynaceae.
Allaar Amb.	Momordica subangulata Bl.	Cucurbitaceae.
	Trichosanthes trifoliata Bl.	„
Allang-allang M.	Imperata koenigii Pls.	Gramineae.
Alligoeroea banga T.	Tabernaemontana divaricata R, [Br.	Apocynaceae.
	„ coronaria R, Br.	„
Allor dawon J.	Atriplex littoralis L.	Chenopodeae.
Alossul Ul.	Cedrela febrifuga Bl.	Cedrelaceae.
Amadyeh Mand.	Bridelia stipularis Bl.	Euphorbiaceae.
Amakin abbal Lh.	Commersonia echinata Frst, of	Buttneriaceae.
	„ javensis G. Don.	„
Amakir Amb.	Artocarpus incisa L.	Artocarpeae.
Amale Amb.	Elaeocarpus serrata L.	Tiliaceae.
Amassi Amb. & Br.	Cubilia Rumphii Bl.	
Ambatsjan M.	Mangifera foetida Lour.	Anacardiaceae.
Ambi T.	Artocarpus integrifolia L.	Artocarpeae.
Ambiet S.	Naucleae Sp: div:	Rubiaceae.
	Elaeocarpus angustifolius Bl.	Tiliaceae.
	Monoceras lanceolatum Hsskl.	„
Amboelan J.	Metroxylon Rumphii Mrt.	Palmae.
Ambol J.	Gynopachys tomentosa Bl.	Rubiaceae.
Amies mata S. M.	Ficus ribes Rwdt.	Moreae.
	„ coronata Rwdt.	„
„ „ lumboet S	„ Tnft. Sp. 1.	„
Amiri Br.	Hernandia sonora Wld. ?	Hernandiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Amme Amb.	Chavica (Piper) betle Miq.	Piperaceae.
Ammelau abber ma- [mare Amb.	Piper diffusum Vhl.	„
Ammelau tallan ma- [hina Amb.	„ „ „	„
Ammelaun maäke [Amb.	„ arborescens Rxb.	„
„ nitoe Amb.	„ majusculum Bl.	„
„ tallan laun [maun Amb.	„ arborescens Rxb.	„
Ammelaun tallan [mamoeri Amb.	„ majusculum Bl.	„
Ammelaun tallan [poetie Amb.	„ „ Bl.	„
Ammo Amb.	Chavica betle Miq.	„
„ ette ette Amb.	„ Roxburghii Miq. (Piper longum Dtr).	„
Ammolaun Amb.	„ betle Miq.	„
Ampadoe broeang [M, R.	Brucea Sumatrana Rxb.	Xanthoxylaceae.
Ampak M & Bali.	Evodia latifolia Dc.	Diosmeae.
Ampalam M, R.	Mangifera indica L.	Anacardiaceae.
Ampas-ampas Mak.	Convolvulus peltatus Frst.	Convolvulaceae.
	„ cymosus Desrouss.	„
Ampel J.	Bambusa mitis Poir.	Gramineae.
Ampelas Mak.	Tragia volubilis L.	Euphorbiaceae.
	„ scandens L.	„
„ S, M. & R.	Ficus politoria Lam.	Moreae.
	„ ulmifolia Lam.	„
„ aroy S.	„ obtusa Hsskl.	„
	„ recurva Bl.	„
	„ trichocarpa Bl.	„
„ badak S.	„ melinocarpa Bl.	„
	„ coronata Rwdt.	„
„ lumboet S.	„ politoria Lam,	„
Ampetoe tana M.	Curanga amara Bl.	Scrophularineae.
Ampiri Bg.	Aleurites moluccana Wld.	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Ampoelat-poelat M.	Urena lappago Dc.	Malvaceae.
Amproe badak S.	Lasianthus tomentosus Bl.	Rubiaceae.
Amtjou Ch.	Michelia parviflora Deless.	Magnoliaceae.
Amulen Amb.	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
	Wollastonia strigulosa Dc.	„
Ana ewan Amb.	Ochna squarrosa L.	Ochnaceae.
Anahan Amb.	Artocarpus laca L.	Artocarpeae.
Anapoel Ht, en		
Anapoer Lt.	Homalonema alba Hsskl.	Aroideae.
Anappoer aijer Amb	Aglaonema oblongifolium Knth.	„
	Calladium ovatum Wld.	„
Anasser Amb.	Pittosporum Rumphii Putterl.	Pittosporeae.
Anau M. R.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
„ koetari M.	„ Westerhoutii Griff.	„
Andahan J.	Alchemilla villosa L.	Rosaceae.
Andawalie M.	Cissus papillosa Bl.	Ampelideae.
Andi-andi J.	Grewia oblongifolia Bl.	Tiliaceae.
Andjang-andjang J.	Elaeocarpus L. Spec:	„
Andjir M, R.	Ficus carica L.	Moreae.
Andoedoe Bl.	Carijota Rumphiana Bl.	Palmae.
Andong M, J.	Dracaena terminalis L.	Liliaceae.
„ hidjoe M.	„ ferrea L, A rubens [Hsskl.	„
„ meirah M.	„ „ L, B atrosan-[guinea Hsskl.	„
„ watoe J.	Sanseviera fruticosa Wld.	„
	Pavetta leucoxylon Miq.	Rubiaceae.
Andormata M.	Freycinetia scandens Gaud.	Pandaneae.
Androwalli Bl.	Cocculus crispus Dc.	Menispermaceae.
Andur mangan Btt.	Casuarina sumatrana Jngh.	Casuarineae.
Angajin Mak.	Inocarpus edulis L.	Hernandiaceae.
Anggroeng S. J.	Sponia orientalis Endl.	Celtideae.
Angi-angin Mak.	Casuarina equisetifolia L.	Casuarineae.
Angien-angienan J.	Cardiopteris quinqueloba Hsskl.	Sapindaceae.
Angin M.	Leucocnide alba Miq.	Urticaceae.
Angin-angin M.	Ranunculus prolifer Rwdt.	Ranunculaceae.
„ „ J.	Alchemilla villosa Jngh.	Rosaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Angkeb-angkeb J.	Wahlenbergia lavendulaefolia [DC.	Campanulaceae.
	Gentiana quadrifaria Bl.	Gentianeae.
Angkoa Ch.	Dolichos bulbosus Lour.	Papilionaceae.
Angoeri M.	Abutilon hirsutum Rmph.	Malvaceae.
Angor oetan M. R.	Vitis sijlvestris Bl.	Ampelideae.
Angrek M. S.	Orchideae R. Br.	Orchideae.
	Aerides arachnites Lindl.	„
	Rheitrophyllum subverticillatum [Hsskl.	„
	Grammatophyllum scriptum [Bl.	„
	„ speciosum Bl.	„
	Phrynium capitatum Hrsfd.	Zingiberaceae.
	Hedychion Roxburghii Bl.	„
	Viscum articulatum Brm.	Viscaceae.
„ andjing M.	Epidendrum caninum Brm.	Orchideae.
„ bener S.	Phajus Blumei Lindl.	„
	Cymbidium bicolor Lindl.	„
„ betoel M. R.	„ „ „	„
	„ cuspidatum Bl.	„
„ bobotjangan S.	Calanthe veratrifolia R. Br.	„
	Cryptostylis arachnites Lindl.	„
„ dioek S.	Aerides acuminatissimum Lindl.	„
„ gehgehbengan S.	Nephelaphyllum tenuifolium Bl.	„
	Acanthophippium javanicum Bl.	„
„ grimis tana S.	Hysteria veratrifolia Rwdt	„
„ kadakka S.	Pteroceras radicans Hsskl.	„
„ kassian M.	Cymbidium ovatum Wld.	„
„ katongging M.	Arachnante moschifera Bl.	„
„ ketjil M.	Malaxis Rheedii Wld.	„
	Orchis strateumatica L.	„
„ „ glap M.	Cymbidium furvum Wld.	„
	Vanda furva Bl.	„
„ kolan Bl.	Grammatophyllum scriptum Bl.	„
„ kringsing Bl.	„ „ „	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Angrek kringsing ketjil M.]	Grammatophijllum speciosum Bl	Orchideae
	Vanda lisschinoides Lindl.	„
„ lama M.	Cymbidium cuspidatum Bl.	„
„ lema M, R.	„ „ „	„
	„ bicolor Lind.	„
„ meirah M.	Renanthera moluccana Bl.	„
„ „ „	Limodorum spathulatum Wld	„
„ oentjal S.	Cymbidium aloëfolium Sw.	„
	Rhynchostylis praemorsa Bl.	„
	„ retusa Bl.	„
„ oetan M.	Plocoglottis javanica Bl.	„
„ plembang S, M.]	Dendrobium angulatum Bl.	„
	Cleiseostoma spathulatum Bl.	„
	Cypripedium javanicum Rwdt.	„
„ poetih besaar M.]	Phanaelopsis amabilis Bl.	„
„ „ ketjil M.	Cymbidium ovatum Wld.	„
„ potjongan S.	Calanthe veratrifolia R. Br.	„
„ ringit boemie S, M.]	Hysteria veratrifolia Rwdt.	„
„ tana M.	Habenaria susanna Bl.	„
	Malaxis cornua Wld (?).	„
	Epidendrum tuberosum Lour.	„
„ warna S.	Vanilla Sw. Spec.	„
Angriet S.	Nauclea lanceolata Bl.	Rubiaceae.
	Quercus lineata Bl.	Cupuliferae.
	Cephalanthus orientalis Bl.	Rubiaceae.
Angroeng J.	Grewia orientalis L.	Tiliaceae.
Angsana S.	Pterocarpus indicus Wld.	Papilionaceae.
„ laut S, M.	„ Aubl. Spec:	„
Angsoka S.	Pavetta indica DC.	Rubiaceae.
Anibong M. R.	Caryota urens L.	Palmae.
Anipan doerein Amb.]	Amomum villosum. Lour.	Zingiberaceae.
	„ echinatum Wld.	„
„ wakkan Amb.	Alpinia gigantea Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Any Amb.	Pangium edule Rwdt.	Pangiaceae.
„ in lala Amb.	Trichosanthes trifoliata DC.	Cucurbitaceae.
Anys kastela T.	Zanthoxijlon armatum DC.	Zanthoxyleae.
„ oetan T.	„ „ „	„
Anjang-anjang J.	Elaeocarpus redjosso L.	Tiliaceae.
Ank-tsjoei-kun Ch.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
Annipa wakkan Amb	Alpinia malaccensis Rxb.	Zingiberaceae.
Anoer M. R.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Anrore Mak.	Gumira integrifolia Hsskl.	Verbenaceae.
Anruda Mak.	Peristrophe tinctoria Nees.	Acanthaceae.
Antannan S.	Hydrocotyle L., Spec. omn:	Umbelliferae.
„ bener S.	„ asiatica L.	„
„ gedeh S.	„ ranunculoides L	„
„ gedeh S.	„ asiatica L.	„
„ leuwung S.	Henckelia Roxburghiana Dtr.	Gesneriaceae.
	Geophila reniformis G. Don.	Rubiaceae.
„ lumboet S.	Hydrocotyle splendens Bl.	Umbelliferae.
Antap kajoe loe-[moet J.	Sterculia nobilis Kth.	Sterculiaceae.
Anthau Ch.	Soija hirsuta Dc.	Papilionaceae.
Antimon M, R.	Cucumis sativus L.	Cucurbitaceae.
„ tikoes M.	Aechmandra indica RBr.	„
Antjal S.	Calla montana Bl.	Orontiaceae.
„ beurriet S.	Scindapsus angustifolius Hsskl.	„
Antjar S.	Antiaris toxicaria Lesch.	Artocarpeae.
Antowalli Bl.	Cocculus crispus Dc.	Menispermaceae.
Antralia moegri J.	Volkameria aculeata L.	Verbenaceae.
Antsjak J. en Bl.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
Appa-au Amb.	Colocasia humilis Hsskl.	Aroideae.
Apan-apan J.	Flemingia latifolia Bnth.	Papilionaceae.
Apapa Lt.	Periploca mauritiana Poir.	Asclepiadeae.
„ karbou J.	Conyza indica Bl.	Compositae.
Appau Amb.	Zie Appa-au Amb.	
Apepe dawon ketjil [Amb.	Cynanchum tenellum Encycl.	Asclepiadeae.
Apésoong Mand.	Flacourtia cataphracta Rxb.	Bixaceae.
Api-api S.	Avicennia alba Dc.	Avicennieae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Avicennia tomentosa L.	Avicennieae.
Api-api M.	Scyphiphora hydrophijllacea [Grtn.	Rubiaceae.
Apit J.	Drymispermum Blumei Dcsn.	Daphnoideae.
Apoe S.	Polyosma integrifolia Bl.	Saxifragaceae.
Apoekat (M?)	Persea gratissima Grtn.	Laurineae.
Appa-appa besaar J.	Dicerma pulchellum Dc.	Papilionaceae.
Appya Lt.	Aleurites laccifera Lour.	Euphorbiaceae.
Arak M, R.	Croton mauritianum Lam. (?).	„
Arang M, R.	Vitex pubescens Vhl.	Verbenaceae.
Araroet M, J.	Diospyros L, Spec:	Ebenaceae.
Arau M, R.	Maranta indica L.	Cannaceae.
	Casuarina muricata Rxb.	Casuarineae.
Areg henghé S.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
Aren J, of	Cardiospermum helicacabum L.	Sapindaceae.
Areng M.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
Areng J.	Mimosa hamata Wld.	Mimoseae.
Ares M.	Rauwolfia sumatrana Jck.	Apocynaeeae.
Areu Lt.	Pandanus conoideus Lam.	Pandaneae.
	„ montanus Miq.	„
Arian Bg.	Cissus glauca Rxb.	Ampelideae.
Arile Amb.	Dolichos catjang L.	Papilionaceae.
Aringin J.	Cassia divaricata N & Bl.	„
	„ montana Heyne.	„
	„ timoriensis Dc.	„
Ariotton S.	Zie Aroy jutton S.	
Ari ptychiuri Ti.	Typhonium cuspidatum Bl., [var. ptychiarum.	Aroideae.
Aroy S.	sign. Ojot M (elke slinger- [plant)	
„ astrawoeloe S.	Cissampelos hirsuta Hmlt.	Menispermaceae.
	Stephaniae Lour. spec. diversae.	„
„ babaliengbien- [gan S.	Modecca cordifolia Bl.	Passifloreae.
„ badoejoet S.	Trichosanthes villosa Bl.	Cucurbitaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Aroy baget S.	Toxocarpus macrophyllus Dcsn.	Asclepiadeae.
„ baliengbieng S.	Combretum latifolium Bl.	Combretaceae.
	„ neurophyllum Miq.	„
„ bali landak S.	Cissus obovata Vhl.	Ampelideae.
	Modecca Lam Spec.	Passifloreae.
„ baloempang S.	Convolvulus peltata Frst.	Convolvulaceae.
„ bapa keboh S.	Aristolochia acuminata Lam.	Aristolochieae.
„ barikbik S.	Dalbergia L. Spec.	Papilionaceae.
„ belehgetehpeh [S.	Xanthoxylon scandens Bl.	Zanthoxylaceae.
	Toddalia aculeata Bl.	„
„ biliembie S.	Modecca cordifolia Bl.	Passifloreae.
„ bobontengan S.	Bryonia scabrella L.	Cucurbitaceae.
„ bodo landak S.	Cissus nodosa Bl.	Ampelideae.
„ boeboeloet S.	Bradleya lucida Hsskl.	Euphorbiaceae.
„ boeboeloet. S.	Spermacoce hispida L.	Rubiaceae.
„ boeboe S.	Convolvulus angularis Endl.	Convolvulaceae.
	Lepidostemon flavescens Bl.	„
	Argyreia capitata Chois.	„
„ boeloestroe S. [M.	Luffa foetida Cuv.	Cucurbitaceae.
„ boengboeroe- [toe S.	Cissus L. spec. diversae.	Ampelideae.
„ bohol kebo S.	Argyreia speciosa Sw.	Convolvulaceae.
„ bojokkol S.	Rubiaceae Spec. incertae.	
„ bokray laut S.	Papilionaceae Spec. incertae.	
„ bungburuma- [ni assam S.	Cissus discolor Bl.	Ampelideae.
„ burrie S.	Hiptage javanica Bl.	Malpighiaceae.
„ dawon koen- [toet S.	Paederiae L. spec. diversae.	Rubiaceae.
„ djaroedjoe S. [M.	Dilivaria ilicifolia Prs.	Acanthaceae.
„ doedoerenan S [M.	Elaeagnus latifolia L.	Elaeagneae.
	„ rigida Bl.	„
	„ L. spec. incerta.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Aroy gadel of ga-[tel S.	Milletia sericea W. & Arn.	Papilionaceae.
„ „ laut S.	Dalbergia L. Spec. 1	„
„ gadong S.	Dioscorea hirsuta Bl.	Dioscorieae.
„ gagaboesan S.	Jussiaea L., spec. multae.	Oenothereae.
„ gambas S.	Momordica subangulata Bl.	Cucurbitaceae.
„ gambier S.	Chilocarpus suaveolens Bl.	Apocynaceae.
„ garoet S.	Mimosa caesia L.	Mimoseae.
	Acacia pennata Wld.	„
	Albizzia rubiginosa Miq.	„
„ „ gedeh S.	Mimosa asperata Wld.	„
	Caesalpinia Plm. spec. 1.	Papilionaceae.
„ „ peutjang [S.	Acacia scandens Wld.	Mimoseae.
„ gatel S.	Milletia sericea W. & Arn.	Papilionaceae.
„ glaga S.	Salacia oblongifolia Bl.	Hippocrateaceae.
	Hippocratea indica L.	„
	„ L., Spec. 2.	„
„ goensieng S.	Mucunae Adns, spec. plurimae.	Papilionaceae.
„ goerahit S.	an Toddalia micrantha Hsskl.?	Zanthoxylaceae.
„ gontang S.	Trichosanthes pubera Bl.	Cucurbitaceae.
„ gurreut S.	Ziziphus napeca Lam.	Rhamneae.
„ gurrug S.	Calonyction speciosum Chois (?)	Convolvulaceae.
	Stephania discolor Sprgl.	Menispermaceae.
„ „ boddas [S.	„ acuminatissima Sprgl.	„
„ „ burrum [S.	„ rotunda Lour.	„
	„ venosa Sprgl.	„
„ haäsman S.	Abrus L. spec. 1.	Papilionaceae.
„ hamproe bôgô [S.	Bryonia stipulacea Wld, β per-[pusilla DC.	Cucurbitaceae.
„ harendong S.	Marumia muscosa Bl.	Melastomaceae.
„ hariang S.	Cissus repens Lam.	Ampelideae.
„ „ burrum [S.	„ discolor Bl.	„
„ hasseum S.	„ „ „	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Aroy hoeätbankong [S	Erythropalla scandens Bl.	Cucurbitaceae.
„ „ goeleng [S.	Calonyction diversifolium Hsskl.	Convolvulaceae.
	„ trichospermum Chois.	„
„ hoei walleh S.	Karivia (Bryonopsis) Rheedii [M. I. Roemer	Cucurbitaceae.
„ hoenjoer boe- [oet S.	Kadsura scandens Bl.	Schizandraceae.
	Sphaerostema axillare Bl.	„
„ jantang S.	Trichosanthes globosa Bl.	Cucurbitaceae.
„ jinjing koeliet [S.	Ziziphus timoriensis DC.	Rhamneae.
„ juttong S.	Ipomoea bifida Vhl.	Convolvulaceae.
„ „ bener S.	Convolvulus turpethum L.	„
„ jutton boddas [S.	Pharbitis hispida Chois.	Convolvulaceae.
„ „ gedeh S.	Convolvulus polyanthus Endl.	„
„ „ lumb. S.	„ parviflorus Vhl.	„
„ kaäit beussie S.	Naucleae L., spec. diversae.	Rubiaceae.
	Pisonia limonella Bl.	Nyctagineae.
„ kahawatang S.	Sabia meniscosta Bl.	Anacardiaceae.
„ kahitoetan ba- [dak S.	Paederia verticillata Bl	Rubiaceae.
„ „ gedeh S.	„ tomentosa Bl.	„
„ „ lumboet [S.	„ „ Bl., var. angus- [tifolia Hsskl.	„ „
„ kajorangan S.	Luffa cordifolia Bl.	Cucurbitaceae.
„ kakawatan S.	Convolvulus filicaulis Vhl.	Convolvulaceae.
„ „ „	Secamone lineata Bl.	Asclepiadeae.
„ kakapassan S.	Dalechampia bidentata Bl.	Euphorbiaceae.
„ kalayar S.	Trichosanthes macrocarpa Bl.	Cucurbitaceae.
	„ globosa Bl.	„
„ „ bener S.	Luffa mucronata Bl.	„
	Bryonia scabrella L.	„
	Zehneria exasperata Miq.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Aroy kalayar beur-[riet S.	Bryonia pedata Hsskl.	Cucurbitaceae.
	Trichosanthes tricuspidata Lour	„
	„ laciniosa Klein.	„
	Luffa cordifolia Bl.	„
„ „ burrum [S.	Trichosanthes pubera Bl.	„
„ „ gedeh S.	„ pilosa Lour.	„
„ kaliageh S.	Capparis L., spec. 1.	Capparideae.
„ kamanden S.	Jasminum glabrum Wld.	Jasmineae.
	„ undulatum Wld.	„
	„ glabriusculum Bl.	„
	„ elongatum L.	„
	„ subelongatum Bl	„
	Elaeagnus ferruginea Rch.	Elaegneae.
„ kangkoeng S. [M.	Convolvulus reptans L.	Convolvulaceae.
„ karoewang S.	Pipêr majusculum Bl.	Piperineae.
„ karoh rontong [embeh S.	Bryonia marginata Bl.	Cucurbitaceae.
„ „ „ [kambing S.	„ „ „	„
„ karokkot S.	Cissus repens Lam.	Ampelideae.
„ kasoengka S.	Gnetum funiculare L.	Gnetaceae.
„ „ beur-[riet S.	„ edule Bl.	„
„ „ gedeh [S.	„ „ „	„
	„ L. spec. 1.	„
„ kasoengkaoen-[tjal S.	„ edule Bl.	Gnetaceae.
„ katilang S.	Quamoclit vulgaris Chois.	Convolvulaceae.
„ katjambang S.	Ardisia tenuiflora Bl.	Myrsineae.
	Samarae L. spec.	Rhamnae.
„ „ gedeh [S.	Ardisia? scandens Bl.	Myrsineae.
	Samara racemosa Hsskl.	Rhamneae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Samara scandens Hsskl.	Aristolochieae.
Aroy katjapi S.	Sabia meniscosta Bl.	Anacardiaceae.
„ katoek S.	Tylophora villosa Bl.	Asclepiadeae.
„ „ peutjang	Aristolochia indica L.	Aristolochieae.
	„ acuminata Lam.	„
„ kattam kattam [lumboet S.	Convolvulus thalassicus Std.	Convolvulaceae.
„ kawaoh S.	Dalbergia L. spec.	Papilionaceae.
„ kawoyang S.	Convolvulus angularis Endl.	Convolvulaceae.
	Ipomoea dasysperma Jcq.	„
	„ tuberosa L., voligantha [Hsskl.	„
„ kedjo S.	Cissus thyrsiflora Bl.	Ampelideae.
„ keekeedjoän S.	Conocephalus suaveolens Bl.	Artocarpeae.
„ kehkep S.	Piper malamiri L.	Piperaceae.
„ kiassahan S.	Tetraceras L. spec. mult.	Dilleniaceae.
„ „ lalakki [S.	Delima intermedia Bl.	„
„ kibadak S.	Capparis L. spec.	Capparideae.
„ kibara S.	Muldera baccata Miq.	Piperaceae.
	Piper arborescens Bl.	„
„ kibarera S.	Cissus javana Bl.	Ampelideae.
	„ compressa Bl.	„
„ „ bener S.	„ mutabilis Bl.	„
„ „ boddas S.	„ nodosa Bl.	„
„ „ boelet S.	„ „ „	„
„ „ gedeh S.	„ rhodocarpa Bl.	„
	„ scariosa Bl.	„
„ „ lalakkina [S.	„ L., spec. 1.	„
„ „ laut S.	„ L., spec. 1.	„
„ „ leutiek S.	„ pergamacea Bl.	„
„ „ leutiek [burrum S.	„ serrulata Rxb.	„
„ „ tjoetjoek [S.	„ papillosa Bl.	„
„ kibattarah S.	Willughbeia javanica Bl.	Apocynaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Polyozus latifolia Bl.	Rubiaceae.
	Echites bantamensis Bl.	Apocynaceae.
Aroy kidang S.	Mimoseae incert. spec:	Mimoseae.
„ kikadantja S.	Melodinus orientalis Bl.	Apocynaceae.
„ „ laut S.	Apocynaceae spec: incert.	„
„ kikalindan S.	Convolvulus obscurus Vhl.	Convolvulaceae.
„ kikandel S.	Dischidia rhombifolia Bl.	Asclepiadeae.
	Hoya diversifolia Bl.	„
„ „ badak S.	„ macrophylla Bl.	„
„ „ lalakki S.	„ „ „	„
	„ coriacea Bl.	„
„ „ sabrang S.	„ carnosa R. Br.	„
	„ laurifolia Dcsn.	„
„ kikangeran- [gan S.	Salacia L. spec. div.	Hippocrateaceae.
„ kikawat S.	Secamone lanceolata Bl.	Asclepiadeae.
„ kikoeja S.	Clematis Leschenaultiana DC.	Rannnculaceae.
„ kikoepoe S.	Myxopyrum nervosum Bl.	Oleaceae.
„ kikonneng S.	Cocculus acuminatus Bl.	Menispermaceae.
	„ radiatus DC.	„
	„ rimosus Bl.	„
	Erythropalla scandens Bl.	Cucurbitaceae.
„ kikontjang S.	Pothos scandens L.	Aroideae.
„ kikottok S.	Abrus melanospermus Hsskl.	Papilionaceae.
„ kiladja S.	Uvaria humilis Bl.	Anonaccae.
	„ longifolia Bl.	„
	„ argentea Bl.	„
	„ multiflora Ts. & Bndk.	„
	Unona hamata Bl.	„
	Artabotrys hamatus Bl.	„
„ „ lalakki S.	„ suaveolens Bl.	„
„ kilampahan S.	Tylophora villosa Bl.	Asclepiadeae.
	Hoya coronaria Bl.	„
	„ clandestina Bl.	„
	„ macrophylla Bl.	„
	Marsdenia villosa Hsskl.	„
„ kinangender. S.	Anonaceae spec. incert.	

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Aroy kingkilaban S.	Mussaenda L. spec. div.	Rubiaceae.
„ kirapat S.	Loganiaceae spec. incert.	
	Combretum latifolium Bl.	Combretaceae.
	„ neurophyllum Miq.	„
„ kisebeh S.	zie A. syoeh S.	
„ kisioech S.	Cissus Blumeana Std.	Ampelideae.
	„ repanda Vhl.	„
	„ adnata Rxb.	„
„ „ bener S.	„ thyrsiflora Bl.	„
„ kissioe S.	„ Blumeana Std.	„
„ kitjaäng S.	Erythrostigma diversifolia [Hsskl.	Anacardiaceae.
„ kitjantong S.	Uvaria acuta F. & Bndk.	Anonaceae.
„ kitjarang S.	Connarus Hasseltii Bl.	Connaraceae.
„ kitjau S.	Cissus hirtella Bl.	Ampelideae.
„ kitjembang S.	Samarae L. spec. diversae.	Rhamneae.
„ kitjepot S.	Salaccia javensis Bl.	Hippocrateaceae.
	„ macrophylla Bl.	„
	„ prinoides Bl.	„
„ „ goenong [S.	„ melittocarpa Bl.	„
	Strychnos colubrina Wld.	Asclepiadeae.
„ kitjiendeh S. [of		
„ kitjinti S.	Crudya orientalis Hsskl.	Papilionaceae.
„ kitjoeboeloe S.	Cissus L. spec. div.	Ampelideae.
„ kitjoebong S.	Zanonia macrocarpa Bl.	Nhandirobeae.
„ kitjontjorang [S.	Pothos scandens L.	Aroideae.
„ kitongerret S.	Derris uliginosa Bnth.	Papilionaceae.
„ koäit beussi S.	Naucleae spec. div. scandentes.	Rubiaceae.
	Pisonia limonella Bl.	Nyctagineae.
„ koejapoe S.	Argyreia mollis Chois.	Convolvulaceae.
	„ nitida Chois.	„
„ koekoe hoe-[lang S.	Oxyanthus multiflorus Hsskl.	Rubiaceae.
	Ziziphus javanensis Bl.	Rhamneae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Ziziphus celtidifolia DC.	Rhammeae.
Aroy koekoe hoe-[lang gedeh S.	„ rufula Miq.	„
	„ Horsfieldii Miq.	„
	Nauclea L. spec. incert.	Rubiaceae.
„ „ „ lum-[boet laut S.	Salacia L. spec. incert.	Hippocrateaceae.
„ koekoentoeng [S.	Convolvulus angularis L.	Convolvulaceae.
„ koekoepoe S.	zie Aroy koepoe-koepoe S.	
„ koeloek leu-[keut S.	Salacia radula Dtr.	Hippocrateaceae.
	Chilocarpus L. spec.	Apocynaceae.
„ koemper S.	Parsonsia javanica Bl.	„
„ koepoe-koepoe [S.	Phanera (Bauhinia) corymbosa [Korth.	Papilionaceae.
	„ („) purpurea [Bnth.	„
	Bauhinia L. spec. inc.	„
„ koetjoeboeng [S.	Calonyction longiflorum Hsskl.	Convolvulaceae.
„ konjal S.	Ficus laevis Bl, var. pubiner-[vis Bl.	Moreae.
	„ strigosa Bl.	„
	„ villosa Bl.	„
	„ asperrima Ts. & Bndk.	„
„ korreg kottok [S.	Bryonia scabrata Bl.	Cucurbitaceae.
„ korro ronteng [kambing S.	„ marginata Bl.	„
„ krawatan S.	Phyllanthera bifida Bl.	Asclepiadeae.
„ lallan S.	Gynaecura sarmentosa DC.	Compositae.
„ landoek S.	Ampelopsis heterophylla Bl.	Ampelideae.
„ „ bener S.	Cissus japonica Wld.	„
„ „ gedeh S.	„ geniculata Bl., var. inae-[qualis.	„
„ „ leutiek [S.	„ crenata Vhl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie
Aroy lida bebek S.	Rubiaceae spec. incertae.	
„ lokkot mata S.	Artemisia L. spec. divers.	Compositae.
„ lopang bong- [kok S.	Trichosanthes costata Bl.	Cucurbitaceae.
„ luksa S.	Boehmeria repanda Hsskl.	Urticaceae.
	Conocephalus Bl.	Artocarpeae.
„ malatti S.	Jasminum L. spec. plur.	Jasmineae.
„ mandja S. of		
„ mandjel S.	Medinella radicans Bl.	Melastomaceae.
„ mangender S.	Combretum punctatum Bl.	Combretaceae.
	Salacia oblongifolia Bl. c. var:	Hippocrateaceae.
	Hippocratea indica L.	„
	„ L. spec. 2.	„
„ mangoenang [S.	Echites caryophyllata Rxb.	Apocynaceae.
„ mata hiang S.	Caesalpinia L. spec.	Papilionaceae.
„ „ peutjang [S.	Salacia L. spec.	Hippocrateaceae.
„ moending dja- [loe S.	Spatholobus littoralis Hsskl.	Papilionaceae.
	Combretum latifolium Bl.	Combretaceae.
	Randia scandens DC.	Rubiaceae.
„ „ „ [laut S.	Papilionaceae incert: spec.	
„ mongel S.	Medinella radicans Bl.	Melastomaceae.
„ oeät bangkong. [S.	Erythropala scandens Bl.	Cucurbitaceae.
„ „ goeling S.	Calonyction trichospermum [Chois.	Convolvulaceae.
	„ diversifolium Hsskl.	„
„ oebie djawa S.	Convolvulus batatas L.	„
„ oyong S.	Luffa cordifolia Bl.	Cucurbitaceae.
	„ cathupicinna Ser.	„
„ ommas S.	zie Aroy oyong S.	
„ palembang S.	Dendrobium angulatum Bl.	Orchideae.
	Cleiseostoma spathulatum Bl.	„
	Cypripedium javanicum Rwdt.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Aroy papareh S.	Momordica Charantia L.	Cucurbitaceae.
„ papassan S.	Coccinia grandis M. J. Roemer.	„
„ paria gingeh [S.	„ „ „	„
	Bryonia laciniosa Bl.	„
„ patoek ma- [noek S.	Thunbergia javanica Bl.	Acanthaceae.
„ „ „ S.	Tylophora villosa Bl.	Asclepiadeae.
	„ tenuis Bl.	„
	Modecca populifolia Bl.	Passifloreae.
	„ obtusa Bl.	„
	„ palmata Lam.	„
	„ macrophylla Bl.	„
	„ acuminata Bl.	„
	„ integrifolia Lam.	„
	„ oblonga Hsskl.	„
	„ cardiocarpa Hsskl.	„
	„ lobata Jcq.	„
„ „ „ [lumboet S.	„ heterophylla Bl.	„
„ pitjoeng tjel- [leng S.	Gynaecocephalium macrophyl- [lum Bl.	Artocarpeae.
	Trichosanthes coriacea Bl.	Cucurbitaceae.
	„ grandiflora Bl.	„
	„ hexasperma Bl.	„
	Cocculus radiatus DC.	Menispermaceae.
	„ acuminatus DC.	„
	Phytocrene gigantea Wall.	„
	„ macrophylla Bl.	„
„ „ „ be- [bener S.	Cocculus bantamensis Bl.	„
	„ flavescens DC.	„
„ poelassarie S.	Alyxia stellata R. & S.	Apocynaceae.
	Aganosma Blumei A. DC.	„
	„ elegans G. Don.	„
„ puhjiet ajam [S.	Tylophora cissoides Bl.	Asclepiadeae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Tylophora cuspidata Zip.	Asclepiadeae.
	Heligma javanicum Bl.	Apocynaceae.
Aroy purries S.	Connarus javanicus Bl.	Connaraceae.
	Rourea javanica Bl.	?
„ reba bangon S.	Mimosa pudica L.	Mimoseae.
„ saga leutiek S.	Abrus precatorius L.	Papilionaceae.
„ sahagi S.	Gouania ferruginea Rwdt.	Rhamneae.
„ sambangan S.	Phaseoleae incert.	Papilionaceae.
„ sanga langit [S.	Cassyta filiformis L.	Laurineae.
	„ pubescens RBr.	„
„ sariboe S., of „ seboe S. en „ sewoe S.	Dalbergia sissoo Rxb., en „ pseudo-sissoo Miq.	Papilionaceae. „
„ seuseurehan. S.	Modecca Lam. spec.	Passifloreae.
„ si-haijam S. en	Abrus melanospermus Hsskl.	Papilionaceae.
„ si-kottok S.	Capparis L. spec.	Capparideae.
„ sijoek boddas [S.	Cissus adnata Rxb.	Ampelideae.
„ „ gedeh S.	„ thyrsiflora Bl.	„
„ „ hiedjoe S.	„ Blumeana Std.	„
„ „ lampoeng [S.	Vitis cymosa Bl.	„
„ „ leutiek S.	Cissus repanda Vhl.	„
„ sirareb S.	Vitis sylvestris Bl.	„
	Gouania leptostachya DC.	Rhamneae.
	„ retinaria DC.	„
„ sivarah S.	Zie Aroy sirareb S.	
„ siwoeroengan [S.	Mussaenda L. spec. div.	Rubiaceae.
„ soesoë-an S.	Cissus papillosa Bl.	Ampelideae.
„ soesoe- moen- [ding S.	Elaeagnus javanica Bl.	Elaeagneae.
	Parsonsia javanica Bl	Apocynaceae.
„ sowaghi S.	Gouania L. spec. div.	Rhamneae.
„ taai kottok S, [M, J.?	Euphorbiaceae spec. incertae.	

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Papilionaceae spec. incertae.	
Aroy takal laut S.	„ „ „	
„ tali ayoenan S.	Abrus melanospermus Hsskl.	Papilionaceae.
„ „ kientjier S.	Convolvulus obscurus Vhl.	Convolvulaceae.
„ „ landak S.	Cissus obovata Bl.	Ampelideae.
	Modecca acuminata Bl.	Passiflorae.
„ tamman S.	Bambusa Thouarsii Kth.	Gramineae.
„ tangtang angin [S.	Pterococcus glaberrimus Hsskl., [of	Euphorbiaceae.
	Hydraiostylus corniculat. Hsskl.	„
„ tarawoeloe S.	Cissampelos hirsutus Hmlt.	Ampelideae.
	„ convolvulacea Wld., var [δ. hirsuta.	„
„ tarroem S.	Marsdenia parviflora Dcsn.	Asclepiadeae.
„ tatapaijan S.	Argyreia mollis Chois.	Cenvolvulaceae.
„ „ gedeh S.	„ speciosa Chois.	„
	„ tiliaefolia Wght.	„
„ tataroeman laut [S.	Cassia L. spec.	Papilionaceae.
„ tawoeloe S.	Zie Aroy tarawoeloe S.	
„ tember kidang [S.	Acacia scandens Wld.	Mimoseae.
„ terong oetanS.	Helygma javanicum Bl.	Apocynaceae.
„ tiliel S.	Phanera (Bauhinia) debilis Miq.	Papilionaceae.
„ tiwoek S.	Trichosanthes ovigera Bl.	Cucurbitaceae.
	Luffa petola Ser.	„
„ tjaliengtjieng [S.	Modecca cordifolia Bl.	Passiflorae.
„ tjaloentjoen S.	Melastoma pudibundum Bl.	Melastomaceae.
„ tjang-tjouw [mienjak S.	Stephania capitata Sprg.	Menispermaceae.
„ tjannar babi S.	Dioscoreae Plum. spec. divers.	Dioscoreae.
	Smilax Trnf. spec. divers.	Smilaceae.
„ tjannar bok- [kor S.	Smilax Trnf. spec. divers.	„
„ tjapoe toehoer [S.	Mikania volubilis Wld.	Compositae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Raphistemma Hooperianum Dc.	Asclepiadeae.
Aroy tjarayoeng S.	Convolvulus peltatus Frst.	Convolvulaceae.
„ tjaroelang S.	Phaseoleae spec. incert.	Papilionaceae.
„ tjatjabehan S.	Quamoclit phoenicea Chois.	Convolvulaceae.
„ tjetjer S.	Rourea javanica Bl.	Connaraceae.
„ tjetjereh S.	Dalbergia Blumei Hrt. Bog.	Papilionaceae.
„ tjietjer S.	Connarus javanicus Bl.	Connaraceae.
„ tjoech lampong S.	Vitis cymosa Bl.	Ampelideae.
„ tjoekil andjieng S.	Dalbergia sissoo Rxb.	Papilionaceae.
„ tjoengkangkang S.	Parsonsia javanica Bl.	Apocynaceae.
	Chilocarpus denudatus Bl.	„
	Strychnos colubrina Wll.	Loganiaceae.
	Coelospermum scandens Bl.	Rubiaceae.
	Centrostemma moltiflorum Dcsn.	Asclepiadeae.
	Cystidianthus campanulatus Hsskl.	„
	Hoya campanulata Bl.	„
	Gynaecopachus acuminatus Bl.	Rubiaceae.
„ „ burriet S.	Apocynaceae spec. inc.	
„ „ „ leuwung S.	Vallaris laxiflora Bl.	Apocynaceae.
„ „ lalakki S.	Chilocarpus suaveolens Bl.	„
„ tjoentjoen S.	Clematis Lesschenaultiana DC.	Ranunculaceae.
	„ aurea Rwdt.	„
„ tjoetjoek goraït S.	Toddalia micrantha Hsskl.	Xanthoxylaceae.
„ tjoetjoerian S.	Hippocratea indica Wld.	Hippocrateaceae.
„ tjullie mëong.	Piper mollissimum Bl.	Piperaceae.
„ tjumpal kikies S.	Echites coriacea Bl.	Apocynaceae.
„ toekkoel takkal S.	Croton denticulatum Bl.	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Aroy toekoel takkal [mien-jak S.	Combretum Wallichii DC.	Combretaceae.
„ walen S.	Phyllanthera bifida Bl.	Asclepiadeae.
„ wareng S.	Canthium scandens Bl.	Rubiaceae.
„ wat S.	Zie Aroy oëat S.	
„ wohwel oetan [S.	Spermacoce hispida L.	Rubiaceae.
Asam besembi M. [Sum.	Oldenlandia Teysmanniana. [Miq.	„
Assa O.	Evodia latifolia DC.	Diosmeae.
„ wali Cr.	Pterocarpus flavus DC.	Papilionaceae.
Assaihe toenie Amb.	Smilax zeylanica L.	Smilaceae.
Assam hollanda M.	Hibiscus sabdariffa L.	Malvaceae.
„ djawa M.		
„ kiranjie M.	Tamarindus indica L.	Papilionaceae.
„ kranjie M.		
„ tambiloengan J.	Begonia L. spec.	Begoniaceae.
Assar Amb.	Sesuvium portulacastrum L.	Portulaceae.
Assem asseman J.	Polygonum L. spec.	Polygoneae.
Assior Mand.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Assiwoeng radja [mantrie S.	Typha angustifolia RBr.	Typhaceae.
Asso T.	Hernandia sonora Wld.	Hernandiaceae.
„ kaloet Amb.	Achyranthes bidentata Bl., B. [elongata.	Amarantaceae.
„ telina Amb.	Desmoschaeta postrata DC.	„
„ „ laun Amb	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
Assum aroy S.	Dalbergia Blumei Hrt. bog.	Papilionaceae.
„ djawa S.	Tamarindus indica L., var: [macrocarpa Nees Jr.	„
„ rangie S.	„ „ var: platycarpa [Nees Jr.	„
„ zeylon S.	Garcinia cambogia L. fs.	Clusiaceae.
Atalai T.	Atalaya salicifolia Bl.	
Atis T.	Anona asiatica L.	Anonaceae.
Atjoeng S.	Amorphophallus bulbifer Bl.	Aroideae.
	„ campanulatus Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Amorphophallus giganteus Bl.	Aroideae.
	Brachyspatha Muelleri Schott.	„
	„ variabilis Schott.	„
Atjoeng boddas S.	„ „ „ var. im-[maculatus.	„
Atoen laut M.	Heritiera littoralis DC.	Sterculiaceae.
Attehoe Br.	Jagera speciosa Bl.	Compositae.
Attihoe seloe Amb.	Polypodium quercifolium Wld.	Polypodiaceae.
Aule Ht.	Bambusa verticillata Wld.	Gramineae.
Aupaloelan Ht.	Ixora amboinica Bl.	Rubiaceae.
„ mahina [Amb.	Clerodendrum infortunatum Bl.	Verbenaceae.
„ poetie Ht.	Piper subpeltatum Wld.	Piperaceae.
Auparoelan Lt.	Ixora amboinica Bl.	Rubiaceae.
Aussi abbal Amb.	Trophis spinosa Rxb.	Artocarpeae.
„ pipis Amb.	Citrus limonellus Hsskl.	Aurantiaceae.
„ woloe Amb.	„ hystrix DC.	„
Avi-avi M.	Ficus avi avi Bl.	Moreae.
Awar-awar J, Bl. [& Bat.	„ septica Sprg.	„
	„ allutacea Bl.	„
Awi S.	Bambusa Schreb., spec. omn.	Gramineae.
„ apus S, M.	„ apus Schlt.	„
„ atter S.	„ verticillata Bl.	„
„ bitoeng S., M.	„ nigro-ciliata Büse.	„
„ gedeh S.	„ Schreb., spec.	„
„ gombong S.	„ „ „	„
„ hauer gading [S., Pal.	„ „ „	„
„ hauer genlies [S.	„ fera Miq.	„
„ hauer konneng [S.	Bambusa Schreb., spec.	„
„ „ tjoetjoek S.	Schyzostachium Blumei N. ab. [Es.	„
„ hiedung S.	Bambusa nigra Lodd. (?)	„
„ kriesiek S.	Beesha fax Schlt.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Awi tali S.	Bambusa apus Schlt.	Gramineae.
„ tamiang S.	„ verticillata Bl.	„
„ tamman S.	„ „ „	„
„ tjangkorreh S.	Dinochloä tjangkorreh Schlt.	„
„ tjangkoettoek [S.	Bambusa Schreb spec.	„
„ tjoetjoek S.	Schijzostachium durie Rupr.	„
„ toetoel S.	Bambusa Schrb., spec.	„
„ ülül S.	„ elegantissima Hsskl.	„
„ woeloeng S.	„ nigra Lodd (?)	„
Awakkal Amb.	Pterocarpus flavus DC.	Papilionaceae.
	B.	
Baayawie S.	Acer cassiaefolium Bl.	Acerineae.
Ba-a-lo S.	Ficus bengalensis R & S.	Moreae.
Babadatan J.	Hyptis suaveolens Poit.	Labiatae.
Babadottan boddas S.	Anisomeles malabaricum R. Br, [flore albo.	„
„ burrum S.	„ „ „ „ [rubro.	„
	Ageratum conijzoides L., caule [rubro.	Compositae.
„ heedjoh S.	„ „ „ „ [viridi.	„
Babangngan Kawi.	Areca catechu L.	Palmae.
Babawangan S.	Pancratium cordatum L.	Amarijllideae.
„ trisna S.	Haemanthus puniceum Jcq.	„
Babie M, R.	Crypterrhonia paniculate Bl.	Rhamneae.
Babing J.	Sauropus rhamnoides Bl.	Euphorbiaceae.
Baboeta Cr.	Excoecaria agallocha L.	„
Babon Bl.	Gumira integrifolia Hsskl.	Verbenaceae.
Badjang badjang Bl.	Andropogon acicularis Trin.	Gramineae.
Badjoele T.	Melaleuca leucodendron L.	Mystaceae.
Bado Mak.	Schleichera trijuga Bl.	Sapindaceae.
Badoejoet S.	Trichosanthes villosa Bl.	Cucurbitaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Badoel S.	Amorphophallus campanulatus [Bl.	Aroideae.
	„ giganteus Bl.	„
Badok bankon J.	Anisomeles ovata Br.	Labiatae.
Badoerie S, M.	Calotropis gigantea R. Br.	Asclepiadeae.
Bagoe M, R.	Gnetum gnemon L.	Gnetaceae.
Bahoes Bl.	Oryza sativa L. (Semina denu- [data).	Gramineae.
Bahoet Br.	Engelhardtia selanica Bl.	Juglandeae.
Bahoeta Sum.	Tacca montana Rmph.	Tacceae.
Baya Mak.	Morinda citrifolia L.	Rubiaceae.
	„ bracteata Rxb.	„
Bayam lohor J.	Schmiedelia cobbe DC.	Sapindaceae.
Bajang Mak.	Intsia amboinensis Thrs.	Papilionaceae.
„ bali J.	Moschosma polystachya Bnth.	Labiatae.
Bajau tjina M.	Ruellia repanda L.	Acanthaceae.
Bajem M. Bl.	Amaranthus oleraceus L.	Amarantaceae.
	„ polygamus Wld.	„
	„ tristis Lour.	„
„ badoerie M.	„ spinosus L., var. viri- [dicaulis Hsskl.	„
„ besaar M.	Cladostachys muricata Don.	„
„ betoel M.	Amaranthus retroflexus L.	„
„ doerie M.	„ spinosus L.	„
„ ejkor koetjing [M.	Celosia cristata L.	„
„ loehoer Bl.	Cladostachys muricata Don.	„
„ meirah M.	Amaranthus tricolor L.	„
„ monjet M.	„ polystachyus Wld.	„
	„ prostratus Blb.	„
	„ spinosus L.	„
„ oetan M.	„ „ L., var. viri- [dicaulis Hsskl	„
„ pohon M.	Zie Bajem besaar M.	
„ sajor M.	Amaranthus oleraceus L.	„
„ salassie S. M.	„ cruentus L.	„
Bayn java T.	Thespesia macrophylla Bl.	Tiliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Baynan Mak.	Averrhoa carambola L.	Oxalideae.
„ tiada Mak.	„ bilimbi L.	„
Bayngiri Bl.	Ficus nitida Thnb.	Moreae.
Bajoe I.	Nipa fruticosa Thnb.	Palmae.
Bajoer S. M. J. & R.	Pterospermum lancaefolium Bl.	Büttneriaceae.
	„ suberifolium Wld.	„
„ „ „ „ „ „	Acer cassiaefolium Bl.	Acerineae.
	Engelhardtia serrata Bl.	Juglandeae.
Bakar Mak.	Artocarpus laevis Hsskl.	Artocarpeae.
Bakattak S.	Piper malamiri L.	Piperaceae.
Bakaö Phill.	Bruguiera parviflora W. & A.	Rhizophoreae.
	„ cylindrica Bl.	„
Bakawan Phill.	„ „ „	„
Bakkor M.	Rhizophora conjugata L.	„
Bako M. J.	„ „ L.	„
	Bruguiera Rumphii Bl.	„
	Sonneratia acida L.	Myrtaceae.
	„ alba Smith.	„
„ katjang J.	Rhizophora mucronata Lam.	Rhizophoreae.
Bakoeng S. M.	Crinum asiaticum L., & aliae.	Amaryllideae.
Bak-ti-hoë Ch.	Jasminum sambac L.	Jasmineae.
Balabi Bd.	Gumira integrifolia Hsskl.	Verbenaceae.
Balakkatoa S.	Zingiber cassumunar Rxb.	Zingiberaceae.
Balam tambaga Sum. [WK.	Isonandra gutta Hk.	Sapotaceae.
„ tandoek Pal.	Azaola (Ceratophorus) Leerii [Ts. & Bndk.	„
Baleloetan M.	Homalonema rubescens Kth.	Aroideae.
Baleor S.	Cucurbitaceae Jss. spec. divers.	
Baliego S. M.	Cucurbita farinosa Bl (Benincasa [cerifera Sv.	Cucurbitaceae.
	„ villosa Bl.	„
Baliek soempa S.	Aralia javanica Miq.	Araliaceae.
	„ montana Bl.	„
	Wissadula zeylanica Mdk.	Malvaceae.
Balintette Bl.	Convolvulus peltatus Frst.	Convolvulaceae.
Balis bukkol Mak.	Ziziphus jujuba L.	Rhamneae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Balla balla M.	Pontederia vaginalis L.	Pontederaceae.
Balletjaai pagger Btj.	Curcas purgans Mdk.	Euphorbiaceae.
Ballo Mak.	Arenga saccharifera Lab. [(succus).	Palmae.
Balobar Phill.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.
Baloen anjoek S.	Polyalthia subcordata Bl.	Anonaceae.
„ injoek S.	Schizochiton patens Bl.	Meliaceae.
	Dysoxylon longifolium Bl.	„
Baloengboeng S.	Barringtonia excelsa Bl.	Myrtaceae.
Baloeng kajoo M.	Antidesma filiforme Bl. α major.	Antidesmeae.
Baloer Mak.	Jasminum sambac L.	Jasmineae.
Baloestroe M.	Luffa foetida Cav.	Cucurbitaceae.
„ „	„ petolo Ser.	„
Balong-balong S.	Viscum articulatum Brm.	Viscaceae.
Bama Mak & T.	Enhalus Koenigii Rich.	Hydrocharideae
	Plumbago rosea L.	Plumbagineae.
Bambaloe Bg.	Entada pursata DC.	Mimoseae.
Bamban S. M. R. [J. & T.	Maranta Jacquini R. & Sch.	Cannaceae
	„ dichotoma Wld.	„
	Phrynium dichotomum Rxb.	„
	Thalia cannaeformis Wld.	„
	„ geniculata L.	„
Bamboe M.	Bambusa Schreb. spec. omn.	Gramineae.
„ ampel Bat.	„ fera Miq.	„
„ adong M.	„ verticillata Rupr.	„
„ andor M.	Dendrocalomus strictus N. ab Es.	„
„ apoes M. R.	Bambusa apus Schlt.	„
„ atter M.	„ verticillata Bl.	„
„ bitoeng M. [R.	„ nigro-ciliata Büse.	„
„ boeloe M.	„ Schreb. spec. 1.	„
„ djawa J.	„ vulgaris Wld.	„
„ doerie M. J.	Schyzostachium durie Rupr.	„
„ gading J.	Bambusa Schreb. spec. 1.	
„ iraton J.	zie B. doerie M. J.	„
„ itam M.	Bambusa nigra Lodd.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Bamboe krisiek S.	Schyzostachyum Blumei N. ab [Es.	Gramineae.
„ lengka M.	Bambusa nigro-ciliata Büse, [var. β.	„
	Schyzostachyum Blumei N. ab. [Es.	„
„ mayang M.	„ „ „	„
„ oelar M.	Bambusa Schreb., spec. 1.	„
„ talie M.	„ apus Schlt.	„
„ tjina M. R.	Arundinaria glaucescens Rich.	„
„ „ aloes M.	Ischurochlöa floribunda Büse.	„
Bamboelan poejan [S.	Pavetta subvelutina Miq.	Rubiaceae.
Bana Bl.	Smilax zeylanica L.	Smilaceae.
Bandira O. J.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
Bangian J. & Bl.	Gmelina villosa Rxb.	Verbenaceae.
„ lalakki M.	Phoberos chinensis Lour.	Bixaceae.
Bangkal R.	Naculea orientalis D.	Rubiaceae.
Bangkoeang. M. & [Bl.	Ipomoea mammosa Chois.	Convolvulaceae.
	Pachyrrhizus angulatus Rich.	Papilionaceae.
„ hollanda M.	Convolvulus sidaefolius Bngl.	Convolvulaceae.
Bangka J.	Hernandia sonora L.	Hernandiaceae.
Bangko J. & Bl.	Rhizophora candelaria DC.	Rhizophoreae.
	„ mucronata Lam.	„
Bangkoedoe M. R.	Morinda citrifolia L.	Rubiaceae.
	„ umbellata.	„
„ badak M. R.	Fagraea morindaefolia Bl.	Loganiaceae.
„ dawon besaar [M.	Morinda citrifolia L.	Rubiaceae.
„ lakki lakki M.	„ bracteata Rxb.	„
„ oetan M. R.	Fagraea morindaefolia Bl.	Loganiaceae.
Banglaai M. J. & Bl.	Zingiber cassumunar Rxb.	Zingiberaceae.
„ lalakki M.	Alpinia malaccensis Rxb.	„
Bangoeng J.	Barringtonia acutangula Grtn.	Myrtaceae.
	„ racemosa Bl.	„
Bangon bangon M.	Coleus aromaticus Bnth.	Labiatae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Bangon bangon na-[bara Man.	Celosia cristata L.	Amarantaceae.
Baniream J.	Phaseolus farinosus L.	Papilionaceae.
Bankal S. M. & R.	Nauclea purpurea Rxb.	Rubiaceae.
„ lakki lakki [M.	„ „ „	„
	„ orientalis DC.	„
„ parampoean [M.	Cadamba nocturna Ham.	„
Bankil M.	Rhizophora conjugata L.	Rhizophoreae.
Bantjet J.	Turpinia sphaerocarpa Hsskl.	Staphyleaceae.
Bantji leuheur S.	Deeringia indica Sprg.	Amarantaceae.
Bapasay Lh.	Ventilago maderaspatana Wld.	Rhamneae.
Bapassongan S.	Sonneratia acida L.	Melastomaceae.
Barakkattak S.	Piper malamiri L.	Piperaceae.
Barang J.	Polygonum rhizocaulon Br.	Polygoneae.
Barang-barang Mak.	Polypodium quercifolium Wld.	Polypodiaceae.
Baroboi J.	Gynaecotrochus axillaris Bl.	Clusiaceae.
Baroe M. & R.	zie Waroe M.	
„ T.	Caryota Rumphiana Bl.	Palmae.
„ gallam Mak.	Melaleuca leucodendron L.	Myrtaceae.
„ laut M.	Cordia Rumphii Bl.	Cordiaceae.
	Thespesia macrophylla Bl.	Tiliaceae.
„ partey M.	„ „ „	„
„ tjina M. & R.	Artemisia moxa Berses.	Compositae.
	„ vulgaris L.	„
Baroenai (?).	Crataeva L. spec. bantam.	Capparideae.
Baros J.	Fagraea morindaefolia Bl.	Loganiaceae.
Barus Lh.	Cassia javanica L.	Papilionaceae.
Baso Amb.	Diplarium malabaricum Sprg.	Polypodiaceae.
Basse Bl.	Piper betle L.	Piperaceae.
Bata Cr.	Mangifera altissima Bl.	Anacardiaceae.
Batakka Men.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Batar Mak.	Sorghum saccharatum Wld.	Gramineae.
Batatas M.	Convolvulus batatas L.	Convolvulaceae.
Bate M. & Lt.	Inga saponaria DC.	Mimoseae.
	Mangifera foetida Lour.	Anacardiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Batel M. & Bl.	Mangifera foetida Lour.	Anacardiaceae.
Bati-bati Bl.	Leucas linifolia Sprg.	Labiatae.
Batjang M. & Bd.	Mangifera foetida Lour.	Anacardiaceae.
Batoe S, M. & R.	„ altissima Bl.	„
	Amorphophallus campanulatus [Bl.	Aroideae.
	Blumea lacera DC.	Compositae.
„ lientjar S. M.	„ „ „	„
„ „ boddas S.	„ „ „ , var. Com- [mersonii.	„
„ „ burrum S.	„ „ „ , var. Bur- [mannii.	„
„ „ leutiek S.	„ „ „ , var. Blu- [mei DC.	„
„ malakka M.	Mangifera foetida Lour.	Anacardiaceae.
„ seetan M.	Hymenophallus daemonum Ns.	Gasteromycetes.
Batsjam-batsjam Bl.	Begonia tuberosa Dryand.	Begoniaceae.
Batsjang-kiang Ch.	Pancratium zeylanicum L.	Amaryllideae.
Battari M.	Sorghum saccharatum Wld.	Gramineae.
Batteka M.	Citrullus edulis Spch.	Cucurbitaceae.
Bauwa appoer Amb.	Amaryllis rotundifolia Lam.	Amaryllideae.
„ foeroe T.	„ „ „	„
Bawang M. S.	Allium L. spec. divers.	Liliaceae.
„ boddas S.	„ sativum L.	„
„ burrum S.	„ ascalonicum L.	„
„ kladie J.	Scirpus juncoides Rxb.	Cyperaceae.
„ koetjey M. Ch.	Allium L. spec. chinens.	Liliaceae.
„ oetan J.	Amaryllis rotundifolia Lam.	Amaryllideae.
„ meirah M.	zie Bawang burrum S.	
„ poetih M.	zie Bawang boddas S.	
„ „ oetan Lt.	Tacca montana Rmph.	Taccaceae.
„ prey S. M.	Allium porrum L.	Liliaceae.
„ rakk'joo M.	„ rakk'joo Siebld.	„
„ timor M.	„ L. spec.	„
„ tjina M.	„ cepa L.	„
Bawangar I.	Urostigma modestum Miq.	
Bawraka T.	Aleurites laccifera Lour.	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Bea-bea S.	Sagittaria hiruudinacea Bl.	Alismaceae.
Bebeak S.	Fagraea obovata-javana Bl.	Loganiaceae.
Beberet S.	Fragaria chrysantha Z. & M.	Rosaceae.
Bebesahran S.	Morus indica L.	Moreae.
Bedas S.	Piper nigrum L.	Piperaceae.
Bedh R.	Carica papaya L.	Papayaceae.
Bedok-gil S.	Sphaeranthus microceph. Wld.	Compositae.
Bedek-gih S.	Dichrocephala paniculata Miq.	„
Behdji J.	Cynoglossum L. spec.	Asperifoliae.
Bejettan J.	Lansium domesticum Jck.	Meliaceae.
Belawa Bg.	Stagmaria verniciflua Jck.	Anacardiaceae.
Belehkehtehpeh S.	Echinocarpus sigun Bl.	Bixaceae.
Belyong M.	Kibessia azurea DC.	Melastomaceae.
Beloedroe J.	Luffa petola DC.	Cucurbitaceae.
Belondottan J.	Lycopersicum esculentum Mll.	Solanaceae.
Beloo itam Amb.	Maba ebenus Sprg.	Ebenaceae.
Bemban M. R.	Mangifera thalpa.	Anacardiaceae.
Benang M. R.	Justicia purpurea L.	Acanthaceae.
Bendah S.	Artocarpus pubescens Wld.	Artocarpeae.
Bengang S.	Neesia altissima Bl.	Laurineae.
Bengangan J.	Polygonum rhizocaulon de Br.	Polygoneae.
Bengberettian S.	Rubus rosaefolius Sm.	Rosaceae.
	„ fraxinifolius Poir.	„
Benger (?).	Cratoxylon Bl. spec. nov.	Hypericineae.
	Lagerstroemia ovalifolia T. & [Bdk.	Lythrarieae.
	„ reginae Rxb.	„
Bengkoedoe Mak.	Morinda bracteata Rxb.	Rubiaceae.
Bengok M.	Ottelia javanica Miq.	Hydrocharideae.
Benoh S.	Pancratium cordatum L.	Amaryllideae.
Berel Lt.	Pandanus humilis Wld.	Pandaneae.
Berohdjo S.	Amarantus cruentus L.	Amarantaceae.
	Celosia argentea L.	„
Besieran J.	Drapieza multiflora (Bl ?).	Melanthaceae.
Bessa magoemi T.	Aristolochia indica L.	Aristolochieae.
Betau Mak.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
Beteh beti M. R.	Carica papaya L.	Papayaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Betch meirah Men.	Homalonema rubrum Hsskl.	Aroideae.
„ papaja M. R.	Carica papaya L.	Papayaceae.
„ rawang M. R.	„ „ „	„
Bet-zy Ch.	Dioscorea aculeata L.	Dioscoreae.
Bi Ch.	Oryza sativa L. (semina).	Gramineae.
Bia S.	Alocasia indica Schott.	Aroideae.
Bia-bia Bl.	Pontederia vaginalis L.	Pontederiaceae.
Biahoet Br.	Engelhardtia selanica Bl.	Anacardiaceae.
Biarera T.	Oryza sativa L. (semina cocta).	Gramineae.
Bias M.	Areca horrida Griff.	Palmae.
Biawas Mak.	Jambosa alba Rmph.	Myrtaceae.
	„ celebica Bl.	„
Bichbier (?).	Antidesma L. spec.	Antidesmeae.
	Bradleja Bnks, spec.	Euphorbiaceae.
Bidak bankong J. & [Bl.	Vernonia cinerea Less.	Compositae.
Bidara M. S.	Ziziphus jujuba Lam.	Rhamneae.
„ goenong J.	Diospyros L. spec.	Ebenaceae.
„ laut M.	Ziziphus Horsfieldii Miq.	Rhamneae.
	„ rufula Miq.	„
„ leutiek S.	„ „ „	„
„ pahit J.	Strychnos colubrina Wll.	Loganiaceae.
„ patis S.	„ nux vomica L.	„
Bidata M. J.	Sonneratia acida L.	Melastomaceae.
	„ pagatpat Blanco.	„
Bidjan M. R. en Bidjin M. R.	Sesamum indicum L.	Bignoniaceae.
Bido-bido T.	Rhizophora candelaria DC.	Rhizophoreae.
	„ mucronata Lam.	„
„ marau T.	Piper betle L.	Piperaceae.
„ masoffo T.	„ siriboa L.	„
„ ritsja T.	„ longum Dtr.	„
Bidoer S.	Pandanus latissimus Bl.	Pandaneae.
Bidoerie M. R.	Calotropis gigantea R. Br.	Asclepiadeae.
Bidoto J.	zie Bidata M. J.	
„ oedang J.	Sonneratia alba Smith.	Melastomaceae.
Bidjietan M.	Lansium domesticum Jck, var. [β biedjietan Hsskl.	Meliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Biengbien S.	Pinanga Kuhlii Bl.	Palmae.
	„ latisecta Bl.	„
Bientaroh S.	Cerbera odollam Hmlt.	Apocynaceae.
„ leutick S.	„ lactaria Hmlt.	„
Bientaus J.	Wrightia pubescens R. Br.	„
Bintienoe S.	Visenia umbellata Houtt.	Büttneriaceae.
Biesietan M.	zie Biedjietan M.	
Biet boddas S. (?).	Beta vulgaris L., alba.	Chenopodeae.
„ burrum (?).	„ „ „ , rubra.	„
Bifi mafalla T.	Hernandia sonora Wld.	Hernandiaceae.
Bihaun Bl.	Dioscorea aculeata L.	Dioscoreae.
Byo Bl.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
„ loetton Bl.	„ acuminata Coll.	„
Bikoro M.	Mounda citrifolia L.	Rubiaceae.
Bila Mak.	Aegle marmelos Rxb.	Aurantiaceae.
Bilak M. R. & Bl.	„ „ „	„
Bilimba T.	Averrhoa carambola L.	Oxalideae.
Bilimbing M. J.	„ „ „	„
Bilio maman Bon.	Panax fruticosum DC.	Araliaceae.
Biloek S.	Melia odorata Rwdt.	Meliaceae.
Biloeloe Bl.	Arenga saccharifera Lab (Fructus.)	Palmae.
Bimbing S. J.	Pinanga costata Bl.	„
	Ptychosperma latisecta Miq.	„
	„ Kuhlii Miq.	„
	„ costata Miq.	„
Binan Ch.	Areca catechu L.	„
Binang M. R.	zie Binong M.	
Bindatoin Mak.	Cajanus flavus DC. (?).	Papilionaceae.
Bindjei M. R.	Mangifera foetida Lour.	Anacardiaceae.
Bingkawan M.	Gleichenia Hermanni R. Br.	Gleicheniaceae.
Binong M.	Bucida nitida Hsskl.	Combretaceae.
	Tetrameles Horsfieldii R. Br.	Datisceae.
	Pterocymbium javanicum.	
„ peutjang S.	Rottlera affinis Hsskl.	Euphorbiaceae.
	„ indica Wld.	„
Bintan besaar M. R.	Cerbera odollam Hmlt.	Apocynaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Bintan ketjil M. R.	Cerbera lactaria Hamlt.	Apocynaceae.
Bintangor laut J.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
„ oetan M.	„ sulatri Brm.	„
Bintaroh Bl.	Cerbera lactaria Hmlt.	Apocynaceae.
Bira T.	Oryza sativa L. (sem. denudata).	Gramineae.
„ M. R.	an Colocasia indica Hsskl?	Aroideae.
„ ayer M. R.	Aglaonema oblongifolium Knth.	„
	Calladium ovatum Wld.	„
„ boddas S.	Alocasia variegata C. Koch & [Bouché.	„
„ burrum S.	„ metallica Schott.	„
„ kaladi M. R.	Colocasia antiquorum Schott.	„
„ ketjil M. R.	Typhonium divaricatum Bl.	„
„ negrie M. R.	Alocasia macrorrhiza Schott.	„
„ oetan M. R.	Calladium sagittifolium Wld.	„
Birani Mak.	Ficus benghalensis L.	Moreae.
Birara J.	Quamoclit vulgaris Chois.	Convolvulaceae.
Biring simolai M. [Sum. Wk.	Argostemma Teijsmannianum [Miq.	Rubiaceae.
Birindjene Mak.	Clerodendron inerme Grtn.	Verbenaceae.
Biroe S.	Colocasia odorata Brgn.	Aroideae.
	Pimela hispida Bl., δ scabra.	Burseraceae.
	Canarium hispidum Bl. β majus [Hsskl.	„
Biroeroeng M. R.	Melastoma Brm. spec. divers.	Melastomaceae.
„ itam M. R.	„ polyanthum Bl.	„
„ meirah M.R.	„ asperum L.	„
Birong S.	Ficus toxicaria L.	Moreae.
Bisoroh S.	„ fecunda Bl.	„
	„ hispida Bl.	„
„ hiedung S.	„ scaberrima Bl.	„
Bissi mattan Bd.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
Bissoela Mak.	Licuala? bissula Miq.	Palmae.
Bitau Mak.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
Bit-kam Ch.	Citrus aurantium Lam. variet.	Aurantiaceae.
Bitoe lientjar S.	Blumea lacera DC.	Compositae.
Bitoele Men.	Dioscorea hirsuta L.	Dioscoreae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Bitoerong itam M.	Melastoma polyanthum Bl.	Melastomaceae.
Blaboe S.	Begonia papillosa Rwdt.	Begoniaceae.
Bladong Bl.	Euphorbia neriifolia L.	Euphorbiaceae.
Blakka toepoe J.	Croton polot Brm.	„
Blankondang S.	Cyclostemon macrophyllum Bl.	„
Blantoy S.	Artemisia indica Wld.	Compositae.
Blarong O. J.	Mappa denticulata Bl. var. to- [mentosa Mor.	Euphorbiaceae.
Bleketoepoek J.	Claoxylon indicum Endl.	„
Blendreng S.	Hymenodyction Holsfieldii Miq.	Rubiaceae.
Bliembung bessie M. [Bl.	Averrhoa carambola L.	Oxalideae.
	„ bilimbi L.	„
„ boelat M.	„ „ „	„
„ voeloe M.	„ „ „	„
„ kris M.	„ carambola L.	„
„ manies M.	„ „ „	„
„ oetan M.	Cylindria rubra Lour.	Proteaceae (?).
Blinggit J.	Sonchus malajanus Miq.	Compositae.
Blykko J.	Cucurbita farinosa Bl.	Cucurbitaceae.
Bloemboeng-dalang J.	Cassia marginata Rxb.	Papilionaceae.
Bloentas S. M. & J.	Pluchea indica Less.	Compositae.
	Microglossa volubilis DC.	„
Blontas S. M.	zie Bloentas.	
Bloentas tjina J.	Senecio biflorus Brm.	„
Boä J. Bl.	Areca catechu L.	Palmae.
Boangit Bl.	Cleome pentaphylla L.	Capparideae.
	Polanisia icosandra DC.	„
Boar massa J.	Ipomoea vitifolia Sw.	Convolvulaceae.
Bobalong J. Bl.	Melaleuca leucadendron L. [(fructus).	Myrtaceae.
Bobli T.	Pangium edule Rwdt.	Pangiaceae.
Bobo T.	Nipa fruticosa Thnb.	Palmae.
Bobolawa T.	zie Boegoelawang M.	
Bobossaren S.	Morus indica L.	Moreae.
Bodjo-bodjol Mak.	Andropogon nardus L.	Gramineae.
Boeän Lt.	Lansium domesticum Jck.	Meliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Boeän J.	Plectocomia elongata Bl.	Palmae.
Boeboeai S.	" " "	"
Boeboeken Mak.	Dillenia serrata DC.	Dilleniaceae.
Boeboekoeän S.	Peristrophe albiflora Hsskl.	Acanthaceae.
	Gendarussa adhotoda Hsskl.	"
Boeboe koelon S.	Ruellia viscosa Rwdt.	"
Boeboelawan Amb.	zie Boegoelawang M.	
Boeboeni Ti.	Cassia fistula L.	Papilionaceae.
Boeda S.	Artocarpus elastica Rwdt.	Artocarpeae.
Boedjangoet S.	Mentha javanica Bl.	Labiatae.
Boegoelawang M.	Caryophyllum aromaticum L.	Myrtaceae.
Boejoe-boejoe J. Bali	Vernonia cinerea Less.	Compositae.
Boelang M. R.	Alocasia antiquorum Schott.	Aroideae.
Boelangan M.	Gmelina villosa Rxb.	Verbenaceae.
Boeleyen Amb.	Nipa fruticosa Thnb.	Palmae.
Boelie-boelie Bg.	Caropa volubilis DC.	Meliaceae.
Boelillo Mol.	Metroxylon filare Mrt.	Palmae.
Boeloe J.	" sagus Rttb.	"
" S.	Urostigma bicorne Miq.	Moreae.
" badoerie M.	Bambusa teba Miq.	Gramineae.
" boeloe M. R.	Tragia hirsuta Bl.	Euphorbiaceae.
" heumtjeut ni- [ni doekoen S.	Holostemma laeve Bl.	Asclepiadeae.
" karissa Mak.	Bambusa verticillata Bl.	Gramineae.
" key Bd.	" mitis Poir.	"
" mappa J.	Pothos pinnata Wld.	Aroideae.
" potong M. J.	Bambusa aspera Rxs.	Gramineae.
[et Bl.	" fera Miq.	"
" seri Bd.		
" sorangi M. Bd.	" " "	"
" toei M.	" longinodis Miq.	"
" swangi M. Bd.	" aspera R. et S.	"
" tombor Bd.	" fera Miq.	"
" wani M. J. Bl.	" aspera R. et S.	"
" " besaar M.	" excelsa Miq.	"
Boeloen J.	Sagus laevis Rmph.	Palmae.
Boeloeng S.	Solanum Blumei Nees.	Solanaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Solanum denticulatum Bl.	Solanaceae.
Boeloestroe M.	Luffa foetida Car.	Cucurbitaceae.
Boelong bawans J.	Crocon sebiferum L. (?).	Euphorbiaceae.
Boelong J. & Bl.	Sphaerococcus lichenoides β [tenuis Ag.	Floridae.
Boembroen S.	Polygonum baccatum Prs.	Polygoneae.
Boemit Bl.	Ficus racemosa Vhl.	Moreae.
Boenda S.	Artocarpus elastica Rwdt.	Artocarpeae.
	„ pubescens Wld.	„
Boenga baliktjagaM.	Hibiscus mutabilis L.	Malvaceae.
„ biroe M.	Clitoria ternatea L.	Papilionaceae.
„ bissu Mak.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
„ bokki M.	Grammatophyllum scriptum Bl.	Orchideae.
„	„ speciosum Bl.	„
„ gambir M.	Jasminum grandiflorum L.	Jasmineae.
„ goeloeng tjoe- [tjoe M.	Plumieria acutifolia Poir.	Apocynaceae.
„ haramtsjada J.	Pentapetes phoenicea L.	Büttneriaceae.
„ hollanda Amb.	Quamoclit vulgaris Chois.	Convolvulaceae.
„ japon M.	Nerium oleander Lam.	Apocynaceae.
„ java M. Bd.	Quamoclit vulgaris Chois.	Convolvulaceae.
„ kalente M.	Clitoria ternatea L.	Papilionaceae.
„ kambodja M.	Plumieria acutifolia Poir.	Apocynaceae.
„ kananga M.	Uvaria odorata Lam.	Anonaceae
„ kastela T.	Pentapetes phoenicea L.	Büttneriaceae.
„ knop M.	Gomphrena globosa L.	Amarantaceae.
„ koeboeran M.	Plumieria acutifolia Poir.	Apocynaceae.
„ landak N. J.	Barleria prionitis L.	Acanthaceae.
„ lawan M.	Caryophyllum aromaticum L.	Myrtaceae.
„ manila M.	Tabernaemontana divaricata [RBr.	Apocynaceae.
	„ coronaria RBr.	„
„ mandoeroe Men. } „ manoeroe Btj. } „ manoor M. }	Jasminum sambac L.	Jasmineae.
„ mata hari T.	Pentapetes phoenicea L.	Büttneriaceae.
„ merak M.	Caesalpinea pulcherrima L.	Papilionaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Boenga njingin Bl.	Tabernaemontana coronariaRBr.	Apocynaceae.
	„ divaricata RBr.	„
„ nassi M.	Clitoria ternatea L.	Papilionaceae.
„ penjaton M. J.	Clerodendron siphonanthus RBr.	Verbeneaceae.
„ petang M.	Abutilon hirsutum Rmph.	Malvaceae.
„ poetri M.	Grammatophyllum scriptum Bl.	Orchideae.
	„ speciosum Bl.	„
„ pitja pingang [M.	Clerodendrum infortunatum Bl.	Verbenaceae.
„ raja M.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
„ „ poetie Bat.	Tabernaemontana coronaria RBr.	Apocynaceae.
	„ divaricata RBr.	„
„ siam M.	Pergularia odoratissima Bl.	Asclepiadeae.
„ soessong M.	Tabernaemontana coronaria RBr.	Apocynaceae.
	„ - divaricata RBr.	„
„ susanna M.	Habenaria susanna Bl.	Orchideae.
„ tali M.	Quamoclit vulgaris Chois.	Convolvulaceae.
„ tandjong M.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
	Mimusops elengi L.	Sapotaceae.
„ tenga harie T.	Pentapetes phoenicea L.	Büttneriaceae.
„ tiga lapis M.	Calanthe veratrifolia RBr.	Orchideae.
„ tjakar bebekh [J.	Voyria uniflora Lam.	Gentianeae.
„ tsjana M.	Caesalpinia pulcherrima L.	Papilionaceae.
„ tsjoepo M.	Pentapetes phoeuicea L.	Büttneriaceae.
„ waktoe M.	Hibiscus mutabilis L.	Malvaceae.
„ „ koening [M.	Abutilon hirsutum Rmph.	„
„ „ ketjil M.	Mirabilis jalappa L.	Nyctagineae.
„ warie J.	zie B Soessong M.	Apocynaceae.
„ woengan Bl.	Jasminum sambac L.	Jasmineae.
Boengang S.	Memecylon nigrescens Hk & Ad.	Memecyleae.
Boengboelang S.	Premnus tomentosus Wld.	Verbenaceae.
	Verbenaceae Jss., spec. diversae.	
Boengboeng dallang [S.	Cassia javanica L.	Papilionaceae.
	„ marginata Rxb.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Boengboeroetoe S.	Cissus arachnoidea Hsskl.	Ampelideae.
Boenglo J.	Calosanthes indica Bl.	Bignoniaceae.
Boengoer S.	Lagerstroemia ovalifolia Ts. & [Bndk.	Lythrarieae.
	„ reginae Rxb.	„
„ Sum.	Gangium edule Rwdt.	Pangiaceae.
Boenie karambau J.	Antidesma bunias Sprg.	Antidesmeae.
„ karbau Mak.	„ „ „	„
Boenjoen-boenjoen J.	Vernonia cinerea Less.	Compositae.
Boekaloenga Bl.	Convolvulus peltatus Frst.	Convolvulaceae.
Boenoet S.	Ficus conica Rwdt.	Moreae.
„ kaladja S.	„ religiosa L.	„
Boentak S.	Guettarda speciosa L.	Rubiaceae.
Boentalie oyot S.	Tylophora cissioides Bl.	Asclepiadeae.
Boentieries S.	Kalanchoë laciniata DC.	Crassulaceae.
„ konneng S.	Bryophyllum calycinum Slsb.	„
Boentoet andjing M.	Saccharum cannum Rwdt.	Gramineae.
„ monjet M.	Gymnotrix elegans Büse.	Gramineae.
„ oetjing S.	Uraria picta Dsv.	Papilionaceae.
„ „	„ crinita Dsv.	„
„ seroh S.	„ „ „	„
„ siegung S.	Strobilanthes moschifera Bl.	Acanthaceae.
„ tikoes S. M.	Heliophytum parviflorum DC.	
	Tiaridium velutinum Lehm.	Asperifoliae.
Boerahol S.	Uvaria boerahol Bl.	Anonaceae.
Boerang Bd.	Ficus benghalensis L.	Moreae.
Boero malakko T.	Cissus glauca Rxb.	Ampelideae.
Boeroet S.	Artocarpus rigida Bl.	Artocarpeae.
Boeron Mak.	Maranta dichotoma Wld.	Cannaceae.
Boerong randa S.	Ceramanthus gracile Hsskl.	Euphorbiaceae.
	Melanthes rhamnoides Bl.	„
Boesso Ht.	Zingiber gramineum Bl.	Zingiberaceae.
Boessoe-boessoe Mak.	Ocimum gratissimum L.	Labiatae.
Boetoe kawanes M.	Stachytarpheta indica Vhl.	Verbenaceae.
Boetoe seetan M.	Hymenophallus daemonum Tr.	Gasteromycetes.
Boeton galé Cel.	Irina glabra Bl. δ alba.	Sapindaceae.
„ laut M.	Barringtonia speciosa L.	Myrtaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Boewa assoeseng M.	Neuburgia tuberculata Bl.	Apocynaceae.
„ „	Cecbera musculiformis Enc.	„
„ batoe M.	Arenga saccharif. Lab (fructus).	Palmae.
„ boeton M.	Barringtonia speciosa L.	Myrtaceae.
„ djarong Bd.	Diospyros ebenum Rtz.	Ebenaceae.
„ djoedjaroe M.	Uvaria tripetaloidea Dun.	Anonaceae.
„ frangi Amb.	Anacardium occidentale DC.	Anacardiaceae.
„ gore M.	Guilandina bonduc L. (fructus).	Papilionaceae.
„ hatie. M. T.	Soulamea amara Lam.	Soulameae.
	Anona asiatica L.	Anonaceae.
„ koän M.	Dracontomelon sylvestre Bl.	Orontiaceae.
„ kras M.	Aleurites moluccana Wld.	Euphorbiaceae.
„ langhit M.	Sapindus rarak DC.	Sapindaceae.
„ malakka M.	Emblica officinalis Grtn.	Euphorbiaceae.
„ massie M. Amb.	Cubilia Rumphii Bl.	
„ „ J.	Rhamnus vitis idaëa Brm. (?).	Rhamneae.
„ nira M.	Carapa volubilis DC.	Meliaceae.
„ nona M.	Anona reticulata L.	Anonaceae.
„ „	„ squamosa L.	„
„ radja Ti.	Isora corylifolia Hsskl.	Sterculiaceae.
„ rau M.	Dracontomelon mangiferum Bl.	Orontiaceae.
„ „ oetan M.	„ sylvestre Bl.	„
„ rembang M.	Sonneratia acida DC.	Melastomaceae.
	„ alba Sm.	„
„ saauw S.	Achras sapota L.	Sapotaceae.
„ sawoh S.	Mimusops kauki L.	„
„ saboen M.	Sapiudus rarak DC.	Sapindaceae.
„ sima Mak.	Elaeocarpus serrata L.	Tiliaceae.
„ tator M.	Carapa volubilis DC.	Meliaceae.
Bogem J.	Sonneratia acida DC.	Melastomaceae.
Bohk Bl.	Dracontomelon Bl. spec. div.	Anacardiaceae.
Boholawa T.	Caryophyllum aromaticum L.	Myrtaceae.
Boisua T.	Inocarpus edulis L.	Hernandiaceae.
Boy-oä-hoë Ch.	Caesalpinia pulcherrima L.	Papilionaceae.
Bokima kotele T.	Clitoria ternatea L.	„
Bokkaay S. of Bo-[kray S.	Elateriosperma tokbray Bl.	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Bollang S.	Alocasia antiquorum Schott. [var. intermedia Hsskl.	Aroideae.
Bollong J. Bl.	Melaleuca leucodendron DC.	Myrtaceae.
Bonberettian.	Rubus fraxinifolius Poir.	Rosaceae.
	„ rosaefolius Sm.	„
Bombo terbang M.	Phalaenopsis amabilis Bl.	Orchideae.
Bomboelang S.	Premnus L. spec. diversae.	Verbenaceae.
Bombom S. M.	Mangifera foetida Lour. *e* bom- [bom.	Anacardiaceae.
Bombori Bd.	Convolvulus bilobatus Rxb.	Convolvulaceae.
Bondor S.	Cucurbita farinosa Bl.	Cucurbitaceae.
Bondot S. J.	Dichrocephala latifolia DC.	Compositae.
	Cardiospermum helicacabum L.	Sapindaceae.
	Lycopersicum esculentum Mll.	Solanaceae.
Bonelau Amb.	Zingiber marginatum Rxb.	Zingiberaceae.
Bongok alas J.	Cassia fistula L.	Papilionaceae.
Bongol bas M.	Corypha unbraculifera L.	Palmae.
Bongor S.	Lagerstroemia indica L. & aliae.	Lythrarieae.
Bonteng S.	Cucumis sativus L.	Cucurbitaceae.
„ soerie S.	Lagenaria vittata Sering.	„
Bontjo S.	Tetranthera oppositifolia Miq.	Laurineae.
„ soedoh J.	Jasminum quinquenervium Bl.	Jasmineae.
Boonging tagal S.	Covellia subopposita Miq.	
Bootsja T.	Roxburghia gloriosoides Jon. (?)	
Boppo tzeda T.	Scaevola Plumieri L.	Apocynaceae.
Boproön J.	Cocculus lacunosus DC.	Menispermaceae.
Bori T.	„ „ „	„
„ M.	Croton pavana Ham. (?).	Euphorbiaceae.
Boroero T.	„ „ „	„
Borottjoh blaauw S.	Celosia argentea L. *b* fastigiata [Hsskl.	Amarantaceae.
Borotjoh blaauw S.	„ „ „ *b* erythro- [phylla Hssk.	„
	Amarantus cruentus L.	„
Borra-boie S.	Gynaecotroches axillare Bl.	Clusiaceae.
„ burriet S.	Mephitidia stipularis Bl.	Rubiaceae.
Botolina T.	Ebenoxylon verum Lour.	Ebenaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Bossi S.	Wendlandia laevigata Miq.	Rubiaceae.
Botor J.	Psophocarpus tetragonolob. DC.	Papilionaceae.
Bou batati J.	Quamoclit vulgaris Chois.	Convolvulaceae.
Bragma S.	Guatteria macrophylla, *b* Brag-[ma Bl.	Anonaceae.
Brambang M. R.	Allium cepa L. & alia.	Liliaceae.
„ oetan M.	Pancratium zeylanicum L.	Amaryllideae.
Brappa Bl.	Soneratia acida DC.	Melastomaceae.
„ „	„ alba Sm.	„
Brappat M.	„ acida DC.	„
„ gelang M.	Pemphis acidula DC.	Lythrarieae.
„ ketjil M.	Aegiceras minus Wld.	Aegicereae.
	„ majus L.	„
„ poetih M.	Sonneratia acida DC.	Melastomaceae.
„ toedong M.	Aegiceras minus Wld.	Aegicereae.
Brawas Pal.	Tetranthera brawas Bl.	Laurineae.
Bregedieng Bl.	Gyrocarpus asiaticus Jcq.	Gyrocarpeae.
Brembets J.	Rubus moluccanus Rmph.	Rosaceae..
Brengbang S.	Polyosma integrifolia Bl.	Saxifragaceae.
Bretowalli J.	Cocculus crispus DC.	Menispermacea
Bringin M. R.	Ficus indica L.	Moreae.
Brodjo wing J.	Amaracarpus pubescens Bl.	Rubiaceae.
Broetaka Bl.	Semecarpus anacardium DC., [var. angustifolium.	Anacardiaceae.
Brogo-wengi J.	Mikania volubilis Wld.	Compositae.
Buah Amb.	Areca catechu L.	Palmae.
Buhbuhsahran S.	Morus javanica Bl.	Moreae.
„ gedeh S.	„ indica L.	„
Bunbun S. M.	Mangifera foetida Lour, *e* [bombom.	Anacardiaceae.
Bungburruman S.	Cissus discolor Bl. *b* ovata Hsskl	Ampelideae.
„ heedjoh S.	„ „ , *c* concolor [Hsskl.	„
Bungo-bungo-pa-[rampoean M.	Hypoëstes purpurea RBr.	Acanthaceae.
Bunjieng S.	Balanophora Frst., spec. omn.	Balanophoreae.
	Ficus hispida L.	Moreae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Bunjieng bener S.	Ficus fistulosa Rwdt.	Moreae.
„ happa S.	„ „ „	„
„ tjaai S.	„ latifolia Rwdt.	„
	„ lepicarpa Bl.	„
Bunproön Bl.	Cocculus lacunosus DC.	Menispermaceae.
	D.	
Daban J.	Ardisia purpurea Miq.	Myrsineae.
Dabat goena J.	Vernonia leptophylla DC.	Compositae.
Dadap S., M., R.	Erythrina L. spec. div.	Papilionaceae.
	„ divica DC.	„
„ bilindoeng. S.	„ lithosperma Bl.	„
„ blem J.	„ lobulata Miq.	„
„ blindoeng S.	„ „ „	„
	„ indica Lam.	„
„ bong J.	„ spathacea DC.	„
„ doerie M.	„ lithosperma Bl.	„
„ katteh S.	Micropteryx crista galli Wlp.	Polypodiaceae.
„ melayoe Mand.	zie Dadap doeri M.	
„ mienjak M.	Erythrina secundiflora Bl. *a* [inermis.	Papilionaceae.
„ „ tjoetjoek	„ „ „, *b* [aculeata Hsskl.	„
„ serep J.	„ fusca Lour.	„
„ sungiit S.	zie Dadap bong J.	
„ tiit S.	Erythrina lithosperma Bl.	„
„ tis J.	„ „ „	„
„ tjoetjoek R.	„ secundiflora Bl, *b* acu- [leata Hsskl.	„
„ wangie M., R.	„ spathacea DC.	„
Dadauw Bk.	Jsonandra gutta Hk.	Sapotaceae.
Daghdagksch Bl.	Pisonia sylvestris T. & Bnnd.	„
Dahingora T.	Codiaeum variegatum L.	Euphorbiaceae.
Daho S.	Dracontomelon mangiferum Bl.	Anacardiaceae.
Dalimah S.	Punica granatum L.	Granateae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Dalimah konneng S.	Punica granatum L. *b* albes-[cens DC.	Granateae.
„ soessoen S.	„ „ „ , *c* ru-[bra DC, plena.	„
Daloendoeng Bl.	Erythrina dioica DC.	Papilionaceae.
	„ indica Lam.	„
Dama J.	Dammara alba Rmph.	Abietinae.
Dammar M., Cet.	„ „ „	„
„ batoe M.	„ „ „	„
„ galla galla M.	Pimela acutifolia Bl.	Burseraceae.
„ itam. M.	„ „ „	„
„ malayoe M.	Engelhardtia selanica Bl.	Juglandeae.
„ poetih M.	Dammara alba Rmph.	Abietinae.
„ selan Ht.	Pimela glabra Bl.	Burseraceae.
„ „ M.	Engelhardtia selanica Bl.	Juglandeae.
„ sila M.	„ „ „	„
Dangan dangan M.	Carica papaya L.	Papayaceae.
Dangdang-gendies [S. J.	Beloperone fulgida Hsskl.	Acanthaceae.
„ goela S.	Alternanthera strigosa Hsskl.	Amarantaceae.
„ monjet S.	Myrtaceae spec. inc. 1.	
Dangdur S.	Salmalia malabarica Schtt. & [Endl.	Sterculiaceae.
„ gedeh S.	Sterculia foetida L.	„
Dangloe S.	Engelhardtia aceriflora Bl.	Juglandeae.
Dangora M.	Graptophyllum hortense Nees.	Acanthaceae.
Dansidan M.	Cassytha filiformis L.	Laurineae.
Darangdang S.	Ficus obscura Bl.	Moreae.
„ aroy S.	„ subulata Bl.	„
„ beäs S.	„ scaberrima Bl.	„
„ bener S.	„ obscura Bl.	„
„ kajoe S.	„ heteropleura Bl.	„
„ lessang S.	„ parietalis Bl.	„
„ lietjien S.	„ „ „	„
„ mienjak S.	„ „ „ „ var. *a* ova-[lis Bl.	„
Darangdang S.	Panicum uliginosum Rth.	Gramineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Dareu Dajak.	Viscaceae spec. div.	
Daringgo M. R.	Acorus terrestris Rmph.	Orontiaceae.
Dau-bande-daue Bl.	Dracontomelon mangiferum Bl.	Anacardiaceae.
Dau-dau T.	Bruguiera cylindrica Bl.	Rhizophoreae.
Dau-lassi T.	Urtica ovalifolia Bl.	Urticaceae.
Dauro-apapa J.	Desmodium heterocarpum DC.	Papilionaceae.
Daussa Bl.	Gendarussa vulgaris Nees.	Acanthaceae.
„ Lt.	Crinum toxicarium Herbert, an Crinum asiaticum L. ?	Amaryllideae.
		„
Dawoep M. R.	Bauhinia L., spec. 1.	Papilionaceae.
Dawon api M.	Tragia volubilis L.	Euphorbiaceae.
	„ scandens L.	„
„ apoe M.	Pistia stratiotes L.	Orontiaceae.
„ assam M. R.	Garcinia cochinchinensis DC.	Clusiaceae.
	Bignonia obliqua Wll.	Bignoniaceae.
	Diplocinium tuberosum Miq.	Begoniaceae
„ „ ketjil M.	Oxalis repens Rxb.	Oxalideae.
„ „ „ „	„ corniculata Wld.	„
„ baggêa M.	Pandanus fascicularis Lam.	Pandaneae.
„ bali landak M. [R.	Cissus obovata Vhl.	Ampelideae.
„ baroe laut M.	Croton tiliaefolium Lam.	Euphorbiaceae.
	„ aromaticum Wld.	„
„ batoe M. Amb.	Irina tomentosa Bl.	Sapindaceae.
	„ glabra Bl, *b* solida.	„
„ benang M.	Peristrophe tinctoria Nees.	Acanthaceae.
	Justicia purpurea.	„
„ besaar M.	Morinda citrifolia L.	Rubiaceae.
„ bidji katjang M.	Euphorbia hirta Wld.	Euphorbiaceae.
„ bisol M.	Vernonia cinerea Less.	Compositae.
	Convolvulus cymosus Desvss.	Convolvulaceae.
	Cissus repens Lam.	Ampelideae.
„ bisôl-an J.	Graptophyllum hortense Nees, [var. rubra.	Acanthaceae.
„ blibinam M. (?)	Drymispermum Blumei Dcsn.	
	Dais dubiosa Bl.	Daphnoideae.
„ boba M.	Collyris major Vhl.	Asclepiadeae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Physalis indica Lam.	Solanaceae.
Daoen boeaja M.	Dendrolobium umbellatum W. [& A.	Papilionaceae.
„ boelan M.	Cocculus flavescens DC.	Menispermaceae.
„ „ baboeloe [M.	„ glaucus DC.	„
„ boeroeng J.	Rhinacanthus communis Nees.	Acanthaceae.
bonkoes M.	Curculigo latifolia Dryand.	Hypoxideae.
„ daloewang S.	Psychotria rhinocerotis Rwdt.	Rubiaceae.
„ dammar augoes [M.	Bidens peduncularis Gaud.	Compositae.
	„ Wallichii DC.	„
djarong M.	„ „ „	„
„ doedoek M.	Pothos scandens L.	Aroideae.
„ doelang M.	Acalypha mappa Wld., of	Euphorbiaceae.
	Rottlera tanaria Hsskl.	„
„ fransman M.	Gendarussa vulgaris Nees.	Acanthaceae.
„ gabba gabba M. [Amb.	Irina glabra Bl., ♂ alba.	Sopindaceae.
„ galinggam M. [R.	Bixa orellana L.	Bixaceae.
„ gatel M.	Urtica ardens Bl.	Urticaceae.
	„ ovalifolia Bl.	„
„ „ aijer M.	Mucuna pruriens DC.	Papilionaceae.
„ „ besaar M.	Boehmeria interrupta Wld.	Urticaceae.
„ „ matti M.	Tragia mercurialis L.	Euphorbiaceae.
	„ urens L.	„
„ getah gambir [M.	Uncaria acida Rxb.	Rubiaceae.
„ „ „	„ lanosa DC.	„
[boeloe boeloe M.	Nepenthes phyllamphora Wld.	Nepentheae.
„ gindi M.	„ gymnamphora Rwdt.	„
„ goendik M. R.	„ destillatoria L.	„
„ gorita M.	Trevesia moluccana Miq.	Araliaceae.
„ gossok M.	Ficus politoria Lam.	Moreae.
„ grisek.	Nothopanax cochleata Miq.	Araliaceae.
grissik M.	„ pinnata Miq.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Dawon hati-hati M.	Coleus aromaticus Bnth.	Labiatae.
„ heiran M. R.	Leonurus javanicus Bl.	„
„ hellebardies J.	Codiaeum variegatum Bl.	Euphorbiaceae.
„ heran M.	Leucas linifolia Sprg.	Labiliatae.
„ hidop M. R.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
„ hode M.	Pachyrrhizus angulatus Rich.	Papionaceae.
„ ila-ila J.	Ruellia alternata Brm.	Acanthaceae.
„ inggat M. R.	Achyranthes aspera Bl.	Amarantaceae.
„ kajoe M.	Exocarpus phyllantoides Endl.	Antholeae.
„ kaki koeda M.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
„ kali dabat J.	Rhamnus oenoplia L. (?).	Rhamneae.
„ kallak S.	Unona dasymaschala Bl.	Anonaceae.
„ kambat Bo.	Jambosa peregrina Bl.	Myrtaceae.
„ kambing M.	Gumira integrifolia Hsskl.	Verbenaceae.
„ kamoening J.	Murraya paniculata DC.	Aurantiaceae.
„ kandal M. Bl.	Cordia myxa L.	Cordiaceae.
„ kapialoen M.	Cissus carnosa Rxb.	Ampelideae.
„ kapoer laut M.	Croton tiliaefolium Lam.	Euphorbiaceae.
	„ aromaticum Wld.	„
„ kappal J.	Hoya macrophylla Bl.	Asclepiadeae.
„ kardamon M.	Limnophila punctata B.	Scrophularineae.
„ kassise M.	Colocasia humilis Hsskl.	Aroideae.
„ katsjo M.	Uncaria acida Rxb.	Rubiaceae.
„ kattam S. M. [R.	Convolvulus bilobatus Rxb.	Convolvulaceae.
	„ pes caprae L.	„
„ kemadoe M.	zie Dawon gatel M.	
„ kental M. R.	Cordia suaveolens Bl.	Cordiaceae.
„ ketjil M.	Phyllanthus nuriri L.	Euphorbiaceae.
	„ urinaria L.	„
	Nauclea purpurea Rxb.	Rubiaceae.
	Melaleuca cajeputi Rxb.	Myrtaceae.
„ koekoeran S.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
	Curanga amara Vhl.	Scrophularineae.
	Scutellaria indica L.	Labiatae.
Dawon koentoet S, [R.	Paederia foetida L.	Rubiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Paederia tomentosa Bl.	Rubiaceae.
	Apocynum foetidum (L?).	Apocynaceae.
Dawon koepan J.	Cassia alata L.	Papilionaceae.
„ koerang M.	Curanga amara Vhl.	Scrophularineae.
„ koerap M.	Cassia alata L. *b* Rumphiana DC.	Papilionaceae.
„ kidji Bat.	an Geissomeria distans Nees, aut Lagophilum spicatum Nees?	Acanthaceae. „
„ koyn M.	Nothopanax cochleatum Miq.	Araliaceae.
„ kopo-kopo M.	Cardiospermum helicacabum L.	Sapindaceae.
	Physalis indica Lam.	Solanaceae.
„ korra-korra M.	Epidendrum tuberosum Lour.	Orchideae.
„ „ Amb.	Curculigo latifolia Dryand.	Hypoxideae.
„ layang-layang [M.	Polypodium quercifolium Wld.	Polypodiaceae.
„ lakka M.	Lawsonia alba Lam.	Lythrariae.
„ lakki-lakki M, [Amb.	Irina tomentosa Bl.	Sapindaceae.
	„ glabra Bl., *b* sôlida.	„
„ lakoem M.	Cissus carnosa Rxb.	Ampelideae.
„ lida-lida M.	Phanera lingua Miq.	Papilionaceae.
„ litti J.	Neptunia javanica Miq.	Mimoseae.
„ lobah moeloet [M.	Phanera lingua Miq.	Papilionaceae.
„ loda M.	Spilanthes pseudo-acmella L.	Compositae.
„ loeloean karbo [J.	Panicum palmaefolium Koen.	Gramineae.
„ maniran karbo [J.	Callicarpa cana L.	Verbenaceae.
„ mangkok M.	Nothopanax cochleatum Miq.	Araliaceae.
„ manka J.	Crassula? scutellaria Brm. (?)	Crassulaceae.
„ mata pannas M.	Achyranthes bidentata Bl., var. [elongata.	Acanthaceae.
	Desmoschaeta prostrata DC.	„
„ meirah Amb.	Irina glabra Bl., var. *c* rubra.	Sapindaceae.
„ moeka manies [M.	Vernonia leptophylla DC.	Compositae.
„ ngassi T.	Dracaena reflexa Lam. (?)	Liliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Dawon oebie M.	Cissus cordata Rxb.	Ampelideae.
„ ottot J.	Plantago major L.	Plantagineae.
„ pakoe J.	Polypodium palustre L. (?)	Polypodiaceae.
„ papeda J.	Crassula ? scutellaria Brm (?)	Crassulaceae.
„ „ M.	Nothopanax cochleatum Miq.	Araliaceae.
„ „ pandjang [M.	„ pinnatum Miq.	„
„ „ papoea M.	„ fruticosum Miq.	„
„ panoe M.	Jussiaea angustifolia L.	Oenothereae.
„ parampoean [M. Amb.	Irina glabra Bl.	Sapindaceae.
„ patma J.	Plumbago rosea L.	Plumbagineae.
„ patjie-patjie. [M, R.	Leucas linifolia Sprg.	Labiatae.
„ pegagan Bat.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
„ petola M.	Neottia petola Bl.	Orchideae.
„ pittis M.	Hoya Rumphii Bl.	Asclepiadeae.
	„ macrophylla Bl.	„
„ „ ketjil M.	Dischidia Gaudichaudii Dcsn.	„
	„ Rafflesiana Wall.	„
„ „ pittis M.	Dioscorea nummularia L.	Dioscoreae.
„ poeding M.	Graptophyllum hortense Ns.	Acanthaceae.
„ poetat M.	Barringtonia acutangula Grtn.	Myrtaceae.
	„ racemosa Bl.	„
„ poetih Amb.	Irina glabra Bl., var. *d* alba.	Sapindaceae.
„ „ ketjil M.	Metrosideros soligna Sm.	Myrtaceae.
„ poetri M.	Mussaenda glabra Vhl.	Rubiaceae.
	„ frondosa L.	„
	Graptophyllum hortense Nees.	Acanthaceae.
„ prada M.	„ „ „	„
„ prasman M, R.	Eupátorium ayapanna Vent.	Compositae.
„ ramboet M.	Convolvulus peltatus Frst.	Convolvulaceae.
	Ophioglossum pendulum L.	Ophioglosseae.
„ ringang (?).	Hedysarum trifoliatum Rwdt.	Papilionaceae.
„ roessa M.	Alternanthera sessilis RBr.	Amarantaceae.
„ sabrang M.	zie Dawon hode M.	
„ sakko M.	Semecarpus cassuvium Sprg.	Anacardiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Semecarpus anacardium DC, var. [angustifolium.	Anacardiaceae.
Dawon salawar M.	Lawsonia falcata L.	Lythrarieae.
„ saleh M.	Ophioglossum ovatum Bl.	Ophioglosseae.
„ salier S.	Acronychia laurifolia Bl.	Xanthoxylaceae.
„ sambang J.	Polypodium scolopendria Brm?	Polypodiaceae.
„ sariboe Benk.	Adinandra Jackiana Kths.	Ternstroemiaceae.
„ sarong boerong [M.	Rhinacanthus communis Nees.	Acanthaceae.
„ sasappo M.	Sida acuta L.	Malvaceae.
„ sedjoek M, R.	Kalanchoë laciniata DC.	Crassulaceae.
„ seetan M.	Urtica ardens Bl.	Urticaceae.
	„ ovalifolia Bl.	„
	Leucas linifolia Sprg.	Labiatae.
„ sentak M.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
„ setjang S.	Caesalpinia sappan L.	Papilionaceae.
„ sipat M.	Eclipta erecta L.	Compositae.
	Sida acuta L.	Malvaceae.
„ sjoerare J.	Ruellia alternata Brm.	Acanthaceae.
„ soebat M.	Epidendrum distichum L, of.	Orchideae.
	Oxystophyllum carnosum Bl.	„
„ soeggi M.	Sanseviera fruticosa Wld.	Liliaceae.
„ soerroe J.	Euphorbia antiquorum L.	Euphorbiaceae.
„ sombong J.	Critonia dalea DC.	Compositae.
„ sompitan M. [Zo. Bo.	Nepenthes Boschiana Khs.	Nepentheae.
„ sompittang M.	Crinum toxicarium Herbert, of	Amaryllideae.
	„ asiaticum L.	„
„ sopatie J.	Wollastonia biflora DC.	Compositae.
„ tayonam J.	Menispermum glabrum Brm. (?).	Menispermaceae.
„ tali M.	Cassyta filiformis L.	Laurineae.
„ tamman J.	Codiaeum variegatum Rmph.	Euphorbiaceae.
„ tangtang J.	Polygonum corymbosum Wld. [var.	Polygoneae.
„ tapalewan [Mand.	Nothopanax cochleatum Miq.	Araliaceae.
„ tarita Bd.	Eclipta erecta Hsskl.	Compositae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Dáwon tidoran M.	Mimosa pudica L.	Mimoseae.
„ tidor-tidor M.	„ „ „	„
„ tikar M.	Pandanus conoideus Lam.	Pandaneae.
„ tinta M.	Eclipta erecta L.	Compositae.
„ tjie-tjiap S.	Leucas linifolia Sprg.	Labiatae.
„ tjinta M, R.	Phyllanthus nuriri L.	Euphorbiaceae.
	„ urinaria L.	„
„ toelak J.	Graptophyllum hortense Nees.	Acanthaceae.
„ tokol manoe-[sia M.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
„ tsjoe-tsjoe ram-[boet M.	Hibiscus surattensis L.	Malvaceae.
„ wedoessan J.	Lantana mixta L.	Acanthaceae.
Debat goena M.	Vernonia linifolia Sprg.	Compositae.
Dedelangan S.	Bonnaya veronicaefolia Sprg.	Scrophularineae.
Dêdesh M.	Saraca arborescens Brm.	Papilionaceae.
Delimah M.	Punica granatum L.	Granateae.
„ kattej M, R.	„ nana DC.	„
„ laut M.	Carapa moluccensis DC.	Meliaceae.
„ meirah M, R.	Punica granatum L.	Granateae.
„ poetih M, R.	„ „ „ L., *b* al-[bescens DC.	„
Delongdong dadap [Bl.	Erythrina vespertilio Bnth.	Papilionaceae.
„ betoel Bl.	„ spontanea ? (an indica [L).	„
Demong J.	Graptophyllum hortense Nees.	Acanthaceae.
Dengen Mak.	Dillenia serata DC.	Dilleniaceae.
Denro Mak.	Pandanus humilis Wld.	Pandaneae.
Deringoe M.	Acorus terrestris Rmph.	Orontiaceae.
„ laut M.	Enhalus Koenigii Rich.	Hydrocharideae.
Dilem S, M, R.	Pogonostemon menthoides Bl.	Labiatae.
Diloewak J.	Grewia microcos L.	Tiliaceae.
Diloewang S.	Broussonetia papyrifera Vent.	Moreae.
Dinga-dinga T.	Polypodium quercifolium Wld.	Polypodiaceae.
Dingding andaun [padjing J.	Ruellia repanda L.	Acanthaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Dingding arie J.	Ruellia discolor Nees.	Acanthaceae.
„ hay J & Bl.	„ alternata Brm.	„
Dingin-dingin Mand.	Bryophyllum Calylinum Slsb.	Crassulaceae.
Disau sajo T.	Commersonia Frst., ectinata [of	Büttneriaceae.
	„ javensis G. Don.	„
Djaät blaauw S.	Psophoc. tetrahonolob. DC. var. [macropterus pellospermus Hk.	Papilionaceae.
„ boddas S.	[„ „ leucospermus Hk.	„
„ hidung S.	[„ „ melanospermus „	„
„ konneng S.	[„ „ xanthospermus „	„
„ monjet S.	„ longepedunculatus Hk.	„
„ putoi blaauw [S.	„ tetragonolobus DC., var. [micropterus pellosperm. Hk.	„
„ „ boddas [gedeh S.	[„ leucosperm. maj. Hk.	„
„ „ „ leu- [tiek S.	[„ „ minor Hk.	„
„ „ hiedung [S.	[„ melanospermus Hk.	„
„ „ konneng [S.	[„ xanthospermus Hk.	„
Djabon J.	Nauclea grandiflora DC.	Rubiaceae.
Djadam J.	Aloë vulgaris DC.	Liliaceae.
Djadjaway S.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
Djadjawie M, R.	„ „ „	„
Djago moetri J.	Sorghum saccharatum Wld.	Gramineae.
Djagol kedang J.	Jödes ovalis Bl.	Menispermaceae.
Djagong M, R, S.	Zeä mays L.	Gramineae.
„ gedeh S.	„ „ L., pallida Hsskl.	„
„ hawarah S.	„ „ L., hawarah „	„
„ tjoepak ge- [deh S.	„ „ L., minor „	„
„ „ leutiek [S.	„ „ L., minima „	„
Djagong tjeutriek S.	Andropogon sorghum L.	Gramineae.
	„ cernuus Rxb.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Djaha gading S.	Cyanodaphne cuneata Bl.	Laurineae.
Djahej S, M.	Zingiber officinale Rxb.	Zingiberaceae.
Djai-soe Ch. Bo.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Djalam garo T.	Hibiscus surattensis L.	Malvaceae.
Djalatroeng S.	Michelia montana Bl.	Magnoliaceae.
Djali J.	Eleusine coracana Prs.	Gramineae.
Djalie J.	Coix lacryma L.	„
„ batoe J.	„ „ „	„
Djallo-djallo T.	Sesuvium portulacastrum L.	Portulaccaceae.
Djamakka S.	zie Akkar tjamakka S.	
„ konneng S.	Rhuacophila javanica Bl.	Liliaceae.
Djamban S.	Coelospermum scandens Bl.	Rubiaceae.
Djambeh M, S.	Areca catechu L.	Palmae.
„ bener S.	„ „ L. *b* alba Bl.	„
Djambeh loengloeng [S.	„ „ L. *c* oblonga [Hk.	Palmae.
„ rendeh S.	„ triandra Rxb.	„
„ soesoe S.	„ catechu L.	„
Djamblang M.	Syzigium jambolanum DC.	Myrtaceae.
Djamboe S.	Vangueria latifolia Miq.	Rubiaceae.
„ ajer M, R.	Cerocarpus aquaeus Hsskl.	Myrtaceae.
	Jambosa malaccensis DC.	„
„ „ mawar [M.	„ vulgaris DC.	„
„ alfoeroe M.	Syzigium caryophyllifolium [DC.	„
„ aroeng S.	Psidium guajava L.	„
„ aroy S.	Sageretia parviflora Don.	Rhamneae.
„ ayer M, R.	Jambosa palembanica Bl.	Myrtaceae.
	„ formosa Wght.	„
	„ ambigua Bl	„
	„ vulgaris DC.	„
	„ alba Rmph., *e* ambigua.	„
	„ aquaea Rmph.	„
„ „ Tond.	„ „ „ „ *c* angustifolia.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Djamboe ayer ketjil [M.	Jambosa aquaea Rmph.	Myrtaceae.
„ „ oetan M.	„ laeta Bl.	„
„ „ poetih [M.	„ aquaea Rmph., *b* limbat	„
„ „ tjeribon [M.	„ samarangensis DC.	„
„ bidji-bidji M, [R	Psidium guajava Rdd.	„
„ boerong M.	Jambosa densiflora DC.	„
„ bôhol M, of		
„ bol M, R.	Psidium macrophyllum DC.	„
„ bol S, M.	Jambosa domestica Rmph.	
„ „ besaar [M.	„ „ „ , *d* ca- [lapparia.	„
„ „ meirah [M.	„ „ „ , *c* rosea	„
„ „ poetih [M.	„ „ „ , *b* minor	„
„ dajan Bd.	„ „ „ ,	„
„ diepa S, M.	„ „ „ , *g* pur- [purea.	„
„ „ „	„ purpurascens DC.	„
„ „ „	„ malaccensis DC.	„
„ djene Mak.	„ aquaea Rmph.	„
„ goelampok S.	„ samarangensis DC. var. [microcarpa.	„
	„ „ DC., var. ob- [obtusisissima.	„
„ hollanda M.	Perse gratissima Grtn.	Laurineae.
„ iroeng M, R.	Anacardium occidentale DC.	Anacardiaceae.
„ itam M.	Jambosa domestica Rmph., *c* [nigra.	Myrtaceae.
„ kadjoe M.	zie Dj. iroeng M. R.	
„ koeneng Bl.	Jambosa guajava Rdd. *b* pyri- [ferum.	„
„ kling M. R.	Myrtus communis L.	..

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Djamboe kloetoek		
[S, M.	Psidium guajava Rdd.	Myrtaceae.
„ klonkong Mak.	Jambosa domestica Rmph., *d*	
	[calapparia.	„
„ lumboet S.	Psidium pumilum Vhl.	„
„ malabar M.	Jambosa formosa Wght.	„
„ masson J.	Anacardium occidentale DC.	Anacardiaceae.
„ mehdeh M.	„ „ „	„
„ monjet M.	„ „ „,	
	[*b* indicum DC.	„
„ meirah M, R.	Psidium purpurascens DC.	Myrtaceae.
„ oetan M.	„ guajava Rdd.	„
	Jambosa domestica Rmph., *e*	
	[nigra.	„
„ „ poetih		
[M.	„ alba Rmph.	„
„ oewer Bl.	„ aquaea Rmph.	„
„ portugaal Mak.	Psidium guajava Rdd., *b* py-	
	[riferum.	„
„ sakelat M.	Syzigium caryophyllifolium DC.	„
„ samarang bod-	Jambosa samarangensis DC.,	
[das S.	[var. fructu albo.	„
„ „ burrum	„ „ „,	
	[„ „ rubro.	„
„ „ meirah	„ „ „,	
[M	[„ „ „	„
„ „ poetih	„ „ „,	
[M.	[„ „ albo.	„
„ söor Mak.	Anacardium occidentale DC.	Anacardiaceae.
„ tjina M, R.	Psidium pumilum Vhl.	Myrtaceae.
Djamma. J.	Lichen capillaris Brm.	Lichenes.
Djamoer bangkong		
[J.	Agaricus tuber regium Tr.	Hymenomycetes.
	Pachyma tuber regium Tr.	Gasteromycetes.
„ tombong M.	Lycoperdon L., spec.	„
Djamor M.	Agaricus djamor Tr.	Hymenomycetes.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Djampang S, of		
[Djambang S.	Eleusine indica Prs.	Gramineae.
„ koeda S.	„ „ „	„
„ kahi S.	Hypoëstes Forskaöli Soland.	Acanthaceae.
„ manggong S.	Eleusine caracana Prs.	Gramineae.
Djangkang J.	Sterculia foetida L.	Sterculiaceae.
Djanglot J.	Gelonium glomerulatum Bl.	Euphorbiaceae.
Djankar meirah M.	Salsola indica L.	Chenopodeae.
Djankorang M.	Heptapleurum rigidum Hsskl.	Araliaceae.
„ gompong S.	Arthrophyllum Blumeanum Z.	
	[& M.	„
Djapoengan S.	Siegesbeckia orientalis L.	Compositae.
Djarak M.	Ricinus communis L.	Euphorbiaceae.
„ gorito J.	„ speciosus (Brm ?)	„
„ kalappa M.	„ rugosus Mll.	„
„ kapri M, R.	Curcas purgans Mdk.	„
„ malakka M.	Ricinus africanus Wld.	„
Djarak meirah M.	„ „ Wld.	„
„ selassie lalakki		
[M.	„ spectabilis Wld.	„
„ tjina R.	Jatropha multifida L.	„
Djaram M, R.	Pavetta indica Bl.	Rubiaceae.
Djaran J.	Odina gummifera L.	Anacardiaceae.
Djaren J.	Galium L., spec.	Rubiaceae.
Djaringgan M, R.	Acorus terrestris Rmph.	Orontiaceae.
Djaroem-djaroem M,		
[R.	Ixora incarnata DC.	Rubiaceae.
Djarong S, M, J, R.	„ bandhuca Rxb.	„
	Nomaphila corymbosa Bl.	Acanthaceae.
	Achyranthes bidentata Bl.	Amarantaceae.
	Eranthemum R. Br., spec. div.	Acanthaceae.
	Lepidagathis Wld., spec. div.	„
	Ruellia anagallis L.	„
„ awehweh S.	Ebermeyera Nees, spec.	„
„ blaauw S.	Barleria cristata L.	„
„ boddas S.	„ multiflora Hsskl.	„
„ boeboekoean S.	Eranthemum viscidum Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Djarong boenga [landep M.	Barleria prionitis L.	Acanthaceae.
„ boentoet oe- [tjieng S.	Crossandra infundibulaeformis [Nees.	„
	„ undulaefolia Slsb.	„
„ djarong M. Bl.	Ixora amboinica Bl.	Rubiaceae.
„ gedeh S.	Strobilanthes glandulosa Bl.	Acanthaceae.
„ konneng S.	Ruellia lupulina Wld.	„
„ lalakki S. M.	Achyranthes aspera Wld.	Amarantaceae.
	Stachytarpheta indica Vhl.	Verbenaceae.
	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
„ woengoe S.	Barleria cristata L.	Acanthaceae.
Djatang S.	Spilanthes acmella L.	Compositae.
Djattie S. M.	Tectonia grendis L. fs.	Verbenaceae.
„ aroy S.	Gumira parasitica Hsskl.	„
„ hollanda S. M.	Guazuma Blumei G. Don.	Büttneriaceae.
	„ cumanensis Kth.	„
	„ tomentosa Kth.	„
Djaungdjaung Bl.	Wendlandia Brtl., spec.	Rubiaceae.
Djawer burrum S.	Coleus Blumei Bnth.	Labiatae.
„ gedeh S.	„ macrophyllus Bnth.	„
„ goenoeng S.	„ galeatus Bnth.	„
„ konneng S.	„ bicolor Bnth.	„
„ kottok S.	„ ingratus Bnth.	„
	„ laciniatus Bnth.	„
	Sonnerila tenuifolia Bl.	Melastomaceae.
„ „ „	Moschosma polystachya Bnth.	Labiatae
„ „ meirah [S. M.	Plectranthus scutellarioides Bl.	„
Djawie-djawie M. R.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
Djawora S.	Garcinia cornea Bl.	Clusiaceae.
	„ divica Bl.	„
	„ laterifolia Bl.	„
	„ longifolia Bl.	„
Djeankong S.	Polygonum torquatrum De Br.	Polygoneae.
Djebis oetan M.	Vitis indica Bl.	Ampelideae.
Djegeng M.	Sorghum vulgare Prs.	Gramineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Djekken J.	Sonchus asper Wld.	Compositae.
Djela-djela T.	Oplismenos bromoides R. & S.	Gramineae.
	„ Burmanni R. & S.	„
Djeletong karbau M. [R.	Urtica ovalifolia Bl.	Urticaceae.
Djeloe menjan S.	Scindapsus sylvestris Knth.	Aroideae
Djendini M.	Aegiceras ferreum Bl.	Aegicereae.
Djendjer takko S.	Allophyllus javensis Bl.	Sapindaceae.
Djengkol S. M. R. J.	Albizzia lucida Bnth.	Mimoseae.
	Pithecolobium bigeminum Mrt.	„
	„ lobatum Bnth.	„
Djengkot M.	Bassia sericea Bl.	Sapotaceae.
Djenggot S.	Mimusops acuminata Bl.	„
	Sapotaceae Endl. spec. 2 incert.	„
Djepan J.	Corchorus olitorius L.	Tiliaceae.
Djepoen J.	Acacia Farnesiana Wld.	Mimoseae.
Djerenne Mak.	Daemonorops draco Bl.	Palmae.
Djeroedjoe M. R. J. [Bl.	Dilivaria ebracteata Jss.	Acanthaceae.
	„ ilicifolia Prs.	„
Djeroek S. M. J.	Tupeia umbellata Kths.	Loranthaceae.
„ amies S.	Citrus aurantium Risso. var. *b* [limettiformis Risso.	Aurantiaceae.
„ balie S.	„ decumana L.	„
„ baliek M.	„ L., spec.	„
„ djepoen leu- [tiek S.	„ aurantium Risso.	„
	„ nobilis Lour., var. micro- [carpa Hsskl.	„
	„ „ „ „ „ chryso- [carpa „	„
„ hiedung S.	„ „ „ „ „ melano- [carpa „	„
„ honjeh gedeh [S.	„ crassa Hsskl.	„
„ kapas M. R.	„ limonellus Hsskl.	„
„ karbau M. R.	„ medica L.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Djeroek lekki J.	Citrus nobilis Lour.	Aurantiaceae.
„ liemoh S.	„ limonellus Hsskl. var. am- [blycarpus Hsskl.	„
„ limoh gedeh [S.	„ amara Hsskl.	„
„ matjan S. M.	„ decumana L.	„
„ niepies S. M.	„ limonellus Hsskl., var. [oxycarpus Hsskl.	„
„ pandjang S.	„ pyriformis Hsskl.	„
„ papaija M.	„ L. spec.	„
„ poerroet S. [R.	Papeda Rumphii Hsskl.	„
„ post S. M. R.	Citrus amara Hsskl.	„
„ tandjong [boerah (?).	„ ovata Hsskl.	„
„ tangan M.	„ sarcodactylis Sieb.	„
„ tiepies M.	zie Dj. niepies S. M.	
„ tjoetjoek S.	Citrus macracanthus Hsskl.	„
„ tjoplok S.	„ nobilis Lour., var. chry- [socarpus Hsskl.	„
Djeroeki S.	Chariessa suaveolens Miq.	
Djerring M. R.	Mimosa Adns. spec.	Mimoseae.
Djeudjeroekan S.	Limonia spinosa Sprg.	Aurantiaceae.
Djewor J.	Commelyna paludosa Bl.	Commelynaceae.
Djidakaoon M.	Celosia argentea L.	Amarantaceae.
Djierak S.	Symplocos L. spec.	Ayraceae.
	Dicalyx Lour., spec.	Ternstroemiaceae.
„ boddas S.	„ „ , „	„
„ lumboet S.	„ „ , „	„
Djiging J.	Indigofera hirsuta L.	Papilionaceae.
Djijanti S.	Sesbania aegyptiaca Prs.	„
Djikoer (?).	Tacca montana Rmeh.	Taccaceae.
Djingi S. M.	Cucurbita acutangula Bl.	Curcubitaceae.
Djinka M.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
Djintam oetan M.	Chrysopogon acicularis Trin.	Gramineae.
Djinten M. R.	Carum carvi L.	Umbelliferae.
„ itam J.	Nigella sativa L.	Ranunculaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Djintan poetih. J.	Cuminum cyminum L.	Umbelliferae.
Djoeär (?).	Diospyros L. spec.	Ebenaceae.
Djoeät M. J. & Bl.	Syzigium jambolanum DC.	Myrtaceae.
	„ pseudo-jambolanum Miq.	„
Djoedjaroe T.	Cycas pectinata Ham.	Cycadeae.
Djoeël M. J. & Bl.	Syzigium jambolanum DC.	Myrtaceae.
Djoekoet S.	Dentella repens Frst.	Rubiaceae.
„ babawangan [S.	Scirpus juncoides Rxb.	Cyperaceae.
	Xyris L. spec.	Xyrideae.
„ baba keboh [S.	Buchnera euphrasioides Bl.	Scrophularineae.
„ biedrie S.	Pharnaceum strictum Endl.	Portulaccaceae.
„ bingbing [kassir S.	Paspalum sumatrense Roth.	Gramineae.
„ boe-boe-oet [S.	Fimbristylis efoliata Std.	Cyperaceae.
„ boeloe-mata [S.	„ Vhl. spec. div.	„
	Isolepis RBr. spec. div.	„
	Cyperus compositus RBr.	„
„ boeloe mata [S.	„ tenuiflorus Rttb.	„
	„ diaphanus Schrad.	„
„ „ „ [lumboet S.	„ pennatus Lam.	„
„ „ keboh [S.	Scirpus chaetanus Rtz.	„
	„ congestus Sprg.	„
	Lobelia succulenta Bl.	Lobeliaceae.
	„ Heyneana Rtz.	„
„ boengboeng- [delan leutiek S.	Cyperus parvus Hsskl.	Cyperaceae.
	Kyllingia brevifolia Rttbl.	„
„ boentoet se- [roh S.	Justicia ochroleuca Bl.	Acanthaceae.
„ bohrang S.	Mimosa pudica L.	Mimoseae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Djoekoet djaran S. J.	Polygonium fissum Bl., c gla-[brescens De Br.	Polygoneae.
	Anthisthiria ciliata L.	Gramineae.
„ djoedjoeloek [M.	Panicum auritum Prsl.	„
„ gehwor S.	Anilema nudiflorum RBr.	
	Commelyna Dill., spec.	Commelynaceae.
	Tradescantia L., spec.	„
	Campelia Rich., spec.	„
„ kakawatan S.	Panicum rigens Sw.	Gramineae.
„ kamaloeän S.	Mimosa pudica L.	Mimoseae.
„ kapolloh S.	Dentella repens Frst.	Rubiaceae.
„ kassimboekan [S.	Drymaria driandra Bl.	Caryophylleae.
„ kawassa (?).	Ardisia pumila Bl.	Myrsineae.
„ lakki lakki S	Verna indica L.	
„ lari lari S.	Spinifex squarrosus L.	Gramineae.
„ lida aijam M. [S.	Spermacoce scaberrima L.	Rubiaceae.
	Parietaria Trnf., spec.	Urticaceae.
„ loeloet S.	Indigofera hirsuta DC.	Papilionaceae.
„ lokkot mata [S.	Artemisia indica L.	Compositae.
	„ lavendulaefolia DC.	„
„ maas S.	Ruellia repanda L.	Acanthaceae.
	Peristrophe salicifolia L.	„
„ malela S.	Sporabolus elongatus RBr.	Gramineae.
	Polygala densiflora Bl.	Polygaleae.
	„ hÿpericifolia Rwdt.	„
„ mamarakan [S.	Hoplismenus stagninus Knth.	Gramineae.
„ mandel S.	Adenostemma fastigiatum Bl.	Compositae.
„ „ boddas [S.	„ parviflorum, var. di-[varicatum DC.	„
„ mata boeng-[boengdelan S.	Scirpus aphyllus Hsskl.	Cyperaceae.
„ „ keujup S.	Mimulus javanikus Bl.	Scrophularineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Lobelia tetragona Bl.	Lobeliaceae.
Djoekoet mata keu-[jup S.	„ caespitosa Bl.	„
	Torenia obtusa Bl.	Scrophularineae.
	„ crustacea Cham. & Schltd.	„
	Bonnaya Lk., spec.	„
	Mazus Lour., spec.	„
	Euphorbia reniformis Bl.	Euphorbiaceae.
„ „ [boddas S.	Hyogethos nervosum Hsskl.	
„ meurriet S of moeria S.	Dichrocephala latifolia DC.	Compositae.
„ njariengiet S.	Microcarpaea alternifolia Bl.	Scrophularineae.
„ oerieng ari-[eng S.	Lantana stricta L.	Verbenaceae.
„ pepereh peh-[tan S.	Hedyotis herbacea L.	Rubiaceae.
„ piengpieng [kassier S.	Paspalum pulchellum Hmb.	Gramineae.
	„ orbiculare Frst.	„
	„ sumatrense Rth.	„
„ prasman M.	Eupatorium ayapanna Vnt.	Compositae.
„ ramboekas-[sang leutiek S.	Xerochlöa latifolia Hsskl.	Gramineae.
„ roengiet S.	Oldenlandia paniculata L.	Rubiaceae.
„ sarroenie S.	Acalypha hispida Wld.	Euphorbiaceae.
„ seetan M.	Leucas linifolia Sprg.	Labiatae.
	Polanisia viscosa DC.	Capparideae.
„ seketie S.	Nasturtium indicum DC.	„
„ seriawan S.	Ficus serpillifolia Bl.	Moreae.
„ siraroe S.	Ophioglossum petiolatum Hsskl.	Ophioglosseae.
„ sisier S.	Ophiorrhiza neglecta Bl.	Rubiaceae.
„ soemboe S. [M.	Panicum auritum Prsl.	Gramineae.
„ sorosottie S.	zie Dj. seetan M.	
„ tjalieng-[tjieng S.	Oxalis L., spec. div.	Oxalideae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Djoekoet tjarang S.	zie Dj. djaran J.	
„ tjarenjeh S.	Phyllanthus anceps Ohl.	Euphorbiaceae.
„ tjeutriek S.	Andropogon sorghum Brtl.	Gramineae.
	„ cernuus Endl.	„
„ tridi S.	Lindenbergia urticaefolia Lehm.	Scrophularineae.
„ walet S.	Lourea vespertilionis Dsv.	Papilionaceae.
Djoe malj T.	Mussaenda glabra Vhl.	Rubiaceae.
Djoengitan J.	Jödes ovalis Bl.	Menispermaceae.
Djoerang S.	Oreocnide sylvatica Miq.	
Djoerei S.	Ricinus salicinus Hsskl.	Euphorbiaceae.
„ boddas S.	Nerium odoratum L., flore albo.	Apocynaceae.
„ burrum S.	„ „ „ „ rubro	„
	„ oleander L.	„
Djoeroe poerroet T.	Citrus hystrix DC.	Aurantiaceae.
Djoe-tse Ch. Bo.	„ decumana L.	„
Djohhoh J.	Terminalia laurinoides Ts. & [Bnndk.	Combretaceae.
Djohoe Bl.	Citrus limonellus Hsskl.	Auratiaceae.
„ karbau Amb.	Papeda Rumphii Hsskl.	„
Djojomoetri J.	Sorghum saccharatum Pers.	Gramineae.
Djokka sawoor J.	Pimpinella javana DC.	Umbelliferae.
Djoko toewa J.	Artemisia vulgaris L.	Compositae.
Djolo madjiko T.	Dodonaea triquetra DC.	Sapindaceae.
Djongeh S. J.	Gynura divaricata DC.	Compositae.
	Gynaecura Css., spec. div.	„
„ boddas S.	Emilia sagittata DC.	„
„ burrum S.	„ sonchifolia DC.	„
Djule M.	Dolichos unguiculatus Lour.	Umbelliferae.
Djuntier S.	Globba maculata Bl.	Zingiberaceae.
	„ marantina L.	„
„ badak S.	Hellenia bracteata Bl.	„
„ burrum S.	Globba maculata Bl.	„
Djungdjieng S.	Inga purpurascens Hrt. Bog.	Mimoseae.
	Albizzia stipulata Bnth.	„
Dliesem J.	Blackwellia spiralis (Comm.?)	Homalineae.
Dodeko Cel.	Mangifera foetida Lour.	Anacardiaceae.
Doedoeitan S.	Acrostichum nummularifolium Bl	Polypodiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Notochlaena piloselloides Klf.	Polypodiaceae.
	Niphobolos carnosus Bl.	„
	Dischidia nummularia RBr.	Asclepiadeae.
Doedoelam M. R.	Platea excelsa Bl.	Icacineae.
	„ latifolia Bl.	„
Doedoek S.	Pemphis acidula Frst.	Lythrarieae.
	Ludwigia trifolia Brm.	Oenothereae.
	Lumitzera racemosa Wld.	Combretaceae.
Doedoerenan M. R.	Platea excelsa Bl.	Icacineae.
Doedoewave J.	Horsfieldia aculeata DC.	Umbelliferae.
Doehoe S.	Ptychosperma noxa Miq.	Palmae.
Doehon J.	Sizigium Zippelianum Miq.	Myrtaceae.
Doek Bl.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
Doekdoek J. Bl.	Otanthera moluccana Bl.	Melastomaceae.
	Melastoma polyanthum Bl.	„
	Scyphiphora hydrophyll. Grtn.	Rubiaceae.
Doekoe S. M. R.	Lansium domesticum Jck., var. [duku Hsskl.	Meliaceae.
Doelang M. R.	Cassia javanica L.	Papilionaceae.
	Scaevola Plumieri L. &.	Goodeniaceae.
Doelon sentak S.	Sanicula montana Rwdt.	Umbelliferae.
Doengoeng M. S.	Heritiera littoralis DC.	Sterculiaceae.
Doengoer M.	„ „ „	„
Doe-oet S.	Syzigium jambolanum DC.	Myrtaceae.
Doerein Mol., of		
Doeren M., R.	Durio zibethinus L.	Sterculiaceae.
Doerie entong J.	Opuntia polyaltha Haw.	Cacteae.
„ geretan J.	Rhamnus nummularis (Brm ?)	Rhamneae.
„ karbau M.	Artabotrys suaveolens Bl.	Anonaceae.
„ radak J.	Gmelina asiatica L.	Verbenaceae.
„ roekan J.	„ indica (Brm ?)	„
Doeriban J.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
Doeroekoenam J.	Ranunculus prolifer Rwdt.	Ranunculaceae.
Doetra M, Mol.	Datura L. spec. plur.	Solanaceae.
Doewe Bl.	Syzigium jambolanum DC.	Myrtaceae.
Dohlok S.	Trichospermum javanicum Bl.	Ranunculaceae.
Doka T. of		

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Dokkoe T.	Areca glandiformis Bl.	Palmae.
	Ptychosperma Rumphii Bl.	,,
Domar Lt.		
Domu Amb.	Bambusa mitis Poir.	Gramineae.
Domul Amb.		
Donda medang (?)	Crotallaria verrucosa L.	Papilionaceae.
Dondo Mak.	Tacca montana Rmph.	Taccaceae.
Dongdong Mand.	Covellia hispida Miq.	
Dongi-dongi Mak.	Sphaerococcus lichenoides Ag. [var. *b* tenuis Ag.	Floridae.
Dotaga T.	Cardiospermum helicacabum L.	Sapindaceae.
	Physalis indica Lam.	Solanaceae.
Dotto doekkoe Amb.	Ventilago maderaspatana Wld.	Rhamneae.
Dowora T.	Intsia amboinensis DC.	Papilionaceae.
Drangdang S.	Ficus rostrata Lam.	Moreae.
,, angin S.	Calpandria quiscosaura Kths.	Meliaceae.
,, aroy S.	Villaresia scandens Hsskl.	Ilicineae.
,, kajoe S. M.	Ficus cerasiformis Rwdt.	Moreae.
Dregël J.	Capellia multiflora Bl.	Dilleniaceae.
Drowak S.	Grewia affinis Hsskl.	Tiliaceae.
	,, oppositifolia Hskl.	,,
	Columbia javanica Bl.	,,

E.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Eboel M.	Orania macrocladus Mrt.	Palmae.
Eggel S.	Xerospermum Noronhianum Bl.	Sapindaceae.
Eyk Ar.	Cinnamomum culitlawan Bl.	Laurineae.
Eylan tassi Ht.	Garcinia cochinchinensis DC.	Clusiaceae.
Eyparehu Amb.	Dicalyx cochinchinensis (Law?)	Ternstroemiaceae.
Eytale Huah.	Cedrela febrifuga Bl.	Cedrelaceae.
Eytassi Ht.	Garcinia cochinchinensis DC.	Clusiaceae.
Ejkor andjing M.	Tiaridium indicum Lehm.	Asperifoliae.
,, koetjing M.	Acalypha densiflora Bl.	Euphorbiaceae.
,, ,, oetan M.	,, betulina Wld.	,,
	,, caturus Bl.	,,

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Ejkor meöng J.	Desmodium siliquosum DC.	Papilionaceae.
Ekana Lt.	Acalypha mappa Wld., of Rottlera tanaria Hsskl.	Euphorbiaceae. „
Elan Amb.	Dioscorea bulbifera L.	Dioscoreae.
	Melaleuca leucodendron DC.	Myrtaceae.
Ella M, S, en		
Elok M, R.	Hellenia bracteata Bl.	Zingiberaceae.
Emmes S.	Luffa acutangula Ser.	Curcubitaceae.
Endok-endok J.	Grumilea divergens Miq.	Rubiaceae.
Entjeng-entjeng J.	Kiesera minor Miq.	Papilionaceae.
Entjeng-entjengan J	Gynandropsis affinis Bl.	Capparideae.
Entoe Men.	Indigofera tinctoria L.	Papilionaceae.
Epay Amb. en		
Epay salay Amb.	Astronia papetaria Bl.	Melastomaceae.
Erang J.	Areca nibung Mrt.	Palmae.
Erek ZO. Arch.	„ catechu L.	„
Essoyr Amb.	Podocarpus Rumphii Bl.	Taxineae.
	„ ebracteata Herit.	„
Etjeëng S., M.	Monochoria vaginalis Prsl.	Pontederaceae.
	„ pauciflora Knth.	„
	Sagittaria hirundinacea Bl.	Alismaceae.
	„ Blumei Knth.	„
	Hydrospondylus submersus [Hsskl.	
	Hydrilla najadifolia Z. & M.	Hydrocharideae.
	Pontederia hastata L.	Pontederaceae.
gedeh S.	Ottelia javanica Miq.	Hydrocharideae.
hai hai S.	Pontederia linearis Hsskl.	Pontedereraceae.
lumboet S.	Imperata koenigii Palist.	Gramineae.
Euri S.	Saccharum spontaneum L.	„
	Tetranthera Rumphii Bl.	Laurineae.
Ewassa Amb.	„ monopetala Nees.	„
	F.	
Fala Br.	Cordia Rumphii Bl.	Cordiaceae.
Fana Br.	„ „ „	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Fetoel Br.	Sandoricum indicum Cav.	Miliaceae.
Fan-choe-tin Ch. B.	Convolvulus batatas L.	Convolvulaceae.
Fan-njin-tsoi Ch. B.	Sauropus rhamnoides Bl.	Euphorbiaceae.
Fan-njin-won Ch. B.	Fagraea auriculata Jck.	Loganiaceae.
Fette-fette T.	Crinum toxicarium Herbert, an.	Amaryllideae.
	„ asiaticum L. ?	„
Fidakka T, en		
Fitakoe T.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
Fie-giong-seu Ch Bo.	Foeniculum vulgare Grtn.	Umbelliferae.
Fissa-foeroe T.	Ficus racemosa Vhl.	Moreae.
Flekke-natoor Bd.	Bryonia grandis Leur.	Cucurbitaceae.
Foela-sapatoe Bat.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
Foeng-fa Ch. Bo.	„ „ „ L.	„
Foe-tho Ch.	Juglans regia L.	Juglandeae.
Fokki-fokki T.	Solanum melongena L.	Solanaceae.
Folle-aaros J.	Jasminum undulatum. Wld.	Jasmineae.
„ kotte J.	Aërva lanata Jss.	Amarantaceae.
„ malaga J.	Lochnera vincoides Rchb.	Apocynaceae.
Fortago T.	Eleusine aegyptiaca Ryb.	Gramineae.
	„ indica Trin.	„
Fougul Bat.	Sterculia foetida Wld.	Sterculiaceae.
Fuo T.	Phaseolus radiatus Lour.	Papilionaceae.

G.

Gabi-gabi T.	Actinodaphne Rumphii Bl.	Laurineae.
Gàboes M, R.	Alstonia scholaris R. Br.	Apocynaceae.
Gadel J.	Pongamia L. spec.	Papilionaceae.
Gada-gada Sum. OK.	Nepenthes phyllamphora Wld.	Nepentheae.
Gadag S, R. of		
Gadok S, R.	Bischoffia javanica Bl.	Xanthoxylaceae.
Gadong M, R.	Dioscorea trifoliata L.	Dioscoreae.
„ loemoet J.	Muldera baccata Miq.	Piperaceae.
Gagaboessan.	Jussinea L. spec.	Oenothereae.
	Aeschynomene indica L. & var.	Mimoseae.
	Scaevola Koenigii Vhl.	Goodeniaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Scaevola Plumieri L.	Goodeniaceae.
	Pentapetes phoenicea L. variet.	Büttneriaceae.
	„ angustifolia Sprg.	„
Gaga-meirah S.	Rhododendrum javanicum Rwdt.	Ericaceae.
Gagang-goenong J.	Viola alata Bgdk.	Violaceae.
Gagaway S.	Ficus benjamina L.	Moreae.
Gaharoe M, R.	Aquilaria agallocha L.	Aquilarineae.
Gailoeng-djangoeng S	Wendlandia glabrata DC.	Rubiaceae.
Gajam S, R. / Gajang M. / Gajim Bd.	Inocarpus edulis L.	Hernandiaceae.
Gajati T.	Aeschynomene indica L.	Mimoseae.
Galatrang S.	Michelia montana Bl.	Magnoliaceae.
Galiassa T.	Alpinia galanga Sw.	Zingiberaceae.
Galieboeng S.	Cyrtandra rostra Bl.	Gesneriaceae.
„ boeloe S.	Leonurus javanicus Bl.	Labiatae.
„ peutjang S.	Rubiaceae Jss. incert spec. 1.	
Galiengum S.	Bixa orellana L.	Bixaceae.
Galingang Mand.	Cassia alata L.	Papilionaceae.
Galing-galing S. J.	Vitex trifolia L.	Verbenaceae.
	Cissus vitiginea L.	Ampelideae.
	Serjania sinuata Brm.	Sapindaceae.
Galli-galli S. M.	Dilivaria ilicifolia Prs.	Acanthaceae.
	„ ebracteata Jss.	„
	„ robusta Nees.	„
Galoegoe M.	zie Gloegô M.	
Galoema M. R.	Rubia cordifolia L.	Rubiaceae.
Galoempiet S.	Cyclostemon cuspidiatum Bl.	Euphorbiaceae.
Gamat M. Bl.	Cocculus glaucus DC.	Menispermaceae.
Gambas S. M. R.	Coccinia grandis Roemer.	Cucurbitaceae.
	„ Whightiana Roemer.	„
	Bryonia cordifolia Bl.	„
	Cardiopteris lobata Wall.	Sapindaceae.
Gambas kawong S.	„ „ „	„
Gambe O. Cel.	Urtica nivea L.	Urticaceae.
Gambier R.	Nauclea gambir Hunt.	Rubiaceae.
Gambir Cel.	Periploca mauritiana Poir.	Asclepiadeae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Gambir J.	Clerodendrum inerme Grtn.	Verbenaceae.
„ laut. M.	„ „ „	„
„ tjaai S.	Jasminum spec. plur.	Jasmineae.
„ toepai M.	Uncaria ferruginea L.	Rubiaceae.
Gambohan ?	Pavetta obtusa Rwdt.	Rubiaceae.
Gammat M.	Hibiscus radiatus.	Malvaceae.
„ oetan M. [R.	„ surattensis L.	„
	Echinocaulos perfoliatus Msn.	Polygoneae.
Gamomong Sum. [Ok.	Diospyros ebenum Rtz.	Ebenaceae.
Gamongan Bl.	Zingiber amaricans Bl.	Zingiberaceae.
Gandapoera M. R. J. [Bl.	Hibiscus abelmoschus L.	Malvaceae.
Gandarassa S.	Gaultheria punctata Endl.	Ericaceae.
Gandaria M. R. J. Bl.	Bouea oppositifolia Msn.	Anacardiaceae.
Gandaroessa M. R. [J. Bl.	Gendarussa vulgaris Ns.	Acanthaceae.
„ besaar M. [Bl.	Evodia triphylla DC.	Diosmeae.
„ koening [Bd.	Codiaeum variegatum L.	Euphorbiaceae.
„ oetan M.	Geniostoma lasiostemon Bl, var. [b moluccanum.	Loganiaceae.
Gandja M. R.	Cannabis sativa L.	Cannabineae.
„ rameh tji- [na M. R.	Corchorus capsularis L.	Tiliaceae.
Gandoi Mak, of Gondoi Mak.	Entada pursata DC.	Mimoseae.
Gandoh J.	Mimosa scandens Wld.	„
Gandohsohlie S. R.	Hedychion Kön. spec. div.	Zingiberaceae.
Gandok M. Sum.	Argostemma macrosepalum Miq.	Rubiaceae.
Gandoola S.	Basella alba L., var. subcor- [data Hsskl.	Chenopodeae.
„ burrum S.	„ cordifolia Lam.	„
Gandroeng S.	Andropegon saccharatus Ryb.	Gramineae.
Gangang S. M.	Blyxa javanica Bl.	Hydrocharideae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Limnophila pinnatifida Bl.	Scrophularineae.
	Jussiaea repens L.	Oenothereae.
Gangang lumboet S.	Microcarpaea alternifolia Bl.	Scrophularineae.
Gangangän Bl.	Gyrocarpus asiaticus Jcq.	Gyrocarpeae.
Gangh J.	Vitis indica L.	Ampelideae.
	„ sylvestris Bl.	„
Ganglot S.	Gelonium glomerulatum Bl.	Euphorbiaceae.
Gangsalan J.	Punica granatum L.	Granateae.
Ganiter M. J. Bl. en Ganitrie S. M. J. en [Bl.	Elaeocarpus serratus DC.	Tiliaceae.
„ R.	„ angustifolius Bl.	„
Gangoe M.	Convolvulus reptans L.	Convolvulaceae.
Ganja M.	Corchorus capsularis L.	Tiliaceae.
„ oetan M.	„ olitorius L.	„
Ganjoeng tjai S.	Hydrilla najadifolia Z. & M.	Hydrocharideae.
Ganrot J.	Polygonum punctatum Don.	Polygoneae.
Ganti J.	Ligusticum striatum Rxb.	Umbelliferae.
Garang-bauw S.	Blumea lacera DC. *a* Bur- [manni DC.	Compositae.
„ goenong J.	Aralia montana Bl.	Araliaceae.
Garoe M. R.	Ficus elastica Rxb.	Moreae.
„ mienjak M.	„ procera Rwdt.	„
„ tjoempeka [M. R.	Agallochum spurium (lignum)	Verbenaceae.
Garoet badak S.	Lantana mixta L.	Papilionaceae.
„ peutjang S.	Endespermum scandens Bl.	„
Garo kominjam M.	Agallochum officinarum Ham.	
„ mata boeta T.	Excoecaria agallocha L.	Euphorbiaceae.
Garong-garong J.	Odina gummifera Bl.	Anacardiaceae.
Gatel M. R. of Gatep M. R.	Inocarpus edulis L.	Hernandiaceae.
„ pait M.	Niota Lamarckiana Bl.	Simarubaceae.
	Samadera indica Grtn.	„
Gattak J.	Hedxsarum strobiliferum DC.	Papilionaceae.
Gebang S. R.	Corypha umbraculifera L.	Palmae.
„ paleng J.	„ „ „	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Gedang S. J.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
	Carica papaya L., mas.	Papayaceae.
„ ganteel S.	„ „ L., „	„
„ kastella Bat.	„ „ L.,	„
Gebumbo J.	Piper peltatum (Bl?)	Piperaceae.
Gedebang S.	„ subpeltatum R. S.	„
Gedong djengal J.	Urostigma Hasseltii Miq.	Moreae.
„ itari J.	Ardisia laevigata Bl.	Myrsineae.
„ oelar J. of G [oelo J.	Dactyloctenium aegyptiacum [Wld.	Gramineae.
Geger bintin S.	Castanea javanica Bl. c monta- [na Bl.	Cupuliferae.
„ takko S.	Glycosma cyanocarpa Sprg.	Aurantiaceae.
	Rubiaceae Jss, spec. incert. 1.	
Gehgehbengan (?).	Pardanthus chinensis L.	Irideae.
Geja-an J.	Heliophytum indicum DC.	
Gelam S. M.	Gordonia Ellis, spec. incert. 1.	Ternstroemiaceae.
	Melaleuca minor Sm.	Myrtaceae.
	„ leucadendron L.	„
	„ viridiflora Sm.	„
Gelala ayer M.	Erythrina fusca DC.	Papilionaceae.
„ hitam. M.	„ divica DC.	„
	„ indica Lam.	„
„ laut M.	„ „ „	„
	„ dioica DC.	„
Gelang S. J. R.	Portulaca oleracea L.	Portulaccaceae.
	Sesuvium portulacastrum L.	„
„ ayer M.	Oldenlandia nudiflora Thnb.	Rubiaceae.
„ laut M.	Sesuvium portulacastrum L.	Portulaccaceae.
Gelatrang S.	Michelia montana Bl.	Magnoliaceae.
Geloepak J.	Morinda polyneura Miq.	Rubiaceae.
Gembang M.	Corypha umbraculifera L.	Palmae.
Gembas J.	an Luffa cardifolia Bl.?	Cucurbitaceae.
Gembos J.	Sonchus fallax Wlld.	Compositae.
Gendoeroe J.	Caryota furfuracea Bl.	Palmae.
Geniestrie J.	Acronoda punctata Bl.	Tiliaceae.
Genkot S.	Mimusops acuminata Bl.	Sapotaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Gentoengan J.	Zehneria deltoidea Miq.	Cucurbitaceae.
Gentongan J.	Bischoffia javanica Bl.	Xanthoxylaceae.
Gering-geringan Bl.	Crotalaria retusa L.	Papilionaceae.
Geroeboet Pal.	Amorphophallus giganteus Bl.	Aroideae.
Geroro mavalla T.	Melastoma polyanthum Bl.	Melastomaceae.
Gertok patok S.	Stalagmites javensis Endl.	Clusiaceae.
	„ dulcis Don., var. *d* [sylvestris Hsskl.	„
Gestô J.	Conocephalus suaveolens Bl. [(femina).	Artocarpeae.
Getah njantji M. [Sum. Wk.	Chilocarpus ? costatus Miq.	Apocyneae.
„ gitan gedong [M. Sum. Wk.	Melodinus orientalis Bl.	„
Geta-gitan gedang [M. Sum.	Willughbeia firma Bl.	„
Getel J.	Derris multiflora Bnth.	Papilionaceae.
Giba T.	Evodia triphylla DC.	Diosmeae.
Gigi-gadja M.	Aegiceras majus L.	Aegicereae.
Gigiel S.	Adamia sylvatica Msn.	Saxifragaceae.
Gigirang J. Bl.	Staphylea indica Brm.	Staphyleaceae.
	Aralia chinensis L.	Araliaceae.
Gilig J.	Hunteria sundana Miq.	Apocynaceae.
Ginalloea M.	Viscaceae Mrs. plur. spec.	
Gindapoera oetan J.	Ipomoea vitifolia Sw.	Convolvulaceae.
Gindi seetan M.	Nepenthes phyllamphora Wld.	Nepentheae.
Gingiang S.	Leea hirta Hrn.	Ampelideae.
„ burrum S.	„ rubra Bl.	„
	„ L., spec. inc. 1.	„
„ lumboet S.	„ javanica Bl.	„
Ginja Ch.	Artemisia moxa Besses.	Compositae.
Ginjeh S. J.	Thevetia neriifolia Jss.	Apocynaceae.
	Cannabis sativa L. var. indica Bl.	Cannabineae.
Gintoengan J.	Stylodiscus perfoliatus Bnnt.	Euphorbiaceae.
Giong-meöng Ch. [Bo.	Andropogon schoenanthus L.	Gramineae.
Girang J.	Leea rubra Bl.	Ampelideae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Giring landak M. R.	Crotalaria retusa L.	Papilionaceae.
Girmot J.	Saussurea amara DC.	Compositae (?).
Gitan M. Sum. Wk.	Vahea ? angustifolia Miq.	Apocyneae.
„ ketjil M. Sum. [Wk.	Leuconotis augenifolia Miq.	„
Gitta gambir Bl.	Uncaria acida Rxb.	Rubiaceae.
Glaga S. M. R.	Saccharum spontaneum L.	Gramineae.
	Phragmites Roxburghii Std.	„
„ proemboeng [J.	Elalia japonica Tr.	„
Glam M.	Melaleuca minor Sm.	Myrtaceae.
	Gordonia Ellis, spec. nov.	Ternstroemiaceae.
„ betie M. R.	„ excelsa Bl.	„
Gledok pantok S.	Pavetta odorata Bl.	Rubiaceae.
Glengang M. R.	Cassia alata L.	Papilionaceae.
Globba boppo loelo.	Amomum villosum Lour.	Zingiberaceae.
	„ echinatum Wld.	„
„ durioen M.	„ „ „	„
	„ villosum Lour.	„
„ oetan besaar [M.	Alpinia gigantea Bl.	„
„ papoea iedjoe [M.	Amomum echinatum Wld.	„
„ „ meirah M.	„ villosum Lour.	„
Glodok pantoh S.	zie Gertok pantok S.	
Gloegeh (?).	Bixa orellana L.	Bixaceae.
Gloego M. R.	Broussonetia papyrifera Vent.	Moreae.
Glompan tita Dj.	Sterculia urceolata Sm.	Sterculiaceae.
Gnemon T.	Gnetum gnemon L.	Gnetaceae.
„ oetan M. J.	„ „ „	„
„ tali M.	Thoa edulis L.	„
Goa-tschau Ch.	Emilia sonchifolia DC.	Compositae.
Gobbang N.	Corypha umbraculifera L.	Palmae.
Gobbo T.	Commelyna Rumphii Kostel. of	Commelynaceae.
	„ benghalensis L. Brm.	„
Godam Bl. en Gedom Bl.	Eleusine coracana Prs.	Gramineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Godong J.	Ranunculus prolifer Rwdt.	Ranunculaceae.
„ djoerang J.	Pothos scandens L.	Aroideae.
„ laweh S.	Dais dubiosa Bl.	Daphnoideae.
	Drymispermum Blumei Dcsn.	
„ lema J.	Munronia javanica Bnnt.	Meliaceae.
„ poeloe J.	Macrosolen tetragonus Bl.	Loranthaceae.
„ saroeni J.	Wollastonia strigulosa DC.	Compositae.
„ sengani J.	Jambosa rubricaulis Miq.	Myrtaceae.
„ sikel S.	Lasianthus sylvestris Bl.	Rubiaceae.
„ widodarie J.	Agrimonia javanica Jngh.	Rosaceae.
Goe T.	Dendrolobium umbellatum W. [& A.	Papilionaceae.
Goedé J.	Parkia africana RBr.	Mimoseae.
„ S.	Cajanus indicus Spr.	Papilionaceae.
Goedosari S.	Heterostemma acuminatum Dcsn	Asclepiadeae.
Goeggong Bl.	Rubus acuminatissimus Hsskl.	Rosaceae.
	„ moluccanus Rmph.	„
Goelong-jangoeng [S.	Wenlandia glabrata DC.	Rubiaceae.
„ tjoetjoe M. [R.	Plumieria obtusa L.	Apocynaceae.
Goema-goema J.	Odina gummifera Bl.	Anacardiaceae.
	Spodias Wirtgenii Hsskl.	Spodiaceae.
Goemaroe hoesoe L.	Andropogon schoenanthus L.	Gramineae.
Goemere-laut M.	Premna serratifolia L.	Verbenaceae.
Goemi-gimati Lt.	Cocculus glaucus DC.	Menispermaceae.
„ oekkoe T.	Tragia volubilis L.	Euphorbiaceae.
	„ scandens L.	„
„ rotto-rotto [T.	Cissus repens L.	Ampelideae.
Goemira T. en „ laut M.	Gumira integrifolia Hsskl.	Verbenaceae.
Goenarjah S.	Bouea oppositifolia Msn.	Anacardiaceae.
Goenda S.	Pongatium zeylanicum Jss.	Pongatieae.
	Sphenoclea pongatium DC.	„
„ leutick S.	Herpestes spathulatus Bl.	Scrophularineae
	Hyogathos sphaerocarpus Hk.	?

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Goengoeroetoe S.	Cissus Blumeana Hsskl.	Ampelideae.
	Ampelopsis indica Bl.	„
Goensieng S. J.	Papilionaceae Endl. spec. div.	
	Canavallia virosa W. & A.	Papilionaceae.
	Mucuna monosperma DC.	„
	„ gigantea DC.	„
„ gedeh S. J.	„ „ „	„
Goentalian S.	Boehmeria pilosiuscula Hsskl.	Urticaceae.
Goentoel M.	Trichosanthes tricuspidata Bl.	Cucurbitaceae.
Goepo-gatel J.	Hydrocotyle nepalensis Hs.	Umbelliferae.
Goera-batoe T.	Nothopanax cochleatum Miq.	Araliaceae.
	„ fruticosum Miq.	„
„ wilang S.	Ziziphus napeca Lam.	Rhamneae.
Goetjingan J.	Triumfetta cana Bl.	Malvaceae.
Goffo-hayran T.	Leucas linifolia Sprg.	Labiatae.
„ miskien T.	Phyllanthus nuriri L.	Euphorbiaceae.
	„ urinaria L.	„
Gofforoe T.	Ficus nitida Thnb.	Moreae.
Gohi M. T.	„ glomerata Thnb.	„
Gohoengong Bl.	Rubus acuminatissimus Hsskl.	Rosaceae.
	„ moluccanus Rmph.	„
Gomassi Mak.	Artocarpus incisa L.	Artocarpeae.
Gomo T. Men.	„ „ L.	„
	„ laevis Hsskl.	„
„ landoek S.	Barleria hystrix L.	Acanthaceae.
	„ prionitis L.	„
Gomoetoe M.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
Gomoha papoëa T.	Lygodium microphyllum RBr.	Schizaeaceae.
Gomote T.	Caryophyllum aromaticum L.	Myristicaceae.
Gompang S. J.	Horsfieldia aculeata DC.	Umbelliferae.
Gompohr S.	Mangifera macrocarpa Bl.	Anacardiaceae.
Gondal M.	Ficus bengalensis L.	Moreae.
Gondang kassé J.	Aërva sanguinolenta Bl.	Amarantaceae.
Gondo J.	Guilandina bonducella L. (semina).	Papilionaceae.
Gondopoero J.	Gaultheria punctata Bl.	Ericaceae.
Gongay Bd.	Caesalpinia microphylla DC?	Papilionaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Acacia Hooperiana Zipp.	Mimoseae.
Gora Td.	Zingiber officinale L.	Zingiberaceae.
„ T.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.
„ jadi T.	„ aquaea Rmph.	„
Goraka T. Btj.	Zingiber officinale L.	Zingiberaceae.
Gorang ireng J.	Horsfieldia aculeata DC.	Umbelliferae.
Goratschi T.	Curcuma longa L.	Zingiberaceae.
Gori maiho T.	Grammica aphylla Lour.	Cuscuteae.
Goro T.	Cerbera lactaria Ham.	Apocynaceae.
Goro-goro T.	„ „ „	„
Goroemi-dodo T.	Ruellia alternata Brm.	Acanthaceae.
Gosouw-roeri Btj.	Eupaterium triplinerve Vhl.	Compositae.
Gossongi T.	Enhalus Koenigii Rich.	Hydrocharideae.
Gossouw madoengi [Btj.	Phyllantus nuriri L.	Euphorbiaceae.
Gou T.	Desmodium umbellatum DC.	Papilionaceae.
Gowok M.	Jambosa cauliflora DC.	Myrtaceae.
Gozora T.	Myristica fragrans Houtt.	Myristicaceae.
Grenggoetoe J.	Vitis stercoracea Hrsfd.	Ampelideae.
Grigitang M.	Premnus seratifolius L.	Verbenaceae.
Grinting kawa J.	Gautiera repens Endl.	Ericaceae
Grung J.	Rubus pruinosus (Bl?)	Rosaceae.
Guajava M.	Psidium guajava Rddi.	Myrtaceae.
„ ketjil M.	„ pumilum Vhl.	„
„ lakki lak. [ki M-	„ „ „	„
Gu-kak-tji Ch.	Phoberos chinensis Lour.	Bixaceae.
Gumpohl S.	Nauclea grandifolia DC.	Rubiaceae.
Guntalian S.	zie Goentalian S.	
Gurrung S.	Menispermum lanuginosum Bl.	Menispermaceae.

H.

Haät Bl. en „ adam Bl.	Ficus glomerata Rxb.	Moreae.
Habeam Br.	Bassia longifolia Lam.	Sapotaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Haëas S.	Clavimyrtus virens Bl.	Myrtaceae.
Haffoe T. en.		
„ haffoe xula T.	Pimela decumana Bl.	Burseraceae.
Hahay-moeli Ht.	Cassia javanica L.	Papilionaceae.
Hahanjieran S.	Erythrostigma diversifolia Hssk.	Anacardiaceae.
Hahappaän S.	Flemingia strobilifera Ait.	Papilionaceae.
	Crotallaria macrophylla (Rwdt).	„
	Phyllodium pulchellum Dsv.	„
	„ elegans Dsv.	„
	Dicerma DC., spec.	„
Hahaüan S.	Daphnidium macrophyllum Bl.	Laurineae.
Hahoeöl Ht.	Ficus bengalaensis L.	Moreae.
Hahoeroe Amb. en.		
„ riri oelan [Amb.	Cyathea arborea Wld.	Polypodiaceae
„ yar Lt.	Polypodium quercifolium Wld.	„
Hahumalossey Man.	Pimela hirsuta Bl.	Burseraceae.
Hahaoëwan S.	Elaeöcarpus glaber Bl.	Tiliaceae.
	„ floribundus L.	„
	„ serratus L.	„
	„ longifolius Bl.	„
„ peutjang S.	„ floribundus Bl.	„
Hajam Bd.	Inocarpus edulis L.	Hernandiaceae.
Haylale Amb.	Ipomoea mammosa Chois.	Convolvulaceae.
	Convolvulus peltatus Frst.	„
Hayoele Ht.	Dioscorea hirsuta Bl.	Dioscoreae.
Hayoero Lt.	„ „ „	„
Hay-tsjau. Ch.	Sphaerococcus gelatinus Ag.	Floridae.
Hakka leylu Amb.	Achyranthes bidentata Bl. var. [elongata Bl.	Amarantaceae.
	Desmoschaeta prostrata DC.	„
Hakoer Cr.	Metroxylon filare Mrt.	Palmae.
Hala Amb.	Oryza sativa L.	Gramineae.
Halale Amb.	Convolvulus peltatus Frst.	Convolvulaceae.
Halaul Amb.	Tetranthera laurifolia Jcq. var. [tersa.	Laurineae.
„ „	„ monopetela, *b* minor Ns.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Halaur Amb.	Tetranthera monopetala, *b* mi- [nor Ns.	Laurineae.
	„ laurifolia Jcq., var. [tersa.	„
„ ketjil Amb.	„ glabraria Nees.	„
Haleky lau muri Amb.	Aleurites laccifera Lour (?)	Euphorbiaceae.
„ laun oeloe Amb.	Croton tiliaefolium Brm.	„
	„ mauritianum Lam. (?)	„
„ laut Amb.	Aleurites laccifera Lour.	„
„ meirah Amb.	Croton mauritianum Lam. ?	„
„ poetih Amb.	„ „ „	„
Halery Loh.	„ „ „	„
	Aleurites laccifera Eour. ?	„
Halya Amb.	Zingiber officinale L.	Zingiberaceae.
Hamberang S.	Ficus nivea Bl.	Moreae.
„ badak S.	„ setifera Std.	„
	„ Reinwardtiana Std.	„
„ boddas S.	„ elegans Hsskl.	„
„ meirah M.	„ fulva Rwdt.	„
„ mienjak S. [M.	„ elegans Hsskl.	„
Hambiroeng S.	Vernonia javanica DC.	Compositae.
Hamerang S.	Sterculia colorata Rxb.	Sterculiaceae.
Hami Br.	Pangium edule Rwdt.	Pangiaceae.
Hampelas S.	Ficus rostrata Lam.	Moreae.
	„ ulmifolia Lam.	„
„ aroy S.	„ obtusa Hsskl.	„
„ badak S.	„ Tnft, spec. 1.	„
	Viburnum sambucinum Rwdt.	Lonicereae.
„ leutiek S.	Nicus Tnft, spec. 1.	Moreae.
„ lumboet S.	„ politoria Lam.	„
Hamperoe S.	Bryonopsis ? leucocarpa Miq.	Cucurbitaceae.
„ badak S.	Tabernaemontana sphaerocar- [pus Bl.	Apocynaceae.
	Orchipeda foetida L.	„
„ „ leu- [wung S.	Chasalia robusta Miq.	Rubiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Hamperoe bogo S.	Cephaëlis stipulacea Bl.	Rubiaceae.
„ „ laut [S. M.	Mephitidia Rwdt, spec. 1.	„
„ bogor S.	Cissus pedata Lam.	Ampelideae.
Handaroessa heedjoh [S.	Gendarussa vulgaris Ns, *b* viridis Hsskl. *a* atra Hsskl.	Acanthaceae.
„ hiedung S.		„
Handehenng. S.	Abutilon sundaicum G. Don.	Malvaceae.
Handëong S.	„ atropurpureum Knth.	„
	Commersonia echinata Frst.	Büttneriaceae.
	„ javensis G. Don.	„
Handiwoeng S.	Areca nibung Mrt.	Palmae.
Handja sonno J.	Cocculus glaucescens Bl.	Menispermaceae.
Handjeulieh S.	Coix lacryma L.	Gramineae.
Handullum boddas [S.	Graptophyllum hortense Ns, var. album Hsskl.	Acanthaceae.
„ burrum S.	„ „ „, var. rubrum Hsskl.	„
„ heedjoh S.	„ „ „, var. viride Hsskl.	„
Hanggassa gedeh S.	Amomum maximum Rxb.	Zingiberaceae.
	„ dealbatum Rxb.	„
„ lumboet S.	Elettaria cardamomum Wght.	„
Hangi T.	Alstonia scholaris RBr.	Apocynaceae.
Hanile oöa Amb.	Sterculia urceolata Sm.	Sterculiaceae.
Hanjah S.	Nauclea grandifolia DC.	Rubiaceae.
Han-jarak ?	Strobilanthes glandulosa Bl.	Acanthaceae.
Hanjawaar S.	Ptychosperma Kuhlii Miq.	Palmae.
	Pinanga ngenga Bl., var. hanjawaar.	„
Hanjereh S.	Coix lacryma L.	Gramineae.
„ leutiek S.	„ „ „, var. minor Hk.	„
Hanjoewang S.	Dracaena ferrea L. var. rubens [Hsskl.	Liliaceae.
	Cordylina cannaefolia Prs.	„
„ burrum S.	Dracaena ferrea L., atrosanguinea Hsskl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Hanjoewang kassin- [toe S.	Sanseviera flexuosa Bl.	Liliaceae.
	„ javanica Bl.	„
„ „ blang [S.	„ „ Bl.	„
„ „ toelis [S.	„ „ Bl. foliis macu- [latis.	„
	„ flexuosa Bl.	„
„ merak S.	„ fruticosa Bl.	„
Hanöa Amb.	Rottlera tanaria Hsskl.	Euphorbiaceae.
Hantap S.	Tetrameles rufinervis Miq.	Datisceae.
	Sterculia subpeltata Bl.	Sterculiaceae.
	„ urceolata Sm.	„
	„ rubiginosa Vent.	„
„ badak S.	„ cordata Bl.	„
„ badang S.	„ javanica Bnnt.	„
„ batoe S.	„ lanceolata Bl.	„
	„ coccinea Rxb.	„
„ beäs S.	„ grandiflora Vent.	„
hoelang S.	„ javanica Bnnt.	„
	„ urceolata Sm.	„
	„ colorata Rxb.	„
	„ subpeltata Bl.	„
„ passoeng S.	„ nobilis Sm.	„
Han-sai Ch. Bo.	Amaranthus oleraceus L.	Amarantaceae.
Hapoöng S.	Dodonaea Candolleana B., var. [minor Bl.	Sapindaceae.
Haragh-hagh S.	Pandanus moschatus Rmph.	Pandaneae.
Haramay S.	Procris latifolia Rwdt.	Urticaceae.
	Boehmeria javanica Hsskl.	„
„ awehweh S.	„ palmata Hsskl.	„
„ lalakki S.	„ candicans Hsskl.	„
Harendong S.	Ardisia speciosa Bl.	Myrsineae.
	Rhodomyrtus tomentosa DC.	Myrtaceae.
	Medinella verrucosa Bl.	Melastomaceae.
	Melastoma Don., spec. plurim.	„
„ aroy S.	Marumia muscosa Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Creochiton bibracteata Bl.	Melastomaceae.
	Pogonanthera reflexa Bl.	,,
Harendong aroy [poetih S. M.	Melastoma album Rwdt. of	,,
	Dissochaeta gracilis Bl.	,,
,, badak S.	Melastoma sanguineum Don.	,,
	Marumia muscosa Bl.	,,
,, boeloe S.	,, ,, ,,	,,
,, dioek S.	Medinella crassifolia Bl.	,,
	Pogonanthera reflexa Bl.	,,
,, goenong S.	Melastoma eximium Jck.	,,
	,, polyanthum Bl.	,,
	,, sylvaticum Bl.	,,
	,, setigerum Bl.	,,
	,, lanuginosum Bl.	
,, mengandoe [S.	Medinilla quercifolia Bl.	,,
	,, hypericifolia Bl.	,,
	Lysionutus longiflorus Bl.	Gesneriaceae.
	Proscephalium javanicum Korth.	Rubiaceae.
,, sabrang S.	Rhodomyrtus tomentosa DC.	Myrtaceae.
,, tapok S.	Medinilla javanensis Bl.	Melastomaceae.
Harenoh S.	Grewia oppositifolia Hmlt.	Tiliaceae.
Hariang S.	Begonia L. spec. plur.	Begoniaceae.
	Cissus quadrangularis. L.	Ampelideae.
,, aroy S.	,, repens L.	,,
,, boeloe S.	Platycentrum robustum Miq.	Begoniaceae.
,, burrum S.	Mitscherlichia coriacea Kl.	,,
,, dioek S.	Diplocinium longifolium Miq.	,,
	,, repandum Kl.	,,
,, doenkoek S.	Begonia latifolia Nor.	,,
,, limna S.	Diplocinium tuberosum Miq.	,,
,, jentjang S.	,, lepidum Miq.	,,
,, oyot S.	Cissus discolor Bl.	Ampelideae.
,, peutjang S.	Diplocinium tuberosum Miq.	Begoniaceae.
Harikoekoen S.	Pterospermum suberifolium Wld.	Büttneriaceae.
	Cyclostemon mucronatum Bl.	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Schoutenia ovata kths.	Büttneriaceae.
Haringin S.	Cassia timorensis DC.	Papilionaceae.
	„ setigera DC.	„
	„ pubescens Jcq.	„
	„ suffruticosa Rth.	„
	„ tomentosa Lam.	„
	„ exaltata (Rwdt).	„
Haripingkoe S.	Epicharis sericea Bl.	Meliaceae.
Haroe Amb.	Paritium tiliaceum Hil.	Malvaceae.
„ layn Amb.	Thespesia macrophylla Bl.	Tiliaceae.
Harras S. en.		
Harrassas S.	Vitex pubescens Vhl.	Verbenaceae.
„ gedeh S.	Pandanus caricosus Rmph.	Pandaneae.
„ leutiek S.	„ humilis Rmph.	„
„ lalakki S.	Hypolytrum myrianthum Miq.	Cyperaceae.
„ tjaai S.	Pandanophyllum palustre Hk.	„
Harreuëus S. J.	Rubus L. spec. div.	Rosaceae.
„ badak S.	„ moluccanus Rmph.	„
	„ alcaeäefolius Poir.	„
„ leutiek S.	Adenilema fallax Bl.	Saxifragaceae.
„ mienjak S. [J.	Rubus elongatus Sm.	Rosaceae.
	„ glomeratus Bl.	„
Harruga S.	Bidens chinensis Wld.	Compositae.
	„ leucantha Wld.	„
	„ Wallichii DC.	„
Hassat Amb.	Tragia volubilis L.	Euphorbiaceae.
	„ scandens L.	„
Hasseum S.	zie Assam S, M.	
Hataul lau muri Amb.	Calophyllum sulatri Brm.	Clusiaceae.
Hataula Amb.	„ inophyllum L.	„
Hataur Amb.	„ „ „	„
Hate bessie T.	Blackwellia foetida Wall.	Homalineae.
	Metrosideros vera DC.	Myrtaceae.
„ boela T.	Pisonia Plm. spec. 1.	Nyctagineae.
„ java T.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
„ kelang T.	Melaleuca leucadendron L.	Myrtaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Hate papeda T.	Aralia chinensis L.	Araliaceae.
„ sasoae T.	Bassia longifolia Lam.	Sapotaceae.
Hategou T.	Desmodium umbellatum DC.	Papilionaceae.
Hatoe ehu Amb.	Diplocinium tuberosum Miq.	Begoniaceae.
„ hanal Amb.	„ „ „	„
„ kallan Amb.	„ „ „	„
Hatta bëas S.	Lygodium microphyllum DC.	Schizaeaceae.
„ gedeh S.	„ circinatum Sw.	„
„ leutiek S.	„ microphyllum DC. (aut [Bl. ?)	„
Hattau ui Amb.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
Hau ettoet Lt.	Paederia foetida L.	Rubiaceae.
Hauer tjoetjoek S.	Schyzostachium durie Rupr.	Gramineae.
Haul amuret Ht.	Actinodaphne Rumphii Bl.	Laurineae.
Haun laymeelan Amb.	Pandanus dubius Sprg.	Pandaneae.
„ pantey Amb.	„ „ „	„
„ tayn Amb.	„ conoideus Lam.	„
„ wassi Amb.	„ bagêa Miq.	„
Hawalinjan J.	Typha angustifolia L.	Typhaceae.
Hea kawa Amb.	Calamus equestris Wld.	Palmae.
„ muli Ht.	Cassia javanica L.	Papilionaceae.
Hëas S.	Jambosa Rmph. spec.	Myrtaceae.
Heët Amb.	Commelijna Rumphii Kostel. of „ bengalensis L. Brm	Commelijnaceae. „
Heli Ht.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
Hena T.	Areca catechu L.	Palmae.
„ hena T.	Calyptrocalyx spicatus Bl.	„
Henna M. R.	Lawsonia alba Lam.	Lythrarieae.
Hentjah S.	Rottlera Blumei Dcsn.	Euphorbiaceae.
	„ multiglandulosa Bl.	„
	„ Rxb. spec. 1.	„
Heri Amb. / „ assapin Lt. / „ malona Amb. / „ manu Amb.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
Hermang (?).	Cratoxylon Hornschuchii Bl.	Hypericineae.
Heuer djamoedjoe S.	Podocarpus cupressinus RBr.	Taxineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Hila Amb.	Alocasia macrorrhiza Schott.	Aroideae.
„ abbal Amb.	Calladium sagittifolium Wld.	„
Hinam Lar.	Rottlera tanaria Lam.	Euphorbiaceae.
Hiny Br.	Engelhardtia selanica Bl.	Juglandeae.
Hiroeng S.	Agathisanthes javanica Bl.	Combretaceae.
Hissa Amb.	Andropogon schoenanthus L.	Gramineae.
Hitjoe J.	Kerria japonica DC.	Rosaceae.
Hitta oessi layn Amb.	Ziziphus napeca L.	Rhammëae.
Hoëa Amb.	Areca catechu L.	Palmae.
„ alang Ht.	Calyptrocalyx spicatus Bl.	„
„ ewan Amb.	„ „ „	„
„ keker Amb.	Areca glandiformis Htt.	„
„ nivel Amb.	Ptychosperma ? calapparia Miq.	„
„ niwel Amb.	Calyptrocalyx spicatus Bl.	„
Hoeäs S.	Jambosa virens Miq.	Myrtaceae.
Hoeboel katjoe S.	Agapetes varingiaefolia Bl.	Ericaceae.
Hoeda T.	Sagus genuina Rmph.	Palmae.
Hoë S. of		
Hoëh S.	zie Rottan M, J.	
„ baloekboek S.	Daemonorops oblongus Bl.	„
	Calamus L. spec.	„
„ boeboeai S.	Plectocomia elongata Bl.	„
„ boeboean S.	„ „ „	„
„ boeboet S.	Calamus Reinwardti Mrt.	„
„ boeloe S.	„ L. spec.	„
„ bogo S.	„ adspersus Bl.	„
„ gelang S.	„ L. spec.	„
	Daemonorops crinitus Bl.	„
„ goerong S. }	Calamus heteroideus Bl.	„
„ gorot S. }	„ pallens Bl.	„
„ kamoerang S.	„ L. spec.	„
„ karokrok S.	„ „ „	„
„ kassoer S.	„ ornatus Bl.	„
„ kidang S.	„ L. spec.	„
„ kissoer S.	„ ornatus Bl.	„
„ korrot S.	„ viminalis Wld.	„
	„ pallens Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Calamus heteroideus Bl., *b* pro-[cerus.	Palmae.
Hoëh krokkot S.	„ L., spec.	„
„ leilan S.	„ melanoloma Mrt.	„
	„ anceps Bl.	„
„ lielien S.	„ „ „	„
	„ melanoloma Mrt.	„
	„ heteroideus Bl.	„
„ lêles S. of		„
„ lüliis S.	„ asperrimus Bl.	„
„ moeka S.	„ ciliaris Bl.	„
	„ heteroideus Bl. *e* spissus.	„
„ omas S.	„ equestris Wld.	„
	„ javensis Bl.	„
	„ spectabilis Bl.	„
„ paisan S.	„ L. spec.	„
„ pella S.	„ rudentum Lour.	„
	Daemonorops accedens Bl.	„
„ perlan S.	Calamus glaucescens Bl.	„
„ perlas S.	„ „ „	„
„ pait S.	„ ciliaris Bl.	„
„ sampang S.	„ rhomboideus Bl.	„
	Korthalsia robusta Bl.	„
„ seël S. of		„
„ sellang S.	Doemonorops melanochaetes Bl.	„
	„ ruber Mart.	„
	„ accedens Bl.	„
„ segeh S.	Calamus heteroideus Bl. *c* re-[fractus.	„
„ seti S. of		„
„ soettie S.	„ ornatus Bl.	„
„ tertas S. of		
„ trattas S.	„ oblongus Rwdt.	„
	„ heteroideus Bl. *c* re-[fractus.	„
	Daemonorops platyacanthus Mrt.	„
„ tjatjing S.	Calamus heteroideus Bl., *c* re-[fractus.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Hoëh walat S.	Calamus L., spec.	Palmae.
Hoei badak S.	Dioscorea spiculata Bl.	Dioscoreae.
„ dangdur S.	Manihot utilissima Pohl.	Euphorbiaceae.
„ gadoeng S.	Dioscorea hirsuta Bl.	Dioscoreae.
„ kawoyang S.	„ aculeata L.	„
„ lielien S.	„ alata L.	„
„ oepas S.	„ bulbifera L.	„
„ poetoeng S.	„ alata L.	„
„ sawoet S.	„ pentaphylla L.	„
	„ mollissima Bl.	„
„ „ djahej S.	„ triphylla L.	„
„ tjekker S	„ „ L.	„
„ tjoeroek S.	„ filiformis Bl.	„
„ toedoeng S.	„ pubera Bl.	„
	Hippocratea indica L.	Hippocrateaceae.
	„ evonymoides Vhl.	„
„ trobong S.	Dioscorea aculeata L.	Dioscoreae.
Hoelong Amb.	Leptospermum amboinense Bl.	Myrtaceae.
Hoenjoer boeöet S. J.	Sarcocarpon scandens Bl.	Schizandraceae.
Hoenie S. M.	Antidesma bunias L.	Antidesmeae.
„ passier S.	„ montanum Bl.	
Hoerek Bd.	Evia acida Bl.	„
Hoerip tjaai S.	Strobilanthes crispa Bl.	Acanthaceae.
Hoeroe S.	Tetranthera Roxburghii Ns., [var. parviflora Ns.	Laurineae.
	Daphnidium pulcherrimum Ns.	„
„ S.	„ acuminatum Bl.	„
„ batoe.	Gordonia Wallichii DC.	Ternstroemiaceae.
	Polyadenia polyanthes Ns.	Laurineae.
	Beilschmiedia javanica Miq.	„
	Phoebe ? cuspidata Bl.	„
	Tetranthera chrysopleura Bl.	„
	„ laurifolia Jcq., var. [multiflora.	„
	„ monopetala Bl, var. [*d.* alnifolia.	„
„ bessie S.	Cryptocarya ferrea Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Hoeroe beurriet S.	Tetranthera amara Bl.	Laurineae.
„ dapoeng S.	Machilus ? macrophylla Bl.	„
	Monoceras obtusum Hsskl.	Tiliaceae.
	Tetranthera multiflora Ns.	Laurineae.
	„ robusta Ns.	„
	„ laurifolia Jcq., var [platyphylla.	„
	„ monopetala Jcq. var. [d alnifolia.	„
„ dengek S.	„ dengek Miq.	„
„ gadieng S.	Polyadenia gemmiflora Ns.	„
	Actinodaphne procera Ns.	„
	Aperula macrophylla Bl.	„
	Tetranthera geminata Ns.	„
	„ glabraria Ns.	„
	„ laurifolia Jcq., var [platyphylla.	„
	„ monopetala Bl, var. [d alnifolia.	„
	Mastixia Junghuhniana Miq.	Corneae.
„ heedjoh S.	Cryptocarya ferrea Ns.	Laurineae.
	Tetranthera lucida Hsskl.	„
„ hieries S.	„ amara Ns.	„
	Machilus rimosa Bl.	„
	Cryptocarya reticulata Bl.	„
	Actinodaphne areolata Bl.	„
	Aperula polyacantha Bl.	„
	Litsaea angustifolia Bl.	„
„ kapas S.	Platea latifolia Bl.	Olacineae.
„ kapok S.	Actinodaphne macrophylla Ns.	Laurineae.
	Litsaea macrophylla Bl.	„
„ kidang S.	Dictyodaphne macrophylla Bl.	„
	Cryptocarya oblongifolia Bl.	„
„ kimëong S.	Actinodaphne glomerata Ns.	„
„ kisehreh S.	Tetranthera diversifolia Hsskl.	„
„ koening S.	Aperula polyantha Bl.	„
„ konneng S.	Cryptocarya acutiflora Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Tetranthera resinosa Ns.	Laurineae.
Hoeroe kroet S.	Actinodaphne glomerata Ns.	„
	Laurus verticillata (Rwdt).	„
„ lemoh S.	Iteadaphne confusa Bl.	„
	Tetranthera citrata Ns.	„
	Laurus subumbelliflora Bl.	„
„ leuheur S.	Phoebe declinata Bl.	„
	Tetranthera rimosa (Ns).	„
„ lielien S.	Mastixia pentandra Bl.	Corneae.
„ lohor S.	Urophyllum corymbosum Korth.	Rubiaceae.
„ madang S.	Machilus madang Bl., an	Laurineae.
	Laurius madang Bl, aut.	„
	Beilschmiedia madang Bl. ?	„
	Aperula macrophylla Bl.	„
	Tetranthera vestita Ns.	„
	„ elliptica Ns.	„
„ „ lalakkina [S.	„ „ „	„
	Cryptocarya reticulata Bl.	„
„ madoen S.	„ glaucescens RBr.	„
	„ tomentosa Bl.	„
	Daphnidium caesium Ns.	„
„ mandalaksa S.	Platea laurifolia Bl.	Olacineae.
„ manga S.	Aperula lucida Bl.	Laurineae.
	Tetranthera angulata Ns.	„
„ mangarawang [S.	„ macrocarpa Ns.	„
	Litsaea macrocarpa Ns.	„
„ manoek S.	Daphniphyllum glaucescens Bl.	Rhamneae.
	Cryptocarya mentek Bl.	Laurineae.
	Laurus rimosa Bl.	„
	Phoebe parviflora Bl.	„
	„ ? incerta Bl.	„
	Acer niveum Bl.	Acerineae.
„ meirah S.	Cinnamomum iners Bl.	Laurineae.
„ mehrang S.	Cryptocarya oblongifolia Bl.	„
	Tetranthera angulata Ns.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Hoeroe menek S.	Endiandra rubescens Bl.	Laurineae.
„ mentek S.	Polyadenia pauciflora Ns.	„
	Partenoxylon pseudo-sassafras Bl.	„
	Cyanodaphne cuneata Bl.	„
„ mentek S.	Cryptocarya ferrea Bl., var. *a.*	„
	Laurus pseudo-sassafras Bl.	„
„ mienjak S.	Tetranthera angulata Ns.	„
	„ resinosa Ns.	„
„ mogol S.	„ mogol Bl.	„
„ mugmal S.	„ rubra Ns.	„
	„ vestita Ns.	„
	„ laurifolia Jcq., var. [platyphylla.	„
	Dictyodaphne macrophylla Bl.	„
	Actinodaphne glabra Bl.	„
	Cylicodaphne Noronhiana Ns.	„
	Litsaea tomentosa Bl.	„
„ ngoengoek S.	Cryptocarya costata Bl.	„
	Tetranthera nitens Bl.	„
	Elaeocarpus stipularis Bl, var. [distans Bl.	Tiliaceae.
„ oenjoek S.	Cryptocarya costata Bl.	Laurineae.
	Dehaasia cuneata Bl.	„
	Cyanodaphne cuneata Bl.	„
„ „ law S.	„ „ „	„
„ payong S.	Actinodaphne procera Ns.	„
	„ glomerata Ns.	„
	„ quercina Bl.	„
„ „ aloes S.	„ sphaerocarpa Ns.	„
„ „ bener S.	„ „ „	„
„ „ boddas S.	Litsaea latifolia Bl.	„
„ „ gedeh S.	Actinodaphne procera Ns.	
„ „ leutiek S.	„ glomerata Ns.	
„ pantjar S.	Tetranthera pantjara Bl.	
	„ angulata Ns.	
„ passan S.	„ monopetala Bl., var. [*d* alnifolia.	

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Hoeroe passeng S.	Leiocarpus arboreus Bl.	Euphorbiaceae.
„ passoeng S.	Tetranthera monopetala Bl. var. [minor Ns.	Laurineae.
„ paul S.	Caryodaphne densiflora Bl.	„
„ peutjang S.	Acer niveum Bl.	Acerineae.
	„ laurinum Hsskl.	„
„ sariawan S.	Beilschmiedia madang Bl.	Laurineae.
„ sehreh S.	Tetranthera diversifolia Hsskl.	„
„ settang S.	„ „ „	„
„ tangkallak S.	Litsaea feruginea Bl.	„
„ „ S.	Knema laurina Bl.	Myristicaceae.
„ tjangkring S.	Tetranthera pantjara Bl.	Laurineae.
	Laurus obtusa (Rwdt).	„
„ toelang S.	Actinodaphne procera Ns.	„
	Litsaea pruinosa Bl.	„
„ waleh S.	Aperula polyantha Bl.	„
Hoerong Amb.	Poa amboinensis R. & S.	Gramineae.
	Leptospermum amboinense Bl.	Myrtaceae.
Hoessoer Amb.	Garcinia cornea DC.	Clusiaceae.
Hoetaulo Amb.	Calophyllum inophyllum L.	„
Hoettoem Amb.	Barringtonia speciosa DC.	Myrtaceae.
„ darat Amb.	„ acutangula DC.	„
	„ rubra Bl.	„
	„ racemosa Bl.	„
„ leymuri Amb.	zie Hoettoem darat Amb.	
Hoewit kelôpô J. } „ ketjambil J. } „ krambil J. }	Cocos nucifera L.	Palmae.
Hohotu aman Amb.	Eleusine aegyptiaca Rxb.	Gramineae.
	„ indica Trin.	„
Hoi-lô-tjoeng Ch. [Bo.	Casuarina muricata Rxb.	Casuarineae.
Hoi-mwah Ch.	Cannabis sativa L.	Cannabineae.
Hokilam Ch.	Aloexylon agallochum Lour.	Papilionaceae.
Holan-fan-sjoe Ch. [Bo.	Maranta indica L.	Cannaceae.
	Solanum tuberosum L.	Solanaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Holo-holo Ht.	Hernandia ovigera L.	Hernandiaceae.
Honjeh S.	Caryodaphne densiflora Bl.	Laurineae.
„ bener S.	Elettaria speciosa Bl.	Zingiberaceae.
„ boeöet S.	„ anthodroides T. & [Bnndk.	„
„ burrum S.	„ pallida Bl.	„
„ lakka S.	„ „ „	„
„ leuwung S.	„ haemisphaerica Bl.	„
„ warak S.	„ solaris Bl.	„
Hottong bengala [Amb.	Eleusine coracana Prs.	Gramineae.
Hua Amb.	Areca catechu L.	Palmae.
„ kêker Amb.	„ glandiformis Bl.	„
„ soil Amb. / „ tette Amb. / „ „ ewan Amb.	Ptychosperma saxatilis Bl.	„
Hulire Lh.	Aleurites laccifera Lour.	Euphorbiaceae.
	Croton mauritianum Lam. ?	„
Humelen Amb.	Cadamba nocturna Hmlt.	Rubiaceae.
„ malona Lt.	Nauclea purpurea Rxb.	„
Huntjiet S.	Adenocrepis javanica Bl.	Euphorbiaceae
	Cheilosa montana Bl.	„
Hutta ahuae Amb.	Euphorbia hirta DC.	„
„ gindam Amb.	Fimbristylis polytrichioides R. [& S.	Cyperaceae.
„ laussa Lt.	Bidens Wallichii DC.	Compositae.
„ urutta Amb.	Urena lappago DC.	Malvaceae.
„ wonin Amb.	Gleichenia Hermanni RBr.	Gleicheniaceae
Hwok-dieng Ch.	Iris florentina L. (radix).	Irideae.

I.

Iboe tjengké M.	Caryophyllus aromaticus L.	Myrtaceae.
Iboel M. Br.	Pholidocarpus sylvestris Bl.	Palmae.
Ide-ide-malakko T.	Abrus praecatorius L.	Papilionaceae.
Ido mahoe T.	Saccharum edule Hsskl.	Gramineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Ientaran J.	Azadirachta indica A. Juss.	Meliaceae.
Igo T.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Igo-igo T.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
	Phyllanthus nuriri L.	Euphorbiaceae.
	„ urinaria L.	„
Ihoer Amb.	Pholidocarpus ihur Bl.	Palmae.
	„ sylvestris Bl.	„
Ilam Amb.	Melaleuca leucodendron L.	Myrtaceae.
Ilat S. J.	Schoenus paniculatus Brm.	Cyperaceae.
	Scleria Brgn. spec. div.	„
	Rhynchospora aurea Vhl.	„
	Cyperus diluvialis R. & S.	„
	„ distans L.	„
	„ expansus Poir.	„
	Xerotes avenaria RBr.	Juncaceae.
„ boeloe mata S.	Cyperus spinulosus Rxb.	Cyperaceae.
	„ Schottii Don.	„
„ gedeh S.	Xerotes longifolia RBr.	Juncaceae.
„ tjaai S.	Erianthus glaucum Hsskl.	Gramineae.
Ila-a-un Lt.	Ficus politoria Lam.	Moreae.
Iler J.	Celosia cristata L.	Amarantaceae.
Ilus S.	Arum proliferum Rwdt.	Aroideae.
„ S.	Arisaema filiforme Bl.	„
	Amorphophallus campanulatus [Bl.	„
	Brachyspatha variabilis Schott.	„
„ lemah S.	Typhonium divaricatum Bl.	„
	„ cuspidatum Bl.	„
„ leutiek S.	Tacca montana Rmph. var. maj.	Taccaceae.
„ tanah S.	zie Ilus lemah S.	
Ima T.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
„ sierum S.	Myrmecodia Jck. spec.	Rubiaceae.
	Hydnophytum Jck. spec.	„
Ina Amb. en		
Inam Amb.	Colocasia vera Rmph. cum. var.	Aroideae.
Imbe J.	Melia azadirachta L.	Meliaceae.
Inamean L.	Mangifera laxiflora Desrouss.	Anacardiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Inan Amb.	Urtica nivea L.	Urticaceae.
Indiapara J.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
Inei Mand.	Lawsonia alba Lam.	Lythrarieae.
Ingas J.	Stagmaria verniciflua Jcp.	Anacardiaceae.
Ingoe J.	Ruta graveolens L.	Rutaceae.
	Ferula asa foetida Kmfr (gummi resina).	Umbelliferae.
Ingomaas M.	Dolichos bulbosus Lour.	Papilionaceae.
Injarra Mak.	Gumira integrifolia Hsskl.	Verbenaceae.
Inne ayer Amb.	Impatiens balsamina L.	Balsamineae.
Inrore Mak.	zie Injarra Mak.	
Intsji Bi.	Evia acida Bl.	
	Poupartia mangifera Bl.	Anacardiaceae.
Intarram sesse J.	Melia azadirachta L.	Meliaceae.
Ipé J.	Ficus brevipes Miq.	Moreae.
Ipi Bg.	Intsia amboinensis Thrs.	Papilionaceae.
Ipies koeliet S.	Memecylon intermedium Bl.	Memecyleae.
	„ umbellatum Bl.	„
	Jambosa acuminatissima Hsskl.	Myrtaceae.
	„ lineata DC.	„
Isse Amb.	Dammara alba Rmph.	Abietineae.
„ poetie Amb.	Ficus tsjela Hmlt.	Moreae.
„ poeter Amb.	„ „ „	„
„ seloe Amb.	Pimela acutifolia Bl.	Burseraceae.
Issela Amb. en		
Isser Amb.	Intsia amboinensis Thrs.	Papilionaceae.
Issipoeän Lt.	Desmoschaeta prostrata DC.	Amarantaceae.
	Achyranthes bidentata Bl., var. elongata.	„
Itilat Lot.	Ficus politoria Lam.	Moreae.
Itit biroe S.	Geniostoma montanum Z. & M.	Loganiaceae.
Ittil M.	Ficus nitida Thnb.	Moreae.
Iwak Bl. of		
IJwak Bl.	Coleus aromaticus Bnth.	Labiatae.
Iwoel S.	Areca L. spec.	Palmae.
	Calyptrocalyx spicatus Bl.	„

J.

(NB.). Vele woorden, welke met deze letter beginnen, moeten waarschijnlijk met Dj of Tj gespeld worden).

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Ja Ch.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Jabbal Mol.	Cerbera lactaria Hmlt.	Apocynaceae.
Jagan bajam J.	Amarantus polygamus Wld.	Amarantaceae.
	„ tristis Lour.	„
Jahaka Bl.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
Jajamboän S.	Evonymus javanicus Bl.	Xanthoxylaceae.
Jale J.	Coix lacryma L.	Gramineae.
Jalen J.	zie Jajamböan S.	-
Jambinoer Btt.	Dacrydium elatum Wll.	Taxineae.
Jamblang J.	Methonica superba Lam.	Liliaceae.
	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
	Syzigia jambolana DC.	Myrtaceae.
„ sabrang S.	Mimusops imbricaria Wld.	Sapotaceae.
Jamboä M.	Citrus decumana L.	Aurantiaceae.
Jambon S.	Coelospermum scandens Bl.	Rubiaceae.
	Jambosa densiflora DC.	Myrtaceae.
Jamper ender S.	Areca pumila Bl.	Palmae.
Jamrool Bengal.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.
Jam-tsja Ch.	Metrosideros vera DC.	„
Janale Cr.	Canarium sylvestre Grtn.	Burseraceae.
Janiri Man.	Pimela oleosa Lour.	„
Janjan marap J.	Stipa arguens Brm.	Gramineae.
Jankar merak S.	Salsola indica Wld.	Chenopodeae.
Jar & Jal Amb.	Canarium commune L.	Burseraceae.
	„ moluccanum Bl.	„
Jar-& Jal-amin Amb.	Pimela decumana Bl.	„
„-& „-halat Amb.	Canarium zephyrinum Rmph.	„
„-& „-mette Amb.	Pimela acutifolia Bl.	„
Jara mahoe Amb.	Aleurites moluccana Wld.	Euphorbiaceae.
Jarak kalappa S.	Ricinus rugosus Mll.	„
„ kaliki S.	„ spectabilis Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Ricinus communis L.	Euphorbiaceae.
Jarak kosta S.	Curcas purgans Mdk.	„
„ peutie (?).	Ricinus spectabilis Bl.	„
„ salassie lalak-[ki S.	„ „ „	„
„ selassar S.	„ communis L.	„
„ „ burrum S.	„ „ „ , var. li-[vidus Sprg.	„
„ tjina M.	Jatropha multifida L.	„
Jariengoe S.	Acorus terrestris Rmph.	Orontiaceae.
Jasesel Bon.	Pimela oleosa Lour.	Burseraceae.
Jasia (?).	Leiocarpus fruticosus Bl.	Euphorbiaceae.
Jattie M.	Tectonia grandis L. fs.	Verbenaceae.
Jawer S.	Celosia comosa Rtz.	Amarantaceae.
	„ cristata L., var. humilis [Hsskl.	„
„ ajam S. M.	zie Jawer S.	
„ gedeh S.	Celosia cristata L. var. diversae.	„
„ kottok S.	„ „ L., var. humilis [Hsskl.	„
Jejengkolan aroy S.	Papilionaceae Endl. spec. in-[cert. 1.	
Jelamprong J.	Ficus oligosperma Miq.	Moreae.
Jena-jena Mol.	Pandanus bagea Miq.	Pandaneae.
Jen-tjoe Ch. Bo.	Mirabilis jalappa L.	Nyctagineae.
Jeradjo (?)	Clerodendrum inerme Grtn.	Verbenaceae.
Jeroekie S.	Pleuropetalon suaveolens Bl.	
Jets T.	Croton pavana Ham.	Euphorbiaceae.
Jidjoeboe Bl.	Uncaria acida Rxb.	Rubiaceae.
Jieriniengoh M.	zie Jariengoe S.	
Jinjieng koelit (?).	Ziziphus L. spec.	Rhamneae.
Jin-sjô-hôh Ch.	Papaver somniferum L.	Papaveraceae.
Joe-kam Ch. Bo.	Cicca disticha L.	Euphorbiaceae.
Joere S.	Clerodendrum fortunatum L.	Verbenaceae.
Joenglang J.	Methonica superba Lam.	Liliaceae.
Joeroe demmoeng J.	Monechma violaceum Ns.	
Jokoe temoeah J.	Covellia subopposita. Miq.	Moreae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Jombirrit S.	Tabernaemontana fagraeoides [Miq.	Apocynaceae.
Jombo J.	Carapa moluccensis Lam.	Meliaceae.
Jongheh S.	Gynura sarmentosa DC., var. [longipes DC.	Compositae.
	Emilia sagittata DC., var. son- [chifolia DC.	„
Jottang S.	Plectranthus punctatus l' Herit.	Labiatae.
„ gedeh S.	Ophiorrhiza sanguinea Bl.	„
	Spilanthes oleracea L.	Compositae.
„ goenong S.	Wollastonia montana Bl.	„
„ lumboet S.	Spilanthes-pseudo-acmella L.	„
Jukam Ch.	Emblica officinalis Grtn.	Euphorbiaceae.
Juro Mak.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
	K.	
Ka Amb. &		
Kaa Amb.	Gleichenia Hermanni RBr.	Gleicheniaceae.
Kaäo Bl.	Dioscorea pentaphylla L.	Dioscoreae.
Kaba T.	Alcasa macrorrhiza Schott.	Aroideae.
Kabanbara S.	Casearia velutina Bl.	Samydeae.
Kabi-kabi T.	Graptophyllum hortense Ns.	Acanthaceae.
„ mangoe T.	Kalanchoë laciniata DC.	Crassulaceae.
Kaboe-kaboe M.	Otanthera moluccana Bl.	Melastomaceae.
Kaboeko Mol.	Metroxylon filare Mrt.	Palmae.
Kaboeng R.	Borassus flabelliformis L.	„
Kaboer-kaboer J.	Polygonum orientale L.	Polygoneae.
„ moeda J.	„ barbatum L.	„
Kabuwo T.	Dioscorea bulbifera L.	Dioscoreae.
Kadaka soesoerroe M.	Grammatopyllum speciosum Bl.	Orchideae.
„ tjoeän S.	Smithia sensitiva Ait.	Papilionaceae.
	„ javanica Bnth.	„
Kadatoean J,	Hedysarum reflexum Rwdt.	„
	Dendrolobium umbellatum W. [& A.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kadelee M. J. & Bl.	Soya hirsuta DC.	Papilionaceae.
Kadjan J.	Coelachne infirma Büse.	Gramineae.
„ kelan S.	Clematis smilacina Bl.	Ranunculaceae.
Kadjang M.	Uvaria purpurea Bl.	Anonaceae.
Kadjar J.	Remusatia vivipara Schtt.	Aroideae.
„ kadjar J. S.	Arum maximum Rwdt.	„
	Colocasia macrorrhiza Schtt.	„
Kadjou M.	Anacardium occidentale DC. [var. b indicum DC.	Anacardiaceae.
„ kajoe Mak.	Agati grandiflora DC.	Papilionaceae.
„ oetan M.	Semecarpus cassuvium Sprg.	Anacardiaceae.
	„ anacardium DC., var. [angustifolium.	„
Kadoe S.	Durio zibethinus L.	Sterculiaceae.
Kadoekdoek J. Bl.	Otanthera moluccana Bl.	Melastomaceae.
	Melastoma octandra L.	„
	„ polyanthum Bl.	„
Kadoerenan (?).	Anonaceae Don., spec. incert.	
Kadoet-doet Ceylon.	Melastoma Royeni Bl.	„
Kadoja S.	Pimela hispida Bl, var. d scabra.	Burseraceae.
Kadok Mak.	Oryza sativa L. (semina cocta).	Gramineae.
Kadomaas S.	Codiaeum variegatum Rmph.	Euphorbiaceae.
Kadongdong S. M. R.	Nothopanax obtusum Bl.	Araliaceae.
	Evia acida Bl.	Anacardiaceae.
	„ amara Commers.	„
	Spodias Wirtgenii Hsskl.	Spodiaceae.
	Rhus pubiger Bl.	Anacardiaceae.
„ aroy S.	„ nodosus Bl.	„
„ assam M. S.	Evia acida Bl.	„
„ goenoeng M.	Rhus retusa (L ?)	„
„ laut M. R.	Panax fruticosum L.	Araliaceae.
„ malakka M.	Evia acida Commers., var. b [tuberculosa.	Anacardiaceae.
Kafuwo T.	Dioscorea bulbifera L.	Dioscoreae.
Kahamaisso T.	Agaricus tuber regium Tr.	Hymenomycetes.
	Pachyma tuber regium Tr.	Gasteromycetes.
Kahil Cr.	Bruguiera Rumphii Bl.	Rhizophoreae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kahitoetan S.	Lasianthus purpureus Bl.	Rubiaceae.
	Saprosma arboreum Bl.	„
	„ fruticosa Bl.	„
„ kai S.	„ dispar Hsskl.	„
Kaibobo Cr.	Cassia mimusioides L. var. *b*	Papilionaceae.
Kait-kait M.	Uncaria pedicellata.	Rubiaceae.
„ „ toepai M.	„ ferruginea.	„
Kajan S.	Quercus Korthalsii Bl. var. *b* [kajan.	Cupuliferae.
Kajiketoelan S.	Lepionurus sylvestris Bl.	Olacineae.
Kay-kayl Amb.	Uncaria acida Ryb.	Rubiaceae.
Kaymoni M.	Murraya paniculata Wld.	Aurantiaceae.
Kajoe M.	Confr. Ki.	
„ ajer-laki-laki M.	Staphylea indica Brm.	Staphyleaceae.
	Aralia chinensis L.	Araliaceae.
„ „ parampoean M.	Leeä sambucina Wld.	Ampelideae.
„ anggring S.	Dammara alba Rmph.	Abietinae.
„ angin Mak.	Casuarina equisetifolia L.	Casuarineae.
„ angring J.	Parasponia parviflora Miq.	Celtideae.
„ angrit J.	Jambosa rhynchophylla Miq.	Myrtaceae.
„ api-api M.	Aegiceras majus Grtn.	Aegicereae.
	Avicennia tomentosa Wld.	Avicennieae.
„ apoen L.	Pistia stratioides L.	Aroideae.
„ arah J.	Vitex pubescens Vhl.	Verbenaceae.
„ arang M.	Ebenoxylon verum Lour.	Ebenaceae.
	Maba ebenus Sprg.	„
„ „ oetan M.	Diospyros ebenum Rtz.	„
„ assam besaar M.	Garcinia cochinchinensis DC.	Clusiaceae.
„ auwaran Bd.	Plumbago rosea L.	Plumbagineae.
„ babi S.	Henslovia paniculata Bl.	Rhamneae ?
„ bakkat M. J.	Cassia javanica L.	Papilionaceae.
„ bako M.	Carapa moluccensis DC.	Meliaceae.
„ balangeran M. [& L. Bo.	Hopea balangeran Khs.	Styraceae.
„ banin J.	Aegiceras majus Grtn.	Aegicereae.
„ bappa Br.	Engelhardtia selanica Bl.	Juglandeae.
„ barito M.	Tetranthera varians Bl.	Laurineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kajoe baroedan M.	Flindersia amboinensis DC.	Cedrelaceae.
„ bawang M.	Dysoxylon alliaceum Bl.	Meliaceae.
„ belo M.	Stadtmannia sideroxylon DC.	Sapindaceae.
	Timonius Rumphii Bl.	Rubiaceae.
„ besaar M.	Morus indica L.	Moreae.
„ bessie M.	Intsia amboinensis Thrs.	Papilionaceae.
	Blackwellia foetida Wll.	Homalineae.
	Stadtmannia sideroxylon DC.	Sapindaceae.
	Syncarpia Vertholenii T. & Bk.	Myrtaceae.
„ „ bener M.	Nania (Metrosideros) vera Miq.	„
„ bidara laut J. &		
„ „ pait J.	Strychnos ligustrina Bl.	Loganiaceae.
„ bobata T.	Cocculus flavescens DC.	Menispermaceae.
„ boddi M. Mak.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
„ boelan T.	Pisonia Plm., spec.	Nyctagineae.
„ boeloeng S.	Casearia subcuneata Miq.	Samydeae.
„ boeton M.	Barringtonia speciosa DC.	Myrtaceae.
„ branak M.	Castanea ? sessilifolia Bl.	Cupuliferae.
„ dawar M.	Costus speciosus Sm.	Zingiberaceae.
„ djaran S.	Spodias Wirtgenii Hsskl.	Spodiaceae.
„ „ S.	Spathodea Rheedii Spr.	Bignoniaceae.
„ djepoen M.	Parkinsonia aculeata L.	Papilionaceae.
„ doelang Bl.	Cassia fistula L.	„
„ fassoe M.	Vitex cofassus Rwdt.	Verbenaceae.
„ gaboes S.	Alstonia scholaris RBr.	Apocynaceae.
„ „ leutiek S.	Blaberopus sericeus A. DC.	„
„ galedoepa Mol.	Derris Forsteniana Bl.	Papilionaceae.
„ goeroe S. M	Ficus elastica Rxb.	Moreae.
	Aloëxylon agallochum Lour.	Papilionaceae.
„ gedong ares S.	Zehneria deltoidea Miq.	Cucurbitaceae.
„ gelam M.	Melaleuca leucodendrum L.	Myrtaceae.
„ gitta J.	Excoecaria agallocha L.	Euphorbiaceae.
„ goerda M.	Guazuma tomentosa Kth.	Büttneriaceae.
„ gorita M.	Trevesia moluccana Miq.	
„ gretje M.	Cerbera lactaria Ham.	Apocynaceae.
„ hollanda M.	Quercus moluccana Rmph.	Cupuliferae.
„ hoän Bd.	Phaseolus radiatus Lour.	Papilionaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kajoe ikan manassin [Bd.	Ocimum gratissimum L.	Labiatae.
„ itam M.	Diospyros ebenum Rtz.	Ebenaceae.
„ japan J.	Poinciniana pulcherrima L.	Papilionaceae.
„ kantekka J.	Avicennia officinalis L.	Avicennieae.
„ kantjil M.	Haloragis disticha Jck.	Halorageae.
„ kapal M.	Excoecaria agallocha L.	Euphorbiaceae.
„ karbori M.	Intsia amboinensis Thrs.	Papilionaceae.
„ kawan J.	Engelhardtea selanica Bl.	Juglandeae.
„ kendjoeng S.	Barringtonia Reinwardtii Miq.	Myrtaceae.
„ kilan M.	Melaleuca minor Sm.	„
„ „ „	„ cajeputi Rxb.	„
„ kilang M.	„ leucodendrum L.	„
„ koeda M.	Spodias Wirtgenii Hsskl.	Spodiaceae.
	Excoecaria agallocha L.	Euphorbiaceae.
	Spathodea Rheedii Sprg.	Bignoniaceae.
„ koekoen M.	Heritiera littoralis Ait.	Sterculiaceae.
„ koembang mo- [lak S.	Lasianthus lucidus Bl.	Rubiaceae.
„ koening M. R.	Cadamba nocturna Hmlt.	„
	Nauclea orientalis DC.	„
„ koetana M.	Pittosporum Rumphii Pütterl.	Pittosporeae.
„ korang S. M.	Aralia javanica Miq.	Araliaceae.
„ krenjer S.	Polyosma serrulata Bl.	Saxifragaceae.
„ lalakki M. &		
„ lanang M.	Calosanthes indica Bl.	Bignoniaceae.
„ lale Bd.	Abrus praecatorius L.	Papilionaceae.
„ landak M.	Barleria prionitis L.	Acanthaceae.
„ lantjang S.	Litsaea acerina Bl.	Laurineae.
„ lassi M.	Echinus trisulcus Lour.?	Euphorbiaceae.
„ lengoä Amb.	Pterocarpus indicus Wld.	Papilionaceae.
„ lebe M.	Bassia longifolia Lam.	Sapotaceae.
„ maas M.	Codiaeum variegatum Rmph.	Euphorbiaceae.
„ madjannang [Mad.	Erythrina dioica DC.	Papilionaceae.
„ manies M.	Cinnamomum zeylanicum Brm.	Laurineae.
	„ kiamis Ns.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kajoe manies djawa M.	Cinnamomum iners Bl.	Laurineae.
„ „ tjina M.	„ aromaticum Ns.	„
	Glyzirrhiza glabra L. (radix).	Papilionaceae.
„ mata boeta M.	Excoecaria agallocha L.	Euphorbiaceae.
„ menoerang J.	Tetranthera elliptica Ns.	Laurineae.
„ meirah M.	Pterocarpus indicus Wld.	Papilionaceae.
„ merak Bl.	Casuarina equisetifolia L.	Casuarineae.
„ merawak M.	Castanea ? sessilifolia Bl.	Cupuliferae.
„ moni M.	Murraya paniculata Wld.	Aurantiaceae.
„ morea M.	Albizzia Dur., spec. molucc.	Mimoseae.
„ moron M.	Commersonia echinata Frst., of	Büttneriaceae.
	„ javensis G. Don.	„
„ nassa Bd.	Ananassa sativa Lindl.	Bromeliaceae.
„ nassi M.	Dartus perlarius Lour.	Solanaceae.
„ „ T.	Strychnos colubrina Bl.	Loganiaceae.
	„ ligustrina Bl.	„
„ obi M. Sum.	Fagraea latifolia Miq.	„
„ oedjan J.	Rubus Horsfieldii Miq.	Rosaceae.
„ oelar M.	Strychnos ligustrina Bl.	Loganiaceae.
	„ colubrina Bl.	„
„ oerib J.	Euphorbia tirucalli L.	Euphorbiaceae.
„ passier M.	Catha montana Hsskl.	Celastrineae.
„ „ Bat.	Scyphiphora hydrophyllacea [Grtn.	Rubiaceae.
	Lumnitzera racemosa Wld.	Combretaceae.
„ patehak J.	Hymenaea verucosa L.	Papilionaceae.
„ poekon M.	Aegiceras ferreum Bl.	Aegicereae.
„ poering S.	Codiaeum variegatum Bl.	Euphorbiaceae.
„ poetie M.	Myrtus communis L.	Myrtaceae.
	Melaleuca leucodendron L.	„
	„ cajeputi Ryb.	„
	Eucalyptus alba Rwdt.	„
„ „ M.	Leptospermum amboinense DC.	„
„ poetie dawon [ketjil M.	Melaleuca minor Sm.	Myrtaceae.
„ „ ketjil M.	„ saligna Bl.	„
	Leptospermum amboinense DC.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kajoe poettar M.	Isora corylifolia Hsskl.	Sterculiaceae.
„ popoän M.	Phoberos rhinanthera Endl.	Bixaceae.
„ purries S.	Discostigma rostrata Hsskl.	Clusiaceae.
„ radja M. Mak.	Hernandia sonora Wld.	Hernandiaceae.
	Cassia fistula L.	Papilionaceae.
„ rono J.	Sonchus malayanus Miq.	Compositae.
	„ oreophilus Miq.	„
„ sabo M. Sum.	Fagreae sumatrana Miq.	Loganiaceae.
„ salowakko mei-[rah M.	Pithecolobium clypearia Bnth.	Mimoseae.
	Adenanthera circinata DC.	„
„ „ poetie M.	„ falcata DC.	„
„ sanga M. Mak.	Stagmaria verniciflua Jck.	Anacardiaceae.
„ sappan M.	Caesalpinia sappan L.	Papilionaceae.
„ sarassa Mol.	Eucalyptus sarassa Bl.	Myrtaceae.
„ sawan M.	Isora corylifolia Hsskl.	Sterculiaceae.
„ sawo M. J.	Mimusops obtusifolia L.	Sapotaceae.
„ semoet M.	Hernandia sonora Wld.	Hernandiaceae.
„ simboe J.	Vernonia javanica DC.	Compositae.
„ soemang M.	Spalanthus confertum Jcq.	
„ soesoe M.	Cerbera lactaria Hmlt.	Apocynaceae.
	Bruguiera Rumphii Bl.	Rhizophoreae.
	„ parviflora W & A.	„
„ sôkô J.	Saraca Zollingeriana Miq.	Papilionaceae.
„ soloakko M.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
„ sônô M. J.	Pterocarpus indicus L.	Papilionaceae.
„ soreh M.	Quercus moluccana Rmph.	Cupuliferae.
„ stingie O. J.	Pemphis acidula Frst.	Lythrarieae.
„ swangie Bd.	Acorus terrestris Rmph.	Orontiaceae.
	Eucalyptus deglupta Bl.	Myrtaceae.
„ taai M.	Saprosma arborea Bl.	Rubiaceae.
„ tain S.	Geniostoma montanum L. & M.	Loganiaceae.
„ tanang Mak.	Ficus racemosa Vhl.	Moreae.
„ tangan J.	Euphorbia tirucalli L.	Euphorbiaceae.
„ tangar S.	Paratropia rigida DC,	Araliaceae.
„ tawa J.	Scindapsus macrostychia Z & M.	Aroideae.
„ temboe sirem J.	Jambosa aromatica Miq.	Myrtaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kajoe tepang J.	Tetranthera elliptica Ns.	Laurineae.
„ tikoes M.	Albizzia Dur., spec. molucc.	Mimoseae.
„ tingie M.	Bruguiera parviflora W. & A.	Rhizophoreae.
„ tinjang. (?).	Uvaria glauca Hsskl.	Anonaceae.
„ tittie M. Amb.	Vitex moluccana Bl.	Verbenaceae.
„ tjakrah J.	Paratropia Junghuhniana Miq.	Araliaceae.
„ tjina oetan M.	Smilax zeylanica L.	Smilacineae.
„ toessam Btt.	Pinus Finlaysoniana Wll.	Abietineae.
„ tola J.	Sambucus canadensis L.	Lonicereae.
„ tombor Bd.	Ficus septica Sprg.	Moreae.
„ totorra M.	Commersonia echinata Frst, of.	Büttneriaceae.
	„ javensis G. Don	„
„ tsjammara M.	Casuarina equisetifolia L.	Casuarineae.
„ ulassi M.	Echinus trisulcus Lour.	Euphorbiaceae.
„ woena woena [Bd.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
Kakadoeän S.	Elaeagnus L. spec.	Elaeagneae.
	Anonaceae Dun., spec. incert.	
Kakae mea Lt.	Stadtmannia sideroxylon Dc.	Sapindaceae.
Kakahil Amb.	Uncaria acida Rxb.	Rubiaceae.
Kakahir Amb.	„ gambir Rxb.	„
	„ lanosa DC.	„
Kakailo Ht.	„ „ „	„
Kakajar J.	Polypodium laciniatum L.	Polypodiaceae.
„ laki-laki J.	Acrostichum lanceolatum L.	„
Kakalapaän S.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
Kakantjiengan S.	Morinda sarmentosa Bl.	Rubiaceae.
Kakapassan S.	Drymispermum Blumei Dcsn.	
	Drymispermum laurifolium Dcsn.	
	Flemingia strobilifera RBr.	Papilionaceae.
	Dais dubiosa Bl.	Daphniodeae.
	Abelmoschus mutabilis Wll.	Malvaceae.
Kakapassan kon- [neng S.	Hibiscus callosus Bl.	„
„ salandjar S.	Abelmoschus venustus Wld.	„
Kakara M.	Dolichos altissimus Lour.	Papilionaceae.
	„ lignosus L.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kakara djoele M.	Dolichos unguiculatus L.	Papilionaceae.
„ gattel J.	Mucuna pruriens DC.	„
„ laut M.	Lablab microcarpus DC.	„
„ loengsir J. Bl.	„ perennis DC.	„
„ parrang M.	Canavallia gladiata DC. var. *b* [macheroides DC.	„
„ poetie M.	Lablab perennis DC.	„
Kakatjangan S. J.	Crotallaria L.	„
	Neurocarpus cajanifolius Prsl.	„
	Peristrophe albiflora Hsskl.	Acanthaceae.
„ aroy S.	Shuteria vestita W. & A.	Papilionaceae.
„ pollong S.	Crotallaria striata DC.	„
	„ verruccosa L. var. acut.	„
Kakatoean djaran. S.	Hydrocotyle splendens Bl.	Umbelliferae.
Kakau M.	Theobroma cacaö L.	Büttneriaceae.
Kakawatan S.	Cynodon setigerus Rich.	Gramineae.
	„ stoloniferus Rich.	„
Kakera-kikera M.	Melia azedarach L.	Meliaceae.
	„ sambucina Bl.	„
	„ japonica Don.	„
Kakerang Lamp.	Mappa trichocarpa Z. & M.	Euphorbiaceae.
Kakil Bon.	Bruguiera gymnorrhiza Bl.	Rhizophoreae.
Kakkas J.	Hiptage madablota Grtn.	Malpighiaceae.
Kakoeti-koeti Boet.	Vitis indica L.	Ampelideae.
Kala-antong J.	Tabernaemontana L. sp. (an [macrocarpa?)	Apocynaceae.
Kalabassa M. S.	Lagenaria vulgaris Ser.	Cucurbitaceae.
Kalabbe Boet.	zie Kalabassa M. S.	
Kalagansa M. J. Bl.	Cleome pentaphylla L.	Capparideae.
	Polanisia icosandra DC.	„
Kalayar J.	Trichosanthes tricuspida Lour.	Cucurbitaceae.
„ badak S.	„ grandifolia Bl.	„
Kalak J.	Saccopetalum Horsfieldii Bnnt.	Anonaceae.
„ S.	Polyosma integrifolia Bl.	Saxifragaceae.
Kalakambieng J.	Sarcolobus dichotomus RBr.	Asclepiadeae.
Kalakatrie (?).	Rhapis L. spec.	Palmae.
Kalakkai sigoeng S.	Kaempferia rotunda L.	Zingiberaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kalakoetjet J.	Rubus lineatus Rwdt.	Rosaceae.
Kalalayoe S.	Erioglossum edule Bl.	Sapindaceae.
„ boddas S.	„ „ „, var. album.	„
„ gedeh S.	„ „ „, var. subcorymbosum.	„
Kalam M. Mak. & T.	Gleichenia Hermanni RBr.	Gleicheniaceae.
Kalambak M.	Aloëxylon agallocchum Lour.	Papilionaceae.
Kalambau Mak.	Piper diffusum Vhl.	Piperaceae.
Kalamoyang M.	Typhonium divaricatum Bl.	Aroideae.
„ M & T.	Homalonema alba Hsskl.	„
Kalampoak Bl.	Jambosa alba Rmph.	Myrtaceae.
Kalan keboe M.	Lomaria scandens Wld.	Polypodiaceae.
Kalapa S. M. R.	Cocos nucifera L.	Palmae.
„ babi M.	„ „ L., var. pumila.	„
„ bali S. R.	„ „ L., var. maxima.	„
	„ „ L., var. macrocarpa.	„
	„ „ L., var. cistiformis.	„
„ besaar M.	„ „ L., var. macrocarpa.	„
„ bohoe B.	„ „ L., var. pachyphlus.	„
	„ „ L., var. stupposa.	„
„ burrum S.	„ „ L., var. rubescens.	„
„ gading M. S.	„ „ L., var. eburnea.	„
„ „ heedjoh S	„ „ L., var. viridis.	„
„ „ konneng [S.	„ „ L., var. alba.	„
„ ginja S.	„ „ L., var. cistiformis.	„
	„ „ L., var. microcarpa.	„
„ hiedjoe M. R.	„ „ L., var. viridis.	„
„ kasoemba M.	„ „ L., var. rutila.	„
„ ketaping M.	„ „ L., var. cistiformis.	„
„ koening M.	„ „ L., var. alba.	„
„ lansa M.	„ „ L., var. lansiformis.	„
„ laut R.	Ladoicea Sechellarum.	?
„ loepa J.	Barringtonia speciosa DC.	Myrtaceae.
„ manies M.	Cocos nucifera L. var. saccharina.	Palmae.
„ meirah M.	„ „ „, var. regia.	„
	„ „ „, var. rubescens.	„
„ parang M.	„ „ „, var. machaeroides.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kalapa pinang M.	Cocos nucifera L., var. pinang.	Palmae.
„ poejoe S. R.	„ „ „, var. pumila.	„
„ poetie M.	„ „ „, var. alba.	„
„ radja M.	„ „ „, var. regia.	„
„ sikat M.	„ „ „, var. stupposa.	„
„ tawar M.	„ „ „, var. fragilis.	„
„ teboe M.	„ „ „, var. saccharina.	„
„ tenja S.	„ „ „, var. pumila.	„
„ tjindana M.	Santalum album S.	Santalaceae.
„ tjoen S.	Pyrrhosa globularia Bl.	Myrticaceae.
„ „ bener S.	„ glabra Bl.	„
„ „ heedjoh S.	Pyrenaria serrata Bl.	Ternstroemiaceae.
„ tjotjok S.	Cocos nucifera L. var. oblonga [Hsskl.	Palmae.
	„ „ var. machaeroides Hsskl.	„
Kalawara S.	Rhinacanthus communis Ns.	Acanthaceae.
Kalawassan J. Bl.	Leea sambucina Weld.	Ampelideae.
Kalembemba M.	Entada pursata DC.	Mimoseae.
Kaleroengan J. &. Kaleronkon J.	Aegiceras ferreum Bl.	Aegicereae.
Kali Ti.	Borrasus flabelliformis L.	Palmae.
Kaliageh S.	Triphasia sarmentosa Bl.	Aurantiaceae.
„ goenoeng S.	Capparis flexuosa L.	Capparideae.
Kaliageh laut M. S.	Catha montana Don.	Celastrineae.
Kalidoeng S.	Gomphostema javanicum Wld.	Labiatae.
	Capparis flexuosa L.	Capparideae.
	Diospyros melanoxylon Rxb.	Ebenaceae.
„ laut S. M.	Meliaceae Jss., spec. incert.	
Kaliki R.	Carica papaya L.	Papayaceae.
	Ricinus communis L.	Euphorbiaceae.
Kali-loemoet M. J.	Hydrocotyle Zollingeri Mlkb.	Umbelliferae.
Kalimborrot J. en Kalimorrot J.	Castanea javanica Bl.	Cupuliferae.
	„ montana Hsskl.	„
Kallak S. J.	Artabotrys intermedius Hsskl.	Anonaceae.
	Uvaria javana Bl.	„
	„ rufa Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Uvaria florida Hrsfd.	Anonaceae.
	Aporosa frutescens Bl.	Artocarpeae.
Kallar Bd.	Agati grandiflora DC.	Papilionaceae.
Kallas J.	Conocephalus suaveolens Bl. mas.	Artocarpeae.
Kalleli Bl.	Aleurites moluccana Wld.	Euphorbiaceae.
Kallokane Amb.	Sphaerococcus lichenoides, var. [*b* tenuis Ag.	Floridae.
Kalobkob Phil.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.
Kalodjo M.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
Kaloekoe Mak.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Kaloewie S. R.	Artocarpus incisa L.	Artocarpeae.
Kalok tsjeko J.	Nepenthes destillatoria L.	Nepentheae.
Kalompon Mak.	Sterculia foetida Wld.	Sterculiaceae.
Kalonkan Bl.	Psophocarpus tetragonolobus DC.	Papilionaceae.
Kaloway M. Amb.	Actinodaphne Rumphii Bl.	Laurineae.
	„ moluccana Bl.	„
Kaltiade M. Mol.	Cassia tagera L.	Papilionaceae.
Kam Bl.	Flacourtia jaagomas Gmel.	Anacardiaceae.
Kama Amb.	Dammara alba Rmph.	Abietineae.
„ mette Ht.	Pimela acutifolia Bl.	Burseaceae.
„ lilan Amb.	Engelhardtia selanica Bl.	Juglandeae.
Kamadjara betoel J.	Alpinia malaccensis Rxb.	Zingiberaceae
Kamadoe J.	Boehmeria interrupta Wld.	Urticaceae.
Kamadoeän S.	Viscaceae Mrs.	
	Dendrophtoë lepidota Bl.	Loranthaceae.
Kamal Amb.	Dammara alba Rmph.	Abietineae.
„ J.	Tamarindus indica L.	Papilionaceae.
Kamalandiengan S [M. J.	Leucaena glauca Bnth.	Mimoseae.
	Albizzia montana Bnth.	„
	Salicornia brachiata.	Chenopodeae.
Kamalenga M.	Benincasa cerifera Savi.	Cucurbitaceae.
Kamakoän Amb. en Kaman silan Ht.	Pimela (Boswellia) glabra Bl.	Burseraceae.
Kamanden oetan S. M.	Daphne chlorantha Rwdt.	Daphnoideae.
	Eriosolena montana Bl.	„
Kamandre Mak.	Croton pavana Ham.	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kamanga S. M.	Mangifera kemanga Bl.	Anacardiaceae.
Kamanilang (?)	Sinapis indica Rwdt.	Cruciferae.
Kamar Amb.	Dammara alba Rmph.	Abietineae.
Kamara koessoe T.	Andropogon schoenanthus L.	Gramineae.
Kamaras S.	Sarcostigma Horsfieldii RBr.	Hernandiaceae.
Kambehrong J.	Astronia spectabilis Bl.	Melastomaceae.
	,, macrophylla Bl.	,,
Kambiroen (?)	Eupatorium arboreum Rwdt.	Compositae.
Kamelan Ht.	Melaleuca leucodendrum DC.	Myrtaceae.
,, Amb.	Zanthoxylon armatum DC.	Zanthoxylaceae.
,, dawon ketjil M	Leptospermum amboinense Bl.	Myrtaceae.
Kamelaun Ht.	Piper betle L.	Piperaceae.
Kami Amb.	Pimela decumana Bl.	Burseraceae.
Kamibela Bd.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
Kamilene Lh.	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
Kamirie M. R.	Aleurites moluccana Wld.	Euphorbiaceae.
Kammang Mak.	Cordia myxa L.	Cordiaceae.
Kamoe maute Lh.	Piper arborescens Rxb.	Piperaceae.
Kamoeboet Amb.	Derris Forsteniana DC.	Papilionaceae.
Kamoekoe S.	Piper cubeba L. fs.	Piperaceae.
Kamoel Ht.	,, betle L.	,,
Kamoeloe hahoea Ht	Cocculus lacunosus DC.	Menispermaceae.
Kamoening S. M. J. [Mak.	Murraya L.	Aurantiaceae.
	,, paniculata Wld.	,,
,, doesson R.	,, exotica L.	,,
Kamoening japan M.	,, ,, L.	,,
,, oetan R.	,, paniculata Wld.	,,
,, tjina M.	Aglaya odorata Lour.	Meliaceae.
Kamolenga M.	Cucurbita farinosa Bl.	Cucurbitaceae.
Kampak (?).	Hernandia sonora L.	Hernandiaceae.
Kampang-garang J.	Dais octandra L.	Daphnoideae.
	,, dubiosa Bl.	,,
	Drymispermum Blumei Dcsn.	,,
Kampies (?).	Hernandia sonora L.	Hernandiaceae.
Kam-se Ch. Bo	Citrus aurantium L.	Aurantiaceae.
Kam-sia Ch.	Saccharum officinarum L.	Gramineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kam-tjiéh Ch.	Citrus aurantium L.	Aurantiaceae.
Kam-tjo Ch.	Glyzyrrhiza laevis Pall.	Papilionaceae.
	,, echinata L.	,,
Kam-tjong Ch.	Aspidium filix mas Sprg.	Polypodiaceae.
Kananga S.	Lasianthus rigidus Miq.	Rubiaceae.
Kananga M. R. Mak.	Uvaria odorata Lam.	Anonaceae.
,, aroy S.	Artabotrys intermedius Hsskl.	,,
,, oetan M.	,, suaveolens Bl.	,,
,, ,, ,,	Uvaria tripetaloidea Dun.	,,
,, prit J.	,, odorata Lam.	,,
,, reges S.	Lasianthus rhinocerotis Bl. al.	Rubiaceae.
,, wangie M.	Uvaria odorata Lam.	Anonaceae.
Kanara M.	Dolichos lignosus L.	Papilionaceae.
,, laut M.	Lablab microcarpus DC.	,,
,, poetie M.	,, perennans DC.	,,
Kanarie S. M. R.	Engelhardtia serrata Bl.	Juglandeae.
	Canarium commune L.	Burseraceae.
	,, microcarpum Wld.	,,
,, baggêa M.	,, moluccanum Bl.	,,
,, barat M.	,, zephyrinum Rmph.	,,
,, besaar M.	,, moluccanum Bl.	,,
	Pimela decumana Bl.	,,
,, itam M.	,, acutifolia Bl.	,,
,, ketjil M.	Canarium commune L. var. min. *b*	,,
	,, zephyrinum Rmph.	,,
,, oetan M.	,, ,, ,,	,,
	,, sylvestre Grtn.	,,
,, pandjang M.	,, commune L.	,,
,, pendek M.	,, ,, ,, , var. min. *b*	,,
,, wolanda J.	Amygdalus communis L.	Amygdaleae.
,, xula M.	Pimela decumana Bl.	Burseraceae.
Kanawan M. Amb.	Cordia Rumphii Bl.	Cordiaceae.
Kandajakkan S.	Piliostigma acidum Bnth.	Papilionaceae
Kandaka nassi M.	Rdizophora mangle L.	Rhizophoreae.
	Kanilia (Bruguiera) caryophylloides Bl.	,,
Kandal M. S. Bl.	Quercus ? aporosa (Z. & M.)	Cupuliferae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Cordia bantamensis Bl.	Cordiaceae.
	,, myxa L.	,,
Kandalen J.	Freycinetia scandens Gaud.	Pandaneae.
Kandar J.	Paratropia elliptica Miq.	Araliaceae.
,, loetoeng S.	Taraktogenos Blumei Hsskl. ol.	
	Hydnocarpus heterophylla Bl.	Pangiaceae.
Kandel J.	Elatostemma (Procris) frutes- [cens Hsskl.	Urticaceae.
Kandelang J.	Urostigma crassirameum Miq.	,,
Kandeli Mol.	Phaseolus radiatus Lour.	Papilionaceae.
Kandis boerong R.	Garcinia variegata (L?)	Clusiaceae.
Kandoeng S.	Helicia serrata Rwdt.	Proteaceae.
	,, javanica Bl.	,,
	,, Lour., spec. 1.	,,
,, peutjang S.	,, robusta Bl.	,,
	Brucea sumatrana Rxb.	Xanthoxylaceae.
Kandoeroe J.	Caryota propinqua Bl.	Palmae.
Kandong batoe M.	Panax fruticosum L.	Araliaceae.
Kandori S. M. R.	Adenanthera pavonina L.	Mimoseae.
Kangkong R.	Convolvulus reptans L.	Convolvulaceae.
Kanigara R.	Nymphaea stellata DC.	Nymphaeaceae.
Kanjaloet M.	Roxburghia gloriosoides Jon.	Roxburghiaceae.
Kanjar kawang J.	Cardiopteris lobata Wll.	Sapindaceae.
Kanjehreh S.	Phyllanthus stellata Prs.	Euphorbiaceae.
,, badak aroy S.	Bridelia tomentosa Bl.	,,
,, lumboet S.	,, stipularis Bl.	,,
Kanjoeng J.	Uvaria purpurea Bl.	Anonaceae.
Kankong J.	Aniseia medium Chois.	Convolvulaceae.
	Cassyta filiformis L.	Laurineae.
,, oetan M.	Commelyna Rumphii köstel. of	Commelynaceae.
	,, benghalensis L. Brm.	,,
Kannakoer Bd.	Piper siriboa L.	Piperaceae.
Kanne Mak.	Erythrina fusca DC.	Papilionaceae,
Kano kano M. & T.	Arundo L., spec. 1.	Gramineae.
Kanoer Mak.	Erytgrina fusca Lour.	Papilionaceae.
Kanre oelar Mak.	Momordica subangulata Bl.	Cucurbitaceae.
	Bryonia grandis Lour.	,,

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kapa J.	Ficus tricolor Mip.	Moreae.
„ T.	Gossypium indicum Lam.	Malvaceae.
„ O. Cel.	„ vitifolium Lam.	„
Kapai R.	Ophioderma pendulum Endl.	Ophioglosseae.
Kapalan M. J.	Clemates Leschenaultiana DC. [var. grosse-serrata.	Ranunculaceae.
Kapas S. M. J. Mak.&	Gossypium L.	Malvaceae.
	„ indicum Lam.	„
	„ arboreum Wld.	„
„ anggries J.	„ vitifolium Lam.	„
„ antoe M.	Pavonia zeylanica Cav.	„
„ bengala S. R.	Gossypium vitifolium Lam. var. [maculiflorum Hsskl.	„
„ besaar M. R.	„ arboreum Wld.	„
	„ vitifolium Lam.	„
„ betoel M.	„ javanicum (L?)	„
„ burrum S.	„ anguineum Hsskl.	„
„ gedeh S.	„ vitifolium Lam. et var.	„
„ hiedung S.	„ nangking Meyen.	„
„ hoema S. } „ lumboet S. } „ meirah M. }	„ indicum Lam.	„
„ mohrie S. R.	„ micranthum Cav.	„
„ oemah S.	„ indicum Lam.	„
„ oetan S. M. R.	Hibiscus callosus Bl.	„
„ taun S.	Gossypium micranthum Cav.	„
	„ vitifolium Hsskl.	„
	„ sanguineum Hsskl.	„
„ tjiendeh S.	Asclepias curassavica L.	Asclepiadeae.
Kapassa J.	Gossypium vitifolium Lam.	Malvaceae.
Kapassang M.	Asclepias curassavica L.	Asclepiadeae.
Kapawarita Lt.	Uvaria odorata Lam.	Anonaceae.
Kapeping badak S.	Kiesera sericea Rwdt.	Papilionaceae.
Kapey gorita M. Ab.	Lygodium circinatum Sw.	Schizaeaceae.
„ papoea M.	„ microphyllum RBr.	„
Kapiriet lumboet S.	Boehmeria sanguinea, var. gla- [brata Hsskl.	Urticaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kapinango S.	Dysoxylon laxiflorum Bl.	Meliaceae.
„ S.	Epicharis altissima Bl.	„
Kapintan J.	Knoxia mollis RBr.	Rubiaceae.
Ka-pi-hut Ch.	Entada pursata DC.	Mimoseae.
Kapoean J.	Ficus leucoptera Miq.	Moreae.
Kapoe-laga M. R.	Amomum cardamomum L.	Zingiberaceae.
Kapoendoeng J.	Ardisia decus-montis Miq.	Myrsineae.
	Pierardia racemosa Bl.	Euphorbiaceae.
Kapoer antjak S.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
„ baroe M.	Laurus camphora L.	Laurineae.
„ baros S. M.	Amomum cardamomum L.	Zingiberaceae.
„ gading J.	Litsaea tenuiramis Miq.	Laurineae.
Kapoesilan ketjil J.	Gymnema lactiferum RBr.	Asclepiadeae.
Kapok M. J. R.	Eriodendrum anfractuosum DC.	Sterculiaceae.
„ oetan R.	Salmalia malabarica Schtt.	„
Kapo-kapo Bl.	Pistia stratiotes L.	Aroideae.
Kappa torroh S.	Jussiaea repens L.	Oenothereae.
Kappal S. J.	Excoecaria agallocha L.	Euphorbiaceae.
	Cyrtoceras multiflorum Bnnt.	Asclepiadeae.
	Symphysanthus Hsskl.	„
	Hoya polystachya Bl.	„
Kappel S.	Sarcocephalus cordatus Miq.	Rubiaceae.
Kappoel Amb.	Antherura rubra Lour.	„
	Nelitris rubra Bl.	Myrtaceae.
	„ bracteata Bl.	„
Kappol S.	Amomum cardamomum L.	Zingiberaceae.
„ lentiek S.	Donacodes tomentosa Bl.	„
Karag (?).	Ficus L., spec.	Moreae.
Karamandijn Mak.	Melastoma polyanthum Bl.	Melastomaceae.
	Otanthera moluccana Bl.	„
Karambau dinar Bd.	Euphorbia neriifolia L.	Euphorbiaceae.
Karambòa' Bd.	Gossypium indicum Lam.	Malvaceae.
Karandang R.	Carissa carandas L.	Apocynaceae.
Karaneang J.	Zanthoxylum armatum DC.	Zanthoxylaceae.
Karang-karang M.	Polypodium quercifolium Wld.	Polypodiaceae.
Karassa-daugdang S.	Vallaris perqulana Brm.	Apocynaceae.
Karbanga T.	Curcuma zerumbet Rxb.	Zingiberaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kareh-o S.	Colocasia macrorrhiza Schott.	Aroideae.
Karet S. M. R.	Ficus elastica Rxb.	Moreae.
„ andjieng S.	Chrysophyllum rhodoneur. Hsk.	Sapotaceae.
„ moending S.	Kakosmanth. macrophyll. Hsk.	
„ pantjal S.	Sideroxylon attenuatum (L ?)	Sapotaceae.
„ tapok S.	Ficus elastica Rxb.	Moreae.
Karoendoeng S.	Solanum flavescens Dun.	Solanaceae.
Karoenroen Mak.	Poupartia dulcis Bl.	Spodiaceae.
	„ mangifera Bl.	„
Karondong S.	Solanum ferox L.	Solanaceae.
	„ involucratum Bl.	„
	„ trongum Poir.	„
Karondong badak S.	„ ferox L.	„
„ goenong S.	„ „ „	„
„ sapie S.	„ involucratum Bl.	„
Karpoo T.	Tournefortia argentea L.	Asperifoliae.
Karughang (?).	Piper muricatum.	Piperaceae.
Karumbie S.	Homalanthus Leschenault. Jck.	Euphorbiaceae.
„ sabrang S.	Stillingia sebifera Hmlt.	„
Kasedel J.	Cordia myxa L.	Cordiaceae.
Kasimboekan S. J.	Eclipta L.	Compositae.
	Paederia foetida L.	Rubiaceae.
Kasingsat S.	Cassia occidentalis L.	Papilionaceae.
Kasoenka S.	Gnetum latifolium Bl.	Gnetaceae.
„ aroy S.	„ „ „	„
	„ funiculare Bl.	„
„ beurriet S.	„ „ „	„
	„ edule Bl.	„
Kasse selan Bl.	Crinum toxicarium Herbert.	Amaryllideae.
	„ asiaticum L. ?	„
	Pancratium zeylanicum L.	„
Kassoh S.	Saccharum spontaneum L.	Gramineae.
-	Anthistiria ciliata L.	„
Kassongket S.	Phragmitis filiformis St.	„
Kassoemba S.	Bixa orellana L.	Bixaceae.
„ Sumbaw.	Carthamus tinctorius L.	Compositae.
„ djawa R.	„ „ „	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kassoemba kling R.	Bixa orellana L.	Bixaceae.
Kassooran J.	Blephilia hirsuta (Raf ?).	Labiatae.
Kastela Bl.	Convolvulus batatas L.	Convolvulaceae.
Kastoerie M. J.	Hibiscus surattensis.	Malvaceae.
	„ abelmoschus L.	„
Katappang S. M. R.	Terminalia catappa L.	Combretaceae.
	„ chebula Rtz.	„
„ boddas S.	„ catappa L, var. chlo-[rocarpus Hsskl.	„
„ burrum S.	„ catappa L., var. rho-[docarpus Hsskl.	„
„ gedeh S.	„ catappa L., var. ma-[crocarpus Hsskl.	„
„ goenong S.	Monoceros obtusum Hsskl.	Tiliaceae.
Kateja M.	Bruguiera parviflora W. & A.	Rhizophoreae.
Kateng (?)	Grewia tementosa Jss.	Tiliaceae.
Katepeng S. J. Bl. R.	Cassia alata L.	Papilionaceae.
	„ sophora L.	„
	„ tora L.	„
„ badak S.	„ glauca Lam.	„
	„ indecora H. B., & K.	„
	„ Reinwardtiana Hort. Bog.	„
	„ alata L., var. Rumphiana Bl.	„
„ kebo J.	„ „ L.	„
„ laut S.	„ L. spec. 1.	„
„ lumboet S.	„ obtusifolia L.	„
	„ humilis Colla.	„
Katês gamblo J.	Carica papaya L. (femina).	Papayaceae.
„ gantoel J.	„ „ L. (mas).	„
Katigarrong S.	Crataeva tapia Bl.	Capparideae.
Katigret J.	Mirabilis jalappa L.	Nyctagineae.
Ka-tija Ch.	Bruguiera gymnorrhiza Bl.	Rhizophoreae.
Katilan Bat.	Amomum maximum Rxb.	Zingiberaceae.
Katilang J.	Brucea sumatrana Rxb.	Xanthoxylaceae.
Katileng S.	Hydnocarpus heterophylla Bl.	Pangiaceae.
Katingang J.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
Katja M Singap. etc	Uncaria gambir Hunt.	Rubiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Katja piring M.	zie Kembang katja piering M.	
„ „ J.	Echites trifida L.	Apocynaceae.
„ „ oetan J.	Tabernemontana divaaicata R Br.	„
	„ coronaria RBr.	„
Ka-tjang-ma Ch. Bo.	Leonurus javanicus Bl.	Labiatae.
Katjang baley M.	Cajanus flavus DC.	Papilionaceae.
„ boedjit hayam M.	Vigna sinensis Sv. var. c.	„
„ boelet J.	Phaseolus nanus L.	„
„ boeloe S.	„ radiatus L.	„
	Soya hispida Mnch.	„
„ „ aroy S.	Rhynchosia viscosa DC.	„
„ boontjes bod- [das S.	Phaseolus sphaericus Savi.	„
„ boddas gedeh S.	„ vulgaris Savi, var. 1.	„
„ „ hidung S.		
„ „ leutiek S.	„ vulgaris Savi, var. 2.	„
„ djariedji S. M. [R.	Lablab vulgaris Savi, var al- [biflora DC.	„
„ djaleher boe- [riek S.	Phaseolus compressus DC.	„
	„ humilis DC.	„
„ djepoen S. M. R.	Soya hispida Mnch.	„
„ „ boddas S.	„ „ „ , var. leu- [cosperma Hsskl.	„
„ „ burrum S.	„ „ „ , var. rhodo- [sperma Hsskl.	„
„ „ heedjo S.	„ „ „ , var. chloro- [sperma Hsskl.	„
„ „ hiedung [S.	„ „ „ , var. mela- [nosperma Hsskl.	„
„ djingkok J.	Desmodium reniforme DC.	„
„ djohgoh S.	Phaseolus compressus DC. var. [humilis DC.	„
„ gar J.	Dolichos Junghuhnianus (sp. [nov.)	„
„ gatel J. R.	Mucuna pruriens DC.	„
„ gendja M.	Phaseolus lunatus L. var.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Katjang girgadji M.	Vigna sinensis Sv. var. *b.*	Papilionaceae.
„ gluja S.	Phaseolus lunatus L. & variet.	„
„ goedeh S.	Cantharospermum parviflorum [W. & A.	„
„ goenong M. R	Desmodium gangeticum DC.	„
„ goreng R.	Arachis hypogaea L.	„
„ heedjòh S.	Phaseolus radiatus Lous.	„
„ „ aroy S.	„ Hernandesii Savi.	„
	„ Xuarezii Zucc.	„
„ hehrang S.	„ radiatus Lour.	„
„ hiedjoe M. R.	„ „ „	„
„ hieries S.	Cajanus indicus L.	„
„ jappan M.	Arachis hypogaea L.	„
„ jat S. M.	Psophocarpus tetragonolobus DC.	„
„ kaas (?)	Dolichos villosus Rwdt.	„
„ kadalee M. R.	Soya hispida Mnch.	„
„ kajoe R.	Cytisus catjang.	„
„ kakara M. S.	Lablab vulgaris Savi, var. mi- [crócarpus Hsskl.	„
„ katêpes M. S.	„ „ Savi.	„
„ kembang ka- [ra M.	zie Kt. kakara M. S.	„
„ ketjil M. R.	Phaseolus radiatus Lour.	„
„ laut M.	„ marinus Brm.	„
„ maas S. M. R.	„ lunatus Lour & variet	„
„ manilla S. M. R.	Voandzeia subterranea Thrs.	„
„ meirah M.	Dolichos catjang L.	„
„ mienjak S.	Arachis hypogaea L.	„
„ monjet S. M. R.	Phaseolus caracalla L.	„
	„ trilobus Rtz.	„
	„ Hernandesii Savi. et var.	„
	„ Xuaresii Zucc.	„
	„ zonalis L.	„
	Dolichos scabriusculus Hsskl.	„
	Neustanthus javanicus Bnth.	„
„ njong S.	Phaseolus atropurpureus DC.	„
„ oetic S.	„ chrysanthus Savi.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Phaseolus hispidulus Hsskl.	Papilionaceae.
Katjang oetjing leu- [wung S.	„ chrysanthus Savi.	„
	Dolichos scabriusculus Hsskl.	„
Katjang pandjang M.	„ sesquipedalis Hsskl.	„
	Vigna sinensis Savi, var. *d*	„
„ peda S.	Dolichos bilobus Rwdt.	„
	Lablab vulgaris Savi, var. pur- [pureus DC.	„
„ pendek M. R.	zie K. djohgoh, K. djaleher, [K. porehek en K. boelet J.	
„ poetie M. R.	Vigna catjang Endl.	„
„ porehek (?).	Phaseolus compressus DC. var. [humilis DC.	„
„ prang R.	Dolichos ensiformis Thnb.	„
„ roay S.	Phaseolus lunatus L. & variet.	„
„ sapoh S.	„ radiatus Lour.	„
„ soeöer S.	Arachis prostrata Bnth.	„
„ soëoek S.	„ hypogaea L.	„
„ tana M.	„ „ „	„
	„ prostrata Bnth.	„
„ tandoe J.	Cassia tora L.	„
„ tjina S. M.	Phaseolus lunatus L. & variet.	„
	Vigna sinensis Savi.	„
„ tjorang M.	Pteroloma triquetrum Bnth.	„
„ toengak S.	Dolichos callosus Bl.	„
„ toeroes S.	Vigna sinensis Savi & variet.	„
Katjou M. Singap. etc.	Uncaria gambir Hunter.	Rubiaceae.
Katoehoän (?).	Procris baccifera Rwdt.	Urticaceae.
Katoek S.	Melanthes virgata Bl.	Euphorbiaceae.
	Sauropus albicans Bl.	„
	„ indicus Whgt.	„
	„ macranthus Hsskl.	„
„ laut S.	Vitex L. spec.	Verbenaceae.
Katoeka kelang S.	Bridelia stipularis L.	Euphorbiaceae.
Katoelampa Bl.	Elaeocarpus oblongus DC.	Tiliaceae.
Katoelang J.	Campelia glabrata Knth.	Commelynaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Katoemba S.	Glochidion littorale Bl.	Euphorbiaceae.
„ lemang S.	Phyllanthus nuriri L.	„
Katoembang S.	Phyllanthus nuriri L.	„
Katoembar J.	Coriandrum sativum L.	Umbelliferae.
Katoempang S. M.	Callicarpa oblongifolia, var. acu- [minatissima Hsskl.	Verbenaceae.
	„ longifolia Lam.	„
	„ acuminata Hmb.	„
„ bener S.	„ oblongifolia Hsskl.	„
	„ cana L.	„
„ burrum S.	Aërva sanguinolenta Bl.	Amaranthaceae.
„ lameh S.	„ lanata Jss.	„
„ lanang S.	Dicliptora pectinata Jss.	Acanthaceae.
„ leuwung S.	Cordia L. spec.	Cordiaceae.
„ oetan M.	Calllicarpa virens Rwdt.	Verbenaceae.
„ tana M.	Hedyotis prostrata Bl.	Rubiaceae.
Katoendeng Mak.	Vitex cofassus Bl.	Verbenaceae.
Katoe-toengkal S.	Badiera venenosa Hsskl.	Polygaleae.
	„ pulchra Hsskl.	„
	Chamaebuxus viscosa Hsskl.	„
Katoe-toetoen S.	Polygala venenosa Bl.	„
	„ pendula Rwdt.	„
Katos S. J.	Mimusops kauki L.	Sapotaceae.
	Protium javanicum Brm.	Spodiaceae.
	Icica dentata DC.	Burseraceae.
„ gamblo J.	Carica papaya L. femina.	Papayaceae.
„ gantoel J.	„ „ L. mas.	„
Katôpo J.	Alysicarpus bupleurifolius DC.	Papilionaceae.
Katsjem-sjem Bl.	Poupartia dulcis Bl.	Sapodiaceae.
	„ mangifera Bl.	„
Katsji Mak.	Begonia tuberosa Dryand.	Begoniaceae.
Katsjoer J.	Piper terrestre (L?)	Piperaceae.
Katsjong-broe M. [Singapore.	Nepenthes phyllamphora Khs.	Nepentheae.
Kattammon Mak.	Jambosa alba Rmph.	Myrtaceae.
Kattari M.	Curculigo latifolia Dryand.	Hypoxideae.
Katta mala Bl.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Katti-katti M.	Guilandina bonduc L.	Papilionaceae.
„ „ besaar M.	„ bonducella L.	„
Katti-katti gora T.	Zanthoxylon armatum DC.	Zanthoxylaceae.
„ „ ketjil M.	Caesalpinia microphylla DC.	Papilionaceae.
	„ nuga DC.	„
	Acacia Hooperiana Zipp.	Mimoseae.
„ „ panteh M.	Caesalpinia nuga DC.	Papilionaceae.
„ koeta Bat.	Antidesma bunias Sprg.	Antidesmeae.
„ lajoe J.	Vitenia edulis Std.	Sapindaceae.
„ mahar J.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.
Kattimban Mak.	Globba uviformis L.	Zingiberaceae.
	Alpinia gigantea Bl.	„
Kau Amb.	Pithecolobium clypearia Bnth.	Mimoseae.
Kaudallam. M.	Cordia myxa L.	Cordiaceae.
Kaut-echöa Ch.	Cassia alata L. *b* Rumphiana DD.	Papilionaceae.
Kauwas Mak.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.
Kawah R.	Coffea arabica L.	Rubiaceae.
Kawakkal Amb.	Pterocarpus flavus Lour.	Papilionaceae.
Kawan M.	Sideroxylon nitidum Bl.?	Myrtaceae.
Kawies J.	zie Kawosta S.	
Kawoeng S.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
Kawoh S. M.	Saccharum spontaneum L.	Gramineae.
Kawohroh S.	Malacha diversifolia Hsskl.	Malvaceae.
	Abelmoschus pseudo-abelmo-[schus Wll. var. longif. Hasskl.	„
	„ ficulneus Wll.	„
	„ vitifolius Wll.	„
	„ esculentus Wll.	„
„ gedeh S.	„ Vrieseanus Hsskl	„
Kawojang S.	Pygaeum parviflorum T. Bk.	Amygdaleae.
	Prunus javanica Miq.	„
Kawo-kawo Mak.	Eriodendrum anfractuosum DC.	Sterculiaceae.
Kawosta S.	Feronia elephantum Corr.	Aurantiaceae.
Kebag J.	Ficus tricolor Miq.	Moreae.
Ke-bak-tji Ch.	Flacourtia jaagomas Gmel.	Bixaceae.
Kebang M.	Corypha gebanga Bl.	Palmae.
Kedang J.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kedawoong J.	Parkia intermedia Hsskl.	Mimoseae.
Kedelé J.	Grumilea divergens Miq.	Rubiaceae.
Kedoe Bd.	Colocasia vera Rmph. & variet.	Aroideae.
Kedjih S. J.	Ebermayera subpaniculata Hk.	Acanthaceae.
Kedoe S.	Polyosma mutabilis Bl.	Polyosmeae.
Kedoel S.	Bidens leucantha Wld.	Compositae.
Kedojo J. of Kadojo J.	Hedera nodosa Hsskl.	Araliaceae.
Kee Men.	Arenga saccharifera Lab. (succ.)	Palmae.
Keer S.	Lasianthus sylvestris Bl.	Rubiaceae.
Kehpas (?).	Pardanthus chinensis Ker.	Irideae.
Keiba J.	Gossypium arboreum L.	Malvaceae.
Kekegoän aroy S. en Kekejoan S.	Conocephalus suaveolens Bl.	Artocarpeae.
Kekel Amb.	Pandanus humilis Wld.	Pandaneae.
„ ela Amb.	Marquartia globosa Hsskl.	„
„ maän Ht.	Pandanus humilis Wld.	„
Keker Amb.	„ „ „	„
	„ spurius Rmph.	„
	Ptychosperma punicea Miq.	Palmae.
„ ewan Amb.	Pandanus conoideus Lam.	Pandaneae.
	„ montanus Miq.	„
„ leynulun Amb.	„ humilis Wld.	„
„ moni Amb.	„ latifolius Rmph.	„
„ wassi Amb.	„ conoideus Lam.	„
	„ sylvestris Rmph.	„
Kekil S.	Dichroa cyanitis Miq.	Mimoseae.
Kelambar R.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Kelan Bd.	Melaleuca leucodendron L.	Myrtaceae.
Kelangissan Bl.	Maranta dichotoma Wld.	Cannaceae.
Keledek R.	Convolvulus batatas L.	Convolvulaceae.
Keleh-baheh S.	Nauclea scandens Sm.	Rubiaceae.
Kelempang R.	Sterculia foetida L.	Sterculiaceae.
Keleuëur S.	Diplocinium tuberosum Miq.	Begoniaceae.
Keli-assapin Lt.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
Kelingkeng R.	Nephelium litchi Don.	Sapindaceae.
Kellor S. J. M. & R.	Moringa pterygosperma Grtn.	Moringeae.
	„ polygona DC.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Caesalpinia nuga DC.	Papilionaceae.
Kellor goenoeng S. [M. R.	Thalictrum javanicum Bl.	Ranunculaceae.
	Adenanthera circinata DC.	Mimoseae.
	Pithecolobium clypearia Bnth.	„
„ oetan M.	„ „ „	„
	Adenanthera circinata DC.	„
Kelo T.	Moringa pterygosperma Grtn.	Moringeae.
	„ polygona DC.	„
Kemadoe J. R.	Urtica aestuans (Bl?)	Urticaceae.
Kemalon J.	Maesa Frsk. spec.	Myrsineae.
Kemang S. M. R.	Mangifera foetida Lour.	Anacardiaceae.
	„ kemanga Bl.	„
„ bada S. M.	„ „ „	„
Kemantan Madura.	Conyza lactucaefolia Wll.	Compositae.
Kemba goeling tsjoe-[tsjoe Amb.	Plumieria acutifolia Poir.	Apocynaceae.
Kembang ajer ma-[war M.	Rosa L., spec. diversae.	Rosaceae.
„ „ „ [hollanda M.	„ centifolia L.	„
„ „ „ [pers M.	„ damascena Mll.	„
„ bangkeh M. S.	Brachyspatha variabilis Schott.	Aroideae.
„ „ boddas S.	„ „ „ [var. immaculata Hsskl.	„
„ boegang S.	Clerodendrum fallax Lindl.	Verbenaceae.
	„ infortunatum Bl.	„
	„ paniculatum L.	„
	„ villosum Bl.	„
	„ calamitosum Bl.	„
	Siphonanthus RBr.	„
„ boekoe boekoe [M.	Limnophila gratissima Bl.	Scrophularineae.
„ dehdesh M.	Saraca indica L.	Papilionaceae.
„ djangot M. &		
„ dwang J.	Poinciania pulcherrima L.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kembang foettoe [bawa J.	Hibiscus mutabilis L.	Malvaceae.
„ gedang J.	Canna coccinea Ait.	Cannaceae.
	„ flavescens Lk.	„
„ genni J.	Plumbago rosea L.	Plumbagineae.
„ kaijrano Bd.	Uvaria odorata Lam.	Anonaceae.
„ kajoe manies J.	Illicium anisatum DC.	Magnoliaceae.
„ kantil J.	Michelia Blumei Std.	„
„ kantjing J.	Gomphrena globosa L.	Amarantaceae.
„ katja piering [M. S.	Gardenia florida L.	Rubiaceae.
	„ grandiflora Lour. &c.	„
„ kepeeting J.	Rhododendrum javanicum Rwdt.	Ericaceae.
„ koëh gedeh S.	Canavallia virosa W. & A.	Papilionaceae.
„ „ leutiek S.	„ gladiata DC.	„
„ koening M.	Cassia chinensis L.	„
	„ planisiliqua L.	„
„ mantega S. M.	Tabernaemontana coronaria RBr.	Apocynaceae.
„ „ M. S.	„ pauciflora Bl.	„
„ nagassarie M. [S.	Acacia Burmanniana DC. var. [triflora Hsskl.	Mimoseae.
„ norotja J. Bl. &		
„ pageh-soreh M.	Mirabilis jalappa L.	Nyctagineae.
„ patrakombala [S. of		
„ patramangala [M. S.	Poinciania pulcherrima L.	Papilionaceae.
„ rientjiek-rien- [tjiek S. M.	Hoya lacunosa Bl.	Asclepiadeae.
„ ringit-ringit S.	„ „ „	
„ santenboddas S.	Ixora incarnata DC. flore albo	Rubiaceae.
„ „ djaroeng S.	„ „ „ „ roseo.	„
„ „ meirah S. M.	„ grandiflora Ker.	„
	„ stricta Rxb.	„
	Pavetta indica L.	„
„ „ poetie M.	zie kb. santen boddas S.	
„ sapatoe M.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kembang sapatoe [blaauw S.	Hibiscus syriacus L.	Malvaceae.
„ „ gedeh S.	„ ficulnoides Lindl.	„
„ sari tjina M.	Lochnera vincoides Rchb.	Apocynaceae.
„ sewoe J.	Gnaphalium saxatile Bl.	Compositae.
„ siesier S.	Tournefortia tetrandra Bl.	Asperifoliae.
„ sisit bessie S. en	Collyris major Vhl.	
„ siesiet peussing [S.		Asclepiadeae.
„ sirih M.	Gasparinia mirabilis Endl.	Gesneriaceae.
„ soendal malam [M. of		
„ sedep malam J.	Polyanthes tuberosa L.	Liliaceae.
„ soreh M. J. Bl.	Mirabilis dichotoma L.	Nyctagineae.
	Abutilon hirsutum Rmph.	Malvaceae.
„ „ ketjil M.	Sida indica Lour.	„
„ talang S.	Clitoria ternatea L.	Papilionaceae.
„ tambaga S. M.	Lochnera vincoides Rchb.	Apocynaceae.
„ tambagaän a-[jer M.	Jussiaea fluviatilis Bl.	Oenothereae.
„ tandjoeng S. M.	Mimusops elengi L.	Sapotaceae.
„ tellang M.	zie Kb. talang S.	
„ tongkeng S	Pergularia odoratissima Sm.	Asclepiadeae.
„ waribang Bl.	Hibiscus rosa sinensis L. & variet.	Malvaceae.
Kembes Tond.	Jambosa aquaea Rmph. var. *g* [angustifolia Bl.	Myrtaceae.
Kembodja R.	Plumieria acutifolia Poir.	Apocynaceae.
Kemeroekoep Bl.	Gyrocarpus asiaticus Bl.	Gyrocarpeae.
Kemiren J.	Hernandia sonora L.	Hernandiaceae.
Kemmal J.	Tamarindus indica L.	Papilionaceae.
Kemoonong J.	Pterocymbium javanicum Bnnt.	?
Kenay Lh.	Timonius Rumphii Bl.	Rubiaceae.
Kenal Ht.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.
Kenassal Lt.	Barringtonia acutangula Grtn.	Myrtaceae.
	„ racemosa Bl.	„
Kenau Bd. en		
Kenawan Amb.	Cordia Rumphii Bl.	Cordiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kendajaän J.	Casparea castrata Hsskl.	Papilionaceae.
Kendal S.	Elaeocarpus floribundus Bl.	Tiliaceae.
„ aroy S.	Derris uliginosa Bnth.	Papilionaceae.
Kendiroe J.	Caryota urens L.	Palmae.
Kendit monjet S.	Cocculus bantamensis Bl.	Menispermaceae.
Kendoeng J.	Helicia javanica Bl.	Proteaceae.
Kendong J.	Broussonetia papyrifera Vent.	Moreae.
Kendor J.	Aërva sanguinolenta Bl.	Amaranthaceae.
Kenehoene Lh.	Ficus nitida Thnb.	Moreae.
Keninga J.	Cinnamomum zeylanicum Ns.	Laurineae.
Kengkeng J.	Lasyolepis paucijuga Bnnt.	?
Kentang M.	zie Oebie M.	
„ djawa M. J.	Ocimum tuberosum L.	Labiatae.
„ hollanda M.	Solanum tuberosum L.	Solanaceae.
Kentong awar J. of		
„ samaar J.	Nepenthes gymnamphora Rwdt.	Nepentheae.
Kepa Lt.	Sizygia cymosa DC.	Myrtaceae.
Kepet-kepet-an J.	Pardanthus chinensis Ker.	Irideae.
Kepini of kepinis R.	Opa metrosideros Lour.	Myrtaceae.
Kepitoe S.	Fagraea litoralis Bl.	Loganiaceae.
Kepoe oetan J.	Gynura aurantiaca DC.	Compositae.
Kepoeë doeren Sawoe.	Borassus flabelliformis L.	Palmae.
„ ngiejoe Sawoe.	Cocos nucifera L.	„
Kepoh S.	Sterculia foetida L.	Sterculiaceae.
Keppa J.	Ficus tricolor Miq.	Moreae.
Keppel J.	Cynometra ramiflora L.	Papilionaceae.
Keppo-jangkang J.	Sterculia foetida L.	Sterculiaceae.
Keriëssan S.	Carex curvirostris Knth.	Gramineae.
Kerassar S.	Spermacoce hispida L.	Rubiaceae.
Kering-keringan M. [Mak.	Crotalaria retusa L.	Papilionaceae.
Kerjangoe M.	Acorus terrestris Rmph.	Orontiaceae.
Kesekking S.	Psychotria aurantiaca Wll.	Rubiaceae.
Kessasye Lh.	Garcinia cochinchinensis DC.	Clusiaceae.
Kesse J.	Dodonaea Burmanniana Bl.	Sapindaceae.
Ketal S.	Dasyloma javanicum Miq.	Umbelliferae.
Ketan S. M.	Oryza sativa L. var. glandul. Lour	Gramineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Ketapag J.	Desmodium capitatum DC.	Papilionaceae.
Ketebonan J.	Polygonum corymbosum Wld. [var. *c* densiflorum Bl.	Polygoneae.
Ketella kajoe J.	Manihot utilissima Pohl.	Euphorbiaceae.
„ pohon J.		
„ randoe J.		
Ketepong J.	Polygonum corymbosum Wld. [var. *h* tenuifolium de Br.	Polygoneae.
Ketimo J.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.
Ketimon M. R.	Cucumis melo L.	Cucurbitaceae.
	„ sativus L.	„
	„ conomon DC.	„
Ketip Men.	Pardanthus chinense Ker.	Irideae.
Ketiwoe S.	Meliosma angulata Bl	Meliosmeae.
Ketjée J.	Mimusops elengi L.	Sapotaceae.
Ketjeklok J.	Quisqualis pubescens Brm.	Combretaceae.
Ketjoeboeng R.	Datura alba L.	Solanaceae.
Ketoedang S. J.	Viburnum sundaicum Miq.	Lonicereae.
Ketoembar R.	Coriandrum sativum L.	Umbelliferae.
Ketoembaran J.	Lysimachia Mnch., spec.	Primulaceae.
Ketoemboran S.	Galium innocuum Miq.	Rubiaceae.
Ketohprak J.	Cyrtandra Frst., spec.	Gesneriaceae.
Ketol (?)	Falcaria javanica DC.	Umbelliferae.
Ki aboeben S.	Viburnum sundaicum Miq.	Lonicereae.
Ki-adjak S.	Ardisia fuliginosa Bl.	Myrsineae.
	„ semidentata Miq.	„
	„ parviflora Rwdt.	„
Ki-amban M.	Pistia stratiotes Bl.	Aroideae.
Ki-amis S.	zie Kajoe manies M.	
Ki-angier S.	Melicoccus amoenus Hsskl.	Sapindaceae.
	Otophera spectabilis Bl.	?
Ki-angin S.	Knema laurinum Bl.	Myristicaceae.
Ki-antjak S.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
Ki-apa S. J.	zie Ki-amban M.	
Ki-apiet S.	Petunga variabilis Hsskl.	Rubiaceae.
Ki-apoe S.	Viburnum coriaceum Bl.	Lonicereae.
	„ sundaicum Miq.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Ki apoe gedeh S.	Viburnum sambucinum Rwdt.	Lonicereae.
„ lumboet S.	„ sundaicum Miq.	„
Kiara S.	Ficus crenulata Hsskl.	Moreae.
„ attoel S. M.	„ magnoliaefolia Bl.	„
	„ pubinervis Bl. var. *b* fo-[liis lanceolatis.	„
„ bëas S.	„ virgata Bl.	„
	„ rostrata Lam.	„
	„ glabella Bl.	„
	„ trinervis Rwdt.	„
„ boeä S.	„ pruniformis Bl.	„
„ boenoet S.	„ pubescens Bl.	„
	„ glabella Bl.	„
„ bunjur S	„ sundaica Bl.	„
„ djienkang S.	„ altissima Bl.	„
	„ nitida Thnb.	„
„ drangdang S.	„ obscura Vhl.	„
„ gattul S.	zie K. attoel S. M.	
„ gingang S.	Urostigma (Ficus) tjiela Miq.	„
„ goenoeng S.	Ficus consociata Bl.	„
„ jajava S.	„ benjamina L.	„
„ jinjang S.	„ sundaica Bl.	„
„ karet M.	„ procera Rwdt.	„
	„ elastica Rxb. var. beng-[halensis Bl.	„
„ koäng (?)	„ L. spec. bantam.	„
„ koeping S.	„ marginata Rwdt.	„
„ konneng S.	Urostigma (Ficus) flavescens Miq.	„
	Ficus valida Bl.	„
„ „ aroy S.	„ flavescens Bl.	„
„ koppeng S.	„ pubinervis Bl.	„
„ „ S.	„ L. spec. bantam.	„
„ leles S.	„ petrophila Hsskl.	„
„ mienjak S.	„ rubra Vhl.	„
„ payoeng L.	„ „ „	„
	„ procera Rwdt.	„
„ „ gedeh S.	„ consociata Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kiara peër S.	Ficus rigida Bl.	Moreae.
„ perreng S.	„ rubescens Bl.	„
	„ diversifolia Bl.	„
„ poerroet S.	„ tylophylla Hsskl.	„
„ rambay S.	„ nitida Thnb.	„
	„ glaberrima Bl.	„
„ tapok S.	„ involucrata Bl.	„
„ tjalodas S	„ pubescens Bl.	„
„ walen S.	„ gibbosa Bl. var. angustifo-[lia Hsskl.	„
Kiassahan S.	„ angustifolia Bl.	„
	Tetraceras L. spec.	Dilleniaceae.
„ lalakki S.	Delima intermedia Bl.	„
„ kajoe S. M.	Sponia annulata Tsm. & Bndk	Celtideae.
Kiattoel S.	zie Kiara attoel S. M.	
„ laut S. M.	Ficus L., spec. bantam.	Moreae.
„ mienjak M.	„ L., „ „	„
Kibabi S.	Crypteronia paniculata Bl.	Rhamneae
Kibadak S.	Fagraea fragrans Rxb.	Loganiaceae.
	Sizygium laxiflorum DC.	Myrtaceae.
Kibaddoe S.	Memecylon intermedium Bl. var. [*b* longipes.	Memecyleae.
Kibajawak (?).	Philagonia sambucina Bl.	Zanthoxylaceae.
	Anonaceae. Dun. spec. bantam.	
Kibalanak (?).	Hedysarum DC. spec. bant.	Papilionaceae.
Kibanen J.	Henslovia paniculata Miq.	Rhamneae.
Kibangbara S.	Vitex L. spec. bantam.	Verbenaceae.
	Clerodendrum laevifolium Bl.	„
	„ disparifolium Bl.	„
	„ eriosiphon Schauer.	„
	„ calamitosum L.	„
	Pavetta sylvatica Bl.	Rubiaceae.
	Rubiaceae Jss. spec. bantam	
„ lumboet S.	„ Jss. „ „	
Kibantalli S.	Ficus L. spec. bantam.	Moreae.
Kibantjet S.	Xanthoxylum montanum Bl.	Zanthoxylaceae.
	Turpinia sphaerocarpus Hsskl.	Staphyleaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kibara S.	Sciadicarpus Brongniartii Hsskl.	Monimiaceae.
	Zuccarinia macrophylla Bl.	Rubiaceae.
„ lalakki S.	Ardisia scandens Bl.	Myrsineae.
Kibarachma S.	Diospyros melanoxylon Rxb.	Ebenaceae.
	Picrasmus javanicus Bl.	Xanthoxylaceae.
„ laut S. M.	Ebenaceae Vent. spec. bantam. inc.	
Kibarera S.	Gynostemma Blumei Hsskl.	Cucurbitaceae.
	Cissus nodosa Bl.	Ampelideae.
	„ quinata Ait.	„
„ lalakki S.	„ nodosa Bl.	„
„ lalakkina S.	„ dichotoma Bl.	„
Kibaroeangan S.	Mephitidia Rwdt. spec. bantam.	Rubiaceae.
Kibatalli S.	Kixia arborea Bl.	Apocynaceae.
Kibatara S.	Polyozus acuminata Bl.	Rubiaceae.
	„ latifolia Bl.	„
	Echites bantamensis Bl.	Apocynaceae.
Kibatarrah S.	Willughbeia javanica Bl.	„
Kibatjeta S.	Tetraceras L.	Dilleniaceae.
„ boddas S.	Micromelum pubescens Bl.	Aurantiaceae.
Kibawang S.	Hartighsea mollissima Jss.	Meliaceae.
	Meliaceae Jss. spec. bantam.	
„ boddas S.	Dysoxylon alliaceum Bl.	„
Kibedas (?).	Tetranthera diversifolia Hsskl.	Laurineae.
Kibelang S.	Quercus pseudo-molucca Bl. var. *b*	Cupuliferae.
Kibessie S M. of Kibeussie S.	Myrtaceae Jss. spec. 1 bantam.	
	Kibessia azurea DC.	Melastomaceae.
	Memecylon oligoneurum Bl.	Memecyleae.
	„ ferreum Bl.	„
	Melastoma echinata Rwdt.	Melastomaceae.
Kibeurriet S.	Chionanthus montricola Bl.	Oleaceae.
Kibewok S.	Aglaja odoratissima Bl.	Meliaceae.
	Schmiedelia racemosa L.	Sapindaceae.
	„ javensis Bl.	„
	Allophyllus javensis Bl.	„
	„ fulvinervis Bl.	„
	Aperisthmium javense Endl.	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Glycosma cyanocarpus Sprg.	Aurantiaceae.
Kibewok S.	Parthiostema javense Bl.	
„ gedeh S.	Schmiedelia Knth. spec. bantam.	Sapindaceae.
„ peutjong S.	Aglaja odoratissima Bl.	Meliaceae.
Kibiema S.	Podocarpus agathifolia Bl.	Taxineae.
„ awehweh S.	„ „ „	„
	„ latifolius Bl.	„
	Dammara alba Rmph.	Abietinae.
Kiboddas S.	Blackwellia tomentosa Vent.	Homalineae.
Kiboeaya S.	Aralia montana Bl.	Araliaceae.
	Euchresta Horsfieldii Bnnt.	Papilionaceae.
	Leea aculeata Bl.	Ampelideae.
Kiboeloe S.	Leonurus oblongifolius Bl.	Labiatae
	„ javanicus Bl.	„
	Hedyotis venosa Korth. & al.	Rubiaceae.
	Mephitidia cyanocarpa DC.	„
„ lemah S.	„ sanguinea Hsskl.	„
Kiboentar S.	Urtica alba Bl.	Urticaceae.
Kiboenting S.	Mastixia trichotoma Bl.	Corneae.
Kiboero J.	Ardisia polyneura Miq.	Myrsineae.
Kiboeroei S.	Memecylon nudum Bl.	Memecyleae.
Kibonteng S.	Trevesia sundaica Miq.	Araliaceae.
	Knema laurinum Bl.	Myristicaceae.
	„ Lour. spec. bantam.	„
Kibuntalie S.	Kixia arborea Bl.	Apocynaceae.
Kibuntur S.	Leucocnide (Ficus) candidissima [Miq.	Moreae.
	Boehmeria cinerascens Hsskl.	Urticaceae.
	„ candidissima Hsskl.	„
	„ dichotoma Hsskl.	„
Kichkil S.	Adamea cyanea Hsskl.	Saxifragaceae.
Kidahoe S.	Meliaceae Jss. spec. bantam.	
Kidjahej S.	Rubiaceae Jss. spec. bantam.	
	Aglaja Lour. spec. bantam.	Meliaceae.
Kidjaleh S.	Hypericum javanicum Rwdt.	Hypericineae.
Kidjaloepang laut S. M.	Meliaceae Jss. spec. bantam.	
Kidjambang badak S.	Memecylon excelsum Bl.	Memecyleae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kidjambeh S.	Jambosa corymbosa Miq.	Myrtaceae.
	Memecylon costatum Miq.	Memecyleae.
„ „	„ laurifolium Naud.	„
	„ excelsum Bl.	„
„ awehweh S.	„ „ „	„
Kidjangoeän S.	Wendlandia glabrata DC.	Rubiaceae.
Kidjanjoan	Vangueria dicocca Miq.	„
Kidjantong S.	Anona acuminata Rwdt. .	Anonaceae.
Kidjiroek S.	Tetranthera citrata Nees.	Laurineae.
	Limonia dubia Bl.	Aurantiaceae.
	Aurantiaceae Corr. spec. bantam.	
Kidjingkan koelit J.	Jambosa acuminatissima Hkl.	Myrtaceae.
Kiempôl S.	Colocasia antiquorum Schott.	Aroideae.
„ heedjoh S.	„ „ „ var. po-[lyrhizus Hsskl.	„
„ konneng S.	„ „ „ var. pal-[lida Hsskl.	„
Kierman J.	Fragaria L. spec.	Rosaceae.
Kiesiek Mand.	Panicum palmaefolium Koen.	Gramineae.
Kigaboes S.	zie Kajoe gaboes M.	
Kigandik S.	Henslovia paniculata Miq.	Henslowiaceae.
Kigangarongan S.	Capparis flexuosa Bl.	Capparideae.
Kigangoän S.	Stylocoryna laxiflora Bl.	Rubiaceae.
Kiganjoön S.	Tetranthera mollis Bl.	Laurineae.
Kigerok S.	Glycosma cyanocarpa Sprg.	Aurantiaceae.
Kigingan S.	Jambosa acuminatissima Hsskl.	Myrtaceae.
Kigkiel S.	zie Gigiel S.	
Kigorai S.	Sponia amboinensis Dcsn.	Celtideae.
Kigurrung S.	Jambosa ? kigurrung Bl.	Myrtaceae.
Kiha T.	Colocasia indica Hsskl.	Aroideae.
Kihadjeroe S.	Memecylon intermedium Bl. var. [b longipes.	Memecyleae.
Kihadji S.	Mappia montana Miq.	Dilleniaceae.
	Pygeum latifolium Miq.	Amygdaleae.
Kihanjoerang S.	Canthium fasciculatum Bl.	Rubiaceae.
	Wendlandia glabrata DC.	„
Kihapiet S.	Petunga DC. spec. 1.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Rubiaceae Jss. spec. bantam.	
Kiharendong S.	Astronia spectabilis Bl.	Melastomaceae.
	„ macrophylla Bl.	„
	Kibessia azurea DC.	„
Kiharoeman S.	Pithecolobium montanum Bnth.	Mimoseae.
Kiharoepat S.	Maba ebenus Sprg.	Ebenaceae
Kiharpan S.	Canarium altissimum Bl.	Burseraceae.
„ kiharrepang S.	Pimela altissima Bl.	„
Kihaüer (?).	Erythrostigma diversifolia Hsskl.	Anacardiaceae.
Kiheur S.	Quercus acuminata Rwdt.	Cupuliferae.
Kihiang S. J.	Acacia odoratissima Wld.	Mimoseae.
	Albizzia procera Bnth.	„
	„ lebekkoides Bnth.	„
Kihierisan S.	Buddleja salicina Don.	Scrophularineae.
Kihiloet S.	Nepeta disticha L.	Labiatae.
	Anisomelos malabaricum RBr.	„
Kihioer S.	Quercus sundaica Bl.	Cupuliferae.
Kihoedjang S.	Hoppea selanica Rxb.	Juglandeae.
	Engelhartia aceriflora Bl.	„
	„ rigida Bl.	„
	„ spicata Bl.	„
Kihoegang S.	„ „ „	„
Kihoëh S.	Sorindeja madagascariensis Thrs	Anacardiaceae.
	Xerospermum Noronhianum Bl.	Sapindaceae.
	Mischocarpus fuscescens Bl.	„
	Arytera littoralis Bl.	?
Kihoeöet S.	Geunsia farinosa Bl.	Verbenaceae.
	Bradleja lutescens Bl.	Euphorbiaceae.
	„ obscura Bl.	„
	Antidesma paniculatum Rxb.	Antidesmeae.
	Dicalyx Lour. spec. bantam.	Ternstroemiaceae.
Kihoera S. J.	Orania regalis Bl.	Palmae.
	Wallichia porphyrocarpa Mrt.	
Kihoeroe S.	Parthenoxylon pseudo-sassafras Bl.	?
Kihoneh S.	Cupania Lessertiana Cmsd.	Sapindaceae.
	„ diplopetala Hsskl.	„
	Sorindeja glaberrima Hsskl.	Anacardiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kihonjeh S.	Pseuditea javanica Hsskl.	Ericaceae.
	Olea lancea Lam.	Oleaceae.
	Pittosporum javanicum Bl.	Pittosporeae.
	„ floribundum W. & A.	„
Kihor S.	Endiandra rubescens Bl.	Laurineae.
Kijalitric S.	Wrightia pubescens RBr.	Apocynaceae.
Kijambe S.	Eugenia alata Rwdt.	Myrtaceae.
	Cryptocarya ? obscura Bl.	Laurineae.
Kijangkär S.	Eugenia minima Bl.	Myrtaceae.
	Jambosa lineata DC.	„
Kijangkoran S.	Sciadiphyllum palmatum Bl.	Araliaceae.
	Arthrophyllum diversifolium Bl.	„
	„ ellipticum Bl.	„
Kijapoe S.	Pistia stratiotes L.	Aroideae.
Ki-jingkan S.	Jambosa acuminatissima Hsskl.	Myrtaceae.
Ki-jo Ch.	Solanum melongena L.	Solanaceae.
Ki-joejoela S.	Aphanamixis grandifolia Bl.	Meliaceae.
„ lalakki S.	Trichilia ? rufinervis Bl.	„
Kikadoe S.	Anonaceae Dun. spec. bantam.	
Kikamanden S.	Myxopyrum nervosum Bl.	Oleaceae.
Kikanhoong (?)	Stylocoryna laxiflora Bl.	Rubiaceae.
Kikankoeran S.	Arthrophyllum diversifolium Bl.	Araliaceae.
Kikapas S.	Polyalthia macrophylla Bl.	Anonaceae.
Kikarossak S.	Sterculiaceae Vent. spec. bantam.	
Kikatjambang S.	Lonicera Loureiri DC.	Lonicereae.
Kikatjang S.	Strombosia javanica Bl.	Rhamneae.
	Evonymus javanicus Bl.	Celastrineae.
Kikatjapie S.	Sandoricum nervosum Bl.	Meliaceae.
	„ glaberrimum Hsskl.	„
	Elaeocarpus tomentosus Bl.	Tiliaceae.
Kikatoempang S.	Sambucus javanica Rwdt.	Lonicereae.
	Viburnum sambucinum Rwdt.	„
Kikawat leutiek S.	Myrtaceae RBr. spec. bantam.	
Kikehlus S.	Cargilia maritima Hsskl.	Ebenaceae.
„ leutiek S.	Ebenaceae Vent. spec. bantam.	
Kikeler S.	Diospyros pendula Hsskl.	„
Kikelle baheh S.	Nauclea hirsuta Rwdt.	Rubiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kikekoeppo S.	Bauhinia hirsuta Rwdt.	Papilionaceae.
Kikerossoh J.	Sterculiaceae Vent. spec. bant.	
Kikeujup S.	Strombosia javanica Bl.	Rhamneae.
	Sauravia crenulata DC.	Ternstroemiaceae.
	Sauraya nepaulensis DC.	„
„ goenoeng S.	Polyosma velutina Bl.	Saxifragaceae.
Kikihissan S.	Rottboellia exaltata L.	Rottboelliaceae.
	„ trichanthes Rth.	„
	Ophiura corymbosa Grtn.	Gramineae.
„ burrum S.	Mnesithea laevis Knth.	„
Kikil J.	Ardisia villosa Rxb.	Myrsineae.
Kiklor S.	Diospyros melanoxylon Rxb.	Ebenaceae.
Kikoeja S.	Strophanthus scandens R. & S.	Apocynaceae.
	Goniochiton arborescens Bl.	Meliaceae.
Kikoejah S.	Strophanthus dichotomus DC.	Apocynaceae.
Kikoejoeän S.	Mimulus javanicus Bl.	Scrophularineae.
Kikoekoeran S.	Carallia (Symmet.) symmet. Bl.	Lythrarieae.
	Symmetria obovata Bl.	„
	Polyosma ilicifolia Bl.	Saxifragaceae.
	Viburnum sundaicum Miq.	Lonicereae.
	Helicia Lour. spec. bantam.	Proteaceae.
Kikoekoepoe S.	Bauhinia tomentosa L.	Papilionaceae.
	Pterisanthes cissioides Bl.	Ampelideae.
Kikoel J.	Covellia stictocarpa Miq.	Moreae.
Kikoempaai S.	Goniochiton arborescens Bl.	Meliaceae.
	Ophioderma pendulum Bl.	Ophioglosseae.
	Lycopodium L.	Lycopodiaceae.
„ lumboet S,	„ phlegmaria L.	„
	„ „ L. var. rigidum Bl.	„
Kikoeöet S.	Mastixia ? cuneata Bl.	Corneae.
Kikoepa S.	Memecylon appendiculatum Bl.	Memecyleae.
Kikondal S.	Dischidia sagittata Dcsn.	Asclepiadeae.
Kikonneng S.	Berberis xanthozylon Hsskl.	Berberideae.
	Cocculus lucida Tsm. & Bndk.	Menispermaceae.
„ kajoe S.	Daphnidium macrophyllum Bl.	Laurineae.
	Rhiphidostigma Zollingeri Hsskl.	?
Kikoppi S.	Canthium glabrum Bl.	Rubiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Hypobathrum frutescens Bl.	Rubiaceae.
	Coffea densiflora Bl.	„
Kikoppi bener S.	Stylocoryna fragrans Bl.	„
Kikoppian S.	„ „ „	„
Kikorres S.	Chasalia expansa Mip.	„
	„ robusta Miq.	„
	„ montana Miq.	„
	Grumilea viridiflora Miq. & al. sp.	„
„ woengoe S.	Chasalia robusta Miq.	„
	„ lurida Mip.	„
	Psychotria gendarussaefolia Bl.	„
„ boddas S.	Apocynaceae Lindl. spec. bant.	
„ lalakki S.	„ „ „ „	
Kikottok S.	Euphorbiacear. spec. bantam.	
Kikoweh S.	Diospyros kaki L.	Ebenaceae.
	„ chinensis Bl.	„
Kiladen ZBo.	Anthocephalus morindaefolius Kth.	Rubiaceae.
Kiladja S. Ti.	Connarus grandis Jcq. var. kiladja.	Connaraceae.
	Uvaria timoriensis Bl.	Anonaceae.
	„ reticulata Bl.	„
	„ argentea Bl.	„
	„ polypyrena Bl.	„
	„ macrantha Hsskl.	„
„ boeloe S.	Anonaceae Dun., spec. bantam.	
„ ketjil S. M.	Guatteria littoralis Bl.	„
Kiladjeroe S.	Memecylon umbellatum Bl.	Memecyleae.
Kilagiday S.	Arbutus coriacea Bl.	Ericaceae.
	Thibaudia coriacea Bl.	„
„ boeloe S.	Amphicalyx pilosus Bl.	„
Kilahi Bo.	Echinus trisulcus Lour.	Euphorbiaceae.
Kilaketan S. J.	Viburnum sambucinum Rwdt.	Lonicereae.
	Aglaja sulingi Bl.	Meliaceae.
	Anonaceae Dun. spec. bantam.	
	Rubiaceae Jss. spec. bantam.	
Kilakkatang S.	Nycteristion lanceolatum Bl.	Sapotaceae.
	Grumilea viridiflora Miq.	Rubiaceae.
Kilakki S.	Grewia oblongifolia Bl.	Tiliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Grewia glabra Bl.	Tiliaceae.
	„ odorata Bl.	„
Kilalayoe S.	Lepisanthes confinis Bl.	Sapindaceae.
„ boddas S.	Friolohssum Bl. spec. bantam.	„
„ gedeh S.	„ „ „ „	„
„ hiedung S.	Vitenia edulis Std.	„
Kilalonpong S.	Tina rupestris Bl.	„
	Harpula confusa Bl.	„
Kilam Amb.	Melaleuca leucodendrou L.	Myrtaceae
„ Ch.	Aloëxylon agallochum DC.	Papilionaceae.
Kilamboetang S.	Premna inodora Rwdt.	Verbenaceae.
	Allophyllus javensis Bl. var. ro[busta.	Sapindaceae.
	Schmiedelia Kth. spec. bantam.	„
Kilampajang S.	„ littoralis Bl.	„
	Allophyllus littoralis Bl.	„
Kilampanie S.	Ardisia L.	Myrsineae.
	„ purpurea Bl.	„
	„ punctata Bl.	„
„ badak S.	„ macrophylla Bl.	„
„ gedeh S.	„ humilis Vhl.	„
	„ speciosa Bl.	„
	„ sanguinolenta Bl.	„
	„ marginata Bl.	„
	„ L. spec bantam.	„
„ laut S. M.	„ obovata Bl.	„
„ leutiek S.	„ L. spec. bantam.	„
„ lumboet S.	„ pumila Bl.	„
	„ Blumeana Hsskl.	„
	„ glabrata Bl.	„
	„ lurida Bl.	„
	„ anceps Bl.	„
Kilanghit S.	Epicharis sericea Bl.	Meliaceae.
	Hedera nodosa Hsskl.	Araliaceae.
	Arthrophyllum diversifolium Bl.	„
	Aralia longifolia Rwdt.	„
Kilangier S.	Dipterosperma personatum Hk.	Bignoniaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Ki-laroe Ti.	Caesalpinia ferruginea Desn.	Papilionaceae.
Kilaroek S.	Albizzia rostrata Bl.	Mimoseae.
Kileät S.	Claoxylon longifolium Endl.	Euphorbiaceae.
	Gumira integrifolia Hsskl.	Verbenaceae.
Kileho S.	Sauraya crenulata Bl.	Ternstroemiaceae.
	„ cuneata DC.	„
	„ nepaulensis DC.	„
	„ bracteosa DC.	„
	„ cauliflora CC.	„
	„ hirsuta Bl.	„
	„ pendula Bl.	„
„ badak S.	„ nudiflora DC.	„
„ „ boeloe S.	„ mollis Hsskl.	„
„ konneng S.	„ Reinwardtiana Bl.	„
„ lalakkina S.	„ pendula Bl.	„
„ laut S. M.	„ Wld. spec. bantam.	„
„ lumboet S.	„ micrantha Bl.	„
„ „ „	„ cauliflora DC.	„
	„ spadiaea Bl.	„
„ moending S.	„ gigantea Bl.	„
	Marumia macrophylla Rwdt.	Melastomaceae.
Kilielien (?)	Meliaceae Jss. spec. bantam.	
Kilihoet S.	Nepeta disticha L.	Labiatae.
	„ malabarica L.	„
Kili-kili Cr.	Cassia sophora L.	Papilionaceae.
	„ tora L.	„
Kiloenghit S.	Spathodea glandulosa Bl.	Bignoniaceae.
Kiloengloeng S.	Aromadendron elegans Bl.	Magnoliaceae.
	Guatteria pallida Bl.	Anonaceae.
Kiloetoeng S.	Kopsia arborea Bl.	Apocynaceae.
	Calpicarpum Roxburghii G. Don	„
	Marlea tomentosa Endl.	Alangieae.
Kilong layong S.	Bryonia sagitta Bl.	Curcurbitaceae.
Kimadoean S.	Loranthus lepidotus Bl.	Loranthaceae.
Kimalakkian S.	Rottlera Blumei Desn.	Euphorbiaceae.
	Croton tiglium Hmlt.	„
Kimalakk. goeng. S	„ tiglioides Hsskl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kimalela S.	Polygala thea Brm.	Polygaleae.
	Leptospermum Frst. spec.	Myrtaceae.
Kimandel ketjil S. M.	Asclepias odorata Rwdt.	Asclepiadeae.
Kimangal S.	Antecisch. (Gordon.) excelsa Bl.	Ternstroemiaceae.
Kimangle S. en		
Kimangoe S.	Fagraea kimangoe Bl.	Loganiaceae.
Kimanilla S.	Mastixia kimanilla Bl.	Corneae.
	Cassia alata L. var. Rumphia-[na DC.	Papilionaceae.
Kimanjel S.	Gordonia Bl.	Ternstroemiaceae.
Kimbok J.	Luffa pentandra Rxb.	Cucurbitaceae.
Kimëong S.	Rottlera Blumei Dcsn.	Euphorbiaceae.
	Lasianthera secundiflora Miq.	Ampelideae.
	Wendlandia densiflora DC.	Rubiaceae.
Kimerak S.	Leucoxylon buxifolium Bl.	Ternstroemiaceae.
	Scepasma buxifolium Bl.	Euphorbiaceae.
	Podocarpus Junghuhniana Miq.	Taxineae.
	„ amara Bl.	„
	„ neglecta Bl.	„
	„ bracteata Bl.	„
	„ cupressina RBr.	„
„ pait S.	„ amara Bl.	„
Ki-merto J.	Caesalpinia nuga Ait.	Papilionaceae.
Ki-mienjakh S.	Fagraea speciosa Bl.	Loganiaceae.
	„ obovata Wall. & al.	„
Ki-moeka S.	Bradleja rubra Hsskl.	Euphorbiaceae.
Ki-moekla S.	Knema gluca Bl.	Myristicaceae.
	„ laurina Bl.	„
	„ Lour. spec. bantam.	„
Ki-moelak ketjil S. M.	Psychotria asiatica Rwdt.	Rubiaceae.
Ki-moentilan S.	Ophiorrhiza Junghuhniana Miq.	„
Ki-mogmal S.	Tetranthera rubra Ns.	Laurineae.
Ki-mokla J.	Viburnum sambucinum Rwdt.	Lonicereae.
Ki-monjenjen S.	an Brucea sumatrana Rxb?	Xanthoxylaceae.
	Bradleja salicina Lam.	Euphorbiacae.
Ki-namean Lt.	Mangifera laxiflora Desrouss.	Anacardiaceae.
Kinar Lt.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kinauk S.	Gelonium glomerulat. Bl. var. *d*	Euphorbiaceae.
Kindjarong Bl.	Ocimum tenuiflorum L.	Labitae.
Kindog S.	Xanthophyllum vitellinum Ns.	Polygaleae.
	„ excelsum Bl.	„
	„ longifolium Bl.	„
	„ Rxb. spec. bantam.	„
	Securidaca inappendiculat. Hsskl.	„
Kindra J.	Basella rubra L.	Chenopodeae.
Kingkilaban S.	Mussaenda L.	Rubiaceae.
Kingkit S. M.	Triphasia aurantiaca Lour.	Aurantiaceae.
Ki-nitjing S.	Nelitris polymorpha Bl.	Myrtaceae.
Kin-jin Ch.	Amygdalus communis L.	Amygdaleae.
Kintjoer M. R.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Kintjoeran J.	Exocarpus latifolia RBr.	Anthoboleae.
Ki-oera R.	Orania regalis Bl.	Palmae.
Ki-oerai S.	Commersonia javensis G. Don.	Büttneriaceae.
Ki-oerat S.	Plantago L.	Plantagineae.
Ki-oeter J.	Quercus lineata Bl.	Cupuliferae.
Ki-omboet?	Luffa acutangula Ser.	Cucurbitaceae.
Ki-ompong S.	Arthrophyllum ovalifolium Jngh [& De Vr.	Araliaceae.
Ki-on Ch.	Zingiber officinale L.	Zingiberaceae.
Ki-oraij S.	Commersonia echinata Frst.	Büttneriaceae.
	Bombycidendr. grewiaefol. Z.&M.	?
„ S.	Cordia L. spec. bantam.	Cordiaceae.
	Grewia Jss. spec. bantam.	Tiliaceae.
Ki-oroi S.	„ tomentosa Jss.	„
Kipadalli S. of Kipadella S.	Spathodea gigantea Bl.	Bignoniaceae.
„ lalakki S.	„ „ „	„
	„ glandulosa Bl.	„
Kipaho S.	Polyosma integrifolia Bl.	Saxifragaceae.
Kipayong S.	Scepasma buxifolium Bl.	Euphorbiaceae.
	Mahonia nepaulensis Bl.	Berberideae.
Kipainjar S.	Clavimyrtus glabrata Bl.	Myrtaceae.
Kipait S.	Picrasma javanica Bl.	Xanthoxylaceae.
	Brucea L. spec. (an dysent. Rxb?)	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kipantjar S.	Pterospermum Schrb. spec. bant.	Bütneriaceae.
Kipaö S. M.	Dipterocarpus Grtn. spec. bant.	Dipterocarpeae.
	Polyosma integrifolia Bl.	Saxifragaceae.
Kiparanga S.	Cyclostemon longifolium Bl.	Euphorbiaceae.
Kipareh S.	Boehmeria candicans Hsskl.	Urticaceae.
	Lepisanthes frutescens Bl.	Sapindaceae.
	Lepidanthes montana Bl.	„
	Bradleja mollis Hsskl.	Euphorbiaceae.
	„ glauca Bl.	„
	Melanthes virgata Bl.	„
	Euphorbiaceae RBr. spec. bant.	
„ awehweh S.	Bradleja rubra, var. acutiuscula [Hsskl.	„
„ gedeh S.	Euphorbiaceae RBr. spec. bant.	
„ leutiek S.	Melanthes rubra Bl.	„
Kiparellek aroy S.	Dalbergia L. spec. bantam.	Papilionaceae.
Kipassan S. J.	Quercus induta Bl.	Cupuliferae.
„ soesoe S. J.	„ placentaria Bl.	„
Kipella S.	Canarium pimela Korn.	Burseraceae.
	„ denticulatum Bl.	„
	Pimela kipella Bl.	„
	Engelhardtia serrata Bl.	„
Kipetjil S.	Uvaria argentea Bl.	Anonaceae.
Kipeurries S.	Anonaceae Dun. spec. bantam.	
Kipeut S.	Stephania acuminatissima Sprg.	Cucurbitaceae.
Kipiiet S.	Maesa virgata DC.	Myrsineae.
„ beurriet S.	Celastrus alpestris Bl.	Celastrineae.
	Catha montana G. Don.	„
	Maesa mollissima Hsskl.	Myrsineae.
	„ lanceolata Frsk.	„
„ djongoet S.	„ virgata Hsskl.	„
	„ membranacea A. DC. var. [*b* muscosa.	„
„ lumboet S.	„ latifolia Hsskl.	„
Kipieriet S.	Buddleya asiotica Lour.	Scrophularineae.
Kipinnang M.	Myrtaceae RBr. spec. bantam.	
„ laut M.	Memecylon DC. „ „	Memecyleae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kipinnangan M.	Memecylon DC., spec. bantan.	Memecyleae.
Kipoeak S.	Engelhardtia serrata Bl.	Burseraceae.
Kipoetrie S.	Podocarpus discolor Bl.	Taxineae.
	„ neriifolius Sprg.	„
„ awehweh S.	„ bracteatus Bl.	„
	„ amarus Bl.	„
„ lalakki S.	Dacridium imbricatum Rich.	Laurineae.
Kipoik S.	Pithecolobium montanum Bnth.	Mimoseae.
	„ clypearia Bnth.	„
„ ketjil S. M.	„ angulatum Bnth.	„
Kipool S.	Prasium phlomoides Rwdt.	Labiatae.
	Gomphostemma phlomoides Bnth.	„
Kipores S.	Solanum ardisioides Bl.	Solaneae.
Kiposseng gedeh S.	Ficus L. spec. bantam.	Moreae.
Kira kira S.	Xylocarpus granatum König.	Meliaceae.
Kira rawe?	Mucuna pruriens DC.	Papilionaceae.
Kiradjoen S.	Sciadiphyllum scandens DC.	Araliaceae.
Kirahut bandang S.	Rhynchocarpus glaber Rwdt.	Compositae.
Kiraij S.	Metroxylon sagus Rttb.	Palmae.
„ karbau berdoeri M.	„ Rumphii Mrt.	„
„ keboh S.	„ sagus Rttb.	„
„ „ tjoetjoek S.	„ Rumphii Mrt.	„
„ „ mienjakh S.	„ Mrt. spec.	„
„ „ tjariengnao S.	„ „ „	„
Kirambetoek (?).	Dalbergia L. spec. bantam.	Papilionaceae.
Kiramboetan S. en „ oetan S	Nephelium Noronhianum Cmbsd.	Sapindaceae.
Kirandja S.	Cyanodaphne cuneata Bl.	Laurineae.
	Machilus macrophylla Ns.	„
	Phoebe excelsa Ns.	„
	Viburnum sundaicum Miq.	Lonicereae.
Kirappat. S	Talauma Candollei Bl.	Magnoliaceae.
	„ mutab. Bl. var. *g* longifol. Bl.	„
Kiraruntho S.	Gandarussa adhatoda Std.	Acanthaceae.
Kiras Cel.	Garcinia celebica DC.	Clusiaceae.
Kirendang S.	Hedera aromatica DC. var. lon-[gifolia Hsskl.	Araliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Croton argyrotum var. ovatum Bl.	Euphorbiaceae.
	Stillingia sebifera L.	„
	Ostodes paniculata Bl.	„
Kiribadoe. S.	zie Kiladjeroe S.	
Kiribigit S.	Arnoldia pinnata Bl.	Saxifragaceae.
Kiringit S.	Weinmannia Blumei Planch.	„
Kirintjong S.	Nelitris parviflora Bl.	Myrtaceae.
Kiroehak S.	Stylocoryna laxiflora Bl.	Rubiaceae.
Kisambie S.	Schleichera trijuga Bl.	Sapindaceae.
Kisampang S.	Evodia Frst.	Diosmeae.
	„ aromatica Bl.	„
	Berrya ammonilla Rxb.	Tiliaceae.
	Fagara (Xanthoxylon Sm.) tri- [phylla Wld.	Xanthoxylaceae.
„ goenoeng S.	Wendlandia densiflora DC.	Rubiaceae.
Kisampie S.	Leiocarpus arboreus Bl.	Euphorbiaceae.
Kisamplak (?).	Ardisia speciosa Bl.	Myrsineae.
Kisangat S.	Premnus pubescens Bl.	Verbenaceae.
Kisaor S.	Polyosma integrifolia Bl.	Saxifragaceae.
Kisapie S.	Gordonia excelsa Bl.	Ternstroemiaceae.
„ bener S.	Hymenaea verrucosa L.	Papilionaceae.
Kisariawan S.	Dicalyx odoratissimus Bl.	Ternstroemiaceae.
Kisarira (?).	Acronychia arborea Bl.	Xanthoxylaceae.
Kisauchun S.	Guatteria macrophylla Bl.	Anonaceae.
Kisauhiung S.	Orophea heyandra Bl.	„
	Uvaria rugosa Bl.	„
	„ virgata Bl.	„
	„ octusa Bl.	„
	Guetteria lateriflora Bl.	„
	Anonaceae Dun. spec. bantam.	„
„ badak S.	„ „ „ „	„
„ beurriet S.	„ „ „ „	„
„ hiedung S.	Uvaria obtusa Bl.	„
„ lalakki S.	„ „ „	„
	Orophaea corymbosa DC.	„
„ laut S. M.	Anonaceae Dun. spec. bantam.	
„ leutiek S.	„ „ „ „	

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kiseggel S.	Capellenia multiflora Bl.	Dilleniaceae.
Kisehür S.	Antidesma velutinosum Bl.	Antidesmeae.
	„ montanum Bl.	„
	„ L. spec. bantam.	„
„ bener S.	„ tetrandrum Bl.	„
„ dioek S.	„ littorale Bl.	„
„ gedeh S.	„ L. spec. bantam.	„
„ monjet S.	„ oblongifolium Bl.	„
	„ filiforme Bl.	„
Kisekking S.	Grumilea aurantiaca Miq.	Rubiaceae.
Kiseroh S.	Lonicera Dsf.	Lonicereae.
	Claoxylon minus Endl.	Euphorbiaceae.
	Prinos cymosa Hsskl.	Ilicineae.
	Ilex spicata Bl.	„
Kisemoet S.	Jambosa acuminatissima Hsskl.	Myrtaceae.
	Sizygium purifolium DC.	„
	Epicarpurus orientalis Bl.	Artocarpeae.
	Erycibe glomerata Wll.	Convolvulaceae.
Kisengat S	Aparisthmium javense Endl.	Euphorbiaceae.
	Guatteria littoralis Bl.	Anonaceae.
	Anonaceae Dun. spec. bantam.	
Kisepat S.	Memecylon DC. spec. bantam.	Memecyleae.
Kiserili S.	Marlea tomentosa Endl.	Alangieae.
Kiseroet S.	Epicarpurus orientalis Bl.	Artocarpeae.
Kiserogol S.	Antidesma oblongifolium Bl.	Antidesmeae.
Kiserro S.	Polyosma velutina Bl.	Saxifragaceae.
Kisueur S.	vide Kisehür S.	
Kisierum S.	Sizygium pyrifolium DC.	Myrtaceae.
	Jambosa acuminatissima Hsskl.	„
	„ lineata DC.	„
	„ densiflora DC.	„
	„ caryophyllifolia DC.	„
	Myrtaceae RBr. spec. bantam.	„
„ lumboet S.	„ „ „ „	„
	Eugenia minima DC.	„
Kisigoeng S.	Hartighseia Forsteri Jss.	Meliaceae.
Kisijung S.	Bergsmia javanica Bl.	

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kisikep S.	Monoceras obtusum Hsskl.	Tiliaceae.
Kisirum S.	Stylocoryna hirsuta Korth.	Rubiaceae.
Kisoekkel S.	Prinus cymosa Hsskl.	Ilicineae.
Kisojon S.	Jambosa melanosticta Miq.	Myrtaceae.
Kisokka S.	Cyclandrophora glaberrima Hk	Chrysobolaneae.
	„ scabra Hsskl.	„
	Jonesia asocca Ryb.	Papilionaceae.
	„ declinata Jck.	„
	„ confusa Hsskl.	„
	„ monopetala Hsskl.	„
	Cyclostemon longifolium Bl.	Euphorbiaceae.
„ gedeh S.	Pavetta arborescens Hsskl.	Rubiaceae.
„ lalakki S.	Cyclostemon macrophyllum Bl.	Euphorbiaceae.
„ poetih S. M.	Pavetta incarnata Bl.	Rubiaceae.
Kissaör S.	Polyosma integrifolia Bl. var. *g* [gibba.	Saxifragaceae.
Kisurrielie S.	Diacicarpium tomentosum Bl.	Loranthaceae.
Kitaai S.	Gumira domestica Rmph.	Verbenaceae.
	„ foetida Hsskl.	„
	Saprosma arboreum Bl.	Rubiaceae.
	Axanthes macrophylla Bl.	„
Kitakki J.	Albizzia tomentella Miq.	Mimoseae.
Kitalang boeloet S.	Lasianthus inaequalis Bl.	Rubiaceae.
	„ attenuatus Jack.	„
Kitallus S.	Phoebe declinata Ns.	Laurineae.
	„ multiflora Ns.	„
	Actinodaphne glomerata Ns.	„
	Tetranthera vestita Ns.	„
	Alseodaphne excelsa Bl.	„
„ badak S.	Phoebe cuneata Bl.	„
„ bedas S.	Tetranthera vestita Ns.	„
„ bener S.	Machilus cuneata Ns.	„
	Phoebe cuneata Bl.	„
„ boddas S.	„ „ „	„
	Polyadenia grandis Ns.	„
„ gedeh S.	„ gemmiflora Ns.	„
	Daphnidium gemmiflorum Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kitallus mehrang S.	Phoebe umbelliflora Ns.	Laurineae.
„ „ S.	Notaphoebe umbelliflora Bl.	„
„ kirandjah S.	Phoebe macrophylla Bl.	„
„ songong S.	„ elliptica Bl.	„
Kitalsie S.	Alseodaphne excelsa Bl.	„
Kitambaga S. M. R.	Memecylon costatum Miq.	Memecyleae.
	Jambosa cerasiformis Hsskl.	Myrtaceae.
	„ densiflora DC.	„
	Syzigium caryophyllifolium DC.	„
	„ pyrifolium DC.	„
	„ rostratum DC.	„
	Caryophyllum fastigiatum Bl.	„
	„ floribundum Bl.	„
	Myrtaceae RBr. spec. bantam.	
Kitamia S.	Uvaria multiflora Rwdt.	Anonaceae.
Kitamiang S.	Sponia amboinensis Endl.	Celtideae.
	Styrax villosa Bl.	Styraceae.
„ gedeh S.	Podocarpus agathifolia Bl.	Taxineae.
Kitanah S.	Xanthoxylaceae Lindl. spec. bant.	
Kitandoh S.	Wendlandia densiflora DC.	Rubiaceae.
„ laut S. M.	Rubiaceae Jss. spec. bantam.	
Kitapang R.	Callicarpa japonica Thnb.	Verbenaceae.
Kitapog J.	Desmodium capitatum DC.	Papilionaceae.
Kitarrietie S.	Tarrietia javanica Bl.	Sapindaceae.
Kitehdja S.	Kibessia azurea DC.	Melastomaceae.
	Cinnamomum nitidum Hsskl.	Laurineae.
	„ „ „ var. sub-[cuneatum.	„
	Caryodaphne densiflora Bl.	„
Kitehrong S.	Fagraea obovata Bl.	Loganiaceae.
	Prosthesia javanica Bl.	Violarieae.
	Fagraea oxyphylla Miq.	Loganiaceae.
	„ litoralis Bl.	„
„ badak S.	„ auriculata Jck.	„
Kitelang S.	Lasianthus attenuatus Jck.	Rubiaceae.
Kitelong S.	„ hexandrus Bl.	„
	Haematosperma arborescens Rwdt.	Loganiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kitelor S. R.	Xanthophyllum vitellinum Bl.	Polygaleae.
	Salacia L. spec. bantam.	Hippocrateaceae.
Kitengo S.	Pimela kitengo Bl.	Burseraceae.
Kiteroes S.	Capparis L. spec. bantam.	Capparideae.
Kitespong S.	Sambucus javanica Rwdt.	Lonicereae.
Kitikoekoer S.	Polyozus acuminata Bl.	Rubiaceae.
Kitipies koelit S.	Syzigium costatum Miq.	Myrtaceae.
Kitiwoe S.	Meliosma Bl. spec. bantam.	Meliosmeae.
	„ angulata Bl.	„
	„ lanceolata Bl.	„
„ bener S.	„ ferruginea Bl.	„
	„ lanceolata Bl.	„
„ boeloe S.	„ „ „	„
„ lalakki S.	„ „ „	„
Kitjaäng S.	Stereospermum chelonoides DC.	Bignoniaceae.
	Pithecolobium fasciculatum Bnth.	Mimoseae.
	„ fagifolium Bl.	„
Kitjabeh S.	Cornus ilicifolia Z. & M.	Corneae.
	Eurya serrata Bl.	Ternstroemiaceae.
	„ tristyla W. & A.	„
	Euchresta Horsfieldii Bnnt.	Papilionaceae.
Kitjala S.	Memecylon costatum Miq.	Memecyleae.
Kitjalietrie S.	Antidesma L. spec.	Antidesmeae.
Kitjalikket S.	„ heterophyllum Bl.	„
Kitjalloeng S.	Trewia macrophylla Bl.	?
	Diospyros macrophylla Bl.	Ebenaceae.
„ aroy S.	Combretum trifoliatum Vent.	Combretaceae.
	Gynaecopachys acuminatus Bl.	Rubiaceae.
Kitjambang badak S.	Memecylon excelsum Bl.	Memecyleae.
Kitjambeh S.	„ tinctorium Wld.	„
Kitjandana S.	Glycosma simplicifolia Sprg.	Aurantiaceae.
„ laut S. M.	Aurantiaceae Corr. spec. bantam.	
Kitjangkeh S. / „ goenong S.	Urophyllum glabrum J. & W.	Rubiaceae.
Kitjangkoedan J.	Odina gummifera Bl.	Anacardiaceae.
Kitjangkoedoe S.	Fagraea morindaefolia Bl.	Loganiaceae.
	Rubiaceae Jss. spec. bantam.	

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kitjanting S.	Picrasma javanica Bl.	Zanthoxylaceae.
Kitjantoeng S.	Anonaceae Dun. spec. bantam.	
	Polyalthia subcordata Bl.	Anonaceae.
„ aroy S.	Uvaria sphaerocarpa Bl.	„
	„ subcordata Bl.	„
	„ littoralis Bl.	„
	Polyalthia Kentii Bl.	„
	„ elliptica Bl.	„
Kitjapie S.	Elaeocarpus glaber L.	Tiliaceae.
Kitjarirang S.	Epicharis altissima Bl.	Meliaceae.
Kitjaroeloek S.	Canthium glabrum L.	Rubiaceae.
Kitjatjankier S.	Abroma augusta L.	Büttneriaceae.
Kitjauw.	Pisonia excelsa Bl.	Nyctagineae.
Kitjelang aroy S.	Gynaecopachys acuminatus Bl.	Rubiaceae.
Kitjenkeh S.	Lasianthus laevigatus Bl.	„
Kitjepot S.	Polyalthia Kentii Bl.	Anonaceae.
Kitjerelang S.	Pterospermum diversifolium Bl.	Büttneriaceae.
Kitjetja S.	Laurus triplinervia Rwdt.	Laurineae.
Kitjidana S.	Glycosma pentaphylla Clbr.	Aurantiaceae.
Kitjileijouw S.	Erioglossum edule Bl.	Sapindaceae.
Kitjili badak S.	Ficus peltata Bl.	Moreae.
Kitjitap S.	Picrasma javanica Bl.	Xanthoxylaceae.
Kitjitjap S.	Fagara dioica? Rwdt.	„
Kitjongtjorang S.	Desmodium triquetrum DC.	Papilionaceae.
	Dodonaea Candolleana Bl.	Sapindaceae.
	„ viscosa L.	„
Kitoeak S.	Canarium pimela Koen.	Burseraceae.
	„ commune L.	„
	Pimela kipella Bl.	„
	„ hispida Bl. var. *b* axillaris.	„
	Parinarium corymbosum Miq.	Chrysobalaneae.
Kitoelang gedeh S.	Polyalthia elliptica Bl.	Anonaceae.
	Xanthophyllum Rxb. spec. bant.	Polygaleae.
Kitoembilah S.	Pygaeum parviflorum T. & B.	Amygdaleae.
Kitoengila S.	Pyrrhosa glabra Bl.	Myristiceae.
Kitoetoengkal S.	Chamaebuxus venenosa Hsskl.	Polygaleae.
Kitokkeh S.	Antidesma L. spec. bantam.	Antidesmeae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Albizzia latifolia Boivin.	Mimoseae.
Kitokkeh sabrang S.	" " "	"
Kitongerret S.	Stemonurus javanicus Bl.	Olacineae.
	Tetranthera resinosa Ns.	Laurineae.
Kitroes (?).	Capparis L. spec. bantam.	Capparideae.
Kitsjing J.	Guilandina bonduc L.	Papilionaceae.
Kittikoekoer S.	Polyozus acuminatus Bl.	Rubiaceae.
Kitjuhhai S.	Turpinia sphaerocarpa Hsskl.	Staphyleaceae.
Klabangan J.	Pothos Horsfieldii Miq.	Aroideae.
Kladong S.	Urtica interrupta L.	Urticaceae.
Kladie M. R. J. Bl. & [Mak.	Colocasia antiquorum Schott.	Aroideae.
" ajer M.	" " " var. *b* [nymphaeifolia Miq.	"
" kandhati M.	" " " var. *b*.	"
Klagoe J.	Petunga variabilis Hsskl.	Rubiaceae.
Klajoe J.	Allophyllus fulvinervis Bl.	Sapindaceae.
Klakka sijang J.	Kaempferia rotunda L.	Zingiberaceae.
Klampies S.	Acacia tomentosa Wld.	Mimoseae.
" J.	" melanochaetes Zoll.	"
Klampok J.	Jambosa densiflora DC.	Myrtaceae.
	" klampok Miq.	"
Klappa.	zie Kalappa.	
" tjoen S.	Myristica javanica Bl.	Myristicaceae.
	Pyrrhosa javanica Bl.	"
" " heedjoe S.	Knema glaucum Bl.	"
" wanga Cel.	Metroxylon elatum Mrt.	Palmae.
Kleedong J.	Diospyros melanoxylon Ryb.	Ebenaceae.
Kleho J.	Ardisia tenuiramis Miq.	Myrsineae.
Klepo J.	Nauclea grandifolia DC.	Rubiaceae.
Klimosodo J.	Cordia subcordata (L ?)	Cordiaceae.
Klinting J.	Clitoria ternatea L.	Papilionaceae.
" biroe M. J.	Schmiedelia racemosa L.	Sapindaceae.
Klitsji M.	Guilandina bonduc L.	Papilionaceae.
" besaar M.	" bonducella L.	"
" laki laki M.	" " "	"
Klobang J.	Gnaphalium involucratum Frst.	Compositae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Kloewoer J.	Cassia fistula L.	Papilionaceae.
Klomboe J.	Caryota furfuracea Bl.	Palmae.
Klompang M.	Sterculia foetida Wld.	Sterculiaceae.
„ boerong M.	„ urceolata Sm.	„
„ ketjil M.	„ „ „	„
„ oetan M.	„ „ „	„
„ tsjendab Mak.	„ „ „	„
Kloppo wanga Cel.	Metroxylon elatum. Mrt.	Palmae.
Klowak J.	Pangium edule Rwdt.	Pangiaceae.
Klumba J.	Rheum palmatum L. (radix).	Polygoneae.
Koait bessie S.	Uncaria glabrata DC.	Rubiaceae.
	„ pedicellata Rxb.	„
	„ ovalifolia Rxb.	„
	„ acida Rxb.	„
	„ ferruginea DC.	„
	Griffithia fragrans W. & A.	„
Koäe tzaijn Ch.	Diplazium malabaricum Spr.	Polypodiaceae.
Koäl Cel.	Licuala Rumphii Bl.	Palmae.
Koang J.	Urostigma superbum Miq.	Moreae.
Kobanbara S.	Casearia velutina Bl.	Samydeae.
Kodiha tjina M.	Nerium oleander Lam.	Apocynaceae.
Kodiho T.	Codiaeum variegatum L.	Euphorbiaceae.
Kodja janti J. & Bl. of		
Kodjanti J. & Bl.	Aeschynomene indica L.	Papilionaceae.
Kodong seroeni J.	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
Koeban abbal Amb.	Uvaria tripetaloidea Dun.	Anonaceae.
„ badja Amb.	Caesalpinia pulcherrima L.	Papilionaceae.
Koeda koeda J. R.	Odina gummifera Bl.	Anacardiaceae.
	Spodias Wirtgenii Hsskl.	Spodiaceae.
„ kras M.	Stylocoryna Cav. spec.	Rubiaceae.
„ „ J.	Morinda bracteata Rxb.	„
Koedrang M. J.	Trophis spinosa Rxb.	Artocarpeae.
Koejang kotteng J.	Cassia mimusoides L.	Papilionaceae.
Koekera kakeri S.	Melia azedarach L.	Meliaceae.
	„ sambucina Bl.	„
Koekoehoelang S.	Ziziphus xylopyrus Wld.	Rhamneae.
	„ javanensis Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Griffithia fragrans W. & K.	Rubiaceae.
Koekoejaän S.	Schmiedelia Knth. spec. bant.	Sapindaceae.
Koekoek M.	Lagenaria idolatrica Soc.	Cucurbitaceae.
„ janjang S.	Trichosanthes anguina L.	„
Koekoen R.	Heritiera littoralis Ait.	Sterculiaceae.
Koe-kwa Ch. Bo.	Momordica charantia L.	Curcubitaceae.
Koela Amb. & Bd.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
„ bey Amb.	„ aeuminata Coll.	„
„ hatoean Ht.	„ Berteroniana Coll.	„
Koelan Mak.	Thoa edulis L.	Gnetaceae.
	Gnetum gnemon L.	„
„ bantam.	„ „ „	„
„ besaar Mak.	„ edule L.	„
„ oetan Mak.	„ gnemon L.	„
Koelat batoe M.	Agaricus tuber regium Tr.	Hymenomycetes.
	Pachyma tuber regium Tr.	Gasterombcetes.
„ sendokh M.	Polyporus amboinensis Tr.	Hymenomycetes.
Koele Sol.	Schleichera trijuga Bl. of	Sapindaceae.
	Stadmannia sideroxylon DC.	„
Koelebet Bd.	Psophocarpus tetragonolobus DC	Papilionaceae.
Koelit-lawan M.	Laurus caryophyllata Rwdt.	Laurineae.
	Cinnamomum culilawan Bl.	„
„ „ betoel M.	„ „ „	„
„ nipis M.	Memecylon coeruleum Jck.	Memecyleae.
Koelloer M. R.	Artocarpus incisa L.	Artocarpeae.
	„ laevis Hsskl.	„
Koeloes oetan ?	„ lacucha Ryb.	„
Koelombo Bd.	Dolichos altissimus Lour.	Papilionaceae.
Koelong tsjoetsjoe T.	Plumieria acutifolia Poir.	Apocynaceae.
Koemarogan S.	Gymnopetalum leucostictum Miq.	?
Koembielie R.	Arachis hypogaea L.	Papilionaceae.
Koemies badak S.	Urtica heterophylla Vhl.	Urticaceae.
	„ macrophylla Wld.	„
„ oetjieng S.	Ortosiphon stamineus Bnth.	Labiatae.
	Atacca integrifolia Prsl.	Taccaceae.
Koemielie djawa M. R.	Coleus tuberosus Bnth.	Labiatae.
	Plectranthus tuberosus Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Koempaai M.	Lycopodium javanicum Sw.	Polypodiaceae.
Koempait S.	Tryphera prostrata Bl.	Amarantaceae.
Koenang-koenang?	Oxalis sensitiva Wid.	Oxalideae.
Koendang kassi J.	Aërva lanata Jss.	Amarantaceae.
Koenil Bd. }		
Koening M. J. Mak. }	Curcuma longa L.	Zingiberaceae.
Koenjit M. Mak. R. }		
„ paddi R.	„ zerumbet Rxb.	„
„ santan R.	„ purpurascens Bl.	„
Koentang J.	Ficus subracemosa Bl.	Moreae.
	Sycomorus capensis Miq.	„
Koentja J.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Koentje S.	„ rotunda D.	„
Koentjiet S.	„ L. spec.	„
	Panicum marochaëton Jcq.	Gramineae.
Koentsoe J.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Koepa S.	Jambosa cauliflora DC.	Myrtaceae.
„ dessa S.	Sizygium laxiflorum DC.	„
	Jambosa cerasiformis Hsskl.	„
	Cupadessa fruticosa Bl.	Meliaceae.
„ gatal S.	Hydrocotyle nepalensis Hk.	Umbelliferae.
„ landak S.	Flacourtia sapida Rxb.	Bixaceae.
	„ cataphracta Rxb.	„
	„ jangomas Gmel.	„
	„ spec. bantam.	„
„ manok S.	Sizygium costatum Miq.	Myrtaceae.
Koeping minjangan [M. R.	Plantago asiatica L.	Plantagineae.
	„ L. spec.	„
Koepoe-koepoe R.	Bauhinia tomentosa L.	Papilionaceae.
Koeray S.	Grewia tomentosa Jss.	Tiliaceae.
	Sponia andaressa Cmrs.	Celtideae.
	Metroxylon sagus Rttb.	Palmae.
Koerandjie J. R.	Dialium indum L.	Papilionaceae.
	Galedupa arborea (?).	„
Koerang koerang M.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
Koerdoe M.	Ptychosperma malajana Miq.	Palmae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Koeroe-kekoe Amb.	Rubus acuminatissimus Hsskl.	Rosaceae.
	„ moluccanus Rmph.	„
Koeroelak S.	Ipomoea bona nox L.	Convolvulaceae.
Koesa-koesa R.	Panicum colonum L.	Gramineae.
Koessoe T.	Imperata Thunbergii R. & S.	„
	„ allang Jngh.	„
	Pennisetum setosum R. & S.	„
Koessoe-koessoe M. & [Mak.	Chrysopogon aciculatus Trin.	„
Koetet-gamong J.	Valeriana javanica Bl.	Valerian aneae.
Koeti-kotta Bat.	Antidesma bunias Sprg.	Antidesmeae.
Koetil S.	Colocasia antiquorum Schott. var. [polyrrhizua Hsskl.	Aroideae.
Koetjoeboeng S. M. [Bl. & Mak.	Datura L. spec. omn.	Solanaceae.
	„ alba L. var. viridis Hsskl.	„
„ boddas S.	„ alba L.	„
„ kassian S.	„ nigra Rmph.	„
„ soesoem S.	„ fastuosa Mll.	„
Koewo J.	Monenteles tomentosus Schultz.	Compositae.
Kofassa T. en Kofassoe T.	Vitex cofassus Bl.	Verbenaceae.
Kaheba magolotsiffi T	Aralia palmata DC.	Araliaceae.
	Uncaria lanosa DC.	Rubiaceae.
Kohlehlet S.	Ficus elastica Rxb. var. bengha- [lensis Bl.	Moreae.
Kojo T.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
Kojoor J.	Alchemilla villosa Jngh.	Rosaceae.
Kojorono J.	Sonchus javanicus Sprg.	Compositae.
Koka Amb.	Caesalpinia pulcherrima L.	Papilionaceae.
Kokin Amb.	Heliconia bihai Brm.	Musaceae.
Koko assan S.	Cannavallia gladiata DC.	Papilionaceae.
Kokoejoehan S.	Torenia scabra RBr.	Scrophularineae.
Kokontolon S.	Isora corylifolia Wght.	Sterculiaceae.
	Helicteres hirsuta Lour.	„
	„ viscida Bl.	„
	„ oblonga Wll.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Oudemansia hirsuta Miq.	Sterculiaceae.
	„ javensis Hsskl.	„
	„ virgata Hsskl.	„
Kokossan S. M. R.	Lansium domesticum Jck. var. [kokosan Hsskl.	Meliaceae.
„ monjet S M. R	Didymochiton nutans Bl.	„
Kolaka Cel.	Artabotrys odoratissima Bl.	Anonaceae.
Kolang koetjet J.	Rubus pulcherrimus Hk.	Rosaceae.
Koli Mol.	Borassus flabelliformis L.	Palmae.
Kollo tala T.	Leea sambucina Wld.	Ampelideae.
Kolobbe Boeton.	Lagenaria vulgaris Ser.	Cucurbitaceae.
Koloditi manoora T.&		
„ maseu T.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
Kolopale Boeton.	Tacca pinnatifida Frst.	Taccaceae.
Komadas J.	Thibaudia microcarpa Bl.	Ericaceae.
Komak J.	Lablab vulgaris Savi.	Cucurbitaceae.
Komang S. M.	Mangifera kemanga Bl.	Anacardiaceae.
Komangie M. J. Bl.	Ocimum tenuiflorum L.	Labiatae.
	„ basilicum L.	„
„ oetan M.	„ gratissimum L.	„
Kombag koening M.	Cassia glauca L.	Papilionaceae.
Kombilie J.	Dioscorea aculeata L.	Dioscoreae.
„ wolanda J.	Solanum tuberosum L.	Solanaceae.
Komessoe J.	Elaeocarpus robusta Bl.	Tiliaceae.
Komi-komi T.	Cadamba nocturna Hmlt.	Rubiaceae.
	Morinda bracteata Rxb.	„
Komlentoro J.	Alangium hexapetalum L.	Alangieae.
Kondal S.	Ficus variegata Bl.	Moreae.
Kondang J.	„ bengalensis L.	„
	„ tylophylla Hsskl.	„
Kondang J.	„ allutacea Bl.	„
„ koening M.	„ chrysocarpa Rwdt.	„
„ waroe J.	Paritium tiliaceum Hil.	Malvaceae.
Kondondong M.	Poupartia mangifera Bl.	Spodiaceae.
Kondor M. Bd.	Benincasa cerifera Savi.	Cucurbitaceae.
Kondorin M.	Adenanthera pavonina L. (sem.)	Mimoseae.
„ ketjil M.	Abrus praecatorius L.	Papilionaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Konjal S.	Ficus radicans Rwdt.	Moreae.
„ bëas S.	„ villosa Bl.	„
	„ microcarpa Bl.	„
„ boenjoer S.	„ leptocarpa Std.	„
	„ rupestris Bl.	„
„ peutjang S.	„ punctata Thnb.	„
Konneng gedeh S.	Curcuma longa L.	Zingiberaceae.
	„ aeruginosa Rxb.	„
„ „ parie S.	„ zerumbet Rxb.	„
„ „ santen S.	„ purpurascens Bl.	„
„ „ tamman S.	„ longa L. var. minor Hk.	„
„ „ tienggang S.	„ viridiflora Rxb.	„
Konrol Mak.	Cucurbita farinosa Bl.	Cucurbitaceae.
Kontjor M.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Kontol moending S.	Ficus macrocarpa Bl.	Moreae.
„ monjet J.	Anacardium occidentale L.	Anacardiaceae.
Kontsja Bi.	Cadamba nocturna Hmlt.	Rubiaceae.
Kool banda Mol.	Pisonia sylvestris F. & Bndk.	Nyctagineae.
Koom bonko soecen [N. Guinea.	Opilia Pentitdis Bl.	Olacineae.
Kopa Bl.	Carapa moluccensis DC.	Meliaceae.
„ poetie Amb.	Jasminum sambac L.	Jasmineae.
Kopaäl J.	Dillenia serrata DC.	Dilleniaceae.
Kopabbar Amb.	Uvaria odorata Lam.	Anonaceae.
Koping J.	Litsaea triplinervia Bl.	Laurineae.
Koppan S.	Gynaecura sarmentosa DC.	Compositae.
Koppanabbal Amb.	zie Kopabbar Amb.	
Koppi M. S. J.	Coffea arabica L.	Rubiaceae.
„ koppi rimbo [Sum. Wk.	Urophyllum corymbosum Korth.	„
„ leuwung S.	Rubiaceae Jss. spec. bantam.	
Koppo S.	Barringtonia speciosa L.	Myrtaceae.
	Jambosa acutata Miq.	„
	„ cauliflora DC.	„
„ beurriet S.	Sizygium Zippelianum Miq.	„
„ injar S.	Jambosa glabrata DC.	„
„ lalai S. M.	Memecylon nudum Bl.	Memecyleae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Jambosa formosa Walp. var. *b* [ternifolia.	Myrtaceae.
	„ hypericifolia DC.	„
	„ tetragona DC.	„
Koppo lalar S.	„ densiflora DC.	„
„ laut S.	„ littoralis Bl.	„
Koran S.	Trevesia sundaica Miq.	Araliaceae.
Korap R.	Cassia alata L.	Papilionaceae.
Kore Bl.	Calotropis gigantea RBr.	Apocynaceae.
Korma M.	Phoenix L.	Palmae.
Korres S.	Psychotria alba R. & P.	Rubiaceae.
	Grumilea aurantiaca Miq.	„
„ koeda S.	Bryonia perpusilla Bl.	Cucurbitaceae.
„ kéné S.	Grumilea divergens Miq.	Rubiaceae.
Korro ronteng S.	Bryonia epigaea Bl.	Cucurbitaceae.
Kosambie S. R.	Stadmannia sideroxylon DC.	Sapindaceae.
Kotiffo marau T.	Polypodium quercifolium Wld.	Polypodiaceae.
Kou-koäe Ch.	Momordica charantia L.	Cucurbitaceae.
Krak R.	Ruellia anagallis (?)	Acanthaceae.
„ lawok J.	Bonnaya grandiflora Sprg.	Scrophularineae.
„ nassi M. J.	„ veronicaefolia Sprg.	„
	Gratiola lucida Ryb.	„
	Dentella repens Frst.	Rubiaceae.
	Vallaris pergulana Brm.	Apocynaceae.
	Pergularia accedens Bl.	Asclepiadeae.
„ „ foela aros J.	Cupia corymbosa DC.	Rubiaceae.
Krandang M. J.	Citrus limonium Risso.	Aurantiaceae.
Krandjang J.	Canavallia obtusifolia DC.	Papilionaceae.
Krandji J.	an Pongamia glabra Vnt.	„
Krang goenong J.	Dianella oborata Bl.	Liliaceae.
Kras R.	Aleurites moluccana Wld.	Euphorbiaceae.
„ toelang M.	Chloranthus spicatus Sw.	Chloranthaceae.
	„ inconspicuum Sw.	„
	„ officinalis Bl. & var.	„
	„ brachystachys Bl.	„
Kratau M.	Morus indica L.	Moreae.
Krawitan J.	Cassyta L. spec.	Laurineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Krema goenoeng S.	Nertera depressa Banks.	Rubiaceae.
Krenjes J.	Polyosma ilicifolia Bl.	Saxifragaceae.
Kribesa Ti.	Acacia quadrilateris DC.	Mimoseae.
Krissan S.	Scirpus macrothyrsa Miq.	Cyperaceae.
Kroay J.	Phaseolus Mungo L.	Papilionaceae.
Kroeboet J.	Rafflesia Arnoldi RBr.	Rafflesiaceae.
Krodoe-kras J.	Hunteria sundana Miq.	Apocynaceae.
Krokket J.	Trianthema polyandrum Sauv.	Portulaccaceae.
Krokot J. R.	Sesuvium portulacastrum L.	„
Krotjé Mak.	Ficus bengalensis L.	Moreae.
	„ glomerata Rxb.	„
Krowang J.	Chavica frustrata Miq.	Piperaceae.
Kuge T.	Convolvulus peltatus Frst. & var.	Convolvulaceae.
Kullehur Bd. of Kullewur Bd.	Casuarina equisetifolia L.	Casuarineae.
Kupessa Ht.	Acalypha densiflora Bl.	Euphorbiaceae.
„ abbal Amb.	„ betulina Wld.	„
	„ caturus Bl.	„
Kwas bakkol S.	Canavallia ensiform., var. alb. DC.	Papilionaceae.
„ boddas S.	Mucuna capitata W. & A.	„
	„ velutina DC. var. immaculata Hsskl.	„
„ boerik S.	„ „ DC. var. maculata Hsskl.	„
„ heedjoh S. en „ hiedung S.	„ „ DC. var. immaculata Hsskl.	„
Kwi-pha Ch. Bo.	Helianthus annuum L.	Compositae.

L.

La (?).	Stemodia cordifolia Rwdt.	Scrophularineae.
Laban M. R.	Vitex pubescens Vhl.	Verbenaceae.
„ leutiek M. S.	„ L. spec. bantam.	„
Labo Mak.	Lagenaria vulgaris Ser.	Cucurbitaceae.
Laboe M. R. J.	„ „ „	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Lagenaria idolatrica Ser.	Cucurbitaceae.
Laboe ayer M.	" " "	"
" ambon M.	Cucurbita melopepo L.	"
" frangi M.	" " "	"
" kastela M.	" " "	"
" pandjang M.	" " "	"
" poetie M.	" " "	"
Labok Bd.	Amarantus polygamus Wld.	Amarantaceae.
	" tristis Lour.	"
Lada M.	Piper nigrum L.	Piperaceae.
" andjing M.	" caninum Bl.	"
" berejkor R.	" cubeba L.	"
" djawa M.	" longum Dtr.	"
" itam M.	" nigrum L.	"
" ketjil R.	" " "	"
" pandjang M. R.	" longum Dtr.	"
Ladja S. M.	Alpinia cernua Bot. reg.	Zingiberaceae.
" bener S.	" galanga Sw.	"
" gedeh S.	" pyramidata Bl.	"
" goä S.	" malaccensis Rss.	"
" lobbe Mak.	Globba uviformis L.	"
Laë Lh.	Dioscorea pentaphylla L.	Dioscoreae.
Laei-kong-kien Ch. [Bo.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
Lagansa M.	Cleome pentaphylla L.	Capparideae.
	Polanisia icosandra DC.	"
Lage-lage T.	Lomaria scandens Wld.	Polypodiaceae.
Lagoendie S. M. R. J.	Vitex trifoliata L.	Verbenaceae.
Lagoendie S. M. R. J.	Vitex incisa Lam.	"
" laut S. J.	" pubescens Vhl.	"
	" L. spec. bantam.	"
" laut lakki M.	" paniculata Encyd.	"
Lagogo Cel.	Cycas Thouarsii RBr.	Cycadeaceae.
	" circinalis L.	"
Lahang J.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
Lahi Boet.	Dioscorea pentaphylla L.	Dioscoreae.
Laikiet nimbolo Men.	Canna coccinea Ait.	Cannaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Canna flavescens Lk.	Cannaceae.
Laikou Amb.	Lomaria scandens Wld.	Polypodiaceae.
Lajang-lajang sim-		
[pai M.	Diplocinium racemosum Miq.	Begoniaceae.
Layn Amb.	Jambosa domestica Rmph. var. *e*	
	[nigra.	Myrtaceae.
„ moehoe Lh.	Syzigium caryophyllifolium DC.	„
Lakka S. R.	Myristica iners Bl.	Myristicaceae.
	Knema laurinum Bl.	„
„ ambon M. en		
„ ketjil M.	Impatiens balsamina L.	Balsamineae.
Lakkin Cr.	Erythrina dioica DC.	Papilionaceae.
Lakong M.	Cissus carnosa Rxb.	Ampelideae.
Lakwas Amb.	Alpinia galanga Sw.	Zingibereoceae.
Lalamoet Amb. of		
Lalanuit Lh.	Enhalus Koenigii Rich.	Hydrocharideae.
Lalang M. J. Bl.	Imperata Thunbergii R. & S.	Gramineae.
	„ allang Ingh.	„
	Pennisetum setosum R. & S.	„
Lalar S.	Dipterocarpus littoralis Bl.	Dipterocarpeae.
Lalego?	Vitenia edulis Std.	Sapindaceae.
Laleri Mak.	Convolvulus bilobatus Rxb.	Convolvulaceae.
Lali J.	Barringtonia speciosa DC.	Myrtaceae.
Lalian J.	Medinilla javanensis Bl.	Palmae.
Laloekkoe Boet.	Cocos nucifera L.	Euphorbiaceae.
Lama Lh.	Rottlera tanaria Hsskl.	?
Lamarang S.	Cathormion moniliferum Hsskl.	Sapindaceae.
Lambeubeutang S.	Allophyllus fulvinervis Bl.	„
Lambeutan S.	Schmiedelia bantamensis Bl.	„
Lamboetang S.	Allophyllus fulvinervis Bl.	„
	„ javensis Bl. var. robusta.	Apocynaceae.
Lamboeto Mak.	Cerbera lactaria Hmlt.	„
Lameh S.	Alstonia scholaris RBr.	„
	„ spathulata Bl.	
„ aroy S.	Allamanda cathartica L.	„
„ awehweh S.	Alstonia spectabilis RBr.	„
„ boddas S.	„ RBr. spec. bantam.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Lameh lalakki S.	Rauwolfia sumatrana Jck.	Apocynaceae.
„ laut S. M.	Blaberopus sericeus DC.	„
Lami Mak.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
	Tacca montana Rmph.	Taccaceae.
„ hoeta Dj.	„ „ „	„
Lamoe M.	Enhalus Koenigii Rich.	Hydrocharideae.
Lamoejan ?	Zingiber zerumbet R. S.	Zingiberaceae.
Lammoeta Amb. of		
Lammoet M. Amb.	Cynometra cauliflora DC.	Papilionaceae.
„ abbal Amb.	„ L. spec. amboin.	„
Lampayang ?	Schmiedelia littoralis DC.	Sapindaceae.
Lampanie S.	Ardisia obovata Bl.	Myrsineae.
	„ glabrata Bl.	„
	„ villosa Ryb.	„
„ peutjang S.	„ solanacea Wld.	„
Lampas J.	Ocimum tenuiflorum L.	Labiatae.
	„ basilicum L.	„
„ hitam J.	„ „ L. var. oblon-[go-lanceolatum Bl.	„
Lampoein Mak.	Zingiber amaricans Bl.	Zingiberaceae.
Lampoejang M. J.	Amomum zerumbet Ryb.	„
	Zingiber amaricans Bl.	„
	„ truncatum Rwdt.	„
„ oetan R.	Globba marantina L.	„
„ „ ketjil M.	Zingiber marginatum Rxb.	„
„ pait M. R.	„ cassumunar Rxb.	„
Lampoejangan S.	Panicum antidotale Rtz.	Gramineae.
Lampoejanjang S.	Juncus prismatocarpus RBr.	Juncaceae.
Lamtassij Bonoa.	Aegiceras majus L.	Aegicereae.
Landap R.	Barleria prionitis L.	Acanthaceae.
Landja-badak S.	Solanum rhinocerotis Bl.	Solanaceae.
Landoek S. M. en		
„ ganjang S.	Jussiaea repens L.	Oenothereae.
Landok S.	Cissus thyrsifolia Bl.	Ampelideae.
Landul J.	Barleria prionitis L.	Acanthaceae.
Langa R. Mak.	Sesamum indicum L.	Bignoniaceae.
„ langa Mak.	Vernonia cinerea Less.	Compositae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Langir M. J. Mak.	Inga saponaria DC.	Mimoseae.
Langkab S. M.	Arenga obtusifolia Mrt.	Palmae.
	„ Westerhoutii Griff.	„
Langké-jangkang (?).	Viscum orientale Wld.	Viscaceae.
Langsep J.	Lansium domesticum Jck.	Meliaceae.
Langkwas M. R.	Alpinia galanga Sw.	Zingiberaceae.
„ lakki-lakki M.	„ gigantea Bl.	„
„ malakka M.	„ malaccensis Rxb.	„
Lano-lano Mak.	Heritiera littoralis DC.	Sterculiaceae.
Lanra Mak.	Vitex trifolia L.	Verbenaceae.
Lansa M. R. J. Bd. en		
Lanseh M.	zie Langsep J.	
Lansak Bl.	zie „ „	
Lanteboe Mak.	Arundo L. spec.	Gramineae.
Lanting Mand.	Solanum verbascifolium L.	Solanaceae.
Lanupa S.	Fagraea fastigiata Bl.	Loganiaceae.
Lapi-apan J.	Lasianthus densifolius Miq.	Rubiaceae.
Lapia Amb.	Metroxylon Rumphii Mrt.	Palmae.
„ abbal Amb.	„ filare Mrt.	„
„ ihoel Amb.	„ sylvestre Mrt.	„
„ loeli-oewe Amb.	„ micracanthum Mrt.	„
„ makanaloe Amb.	„ longispinum Mrt.	„
„ molat Amb.	„ sagus Rttb.	„
Larak J.	Sapindus rarak DC.	Sapindaceae.
Laronan S.	Macropanax oreophilum Miq.	Araliaceae.
Lassa T. en		
Lassata Amb.	zie Langsep S.	
Latang M. J.	Urtica interrupta L.	Urticaceae.
Late M.	Scleria flabellum Sw.	Cyperaceae.
Latiang M.	Urena lobata L.	Malvaceae.
Lau Amb. en		
Lauesiij Amb.	Dracontomelon mangiferum Bl.	Spodiaceae.
Lauewul Lh.	Casuarina equisetifolia L.	Casuarineae.
Lau-hau Ch.	Myristica fragrans Houtt.	Myristicaceae.
Lau-hio Ch.	Piper betle L.	Piperaceae.
Lau-lassi T.	Semecarpus Forstenii Bl.	Anacardiaceae.
	„ anacardium DC. var. angustifolium.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Laulau tomma wanga T.	Scleria lithosperma Wld.	Cyperaceae.
Laun-maun Ht.	Medinella crispata Bl.	Melastomaceae.
Laupa Amb.	Cyperus rotundus L.	Cyperaceae.
Laus J.	zie Lawas Amb.	
La-ulit Lt. en Lau-urit Lt.	Cedrela febrifuga Bl,	Cedrelaceae.
Lau-wassin Amb.	Garcinia cochinchinensis DC.	Clusiaceae.
Lawas Amb. en Lawassa Amb.	Alpinia galanga Sw.	Zingiberaceae.
,, wakkan Amb.	,, malaccensis Rxb.	,,
Lawé J.	Dais octandra L.	Daphnoideae.
Lea Cel.	Zingiber officinale L.	Zingiberaceae.
Leeker M.	Amorphophallus sativus Bl.	Aroideae.
Legetang J.	Spilanthes Jcq. spec.	Compositae.
Leha Amb.	Dicalyx aluminosus Bl.	Ternstroemiaceae.
Leka-leka T.	Zingiber amaricans Bl.	Zingiberaceae.
Lekat S.	Stylocoryna polycarpa Miq.	Rubiaceae.
Leketan J.	Myriactis javanica DC.	Compositae.
Leko Mak.	Piper betle L.	Piperaceae.
,, boeloe boeloe Mak	Commelina Rumphii Kostel. of ,, benghalensis L. Brm.	Commelynaceae. ,,
Lek-tau Ch.	Phaseolus radiatus Lour.	Papilionaceae.
Lele Amb.	Leptospermum amboinense DC.	Myrtaceae.
Leleba M.	Bambusa verticillata Bl.	Gramineae.
Lêles aroy S.	Ficus laevis Bi.	Moreae.
Lemo of Lemon M.	Citrus L. spec. divers.	Aurantiaceae.
Lemo boeleijn Mak.	,, limonellus Hsskl. & var.	,,
,, itam M.	,, fusca DC.	,,
,, jabba T.	Papeda Rumphii Hsskl.	,,
,, java T.	Citrus limonellus Hsskl.	,,
,, kabi T.	Papeda Rumphii Hsskl.	,,
,, kaloekoe Mak.	Citrus decumana L.	,,
,, kambar Mak.	Papeda Rumphii Hsskl.	,,
,, kapas Mak.	Citrus limonellus Hsskl.	,,
,, karbou M.	Papeda Rumphii Hsskl.	,,
,, kassoemba S. M.	Citrus decumana L.	,,

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Lemo koeramas M.	Citrus hystrix DC. & var.	Aurantiaceae.
„ maas M.	„ limonellus Hsskl. & var.	„
„ madura M.	„ madurensis DC.	„
„ manies besaar M.	„ aurantium Lam. & var.	„
„ „ tjina M.	„ nobilis Lour.	„
„ oetan bersagi M.	„ angulata DC.	„
„ papeda M.	Papeda Rumphii Hsskl.	„
„ papoea M.	Citrus hystrix DC.	„
„ poerroet M.	„ „ „	„
„ sengalea Mak.	„ nobilis Lour.	„
„ soesoe M.	„ medica L.	„
„ swangi M.	„ hystrix DC.	„
„ taai hajam M.	„ „ „	„
„ tinigara T.	„ limonellus Hsskl.	„
„ titigela T.	„ hystrix DC.	„
„ tjina M.	„ aurantium Lam.	„
Lempoeng S.	Argemone mexicana L.	Papaveraceae.
Lenat Amb.	Semecarpus cassuvium Spr.	Anacardiaceae.
	„ anacardium DC. var. [angustifolium.	„
„ frangi Amb.	„ „ „ „ „	„
Lenga J. Bl.	Sesamum indicum L.	Bignoniaceae.
Lengkeng (?) R.	Nephelium longanum Cmbss.	Sapindaceae.
Lengoeng Bl.	Marlea Rxb. spec.	Alangieae.
Lengsar S.	Irina glabra Bl.	Sapindaceae.
	„ tomentosa Bl.	„
Lepoer (?)	Embelia clusiaefolia Miq.	Myrsineae.
Leuntja S.	Solanum nigrum L. var. pu- [berulum Hsskl.	Solanaceae.
	„ „ L. var. *g* mela- [nocerasum Dun.	„
	„ lycopersicum Dun.	„
„ badak S.	„ pubescens Wld.	„
„ bonglot S.	„ denticulatum Bl. var. *d*	„
„ komier S.	„ uliginosum Bl.	„
	Lycopersicum esculentum Mill.	„
	„ Humboldtii Dun.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Lewer Bd. of Lewier Bd.	zie Lenat Amb.	
Liada O.Cr.	Pterocarpus flavus DC.	Papilionaceae.
Lian M. Amb.	Ventilago maderaspatana Wld.	Rhamneae.
Libe haloen Bon.	Vitex indica L.	Ampelideae.
Lida aijam M. R.	Polygala (Blepharid.) javana DC.	Polygaleae.
	Pachycentron constrictum Bl.	Melastomaceae.
	Spermacoce scaberrima Bl.	Rubiaceae.
„ andjing Bd.	Vernonia cinerea Less.	Compositae.
„ bebek S. M. R.	Whitea oblongifolia Bl.	Gesneriaceae.
„ „ „ „ „	Renanthera matutina Bl.	Orchideae.
	Aërides matutina Bl.	„
	Opuntia magnifolia.	Cacteae.
„ boeaija R.	Agave vinifera (L ?)	Amaryllideae.
„ lida R.	Bauhinia corymbosa Rxb.	Papilionaceae.
Lien Ch.	Nelumbium speciosum Wld.	Nelumboneae.
Lijitohoe Ht.	Alstonia scholaris RBr.	Apocynaceae.
Liketan J.	Spilanthes rugosa Bl.	Compositae.
Lili T.	Basella rubra L.	Chenopodeae.
Liluwi T.	Casuarina equisetifolia L.	Casuarineae.
Lima toerie Alf.	Exocarpus phyllantoides Endl.	Anthoboleae.
Limoes M.	Mangifera indica L. var.	Anacardiacoae.
	„ foetida Lour.	„
Limoh S.	Tetranthera citrata Ns.	Laurineae.
Linat of Linata Amb.	Semecarpus cassuvium Spr.	Anacardiaceae.
	„ anacardium DC. var. [angustifolium.	„
Lingoa M. of Lingoo M.	Pterocarpus indicus DC.	Papilionaceae.
Linjal J.	Colocasia antiquorum Schott.	Aroideae.
Linrapa Mak.	Emilia sonchifolia DC.	Compositae.
Liong-sjong-hoe Ch.	Caesalpinia pulcherrima L.	Papilionaceae.
Lipo M.	Ficus septica L.	Moreae.
Lipa S.	Nipa fruticosa Thnb.	Palmae.
Lipoeng S.	Phrynium L. spec.	Cannaceae.
Lire T.	Ruellia repanda L.	Acanthaceae.
„ -lire T.	„ alternata Brm,	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Lisoe lalakki (?).	Hedycarpus Jck ?, spec. nova.	Sapindaceae.
Lite Ht.	Alstonia scholaris RBr.	Apocynaceae.
Litchi M. R. Ch.	Nephelium litchi Cmbs.	Sapindaceae.
Loa S.	Ficus lucescens Bl.	Moreae.
	„ infectoria Rwdt.	„
Lobak S. R.	Raphanus caudatus L.	Cruciferae.
Lobe-leijposso Amb.	Nepenthes phyllamphora Wld.	Nepentheae.
Lobi-lobi assam M. R.	Flacourtia sapida Ryb.	Bixaceae.
„ „ manies M. R.	„ cataphracta Rxb.	„
„ „ sepot M. R.	„ jangomas Gml.	„
Loeffe-loeffe T.	Ocimum gratissimum L.	Labiatae.
Loehoe Ht.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
Loekoet tjai S.	Lemna minor L.	Lemnaceae.
Loelajo T.	Graptophyllum hortense Ns.	Acanthaceae.
Loeleba T.	Bambusa verticillata Bl.	Gramineae.
Loeloean sapie J.	Sisyrinchium latifolium Sw.	Irideae.
Loeloehan Mak.	Ocimum gratissimum L.	Labiatae.
Loeloen Ht.	Heritiera littoralis DC.	Sterculiaceae.
Loeloena toa Bd.	Clerodendrum infortunatum Bl.	Verbenaceae.
Loemis Bg.	Mangifera minor Bl.	Anacardiaceae.
Loemboe J.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
Loemboei Jl.	Flagellaria indica L.	Flagellarieae.
Loemoe Mak.	Heritiera littoralis DC.	Sterculiaceae.
Loemoet J. R.	Limnophila sessiliflora Bl.	Scrophularineae.
„ meragan J.	Dicranum nanum Müll.	Bryaceae.
„ warakas J.	Fissidens filicinus Dz. & Mb.	„
„ watoe.	Schlotheimia gonorrhyncha Dz. [& Mb.	„
Loenga tambang J.	Acalypha densiflora Bl.	Euphorbiaceae.
Loentas M. R.	Pluchea indica Less.	Compositae.
Loessa-radja M.	Brucea sumatrana Rxb.	Xanthoxylaceae.
Loetoe Bd.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
Loetröa Amb.	Datura L., spec. plurim.	Solanaceae.
Loettoen Ht.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.
Lofitti T.	Acalypha densiflora Bl.	Euphorbiaceae.
„ saloe uhi T.	„ betulina Wld.	„
	„ caturus Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Lohoessoel Ht.	Garcinia cornea DC.	Clusiaceae.
Lokan lokan M.Sum. [Wk.	Vangueria spirostylis Miq.	Rubiaceae.
Lokhsa S.	Conocephalus suaveolens Bl. (fe-[mina).	Artocarpeae.
Lolan Amb.	Caesalpinia sappan L.	Papilionaceae.
„ ahuk Ht.		
„ laijnuhi Ht. &		
„ panteij M.	Sophora heptaphylla L. of	„
	„ tomentosa DC.	„
Lalaroe M. Mol.	Rhizophora conjugata L.	Rhizophoreae.
	Bruguiera Rumphii Bl.	„
„ tomma banga T	Mangifera laxiflora Desrouss.	Anacardiaceae.
Lolin Amb.	Diospyros ebenum Rtz.	Ebenaceae.
Lolloh-bener S.	Monstera cannaeformis Schott.	Aroideae.
„ keboh S.	Scindapsus pertusus Schott.	„
„ moending S.	„ „	„
„ monjet S.	„ Schott. spec.	„
Loloro T.	Convolvulus bilobatus Ryb.	Convolvulaceae.
Lom O. J.	Cathormion moniliferum Hsskl.	
Lomba J.	Piper peltatum L.	Piperaceae.
Lombok J.	Capsicum annuum L.	Solanaceae.
„ seetan J.	„ fastigiatum L.	„
Longpong ?	Colocasia antiquorum Schott.	Aroideae.
Lontar M. R.	Borassus flabelliformis L.	Palmae.
	Saribus rotundifolius Bl.	„
„ oetan M.	Corypha sylvestris Bl.	„
Loo-oetan J.	Banisteria benghalensis L.	Malpighiaceae.
Lopan S. M.	Trichosanthes costata Bl.	Cucurbitaceae.
	Bryonia scabrella L.	„
Lo-pit Ch. Bo.	Raphanus caudatus L.	Cruciferae.
Loré-mingarot J.	Polygonum rhizocaulon de Br.	Polygoneae.
Lorin Lt.	Diospyros ebenum Rtz.	Ebenaceae.
Lôrô-setoe J.	Andropogon muricatus Rtz.	Gramineae.
„ -wedoe J.	Adhadota betonica Ns.	Acanthaceae.
Lorok J.	Sapindus rarak DC.	Sapindaceae.
Lossa-lossą Amb.	Bonnaya veronicaefolia Sprg.	Scrophularineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Gratiola lucida Rxb.	Scrophularineae.
	Dentella repens Frst.	"
Lossal Ul.	Cedrela febrifuga Bl.	Cedrelaceae.
Loto-loto M.	Carniospermum helicacabum L.	Solanaceae.
	Physalis indica Lam.	"
Lottu-lottu Amb.	Sphaerococcus lichenoides Ag. [var. *b* tenuis Ag.	Florideae.
Lou-lite Amb.	Lactaria salubris Rmph.	Apocynaceae.
Lou-lou-idje T.	Arundo L. spec.	Gramineae.
Lour Lt.	Casuarina equisetifolia L.	Casuarineae.
Louw T.	Melocanna humilis Rupr.	Gramineae.
Lunga tambang J.	Acalypha densiflora Bl.	Euphorbiaceae.
Lungsir S.	Nephelium altissimum T. & Bndk.	Sapindaceae.
Lunijar J.	Urtica longifolia L.	Urticaceae.

M.

Maa kikiri Amb.	Cyathea arborea Wld.	Polypodiaceae.
Maänuno Amb.	Corypha sylvestris Bl.	Palmae.
Maboa pantey Amb.	Mucuna gigantea DC.	Papilionaceae.
Mada kakka T.	Bauhinia lingua DC.	"
Madang dammar [Sum. Wk.	Mappa moluccana Sprg.	Euphorbiaceae.
Madikapo T.	Conyza balsamifera Bl.	Compositae.
Madja J. M. R.	Feronia elephantum Corr.	Aurantiaceae.
	Aegle marmelos Rxb.	"
" bun wila Mak.	" " "	"
Madjanang Mak.	Erythrina indica Lam.	Papilionaceae.
Madjo T.	Barringtonia speciosa L.	Myrtaceae.
Madjong-oetan T.	Cycas pectinata Hmlt.	Cycadeaceae.
Madori M. J. & Bl.	Calotropis gigantea RBr.	Apocynaceae.
Magay S.	Solanum pseudo-saponaceum Bl.	Solanaceae.
Magori tonkin M.	Pergularia odoratissima Sm.	Asclepiadeae.
Mahee Ti.	Amorphophallus campanulat. Bl.	Aroideae.
Mahoä pantey Amb.	Mucuna nigricans Std. Nom.	Papilionaceae.
Mahoe-lapia Amb.	Astronia papetaria Bl.	Melastomaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Mahoen S.	Pavetta indica L.	Rubiaceae.
Mahuĕwan Ht.	Sterculia urceolata Sm.	Sterculiaceae.
Maja J.	Aegle marmelos Rxb.	Aurantiaceae.
Majana J.	Coleus scutellariodes Bnth.	Labiatae.
„ boessoek.	Pogonostemon auricularia Hsskl	„
„ oetan M.	„ „ „	„
Majassa Man.	Corypha sylvestris Bl.	Palmae.
Majoerat T.	Garcinia cochinchinensis DC.	Clusiaceae.
Makelan Ht.	Dehaasia media Bl.	Laurineae.
	Machilus odoratissimus Ns.	„
Makila Lt. en		
Makilan Lt.	zie Makelan Ht.	
„ dawon ketjil M.	Tetranthera angustifolia Bl.	„
Makka Mol.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
„ foeta Br.	Excoecaria agallocha L.	Euphorbiaceae.
Makka hita Cr.	„ „ „	„
Makkaë Amb.	Arenga sacchharifera Lab. (harig weefsel).	Palmae.
Makkalium Bd.	Averrhoa carambola L.	Oxalideae.
Makkanoenoet Amb.	Corypha sylvestris Bl.	Palmae.
Makkey Amb.	Zingiber cassumunar Rxb.	Zingiberaceae.
Makkou M.	Eclipta erecta L.	Compositae.
Makoei M.	Globba uviformis L.	Zingiberaceae.
„ malakka M.	Alpinia malaccensis Rxb.	„
Makoepa Phil.	Jambosa vulgaris DC.	Myrtaceae.
Mak-se Ch. Bo.	Lactuca vulgaris L.	Compositae.
Ma-la Huah.	Broussonetia papyrifera Vent.	Moreae.
Malahuol Ht.	Ficus bengalensis L.	„
Malahuur Lt.	„ „ „	„
Malaka J.	Urophyllum corymbosum Korth.	Rubiaceae.
Malakka S. M. R. Mak.	Garcinia cornea DC.	Clusiaceae.
	Emblica officinalis Grtn.	Euphorbiaceae.
Malamahoelo Lh.	Ficus bengalensis L.	Moreae.
Malaparie M.	Pterocarpus flavus DC.	Papilionaceae.
Malataul Amb.	Carapa moluccensis DC.	Meliaceae.
Malatti S. M. R.	Jasminum sambac L.	Jasmineae.
„ aroy R.	„ crassifolium Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Jasminum scandens Vhl.	Jasmineae.
Malatti gambier oe- [tan M. R	„ glabruisculum Bl.	„
„ goenoeng S.M.R.	„ undulatum Wld.	„
„ kosta S.	Guettarda sgsciosa L.	
„ leuwung S.	Tabernaemontana L. spec. bant.	Apocynaceae.
	Apocynaceae Lindl. spec. bant.	
„ oetan M.	Clerodendrum fragrans Vent. [pleniflora.	Verbenaceae.
„ soesoen S. R.	Jasmin. sambac L. flore pleno.	Jasmineae.
„ toempoek M.	zie Mal. oetan M.	
„ toenkat M.	Pergularia odoratissima Sm.	Asclepiadeae.
„ tongkeng S.	„ „ „	„
	„ minor Andrs.	„
„ wolanda M.	zie Mal. oetan M.	
Malepinan Amb.	Pothos gracilis Rxb.	Aroideae.
	Scindapsus macrostychia Z. &M.	„
Malgi M. (?)	Hibiscus syriacus L.	Malvaceae.
Maling-maling Bg.	Aralia chinensis L.	Araliaceae.
Malisa-kamoel Ht.	Piper longum Dtr.	Piperaceae.
Maloe Amb.	Evia amara Commers. var. *b* tu- [berculosa.	Spodiaceae.
Ma-li-pha Ch. Bo.	Jasminum sambac L.	Jasmineae.
Malorie Amb.	„ „ „	„
Mamadi Men.	Leea rubra Bl.	Ampelideae.
Mamaniran S. M.	Hedyotis coerulea Rwdt.	Rubiaceae.
	Aeschynomene indica L.	Papilionaceae.
	Euphorbia thymifolia Wld.	Euphorbiaceae.
	Phyllantus nuriri L.	„
„ poetie R.	Portulaca quadrifida L.	Portulaccaceae.
Mamankokan M. &		
Mamanoekan R.	Nothopanax cochleatum Miq.	Araliaceae.
Mamelen Amb.	Cadamba nocturna Hmlt.	Rubiaceae.
Mamiki panté Bd.	Dendrolob. umbellatum W. & A.	Papilionaceae.
Mampelaän M.R.Bd.	Mangifera indica L.	Anacardiaceae.
Manaër J.	Ixora alba L.	Rubiaceae.
Manas Bl.	Ananassa sativa Lindl.	Bromeliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Mandakakki (?).	Tabernaemont. divaricata RBr.	Apocynaceae.
	„ coronaria RCr.	„
Mandalaksa S.	Platea excelsa Bl.	Olacineae.
Mandalika S. R.	Artocarpus rigida L.	Artocarpeae.
Mandiki R.	Citrullus edulis Spch.	Cucurbitaceae.
Mandira R.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
Manga M. R.	Mangifera Linnaei Kths.	Anacardiaceae.
	„ foetida Lour.	„
	„ indica L.	„
	„ „ L. var. *b* domestica.	„
„ ambatjang M.	„ foetida L. var. *b* sphae-[roidea.	„
„ aijer M.	„ laurina Bl. var. *o* aquosa.	„
„ bappang M. S.	„ „ Bl. var. *c* marunga.	„
	„ indica L. var. *e* bapang.	„
„ bembem M. S.	„ laurina Bl. var. *p* bembem.	„
„ bengala M.	„ indica L. var. *c* compressa.	„
„ benjala (?).	„ L. var. maxima Hsskl.	„
„ besaar M. S.	„ foetida Lour. var. *d* kawini	„
„ betoel M. S.	„ laurina Bl. var. *th* niela	„
„ bomba M. S.	„ foetida Lour. var. *e* bombom	„
„ brava J.	Cerbera lactaria Hmlt.	Apocynaceae.
„ budjo M &.		
„ buzjo M.	Mangifera laurina Bl.	Anacardiaceae.
„ daging M.	„ foetida Lour. var. *c* mollis.	„
„ derôpong M. S.	„ laurina Bl. var. *d* derôpong.	„
„ doedol M. S.	„ indica L. var. *c* doedol.	„
„ gedeh M. S.	„ foetida Lour. var. *d* kawini.	„
„ hattie M.	„ laurina Bl. var. *z* teloor.	„
„ kaaijer M.	„ indica L. var. *i* kayer.	„
„ kalapa M.	„ „ L. var. *d* kalapa.	„
„ kawehneh M. S.	„ foetida Lour. var. *d* kawini.	„
„ kawini S. M. J.	„ „ Lour. „ „ „	„
	Cerbera odallam Hmlt.	Apocynaceae.
„ maas S. M	Mangif. foetida Lour. var. *d* kawini	Anacardiaceae.
„ kidang M.	„ indica L. var. *th* kidang.	„
„ koekoeloe S. M	„ laurina Bl. var. *d* derôpong.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Manga maroenga M. [S.	Mangifera laurina Bl. var z. ma- [runga.	Anacardiaoeae.
„ marunda S.	„ „ Bl. var. k marunda.	„
„ menjala M.	„ indica L. var. c compressa.	„
„ monjet M.	„ laurina Bl.	„
	Anacardium occidentale L.	„
„ niela M. S.	Mangif. laurina Bl. var. th niela.	„
„ oedang M.	„ „ Bl. var. b microcarp.	„
„ oetan M. R.	„ membranacea L.	„
	„ macrocarpa Bl.	„
	„ giauca Bl.	„
„ pappan E.	„ indica L. var. e bapang.	„
„ parrie M. S. R.	„ laurina Bl.	„
	„ macrocarpa Bl. var. par- [rie Bl.	„
„ piit S. M.	„ laurina Bl. var. y piit.	„
„ sangier M. S.	„ „ Bl. var. v sangier.	„
„ sentok S. M.	„ „ Bl. var. p sentok.	„
„ taai koeda S. M.	„ „ Bl. var. g globularia.	„
„ temoe lawak S.	„ „ Bl. var. z teloor.	„
„ telor M.	„ „ „ „ „ „	„
„ wangie M.	„ indica L. var. c gratissima.	„
Mangana meirah ?	Loranthus sphaenoideus Bl.	Loranthaceae.
Mangarawang S.	Polyosma velutinum Bl.	Saxifragaceae.
Mangandoe S.	Loranthus L. spec.	Loranthaceae.
Mangender S.	Salacia oblongifolia Bl.	Hippocrateaceae.
	Hippocratea indica Wld.	„
Mangi-mangi M. R. [Amb.	Bruguiera Rumphii Bl.	Rhizophoreae.
„ „ akkar M.	Rhizophora mucronata Lam. of	„
	„ candelaria DC.	„
„ „ bonga M.	Aegiceras floridum R. & S.	Aegicereae.
„ „ goenong Amb	Acacia mangium L.	Mimoseae.
„ „ ketjil M.	Aegiceras majus L.	Aegicereae.
„ „ laki-laki M.	zie Mangi-mangi akkar M.	
„ „ oetan M.	Mangifara laxiflora Desrouss.	Anacardiaceae.
„ „ „ Amb.	Acacia mangium L.	Mimoseae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Mangi-mangi pado-[mara M.	Sonneratia acida L. fs.	Myrtaceae.
	„ alba DC.	„
„ „ poetie M.	Avicennia tomentosa Wld.	Avicennieae.
„ „ tjengkej M.	Kanilia (Bruguiera) caryophyl-[loides Bl.	Rhizophoreae.
Mangiet M.	Rhizophora conjugata D.	„
Mangies M. R.	Garcinia mangostana L.	Clusiaceae.
„ laut M.	„ L. spec. bantam.	„
„ leuwung M. S.	„ javanica Bl. & aliae.	„
	„ L. spec. bantam.	„
„ oetan S.	„ javanica Bl.	„
Mangkoedoe M. R.	Morinda bracteata Rxb.	Rubiaceae.
	„ citrifolia L.	„
Manglar S.	Quercus Junghuhnii Miq.	Cupuliferae.
Mangliet S. R.	Michelia Doltsopa Buch.	Magnoliaceae.
	„ glauca Bl.	„
„ bener S.	„ pubinervia Bl.	„
„ betoel S.	„ „ Bl.	„
	„ rufinervis Bl.	„
„ boddas S.	„ montana Bl.	„
Mangoe S.	zie Mangies M.	
„ leuwung S.	Fagraea morindaefolia Bl.	Loganiaceae.
Mangong S.	Stalagmites javensis Endl.	Clusiaceae.
	„ dulcis Don. var. *b* syl-[vestris Hsskl.	„
Mangostan Europ.	zie Mangies M.	
„ oetan M.	Garcinia celebica DC.	„
Manguba Bd.	Mucuna pruriens DC.	Papilionaceae.
Manienjoh M. J.	Gnetum gnemon L.	Gnetaceae.
„ oetan M. J.	„ „ „	„
Manila Amb.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
Manis ridjo J.	Thibaudia vulgaris Bl.	Ericaceae.
Manja S. J.	Androscepia gigantea Brngt.	Gramineae.
„ boddas S.	„ „ „	„
	Anthistheria mutica Hsskl.	„
„ burrum S.	„ ciliata L.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Manjil S.	Eriocaulon octangulare Rwdt.	Eriocauloneae.
Manoa M.	Anona reticulata L.	Anonaceae.
„ papoea Amb.	„ asiatica L.	„
Manoe taijn Amb.	Loranthaceae Mrs.	
Mantaijn Amb.	Pandanus conoideus Lam.	Pandaneae.
Manjarakan gedeh S.	Poa chinensis T.	Gramineae.
Mantjiro Sum. Wk.	Mappa stricta R. & Z.	Euphorbiaceae.
Maoen J.	Pavetta macrophylla Bl.	Rubiaceae.
Maobobo Amb.	Mucuna prurita Hk.	Papilionaceae.
Maoha Amb.	Dolichos unguiculatus Lour?	„
	Mucuna pruriens DC.	„
„ abbar Amb.	„ „ „	„
Mar J.	Melanthes rubra Bl.	Euphorbiaceae.
Maramia Mak.	Ficus nitida Thnb.	Moreae.
Maranginang S.	Canarium denticulatum Bl. var. [*b* latifolia.	Burseraceae.
	Epicharis densiflora Bl.	Meliaceae.
„ boddas S.	Dysoxylon simile Bl.	„
Marassi S.	Curculigo recurvata Dryand.	Hypoxideae.
	„ minor Rwdt.	„
Marboo M. of Merbouw R.	Intsia amboinensis DC.	Papilionaceae.
Mardeni T.	Impatiens balsamina L.	Balsamineae.
Mare Lh.	Commersonia echinata Frst. of	Büttneriaceae.
	„ javensis G. Don.	„
Marela Ht.	Dehaasia media Bl.	Laurineae.
	Machilus odoratissimus Ns.	„
Maremeh aweweh S.	Bradleja macrocarpa Hsskl.	Euphorbiaceae.
„ lumboet S.	Aganaya multiflora Hsskl.	„
	Melanthes racemosa Bl.	„
	Bradleja rubra Std.	„
„ mienjak S.	„ „ „	„
	„ arborescens Std.	„
Maridjan J.	Gentiana quadrifaria Bl.	Gentianeae.
Marisa ammo Lt.	Piper longum Dtr.	Piperaceae.
Maritja M.	„ nigrum L.	„
„ amme Lt.	„ longum Dtr.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Markisat gedeh S.	Passiflora alata Ait.	Passifloreae.
„ lêtik S.	„ laurifolia L.	„
Maroerang Amb.	Clerodendrum infortunatum Bl.	Verbenaceae.
Marokka T.	Sterculia urceolata Sm.	Sterculiaceae.
	„ foetida Wld.	„
„ nonau T.	Acalypha mappa Wld. of	Euphorbiaceae.
	Rottlera tanaria Hsskl.	„
Maron Sum.	Tridesmis foamosa Khs.	Hypericineae.
Marong S.	Cratoxylon Hornschuchii Bl.	„
Marra S.	Rottlera tanaria Hsskl.	Euphorbiaceae.
	Mappa tomentosa Bl.	„
„ boddas S.	„ „ „	„
	„ denticulata Bl.	„
	„ albicans Bl.	„
„ burrum S.	Pachystemon trilobum Bl.	„
„ mienjak S.	Hernandia sonora L.	Hernandiaceae.
Martahul Amb.	Carapa moluccensis DC.	Meliaceae.
Massen Cr.	Evia amara Commers, var. *b* tu-[berculosa.	?
Massoessoe Amb.	Citrus nobilis Lour.	Aurantiaceae.
Massooi M.	Cinnamomum xanthoneurum Bl.	Laurineae.
Mata auwe Amb.	Uvaria tripetaloidea Dun.	Anonaceae.
„ bagoes M.	Ficus pilosa Rwdt.	Moreae.
„ boeta R.	Excoecaria agallocha L.	Euphorbiaceae.
„ hiang S.	Caesalpinia nuga Ait.	Papilionaceae.
„ „ koetjing S.	Mephitidia cyanocarpa DC.	Rubiaceae.
„ hoeli Amb. &		
„ hoeri Amb.	Excoecaria agallocha L.	Euphorbiaceae.
„ kantjil M.	Salacia prinoides DC.	Hippocrateaceae.
„ koetjing M. R.	Labianthus oculus cati Rwdt.	Rubiaceae.
„ mata Mak.	Cardiopteris moluccana Bl.	
	Dioscorea Cliffortiana Lam.	Dioscoreae.
„ oedang M.	Cissus glauca Rxb.	Ampelideae.
	„ crenata Bl.	„
„ soetji J.	Kaempferia rotunda L.	Zingiberaceae.
„ tekel Men.	Cassia alata L.	Papilionaceae.
Matjaän J.	Quercus infectoria L. (nuces).	Cupuliferae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Matjang medang an-[toe R.	Mangifera foetida Lour.	Anacardiaceae.
Mattahe Lh. en Mattahoe malamaho [Lh.	Ficus bengalensis L.	Moreae.
Mattoea massin Bd.	Sophora tomentosa DC.	Papilionaceae.
Maulanit Ht.	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
	Wollastonia strigulosa DC.	„
Mebinso M.	Gnetum gnemon L.	Gnetaceae.
Medangkoening Pal.	Phoebe? nitida Bl.	Laurineae.
„ lessoe Pal.	Parthenoxylon porrectum Bl.	„
„ sroe Pal.	Phoebe? holosericea Bl.	„
Menahoe koehoe Lt.	Adenanthera circinata DC.	Mimoseae.
Menampa Cel.	Dillenia elliptica DC.	Dilleniaceae.
Medja R.	Heliconia bihai L.	Musaceae.
Medjawa S.	Macropanax oreophilum Miq.	Araliaceae.
Medini J.	Grewia oblongifolia Bl.	Tiliaceae.
Medinjo J.	Gnetum gnemon L.	Gnetaceae.
Medsoeardan J.	Hedyotis venosa Korth.	Rubiaceae.
Méh-tjien Ch.	Strychnos nux vomica L.	Loganiaceae.
Meha hatole Lh.	Bidens Wallichii DC.	Compositae.
Mehana M.	Coleus ingratus Bnth.	Labiatae.
Mehoe hoa Lh.	Cocculus lacunosus DC.	Menispermaceae.
„ huae Lh.	Sanseviera fruticosa Wld.	Liliaceae.
„ mamulin Lh.	Ruellia alternata Brm.	Acanthaceae.
Mehoelato Ht &. Mehoetana hane Ht	Plumbago rosea L.	Plumbagineae.
Mehuaul Lh.	Peristrophe tinctoria Ns.	Acanthaceae.
Mehulepia Amb.	Astronia papetaria Bl.	Melastomaceae.
Melen Amb.	Cadamba nocturna Hmlt.	Rubiaceae.
Melinjoe J.	Fagraea subreticulata Bl.	Loganiaceae.
Memenigran S.	Psychotria rhinocerotis Rwdt.	Rubiaceae.
	Chasalia montana Miq.	„
Memmaniran S.	Aeschynomene pumila DC.	Papilionaceae.
	Euphorbia thymifolia L.	Euphorbiaceae.
„ leutiek S.	Portulaca quadrifida L.	Portulaccaceae.
	„ meridiana DC.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Memeöngan S.	Sophora crassifolia DC.	Papilionaceae.
	Uraria crinita DC.	„
Mena-toeh-toeboeh [Lt.	Pithecolobium clypearia Bnth.	Mimoseae.
Mendo J.	Wallichia Horsfieldii Bl.	Palmae.
Mengando M. S.	Lepeostegeres gemmiflorus Bl.	Loranthaceae.
	Dendrophtoë fasciculata Bl.	„
	„ praelonga Bl.	„
	Dentrophe umbellata Miq.	„
	Viscum articulatum Brm.	Viscaceae.
	Macrosolen sphaerocarpus Bl.	Loranthaceae.
	Fragraea minor Rwdt.	Loganiaceae.
„ badak S.	„ auriculata Jck.	„
	„ javanica Rwdt.	„
„ katjibang S.	Elythrante albida Bl.	Loranthaceae.
„ koetjoewoeng S.	Macrosolen formosus Bl.	„
„ manjal S.	Aeschynanth. purpurascens Hk.	Gesneriaceae.
	„ albida DC.	„
„ seringan S.	Viscum orientale Wld.	Viscaceae.
„ taai boerong S.	Dendrophtoë atropurp. G. Don.	Loranthaceae.
	„ pentandra L.	„
Menger Bantam.	Cratoxylon Bl. spec. bantam.	Hypericineae.
Mengkoewan R.	Pandanus furcatus Rxb.	Pandaneae.
Meninga R.	Gnetum gnemon L.	Gnetaceae.
Menjom boeloe Mak.	Trophis spinosa Rxb.	Artocarpeae.
Mengkoedoe Bd. M.	Morinda citrifolia L.	Rubiaceae.
„ gantong Sum.	„ „ „	„
„ padang M.Sum [Wk.	„ Teysmanniana Miq.	„
Menona Bd.	Anona reticulata L.	Anonaceae.
Menteng S.	Pierardia racemosa Bl.	Euphorbiaceae.
Meöng dandang S.	Freycinetia Gaud. spec.	Pandaneae.
	„ imbricata Bl.	„
„ „ lietjie S.	„ strobilifera Bl.	„
Merak (?).	Podocarpus Junghuhniana Miq.	Taxineae.
Meroenggi R.	Moringa pterygosperma Grtn.	Moringeae.
Metsje Loeboe.	Licuala bissula Miq.	Palmae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Miana M.	Coleus bicolor Bnth.	Labiatae.
„ boessoek M.	Dysophylla auricularia Bl.	„
„ maas M.	Coleus scutellarioides Bnth.	„
Miendrie J.	zie Mindi S.	
Mienjan M. R.	Styrax benzoin L.	Styraceae.
„ meirah M. J.	Calamus draco L.	Palmae.
Miga-miga M.	Ligusticum striatum Rxb.	Umbelliferae.
Mi-jit Amb.	Cyathea arborea Wld.	Polypodiaceae.
Mika-mikan Amb.	zie Miga-miga M.	
Miloe Btj.	Zea mays L.	Gramineae.
Miloe-miloe J.	Canna indica L.	Cannaceae.
Mimboo M.	Melia azedarach L.	Meliaceae.
	„ azadirachta L.	„
Mimiran S.	Oreocnide (Urtica) sylvatica Miq.	Urticaceae.
Mindi S.	Melia excelsa Bl.	Meliaceae.
	„ japonica Don.	„
„ boddas S.	Meliosma lanceolata Bl.	Meliosmeae.
Miendoengan J.	Xyris L. spec.	Xyrideae.
Minibatoe ketjil Lh	Begonia tuberosa Dryand.	Begoniaceae.
Minjalilen J.	Cupania minjalilen Bl.	Sapindaceae.
Minjassal oenting T.	Cyperus kyllingiaeoides R. & S.	Cyperaceae.
Mian-sjoe Ch. Bo.	Asclepias curassavica L.	Asclepiadeae.
Mo-a Ch.	Sesamum indicum L.	Bignoniaceae.
Moa T. &		
Moan T.	Maranta dichotoma Wld.	Cannaceae.
Modoessan J.	Gnaphalium javanicum DC.	Compositae.
Modjo J.	Aegle marmelos Rxb.	Aurantiaceae.
„ T.	Barringtonia speciosa DC.	Myrtaceae.
Modori M. J. & Bl.	Calotropis gigantea RBr.	Asclepiadeae.
Moedja J.	Plumbago rosea L.	Plumpagineae.
Moedoe T.	Evia amara Commers, var. *b* [tuberculosa.	Spodiaceae.
Moehoen S.	Grumilea divergens Miq.	Rubiaceae.
	Pavetta indica L.	„
„ boddas S.	„ macrophylla Bl.	„
	Psychotria L., spec. bantam.	„
„ gedeh S.	Ixora L. spec bantam.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Moehoen goenong S. [M.	Pavetta montana Rwdt.	Rubiaceae.
„ kahoeroeang S.	„ javanica Bl.	„
„ lalakki S.	Psychotria L. spec. bantam.	„
„ lalakkina S.	Pavetta L. spec. bantam.	„
„ poetie M.	Tabernaemont. sphaerocarpa Bl.	Apocynaceae.
„ woengoe S.	Psychotria robusta Bl.	Rubiaceae.
Moek-wa Ch. Bo.	Carica papaya L.	Papayaceae.
Moelebuäe Ht.	Commersonia echinata Frst. of „ javensis G. Don.	Büttneriaceae. „
Moeloet gagga M.	Momordica subangulata Bl.	Cucurbitaceae.
Moemeniram J.	Urtica candicans Brm.	Urticaceae.
Moendoe S.	Stalagmites dulcis Don.	Clusiaceae.
„ allas S.	„ „ „ var. *a* [edulis Hsskl.	„
„ amies S.	„ „ „ var. *b* [sylvestris Hsskl.	„
Moengsie J.	Anethum graveolens L.	Umbelliferae.
Moentjang S.	Aleurites moluccana Wld.	Euphorbiaceae.
Moessoe of Mussu A.	Ficus hispida Bl.	Moreae.
Mohutoe T.	Commersonia echinata Frst. of „ javensis G. Don.	Büttneriaceae. „
Mokal Amb.	Scaevola Plumieri L.	Goodeniaceae.
„ ahua Amb.	Tournefortia argentea L.	Asperifoliae,
Mondong sapie J.	Solanum involucratum Bl.	Solanaceae.
Montsjonna Mak.	Arenga saccharifera Lab. (het [harige weefsel).	Palmae.
Mora toppen S.	Xanthoxylon rhizinoides Bl.	Zanthoxylaceae.
Moral Amb.	zie Mokal Amb.	
„ Lh.	Crinum toxicarium Herbert. an „ asiaticum L.	Amaryllideae. „
„ boboeloe M.	Tournefortia argentea L.	Asperifoliae.
Moran S.	Commersonia echinata Frst.	Büttneriaceae.
More-more Mak.	Vitis indica L.	Ampelideae.
Morfalla T.	Echinus trisulcus Lour ?	Euphorbiacea.
Mormosodo J.	Cordia subcordata L.	Cordiaceae.
Mou Amb.	Scindapsus macrostychia Z. & M.	Aroideae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Mugmal S.	zie Hoeroe mugmal S.	
	Tetranthera nitens Bl.	Laurineae.
	Litsaea Noronhae Bl.	„
„ aroy S.	Erycibe paniculata Rxb.	Erycibeae.
„ burrum S.	Cylicodaphne rubra Bl.	Laurineae.
	Tetranthera rubra Ns.	„
Mureila Ht.	Dehaasia media Bl.	„
	Machilus odoratissimus Ns.	„
Muri-muri Lh.	Costus speciosus Sm.	Zingiberaceae.
	N.	
Na Ti.	Pterocarpus indicus DC.	Papilionaceae.
Nadoe Bi.	Amarantus polygamus Wld.	Amarantaceae.
	„ tristis Lour.	„
Nagassarie S. R. J. Bl.	Acacia pedunculata L.	Mimoseae.
	„ Farnesiana Wld.	„
	Achillea condensata Miq.	Compositae.
	Mesua ferrea L.	Clusiaceae.
Nagassi J.	„ „ „	„
Nakkil Cr.	Erythrina dioica DC.	Papilionaceae.
Nala kiri Amb.	zie Na Ti.	
Naloer Bd. & „ naloel Amb.	Commelina Rumphii Kostel, of	Commelynaceae.
	„ bengalensis L. Brm.	„
Nam-nam S. M. R.	Cynometra cauliflora L.	Papilionaceae.
„ „ oetan M.	„ L. spec. amboin.	„
Nampoe S.	Schismatoglottis latifolia Miq.	?
	Mitscherlichia Junghuhniana Miq.	Begoniaceae.
„ J.	Homalonema rubrum Hsskl.	Aroideae.
Nampong S.	Xanthium inaequilaterum DC.	Compositae.
	Wollastonia DC. spec. divers.	„
Nam-tjau Ch. Bo.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Nanangka-an S.	Euphorbia pilulifera L.	Euphorbiaceae.
„ gedeh S.	„ thymifolia L.	„
Nanas of Nannas M. [R. J. T. & Amb.	Ananassa sativa Lindl.	Bromeliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Nanas idjoe M. R.	Ananassa sativa Lindl. var. vi- [ridis Hsskl.	Bromeliaceae.
„ kondeh M. R.	„ „ „ var. poly- [cephala Hsskl.	„
„ sabrang M. R.	Agave Rumphii Hsskl.	Amaryllideae.
„ soerat M. R.	Ananassa sativa Lindl. var. scrip [Hsskl.	Bromeliaceae.
„ tambaga M. R.	„ „ „ var. rubens [Hsskl.	„
„ toempang M R.	„ „ „ var. pyrami- [midalis Hsskl.	„
„ wolanda J.	zie Nannas sabrang M. R.	
Nane Mak & Bi.	Mimusops obtusifolia L.	Sapotaceae.
Nangka S. M. R.	Artocarpus integrifolia L.	Artocarpeae.
„ beurriet S.	„ „ „ var.	„
„ boegang S.	„ spec. bantam.	„
„ hollanda S.M.R.	Anona muricata L.	Anonaceae.
Nangkaän S.	Phyllanthus nuriri L.	Euphorbiaceae.
„ lumboet S.	„ quadrangulare Klein.	„
Nangpong S.	Siegesbeckia orientalis L.	Compositae.
Nangsi S.	Boehmeria sylvatica Hsskl.	Urticaceae.
	„ rubescens Hsskl.	„
	Oreocnide (Urtica) sylvatica Miq.	„
„ aroy S.	Boehmeria repanda Hsskl.	„
„ lumboet S.	Acalypha densiflora Bl.	Euphorbiaceae.
Nani Amb.	Nania vera Miq.	Myrtaceae.
„ hoea Amb.	Baccourea ramiflora Lour.	Euphorbiaceae.
„ merak Amb. &		
„ wajer Amb.	Nania vera Miq.	Myrtaceae.
Nantahoele Amb. & [Huah.	Lactaria salubris Rmph.	Apocynaceae.
Narawastoe R.	Andropogon muricatus L.	Gramineae.
Narawatoe Bi.	Pterocarpus obtusatus Miq.	Papilionaceae.
Narin talie J.	Tylophora laevigata Dcsn.	Asclepiadeae.
Narkol Bengal.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Narra Bi.	Pterocarpus indicus DC.	Papilionaceae.
Nassi-nassi M.	Dartus perlarius Lour.	Solanaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Nau Amb.	Otanthera moluccana Bl.	Melastomaceae.
	Melastoma polyanthum Bl.	„
Naun Bi. en		
Nawa Amb. Bd.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
Nela Lt.	Tournefortia argentea L.	Asperifoliae.
Nenge S.	Areca pumila Mrt.	Palmae.
	Ptychosperma costata Miq.	„
Nenoe Amb. &		
„ kerie Amb.	Morinda bracteata Rxb.	Rubiaceae.
Nepoe T.	Tacca pinnatifida Frst.	Taccaceae.
New-djap Ch. Bo.	Piper betle L.	Piperaceae.
Ngaro T.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.
Ngassie T.	Dracaena terminalis L.	Liliaceae.
„ kototidi T.	Sanseviera fruticosa Wld.	„
Ngauloe T.	Poupartia mangifera Bl.	Spodiaceae.
	„ dulcis Bl.	„
Ngemblong S.	Urostigma odoratum Miq.	?
Ngenné S. J.	Kibessia sessilis Bl.	Melastomaceae.
Nhingeh S.	Pinanga nenga Bl.	Palmae.
Ngoessoe T.	Terminalia moluccana Lam.	Combretaceae.
Nanari Bd.	Canarium commune L.	Burseraceae.
„ Amb.	„ sylvestre Grtn.	„
„ mienjakh M.	Pimela oleosa Lour.	„
Nia T.	„ decumana Bl.	„
Niamboe Bl.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.
Niboeng M. R.	Areca nibung Mrt.	Palmae.
	Caryota urens L.	„
	Calyptrocalyx spicatus Bl.	„
„ besaar M.	Caryota Rumphiana Bl.	„
„ ketjil M.	Ptychosperma Rumphii Bl.	„
„ meirah M.	„ punicea Miq.	„
„ „ ketjil M.	„ saxatilis Bl. of	„
	Pinanga oryzaeformis Rmph.	„
Niewel haboe Amb.	Cocos nucifera L. var. pumila.	„
„ latoe Amb.	„ „ L. var. regia.	„
„ loepoe Amb.	„ „ L. var. pumila.	„
„ lopoe Amb.	„ „ L var. machaeroides	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Nioera Cr.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Niha T. &.		
Nija T.	Canarium commune L.	Burseraceae.
„ sanäa Amb.	Otanthera moluccana Bl.	Melastomaceae.
Nijeri J.	Carapa moluccensis Lam.	Meliaceae.
Nila M. R.	Indigofera tinctoria L. var. *a* [macrocarpa.	Papilionaceae.
Nini Ht.	Maranta dichotoma Wld.	Cannaceae.
Ninipattoe Amb.	Averrhea carambola L.	Oxalideae.
Nioe Bl.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Nioh Bi.	„ „ „	„
Nior R.	„ „ „	„
Nipa M. R. Mak.	Nipa fruticosa Thnb.	„
Nirie S.	Carapa obovata Bl.	Meliaceae.
Nitoe Amb.	Pavonia zeylanica Cav.	Malvaceae.
„ alaä Lt.	Nepenthes phyllamphora Wld.	Nepentheae.
„ atoay Amb.	Maranta dichotoma Wld.	Cannaceae.
Niwer Mol.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Njamploeng M. R.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
	„ Blumei.	„
„ sabrang M. R.	Imbricaria maxima Poir.	Sapotaceae.
Njampoog J.	Homalonema rubrum Hsskl.	Aroideae.
Njarang M.	Achyranthes bidentata Bl. var. [elongata.	Amarantaceae.
	Desmoschaeta prostrata DC.	„
Njata S R. &.		
Njatoe S.	Sideroxylon nitidum Bl.	Sapotaceae.
	Pterospermum Schrb. spec. bant.	Büttneriaceae.
Njatoech S.	Mimusops acuminata Bl.	Sapotaceae.
Njenging J.	Areca pumila Mrt.	Palmae.
Njoema Ch. Bo.	Sesamum indicum Wld.	Bignoniaceae.
Noedjar J.	Tradescantia crassifolia Cav.	Commelynaceae.
Noeno anahan Amb.	Ficus racemosa Vhl.	Moreae.
„ assan Amb.	„ nitida Thnb.	„
„ hauesse poetie. [Amb.	„ tsjela Hmlt.	„
„ laun maun Amb.	„ nitida Thnb.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Noeno mattakau Ht.	Ficus citrifolia Wld.	Moreae.
Noessoe T.	Terminalia moluccana Lam.	Combretaceae.
	„ catappa L.	„
Nogosarin J.	Jambosa lineata DC.	Myrtaceae.
Nono T. &.		
Nonoe T.	Mussaenda glabra Vhl.	Rubiaceae.
Nonno M.	Tacca montana Rmph.	Taccaceae.
Noohhoe Rtt.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Nopal J.	Opuntia monacantha Wld.	Cacteae.
	„ coccinellifera Mll.	„
Nopu Ht.	Crinum toxicarium Herbert.	Amaryllideae.
	an „ asiaticum L.	„
Notja J. & Bl.	Mirabilis jalappa L.	Nyctagineae.
Nua-hun Ti.	Cocos nucifera L.	Palmae.

O.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Oar S.	Flagellaria indica L.	Flagellarieae.
„ lettik S.	„ minor Schlt.	„
„ naga S.	„ „ „	„
	„ indica L.	„
	Vanilla albida Bl.	Orchideae.
„ tambang S.	zie Oär S.	
Obat dingin Amb.	Euphorbia neriifolia L.	Euphorbiaceae.
„ pamali Amb.	Soulamea amara DC.	Polygaleae.
„ papeda M.	Astronia papetaria Bl.	Melastomaceae.
„ papeda M.	Tabernaemontana bovina Lour.	Apocynaceae.
„ radja R.	Smilax zeylanica L.	Smilaceae.
„ ramboe Lh.	Sanseviera fruticosa Wld.	Liliaceae.
„ rede M.	Cyminosma resinosa Laur ?	Xanthoxylaceae.
„ swangi M.	Ruellia repanda L.	Acanthaceae.
	„ alternata Brm.	„
Oea J.	Korthalsia robusta Brm.	Palmae.
Oebar R.	Tanarius major Rmph.	?
Oebie M. J. Bl.	Solanum tuberosum L.	Solanaceae.
	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Oebie ajam M.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
„ alea M.	„ „ L.	„
„ ara R.	Arum L. spec.	Aroideae.
„ baboewa M.	Dioscorea bulbifera L.	Dioscoreae.
„ badak R.	„ spiculata Bl.	„
„ boetong R.	„ alata L.	„
„ djari M.	„ „ L.	„
„ djawa M. R.	Convolvulus batatas L.	Convolvulaceae.
	Batatas ? glaberrima Hsskl.	„
„ gadoeng R.	Dioscorea hirsuta L.	Dioscoreae.
„ gorita M.	Roxburghia gloriosoides Jon.	Roxburghiaceae.
„ kastela M.	Convolvulus batatas L.	Convolvulaceae.
„ ketang R.	Ocimum tuberosum L.	Labiatae.
„ képas M.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
„ laki-laki M.	„ „ L.	„
„ lielien M.	„ „ L.	„
„ oepas R.	„ bulbifera L.	„
„ oetan M.	„ pentaphylla L.	„
	„ hirsuta Bl.	„
	Roxburghia gloriosoides Jon.	Roxburghiaceae.
„ pariaman M.	Dioscorea pentaphylla L.	Dioscoreae.
„ prantjis Mand.	Manihot utilissima Pohl.	Euphorbiaceae.
„ radja M.	Agaricus tuber regium Tr.	Hymenomycetes.
	Pachyma tuber regium Tr.	Gasteromycetes.
„ soeffoe J.	Ipomoea mammosa Chois.	Convolvulaceae.
„ taun taun M.	Dioscorea spiculata Bl.	Dioscoreae.
„ torana M.	„ „ „	„
„ wolanda R.	Solanum tuberosum L.	Solanaceae.
Oebar Mand.	Sizygium jambolanum DC.	Myrtaceae.
Oedani J.	Quisqualis indica Bl.	Combretaceae.
Oedar-oedar J.	Cassia pumila Lour.	Papilionaceae.
Oedelan J.	Eriocaulon Gron. spec.	Eriocauloneae.
Oedjen sapi J.	Ruhus javanicus Bl.	Rosaceae.
Oedjong atap M.	Baeckea frutescens L.	Myrtaceae.
„ rahab M.	„ „ L.	„
Oedoe lada S. & Oedoel-adal S.	Baliospermum axillare Bl.	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Oeët Bd.	Dolichos sinensis DC.	Papilionaceae.
Oega T.	Saccharum officinarum L.	Gramineae.
Oega-oega T.	Costus speciosus Sm.	Zingiberaceae.
Oege-baja T.	Amarantus polygamus Wld.	Amarantaceae.
	„ tristis Lour.	„
„ bira T.	Basella rubra L.	Chenopodeae.
„ ginotti T.	Agaricus djamor Tr.	Hymenomycetes.
„ jabba T.	Cardiopteris moluccana Bl.	Sapindaceae.
	Bryonia grandis Lour.	Cucurbitaceae.
	Dioscorea Cliffortiana Lam.	Dioscoreae.
„ kelo T.	Moringa pterygosperma Grtn.	Moringeae.
	„ polygona DC.	„
Oehij Amb.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
„ kastela Amb.	Convolvulus batatas L.	Convolvulaceae.
Oeja-oejaän J.	Ficus polycarpa Rxb.	Moreae.
	„ coronata Rwdt.	„
Oekka Amb.	Aralia chinensis L.	Araliaceae.
Oekken Amb.	Erythrina dioica DC.	Papilionaceae.
„ ewan Amb.	Ochna squarrosa L.	Ochnaceae.
„ laki-laki Amb.	Tabernaemontana bovina Lour.	Apocynaceae.
Oekkoe manjoffoe T.	Poa plumosa Rtz.	Gramineae.
Oekoe-oekoe Bl.	Ocimum gratissimum L.	Labiatae.
Oelang-oelang R.	Ficus racemosa Bl.	Moreae.
Oelat Amb.	Agaricus sajor kajoe Tr.	Hymenomycetes.
„ hatoe Amb.	„ tuber regium Tr.	„
	Pachyma tuber regium Tr.	Gasteromycetes.
Oelerum Amb.	Dracontomelum sylvestre Bl.	Spodiaceae.
Oelet J.	Boehmeria diversifolia Miq.	Urticaceae.
Oelit Amb.	Poupartia dulcis Bl.	Spodiaceae.
Oeloelon Ht.	Dracontomelon sylvestre Bl.	„
Oemare Amb.	Artocarpus incisa L.	Artocarpeae.
Oembel-oembellan J	Sauraya bracteosa DC.	Ternstroemiaceae.
Oemboe-endoeroe J.	Caryota urens L.	Palmae.
Oendi Bl. & Oendis Bl.	Cajanus flavus DC.	Papilionaceae.
Oendor-oendor J. & [Bl.	Achyranthes bidentata Bl. var. [elongata.	Amarantaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Desmoschaeta prostrata DC.	Amarantaceae.
Oenglien R.	Memecylon trinerve DC.	Memecyleae.
Oenik Mand.	Curcuma longa L.	Zingiberaceae.
Oenin Amb.	„ „ „	„
„ pakkey Amb.	Zingiber cassumunar Ryb.	„
Oenti Bg.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
„ djawa Mak.	Carica papaya L.	Papayaceae.
„ oenti Mak.	„ „ „	„
Oenting Mak.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
Oentj-oetj Mak.	Aegiceras majus L.	Aegicereae.
Oe-oejahan S.	Elatostema laevigatum Hsskl.	Urticaceae.
Oepan-oepan J.	Dichrocephala DC. spec.	Compositae.
Oeparim Lh.	Croton pavana Ham. ?	Euphorbiaceae.
Oepas antjar S.	Antiaris toxicaria Lesch.	Artocarpeae.
„ bidji M.	Sophora tomentosa DC.	Papilionaceae.
„ kamaroengi T.	„ „ „	„
„ laki-laki M.	Lactaria salubris Rmph.	Apocynaceae.
„ massou T.	Soulamea amara DC.	Polygaleae.
„ poetie Amb.	„ „ „	„
„ radja M.	Antiaris toxicaria Lesch.	Artocarpeae.
„ tieute M.	Strychnos tieute Lesch.	Loganiaceae.
Oerang-oerangan J.	Leucocnide dichotoma Miq.	Urticaceae.
	Pouzolzia pentrudra Bnnt.	„
Oeréan J.	Tacca pinnatifida L.	Taccaceae.
Oereul Cr.	Casuarina equisetifolia L.	Casuarineae.
Oeri Bd.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
„ bengala Ht.	Ananassa sativa Lindl.	Bromeliaceae.
Oerioma T.	Calamus pisicarpus Bl.	Palmae.
	Flagellaria indica L.	Flagellarieae.
Oeris-oerisan (?).	Grewia glabra Bl.	Tiliaceae.
	„ odorata Bl.	„
Oerit Amb. &		
„ -ehoe Amb.	Poupartia dulcis Bl.	Spodiaceae.
Oero-oroet S.	Paederia densiflora Miq.	Rubiaceae.
Oeroe pikkal Ul.	Agaricus tuber regium Tr.	Hymenomycetes.
	Pachyma tuber regium Tr.	Gasteromycetes.
„ weroe Amb.	Pittosporum Rumphii Pütterl.	Pittosporeae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Oesi-oesi J.	Hibiscus surattensis L.	Malvaceae.
Oesoeng-boegang S.	Ixora salicifolia DC.	Rubiaceae.
	„ fulgens Rxb.	„
	Psychotria robusta Bl.	„
	„ lurida Bl.	„
Oesse ala Bd.	Citrus medica L. var.	Aurantiaceae.
„ krawo Bl.	„ limonellus Hsskl.	„
„ mettin Bd &Amb	„ fusca DC.	„
Oessi ela bal Amb.	Papeda Rumphii Hsskl.	„
„ helawan Amb.	Citrus limonellus Hsskl. var.	„
„ lapia Amb.	Papeda Rumphii Hsskl.	„
„ meloemëit Amb.	Citrus hystrix DC.	„
„ wale Amb.	„ medica L. var.	„
Oeteren Amb.	Dracontomelon sylvestre Bl.	Spodiaceae.
Oeteri NG.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Oetji-oetji J.	Rubus parvifolius L.	Rosaceae.
	Hydrocotyle L. spec.	Umbellifolliferae.
Oetta aman Amb.	Achyranthes bidentata Bl. var. [elongata.	Amarantaceae.
	Desmoschaeta prostrata DC.	„
„ aul Ht.	Bambusa verticillata Wld.	Gramineae.
„ aux Lt.	„ „ „	„
„ baën Amb.	Amarantus polygamus Wld.	Amarantaceae.
„ baja Amb.	„ tristis Lour.	„
„ batoe Amb.	Dodonaea triquetra DC.	Sapindaceae.
„ bira Amb.	Basella rubra L.	Chenopodeae.
„ hatoe Ht.	Begonia tuberosa Dryand.	Begoniaceae.
	Agaricus tuber regium Tr.	Hymenomycetes.
	Pachyma tuber regium Tr.	Gasteromycetes.
„ lala Amb.	Dioscorea Cliffortiana Lam.	Dioscoreae.
	Cardiopteris moluccana Bl.	Sapindaceae.
„ lapia lari Amb.	Trichosanthes trifoliata DC.	Cucurbitaceae.
„ lau kana Amb.	Calamus equestris Wld.	Palmae.
„ mahoe Amb.	Cardiospermum helicacabum L.	Sapindaceae.
	Bryonia grandis Lour.	Cucurbitaceae.
„ manoek Amb.	Cassia fistula L.	Papilionaceae.
	„ sophora L.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Cassia tora L.	Papilionaceae.
Oetta niwel Amb.	Helminthostachys dulcis Kaulf.	Ophioglosseae.
	Cycas pectinata Hmlt.	Cycadeaceae.
„ nuër Amb.	„ „ „	„
Oetta poetie Amb.	Agaricus tuber regium Tr.	Hymenomycetes.
	Pachyma tuber regium Tr.	Gasteromycetes.
„ renoet Amb.	Basella rubra L.	Chenopodeae.
„ sasuum Lt.	Ficus glomerata Rxb.	Moreae.
„ soä Amb.	Gnetum gnemon L.	Gnetaceae.
„ toboe Amb.	Desmodium umbellatum DC.	Papilionaceae.
„ tuër Amb.	Cardiopteris moluccana Bl.	Sapindaceae.
	Dioscorea Cliffortiana Lam.	Dioscoreaa.
„ wani Amb.	Bambusa aspera R. & S.	Gramineae.
„ waïi Amb.	Diplazium malabaricum Spr.	Polypodiaceae.
Oewer Bd.	Jambosa aquaea Rmph.	Myrtaceae.
Ohoepaë tanah Cr.	Neuburgia musculiformis Miq.	Apocyneae.
Ohopaë Mol.	Cerbera lactaria Hmlt.	„
Oi-mo-a Ch.	Corchorus capsularis L.	Tiliaceae.
Oyong S. J.	Luffa foetida Cav.	Cucurbitaceae.
	„ pentandra Rxb.	„
	„ cordifolia Bl.	„
Ojot M.	zie Aroy S.	
„ djambai M.	Dorstenia Plum.? spec. nov. Z. [& M.	Moreae.
„ gember S.	Vahea gummifera Lam.	Apocyneae.
„ jaha S.	Combretum punctatum Bl.	Combretaceae.
„ ketjil M.	Ipomoea obscura Chois.	Convolvulaceae.
	Convolvulus parviflorus Vhl.	„
„ lomboë (?).	Stephania capitata Sprg.	Cucurbitaceae.
„ poetie M.	Mikania volubilis Wld.	Compositae.
„ sisier M. S.	Tournefortia tetrandra Bl.	Asperifoliae.
„ tjoempol kikis S.	Anodendron coriaceum Miq.	Apocynaceae.
„ tjoetjoerian M.	Hippocratea indica L.	Hippocrateaceae.
Okkir Lt.	Cyminosma resinosa Lour.	Xanthoxylaceae.
Olaär Amb.	Cissus glauca Rxb.	Ampelideae.
Ola-ola Ht.	Gumira integrifolia Hsskl.	Verbenaceae.
Olassi M.	Echinus trisulcus Lour.	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Oli-oli T.	Entada pursata DC.	Mimoseae.
Oloeloe Amb.	Gumira integrifolia Hsskl.	Verbenaceae.
Ompo-ompo Mand.	Haemanthus puniceum Jcq.	Amaryllideae.
Ondo Boet.	Dioscorea hirsuta Bl.	Dioscoreae.
Onjam S.	Antidesma paniculatum Ryb.	Antidesmeae.
Opossy Cel.	Pinaga oryzaeformis Rmph. of	Palmae.
	Ptychosperma saxatilis Bl.	„
Oppa Boet.	Dioscorea aculeata L.	Dioscoreae.
Orang-aring J.	Wollastonia biflora DC.	Compositae.
Orang-orang J. M.	Ageratum conyzoides L.	„
	Pouzolzia (Urtica) ovalis Miq.	Urticaceae.
„ „ „ „	„ („) glomerata Hsskl.	„
Osjegoe J.	Quisqualis pubescens.	Combretaceae.
Ossil Ht.	Entada pursata DC.	Mimoseae.
Ou Ch.	Alocasia indica Schott.	Aroideae.
	Colocasia antiquorum Schott.	„
Ou-bak Ch.	Ebenoxylon verum Lour.	Ebenaceae.
Oudjanjan Bo.	Calamus caesius Bl.	Palmae.
Ouw Amb.	Mangifera membranacea Bl.	Anacardiaceae.
	„ glauca Bl.	„
Ouw-mwah Ch.	Linum usitatissimum L.	Lineae.
Owa NG.	Cocos nucifera L.	Palmae.
	P.	
Padang biloelang Bl.	Eleusine aegyptiaca Rxb.	Gramineae.
	„ indica Trin.	„
„ jerak Bl.	Oplismenos bromoides R. & S.	„
	„ Burmanni R. & S.	„
„ pingiris Bl.	Scleria flabellum Sw.	Cyperaceae.
Paddie M. R. J. & Bl.	Oryza sativa L. cum variet:	Gramineae.
	b parêh rôhgol.	
	c „ goendil.	
	d „ majang poetie.	
	e „ „ burrum.	
	f „ angsana.	

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	g parêh syngoel.	
	h „ salak.	
	i „ mataram.	
	k „ landoeng.	
Paddie djawa M.	Pennisetum macrochaëton Jcq.	Gramineae.
„ ketan kadoet M.	Oryza glutinosa Lour.	
„ „ poetih M.	„ „ „ ., var.	
„ rawa M.		
„ songonegoro S.	„ montana Lour.	
„ tjerreh S.		
„ poeloet R.	Oryza glutinosa Lour.	„
Padosarie M.Sum.Wk.	Ophioxylon quinata Miq.	Apocyneae.
Paepe sajor J.	Gymnema sylvestre RBr.	Asclepiadeae.
Pagatpat Phil.	Sonneratia pagatpat Blanco.	Myrtaceae.
Pahoe R.	Mangifera membranacea Bl.	Anacardiaceae.
Paya mata Amb.	Kyllingia monocephala Wld.	Cyperaceae.
Paydoh Bl.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
Pay-wong Ch.	Rheum emodum Wall. (radix).	Polygoneae.
Pajong laut Malabar.	Aegiceras minus Wld.	Aegicereae.
Pa-kho Ch.		
Pi-kha Ch.	Illicium anisatum L.	Magnoliaceae.
Pakka ketjil M.	Lycopodium plumosum L.	Lycopodiaceae.
Pakkies M.	Filices L.	Filices.
	Cycas L.	Cycadeaceae.
	Diplazium malabaricum Sprg.	Polypodiaceae.
	Polypodium papillosum Bl.	„
„ galen J.	Cyathea leucophaës Hsskl.	„
„ oetan M.	„ arborea Wld.	„
„ taai J.	Cycas revoluta Thnb.	Cycadeaceae.
„ tjeboek J.	Gleichenia Hermanni RBr.	Gleicheniaceae.
Pakoe S. M. J. Bl.	Filices L.	Filices.
	Cycades L.	Cycadeaceae.
	Diplazium malabaricum Sprg.	Polypodiaceae.
„ aloes M.	Cheilanthes tenuifolia Wld.	„
„ andam S.	Mesosurus dichotomus Hsskl. [var. *c* pubiger.	„
„ badak S.	Cycas circinalis L.	Cycadeaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Cycas pectinata Hmlt.	Cycadeaceae.
Pakoe bangkong S.	Marattia sambucina L.	Marattiaceae.
„ besaar J.	Polypodium simile L.	Polypodiaceae.
„ dibatan Bl.	Cyathea arborea Wld.	„
„ dioek S.	Helminthostachys dulcis Kaulf.	Ophioglosseae.
„ djoekka S.	Filix L. spec. incert.	Filices.
„ hadjie S. M. R.	Cycas circinalis L.	Cycadeaceae.
	„ pectinata Hmlt.	„
„ hantam J.	Polypodium lineare L.	Polypodiaceae.
„ haroepat S.	Taenitis blechnoides Wld.	„
„ hoerang S.	Blechnum pyrophilum Bl.	„
	Nephrodium exaltatum RBr.	„
	Blechnum orientale L.	„
„ kadal S.	Davallia pentaphylla Bl.	„
	„ mucronata Bl.	„
	„ flaccida RBr.	„
„ kapal S. M.	Nephrodium lanuginosum Hsskl	„
„ katakka S. of		
„ kadakka S.	Filicum spec. permultae pseudo-[parasiticae; Acrostichum, [Grammitis, Niphobolus, Vit-[taria, Polypodium Asple-[nium, etc. (Hasskarl).	
„ kawat S.	Polypodium phymatodes L.	„
„ ketjil M.	Cheilanthes tenuifolia Wld.	„
„ kidang S. M.	Alsophila laurida Endl.	„
„ koempaai S.	Vittaria intermedia Bl.	„
	„ angustifolia Bl.	„
	„ pusilla Bl.	„
„ lehat S.	Polypodium fecundum Hsskl.	„
	„ adfine RBr.	„
„ meirah M.	Lomaria scandens Wld.	„
„ menjangan S.M.	zie P. oentjal S.	
„ moending gedeh.	Angiopteris erecta Kaulf.	Marattiaceae.
„ „ leutiek S.	Marattea sylvatica Bl.	„
„ njereh S.	Nephrodium ensifolium Bl.	Polypodiaceae.
	Aspidium exaltatum Sw.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Aspidium Schkuhrii Bl.	Polypodiaceae.
Pakoe njereh leuwung [S.	Davallia biserrata Bl.	„
„ oedang M.	Lomaria scandens Wld.	„
„ oentjal S.	Acrostichum alcicorne L.	„
	Nephrodium musaefolium Bl.	„
„ oetan M.	Cyathea arborea Wld.	„
„ „ J.	Polypodium glabrum Brm.	„
„ pohon M.	Cyathea arborea Wld.	„
„ rambat Bl.	Lygodium microphyllum RBr.	Schizaeaceae.
„ tihang S. M. R.	Cyathea arborea Wld.	Polypodiaceae.
	„ javanica Bl.	„
	Nephrodium pallidum Hsskl.	„
	Alsophila extensa RBr.	„
	Cycas circinalis L.	Cycadeaceae.
„ „ boddas S.	Alsophila glauca Endl.	Polypodiaceae.
„ „ burrum ge- [deh S.	„ lurida Endl.	„
„ „ „ leutiek S.	Polypodium ferox Hsskl.	„
„ „ hiedung S.	Cyathea medullaris Sw. var. *g.* [tripinnata Hk.	„
„ „ itam S.	„ javanica Bl.	„
„ „ tambaga S.	„ Walkerae Hk.	„
„ sorok radja S.	Nepenthes gymnamphora Wld.	Nepentheae.
Pala S. M. R.	Myristica fragrans Houtt.	Myristicaceae.
„ ala manay Amb.	„ salicifolia Wld.	„
„ foeker Bd.	„ fatua Houtt.	„
„ laki laki M.	„ „ „	„
„ oetan Amb.	„ „ „	„
„ „ M.	„ salicifolia Wld.	„
Palaglar S.	Dipterocarpus trinervis Bl.	Dipterocarpeae.
	„ gracilis Bl.	„
„ beurriet S.	„ Grtn. spec. bantam.	„
	Sponia annulata F. & Bndk.	Celtideae.
	Mastixia trichotoma Bl.	Corneae.
„ mienjak S.	„ „ „	„
	Ditperocarpus trinervis Bl.	Dipterocarpeae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Dipterocarpus retusus Bl.	Dipterocarpeae.
Palaglar tengo S.	„ gracilis Bl.	„
Palala Amb.	Myristica fatua Houtt.	Myristicaceae.
„ boerong M.	„ salicifolia Wld.	„
„ dawon ketjil M.	„ tingens Bl.	„
„ kanari M.	„ canariformis Bl.	„
„ ketjil M.	„ globularia Lam.	„
„ laun maun Amb.	„ tingens Bl.	„
Palangontan S.	Leiocarpus arboreus Bl.	Euphorbiaceae.
Palas Bo.	Calamus ciliaris Bl.	Palmae.
Palawan Bk. „ boeboer Bk. „ toedak Bk. „ toengouw Bk.	Tristania obovata Bnnt.	Myrtaceae.
„ S.	Combretum trifoliatum Vent.	Combretaceae.
Pale Amb.	Vitex cofassus Bl.	Verbenaceae.
Palean Amb.	Nipa fruticosa Thnb.	Palmae.
Paloe-dengen J.	Chloranthus spicatus Bl.	Chloranthaceae.
Paloen Amb.	Ptychosperma Rumphii Bl.	Palmae.
	Bruguiera Rheedii Bl.	Rhizophorae.
Paloenen paroen Amb.	Caryota Rumphiana Bl.	Palmae.
Pambong J.	Dasyloma laciniatum Miq.	Umbelliferae.
Panawa soffo T.	Sophora heptaphylla L. of	Papilionaceae.
	„ tomentosa DC.	„
Panawar M.	Luffa catou-picinna DC.	Cucurbitaceae.
„ bëas S.	Prosthesia javanica Bl.	Violarieae.
	Stematura javanica Hsskl.	?
	Lepionurus sylvestris Bl.	Olacineae.
	Gelonium glomerulatum Bl.	Euphorbiaceae.
	Euphorbiaceae RBr. spec. inc. [bantam.	
„ pittis M.	Soulamea amara DC.	Soulameae.
Pan-dan Ch. Bo.	Pandanus odoratissimus L.	Pandaneae.
Pandan aren J.	„ bagea Miq.	„
„ bebaauw M.	„ latifolius Rmph.	„
„ boeboe M.	„ odoratissimus L.	„
„ goenong M.	„ conoideus Lam.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Pandanus montanus Miq.	Pandaneae.
Pandan kastoerie A.	„ moschatus Rmph.	„
„ ketjil M.	„ humilis Wld.	„
„ laut gedeh S.M.	„ spurius Rmph.	„
„ lawoet S.	„ repens Rmph.	„
„ lengis Bl.	„ moschatus Rmph.	„
„ laut leutiek S.	„ littoralis Jngh.	„
„ matti M.	„ spurius Rmph.	„
„ meirah M.	Freycinetia strobilifera Bl.	„
„ oetan M.	Pandanus conoideus Lam.	„
	„ sylvestris Pmph.	„
„ orang J.	„ samak Hsskl.	„
„ passir J.	„ littoralis Jngh.	„
„ poedak R.	„ inermis Rwdt.	„
„ poetie R.	„ leucacanthus Hsskl.	„
„ rampeh besaar M.	„ latifolius Rmph.	„
„ „ ketjil M.	„ „ Rmph. var. minor [Hsskl.	„
„ rie J.	„ samak Hsskl.	„
„ sammak. S.	„ „ „	„
„ sarenseng S.	„ humilis Wld.	„
„ tali M.	Freycinetia strobilifera Bl.	„
„ tjaiM.Sum.Wk.	Morinda rigida Miq.	Rubiaceae.
„ tikar M. R.	Pandanus samak Hsskl.	Pandaneae.
„ wang J.	„ bagea Miq.	„
Pandjal kidang Ban- [tam.	Elaeocarpus L. spec. bantam.	Tiliaceae.
Pandjoe kitar J.	Hyrtanandra (Urtica) hirta Miq.	Urticaceae.
Pandehga S. J.	Pandanus samak Hsskl.	Pandaneae.
Pandotan J.	Polygonum reticulatum de Br. [var. *e* macrophyllum.	Polygoneae.
Pangais monjet J.	Lygodium circinatum Sw.	Schizaeaceae.
Pangang S.	Hedera glomerulata DC.	Araliaceae.
	Macropanax glomerulatum Miq.	„
	Trevesia sundaica Miq.	„
„ piit S.	Aralia javanica Miq.	„
„ poejoe S.	Macropanax floribundum Miq.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Pangang poejoe S.	Palatropia serrata Miq.	Araliaceae.
	„ aromatica Miq.	„
Pangang tapok S.	„ tomentosa Miq.	„
Panggaga J.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
Pangi M. Bl. Mak.	Pangium edule Rwdt.	Pangiaceae.
Panglaai S. of		
Pangleh S.	Zingiber gramineum Bl.	Zingiberaceae.
Panglar S.	Aglaja argentea Bl.	Meliaceae.
	Melia argentea Bl.	„
	Dysoxylon Bl. spec.	„
Pangran Mak.	Ananassa sativa Lindl.	Bromeliaceae.
Panigawong J.	Hydrocyle asiatica L.	Umbelliferae.
Pany Boet.	Pangium edule Rwdt.	Pangiaceae.
Pankolang J.	Alpinia gigantea Bl.	Zingiberaceae.
Panrang Mak.	Pandanus humilis Wld.	Pandaneae.
Pantjahan (?).	Baliospermum axillare Bl.	Euphorbiaceae.
Pentjahar M.	Croton tiglium Hmlt.	„
Pantsja J. &		
„ loho J.	Cladostachys muricata Don.	Amarantaceae.
„ sonno J.	Menispermum cordifolium Wld.	Menispermeae.
Papadjaran S.	Actegeton sarmentosum Bl.	Celastrineae.
Papaya M. R.	Carica papaya L.	Papayaceae.
„ oetan M. Amb.	Eupteron nodosum Miq.	Araliaceae.
Papayta T.	Curanga amara DC.	Scrophularineae.
Papareh oetan M.	Momordica balsmina L.	Cucurbitaceae.
Paparehan S.	Blepharochloa Endl.	Gramineae.
	Hygrorhiza ciliata Nees.	„
Paparihan Amb.	Momordica charantia L.	Cucurbitaceae.
„ abbar Amb.	„ balsamina L. ?	„
Papassang M. Bl. &		
„ lalakki S.	Coccinia Wightiana Roemer.	„
„ kali S.	Knoxia mollis RBr.	Rubiaceae.
Papeda R.	Dialium indum L.	Papilionaceae.
„ papoewa R.	Nothopanax fruticosum Miq.	Araliaceae.
Papey aloes M.	Lygodium microphyllum RBr.	Schizaeaceae.
Papi Amb.	Periploca mauritiana Poir.	Asclepiadeae.
	Cynanchum tenellum ? Encycl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Pappe pauna Amb.	Cassia fistula L.	Papilionaceae.
Pappetale Lh.	Paritium tiliaceum Hil.	Malvaceae.
Papari Cr.	Aegiceras minus Wld.	Aegicereae.
Parahoeloe gedeh S.	Amomum aculeatum Rxb.	Zingiberaceae.
„ leutiek S.	„ gracile Bl.	„
	„ ciliatum Bl.	„
Paralli Mak.	Papeda Rumphii Hsskl.	Aurantiaceae.
Parang Amb.	Entada pursaetha DC.	Mimoseae.
„ Mak.	Pandanus humilis Rmph.	Pandaneae.
Paranjeli J.	Canthium glabrum Bl.	Rubiaceae.
Parrassi S.	Curculigo recurvata Dryand.	Hypoxideae
Pare T.	Areca catechu L.	Palmae.
Pareh S.	Oryza sativa L.	Gramineae.
	Endiandra rubescens Bl.	Laurineae.
„ ayam M. J.	Momordica kharantia L.	Cucurbitaceae.
„ djambang S.	Oryza sativa L., var. subulata.	Gramineae.
„ rogol S.	„ „ „, var. calvescens.	
„ goendil S.	„ „ „, var. submutica.	
„ majang burrum [S.	„ „ „, var. rubra.	
„ „ boddas S.	„ „ „, var. alba.	
„ angsana S.	„ „ „, var. haematelytra.	
„ singoel S.	„ „ „, var. rhodosperma.	
„ salak S.	„ „ „, var. acutiligula.	
„ mataram S.	„ „ „, var. flaviseta.	
„ landoeng S.	„ „ „, var. flavescens.	
Parena Amb.	Nipa fruticosa Thnb.	Palmae.
Pareng R.	Mimosa scandens Wld.	Mimoseae.
Parengpeng S.	Rottlera javanica Hsskl.	Euphorbiaceae.
Pari boddas S.	Alocasia ? variegata C. Koch & [Bouché.	Aroideae.
Pariahan kalak S.	Zehneria exasperata Mip.	Cucurbitaceae.
	„ mucronata Miq.	„
Parianom J.	Cardiopteris lobata Wall.	Sapindaceae.
Paritjôtô J.	Medinella speciosa Bl.	Melastomaceae.
	„ intermedia Bl.	„
	„ javanensis Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Medinella Horsfieldi Miq.	Melastomaceae.
Paroen Amb.	Bruguiera Rheedii Bl.	Rhizophoreae.
„ maun Amb.	Ptychosperma Rumphii Bl.	Palmae.
Parran Amb.	Entada pursaetha DC.	Mimoseae.
„ ketjil M.	Mucuna nigricans Std. Nom.	Papilionaceae.
„ mette M. Amb.	„ „ „ „	„
Parria gingie S.	Bryonopsis mucronata Bl.	Cucurbitaceae.
Parrie S.	Mangifera indica L. var. par. Bl.	Anacardiaceae.
	„ laurina Bl. var. *e* parrie.	„
„ koerang S.	„ „ Bl. var. *b* macrocarpa.	„
„ kembang S.	„ „ Bl. var. *i* pallens.	„
Paschaga oetan ke- [tjil J.	Ipomoea reniformis Chois.	Convolvulaceae.
Pa-sjoe Ch. Bo.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.
Paspassan M. Bl.	Bryonia grandis Lour.	Cucurbitaceae.
Passal Amb.	Vitex cofassus Bl.	Verbenaceae.
Passan J.	Bryonia grandis Lour.	Cucurbitaceae.
„ S.	Quercus L. spec. plurimae.	Cupuliferae.
	„ sundaica Bl.	„
	„ spicata Sm.	„
	„ pruinosa Bl.	„
	„ sphacelata Bl.	„
	„ Korthalsii Bl.	„
	„ glutinosa Bl.	„
	„ pallida Bl.	„
	„ turbinata Bl.	„
„ batoe S.	Lithocarpus javensis Bl.	„
„ betoel S.	Quercus pseudo-molucca Bl.	„
„ gedeh S.	„ pinanga Bl.	„
„ hieries S	„ gemelliflora Bl.	„
„ kajang S.	„ pruinosa Bl.	„
	„ daphnoidea Bl.	„
„ kapot J.	„ elegans Bl.	„
„ kalimborot S.	„ pseudo-molucca Bl.	„
	„ thelecarpa Miq.	„
„ kihioer S.	„ sundaica Bl.	„
„ koppia S.	„ rotundata Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Passan lalakki S.	Quercus elegans Bl.	Cupuliferae.
	„ spicata Sm.	„
	„ glutinosa Bl.	„
„ laut S.	„ littoralis Bl.	„
„ mienjak S.	„ pruinosa Bl.	„
„ pinang S.	„ pinanga Bl.	„
„ soesoe S. J.	„ thelecarpa Miq.	„
	„ pseudo-moluoca Bl. var.	„
	„ „ *b* incrassata.	„
„ tapok S.	„ rotundata Bl.	„
„ tjotjok S.	„ costata Bl.	„
Passisir M.	Daemonorops hystrix Mrt.	Palmae.
Patada. Mak.	Sonneratia acida DC.	Myrtaceae.
	„ alba EC.	„
Patakkar T.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Patala moedi J.	Sphaeranth. microcephalus Wld.	Compositae.
Patat S.	Dehaasia cuneata Bl.	Laurineae.
	Phrynium latifolium Bl.	Cannaceae.
„ lipoeng S.	„ „ „	„
„ sagoe S.	Maranta indica L.	„
Pate-abbal Ht.	Inga saponaria DC.	Mimoseae.
Pati-ati J.	Tridesmis formosa (Bl ?)	Hypericineae.
Patikan J.	Euphorbia thymifolia Wld.	Euphorbiaceae.
Patina J.	Hibiscus mutabilis L.	Malvaceae.
Patjar S. J. Bl.	Murraya exotica L.	Aurantiaceae.
	Lausonia alba Lam.	Lythrarieae.
„ aijer M.	Impatiens balsamina L.	Balsamineae.
	Jussiaea repens L.	Oenothereae.
	Aeschymenes sesamoides DC.	Bignoniaceae?
„ banjoe J.	Impatiens cornuta L.	Balsaminae.
„ djawa M. J.	Lausonia spinosa L.	Lythrarieae.
„ goenong S.	Pachyderma javanicum Bl.	Oleaceae.
„ koekoe S.	Balsamina hortensis Dsv.	Balsamineae.
„ „ M. R.	Lawsonia alba Lam.	Lythrarieae.
„ leuwung S.	Balsamina latifolia Bl.	Balsamineae.
	„ javanica Bl.	„
	„ micrantha Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Patjar petok J. & Bl.	Lausonia alba Lam.	Lythrarieae.
„ tjalong J.	„ inermis L.	„
„ tjina S. M. R.	„ alba Lam.	„
	„ spinosa L.	„
	Impatiens balsamina L.	Balsamineae.
	Aglaja odorata Lam.	Meliaceae.
Patjee J.	Morindo citrifolia L.	Rubiaceae.
Patjieng S. J.	Costus speciosus Sm.	Zingiberaceae.
	„ sericea Bl.	„
„ dawar (?).	„ globosa Bl.	„
„ leutiek S.	„ minina Hsskl.	„
Patma J.	Rafflesia patma Bl.	Rafflesiaceae.
„ R.	Nelumbium speciosum Wld.	Nelumboneae.
Patoek gagak S.	Commelijna paludosa Bl.	Commelijnaceae.
	Thunbergia javanica Grtn. fs.	Acanthaceae.
Patoekoe Cel.	Cycas Thouarsii RBr.	Cycadeaceae.
	„ circinalis L.	„
Patok bebêk J.	Bryophyllum calycinum Slsb.	Crassulaceae.
Patrakombala S.	Poinciania pulcherrima L.	Papilionaceae.
Pa-tse Ch Bo.	Psidium guajava Rdd.	Myrtaceae.
Patta-kamoedi M.	Emilia sonchifolia DC.	Compositae.
„ toelang R.	Euphorbia tirucalli L.	Euphorbiaceae.
Pattal J.	Phrynium capitatum Bl.	Cannaceae.
Pattene Mak.	Pterocarpus indicus DC.	Papilionaceae.
Patti lalar J.	Picrasma javanica Bl.	Xanthoxylaceae.
	Brucea Mill. spec.	„
Patti-oelar J.	Ophiorrhiza mungos L.	Rubiaceae.
Pattikan J.	Sonirila heterophylla Jck.	Melastomaceae.
Pattong S.	Flemingia stricta Ryb.	Papilionaceae.
Pau Bd.	Mangifera altissima Blanco.	Anacardiaceae.
Pawan R.	Clerodendrum inerme Grtn.	Verbenaceae.
Pedas J.	Piper nigrum L.	Piperaceae.
Pedalen S.	Macropanax floribundum Miq.	Araliaceae.
Pedij Bl.	Ptychosperma Rumphii Bl.	Palmae.
Peding poetie Mand.	Graptophyllum hortense Ns. alb.	Acanthaceae.
Peher S.	Ficus saxatilis Bl.	Moreae.
	„ ribes Rwdt.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Ficus heteropleura Bl.	Moreae.
Peh-sjia-ljoe Ch.	Punica granatum L.	Myrtaceae.
Pehtekan J.	Nertera depressa Bks.	Rubiaceae.
Peijlale Lh.	Ficus tsjela Hmlt.	Moreae.
Pekan R.	Jasminum grandiflorum (Bl ?)	Jasmineae.
Pele-tjedangan M. Bl.	Vallaris pergulana Brm.	Apocynaceae.
Peloetan M.	Urena lobata L.	Malvoceae.
Penaga Mand.	Ficus elastica Ryb.	Moreae.
Penawar-bëas S.	Urtica spinosa Bl.	Urticaceae.
Pendjalinan J.	Prunus Junghuhniana Miq.	Amygdaleae.
Pengan M.	Scindapsus ? Rumphii Miq.	Aroideae.
Penggaga J.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
Penjalin J.	Daemonorops melanochaetes Bl.	Palmae.
„ -tjatjing J.	Calamus ciliaris Bl.	„
Penjalinan S.	Cyperus melanocephalus Miq.	Cyperaceae.
	„ Junghuhnii Miq.	„
Pentis J.	Morinda citrifolia L. (fructus [immaturus.	Rubiaceae.
Pepatisan (?).	Bignonia carnosa Rwdt.	Bignoniaceae.
Pepe-oetan S.	Oxystelma esculentum RBr.	Asclepiadeae.
Pepe-pepe Mak.	Avicennia tomentosa Wld.	Avicennieae.
Pepere-pepetan S.	Justicia coerulea Bl.	Acanthaceae.
Pepinjo-tikoes M.	Aechmandra indica RBr.	Cucurbitaceae.
Pereng S.	Ficus rigida Bl.	Moreae.
	„ cuspidata Rwdt.	„
	„ ribes Rwdt.	„
	„ saxatilis Bl.	„
„ gantong S.	„ diversifolia Bl.	„
	„ disticha Bl.	„
„ lumboet S.	„ cuspidata Bl.	„
Perkottat S.	Viburnum Junghuhnii Mi.	Lonicereae.
Peron J.	Menispermum cocculus L.	Menispermaceae.
Perpat-ketjil (?).	Aegiceras majus Grtn.	Aegicereae.
Pertjah R.	Isonandra gutta Hk.	Sapotaceae.
Petasi J.	Chamaebuxus venenosa Hsskl.	Polygaleae.
Pete Ht.	Dioscorea pentaphylla L.	Dioscoreae.
Peteh S. M. R.	Parkia africana RBr.	Mimoseae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Parkia speciosa Hsskl.	Mimoseae.
Peteh zeilon J.	Leucaena glauca Bnth.	„
Peteka R.	Citrullus edulis Spch.	Cucurbitaceae.
Petola R.	Momordica charantia L.	„
„ bengala M.	Luffa acutangula DC.	„
„ oelar M.	Trichosanthes anguina L.	„
„ oetan M.	Luffa pentandra Ryb.	„
	„ sylvestris Miq.	„
„ pandjang M.	„ petola DC.	„
„ tjina M.	„ „ „	„
Pettet-soreh S.	Desmodium polycarpum DC.	Papilionaceae.
Peupeutjangan-laut [S. M.	Peliosanthes javanica Hsskl.	Ophiopogoneae.
Peurries S.	Leiocarpus fruticosus Bl.	Euphorbiaceae.
	Antidesma L. spec. bantam.	Antidesmeae.
	Anonaceae Dun. spec. bant. inct.	
Peusong S.	Dichrostachys cinerea W. & A.	Mimoseae.
Pidada S.	Soneratia acida DC.	Myrtaceae.
Piedji J.	Pinanga Rmph. spec.	Palmae.
Pie-ma Ch. Bo.	Ricinus africanus Wld.	Euphorbiaceae.
Pietjietan M.	Lansium domesticum Jck. var. [*b* piedjetan Hsskl.	Meliaceae.
Pietjong S.	Pangium edule Rwdt.	Pangiaceae.
Pigagan J.	Commelijna agraria Krth.	Commelijnaceae.
Pih-pholh Ch.	Piper longum L.	Piperaceae.
Pikkat Bl.	Entada pursata DC.	Mimoseae.
Pilang S. J.	Pithecolobium umbellatum Bnth.	„
	Acacia leucophlaea Wld.	„
„ gedeh S.	Inga umbellata Wld.	„
„ leutiek S.	Dichrostachys cinerea W. & A.	„
Pinang M. R.	zie Djambeh S.	
„ besaar M.	Calyptrocalyx spicatus Bl.	Palmae.
„ boeboe S.	Areca alba Rmph.	„
„ boerong. M.	Ptychosperma malayana Miq.	„
„ gomoetoe Amb.	Areca glandiformis Bl.	„
„ kalappa M.	Ptychosperma ? calapparia Miq.	„
„ lansa Amb.	Areca glandiformis Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Pinang loelloeng S.	Areca alba Rmph.	Palmae.
„ loendoeng S.	„ „ „	„
„ oetan M. J.	Pinanga Kuhlii Bl.	„
	Calyptrocalyx spicatus Bl.	„
„ „ ketjil M.	Piuanga oryzaeformis Rmph.	„
	Ptychosperma saxatilis Bl.	„
„ pandang Amb.	Areca gland.formis Bl.	„
„ pandjawar J.	Ptychosperma sylvestris Miq.	„
„ rambeh M.	Iguanura geonemaeformis Mrt.	„
„ renda M.	Bentinckia renda Mrt.	„
	Areca triandra Ryb.	„
„ rendie S. R.	„ „ „	„
„ saleh S. R.	zie P. oetan ketjil M.	„
„ sinagaar M.	Areca alba Rmph.	„
„ tjinaga M	„ „ „	„
„ wangie R.	„ „ „	„
Pinango S.	Didymocheton nutans Bl.	Meliaceae.
Pindis R.	zie Kepinis R.	
Pingar oetan J.	Calotropis gigantea RBr.	Asclepiadeae.
Pining S.	Elettaria minor Bl. sericea Bl.	Zingiberaceae.
„ kiessie S.	Donacodes paludosa Bl.	„
„ randja (?).	„ pininga Bl.	„
„ tottot S.	„ villosa T. & Bndk.	„
Pinka T.	Crotalaria retusa L.	Papilionaceae.
Pinkoe S.	Epicharis caulıflora Bl.	Meliaceae.
Pinten J.	Dicliptera chinensis Ns.	Acanthaceae.
Piroe Cr.	Cynometra ramiflora L.	Papilionaceae.
Pisang M.	Musa Trnf.	Musaceae.
	„ paradisiaca L.	„
„ ayer M.	Ravenala madagascariensis Adns	„
„ alfoeroe M.	Musa Berteroniana Coll.	„
„ batoe M.	„ trolodytarum L.	„
„ biokaykek Bl.	Heliconia bihai Brm.	„
„ ceram M.	Musa Berteroniana Coll.	„
„ jakki M.	„ acuminata Coll.	„
„ kipas M.	zie P. aijer M.	
„ toendjoek langit M.	zie P. batoe M.	

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Pisere kekil S.	Dichroa cyanitis Miq.	Hydrangeaceae.
Pitada Mak.	Sonneratia acida DC.	Myrtaceae.
	„ alba DC.	„
Pitisan J.	Acrostichum nummulifolium Bl.	Polypodiaceae.
Pitpisan. S.	Vangueria latifolia Miq.	Rubiaceae.
Pitjoeng S.	Hydnocarpus inebrians Vhl.	Pangiaceae.
„ -tjelleng S.	Trichosanthes coriacea Bl.	Cucurbitaceae.
Pitoe-lintjar J.	Blumea lacera DC. var. Bur-[manni.	Compositae.
Pitsjo T.	Cycas pectinata Hmlt.	Cycadeaceae.
Pittis-pittisan Bl.	Hoya Rumphii Bl.	Asclepiadeae.
	„ macrophylla Bl.	„
„ „ ketjil Bl.	Dischidia nummularia RBr.	„
	„ Rafflesiana Wall.	„
Plam djiewa Pal.	Mangifera indica L. *b* domestica.	Anacardiaceae.
Plillak S.	Bradleya Blumei Std.	Euphorbiaceae.
Plisse-dangan M. Bl.	Vallaris pergulana Brm.	Apocynaceae.
Plosso J.	Butea frondosa Rxb.	Papilionaceae.
Pluman J.	Pogonostemon Dsv. sp. 1.	Labiatae.
Pô J. & Bl.	Mangifera indica L.	Anacardiaceae.
Po-angoes Bl.	„ minor Bl.	„
Poboän S.	Urtica leucophaca Bl.	Urticaceae.
Pochpochan S.	„ glaberrima Bl.	„
	„ cataracta Std.	„
	„ angulata Bl.	„
	„ lutescens Bl.	„
Poe Cel.	Quercus molucca Rmph.	Cupuliferae.
Poea Bd.	Areca catechu L.	Palmae.
Poean-bonga J.	Clerodendrum calamitosum L.	Verbenaceae.
Poedak S. R.	Pandanus laevis Rmph.	Pandaneae.
	„ inermis Rwdt.	„
Poedja Mak.	Barringtonia alba Hsskl.	Myrtaceae.
Poeding rimbo Sum. [Wk.	Polyphragmon hydrangeaefo-[lium Miq.	Rubiaceae.
„ oetan M. Sum. [Wk	Wendlandia Teysmanniana Miq	„
Poe-jong Ch.	Hibiscus mutabilis L.	Malvaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Poekie andjieng M. R.	Cynometra cauliflora Wld.	Papilionaceae.
Poelas R.	zie Poeloes S.	
Poelassan S. R.	Nephelium glabrum Cmbsd.	Sapindaceae.
	„ mutabile Bl.	„
	„ longanum Hk.	„
„ boddas S.	„ glabrum Norh. var. *a*	„
„ hiedung S.	„ „ „ var. *b*	„
Poelassarie S. M. R.	Alyxia stellata R. & S.	Apocynaceae.
„ gedeh S.	„ „ var. latifolia Bl.	„
„ labi R.	Chilocarpus suaveolens Bl.	„
„ lalakki S.	„ „ „	„
„ poetie M.	„ denudatus Bl.	„
Poelé M. J.	Alstonia scholaris RBr.	„
	Blaberopus villosus Miq.	„
	Tabernaemontana citrifolia L.	„
„ pipi M.Sum.Wk.	Alstonia calophylla Miq.	„
„ batoe M.	Timonius Rumphii Bl.	Rubiaceae.
Poeleh M. Sum.	Fagraea imperialis Mig.	Loganiaceae.
Poeleh-pandak M. J.	Ophioxylon serpentinum L.	Apocynaceae.
	„ trifoliatum Grtn. & ob-[versum Miq.	„
Poeli J.	Alstonia spectabilis RBr.	„
Poeloe-lata J.	Thalictrum javanicum Bl.	Ranunculaceae.
Poeloengan J.	Cardiospermum helicacabum L.	Sapindaceae.
Poeloes S.	Urtica ovalifolia Bl.	Urticaceae.
	„ confinis Bl.	„
	„ stimulans Thnb.	„
	„ „ „ ., var: ob-[tusa Bl.	„
	„ javanica Bl.	„
„ aroy S.	Tragia hirsuta Bl.	Euphorbiaceae.
	Cnesmone javanica Bl.	„
„ besaar S.	Urtica spinosa Bl.	Urticaceae.
„ djalatong S.	„ ovalifolia Bl.	„
	„ sinuata Bl	„
„ gatel S.	„ ovalifolia Bl.	„
„ heedjoh S.	„ stimulans Thnb.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Poeloes malaba S.	Urtica ardens Bl.	Urticaceae.
„ malehla S.	„ obnoxia Hsskl.	„
„ moending S.	„ aestuans Wld.	„
Poeloet beurriet S.	Kopsia arborea Bl.	Apocynaceae.
Poeloetan J.	Corchorus javanicus Bam.	Tiliaceae.
	Urena lappago DC.	Malvaceae.
„ laut M.	Abutilon striatum Hk.	„
Poelot M.	Urena lappago DC.	„
Poenanga boeg Mak.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
Poenggang S.	Barringtonia racemosa Bl.	Myrtaceae.
Poepoeloetan M.	Urena heterophylla Sm.	Malvaceae.
Poerasane Amb.	Alyxia stellata R. & S.	Apocynaceae.
Poerdoppo wali J.	zie Poetat waleh J.	
Poeroet S.	Artocarpus rigida Bl.	Artocarpeae.
	Ficus tylophylla Hsskl.	Moreae.
	„ L. spec. bantam.	„
Poerwo djamboe J.	Gautiera punctata Bl.	Ericaceae.
„ genni J.	Agapetes varingiaefolia Bl.	„
„ iki J.	Elatostemma Frst. spec. 1.	Urticaceae.
„ koening J.	Hypericum javanicum Rwdt.	Hypericineae.
„ koetjet J.	Rubus lineatus Rwdt.	Rosaceae.
„ sottoh J.	Gautiera leucocarpa Endl.	Ericaceae.
„ tjeng J.	Pimpinella pruatjan Mlkb.	Umbelliferae.
Poespa S R.	Schima Noronhae Rwdt.	Clusiaceae.
	Gordonia Wallichii DC.	„
	Tetranthera multiflora Ns.	Laurineae.
„ lumboet S.	Acronoda punctata Bl.	Tiliaceae.
„ mida S.	Calpandria lanceolata Bl.	Meliaceae.
„ nidra J. of		
Posponidro J.	Canna coccinea Ait.	Cannaceae.
Poespa tjarang S.	Dehaasia microcarpa Bl.	Laurineae.
Poetag (?).	Acronoda punctata Bl.	Tiliaceae.
	Sizygium racemosum DC.	Myrtaceae.
Poetar S.	Ixora corylifolia Wght.	Rubiaceae.
Poetat S. J.	Planchonia sundaica Miq.	Myrtaceae.
	Barringtonia spicata Bl.	„
	„ racemosa Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Barringtonia rubra Bl.	Myrtaceae.
	" alba Bl.	"
Poetat gedeh S.	Myrtaceae RBr. spec. bant. incert.	
" goenong S.	Planchonia sundaica Miq.	"
" lakki S.	Barringtonia spicata Bl.	"
" waleh J.	Cocculus crispus DC.	Menispermaceae.
Poetir S.	Parkia intermedia Hsskl.	Mimoseae.
Poetjoek J.	Corypha umbraculifera L.	Palmae.
" soelang S.	Typhonium ? discolor Hsskl.	Aroideae.
	Adenosacme cauliflora Miq.	Rubiaceae.
Poetjoeng oetan M.	Clerodendrum paniciculatum L.	Verbenaceae.
Poetjoengan J.	Campelia glabrata Knth.	Commelijnaceae.
Poetoen Bantam.	Barringtonia speciosa Bl.	Myrtaceae.
Poetrawalli J.	zie Poetat waleh J.	
Poetria R.	Mussaenda frondosa L.	Rubiaceae.
Poetsja Mak.	Barringtonia acutangula Grtn.	Myrtaceae.
	" racemosa Bl.	"
Poetsjoeng J.	Hydnocarpus inebrians Vhl.	Pangiaceae.
Poewan R.	Clerodendrum inerme Grtn.	Verbenaceae.
Poewar R.	Amomum cardamomum L.	Zingiberaceae.
" laki R.	" gracile Bl.	
Pohodoelang S.	Scaevola Plumieri L.	Goodeniaceae.
Pohon dawon sago Bd.	Albizzia Julibrissin Boiv. *b* mollis	Mimoseae.
" hanjawar S.	Ptychosperma sylvestris Miq.	Palmae.
	Pinanga nenga Bl. var. *b* hanjawar.	"
" hidop J.	Euphorbia tirucalli L.	Euphorbiaceae.
" kerambang M.&.		
" kerambil M.	Cocos nucifera L.	Palmae.
" kiara S.	Ficus procera Rwdt.	Moreae.
" knitni J.	Elaeocarpus angustifolius Bl.	Tiliaceae.
" krangean J.	Tetranthera citrata Ns.	Laurineae.
" kot J.	Albizzia tenerrima Vriese.	Mimoseae.
" manggir J.	Pithecolobium Junghuhnianum [Bnth.	"
" marra M.	Rottlera tomentosa Hsskl.	Euphorbiaceae.
" mienjan M.	Styrax benzoin Dryand.	Styraceae.
" nior M.	Cocos nucifera L.	Palmae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Pohon oepas M.	Antiaris toxicaria Lesch.	Artocarpeae.
„ pait M.	Laurus angustifolia Rwdt.	Laurineae.
„ pilang J.	Acacia ? alba Rwdt.	Mimoseae.
„ plebber J.	Viburnum coriaceum Bl.	Lonicereae.
„ sadang S.	Saribus rotundifolius Bl.	Palmae.
„ sengon J.	Albizzia stipulata Boiv.	Mimoseae.
„ sikat Bd.	„ ? moluccana Miq.	„
„ tjap M.	Rhus succedaneus L.	Anacardiaceae.
„ weroe M. J.	Albizzia procera Bnth.	Mimoseae.
	Daphnidium caesium Ns.	Laurineae.
Pohpohan J.	zie Pochpochan S.	
Pohung S.	Dichrostachys cinerea W. & A.	Mimoseae.
Poko J.	Peperomia javanica Miq.	Labiatae.
Pokor koepan M.	Talauma Rmphii Bl.	Magnoliaceae.
„ „ wassi Mol	„ „ „	„
Pokroe J.	Strychnos tieuté Lesch.	Loganiaceae.
Polat Amb. of Polot Amb.	Urtica ovalifolia Bl.	Urticaceae.
Polendo darat Bl.	Trevesia moluccana Miq.	Araliaceae.
„ laut Bl.	Scaevola Plumieri L.	Goodeniaceae.
Pollo-keijou J.	Dais octandra L.	Daphnoideae.
Polloe S.	Zehneria exasperata Miq.	Cucurbitaceae.
Pollong M. S.	Pisum sativum L. & variet.	Papilionaceae.
Polomit-sjoe Ch. Bo.	Artocarpus integrifolia L.	Artocarpeae.
	Anona muricata L.	Anonaceae.
Polong M.	Caryophyllns aromaticus L.	Myrtaceae.
Polto-polto Mand.	Callicarpa cana L.	Verbenaceae.
Pompohrang S.	Calosanthes indica Bl.	Bignoniaceae.
Pompoeloetan lalak-[ki S.	Triumfetta glandulosa Lam.	Tiliaceae.
„ parampoean S.	„ suffruticosa Bl.	„
Pompoeroetan S. J.	Corchorus javanicus Brm.	„
	Melochia erecta Brm.	Büttneriaceae.
	Xanthium indicum Rxb.	Compositae.
	Urena lobata L.	Malvaceae.
	„ L. spec. plurim.	„
	Triumfetta humifusa Hsskl.	Tiliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Triumfetta L. spec. plurim.	Tiliaceae.
Pompoeroetan bod-	„ cana Bl.	„
[das S.	Sida viscidula Bl.	Malvaceae.
„ bunjer S.	Urena heterophylla Sm.	„
„ burrum S.	„ villosiuscula Bl.	„
„ konneng S.	Jasminum multiflorum Rth.	Jasmineae.
Poncho-soedo J.		
Pong J. &	Dicrostachys cinerea W. & A.	Mimoseae.
„ pahang J.	Crypteronia paniculata Bl.	Rhamneae.
Pongokan J.	Piliostigma acidum Bnth.	?
Pontjollok J.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Popo Men.	Urena sinuata L.	Malvaceae.
Popoeloetan J.	Dioscorea Cliffortiana Lam.	Dioscoreae.
Popongan Bl.	Cardiopteris moluccana Bl.	Sapindaceae.
	Psychotria bantamensis Miq.	Rubiaceae.
Popotjangan laut S.	Peliosanthes javanica Hsskl.	Ophiopogoneae.
Poppya oetan M.	Momordica subangulata Bl.	Cucurbitaceae.
	Trichosanthes trifoliata Bl.	„
Porang J.	Scaevola Plumieri L.	Goodeniaceae.
Porono-jiwa J.	Euchresta Horsfieldii Bnnt.	Papilionaceae.
Possi-possi T.	Sonneratia acida DC.	Myrtaceae.
	„ alba DC.	„
Potong M. J. Bl.	Bambusa aspera R. & S.	Gramineae.
PottongkoedjangS.M	Desmodium DC. spec. plur.	Papilionaceae.
	Catenaria laburnifolia Bnth.	Confervaceae ?
Pradak poeding R.	zie Handullum burrum S.	
Pradjitan J.	Crotalaria retusa L.	Papilionacea.
Prakkoe-toepoe J.	Acalypha virginica L.	Euphorbiaceae.
Pran J.	Dichrocephala paniculata Miq.	Compositae.
Prappat J.	Sonneratia acida DC. & var.	Myrtaceae.
Prellak S.	Diospyros cauliflora Bl.	Ebenaceae.
Prending S.	Hydrocotyle hirsuta DC.	Umbelliferae.
Prya R.	Momordica charantia L.	Cucurbitaceae.
Pringgat R.	Vitis sylvestris Bl.	Ampelideae.
Pringgi R.	Cucurbita pepo L.	Cucurbitaceae.
Priokra M. Bintang.	Nepenthes phyllamphora Wld.	Nepentheae.
Proeatjan J.	Pimpinella pruatjan Mlkb.	Umbelliferae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Proet S.	Thibaudia floribunda Bl.	Ericaceae.
	Vaccinium latifolium Rwdt.	„
	Balanophora Frst., spec. omn:	Balanophoreae.
Proetak M.	Hydnophytum Jck.	Rubiaceae.
	Myrmecodia Jck.	„
Promosodo J.	Cordia subcordata (Bl?).	Cordiaceae.
Prono-djiwa J.	zie Porono-jiwa J.	
Protak S.	Pachycentria constricta Bl.	Melastomaceae.
Pu Cel.	Quercus molucca Rmph.	Cupuliferae.
Pua Amb.	Areca catechu L.	Palmae.
Puhtak S.	Myrtaceae RBr., spec. bantam.	
Piihüng S.	Dicrostachys cinerea W. & A.	Mimoseae.
Puntoi S.	Parkia africana RBr.	„
Pussaar S.	Artocarpus integrifolia L., var. [*a* runcinata.	Artocarpeae.
Putir S.	Parkia intermedia Hsskl.	Mimoseae.
Putoi S.	„ speciosa Hrt. Bog.	„

R.

Rabey Lh.	Lygodium circinatum Sw.	Schizaeaceae.
Rabassa J.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
Rabna bakadja J.	Gomphrena globosa L.	Amarantaceae.
Raboeset M.	Disemma Horsfieldii Miq.	Passifloreae.
Radja R.	Hernandia sonora L.	Hernandiaceae.
„ (kajoe) R.	Cassia javanica L.	Papilionaceae.
Radna poetie J.	Gomphrena globosa L.	Amarantaceae.
Radjoen S.	Sciadiphyllum scandens DC.	Araliaceae
„ lalakki S.	Lasianthus lucidus Bl.	Rubiaceae.
Raggi J.	Ichnocarpus frutescens RBr.	Apocynaceae.
Ragoelô J.	Abelmoschus pseudo-abelmosc- [hus Wll.	Malvaceae.
„ goenong S. J.	Hypericum coriaceum Bl.	Hypericineae.
Rajana S.	Lactuca indica L.	Compositae.
Ray-ray T.	Achyranthes bidentata Bl., var: [elongata.	Amarantaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Desmoschaeta prostrata DC.	Amarantaceae.
Rakat R.	Abrus praecatorius L.	Papilionaceae.
Rakka J.	Pteris L. spec.	Polypodiaceae.
Rak-nassi M. J.	Pergularia accedens Bl.	Asclepiadeae.
„ wek J.	Mucuna prurita Hk.	Papilionaceae.
Ramai S.	Boehmeria sanguinea Hsskl.	Urticaceae.
Bamak daging lalak- [ki S.	Clerodendrum macrophyllum Bl.	Verbenaceae.
„ lakki S.	Ruellia bicolor Bl.	Acanthaceae.
Rambang J.	Bruguiera gymnorhiza Lam.	Rhizophoreae.
Rambia M. R.	Metroxylon sagus Rttb.	Palmae.
Ramboeset Madura.	Passiflora Horsfieldii Bl.	Passifloreae.
Ramboet daauwn R.	Ophioderma pendulum Endl.	Ophioglosseae.
„ kaloga M.	Jussiaea repens L.	Oenothereae.
„ poetrie M. R.	Cassytha filiformis L.	Lauriueae.
Ramboeta T.	Bixa orellana L.	Bixaceae.
Ramboetan S.M.J.R.	Nephelium lappaceum L. cum var:	Sapindaceae.
	a ramboetan atjeh leutiek.	„
	b „ „ gedeh.	„
	c „ „ boddas.	„
	d „ „ konneng.	„
	e „ „ goendil.	„
	f „ goendil.	„
	g „ „ piit.	„
	h „ atjeh hoerong.	„
	i „ boeloe toentoen.	„
	k „ „ gedeh.	„
	l „ „ leutiek.	„
	m „ ramantan.	„
	n „ serôgol.	„
	o „ leutiek hiedung.	„
	p „ lengsar.	„
Rameh S. of Rami M. R.	Boehmerla sanguinea Hsskl.	Urticaceae.
	Urtica diversifolia Bl.	„
	„ nivea L.	„
	„ aestuans Bl?	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Corchorus olitorius L.	Tiliaceae.
Rameh boeloes S.	Urtica rugosisima Rwdt.	Urticaceae.
Rami tjina M.	Corchorus capsularis L.	Tiliaceae.
Ramen J.	Boehmeria candicans Hsskl.	Urticaceae.
Ramis Mak.	Caryota Rumphiana Bl.	Palmae.
Ramnia R.	Bouea oppositifolia Msn.	Anacardiaceae.
Ramok daging S.	Leiocarpus arboreus Bl.	Euphorbiaceae.
„ gellang S.	Portulaca oleracea L.	Portulaccaceae.
„ giling S.	Sciadiphyllum scandens DC.	Araliaceae.
	Paratropia divaricata Miq.	„
	„ longifolia DC.	„
„ „ huntje S.	„ parasitica Miq.	„
„ goendie S.	„ elliptica Miq.	„
	„ tomentosa Miq.	„
	„ polybotrya Miq.	„
	„ corono-sylvae Miq.	„
	„ parasitica Miq.	„
Ramôkêkesh J.	Ficus japonica Bl.	Moreae.
Rampai R.	Pandanus latifolius Rmph.	Pandaneae.
Rampanei R.	Ardisia coriacea Bl.	Myrsineae.
Rampoe-kassang S.	Anthisthiria arguens Wld.	Gramineae.
Randa-katissan S.	Jussiaea fluviatilis Bl.	Oenothereae.
Randjeh-bakoeng (?).	Susum anthelminthicum Bl.	Xerotideae.
Randoe M. R. J.	Eriodendrum anfractuosum var. [indicum DC.	Sterculiaceae.
„ agoeng J.	Salmalia malabarica Schtt.	„
„ allas S. M. R. J.	„ „ „	„
	Crataeva magna DC.	Capparideae.
„ badak S.	Psychotria rhinocerotis Rwdt.	Rubiaceae.
„ kapok J.	Gossampinus alba Hmlt.	Sterculiaceae.
„ lawang S. of		
„ leuwung S.	Salmalia malabarica Schtt.	„
Raneh S. M. R. J.	Lycopodium ornithopoides L.	Lycopodiaceae.
	„ planum Dsv.	„
	„ javanicum Sw.	„
	„ Wildenowii Esv.	„
	„ canaliculatum L.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Raneh gampang J.	Lycopodium cernuum L.	Lycopodiaceae.
Rangas R.	zie Renghas S.	
Ranjie S	Dialium indum L.	Papilionaceae.
Ranteh peutjang S.	Rivina purpurascens Schrd.	Phytolaccaceae.
Rapa djawa Mak.	Syzigium jambolanum DC.	Myataceae.
Rapo Mak.	Areca catochu L.	Palmae.
„ leko Mak.	Piper siriboa L.	Piperaceae.
Rappotsjidoe Mad.	Artocarpus integrifolia L.	Artocarpeae.
Rara Mak.	Erythrina dioica DC.	Papilionaceae.
„ ajam M.	Celosia cristata L.	Amarantaceae.
Rarak S.	Otophera spectabilis Bl.	?
	Sapindus rarak L.	Sapindaceae.
Rarawéha S.	Mucuna pruriens DC.	Papilionaceae.
Rare T.	Adenanthera falcata DC.	Mimoseae.
Rass S.	Vitex pubescens Vhl.	Verbenaceae.
Rassak ZBo.	Retinodendrum rassak Khs.	?
Rassamala S. R.	Liquidambar Altingianum Bl.	Balsamifluae.
Ratjom ratjam Bl.	Diplocinium tuberosum Miq.	Begoniaceae.
Rau M. &		
Rauhitoe Mak.	Dracontomelon mangiferum Bl.	Spodiaceae.
Rauparoro T.	Nothopanax cochleatum Miq.	Araliaceae.
Rawé J.	Mucuna pruriens DC.	Papilionaceae.
Rawong (?).	Ocimum viscosum Roth.	Labiatae.
Raijana S.	Lactuca indica L.	Compositae.
„ boddas S.	Sonchus fallax Wll.	„
„ burrum S.	„ sundaica Bl.	„
Rebut Br.	Crinum toxicarium Herbert, an.	Amaryllideae.
	„ asiaticum L.	„
Reluksa aroy S.	Boehmeria repanda Hsskl.	Urticaceae.
Remang S.	Cratoxylon Hornschuchii Bl.	Hypericineae.
„ poetoen S.	„ Bl. spec. nov. bantam.	„
Remblas J.	Ficus remblas Miq.	Moreae.
Rendang M.	Carissa carandas L.	Apocynaceae.
Rendé Sum.	Bentinckia renda Mrt.	Palmae.
Rendeng J.	Hydrocotyle hirsuta DC.	Umbelliferae.
Rendoe S.	Pinanga Kuhlii Bl.	Palmae.
	Cyrtandra Frst, spec. plur.	Gesneriaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Ruellia L. spec. plurim.	Acanthaceae.
Rendoe badak S.	Cyrtandra glabra Jck.	Gesneriaceae.
„ burrum S.	Ruellia Hamiltoniana Std.	Acanthaceae.
„ lalakki S.	Cyrtandra pendula Bl.	Gesneriaceae.
„ poetjang S.	Ebermeyera incana Hsskl.	Acanthaceae.
Rendoel ribatan S. [Sum.	Chasalia lurida Miq.	Rubiaceae.
Renghas S. M.	Gluta benghas L.	Anacardiaceae.
	Semecarpus anacardium L.	„
„ manoek S.	Coniogeiton arborescens Bl,	„
Renjoe S.	Rhodamnia (Myrtus) spectabilis [Bl.	Myrtaceae.
Riang-riang Mand.	Vitis sylvestris Bl.	Ampelideae.
Ribadien J.	Rubus alpestris Bl.	Rosaceae.
Ribey Lh.	Lygodium circinatum Sw.	Schizaeaceae.
Ribes J.	Ficus gibbosa Bl.	Moreae.
Riboe-riboe M.	Helminthostachys dulcis Kaulf.	Ophioglosseae.
Ribua Lh.	Crinum toxicarium Herbert.	Amaryllideae.
Rijmbam Br.	Bassia longifolla Lam.	Sapotaceae.
Ri-larat J.	Hibiscus surattensis L.	Malvaceae.
Ri-in Amb.	Heliconia buccinata Rxb.	Musaceae.
Rinat Amb.	Semecarpus cassuvium Sprg.	Anacardiaceae.
	„ anacardium DC. var. [angustifolia.	„
Rindengan J.	Cardiopteris lobata Wall.	Sapindaceae.
Rindoh S.	Ebermryera elongata Hsskl.	Acanthaceae.
Ringan-ringan J. Bl.	Hedysarum strobiliferum L.	Papilionaceae.
	Dodonaea triquetra DC.	Sapindaceae.
Ringis S.	Rhodamnia spectabilis Bl.	Myrtaceae.
Rinjoeng S.	Melastomaceae RBr. sp. incert.	
Rinoe S.	Cubeba officinalis Miq.	Piperaceae.
„ leuwung S.	Piper recurvum Bl.	„
„ manoek S.	„ baccatum Bl.	„
	„ arborescens Bl.	„
Rintjik-rintjik R.	Hoya lacunosa Bl.	Asclepiadeae.
Rioed Amb. of Rioen Amb.	Heliconia buccinata Rxb.	Musaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Risesecr J.	Berberis asiatica (Bl ?)	Berberideae.
Rita Mak. &		
Rite Amb.	Alstonia scholaris RBr.	Apocynaceae.
Ri-wonno J.	Smilax china L.	Smilacineae.
Roaay S.	Phaseolus lunatus L.	Papilionaceae.
Roe R.	Casuarina littorea Bl.	Casuarineae.
Roekem S. R.	Flacourtia Cms. spec. divers.	Bixaceae.
	„ jangomas Gml.	„
	„ rukam Z. & M.	„
	Phoberos rinanthera Endl.	„
„ assam S. M.	Flacourtia sapida Rxb.	„
„ badak S.	Capparis L. spec. bantam.	Capparideae.
„ kembang M.	Phoberos rhinanthera Endl.	Bixaceae.
„ manies M.	Flacourtia cataphracta Rxb.	„
„ sepat S.	„ jangomas Gmel.	„
Roekoe Mak.	Cyperus rotundus L.	Cyperaceae.
	Oplismenos bromoides R. & S.	Gramineae.
	„ Burmanni R. & S.	„
„ teker M.	Eleocharis tuberosa Schlt.	Cyperaceae.
Roekoem S.	Sphaerocarya moschifera Bl.	Santalaceae.
Roekoe-roekoe M. Bd.	Ocimum gratissimum L.	Labiatae.
Roema-semoet M.	Hydnophytum formicarun Jck.	Rubiaceae.
	Myrmecodia tuberosa Jck.	„
Roemboeta S.	Allophyllus javensis Bl.	Sapindaceae.
Roemoet Lt.	Ophioglossum pendulum L.	Ophioglosseae.
Roempoet M.	zie Djoekoet S.	
„ assap M.	Poa plumosa Rtz.	Gramineae.
„ bengala M.	Paspalum mollicomum Kth.	„
„ boeloe babi M.	Fimbristylis polytrichoides R,&S.	Cyperaceae.
„ „ mata M.	Spinifex squarrosus L.	Gramineae.
„ boewang M.	Commelijna benghalensis L.	Commelijnaceae.
„ djintam M.	Fimbristylis polytrichoides R.&S.	Cyperaceae.
„ emboen M.	Lepeocercis pertusa Hsskl.	Gramineae.
„ kakarendengan [M.	zie R. kasan J.	
„ karbou M.	Eleusine indica Trin.	„
„ kasan J.	Anthisthiria ciliata L.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Roempoet koeda M.	Oplismenos bromoides R. & S.	Gramineae.
	„ Burmanni R. & S.	„
„ koekoehoelang [M.	Limnoqhila villosa Bl.	Scrophularineae.
„ kras M.	zie R. karbou M.	
„ laut M.	Stipa littorea Brm.	Gramineae.
„ malela M.	Panicum limnaeum Steud.	„
„ manni-manni M.	Coix agrestis Wld.	„
„ oedang-oedang [M.	Diplocinium bombycinum Kl.	Begoniaceae.
„ oetan M. J.	Scirpus miliaceus Brm.	Cyperaceae.
„ paket J.	Argyreia? mollis Chois.	Convolvulaceae.
„ palias J.	Panicum polystachium Brm.	Gramineae.
„ ploemboen J.	Ischaemum barbatum Rtz.	„
„ seret J.	Galium barbatum Rtz.	Rubiaceae.
„ seriboe ayer J.	Ulva javanica DC.	Ulvaceae.
„ takki S.	Kyllinga fuscata Miq.	Cyperaceae.
„ tali sait (?).	Cyanotis axillaris Schlt.	Commelijnaceae.
„ toewan Schil M.	Turnera sericea H. B. & Kth.	Turneraceae.
„ walang genni J.	Polygonum pulchrum Bl.	Polygoneae.
Roenoen Lt. of Roeroen Lt.	Heritiera littoralis DC.	Sterculiaceae.
Roeremoe T.	„ „ „	„
Roeroe-teker M. Mak.	Eleocharis dulcis Trin.	Cyperaceae.
Roeroekoe S.	Ocimum aristatum Bl.	Labiatae.
	Teucrium viscidum Bl.	„
Roeroh NG.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Roessimal NG.	zie Rasamala M.	
Roessoe-layn Ul.	Sophora heterophylla L. of	Papilionaceae.
	„ tomentosa DC.	„
Roettoe maun Amb.	Jambosa aquaea Rmph.	Myrtaceae.
„ roettoe kajoe M.	Lycopodium phlegmaria L.	Lycopodiaceae.
Roetsjaga T. & „ goffo T.	Bidens Wallichii DC.	Compositae.
	„ peduncularis Gaud.	„
Roettoen Amb.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.
„ layn Amb.	„ „ „ var. *e* nigra.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Roettoen moela Amb.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.
„ oär Amb.	„ „ „ var. *e* [nigra.	„
„ tsapeo Amb.	„ aquaea Rmph.	„
Rogare Mak.	Guilandina bonduc L.	Papilionaceae.
Rombia Mak.	Metroxylon sagus Rttb.	Palmae.
Romiho Bd.	„ „ „	„
Romo J.	Lactuca indica L. var. *g* sub- [integerrima Miq.	Compositae.
Rondong M. J.	Suffrenia dichotoma Miq.	Lythrarieae.
Rong R.	Garcinia cambodja Desr.	Clusiaceae.
Ronggot S.	Elettaria alba Bl. & aliae.	Zingiberaceae.
Roossan J.	Saccharum officinale L.	Gramineae.
Ropal deda J.	Dischidia punctata Dcsn.	Asclepiadeae.
Roppo-rappo-djawa [Mak.	Sizygium jambolanum DC.	Myrtaceae.
Rorako T.	Parkinsonia echinata Sprg.	Papilionaceae.
	Diphaca cochinchinensis Lour.	„
Roraka Td.	Caesalpinia sappan L.	„
Rosamala ?	zie Rasamala M.	
Rosmarijn ambon M.	Hedyotis crateogonum DC.	Rubiaceae.
Rottan M. R.	zie Hooëh S.	
„ ayer M.	Calamus littoralis Bl.	Palmae.
„ aleä M.	„ rudentum Rxb.	„
„ alea M.	Calamus graminosus Bl.	„
„ assam M.	Daemonorops barbatus Mrt.	„
„ boeloe M.	„ strictus Bl.	„
„	Calamus pisicarpus Bl.	„
„ boeboet M.	„ Rumphii Bl.	„
„ djerenang M.R.	Daemonorops draco Bl.	„
„ gelag M.	Calamus horrens Bl.	„
„ goenong M.	„ exilis Griff.	„
„ itam M.	Daemonorops niger Bl.	„
	„ melanochaetes Bl.	„
„ jawa M.	Calamus viminalis Rwdt.	„
„ kalappa M.	Daemonorops calapparius Bl.	„
„ kawa M.	Calamus cawa Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Calamus equestris Wld.	Palmae.
Rottan koro S.	„ heteroideus Bl.	„
„ korwaër J.	Flagellaria indica L.	Flagellarieae.
„ latong M.	Calamus caesius Bl.	Palmae.
„ leilan M.	„ heteroideus Bl.	„
„ lellang Pal.	Daemonorops palembanicns Bl.	„
„ leumeus M.	Calamus asperrimus Bl.	„
	„ melanoloma Mrt.	„
„ lilin M.	„ „ „	„
	„ heteroideus Bl.	„
	„ calolepis Miq.	„
„ loemoes M.	„ anceps Bl.	„
„ njappa M.	Ceratolobus glaucescens Bl.	„
„ oetan M. R.	Flagellaria indica L.	Flagellarieae.
„ ohat ZBo.	Calamus marginatus Mrt.	Palmae.
„ pella M. S.	Daemonoraps accedens Bl.	„
	„ oblongus Bl.	„
„ poetie M.	Calamus rudentum Rxb.	„
„ sabote M.	Daemonorops hystrix Mrt.	„
„ salak M.	Salacca edulis Bl.	„
„ sampai S.	Korthalsia Junghuhnii Miq.	„
„ segah R.	Calamus viminalis Bl.	„
„ selang J.	Daemonorops melanochaetes Bl.	„
„ „ M.	„ palembanicus Bl.	„
„ teboe.	„ niger Bl.	„
	„ melanochaetes Bl.	„
„ tjatjieng S.	Calamus javensis Bl.	„
	„ ciliaris Bl.	„
„ „ S.	„ heteroideus Bl. var. *b* [procerus.	„
„ tjetjeret J.	„ Reinwardtii Mrt.	„
„ toeni M.	„ Rumphii Bl.	„
„ tratas M.	„ hetroideus Bl. var. *b* [procerus.	„
„ tsavoni M.	„ equestris Wld.	„
„ tum daun be- [saar M.	Daemonorops strictus Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Calamus pisicarpus Bl.	Palmae.
Rottan way-ory M.	„ „ „	„
	Daemonorops strictus Bl.	„
„ wanitette M.	Calamus viminalis Bl.	„
	„ buroënsis Mrt.	„
„ zalak M.	Salacca edulis Bl.	„
Run Ch.	Oryza sativa L. (semina cocta).	Gramineae.
Rundoe S.	Cyrtandra Frst. spec. plur.	Gesneriaceae.
	Ruellia L. spec. plur.	Acanthaceae.
	Ebermayera subpaniculata Hk.	„
Rungang S.	Memecylon tinctorium Wld.	Memecyleae.
Runghas S. M.	Gluta benghas L.	Anacardiaceae.
	Semecarpus hetrophylla Bl.	„
	Buchanania arborescens Bl.	„
„ boerong M.	„ „ „	„
„ manoek S.	„ „ „	„
Rungkeng J.	Lasyolepis paucijuga Bnnt.	?
Ruün Amb. & „ moela Amb.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.

S.

Saay S.	Broussonettia papyrifera Vent,	Moreae.
Saär S.	Sorgsum tropicum Spr.	Gramineae.
Saauw-manila M.	Sapota achras Mll.	Sapotaceae.
Saba-saba T.	Trevesia moluccana Miq.	Araliaceae.
Sabbeh S.	Canna L. spec. plur.	Cannaceae.
Sabe Bi.	Pisonia Plm. spec.	Nyctagineae.
Saboer nekker Amb.	Colocasia antiquorum Schott. [var. *b* nymphaeifolia.	Aroideae.
Sabrang Bl.	Pachyrrhizus angulatus Rchb.	Papilionaceae.
Sadab R.	Ruta graveolens L.	Rubiaceae.
Sadagori S.	Abutilon DC. spec. plurim.	Malvaceae.
	Riedleya DC. spec. plurim.	Büttneriaceae.
	Sida L. spec. plurim.	Malvaceae.
„ aroy S.	„ hederaefolia Cass.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Sadagori lalakki S.	Sida acuta Brm.	Malvaceae.
Sadang S. J.	Licuala peltata.	Palmae.
Sadangan S.	Saribus subglobosus Hsskl.	„
	„ olivaeformis Hsskl.	„
Sadingin R.	Kalanchoë laciniata DC.	Crassulaceae.
Sadjeng J.	Livistonia rotundifolia Mrt.	Palmae.
Saga S. M. R.	Abrus praecatorius L.	Papilionaceae.
„ aroy S.	„ „ „	„
„ kajoe M. R.	Adenanthera pavonina L.	Mimoseae.
„ pohon M.	„ „ „	„
„ „ „	Pongamia ? corallaria Miq.	Papilonaceae.
Sage mane J.	Freycinetia Gaudichaudi RBr.	Pandaneae.
Sagoe M. Amb.	Metroxylon Rumphii Mrt.	Palmae.
„ doeri rottan M.	„ micracanthum Mrt.	„
„ oetan M.	„ filare Mrt.	„
„ papeda M.	„ sagus Rttb.	„
„ parampoeän Amb.	„ „ „	„
„ rottan M.	„ filare Mrt.	„
Sagoena Bantam.	Anonaceae Dun. spec. inc. bant.	
Saha-saha T.	Aralia palmata DC.	Araliaceae.
Sahit-metten Ht.	Uvaria argentea Bl.	Anonaceae.
Sahoe J.	Guilandina bonduc L.	Papilionaceae.
„ Amb.	Dioscorea aculeata L.	Dioscoreae.
„ nakkoer Amb.	Calladium nymphaefolium Wld.	Aroideae.
Saihe-maruani Lh.	Smilax zeylanica L.	Smilacineae.
Say-se-sjoe Ch. Bo.	Mangifera indica L.	Anacardiaceae.
Saja-baki T.	Grammatophyllum speciosum Bl	Orchideae.
	„ scriptum Bl.	„
„ balitsjaga T.	Hibiscus mutabilis L.	Malvaceae.
„ kananga T.	Uvaria odorata Lam.	Anonaceae.
„ kotele T.	Clitoria ternatea L.	Papilionaceae.
„ mamj T.	Ixora amboinica Bl.	Rubiaceae.
„ manoere T.	Jasminum sambac L.	Jasmineae.
„ ngalli-ngalli T.	Hibiscus mutabilis L.	Malvaceae.
„ ngawan T.	zie Saja baki T.	
„ tjina T.	Poinciana pulcherrima L.	Papilionaceae.
Sajor M.	Amarantus polygamus Wld.	Amarantaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Amarantus tristis Lour.	Amarantaceae.
Sajor aijam M.	Cassia sophora L.	Papilionaceae.
	„ tora L.	„
„ babi M.	Colocasia humilis Hsskl.	Aroideae.
	Borreria ocimoides DC.	Rubiaceae.
	Vernonia cinerea Losch.	Compositae.
„ bandan M.	Colocasia humilis Hsskl.	Aroideae.
„ bengala ketjil M.	Alternanthera sessilis RBr.	Amarantaceae.
„ bintor N.	Ellobocarpus oleraceus Kaulf.	Polypodiaceae.
„ boeloe ketjil M.	Commelijna Rumphii Kostel. of	Commelijnaceae.
	„ benghalensis L. Brm.	„
„ gebe Mol.	Gossypium vitifolium Lam.	Malvaceae.
„ kajoe M.	Agaricus sajor kajoe Fr.	Hymenomycetes.
„ kalappa M.	Cycas circinalis L.	Cycadeaceae.
	„ pectinata Hmlt.	„
„ kambing M.	Gumira integrifolia Hsskl.	Verbenaceae.
„ karang M.	Sphaerococcus lichenoides Ag. [var: *b* tenuis Ag.	Floridae.
„ koddak J.	Atriplex littoralis L.	Chenopodeae.
„ kodokh J.	Ulva javanica Dll.	Ulvaceae.
	Ellobocarpus oleraceus Kaulf.	Papilionaceae.
	Ceratopteris thalictroides Brgn.	„
„ lomba M. Bl.	Piper subpeltatum Wld,	Piperaceae.
„ mamma M.	Cleome pentaphylla L.	Capparideae.
	Polanisia icosandra DC.	„
„ manies M.	Helminthostachys dulcis Kaulf.	Ophioglosseae.
„ moeka manies M.	Emilia sonchifolia DC.	Compositae.
„ morsego M.	Trichosanthes trifoliata DC.	Cucurbitaceae.
„ oedang M.	Alternanthera sessilis RBr.	Amarantaceae.
„ pakoe M.	Diplazium malabaricum Spr.	Polypodiaceae.
„ pangaijoe M.	Ophioglossum ovatum Bl.	Ophioglosseae.
„ panoe M.	Jussiaea angustifolia Lam.	Oenothereae.
„ poetie M.	Agaricus sajor kajoe Tr.	Hymenomycetes.
	Pisonia sylvestris T. & Bndk.	Nyctagineae.
„ poppija M.	Momordica subangulata Bl.	Cucurbitaceae.
	Trichosanthes trifoliata Bl.	„
„ radja M.	Cycas pectinata Hmlt.	Cycadeaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Sajor selar J.	Bryonia laciniosa L ?	Cucurbitaceae.
„ songa M.	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
„ telor ikan M. en		
„ troeboe M.	Saccharum edule Hsskl.	Gramineae.
„ wassa Ht.	Ficus glomerata Rxb.	Moreae.
Sakandal M.	Cordia myxa L.	Cordiaceae.
Sakelan Gr.	Melaleuca leucodendrum DC.	Myrtaceae.
Sakka Lt.	Ficus bengalensis L.	Moreae.
Sak-njong-pha Ch. Bo.	Pardanthus chinense Ker.	Irideae.
Saksak Bl.	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
	Wollastonia strigulosa DC.	„
Sak-sok J.	Adenostemma erecta Bl.	„
Sakti R.	Nasturtium indicum L.	Cruciferae.
Sala Amb.	Boehmeria interrupta Wld.	Urticaceae.
„ lakoe M. R.	Cissus quadrangularis L.	Ampelideae.
„ sala Mak.	Bruguiera Rumphii Bl.	Rhizophoreae.
Salay Amb.	Astronia papetaria Bl.	Melastomaceae.
Salakkal of		
Salakkar Amb.	Cinnamomum culilawan Bl.	Laurineae.
Salam J.	Eugenia lucidula Miq.	Myrtaceae.
„ andjieng S.	Jambosa saligna Mtq.	„
„ badak S.	Syzigium nodosum Miq.	„
„ garo T.	Hibiscus surattensis L.	Malvaceae.
„ peutjang S.	Myrtaceae RBr. spec. bant. inct.	Myrtaceae.
Salamang J.	Syzigium subdecurrens Miq.	
Salak S. M,	Salacca edulis Bl.	Palmae.
Salassie S. M.	Ocimum basilicum L. *a* album.	Labiatae.
	„ „ L. *p* purpurasc.	„
„ boddas S.	„ „ L. *b* lanceolato-[ovatum Bl.	„
„ burrum S.	„ „ L. *c* oblongo-[lanceolatum Bl.	„
Salattan Bd.	Urtica ovalifolia Bl.	Urticaceae.
Salawat J.	Ocimum sanctum L.	Labiatae.
Salea Omd.	Hydnocarpus inebrians Vhl.	Pangiaceae.
Saleh M. Amb.	Coix lacryma L.	Gramineae.
Saleijt Br.	Ptychosperma vestiaria Miq.	Palmae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Salekong M.	Acrostichon auritum Spr.	Polypodiaceae.
Salempat S.	Colocasia humilis, var. minor [Hsskl.	Aroideae.
„ toelies S.	„ „ var. picta Hsskl.	„
Salier ?	Acronychia laurifolia Bl.	Xanthoxylaceae.
Salifou Amb.	Bauhinia lingua DC.	Papilionaceae.
Saligi J.	Saribus rotundifolius Bl.	Palmae.
Salim S.	Aglaya Lour. spec. bantam.	Meliaceae.
„ lalakki S.	„ speciosa Bl.	„
„ batok Mand.	Pardanthus cinense Ker.	Irideae.
Salimoeri T.	Cordia Rumphii Bl.	Cordiaceae.
Salioe Ch. & Ch. Bo.	Punica granatum L.	Myrtaceae.
Sallam M. R. S.	Syzigium cymosum DC.	„
Salleh oetan M.	Coix agrestis Wld.	Gramineae.
Salo T.	Dammara alba Rmph.	Abietinae.
„ baboda T.	„ „ „	„
„ garo T.	Engelhardtia selanica Bl.	Juglandeae.
„ koklu T.	Pimela acutifolia Bl.	Burseraceae.
Saloengeri T.	Cordia Rumphii Bl.	Cordiaceae.
Saloempang S.	Scindapsus pothoides Miq.	Orontiaceae.
Salonjowo J.	Pouzolzia pentandra Bnnt.	Urticaceae.
Salua Amb.	Desmodium umbellatum DC.	Papilionaceae.
Samaë M. T.	Rottlera tanaria Hsskl.	Euphorbiaceae.
Samay Ch.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Samal Amb. „ batoe Amb. & Samar Amb.	Blackwellia foetida Wall.	Homalineae.
Samangi J.	Hydrocotyle latisecta Zoll.	Umbelliferae.
„ goenong J.	„ Zollingeri Mlkb.	„
	Desmodium microphyllum DC.	Papilionaceae.
Samangka S. J. Bl. [T. Amb. & Bd.	Citrullus edulis Spach.	Cucurbitaceae.
Sambal J.	Agati grandiflora Dsv.	Papilionaceae.
Sambaroeka Bd.	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
	Wollastonia strigulosa DC.	„
Sambang tjollok J.	Pouzolzia pentandra Bnnt.	Urticaceae.
Sambeng J.	Colocasia humilis Hsskl.	Aroideae

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Sambi Bi.	Schleichera trijuga Bl.	Sapindaceae.
Sambodja J.	Plumiera acutifolia Poir.	Apocynaceae.
Samboe J.	Cillenia elliptica DC.	Dilleniaceae.
Samboeta Mak.	Excoecaria agallocha L.	Euphorbiaceae.
Sambong Bl.	Pothos pinnata Wld.	Aroideae.
„ toelang Bl.	Cissus repens Lam.	Ampelideae.
	„ glauca Rxb.	„
Samie Bl.	Saribus rotundifolius Bl.	Palmae.
Saminta S.	Tetranthera amara Bl. var. *c* [glauca.	Laurineae.
Samirin Cr.	Zanthoxylon armatum DC.	Zanthoxylaceae.
Samkok-kwa Ch. Bo.	Psophocarpus tetragonolob. DC.	Papilionaceae.
Samöan Bl.	Dioscorea pentaphylla L.	Dioscoreae.
Samparandoe. J.	Myrsine avenis A. DC.	Myrsineae.
	„ affinis.	„
Sampie S.	Typhonium Reinwardtianum de [Vr. & Miq.	Orontiaceae.
	Lasia hetrophylla Schtt.	„
„ gedeh S.	„ Merkusii Hsskl.	„
„ leutiek S.	„ aculeata Lour.	„
Sampoeng S.	Vernonia eupatorioides Bl.	Compositae.
Sampohra S.	Columbia javanica Bl.	Tiliaceae.
	Grewia Juss. spec. divers.	„
Sam-su-eng Ch.	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
Sana Ti.	Pterocarpus indicus DC.	Papilionaceae.
Sandagori lalakki S.	Sida lanceolata L.	Malvaceae.
Sandori M.	Sandoricum indicum Cav.	Meliaceae
San-ga-hap Ch. Bo.	Melastoma polyanthum Bl.	Melastomaceae.
Sanga-boeana S.	Heptapleurum rigidum Hsskl.	Araliaceae.
	Paratropia tomentosa Miq.	„
	„ divaricata Miq.	„
	„ longifolia DC.	„
	„ rigida DC.	„
„ langhit S.	Hedera decomposita Rwdt.	„
Sangal M. ZBr.	Hopea sangal Khs.	Styraceae.
Sangang-burrum S.	Amarantus tricolor L.	Amarantaceae.
Sanggar J.	Myristica glabra Bl.	Myristicaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Sangi Cel.	Dillenia serrata DC.	Dilleniaceae.
Sangklappa R.	Gardenia florida L.	Rubiaceae.
Sangoway Tond.	Medinilla celebica Bl.	Melastomaceae.
Sanienten S.	Castanea argentea Bl.	Cupuliferae.
Sanka S.	Tetranthera amara Bl. var. *c* [glauca.	Laurineae.
Sanko-hidong M.	Achyranthes bidentata Bl. var. [elongata.	Amarantaceae.
	Desmoschaeta prostrata DC.	„
Santoel, of Santoor Mak. & T.	Sandoricum indicum Cav.	Meliaceae.
Santen S. M. R.	Ixora L. spec. plurim.	Rubiaceae.
	& Pavetta L. spec. plurim.	
San-tiau-sjoe Ch. Bo.	Capsicum annuum L.	Solanaceae.
Saoentjoen S.	Panicum palmaefolium Koenig.	Gramineae.
Saöwa NG.	Metroxylon filare Mrt.	Palmae.
Sapa Mak.	Caesalpinia sappan L.	Papilionaceae.
Sapanon S.	Ophiorrhiza filistipula Miq.	Rubiaceae.
Sape-lajang-lajang [Sum Wk.	Mappa? hypoleuca R. & Z.	Euphorbiaceae.
Sapie S.	Myristica tomentosa Thnb.	Myristicaceae.
	Knema laurinum Bl.	„
Sapiri Mak.	Aleurites moluccana Wld.	Euphorbiaceae.
Sappa lalawa Bl.	Ficus pumila Thnb.	Moreae.
Sappar Lt.	Commersonia echinata Frst. of	Büttneriaceae.
	„ javensis G. Don.	„
Sarabang J.	Pouzolzia ovalis Miq.	Urticaceae.
Sarabboeng J.	Ranunculus prolifer Rwdt.	Ranunculaceae.
Sara brassa Mak.	Anona reticulata L.	Anonaceae.
Sarakaden J.	Sanicula montana Rwdt. var. *b* [javanica.	Umbelliferae.
Sarangan J.	Castanea argentea Bl.	Cupuliferae.
Sarang-boerong J.	„ „ Bl. var. *b*	„
Sarawang M.	Ocimum monachorum L.	Labiatae.
Sari-bollong J.	Melaleuca leucodendrum L. [(fructus).	Myrtaceae.
Sari-gading J. M.	Nyctanthes arbor tristis L.	Jasmineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Sariboe M. R.	Saribus rotundifolius Bl.	Palmae.
Sarila halat Amb.	Nothopanax fruticosum Miq.	Araliaceae.
Sario-sit J.	Acacia Farnesiana Wld.	Mimoseae.
Sarodja R.	Nelumbium speciosum Wld.	Nelumboneae.
Saroi S.	Areca pumila Mrt. var. *b* han-[jawar.	Palmae.
	Wallichia porphyrocarpa Mrt.	„
	Caryota furfuracea Bl.	„
Sarrai S.	Drymophlaeus Zippelii Hsskl.	„
Sarronie S. M.	Urtica cymosa Hsskl.	Urticaceae.
	„ javanica Bl.	„
	Acalyphes indica L.	Euphorbiaceae.
	„ hispida Wld.	„
	Chrysanthemum DC.	Compositae.
	Wollastonia DC.	„
	„ urticaefolia Hsskl.	„
„ ajer M.	Trianthema polyandra DC.	Portulaccaceae.
„ goenong S.M.R.	Wollastonia DC.	Compositae.
„ hollanda S.M.R	Pyrethrum indicum Cass.	„
„ laut S. M. R.	Wollastonia asperrima Desn.	„
	Clerodendrum inerme Grtn.	Verbenaceae.
Sasakka sehy Lh.	Flindersia amboinensis DC.	Cedrelaceae.
Sasawie R. en		
„ leuwung L.	Gynandropsis affinis Bl.	Capparideae.
„ oetan S.	Cardamina trifoliata L.	„
„ „ sabrang T.	Gynandropsis speciosa DC.	„
Sasoeroe Bl.	Stagmaria verniciflua Jck.	Anacardiaceae.
Sassa banten S.	Dicalyx Lour. spec. bantam.	Ternstroemiaceae.
Sassa bener S.	Leiocarpus fruticosus Bl.	Euphorbiaceae.
„ lumboet S.	„ „ „	„
Sassea Man.	Evodia latifolia DC.	Diosmeae.
Sassoerroe Amb.	Hedera umbellata DC.	Araliaceae.
„ oetan Bl.	Cerbera lactaria Hmlt.	Apocynaceae.
Sasulen Amb.	Cyathea arborea Wld.	Polypodiaceae.
Satore Lh.	Entada pursata DC.	Mimoseae.
Sattoel M.	Sandoricum indicum Cav.	Meliaceae.
Sauchun S.	Panicum palmaefolium Koen.	Gramineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Sauüng (?).	Freycinetia graminifolia Bl.	Pandaneae.
„ rienggung (?).	„ spec. divers.	„
Sawakkal Amb.	Agaricus djamor Fr.	Hymenomycetes.
Sawala S.	Licuala spectabilis Miq.	Palmae.
Sawam T.	Hydnocarpus inebrians Rwdt.	Pangiaceae.
Sawaroi S.	Caryota furfuracea Bl.	Palmae.
Sawé J.	Sinapis sativus L.	Cruciferae.
Sea-kan Amb.	Adenanthera pavonina DC.	Mimoseae.
Sawo M.	Mimusops manilkara.	Sapotaceae.
	„ Bojeri DC.	„
	„ kauki DC.	„
„ manila M.	zie Saauw manilla S.	
Seäppa Mak.	Dioscorea hirsuta Bl.	Dioscoreae.
Sebeh M. R.	Canna pulchra Hsskl.	Cannaceae.
Sedah J.	Chavica betle Miq.	Piperaceae.
Sedap malam R.	Polyanthes tuberosa L.	Liliaceae.
Seganen J.	Astronia macrophylla Bl.	Melastomaceae.
Segel S.	Xerospermum Noronhianum Bl.	Sapindaceae.
Seghan S.	Ficus alba Rwdt.	Moreae.
Segoelan J.	Maesa indica A. DC.	Myrsineae.
Sehit Amb.	Guilandina bonduc L.	Papilionaceae.
„ ela Amb.	„ bonducella L.	„
„ ketjil Amb.	Caesalpinia nuga DC.	„
„ rara Amb.	„ „ „	„
Sehij Amb.	Zingiber officinale L.	Zingiberaceae.
„ lale Amb.	„ gramineum Bl.	„
„ rara Amb.	„ „ „	„
Seho T.	Arenga saccharifera Lab.	Palmae.
Sehreh S.	Andropogon schoenanthus L.	Gramineae.
„ goenoeng S.	Schoenus paniculatus Hsskl.	„
	Pharsellanthus multiflorus.	?
Sekoel Amb.	Sandoricum indicum Cav.	Meliaeeae.
Sekur Lt.	Diospyros ebenum Rtz.	Ebenaceae.
Sel Bl.	Pisonia Plm. spec. incert.	Nyctagineae.
Selalassor S.	Jussiaea fluviatilis Bl.	Oenothereae.
Selangkar S.	Leea sambucina Wld. & aff.	Ampelideae.
Selantom Mand.	Graptophyllum hortense Ns. var. rubrum.	Acanthaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Selassie J. R.	Ocimum basilicum L.	Labiatae.
	,, gratissimum L.	,,
Selendap R.	Crinum asiatcum L.	Amaryllideae.
Sellang passier (?).	Portulaca quadrifida L.	Portulaccaceae.
Seloan badak Lamp.	Chasalia montana Miq.	Rubiaceae.
	,, robusta Miq.	,,
	,, expansa Miq.	,,
Semangka S.J.M.R.	Citrullus vulgaris Schrd.	Cucurbitaceae.
Semangen J.	Parochaetus communis Ham.	Papilionaceae.
Semaran poeloe M. [Sum. Wk.	Rhombosp. Commersonii Kths.	Rubiaceae.
Semboeng S. R.	Arthroisma viscidum Z. & M.	Compositae.
	Anaphalis longifolia DC.	,,
	Gnaphalium javanicum Rwdt.	,,
	Pluchea balsamifera Less.	,,
,, awehweh S.	,, ,, ,,	,,
,, dedak J.	Vernonia javanica DC.	,,
,, koeöek J.	,, Schrb. spec.	,,
,, lalakki S.	Blumea macrophylla DC.	,,
,, lanang S.	Buddleja acuminatissima Bl.	Sorophularineae.
,, langoh S. J.	Antennaria javanica DC.	Compositae.
	Inula salviodora Schultz.	,,
,, leutiek S.	Blumea DC. spec. div.	,,
Sempoer M.	Colbertia obovata Bl.	Dilleniaceae.
,, ayer R. of ,, tjaai S.	Dillenia macrophylla Rwdt.	,,
	,, speciosa Thnb.	,,
Se-meong Ch. Bo.	Imperata Koenigii Palis.	Gramineae.
Sempohl Bl.	Hedychium Koen. spec.	Zingiberaceae.
Sendang J.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
Sendoero J.	Gnaphal. Reinwardtianum Miq.	Compositae.
	,, javanicum Rwdt.	,,
,, besaar J.	,, longifolium Bl.	,,
Sengang S.	Amarantus oleraceus L.	Amarantaceae.
,, bener S.	,, ,, ,,	,,
	,, retroflexus L.	,,
Sengan burrum S.	,, tricolor L.	,,

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Sengan monjet S.	Amarantus polystachyus Wld.	Amarantaceae.
	„ prostratus Blb.	„
Sengang tjoetjoek S.	„ spinosus L.	„
Senggani J.	Melastoma polyanthum Bl.	Melastomaceae.
	„ asperum Bl.	„
Sengkam Ch.	Citrus aurantium Lam.	Aurantiaceae.
Sengo J.	Kerria japonica DC.	Rosaceae.
Sengon O.J.	Arthrosprion stipulatum Hsskl.	?
Sente (?).	Heliconia indica Rwdt.	Musaceae.
Senteh S. J. Bl.	Homalonema alba Hsskl.	Aroideae.
	Alocasia macrorrhiza Schott.	„
„ boddas S.	„ „ „ var. [pallida.	„
„ heedjoh S.	„ „ „ var. [atroviridis.	„
„ itam J.	„ „ „ var. [rubra.	„
„ woelong J.	Homalonema rubrum Hsskl.	„
Senteng S.	„ cordata Schott.	„
Sentigi Mak.	Aegiceras ferreum Bl.	Aegicereae.
Sentoel M. R.	Sandoricum indicum Cav.	Meliaceae.
Sentollong Karimon [Java.	Pisonia sylvestris T. & B.	Nyctagineae.
Sepang R.	Caesalpinia sappan DC.	Papilionaceae.
Sepra besaar J.	Dichrocephala latifolia DC.	Compositae.
„ ketjil S. J.	Duchesnea sundaica Miq.	Rosaceae.
Seradan kajoe S.	Flacourtia sepiaria Rxb.	Bixaceae.
Seré lampoeng S.	Apluda aristata L.	Gramineae.
Serei R.	Andropogon schoenanthus L.	„
Sereti besaar S.	Calophyllum sulatri Brm.	Clusiaceae.
Serewoeng Men.	Celosia cristata L.	Amarantaceae.
Sergadieng (?).	Nyctanthes arbor tristis L.	Jasmineae.
Serientiel J.	Pratia montana Hsskl.	Lobeliaceae.
„ ientiel J.	Cupanumoea javanica Bl.	Campanulaceae.
Seriwan M.	Plumbago auriculata Lam.	Plumbagineae.
Serjawan S.	Dicalyx odoratissima Lour.	Ternstroemiaceae.
Seroe J.	Sanseviera fruticosa Wld.	Liliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Seroenie ajer M. J.	Jussiaea erecta L.	Oenothereae.
	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
	Wedelia calendulacea Less.	„
	Trianthema polyandra Bl.	Portulaccaceae.
„ „ ketjil J.	Ludwigia perennis L.	Oenothereae.
„ tjina M.	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
Seroenen J.	Spilanthes pseudo-acmella L.	„
„ walang J.	Bigelovia mitracarpoides Miq.	Rubiaceae.
Seroet S. J.	Claoxylon minus Endl.	Euphorbiaceae.
„ tjina M. J.	Ehretia buxifolia Rxb.	Asperifoliae.
Seroja Bk.	Isonandra gutta Hk.	Sapotaceae.
Serok radja mantrie S.	Nepenthes L. spec. div.	Nepentheae.
Serroh J.	Ficus tricolor Miq. & variet.	Moreae.
Sesaloeng boddas S.	Gaertnera Zollingeriana Miq.	Loganiaceae.
Sesobeh Mand.	Canna coccinea Ait.	Cannaceae.
	„ flavescens Lk.	„
Sesoerie tjina J.	Sisymbrium indicum L.	Cruciferae.
Setabah rimbo Sum. [Wk.	Hoya Teysmanniana Miq.	Asclepiadeae.
Sé-téo Ch. Bo.	Lablab vulgaris Savi.	Papilionaceae.
Setja-atan (?).	Dolichos alatus L.	„
Setjang S.	Acacia pennata Wld.	Mimoseae.
	Mimosa caesia L.	„
	Caesalpinia sappan L.	Papilionaceae.
	„ nitida Hsskl.	„
„ lumboet S.	„ sepiaria Rxb.	„
Setoel Amb.	Sandoricum indicum Cav.	Meliaceae.
Seuëur badak S.	Antidesma stipulare Bl.	Antidesmeae.
„ bener S.	„ L. spec. bant.	„
„ dioek S.	„ littorale Bl.	„
„ gelang S.	„ L. spec. incert.	„
Seureu S.	zie Siri M.	
Seurisatie S.	Calophyllum sulatri Brm.	Clusiaceae.
Siaffoe T. & Siaho Amb. & Siavoe Bd.	Dioscorea aculeata L.	Dioscoreae.
Siawaho Amb. &		

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Siawaro Amb.	Zingiber amaricans Bl.	Zingiberaceae.
Sibak-langa Bl.	Momordica subangulata Bl.	Cucurbitaceae.
Siboe of Siboet Br.	Aleurites moluccana Wld.	Euphorbiaceae.
Sidagorie J.	Calotropis gigantea RBr.	Asclepiadeae.
	Sida L. spec. plurim.	Malvaceae.
„ lanang J.	Urena repanda Bl.	„
„ pandjang J.	Sida spinosa L.	„
„ parum paon J.	„ retusa L.	„
Sidawaija J.	Nerium oleander L.	Apocynaceae.
Sidowaija Bl.	Grislea tomentosa L.	Lythrarieae.
Sië Amb.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
Siegun S.	Echinocarpus sigun Bl.	Bixaceae.
Siegung S.	Rottlera Rxb. spec. incert.	Euphorbiaceae.
Siemboekan kebou S.	Metabolos Bl. spec.	Rubiaceae.
Sienagaar M.	Pinanga coronata Bl.	Palmae.
Sienie M.	Capparis foetida Bl.	Cpparideae.
Sientok bener S.	Cinnamomum sintok Bl.	Laurineae.
Sieroet S.	zie Seroet S.	
Siger Br.	Corypha sylvestris Bl.	Palmae.
Siggawe J.	Melastoma polyanthum Bl.	Melastomceae.
Sija of sijë Amb.	Adenanthera falcata DC.	Mimoseae.
Sjak-son Ch. Bo.	Crinum asiaticum L.	Amaryllideae.
Sjampar-ingat Sum.	Otonthera moluccana Bl.	Melastomaceae.
Sjoeng-ko Ch.	Agaricus allutaceus Prs.	Hymenomycetes.
Sjoe-oe Ch. Bo.	Dioscorea alata L.	Dioscoreae.
Sjoe-sjie-kwa Ch.Bo.	Citrullus edulis Spch.	Cucurbitaceae.
Sjoe-tjie-kap-pha Ch. [Bo.	Impatiens balsamina L.	Balsamineae.
Sjok-ma-foe Ch.Bo. of Sjong-ma-foe Ch.Bo.	Lagenaria idolatrica L.	Cucurbitaceae.
Sjong-meong Ch.Bo.	Andropogon schoenanthus L.	Gramineae.
Sjuggi-lida T.	Euphorbia neriifolia L.	Euphorbiaceae.
Sikappa Bl.	Dioscorea hirsuta Bl.	Dioscoreae.
Sikat Bd.	Adenanthera falcata DC.	Mimoseae.
Sikattan S.	Gynaecopachys corymbosa Bl.	Rubiaceae.
	Ardisia Blumei DC.	Myrtaceae.
Sikattang S.	Savia actephila Hsskl.	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Sikeh-sikeh-roembo [M. Sum.	Gaertnera Junghuhniana Miq.	Loganiaceae.
Sikkey Lh.	Lygodium microphyllum RBr.	Schizaeaceae.
Siko-hajate Ht.	Evodia latifolia DC.	Diosmeae.
Si-ko-a Ch.	Citrullus edulis Spch.	Cucurbitaceae.
Sikoep burrum S.	Ehretia javanica Bl.	Asperifoliae.
Silagoeri M.	Sida retusa L.	Malvaceae.
	„ acuta L.	„
Silagohi M.	„ „ „	„
Silar Cel.	Corypha umbraculifera L.	Palmae.
Siloär S.	Knema Lour. spec.	Myristicaceae.
Silong doewa Mand.	Homalonema rubrum Hsskl.	Aroideae.
Simbar J. Bl.	Ophioglossum pendulum L.	Ophioglosseae.
	Polypodium quercifolium Wld.	Polypodiaceae.
„ lajangan M. J.	„ „ „	„
Simboean lemna J.	an Oldenlandia foetida Frst.	Rubiaceae.
Simboe badak S.	Cyrtosiphonia sumatrana Miq.	Apocyneae.
Simpeurum S.	Phyllanthus verrucosa Wld.	Euphorbiaceae.
	Fluggea microcarpa Bl.	„
Sinagaar S. R.	Ptychosperma coronata Miq.	Palmae.
	Areca pumila Mrt. var. *b* hanjawar	„
Sindoekan S.	Rottlera viscida Bl.	Euphorbiaceae.
Singa-dapoer J. en Singa-depah S. R.	Bragantia tomentosa Bl.	Aristolochieae.
„ „ laut S. M.	Munronia javana Bnnt.	Meliaceae.
„ rono J.	Gnaphalium longifolium Bl.	Compositae.
Singoegoe S. R.	Clerodendrum serratum Sprg.	Verbenaceae.
	Cyclonema serratum Hsskl.	?
Sinkoer batoe Mand.	Coix lacryma L.	Gramineae.
Sinkti T.	Crotalaria retusa L.	Papilionaceae.
Sinsim J.	Pothos Zollingerianus Schott.	Aroideae.
Sintaka R.	Plumbago rosea L.	Plumbagineae.
Sintok J. R.	Cinnamomum culitlawan Bl.	Laurineae.
„ latjan S.	„ camphoratum Bl.	„
„ monjet S.	Litsaea polita Bl.	„
Sioe hunaë Lt. en „ humate Lt.	Evodia latifolia DC.	Dioscoreae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Siri M. R.	Chavica betle Miq.	Piperaceae.
„ bipar J.	Ficus septica Spr.	Moreae.
„ boddas S.	Chavica betle Miq.	Piperaceae.
„ boewa M.	„ siriboa Miq.	„
„ boppar Amb.	Ficus septica Spr.	Moreae.
„ burrum S.	Chavica siriboa Miq.	Piperaceae.
„ dingin M.	Piper diffusum Vhl.	„
„ karoewang S.	„ majusculum Bl.	„
„ konneng S.	„ maculatum Bl.	„
„ gading S.	Nyctanthes arbor tristis L.	Jasmineae.
„ leuwung S.	Piper sulcatum B l.	Piperaceae.
„ monjet J.	„ caninum Rwdt.	„
„ oetan M.	„ arborescens Rwdt.	„
„ „ bebaauw M.	„ „ „	„
„ „ dingin M.	„ diffusum Vhl.	„
„ pait J.	„ medium (Hsfd ?)	„
„ seetan M.	„ majusculum Bl.	„
„ swangi M.	„ „ „	„
Sirea Bl.	Pisonia Plm. spec.	Nyctagineae.
Siree oetan M. T.	Poa amboinensis R. & S.	Gramineae.
Sirijawan J.	Dais octandra L.	Daphnoideae.
Sirikaija M. R. T.	Citrus aurantium Lam.	Aurantiaceae.
	Anona squamosa Bl.	Anonaceae.
	„ asiatica L.	„
	„ impunctata Dun.	„
Sirikaijnona T.	„ retculata L.	„
Siringin M.	Ficus nitida Thnb.	Moreae.
Sirit-oentjal S.	Sphaeria alutacea Prs.	Pyrenomycetes.
Sisangkil Mand.	Gendarussa vulgaris Ns.	Acanthaceae.
Sitang-gadang Sum. [Wk.	Stylocoryna dasyphylla Miq.	Rubiaceae.
Siti-boppal Ht. & Siti-boppo Amb.	Ficus septica Spr.	Moreae.
Sivarah J.	Gouania retinaria DC.	Rhamneae.
Siwalen J.	Borassus flabelliformis L.	Palmae.
Siwe Amb.	Zingiber officinale L.	Zingiberaceae.
„ lale Amb.	„ gramineum Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Slada M.	Lactuca sativa L. & aliae.	Compositae.
Slada ayer M. of „ tjaai S.	Nasturtium officinarum RBr.	Cruciferae.
Slangking J.	Anisomelos ovata Bl.	Labiatae.
Soä abbal Amb.	Gnetum funiculare Bl.	Gnetaceae.
	„ edule Bl.	„
Soä wali Amb. & „ wari Amb.	zie Soä abbal Amb.	
Sobak Ch.	Caesalpinia sappan L.	Papilionaceae.
Sobe leijposso Amb.	Nepenthes phyllamphora Wld.	Nepentheae.
Soë weijer Waija.	Pimela hirsuta Bl.	Burseraceae.
Soeba goratsji T.	Spilanthes pseudo-acmella L.	Compositae.
Soedoe J.	Euphorbia antiquorum L.	Euphorbiaceae.
„ soedoe M. R. J.	„ neriifolia L.	„
Soeka-doeka M.	Cassia angustissima DC.	Papilionaceae.
„ rameh J.	Sambucus javanica Rwdt.	Lonicereae.
Soekan M.	Coleus aromaticus Bnth.	Labiatae.
Soekat kremi J.	Cassytha filiformis L.	Laurineae.
Soekat-an-jari J.	Campanula cinerea (L?)	Campanulaceae.
Soekat srep J.	Rubia cordifolia L.	Rubiaceae.
Soeket kolonjono J S	Astaxia Horsfieldii RB.	Gramineae.
Soekkoen S. R.	Artocarpus laevis Hsskl.	Artocarpeae.
	„ incisa L.	„
„ bidji M. R.	„ „ „	„
„ oetan Bd.	„ „ „	„
„ radja Bd.	„ laevis Hsskl.	„
Soekmo deluwi J.	Gunnera macrophylla Bl.	Gunneraceae.
Soelabé Lh.	Desmodium umbellatum DC.	Papilionaceae.
Soelamoe M. T.	Soulamea amara DC.	Soulameae.
	Heritiera littoralis DC.	Sterculiaceae.
„ ambon Amb.	Cocculus flavescens DC.	Menispermaceae.
„ kjoe M. T.	Soulamea amara DC.	Soulameae.
Soelangkar S.	Leea robusta Rxb.	Ampelideae.
	„ aculeata L. & aliae.	„
Soelanking M.	Pogonostemon auricularia Hd.	Labiatae.
Soelangono J. S.	Galium javanicum Bl.	Rubiaceae.
Soelassie M.	Ocimum gratissimum L.	Labiatae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Soelassie ajer M.	Anisomeles malabaricum RBr.	Labiatae.
„ „ ketjil M.	Limnophila punctata Bl.	Scrophularineae.
„ ketjil M.	Ocimum menthoides Bl.	Labiatae.
„ mihik Bl.	„ sanctum Bl.	„
Soelatrie M. R.	Calophyllum sulatri Brm.	Clusiaceae.
	„ spectabile Wld.	„
	„ lanceolatum T. & Bk.	„
	Mesua speciosa Choissy.	„
Soelowakko J.	Adenanthera falcata L.	Mimoseae.
Soembel woeboe J.	Sanicula montana Rwdt. var. *c* [divaricata.	Umbelliferae.
Soemboe S.	Hymenachne interrupta Büse.	Gramineae.
Soemboeng S.	zie Semboeng S.	
„ kebo J. &		
„ koealot J.	Vernonia javanica DC. var. *c*	Compositae.
„ langoe J.	Blumea salviodora Z. & M.	„
Soeminta S.	Tetranthera amara Bl. var. *g* [glauca.	Laurineae.
Soemon M.	Sonerila erecta Bnnt.	Melastomaceae.
Soempal woewoe J.	Elatostemma Frst. spec.	Urticaceae.
Soempoe S.	Juncus communis E. Meyer.	Cyperaceae.
Soenia T.	Caesalpinia sappan L.	Papilionaceae.
Soentie J.	Zingiber gramineum Bl.	Zingiberaceae.
	Kaempferia pandurata Rxb.	„
Soepa Amb.	Ficus citrifolia Wld.	Moreae.
Soepa djeroek S.	Lycoperdon giganteum Batsch.	Gasteromycetes.
	„ Trnf. spec.	„
Soepan Bi.	Caesalpinia sappan L.	Papilionaceae.
Soerawoeng S.	Ocimum sanctum L.	Labiatae.
	Coleus carnosus Hsskl.	„
„ longit S.	Moschosma polystachys Bnth.	„
	Plectrantus javanicus Bnth.	„
Soeren S. R.	Cedrela febrifuga Bl.	Cedrelaceae.
Soerian S.	Pimela hispida Bl.	Burseraceae.
Soero J.	Chavica betle Miq.	Piperaceae.
Soeroe M. J.	Euphorbia neriifolia L.	Euphorbiaceae.
Soeroh diëng J.	„ javanica (Bl?)	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Soeso karbou J. R.	Tabernaemontana floribunda Bl.	Apocynaceae.
„ moending S.	„ „ „	„
	„ multiflora Sm.	„
	Beaumontia multiflora T. & Bdk.	„
Soesoeroe S.	Euphorbia nerifolia L.	Euphorbiaceae.
	„ antiquorum L.	„
Soe-tjoen Ch.	Quisqualis indica L.	Combretaceae.
Soewala J.	Licuala spectabilis Miq.	Palmae.
Soewalen J.	Borassus flabelliformis L.	„
Soewalie S.	Engelhardtia spicata Bl.	Juglandeae.
Soewankong J.	Caryota propinqua Bl.	Palmae.
	„ maxima Bl.	„
	„ furfuracea Bl.	„
Soffo manni manni T.	Dartus perlarius Lour.	Solanaceae.
„ moetiara T.	Vernonia linifolia Bl.	Compositae.
	„ leptophylla DC.	„
Soge mane J.	Freycinetia Gaudichaudii Bnnt.	Pandaneae.
Soggoh J.	Caesalpinia ferruginea?	Papilionaceae.
Sogmodeloewi J.	Gunnera macrophylla Bl.	Gunneraceae.
Sogo toentong J.	Abrus praecatorius L.	Papilionaceae.
Sohij Bd.	Zingiber officinale Bl.	Zingiberaceae.
Sohwoh J.	Engelhardtia spicata Bl.	Juglandeae.
Sokka S.	zie Santen S.	
	Ixora laxiflora Sm.	Rubiaceae.
	Pavetta pauciflora Bl.	„
	Ixora mutabilis Rwdt.	„
„ boddas S.	Pavetta incarnata Bl.; fl. albo.	„
	Ixora L. spec. bantam.	„
„ blaauw S.	Pavetta incarnata Bl.	„
„ burrum S.	„ coccinea L.	„
	„ stricta Rxb.	„
„ djaroeng S.	„ incarnata Bl.	„
„ doeka M.	Cassia mimusoides L.	Mimoseae.
„ goenong S.	Pavetta salicifolia Bl.	Rubiaceae.
„ konneng S.	„ „ „	„
	„ amboinica Bl.	„
	Ixora fulgens Rxb.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Pavetta javanica DC.	Rubiaceae.
Sokka koening M.	Ixora pallida Rwdt.	„
„ oetan M.	„ rosea Wall.	„
„ poetie M.	Pavetta subulata T. & Bk.	„
	„ nigricans RBr.	„
Sokko T. &		
Sokoer Bd.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Sokkoen M. J. &		
„ kapas M.	Artocarpus laevis Hsskl.	Artocarpeae.
Soloelo pohon M.	Parkinsonia orientalis Spr.	Papilionaceae.
	Diphaca cochinchinensis Lour.	„
Somangen J.		
Somangie goenong J.	Parochetus communis Hmlt.	„
Somanggi J.	Oxalis corniculata L.	Oxalideae.
Sombang Bd.	Ficus racemosa Bl.	Moreae.
Sombok Bd.	Dracaena terminalis L.	Liliaceae.
Sombong beaar.	Pluchea hirsuta Less.	Compositae.
„ oetan J.	„ odorata Cass.	„
Sompoer S.	zie Sempoer S.	
„ ajer S. M.	Lillenia elliptica Rwdt.	Dilleniaceae.
Sondak Bl.	Uvaria odorata Lam.	Anonaceae.
Songgom S.	Barringtonia insignis Miq.	Myrtaceae.
	„ macrocarpa Hsskl.	„
	„ alba Hsskl.	„
	„ racemosa Bl.	„
	„ Vriesei T. & Bk.	„
	„ ? macrophylla Miq.	„
	„ acutangula Grtn.	„
„ andjieng S.	„ „ „	„
„ lalakki S.	„ speciosa L.	„
„ laut S. M.	„ macrocarpa Hsskl.	„
	„ Bl. spec. bantam.	„
Songi Cel.	Dillenia serrata DC.	Dilleniaceae.
	„ elliptica DC.	„
Songin Bg.	„ „ „	„
Songo M.	„ „ „	„
Songkam Ch. Bo.	Citrus limonellus L.	Aurantiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Songket lanang J.	Scutellaria L. spec.	Labiatae.
Sonko J.	Lasianthus purpureus Bl.	Rubiaceae.
Sono kling J.	Pterocarpus indicus Wld.	Papilionaceae.
Sonoeboe-woeboe J.	Urtica oreophila Miq.	Urticaceae.
Sontol M.	Sandoricum indicum Cav.	Meliaceae.
Soö J.	Gnetum genemon L.	Gnetaceae.
So-oelo Ht. en		
So-oer Lt.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
So-or S.	Antidesma pubescens Rxb.	Antidesmeae.
	„ tetrandrum Bl.	„
	„ sylvestris Wld.	„
„ poetih S. M.	„ montanum Bl.	„
Sorok radja mantrie S.	Nepenthes L. spec. plurim.	Nepentheae.
Soroni S.	Boehmeria javanica Hsskl.	Urticaceae.
Sosa Amb.	Gendarussa vulgaris Ns.	Acanthaceae.
Sosal Ht.	Codiaeum variegatum L.	Euphorbiaceae.
Sosoehoe J.	Euphorbia neriifolia L.	„
Sosoroe T.	Boehmeria interrupta Wld.	Urticaceae.
„ boboeto T.	Tragia mercurialis L.	Euphorbiaceae.
Sou T.	Acalypha mappa Wld, of	„
	Rottlera tanaria Hsskl.	„
Soun Amb.	Artocarpus laevis Hsskl.	Artocarpeae.
Souniba laut biberan		
[T. of	Sophora heptaphylla L. of	Papilionaceae.
„ „ boubou T.	„ tomentosa DC.	„
	Gouania javanica Miq.	Rhamneae.
Sowaghi aroy S.	„ leptostachya DC.	„
	„ microcarpa DC.	„
Sowangkong S. M.	Ptychosperma appendiculat. Bl.	Palmae.
	Caryota furfuracea Bl.	„
	„ propinqua Bl.	„
	„ maxima Bl.	„
„ besaar M.	„ „ „	„
Suelen Bd	Melocanna humilis Rupr.	Gramineae.
Sughang S.	Ficus setifera Std.	Moreae.
	„ Reinwardtiana Std.	„
Suiju-kam Ch.	Citrus limonellus Hsskl.	Aurantiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Summon M.	Sonerila erecta Jck.	Melastomaceae.
Sunda assam J.	Tamarindus indica L.	Papilionaceae.
Sune Amb.	Artocarpus laevis Hsskl.	Artocarpeae.
Sussuela M.	Hoya coronaria Bl.	Asclepiadeae.
	T.	
Taä Amb.	Amorphophallus sativus Bl.	Aroideae.
Taai angin M.	Grammica aphylla Lour.	Cuscuteae.
„ boerong M. R.	Viscum articulatum Brm.	Viscaceae.
	Hydnophytum montanum Bl.	Rubiaceae.
	Loranthus pentandrus L.	Loranthaceae.
„ „ meirah M.	„ longiflorus Rwdt.	„
„ gigi M. & Mak.	Elaeocarpus oblongus DC.	Tiliaceae.
„ hayam M. R.	Tagetes patula L.	Compositae.
	„ erecta L.	„
„ (kajoe) R.	Sterculia foetida L.	Sterculiaceae.
„ manoek S.	zie Taai boerong M.	
„ oetan M.	Mephitidia stercoraria Bl.	Rubiaceae.
Tabako laut M.	Tournefortia argentea L.	Asperifoliae.
„ oetan M.	Lawsonia falcata L.	Lythrarieae.
Tabakoeli T.	Cyathea arborea L.	Polypodiaceae.
Tabalissa M.	Kyllingia monocephala Wld.	Cyperaceae.
	„ inono-cephala L.	„
Taban Lingg.	Isonandra gutta Hk.	Sapotaceae.
Tabat Huah.	Bambusa verticillata Wld.	Gramineae.
Tabatiko nani T.	„ fera Miq.	„
„ toei T.	„ longinodis Miq.	
Taboeng-broe M.	Nepenthes phyllamphora Wld.	Nepentheae.
	„ destillatoria L.	„
Tadjam M.	Ficus tadjam Miq.	Moreae.
Tadjoe S.	Cinnamomum nitidum Hk. var. [oblongifolium.	Laurineae.
Taëwan Amb.	Ochna squarrosa L.	Ochnaceae.
Tagalgnama T.	Athisthiria arguens Tr.	Gramineae.
„ oetan T.	Poa amboinensis R. & S.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Scleria lithosperma Wld.	Cyperaceae.
Tagallo T.	Ficus septica Sprg.	Moreae.
Taggarei J.	Cassia tora L.	Papilionaceae.
Tagoelela Amb. &		
Tagoerela Amb.	Averrhoa bilimbi L.	Oxalideae.
Tagogak S.	Flemingia stricta Rxb.	Papilionaceae.
Tagoggan S.	„ congesta Rxb.	„
	Desmodium siliquosum DC.	„
Tagorela abbal Amb.	Cylindria rubra Lour.	Proteaceae.
Tagorera Bd.	Averrhoa bilimbi L.	Oxalideae.
Tahalale Ht.	Agaricus tuber regium Tr.	Hymenomycetes.
	Pachyma tuber regium Tr.	Gasteromycetes.
Tahi Amb.	Bruguiera Rumphii Bl.	Rhizophoreae.
Taiba Amb. & Mak.	Mangifera indica L.	Anacardiaceae.
	„ „ L. *b* domestica Bl.	„
	„ membranacea Bl.	„
	„ glauca Bl.	„
„ bonka Mak.	„ indica L. *d* kalapa Bl.	„
„ pali pali Mak.	„ minor Bl.	„
Tai-soi Ch. Bo.	Diceros longifolius Prs.	Scrophularineae.
Takka M.	Amorphophallus sativus Bl.	Aroideae.
„ besaar M.	„ companulatus Bl.	„
„ goenong M.	Tacca montana Rmph.	Taccaceae.
„ koelat M.	Amorphophallus campanulatus Bl.	Aroideae.
„ laut M.	Tacca pinnatifida Frstn.	Taccaceae.
„ oetan M.	zie T. besaar M.	
„ „ ketjil M.	Tacca montana Rmph.	„
Takkari laut M.	Cyperus kyllingiaeoides R. & S.	Cyperaceae.
Takki T.	„ rotundus L.	„
Takoässa Lt.	Crinum toxicarium Herbert, an	Amaryllideae.
	„ asiaticum L. ?	„
Takoet manoesija R.	Oxalis sensitiva L.	Oxalideae.
Takokkak S.	Solanum saponaceum Dun.	Solanaceae.
„ boddas S.	„ pseudo-saponaceum Bl.	„
„ lumboet S.	„ saponaceum Dun.	„
„ oetan M.	Clerodendrum fragrans Vent., [var. pleniflora.	Verbenaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Takkari M.	Dianella odorata Bl.	Liliaceae.
Tal J.	Borassus flabelliformis L.	Palmae.
Tala Mak.	" " "	"
Tal üe Amb.	Trichosanthes trifoliata DC.	Cucurbitaceae.
Tali aijer M.	Uncaria lanosa DC.	Rubiaceae.
" andjieng M.	Acalypha densiflora Bl.	Euphorbiaceae.
	Amarantus frutescens Rwdt.	Amarantaceae.
" api M.	Tragia volubilis L.	Euphorbiaceae.
	" scandens L.	"
" baboenie M.	Cissus cordata Rxb.	Ampelideae.
" bakompol M.	Derris montana Bnth.	Papilionaceae.
" boeboet Amb.	Ventilago maderaspatana Wld.	Rhamneae.
" gnemon M.	Gnetum edule Bl.	Gnetaceae.
	" funiculare Bl.	"
" hismoe M.	Cissus trifoliata Lour.?	Ampelideae.
" kaffa J.	Polypodium laciniatum L.	Polypodiaceae.
" kandeh S.	Cissus L. spec. bantam.	Ampelideae.
" kandjoe S.	Bauhinia tomentosa L.	Papilionaceae.
" " burrum S.	Phanera variegata Bnth.	"
" karbou M.	Artabotrys suaveolens Bl.	Anonaceae.
" koening M.	Cocculus flavescens DC.	Menispermaceae.
" koepan M.	Dioscorea nummularia L.	Dioscoreae.
" koessoe M.	Pothos digitata Jcq.	Aroideae.
	Aglaonema? cuscuaria Miq.	"
" morea M.	Medinella crispata Bl.	Melastomaceae.
	" macrocarpa Bl.	"
" oebie oetan M.	Cissus trifoliata Lour.	Ampelideae.
" pisang M.	Uvaria argentea Bl.	Anonaceae.
" sait S. M. J.	Commelijna agararia Knth.	Commelijnaceae.
	" bengalensis L.	"
	Aneilema lineolatum Knth.	"
" tali R.	Quamoclit vulgaris Chois.	Convolvulaceae.
" toakka M.	Fagraea Thnb. spec. (v. Bl. [Rmph. II p. 28).	Loganiaceae.
Taliengkoep S.	Claoxylon indicum Endl.	Euphorbiaceae.
" mienjak S.	" Jss. spec. bantam.	"
Talio batoe Bd.	Terminalia catappa L.	Combretaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Talipoe Mak.	Villarsia indica Vent.	Gentianeae.
Talisseij Mak.	Barringtonia speciosa DC.	Myrtaceae.
Taljabo sula bassa [Xula.	Quercus moluccana Wld.	Cupuliferae.
Talla Bd.	Pisonia Plm. spec.	Nyctagineae.
Tallahoho Amb.	Sida acuta L.	Malvaceae.
Talla-talla J.	Smilax zeylanica L.	Smilacineae.
Tallam Mak.	Melocanna humilis Rüpr.	Gramineae.
Tallak S.	Diospyros frutescens Bl. & var.	Ebenaceae.
Tallas M. of Tallus S.	Colocasia antiquorum Schott & [variet.	Aroideae.
„ banteng S.	„ „ „ atrosanguinea Hsskl.	„
„ boengboelan S.	„ „ „ minor Hk.	„
„ heedjoh S.	„ „ „ atroviridis [Hsskl.	„
„ kangkaring S.	„ „ „ variegata [Hsskl.	„
„ ketan S.	„ „ „ scripta Hk.	„
„ koekoek S.	„ „ „ lurida Hk.	„
„ rommah S.	„ „ „ rubrinervis [Hsskl.	„
„ soerat S.	„ „ „ scripta Hk	„
Talli-wal NG.	Pittosporum chelidospermum Bl.	Pittosporeae.
Taloekka Amb.	Bixa orellana L.	Bixaceae.
Taloetoe Mak.	Aralia chinensis L.	Araliaceae.
Talok S. J.	Grewia inaequalis Bl.	Tiliaceae.
	„ tomentosa Jss.	„
	„ celtidifolia Jss.	„
	Rottlera dispar Bl.	Euphorbiaceae.
Talom Bl.	Indigofera tinctoria L.	Papilionaceae.
Tamalakki Bd.	Tamarindus indica L.	„
Tamalla Bl.	zie Tallam Mak.	
Tamalasse Amb. & Tamaloessel Amb.	Dysoxylon alliaceum Bl.	Meliaceae.
Tamandilang S.	Antidesma heterophyllum Bl.	Antidesmeae.
Tamatta M. Mak.	Cardiopteris moluccana Bl.	Sapindaceae.

, Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Dioscorea Cliffortiana Lam.	Dioscoreae.
	Lycopersicum esculentum Mll.	Solanaceae.
Tamatta bontal M.	„ „ „	„
„ tayris M.	„ „ „	„
Tambaga S.	Jambosa tenuicuspis Miq.	Myrtaceae.
Tambakan J.	Polygonum corymbos. Wld var. [*i* floribuedum de Br.	Polygoneae.
Tambakkoän S.	Tournefortia argentea L.	Asperifoliae.
Tambakko M.	Nicotiana L.	Solanaceae.
Tambang J.	Acalypha hispida Brm.	Euphorbiaceae.
„ tambang Sum. [Wk.	Polyphragm. compressicaule Miq	Rubiaceae.
Tambar Mak.	Luffa catou-picinna DC.	Cucurbitaceae.
Tambatiko ake T.	Bambusa aspera R. & S.	Gramineae.
Tamboe Mak.	Carapa moluccensis DC.	Meliaceae.
„ noeno Bg.	Guilandina bonduc L.	Papilionaceae.
Tamboen taai R.	Myristica iners Bl.	Myristicaceae.
Tambos S.	Cyperus haspan L.	Cyperaceae.
Tamma lassin Amb.	Garcinia cochinchinensis DC.	Clusiaceae.
Tampak behla Bl.	Musaenda Teysmanniana Miq.	Rubiaceae.
Tampal badak S.	Cyrtosiphonia sumatrana Miq.	Apocyneae.
Tampar kidang S.	Antidesma tomentosum Bl.	Antidesmeae.
Tampoe song T.	Panax fruticosum DC.	Araliaceae.
Tampoeran M. ZBo.	Dipterocarpus tampuran Khs.	Dipterocarpeae.
Tampoeti T.	Kaempferia pandurata Rxb.	Zingiberaceae.
Tampoi Phil.	Jambosa domestica Rmph.	Myrtaceae.
Tampok belah M.Bl.	zie Tampak behla Bl.	
Tandjang J.	Bruguiera cylindrica Bl.	Rhizophoreae.
Tandjong M. J.	Mimusops elengi L.	Clusiaceae.
„ kauki J.	Calophyllum calaba L.	„
Tandoek menjangan [M.	Dicerolepis (Periploca) paludo- [sa Bl.	Asclepiadeae.
Tangalak S.	Cylicodaphne sebifera Bl.	Laurineae.
Tanggogo S.	Castanea tungurrut Bl.	Cupuliferae.
	„ javanica Bl. var. parvifolia	„
	„ „ Bl. var. frutescens	„
Tanginoer Bat.	Castalia (Nymphaea) stellata Bl.	Nymphaeaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tangkallak S.	zie Tangalak S.	
	Tetranthera Roxburghii. var. ra-[cemoso-umbellata Ns.	Laurineae.
„ goenong S.	„ robusta Ns.	„
Tanggiling S. R.	Tacca montana var. major. Rmph.	Taccaceae.
Tanggoelie S. J.	Cassia fistula L.	Papilionaceae.
	„ javanica L.	„
Tangkal mienjan S.	Styrax benzoin Dryand.	Styraceae.
Tangkoerat J.	Ficus diversifolia Bl.	Moreae.
	Hydnophytum montanum Bl.	Rubiaceae.
Tangkoerak S.	zie Tankoerak S.	
Tangkoeloeng S. of Tangoeloeng S.	Amyrrhis dentata Wld.	Amyrideae.
	Icica dentata DC.	Burseraceae.
	Mimusops kauki L.	Sapotaceae.
„ ketjil M.	Schinus terebinthifolius Rdd.	Anacardiaceae.
Tangkolloh S.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.
Tangoelong M. S.	Protium javanicum Brm.	Burseraceae.
	Amyris protium DC.	Amyrideae.
Tangkoelo M.	Aegle marmelos Ryb.	Aurantiaceae.
Tanglar S.	Canarium littorale Bl.	Burseraceae.
	Aglaya argentea Bl.	Meliaceae.
	„ inaequale F. & Bk.	„
„ monjet S.	„ sulingi Bl	„
	Dysoxylon acuminatissimum Bl.	„
Tang-tang angien S.	Sporobolus ? gigas Miq.	Gramineae.
	Phragmites Roxburghii N. ab Es	„
	Deeringia indica Sprg.	Amarantaceae.
	„ celosioides RBr.	„
Tankal raijana S.	Lactuca indica L.	Compositae.
„ sauci S.	Pratia zeylanica Hsskl.	Lobeliaceae.
	Lobelia nummularia Prs.	„
Tankari Amb.	Dianella odorata Bl.	Liliaceae.
Tanidri Mak.	Convolvulus reptans L.	Convolvulaceae.
Tanjoerah S.	Myrmecodia echinata Gaud.	Rubiaceae.
Tankil S.	Gnetum gnemon L.	Gnetaceae.
„ assoe S.	„ edule Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tankil beurriet S.	Gnetum edule Bl.	Gnetaceae.
Tan-ko-é Ch.	Cucurbiia farinosa Bl.	Cucurbitaceae.
Tankoerak S.	Pachycentria constricta Bl.	Melastomaceae.
	Hydnophytum Jck. spec.	Rubiaceae.
	Myrmecodia Jck. spec.	„
Tankokkak S.	Solanum L. spec. div.	Solanaceae.
Tankelle S.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.
Tan-kwoh Ch.	zie Tjan-kwoh Ch.	
Tapanawa Amb.	Pothos gracilis Rxb.	Aroideae.
„ bediri M.	Aglaonema marantaefolium Bl.	„
„ ketjil Amb.	Pothos scandens L.	„
„ tairis Amb.	„ pinnata Wld.	„
Tapa pokang Solor.	Cocos nucifera L.	Palmae.
Tapen S. J.	Rottlera tiliaefolia Bl.	Euphorbiaceae.
	Croton L. spec.	„
	Rottlera Rxb. spec.	„
„ laut S. R.	Meliaceae Jss. spec. bantam.	
„ sayong S.	Rottlera Rxb. spec. bantam.	„
„ „ boddas S.	„ „ „ „	„
Tapeussa Lt.	Crinum toxicarium Herbert.	Amaryllideae.
Taping J.	Lasianthus inodorus Bl.	Rubiceae.
Tapoes S.	Elettaria coccinea Bl.	Zingiberaceae.
	„ alba Bl.	„
Tapok jallak J.	Phanaelopsis amabilis Bl.	Orchideae.
Tapos S.	Elateriosperma tapos Bl.	Euphorbiaceae.
Tappa gadja M.	Convolvulus peltatus Frst.	Convolvulaceae.
„ rawa-rawaMak.	Mangifera minor Bl.	Anacardiaceae.
Tappal inam M.	Convolvulus peltatus Frst.	Convolvulaceae.
Tarattas S.	Calamus oblongus Rwdt.	Palmae.
Taratteh S. M.	Nelumbium speciosum Wld.	Nelumboneae.
„ biroe M.	Nymphaea stellata DC.	Nymphaeaceae.
„ gedeh S.	Nelumbium speciosum Wld.	Nelumboneae.
„ goenong S.	Gunnera macrophylla Bl.	Gunneraceae.
„ ketjil S. M.	Nymphaea pubescens DC.	Nymphaeaceae.
	„ stellata DC.	„
	„ coerulea Sav.	„
	Villarsia indica Vent.	Gentianeae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Taratteh leutiek S.	Villarsia indica Vent.	Gentianeae.
	Nymphaea stellata DC.	Nymphaeaceae.
„ sajor M.	Villarsia indica Vent.	Gentianeae.
Tarna poetie Pal.	Amorphophallus campanulat. Bl.	Aroideae.
Taroe M.	Indigofera tinctoria L.	Papilionaceae.
Taroem S.	„ divaricata Jcq.	„
	„ galegoides DC.	„
	„ leptostachya DC.	„
„ aloes	„ tinctoria L.	„
„ akkar Sum. Wk. [&		
„ aroy S. R.	Marsdenia parviflora Dcsn.	Asclepiadeae.
„ goenong S.	Parsonsia javanica Bl.	Apocynaceae.
„ kajoe S. R.	Indigofera tinctoria L. c. var.	Papilionaceae.
	„ macrocarpa DC.	„
„ kembang S. R.	„ anil L. var. polyphylla DC.	„
	„ coerulea Rwdt.	„
Taroes poetie Sum.	Amorphophallus campanlat. Bl.	Aroideae.
Tarrietie S.	Tarrietia javanica Bl.	Sapindaceae.
Tarrissie S.	Albizzia odoratissima Bnth.	Mimoseae.
	„ rufa Bnth. *b* similis.	„
„ aroy S.	„ rufa Bnth.	„
Tasbeh burrum S.	Canna coccinea Ait.	Cannaceae.
„ konneng S.	„ flavescens Lk.	„
Tatambagan S.	Poa indica L.	Gramineae.
	„ ciliata Hsskl.	„
„ aloes S.	Spartina glabriuscula Hsskl.	„
„ boddas S.	Ataxia javanica RBr.	„
„ gedeh S.	Sporabolus pulchellus RBr.	„
Tatapayan S.	Ipomoea sericea Bl.	Convolvulaceae.
Tataroe maä J.	Derris montana Rwdt.	Papilionaceae.
Tataroeman S.	Polyozus acuminatus Bl.	Rubiaceae.
	Melodinus laxiflorus Bl.	Apocynaceae.
	„ scandens Bl.	„
	Dendrocharis inflata Miq.	„
	Cassia nodosa Bl.	Papilionaceae.
Tatempéan J.	Adhatoda vasica Ns.	Acanthaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Barleria lupulina Lindl.	Acanthaceae.
Taténar Amb.	Andropogon nardus L.	Gramineae.
Tatepal Amb.	„ „ „	„
	Arundo L. spec.	„
	Scleria lithosperma Wld.	Cyperaceae.
Tatupele Amb.	zie Tatepal Amb.	
Tatter S.	Solanum verbascifolium L.	Solanaceae.
Tat-wel Bl.	Artocarpus integrifolia L.	Artocarpeae.
Tau Ch.	Dolichos catjang L.	Papilionaceae.
Tau-hijo Ch.	Cyperus rotundus L.	Cyperaceae.
Taunui Amb.	Ruellia alternata Brm.	Acanthaceae.
Tawar-tawar Mand.	Costus speciosa Sm.	Zingiberacae.
Tawas Bl.	Wrightia pubescens RBr.	Apocynaceae.
Tawas M.	Polypodium quercifolium Wld.	Polypodiaceae.
Tawawe T.	Aegiceras ferreum Bl.	Aegicereae.
Teba-teba Amb. & T.	Bambusa teba Miq.	Gramineae.
Tebe-pussa Lh.	Costus speciosus Sm.	Zingiberaceae.
Teboe Bd.	Pentapetes phoenicea L.	Büttneriaceae.
„ M. R.	Sacharum officinarum L.	Gramineae.
„ assap M. of „ asrap M.	„ „ L. var. violaceum Prs.	„
	„ „ L. var. *i* fumosum.	„
„ meirah pendekh M.	„ „ L. var. *g* rubrum humile.	„
„ rottan J.	„ „ L. var. *d* calami.	
„ troeboe S. M.	„ edule Hsskl.	„
„ toettoenoe Bd.	Aristolochia indica L.	Aristolochieae.
Teboel tiboel S.	Hoya coronaria Bl.	Asclepiadeae.
Tedjo Cr.	Cinnamomum culitlawan Bl.	Laurineae.
Tehe Ht.	Stadtmannia sideroxylon DC.	Sapindaceae.
Té-hit-sjoe Ch. Bo.	Dracaena ferrea L. var. atrosanguinea Hsskl.	Laurineae.
Tehtehan J.	Eupatorium celebicum Bl.	Compositae.
Tehij Amb.	Bruguiera Rumphii Bl.	Rhizophoreae.
Tehoe-lepoe Amb.	Costus speciosus Sm.	Zingiberaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tekabbal Lh.	Crinum toxicarium Herbert.	Amaryllideae.
Tekari J.	Dianella odorata Bl.	Liliaceae.
Teker M. Mak.	Eleocharis dulcis Trin.	Cyperaceae.
Tekie S. M.	„ erythochlamys Miq.	„
	Cypperus rotundus L.	„
	„ tuberosus Rttb.	„
	Andropogon duloe Hrsfd.	Gramineae.
„ keboh S.	Cyperus rotundus L.	Cyperaceae.
„ laut M.	„ kyllingiaeoides R. & S.	„
	„ longus L.	„
„ laki-laki M.	„ hexastichus R. & S.	„
Tekkini J.	Hydrocotyle asiatica L.	Umbelliferae.
Telang M. R.	Clitoria ternatea L.	Papilionaceae.
Teleij Bd. &		
Telijo Bd.	Termtnalia moluccana L.	Burseraceae.
Telioe Sum.	Cardiospermum helicacabum L.	Sapindaceae.
Telin-hahoeloe Amb.	Bambusa aspera R. & S.	Gramineae.
Telinga-tikoes M.	Concharia pertinens Ts.	?
Telontaga ?	Alternānthera denticulata RBr.	Amarantaceae.
Telontaja S.	Illecebrum sessile L.	Caryophylleae.
Teklam S.	Pogonostemon Dsv. spec.	Labiatae.
Tema Cr.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
„ tenalla lanit Cr.	„ troglodytarum L.	„
Temboeloe J.	Metroxylon sagus Rttb.	Palmae.
Temiki R.	Citrullus edulis Spch.	Cucurbitaceae.
Temman J.	Graptophyllum hortense Ns.	Acanthaceae.
Temo koentjie M.	Kaempferia pandurata Ryb.	Zingiberaceae.
Temoe R.	Curcuma zerumbet Rxb.	„
„ giring R.	„ viridiflora Bl.	„
„ tis J.	„ zerumbet Rxb.	„
Tempo triong J.	Gynura aurantiaca DC.	Compositae.
„ wijong S.	Emilia sonchifolia DC.	„
Tempoeja bali Bl.	Hyptis suaveolens Poit.	Labiatae.
Tenarrom Bd.	Indigofera tinctoria L.	Papilionaceae.
Tengkel S.	Tylophora tenuis Bl.	Asclepiadeae.
Tengtjektjaa S.	Nauclea orientalis L.	Rubiaceae.
Tenjo S.	Mastixia pentandra Bl.	Corneae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Mastixia trichotoma Bl.	Corneae.
Téo-koh Ch. Bo.	Vigna sinensis Sav.	Papilionaceae.
Tepoeri Lh.	Aegiceras ferreum Bl.	Aegicereae.
Tepoes S.	Elettaria coccinea Bl.	Zingiberaceae.
	„ alba Bl.	„
„ bener S.	„ coccinea Bl.	„
Tepohot Bo.	Memecylon appendiculatum Bl.	Memecyleae.
Tepon J.	Campelia glabrata Knth.	Commelijnaceae.
Teponang J.	Commelijna paludosa Bl.	„
Terap R.	Artocarpus elastica Rwdt.	Artocarpeae.
Terin rahoeroe Amb.	Bambusa aspera R. & S.	Gramineae.
Teroes J.	Gendarussa vulgaris Ns.	Acanthaceae.
Terong S.M.R.J.& Bl.	Solanum L. spec. plurim.	Solanaceae.
	„ involucratum Bl.	„
	„ melongena L.	„
„ andjing M.	„ pressum Dun.	„
„ blanda J.	Lycopersicum esculentum Mll.	„
„ boddas S.	Solanum pseudo-undatum. var. [leucocarpa Bl.	„
	„ esculentum Dun. var. te- [res-album.	„
„ galattiek S.	zie T. boddas S.	
„ gatta M.	Solanum pressum Dun.	„
„ gedeh S.	„ ovigerum Dun. var. in- [sanum Bl.	„
„ hoemboet S.	„ „ Dun. var. viola- [ceum Bl.	Solanaceae.
„ kapipit J.	Chamaebuxus venenosa Hsskl.	Polygaleae.
„ kendie S.	Solanum esculentum Dun. var. [teres-violaceum.	Solanaceae.
„ koepa S.	„ pseude-undatum., var. [atropurpurascens Bl.	„
„ korrie boddas S.	Calonyction speciosum Chois., [var. muricatum Ch.	Convolvulaceae.
„ „ burrum S.	„ longiflorum Hsskl.	„
„ „ heedjoh S.	„ speciosum Chois. var. [grandiflorum Ch.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Terong lelles S.	Solanum pseudo-undatum Bl. [var. albiflorum.	Solanaceae.
„ oetan M.	„ trongum Poir.	„
„ pait M.	„ undatum Lam.	„
„ pandjang S.	zie T. boddas S.	
„ pangang S.	Solanum ovigerum Dun.	„
„ piiïet S.	„ album Lour.	„
„ pra M.	„ pressum Dun.	„
„ puhhur S.	„ undatum Lam. var. sphae- [rocarpum Hsskl.	„
„ rangoe S.	„ pseudo-undatum Bl. var. [albiflorum Bl.	„
„ tjinnang S.	„ trongum Poir.	„
Terongan S.	„ parasiticum Bl.	„
Tespong S. J.	Dasyloma javanica Miq.	Umbelliferae.
	Gymnopetalum piperifolium [Miq.	?
„ poetie J.	Dichrocephala paniculata Miq.	Compositae.
Tetengoran S.	Grewia tomentosa Jss.	Tiliaceae.
Teterongan S.	Glycosma chlorosperma Sprg.	Aurantiaceae.
Tette palehoe Amh.	Dicalyx cochinchinensis DC.	Ternstroemiaceae.
Tewer Bd.	Alstonia scholaris RBr.	Apocynaceae.
Tewoe S. Amb. & Bd.	Saccharum officinarum L.	Gramineae.
Thé ambon M.	Sida retusa L.	Malvacaeae.
„ oetan M.	„ „ „	„
	Lagerstroemia indica L.	Lythrarieae.
Thi-see Ch.	Metrosideros vera DC.	Myrtaceae.
Thim Ch. en Thim-hio Ch.	Agallochum officinarum Ham.	Papilionaceae.
Thong-se-soe Ch. Bo.	Aleurites moluccana Wld.	Euphorbiaceae.
Thou-thau Ch.	Arachis hypogaea L.	Papilionaceae.
Tiau-tsoi C. Bo.	Solanum esculentum Dun.	Solanaceae.
Tiba Bl.	Morinda bracteata Rxb.	Rubiaceae.
Ti-boeaya S.	Leea aculeata Bl.	Ampelideae.
Tiemboel M. R. J.	Artocarpus incisa L.	Artocarpeae.
Tigel-kio J. Bl.	Gynura pseudo-china DC.	Compositae.
	Emilia sonchifolia DC.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tigo T.	Sida acuta L.	Malvaceae.
Tihing ampel Bl.	Bambusa mitis Poir.	Gramineae.
Tij Bl.	Amorphophallus sativus Bl.	Aroideae.
Tijng-kam Ch.	Citrus nobilis Lour.	Aurantiaceae.
Tikal baloeng S.	Euphorbia tirucalli L.	Euphorbiaceae.
	Cissus quadrangularis L.	Ampelideae.
„ toelang J.	„ „ „	„
Tikoessan J.	Platycentrum tenuifolium Miq.	?
Tilging S.	„ rupicolum Miq.	?
	Cucumis sativus L.	Cucurbitaceae.
Timoen R.	Trichosanthes tricuspis Miq.	„
„ baloe M.	Ligusticum striatum Rxb.	Umbelliferae.
Timo-timo T.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.
Timoho J.	Timonius Rumphii Bl.	Rubiaceae.
Timon Amb.	Cucumis conomon DC.	Cucurbitaceae.
„ passir M.	Aegiceras ferreum Bl.	Aegicereae.
Timpule Lh.	Glaucena excavata Brm.	Aurantiaceae.
Tinat Amb.	Maranta dichotoma Wld.	Cannaceae.
Ting kassan J.	Zehneria hastata Miq.	Cucurbitaceae.
	„ connivens Miq.	„
Tinggeeling mentik S.	Atacca integrifolia Prsl.	Taccaceae.
Tingi lakka Bd.	Lawsonia alba Lam.	Lythrarieae.
Tingoelong M S.	Protium javanicum Brm.	Burseraceae.
Tin-sjong Ch.	Caryophyllus aromaticus L.	Myrtaceae.
Tintinga Bl.	Clerodendrum infortunatum Bl.	Verbenaceae.
Tipies koelit S.	Nelitris parviflora Bl.	Myrtaceae.
	„ polymorpha Bl.	„
	Jambosa lineata DC.	„
	Chiliocarpus compositus Bl.	Apocyneae.
Tiri-makke Amb.	Concharia pertinens Tr.	„
Tiroe boddas S.	Calladium giganteum Bl.	Aroideae.
„ makir Lt.	Collyris major Vhl.	Asclepiadeae.
Tisere-giggil S.	Aamia cyanea Wld.	Saxifragaceae.
Tissoek S.	Hibiscus spathaceus Bl.	Malvaceae.
Titawey Lh.	Ficus Rumphii Bl.	Moreae.
Titikoesan M. J.	Typhonium divaricatum Bl.	Aroideae.
	„ cuspidatum Bl.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Arum diversifolium Bl.	Aroideae.
Titiwoean S.	Loxotis obliqua RBr.	Gesneriaceae.
	Polygonum corymbosum, var. [densiflorum Bl.	Polygoneae.
Tiwada T.	Artocarpus laca Encycl.	Artocarpeae.
Tiwera Bd.	Crinum toxicarium Herbert.	Amaryllideae.
Tiwoe S.	Saccharum officinarum L.	Gramineae.
„ aboe S.	„ „ „ var. commune R. [& S.	„
„ asrap S.	„ „ „ var. fumosum.	„
„ burrum gedeh S.	„ „ „ var. nigrum.	„
„ „ leutiek S.	„ „ „ var. rubrum-hu- [mile.	„
„ „ tingi S.	„ „ „ var. rubrum al- [tum.	„
„ hiedung S.	„ „ „ var. nigrum.	„
„ hoe-ota-heite S.	„ „ „ var. otaheitense.	„
„ japara S.	„ „ „ var. litteratum.	„
„ konneng amô S.	„ „ „ var. luteum-molle.	„
„ „ kras S.	„ „ „ var. luteum durum.	„
„ landoek S.	Meliosma nitida Bl.	Meliosmeae.
„ landoe S.	Artocarpus glauca Bl.	Artocarpeae.
„ aroeboek S.	Saccharum edule Hsskl.	Gramineae.
„ lilin S.	„ officinarum L. var. can- [delaria.	„
„ pêkes S.	„ „ L. var. litteratum.	„
„ rapoe S.	„ „ L. var. luridum.	„
„ soerat S.	„ „ L. var. litteratum.	„
„ „ pendekh S.	„ „ L. var. litteratum- [breve.	„
Tiwoek S.	Luffa cordifolia Bl.	Cucurbitaceae.
	Trichosanthes ovigera Bl.	„
Tja Ch. Bo.	Saccharum officinarum L.	Gramineae.
Tjabé S.	Stylocoryna polycarpa Miq.	Rubiaceae.
Tjabeh M. S. J.	Capsicum L. spec. divers.	Solanaceae.
	Piper L. spec. divers.	Piperaceae.
	„ longum Dtr.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tjabeh atjoeng M.R.	Capsicum frutescens L.	Solanaceae.
„ aroy S.	Piper longum L.	Piperaceae.
	„ densum Bl.	„
„ bedat S.	Capsicum frutescens L.	Solanaceae.
„ besaar R.	„ incurvum Bl. (var. frutes- [cens L.	„
„ betoel S.	„ sinense Jcq.	„
„ djawa M.	Piper longum L.	Piperaceae.
	Chavica officinarum Miq.	„
„ gedeh S.	Capsicum annuum L.	Solanaceae.
	„ macrocarpum Fngrh.	„
	„ vulgatum Fngrh.	„
	„ frutescens L. var. in- [curvum Bl.	„
„ kling J. Bl.	„ pendulum var. torulosum [Fngrh.	„
„ oetan M.	Piper arborescens Rxb.	Piperaceae.
„ rawiet M. R.	Capsicum fastigiatum Bl.	Solanaceae.
„ sabrang S.	„ frutescens L.	„
	„ longum L.	„
„ salassie M. R.	„ bicolor Jcq. var. mela- [nocarpum Hsskl.	„
„ tjangek M. R.	„ longum L.	„
„ woengoe S.	zie Tj. salassie M. R.	
Tjai S. J.	Adenanthera pavonina L.	Mimoseae.
Tjajoer S.	Pterospermum lancaefolium Rxb.	Büttneriaceae.
Tjaka S.	Coffea salicifolia Miq.	Rubiaceae.
Tjakra-tjikri Bat.	Acacia Farnesiana Wld.	Mimoseae.
Tjakka mabido T.	Piper majusculum Bl.	Piperaceae.
Tjak-tjok-boewoe S.	Elatostemma rostratum Hsskl.	Urticaceae.
Tjaliek-angien S.	Rottlera oppositifolia Bl.	Euphorbiaceae.
„ „ boddas S.	„ Zippelii Hsskl.	„
„ „ burrum S.	„ paniculatum Jss.	„
Tjaliengtjieng S.	Averrhoa carambola L.	Oxalideae.
„ laut S. M.	Elaeagnus L. spec. bant.	Elaeagneae.
Tjalla kanjing S.	Rottlera paniculata Jss.	Euphorbiaceae.
Tjaloeng J.	Garcinia cornea DC.	Clusiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tjaloengtjoeng S.	Marumia muscosa Bl.	Melastomaceae.
	Creochiton pudibunda Bl.	„
„ aroy S.	Dissochaeta cyanocarpa Bl.	„
„ burrum S.	Melastoma ferugineum Rwdt.	„
	Marumia muscosa Bl.	„
Tjaloepangpang S.	Scindapsus pertusus Schott.	Orontiaceae.
Tjamara M.	Podocarpus cupressina RBr. var. [*b* curvula Mip.	Taxineae.
	Casuarina equisetifolia Frst.	Casuarineae.
„ laut M.	„ muricata Rxb.	„
Tjamarra Lh.	Clerodendrum infortunatum Bl.	Verbenaceae.
Tjamôrô J.	zie Tjamara M. J.	
Tjamakka moloe S.	Dianella montana Bl.	Liliaceae.
Tjambang Bl.	Erythrina fusca Lour.	Papilionaceae.
Tjaming-tjaming R.	Averrhoa carambola L.	Oxalideae.
Tjammoen S.	Boehmeria incana Hsskl.	Urticaceae.
Tjampahoe S.	Tamarindus indica L	Papilionaceae.
Tjampakka S. M. R.	Michelia Blumei Std.	Magnoliaceae.
	„ champacca L.	„
„ boddas S.	„ longifolia L.	„
„ boeloe M. S.	„ champacca Bl.	„
	„ velutina Bl.	„
„ goenong M. R.	„ montana Bl.	„
	Liliodendrum liliferum ?	„
	Talauma Rumphii Bl.	„
„ gondok S. M. R.	„ pumila Bl.	„
„ „ oetan S.M.	Capparis callosa Bl.	Capparideae.
„ leuwung S.	Talauma mutabilis Bl.	Magnoliaceae.
„ loentoeng aroy S.	Capparis flexuosa L.	Capparideae.
„ moelia S. R.	Plumieria acutifolia Poir.	Apocynaceae.
	Parkinsonia aculeata L.	Papilionaceae.
	Dianella nemorosa Prs.	Liliaceae.
Tjampakka oetan M.	Talauma Rumphii Bl.	Magnoliaceae.
„ poetie M.	Michelia longifolia Bl.	„
„ zeylon S. R.	Pyrrhosa (Knema) Horsfieldii Bl.	Myristicaceae.
Tjampedak S. M. R.	Artocarpus polyphema Prs.	Artocarpeae.
Tjamplong J.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tjamporang S.	Manihot utilissima Pohl.	Euphorbiaceae.
Tjanar S. R.	Smilax Trnft. spec. plur.	Smilaceae.
	Dioscorea salicifolia Bl.	Dioscoreae.
	Smilax odoratissima Bl.	Smilaceae.
„ babi S. M. R.	Zanonia indica L.	Nhandirobeae ?
	Smilax odoratissima Bl.	Smilaceae.
	„ repanda Bl.	„
„ betoel S.	„ „ „	„
„ beurriet hiedung [S.	„ Trnft. spec.	„
„ bokkor S. R.	„ nummularia L.	„
	„ leucophylla Bl.	„
	„ macrocarpa Bl.	„
	„ zeylanica L.	„
„ „ lalakki S.	„ glycyphylla Sm.	„
„ „ mienjak S.	„ latifolia RBr.	„
„ peutjang S.	Dioscorea Trnft spec.	Dioscoreae.
Tjang Bl.	Caesalpinia sappan L.	Papilionaceae.
Tjanging Bl.	Erythrina fusca DC.	„
Tjangkeoh S.	Myrtaceae Jss. spec. inc.	
Tjangko S. J.	Quercus spicata Sm.	Cupuliferae.
Tjangkoeang S.	Pandanus furcatus Rxb.	Pandaneae.
Tjangkoedoe S.	Morinda citrifolia L.	Rubiaceae.
„ badak S.	Nauclea grandifolia DC.	„
	Fagraea morindaefolia Bl.	Loganiaceae.
„ kantjil J.	Morinda bracteata Rxb.	Rubiaceae.
„ lalakki S.	Nauclea grandifolia DC.	„
„ oetan S.	zie Tj. badak S.	
Tjangkorreh S.	Dinochloä tjangkorreh Büse.	Gramineae.
„ dioek S.	Nastus ? humilis Hsskl.	„
Tjangoeloe kras S.	Ficus lepicarpa Bl.	Moreae.
Tjangtjeng S.	Elephantopus L. spec. omn.	Compositae.
Tjanigarah J.	Cochlospermum gossypinum DC.	Ternstroemiaceae.
Tjangkier S.	Abroma augusta L.	Büttneriaceae.
Tjankoerang S.	Trevesia sundaica Miq.	Araliaceae.
Tjankré M. J.	Erythrina fusca DC.	Papilionaceae.
Tjankring R. J.	„ „ „	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Frythrina indica Lam.	Papilionaceae.
Tjan-kwoh Ch.	Iris florentina L. (radix).	Irideae.
Tjantekkeh S.	Bouea oppositifolia Msn.	Anacardiaceae.
Tjantiegie S.	Thibaudia Bl.	Ericaceae.
	Rhododendrum L.	„
	Gautiera Klm.	„
	Leptosperma Frst.	Myrtaceae.
	Acronoda Bl.	Büttneriaceae.
	Dodonaea viscosa L.	Sapindaceae.
	Amphicalyx latifolius Bl.	Ericaceae.
	Agapetes floribunda G. Don.	„
	„ lucida G. Don.	„
	Scepasma buxifolium Bl.	Euphorbiaceae.
	Dodonaea Candolleana Bl.	Sapindaceae.
	Leucoxylon buxifolium Bl.	Ternstroemiaceae.
„ betoel S.	Thibaudia varingiaefolia Bl.	Ericaceae.
„ boddas S.	Gautiera leucocarpa Endl.	„
„ boeloe S	Rhododendron tubiflorum Rwdt.	„
„ gedeh S.	Thibaudia floribunda Bl.	„
„ leutiek S.	„ lucida Bl.	„
„ wangie S. M. R.	Gautiera punctata Endl.	„
Tjamtjauw S.	Elephantopus D.	Compositae.
Tjantjerrettan S.	Nauclea excelsa Bl.	Rubiaceae.
	Anthocephalus indicus Rich.	„
	„ morindaefolius Kths.	„
„ badak S.	Nauclea glabra Rxb.	„
„ beurriet S.	„ mollis Bl.	„
„ mienjak S.	„ obtusa Bl.	„
Tjantokkeh S.	Bouea oppositifolia Msn.	Anacardiaceae.
Tjapa R.	Conyza balsamifera Less.	Compositae.
Tjapoe-toehoer S.	Cynoctonum muricatum DC.	Asclepiadeae.
	Blumea DC. spec. div.	Compositae.
Tjaptjek meirah (?).	Nerium odoratum Lam.	Apocynaceae.
„ poetie (?).	„ „ „ flore albo.	„
Tjarehan S.	Rubia javanica DC.	Rubiaceae.
Tjariaroe S. of Tjarieang S.	Aglaonema simplex Bl.	Aroideae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tjarieang boddas S.	Homalonema album Hsskl.	Aroideae.
„ beurriet burrum [S.	Aroideae Jss. spec. incert.	–
„ burrum S.	Homalonema rubrum Hsskl. *c* [majus Hsskl.	„
Tjariengien S.	Ficus pisocarpa Bl.	Moreae.
	„ benjamina L. & aliae.	„
Tjarioe S.	Entada monostachya DC.	Mimoseae.
Tjariwoe S.	Colocasia ? humilis Hsskl.	Aroideae.
	Alocasia indica Schott.	„
„ boddas S.	„ „ „	„
„ gedeh S.	Colocasia ? humilis Hsskl. var. [*c* major.	„
„ leutiek S.	„ „ „ var. *b* minor.	„
„ peutjang S.	Aglaonema pygmaeum Hsskl.	„
Tjatjabehan S.	Euchresta Horsfieldii Bnnt.	Papilionaceae.
Tjatjandie S.	Sesbania cochinchinensis DC.	„
Tjatjang S. en Tjatjeng S.	Elephantopus scaber L.	Compositae.
Tjau S.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
Tjawenné soreh S.	Rhododendrum javanicum Rwdt.	Ericaceae.
	Ficus lutescens Rwdt.	Moreae.
Tjeboengan J.	Flemingia involucrata Bnth.	Papilionaceae.
Tjehreh M.	Oryza sativa L	Gramineae.
Tjeiska S.	Urostigma strictum Miq.	Moreae.
Tjekok J.	Quisqualis pubescens Brm.	Combretaceae.
Tjelegor J.	Commelijna paludosa Bl.	Commelijnaceae.
Tjembaul J.	Solanum macranthum Dun.	Solanaceae.
Tjengkeh S. M. R.	Caryophyllus aromaticus L.	Myrtaceae.
Tjengkeh laut M.	Dodonaea triquetra DC.	Sapindaceae.
„ oetan daun ke- [tjil M.	Nalitris bracteata Bl.	Myrtaceae.
	„ alba Bl.	„
	„ rubra Br.	„
„ „ ketjil M.	„ „ „	„
„ papoea T. & „ radja Amb.	Caryophyllus aromaticus L.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tjenettan S. & Tjentjenettan S.	Physalis angulata Hsskl.	Solanaceae.
Tjeraken J.	Croton tiglium L.	Euphorbiaceae.
Tjereboet J.	Amorphophallus giganteus Bl.	Aroideae.
Tjerian S.	Calladium pendulum Bl.	„
Tjering O. J.	Pithecolobium lobatum Bnth.	Mimoseae.
Tjerlang S.	Pterospermum diversifolium Bl.	Büttneriaceae.
Tjermeh S. R.	Cicca disticha L.	Euphorbiceae.
	„ nodiflora Lam.	„
„ leuwung S.	Scepasma buxifolium Hsskl.	„
Tjentjektjaa S.	Nauclea pallida Rwdt.	Rubiaceae.
Tjeroggol monjet S.	Xerospermum Noronhianum Bl.	Sapindaceae.
Tjetjan kahan S.	Mephitidia tomentosa Bl.	Rubiaceae.
	Ophiorrhizos mungos L.	„
Tjetjang koedoean S.	Sciadocarpus Brongniartii Hk.	Araliaceae.
Tjetjer ketjepet S.	Rourea javanica Bl.	?
Tjetjerennean S. M.	Bradleja glauca Hsskl.	Euphorbiaceae.
	Melanthes rhamnoides Bl.	„
	Scepasma longifolium Hsskl.	„
„ aroy S.	Dalbergia Blumei Hrt. Bog.	Papilionaceae.
„ „ laut S.	Cassia L. spec. bantam.	„
„ leutiek S.	Euphorbiaceae RBr. spec. bant.	
Tjetjerobet S.	Loxonia ? decurrens Bl.	Gesneriaceae.
Tjettek S.	Strychnos ticute Lesch.	Loganiaceae.
Tjeulie badak S. R.	Opuntia decumana DC.	Cacteae.
„ „ bener S. R.	„ tomentosa Slm. Dk.	„
„ „ tjeribon S.R.	„ cochinillifera Mll.	„
„ „ tjoetjoek S. [R.	„ monacantha Wld.	„
	Opuntia polyaltha Haw.	Cacteae.
	„ elatior DC.	„
Tjeurrie S.	Garcinia lateriflora Bl.	Clusiaceae.
	„ dioica Bl.	„
	„ L spec. bant. incert.	„
Tjiboeang S.	Grewia tomentosa Jss.	Filiaceae.
Tjiboelan J.	Agrimonia javanica Jngh.	Rosaceae.
Tjie-teo Ch. Bo.	Arachis hypogaea L.	Papilionaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tjigau J.	Quisqualis indica L.	Combretaceae.
Tjigige J.	Viola serpens Wall. c genuina.	Violarieae.
Tjingrerem S.	Duchesnea sundaica Miq.	Rosaceae.
Tjinga tjinga T.	Wollastonia strigulosa DC.	Compositae.
Tjintekka S. J.	Plumbago rosea L.	Plumbagineae.
Tjinti Btj.	Zingiber cassumnar Rxb.	Zingiberaceae.
Tjipait S.	Agalmyla staminea Bl.	Gesneriaceae.
	Cyrtandra straminea R. & S.	„
Tjiploek-an J.	Physalis angulata Hsskl.	Solanaceae.
Tjipohkak J.	Gynura Cass. spec.	Compositae.
Tjitjabëan oetan S.	Leonurus javanicus Bl.	Labiatae.
Tjitjap S.	Ficus venosa R. & S.	Moreae.
	„ allutacea Bl.	„
Tjijhe badak S.	Glycine javanica L.	Papilionaceae.
„ kandoeri ketjil S.	Abrus praeeatorius L.	„
Tjoebang dari oetan S.	Jodes tomentella Miq.	Menispermaceae.
Tjoejer ?	Ricinus salicinus Hsskl.	Euphorbiaceae.
Tjoekilan J.	Schmiedelia racemosa L.	Sapindaceae.
Tjoelakketan S.	Psychotria L. spec. bant.	Rubiaceae.
Tjoelang S. M. R.	Aglaya odorata Lam.	Meliaceae.
Tjoengoelan J.	Ethulia megacephala Schlt.	Compositae.
Tjoeni S.	Gynotroches axillaris Bl.	Clusiaceae.
Tjoeng-neo Ch. Bo.	Piper longum L.	Piperaceae.
Tjoenjoen baauw S.	Magnolia odoratissima Rwdt.	Magnoliaceae.
	Talauma Candollei Bl.	„
„ goenong S.	Magnolia fragrans Rwdt.	„
„ wangie S.	Talauma Candollei Bl.	„
Tjoenkankang S.	Chilocarpus denudatus Bl.	Apocynaceae.
	Salacia melittocarpus Bl.	Hippocrateaceae.
	Cyrtoceras laurifolium Miq.	Asclepiadeae.
	Coelospermum scandens Bl.	Rubiaceae.
	Tabernaemontana polyantha Bl.	Apocynaceae.
	Echites densiflora Bl.	„
	Parsonsia barbata Bl.	„
	Centrostemma multiflorum Dcsn	Asclepiadeae.
	Cystidianthus campanulat. Hk.	„
Tjoenkankang goenong S.	Echites inflata Bl.	Apocynaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tjoenkankang lalakki S.	Chilocarpus suaveolens Bl.	Apocynaceae.
Tjoen-seu Ch. Bo.	Apium graveolens L.	Umbelliferae.
Tjoen-tjiou Ch. Bo.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
Tjoen-tjon J.	Magnolia pumila Bl.	Magnoliaceae.
	Talauma pumila Bl.	„
Tjoeran rambat S.	Urtica alba Bl.	Urticaceae.
Tjoerei S.	Gynotroches axillare Bl.	Clusiaceae.
	Crypterrhonia paniculata Bl.	Rhamneae.
Tjoetjoek kaliageh S.	Trophis spinosa Rxb.	Artocarpeae.
	Canthium Rheedii DC.	Rubiaceae.
„ lamaran S.	Gardenia Blumeana DC.	„
„ „ badak S.	„ tomentosa Bl.	„
Tjoewawoet J.	Pennisetum macrochaëton Jcq.	Gramineae.
Tjok Ch. Bo.	Bambusa Schreb spec. div.	„
Tjokai S.	Polyosma integrifolia Bl.	Polyosmeae.
Tjokkot toewa J.	Cocculus DC. spec.	Menispermaceae.
Tjoklat S. M. R.	Theobroma cacao L.	Buttneriaceae.
Tjomplongan J.	Prenanthes Vaill. spec.	Compositae.
Tjomu toeffa T.	Ophioglossum ovatum Bl.	Ophioglosseae.
Tjong Ch.	Zingiber officinale L.	Zingiberaceae.
Tjongkok S.	Curculigo recurvata Dryand.	Hypoxideae.
	„ latifolia Dryand.	„
Tjonkodo kir J.	Melastoma polyanthum Bl.	Melastomaceae.
Tjontjong beloet J.	Melanthes rhamnoides Bl.	Euphorbiaceae.
Tjontsjo Ch.	Abrus praecatorius L.	Papilionaceae.
Tjoppi toehoer S.	Crawfurdia trinervis Hsskl.	Gentianeae.
Tjotjok boewoe.	Boehmeria scabra Hsskl.	Urticaceae.
	Hypopteron speciosum Hsskl.	Gesneriaceae.
	Elatostemma rostrata Hsskl.	Urticaceae.
	Sonerila heterophylla Jck.	Melastomaceae.
	„ pauciflroa Bl.	„
„ boewoe leutiek [S.	Rphiorrhiza trichocarpa Bl.	Rubiaceae.
„ „ romang S.	Euphorbiaceae Brtl. spec. bant.	
Tjotjor bêbekh J.	Spermacoce hedyotidea DC.	Rubiaceae.
	Bryophyllum calycinum Slsb.	Crassulaceae.
Tjotjorokkot S.	Solanum canescens Bl.	Solanaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Solanum saponaceum Dun.	Solanaceae.
	„ japonicum Dun.	„
Tjotogo T.	Diplocinium tuberosum Miq.	Begoniaceae.
Tjou-njok Ch. Bo.	Plumbago rosea L.	Plumbagineae.
Tjouw S.	Musa Trnf. spec. div.	Musaceae.
„ tjai S.	Ravanala madagascariensis Adns.	„
Tjulang S.	zie Tjoelang S.	
Tjurei S.	Buddleia L. spec. omn.	Loganiaceae.
Toan T.	Metroxylon sagus Rttb.	Palmae.
Toansing Men.	Costus speciosa Sm.	Zingiberaceae.
Tobba toko V.	Abutilon hirsutum Rmph.	Malvaceae.
Tobo-tobo Mak.	Ficus septica Sprg.	Moreae.
Toeahoe Rtt. & Toeahoea Ti.	Borassus flabelliformis L.	Moreae.
Toeangau ZBo.	Eurya nitida Khs.	Ternstroemiaceae.
Toeba aweweh S.	Dalbergia heterophylla Wld.	Papilionaceae.
„ bidji M.	Cocculus lacunosus DC.	Menispermaceae.
	„ crispus DC.	„
„ djenoe S.	Dalbergia purpurea Rwdt.	Papilionaceae.
„ gatel S.	Milletia sericea W. & A.	„
	„ rostrata Miq.	„
„ kajoe R.	Dalbergia heterophylla Wld.	„
„ lalur S.	„ angustifolia Hsskl.	„
Toebe abbal Amb.	Derris Forsteniana DC.	„
Toebi-sira Mand.	Vitenia edulis Std.	Sapindaceae.
Toeboe-sala M. Bl.	Arundo L. spec.	Gramineae.
	Andropogon nardus L.	„
„ toeboe M.	Costus speciosus Sm.	Zingiberaceae.
„ „ waät-ketjil [Amb.	Aegiceras majus L.	Aegicereae.
Toedjoe J.	Argemone mexicana L.	Papaveraceae.
Toedong laut M.	Aegiceras minus Wld.	Aegicereae.
Toehe Bd.	Cocculus lacunosus DC.	Menispermaceae.
Toejong pongor Mand.	Datura alba Ns.	Solanaceae.
Toeka doeffa T.	Musa troglodytarum L.	Musaceae.
Toekoel takkal M.	Berrya ammonilla Rxb.	Tiliaceae.
Toelak tangal S.	Heptapleurum rigidum Hsskl.	Araliaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Toelalot J.	Wendlandia tinctoria DC.	Rubiaceae.
Toeloek Bd.	Bambusa longinodis Miq.	Gramineae.
Toeloewodji Btj.	Ophioxylon serpentinum L.	Apocynaceae.
Toemboeloen J.	Metroxylon sagus Rttb.	Palmae.
Toemboeng-kanjoet [S. R.	Canthium Rheedii DC.	Rubiaceae.
	„ Len. spec. bantam.	„
„ „ litjin S.	„ horridum Bl.	„
„ boeloe S. R.	„ cornelia Ch. & Sch.	„
„ lietjien S. R.	„ horridum Bl.	„
Toemon telong J.	Geniostoma montanum Z. & M.	Loganiaceae.
Toendjoek langit M.	Ophioglossum ovatum Bl.	Ophioglosseae.
Toendjoeng S. R.	Talauma Candollei Bl.	Magnoliaceae.
	„ mutabilis Bl. & variet.	„
„ barak Bl.	Nymphaea rubra Rxb. *c* purpur.	Nymphaeaceae.
„ dado Bl.	„ „ „ *b* rosea.	„
„ poetie Bl.	„ „ „ *p* albiflora.	„
Toendoen M.	Nephelium lappaceum L.	Sapindaceae.
Toengerreh S.	Castanea tungurrut Bl.	Cupuliferae.
Toengtoeng monjet?	Discostigma rostratum Hsskl.	Clusiaceae.
„ sajoeng ?	Rubiaceae Jss. spec. inc. bant.	
Toepak T.	Barringtonia acutangula Grtn.	Myrtaceae.
	„ rubra Bl.	„
	„ racemosa Bl.	„
Toeri S. M. R.	Agati grandiflora Dsv.	Papilionaceae.
„ boddas S.	„ „ „ flore albo.	„
„ burrum S.	„ „ „ flore rubro	„
„ rawa J.	Aeschynomene aspera L.	„
Toeroejan S.	Cassia glanduliflora Rwdt.	„
Toeroe muksa S.	Ruellia Blumei Std. Nom.	Acanthaceae.
Toerroep aroy S.	Ficus annulata Bl.	Moreae.
	„ depressa Bl.	„
„ boëoek S.	Artocarpus elastica Rwdt.	Artocarpeae.
Toetoe massoniha T.	Carapa moluccensis DC.	Meliaceae.
Toetoekekoe Bd.	Scaevola Plumieri L.	Goodeniaceae.
Toetoep Bl.	Pavonia zeylonica Cav.	Malvaceae.
„ antjoer Bl.	Ricinus mappa ?	Euphorbiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Toeton M. J.	Barringtonia speciosa L.	Myrtaceae.
	Polytoca bracteata RBr.	Gramineae.
Toetop M.	Abutilon indicum G. Don.	Malvaceae.
Toewa S. M.	zie Toeba S. M.	
„ J.	Leëa sambucina Wld.	Ampelideae.
Toggare J.	Dracaena ensifolia Haw.	Liliaceae.
	Dianella nemorosa Lam.	„
Tohon Amb.	Solanum melongena L.	Solanaceae.
Tohong Bl.	„ „ „	„
„ kanji Bl.	„ trongum Poir.	„
Toja Bd.	Amorphophallus sativus Bl.	Aroideae.
„ oetan Bd.	Typhonium divaricatum Bl.	„
Tokbraai S.	Elateriosperma tokbrai Bl.	Euphorbiaceae.
	Croton L. spec. bantam.	„
Tokee O. J.	Albizzia lebbek Bnth. *b* leuco- [xylon Hsskl.	Mimoseae.
Tokokka S.	Solanum giganteum Jcq.	Solaneae.
Tola topolo T.	Kyllingia monocephala Wld.	Cyperaceae.
Tolak tangol S.	Paratropia longifolia DC.	Araliaceae.
Tolong S.	Aracium laevigatum Miq.	Compositae.
Toloen Ht.	Pandanus conoideus L.	Pandaneae.
	„ montanus Miq.	„
Tolasion Bangaai.	Quercus moluccana Wld.	Cupuliferae.
Tom J. Bl. & T.	Indigofera tinctoria L.	Papilionaceae.
Tomandellan J.	Ixora longifolia Hsskl.	Rubiaceae.
Tommo M. J. Bl.	Curcuma zerumbet Rxb.	Zingiberaceae.
Tommon Mak.	„ „ „	„
„ J.	Graptophyllum hortense Ns.	Acanthaceae.
Tomon gering S. J.	Curcuma longa L.	Zingiberaceae.
	„ viridiflora Rxb.	„
Tomoemoe T.	Aegiceras ferreum Bl.	Aegicereae.
Tondjo poetie M. J. [Bl. &		
Tondjong tedjalor M. [J. Bl.	Villarsia indica Vent.	Gentianeae.
Tonggoeli J.	Protium javanicum Brm.	Spodiaceae.
Tongkeng M. R.	Pergularia odoratissima Sm.	Asclepiadeae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Pergularia minor Amdrs.	Asclepiadeae.
Tongtak (?).	Zingiber ovoideum Bl.	Zingiberaceae.
	„ amaricans Bl.	„
Tongtoet (?).	Canthium L. sp. inc. bantam.	Rubiaceae.
Tonjo Mak.	Nelumbium speciosum Wld.	Nelumboneae.
Tonkat-langit M.	Quamoclit vulgaris Chois.	Convolvulaceae.
	Ophioglossum ovatum Bl.	Ophioglosseae.
	Musa troglodytarum L.	Musaceae.
„ sectan M.	Maranta dichotoma Wld.	Cannaceae.
Tonkia S.	Dischidia nummularia RBr.	Asclepiadeae.
Tonke M.	Bruguiera Rumphii Bl.	Rhizophoreae.
„ parampoean M.	„ cylindrica Bl.	„
Tonkin S.	Vallaris ovalis Miq.	Apocynaceae.
Tonkollo S.	Kleinhovia hospita L.	Büttneriaceae.
Tonkon Dajak.	Loranthaceae Mrs.	
Tonokoeko Ht.	Hedera umbellata DC.	Araliaceae.
Too-kokki-tjaptjkeCh	Nerium oleander Lam.	Apocynaceae.
Toppa-lima S.	Elephantopus scaber L.	Compositae.
Toron Amb.	Solanum melongena L.	Solanaceae.
Toropatti Bd.	Dracontomelon sylvestre Bl.	Spodiaceae.
Totarre palekong Mol.	Acalypha mappa Wld. of	Euphorbiaceae.
	Rottlera tanaria Hsskl.	„
Totebo T. en		
Toteho T.	Cordia myxa L.	Cordiaceae.
Totokbrai S.	zie Tokbrai S.	
Totongoän S.	Salvia coccinea L.	Labiatae.
Totorra itam M.	Commersonia echinata Frst.	Büttneriaceae.
	„ javensis G. Don.	„
Totou-o-an S.	Boehmeria dichotoma Hsskl.	Urticaceae.
Towada T.	Artocarpus laca Encycl.	Artocarpeae.
Tower J.	Pongamia Lam. spec.	Papilionaceae.
Tran J.	Metroxylon sagus Rttb.	Palmae.
Trang-doenijaM.Amb	Caesalpina pulcherrima L.	Papilionaceae.
	Aeschynomene indica L.	„
Trasen S.	Ceropegia Horsfieldiana Miq.	Asclepiadeae.
Traseng J.	Sanicula montana Rwdt. var. *c* [genuina.	Umbelliferae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Trassen J.	Gynura aurantiaca DC.	Compositae.
	Elatostemma paludosum Miq. [var. forma rubro stipula.	Urticaceae.
Trawalot J.	Brucea L. spec. (an dysent. Bl) ?	Xanthoxylaceae.
Treba djapan S. M.	Rhinacanthus nasutus Ns.	Acanthaceae.
	Andrographis paniculata Wld.	"
	Crossandra infundibuliformis Ns	"
Treham ajam S.	Rubia cordifolia L.	Rubiaceae.
Trembaloe J.	Cassia sulphurea DC.	Papilionaceae.
Trembel S.	Diospyros melanoxylon Rxb.	Ebenaceae.
Trembiloegan S.	Platycentrum robustum Miq.	
Trigoe hollanda (?)	Triticum vulgare Vaill.	Gramineae.
Troeëp S.	Artocarpus elastica Rwdt.	Artocarpeae.
Troena malam M.	Polyanthes tuberosa L.	Liliaceae.
Troentong M. R.	Aegiceras obovatum Bl.	Aegicereae.
	" majus Grtn.	"
Troes goenong S.R.	Hartighsea excelsa Jss.	Meliaceae.
	Elaeocarpus L. spec.	Tiliaceae.
Trong-ngor J.	an Solanum undatum Lam ?	Solanaceae.
Tropongan J.	Valeriana javanica Bl.	Valerianeae.
Tsampé J.	Uvaria odorata Lam.	Anonaceae.
Tschamba Mak.	Tamarindus indica L.	Papilionaceae.
Tschau-po Ch.	Acorus terrestris Rmph.	Orontiaceae.
Tscheën Ch.	Indigofera tinctoria L.	Papilionaceae.
Tschi-jo Ch.	Musa paradisiaca L.	Musaceae.
Tschili-meirah M.	Capsicum pendulum c torulo- [sum Fngh.	Solanaceae.
Tschira Bi.	Trophis spinosa Rxb.	Artocarpeae.
Tschô Ch.	Scaevola Plumieri L.	Goodeniaceae.
Tsja-tsji-tsji Ch.	Phoberos chinensis Lour.	Bixaceae.
Tsjay Ch.	Amarantus polygamus Wld.	Amarantaceae.
	" tristis Lour.	"
" koaë Ch.	Luffa petola DC.	Cucurbitaceae.
" tau Ch.	Dolichos sinensis DC.	Papilionaceae.
Tsjakka magoli T.	Scleria flabellum Sw.	Cyperaceae.
Tsjakkar bebekh J.	Kalanchoë laciniata DC.	Crassulaceae.
Tsjali-moeri T.	Cordia Rumphii Bl.	Cordiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tsjam-poelan J.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
Tsjamarkijen T.	Croton pavana Ham.	Euphorbiaceae.
Tsjampadaha M.	Artocarpus laca Encycl.	Artocarpeae.
„ oetan M.	Ochna squarrosa L.	Ochnaceae.
Tsjampé J.	Michelia Blumei Std.	Magnoliaceae.
Tsjangkok J.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
Tsjappo-tsjappo M.	Pontederia vaginalis L.	Pontederiaceae.
Tsjauw-tsjeer Ch.	Murraya paniculata Wld.	Aurantiaceae.
Tsjavoni M.	Calamus equestris Wld.	Palmae.
Tsjek Ch.	Oryza sativa L.	Gramineae.
Tsjendana M. Bg.	Santalum album L.	Santalaceae.
	Pterocarpus indicus DC.	Papilionaceae.
Tsjerekan Bg.	Cissus glauca Rxb.	Ampelideae.
Tsji-tik Ch.	Bambusa agrestis Poir.	Gramineae.
Tsjia-lioe Ch.	Punica granatum L.	Myrtaceae.
Tsjilli abbal Amb. en „ oetan M.	Tabernaemontana bovina Lour.	Apocynaceae.
Tsjin-ka-hoe Ch.	Lawsonia alba Lam.	Lythrarieae.
Tsjin-khi Ch.	Barringtonia speciosa DC.	Myrtaceae.
Tsjin-tsjau Ch.	Sphaerococcus gelatinus Ag.	Floridae.
Tsjinga-tsjinga T.	Verbesina moluccana Bl.	Compositae.
Tsjioe-lang Ch.	Aglaya odorata Lour.	Meliaceae.
Tsjioe-tsjat Ch.	Stagmaria verniciflua Jck.	Anacardiaceae.
Tsjit-tsjit Ch.	Oxalis sensitiva Wld.	Oxalideae.
Tsjonkor M.	Kaempferia galanga L.	Zingiberaceae.
Tsjoo- hoaë Ch.	Sphaerococcus gelatinus Ag.	Floridae.
Tsjopelon T.	Calophyllum inophyllum L.	Clusiaceae.
Tsjorro T.	Ficus bengalensis L.	Moreae.
„ boboä T en „ mamma T.	Cleome pentaphylla L.	Capparideae.
	Polanisia icosandra DC.	„
Tsjot-tsjo T.	Begonia icosandra DC.	Begoniaceae.
Tsoi-teo Ch. Bo.	Raphanus caudatus L.	Cruciferae.
Tube Bd.	Cocculus lacunosus DC.	Menispermaceae.
Tubi pokkol Amb.	Sida acuta L.	Malvaceae.
Tueijl Mak. & Tueijlo Amb.	Spathodea Rheedii Spr.	Bignoniaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Tuha toeni Amb.	Cocculus lacunosus DC.	Menispermaceae.
Tuhe tuttunu Bd.	Aristolochia indica L.	Aristolochieae.
Turu pensjeng J.	Loxotis obliqua RBr.	Gesneriaceae.
	U.	
Ua ahun tayn Amb.	Calamus rudentum Wld.	Palmae.
„ ela Amb.	„ „ „	„
„ hahoela Amb.	Daemonorops calapparius Bl.	„
„ helite Amb.	Calamus Rumphii Bl.	„
„ kawa Amb.	„ equestris Wld.	„
„ lalun-sehi Amb.	„ rudentum Wld.	„
	„ pisicarpus Bl.	„
„ lau kana Amb.	Daemonorops strictus Bl.	„
„ manima Amb.	„ calapparius Bl.	„
„ niwel Amb.	„ „ „	„
„ mette Amb.	„ niger Bl.	„
	„ melanochaetes Bl.	„
„ orij M.	Calamus pisicarpus Bl.	„
„ poetie M.	„ rudentum Wld.	„
„ tehoe Amb.	zie Ua mette Amb.	
Ubo-ubo T.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
Uhe-talla Lt.		
„ walea Lh.	Roxburghia gloriosoides L.	Roxburghiaceae.
Uhulibita Lh.	Dioscorea hirsuta Bl.	Dioscoreae.
Uin-kion Ch.	Curcutna longa L.	Zingiberaceae.
Ula pala pala Amb.	Calamus equestris Wld.	Palmae.
Ulassa Ht.	Cedrela febrifuga Bl.	Cedrelaceae.
Ulibite Lh.	Dioscorea hirsuta Bl.	Dioscoreae.
Unas Br. of		
Unos Br.	Cedrela febrifuga Bl.	Cedrelaceae.
Ung-sjong Ch. Bo.	Ocimum basilicum L.	Labiatae.
Une-bime Mak.	Maranta dichotoma Wld.	Cannaceae.
Uöt Bd.	Dolichos catjang L.	Papilionaceae.
Upessa Ht.	Acalypha densiflora Bl.	Euphorbiaceae.
Urri Bl.	Pterocymbium javanicum.	?
Ussasye Lh.	Garcinia cochinchinensis DC.	Clusiaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	V.	
Vale topo J.	Dendolobium (Desmodium) ce- [phalotes W. & A.	Papilionaceae.
Varoe-ranoe Bd. en Varook Bd.	Paritium tiliaceum Hil.	Malvaceae.
Villoeroe J.	Entada pursata DC.	Mimoseae.
Virahi Mak.	Ficus bengalensis L.	Moreae.
	W.	
Waän semane Huah.	Bambusa mitis Poir.	Gramineae.
Waanwaanan J.	Capparis L. spec.	Capparideoe.
Waät Amb.	Bruguiera Rumphii Bl.	Rhizophoreae.
	Sonneratia acida L. fs.	Myrtaceae.
	„ alba Sm.	„
„ mahina Amb.	Aegiceras majus Grtn.	Aegicereae.
„ tehy Amb.	Rhizophora mucronata Lam.	Rhizophoreae.
	„ candelaria DC.	„
Wabba meyt Amb.	Lactaria salubris Rmph.	Apocynaceae.
Wabbal Amb.	Cerbera lactaria Hmlt.	„
Wabo goenong Cr.	Neuburgia tuberculata Bl.	„
Wadanie S. M. R.	Quisqualis Rmph.	Combretaceae.
Waddorie (?).	Calotropis gigantea RBr.	Asclepiadeae.
Waddran J.	Urtica oreophila Miq.	Urticaceae.
Waderan J.	Elatostemma cyrtandraefol. Miq.	„
Waëtor Lh.	Tacca montana Rmph.	Taccaceae.
Way-way Amb.	Mangifera glauca Bl.	Anacardiaceae.
	„ membranacea Bl.	„
	„ indica L.	„
Wayle Amb.	Clerodendrum inerme Grtn.	Verbenaceae.
Waylo hittoeta Ht.	Paederia foetida L.	Rubiaceae.
Wakkat Amb.	Bruguiera Rumphii Bl.	Rhizophoreae.
	Kanilia caryophylloides Bl.	?
	Sonneratia acida L. fs.	Myrtaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Sonneratia alba Smith.	Myrtaceae.
Wakkat bessie Amb.	Aegiceras ferreum Bl.	Aegicereae.
Wakoen ranoe Bd.	Pandanus bagea Miq.	Pandaneae.
Wala Ht.	Flagellaria indica L.	Flagellarieae.
Walan M.	Pterospermum diversifolium Bl.	Büttneriaceae.
Walang S.	Ficus ribes Rwdt.	Moreae.
	Hedychion gracile Rwdt.	Zingiberaceae.
„ hiedung S.	Ficus L. spec. bantam.	Moreae.
	Anonacceae Dun. spec. bantam.	
Walantakka Men.	Erythrina aculeata Bl.	Papilionaceae.
Walat Br.	Caryota Rumphiana Bl.	Palmae.
Walebissi Ht.	Hoya coronaria Bl.	Asclepiadeae.
	„ Rumphii Bl.	„
	„ macrophylla Bl.	„
„ ketjil Amb.	Dischidia nummularia RBr.	„
	„ Rafflesiana Wall.	„
Wale makel Ht.	Pothos digitata Jcq.	Orontiaceae.
Wale pinan Amb.	Scindapsus? Rumphii Miq.	„
Walen S.	Covellia paniculata Miq.	Moreae.
	Ficus L. spec. divers.	„
„ badak S.	„ scaberrima Bl.	„
„ leutiek S.	„ L. spec. bantam. incert.	„
Wali J.	Boehmeria diversifolia Miq.	Urticaceae.
„ ahoeöen Amb.	Derris montana Bnth.	Papilionaceae.
„ angin J.	Boehmeria diversifolia Miq.	Urticaceae.
	„ odontophylla Miq.	„
„ hoelan Amb.	Cocculus flavescens DC.	Menispermaceae.
„ „ hakoeloe Ht.	„ glaucus DC.	„
„ malochoe At.	Medinella crispata Bl.	Melastomaceae.
	„ macrocarpa Bl.	„
„ „ laun ella Ht.	„ crassinervia Bl.	„
„ maua Ht.	Uvaria argentea Bl.	Anonaceae.
„ metten Ht.	„ „ „	„
„ poetielolaha Amb.	Clerodendrum inerme Grtn.	Verbenaceae.
Walieran S.	Cissus scariosa Bl.	Ampelideae.
Waliekatoepoh J.	Desmodium DC. spec.	Papilionaceae.
Waliklar J.	Cupania Lessertiana Cmbsd.	Sapindaceae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
	Acer javanicum Jss.	Acerineae.
	„ niveum L.	„
Walingi J.	Typha angustifolia L.	Typhaceae.
Walisaä Amb. & Walisoä Ht.	Gnetum edule Bl.	Gnetaceae.
Walisana J.	Tylophora RBr. spec.	Asclepiadeae.
Wallas J.	Aristolochia indica L.	Aristolochieae.
Walli-kaddeb J.	Mussaenda frondosa L.	Rubiaceae.
Walo Ht.	zie Wala Ht.	
Waloe M.	Lagenaria hispida Ser.	Cucurbitaceae.
„ Bl. of Walok Bl.	„ vulgaris Ser.	„
Waloer S.	Sauromatum Horsfieldii Miq.	Aroideae.
Wana J.	Smilax xeylanica L.	Smilaceae.
Wanga Cel.	Metroxylon elatum Mrt.	Palmae.
Wangi malakko T.	Emilia sonchifolia DC.	Compositae.
„ „ tali T.	Conyza pubigera L.	„
„ wangi-maiho T.	Eclipta erecta L.	„
Wangkoedoe J.	Morinda bracteata Rxb.	Rubiaceae.
Wangong laut M.	Moschosma polystachya Bnth.	Labiatae.
Wanie Bl. en Wanné Bl.	Mangifera foetida L.	Anacardiaceae.
Wannat Amb.	Melocanna humilis Rupr.	Gramineae.
Wanijer Bd.	Pterocarpus flavus DC.	Papilionaceae.
Wanlekoe Lh.	Phanaelopsis amabilis Bl.	Orchideae.
Wan-ong S.	Olax obtusa Bl.	Olacineae.
Want-choaë Ch.	Datura L. spec.	Solanaceae.
Wara of Waro Lt.	Flagellaria indica L.	Flagellarieae.
Wareng S.	Gmelina asiatica L.	Verbenaceae.
Wargoe S.	Rhapis javanica Bl.	Palmae.
	Licuala Rmph. spec. divers.	„
„ gedeh S.	„ pumila Bl.	„
„ leutiek S.	„ elegans Bl.	„
Wari J.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
„ hismoe Amb.	Cissus trifoliata Lour?	Ampelideae.
„ hoelan Amb.	Cocculus flavescens DC.	Menispermaceae.
„ lottoe lottoe Amb.	Cissus repens Lam.	Ampelideae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Wari metten Amb.	Artabotrys suaveolens Bl.	Anonaceae.
„ sahoe Amb.	Convolvulus cymosus Dsvs.	Convolvulaceae.
„ soä Lt.	Gnetum edule Bl.	Gnetaceae.
„ toea Amb.	Fagraea Thnb. spec. (z. Blume [Rumph. II. p. 28).	Loganiaceae.
„ unenar Lt.	Conyza pubigera L.	Compositae.
„ wari poetie Bl.	Hibiscus rosa sinensis L. flore [albo.	Malvaceae.
„ waroehoe Lt.	Medinella crispata Bl.	Melastomaceae.
	„ macrocarpa Bl.	„
Waribang J.	Hibiscus rosa sinensis L.	Malvaceae.
Wariengien S.M.J.T.	Ficus benjamina L.	Moreae.
	„ pisocarpa Bl.	„
	„ racemosa Vhl. &c.	„
„ dawon besaar M.	„ „ „	„
„ „ ketjil M.	„ nitida Thnb.	„
„ malatta M.	„ pumila Thnb.	„
„ tsjampadaha M.	„ racemosa Vhl.	„
Waroe M.	Hibiscus elatus Sw.	Malvaceae.
„ dôgong M.	Clerodendrum paniculatum L.	Verbenaceae.
„ goenong S.M.R.	Paritium simile Wll.	Malvaceae.
„ landak S.M.R.	Abelmoschus mutabilis Wll.	„
	„ venustus Wll.	„
„ laut M. R.	Paritium tiliaceum Wll.	„
	Cordia Rumphii Bl.	Cordiaceae.
	Thespesia macrophylla Sprg.	Tiliaceae.
„ lòt J.	Abelmoschus venustus Wll.	Malvaceae.
Waroema koessoe T.	Bidens Wallichii DC.	Compositae.
	„ peduncularis Gaud.	„
Waron J.	Trigonella foenum graecum.	Papilionaceae.
Warren J.	Gmelina villosa Rxb.	Verbenaceae.
Wassa Ht.	Ficus glomerata Rxb.	Moreae.
Wateran J.	Sonerila heterophylla Jcq.	Melastomaceae.
Watoetan S.	Paspalum coromandelinum Lam.	Gramineae.
„ gedeh S.	Milium tomentosum Rttl.	„
Watta Lt.	Sonneratia acida L. fs.	Myrtaceae.
	„ alba Sm.	„

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Watta boehoe lawan [Amb.	Kanilia caryophyloides Bl.	Rhizophoreae.
„ ewan Amb.	Mangifera laxiflora Desrouss.	Anacardiaceae.
„ koembang Amb.	Aegiceras floridum R. & S.	Aegicereae.
	Avicennia tomentosa Wld.	Avicennieae.
„ lepoe Amb.	Bruguiera Rumphii Bl.	Rhizophoreae.
„ mahina Amb.	„ cylindrica Bl.	„
	Kanilia caryophylloides Bl.	„
	Bruguiera Rheedii Bl.	„
„ tube-tube Cr.	Aegiceras minus Wld.	Aegicereae.
Wawalingian S.	Fuirena pentagona Wight.	Cyperaceae.
	Scirpus mucronatus L.	„
	Typha angustifolia RBr.	Typhaceae.
Wawaloehan S.	Bryonia geminata Bl.	Cucurbitaceae.
Wawaloetan S.	Anisonema dubia Bl.	Euphorbiaceae.
Wawaran J.	Abelmoschus pseudo-abelmos-[chus Bl.	Malvaceae.
Wawateran S.	Spartina pubera Hsskl.	Gramineae.
Wawoie NG.	Metroxylon filare Mrt.	Palmae.
Wawoeloetan S.	Anisonema dubia Bl.	Euphorbiaceae.
Weddor Lt. & Weddule Ht.	Convolvulus bilobatus Rxb.	Convolvulaceae.
Weenong J.	Tetramelos nudiflora RBr.	Datisceae.
Weligi S.	Cyperus elatus L.	Cyperaceae.
Welihissa Amb.	Scleria lithosperma Wld.	„
Wellat Ht.	Ficus politoria Bl.	Moreae.
Welluaijt abbal Ht.	Sanseviera fruticosa Wld.	Liliaceae.
Welluang Amb.	Dracaena reflexa Lam.	„
Welluga Ht.	„ terminalis L.	„
Weri Amb.	Imperata Thunbergii R. & S.	Gramineae.
	„ allang Ingh.	„
	Pennisetum setosum R. & S.	„
Wering ampel Bl.	Bambusa fera Miq.	„
Weringie J.	Urostigma benjamineum Miq.	Moreae.
Weroe J.	Albizzia odoratissima Bnth.	Mimoseae.
	„ procera Bnth.	„
„ kebo J	Tetranthera alnoides Miq.	Laurineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Weroesiffi Lt.	Dracaena terminalis L.	Liliaceae.
Wersingan Amb.	„ „ „	„
	„ reflexa Lam.	„
Weul Cr.	Metroxylon filare Mrt.	Palmae.
Weweán J.	Pontederia vaginalis L.	Pontederaceae.
Wida-darie M.	Melastoma polyanthum Bl.	Melastomaceae.
Widara S. M. R.	Zizyphus jujuba Lam.	Rhamneae.
„ leutiek S.	„ xylopyrus Wld.	„
Widasarie S. of.		
Widdo-sarie J.	Canthium scandens Bl.	Rubiaceae.
Widjojo-kesoemo J.	Pisonia sylvestris T. & Bk.	Nyctagineae.
Wiedje T. en		
Wiedjien S. M. R. J.		
[& Mak.	Sesamum indicum L.	Bignoniaceae.
	„ orientale L.	„
„ allas S. J.	„ „ „	„
	Artanema sesamoides Bnth.	Scrophularineae.
	Hedyotis prostrata Bl.	Rubiaceae.
	„ latifolia Rwdt.	„
„ leuwung S.	Artanema sesamoides Bnth.	Scrophularineae.
Wiedjor J.	Sesamum orientale L.	Bignoniaceae.
Wielodo J.	Covellia didyma Miq.	Moreae.
Wiewiedjienan S.	Artanema sesamoides Bnth.	Scrophularineae.
Wilingi J.	Scirpus sundanus Miq.	Cyperaceae.
Wining J.	Pterocymbium javanicum Bnnt.	„
Wiranging badakS.	Psychotria rhinocerotis Rwdt.	Rubiaceae.
Wiroe S.	Licuala spectabilis Miq.	Palmae.
	„ Rumphii Bl.	„
	„ spinosa Wurmb.	„
	„ pumila Rwdt.	„
	„ „ „ var. *g*	„
„ gedeh S	Rhapis javanica Bl.	„
„ lalakki S.	„ „ „	„
„ leutiek S.	„ L. spec. bant. incert.	„
„ prassé (?).	„ „ „ „ „	„
Wierangon S.	Ellobum montanum Bl.	Acanthaceae.
Wit-krambil J.	Cocos nucifera L.	Palmae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Witjenang S.	Hedyotis rugosa korth.	Rubiaceae.
Wode J.	Piper medium Hrsfd.	Piperaceae.
Wodoesan J.	Hibiseus surattensis L.	Malvaceae.
Woedelan J.	an Scaevola Koenigii Vhl.	Goodeniaceae.
Woedelang S.	Kyllingia bifolia Mir.	Cyperaceae.
Woeka oetan M.	Pholidocarpus ihur Bl.	Palmae.
	„ sylvestris Bl.	„
Woengli J.	Calosanthes indica Bl.	Bignoniaceae.
Woegoe J.	Lagerstroemia reginae Rxb. of	Lythrarieae.
	„ speciosa Prs.	„
Woeng-soi Ch. Bo.	Convolvulus reptans L.	Convolvulaceae.
Woenie S.	Antidesma bunias L.	Antidesmeae.
„ tjaai S.	„ L. spec. bantam. inc.	„
Woe-tse Ch. Be.	Calladium giganteum Bl.	Aroideae.
Woh-han J.	Areca catechu L.	Palmae.
Wokka Cel. & T.	Saribus rotundifolius Bl.	„
„ wokka Mol.	Corypha sylvestris Bl.	„
Wok-sjong Ch.	Solanum dulcamara L.	Solanaceae.
Wonelau Amb.	Zingiber marginatum Rxb.	Zingiberaceae.
Wong-kjoek-pha Ch. [Bo.	Pyretrum indicum Css. flore [luteo pleno.	Compositae.
Wong-lie Ch. Bo.	Ananassa sativa L.	Bromeliaceae.
Wong-ski Ch. Bo.	Gardenia grandiflora Lour.	Rubiaceae.
Wonuth J.	Cynometra ramiflora L.	Papilionaceae.
Woo Cel.	Broussonetia papyrifera Vent.	Moreae.
Wora-wari toempoek J.	Clerodendrum fragrans Vent. [var. pleniflora.	Verbenaceae.
Woraka T.	Zingiber officinale L.	Zingiberaceae.
	„ gramineum Bl.	„
Worssa J. en Wrassa J.	Amomum maximum Rxb.	„
Wotel of Wotele [Noessa-laut.	Urena lappago DC.	Malvaceae.
Wowo S.	Flagellaria indica L.	Flagellarieae.

Z.

Zagar J.	Beilschmiedia lancifolia Miq.	Laurineae.

Inlandsche Naam.	Botanische benaming.	Natuurlijke Familie.
Zalak S. M. J.	Salacca edulis Rwdt.	Palmae.
Zenka Mak.	Dioscorea aculeata L.	Dioscoreae.
Zong-zay Ch.	Morus indica L.	Moreae.

RAPPORT

OVER DE

AANWEZIGHEID VAN GRONDSTOFFEN

IN DEN

NEDERLANDSCH INDISCHEN ARCHIPEL,

GESCHIKT TOT BEREIDING VAN PAPIER,

DOOR

D. W. ROST VAN TONNINGEN.

De schaarschte aan geschikte lompen tot papierbereiding, welke zich reeds gedurende langen tijd heeft doen gevoelen, had vooral in de jongst verloopene tijden, de aandacht der gouvernementen, en van deskundigen tevens, tot zich getrokken.

Hoe dikwijls men ook heeft aangekondigd, dat eene goede grondstof, in overvloed voorkomende en gemakkelijk te verzamelen zijnde, was ontdekt, zoo schijnt het echter, dat geene daarvan, tot heden toe, aan de zich dagelijks vermeerderende behoefte in genoegzame mate konde voldoen; althans de aanvragen en uitloovingen, zoo wel door gouver-

nementen als door partikulieren gedaan, schijnen zulks te bewijzen.

Ook de minister van koloniën in Nederland, heeft zich deze zaak aangetrokken, en een onderzoek hieromtrent gelast, waarvan als uitvloeisel dit rapport het licht ziet. Door den direkteur der kultures hiertoe uitgenoodigd, hebben de verschillende hoofden der gewestelijke besturen in Indië zich beijverd om stoffen te verzamelen, welke volgens hunne wijze van zien, waardig konden geacht worden, om tot proefnemingen te dienen. Deze in mijne handen gesteld zijnde, werden aan eenige bewerkingen onderworpen, geschikt om eene schifting daar te stellen tusschen diegene, welke *mogelijk* dienen konden tot eene goede papierbereiding, en andere die, als hiertoe ten eenenmale ongeschikt, moesten worden verworpen. Die stoffen, welke in de eerste kategorie vielen, waren bestemd om naar Europa tot het nemen van meer volledige en juiste proeven, door deskundigen, verzonden te worden.

Ter bevordering van een gemakkelijk overzigt, zal ik dit rapport in drieën splitsen, namelijk:

1°. aanwijzen, uit welke residentiën of gouvernementen grondstoffen gezonden zijn, met aanhaling van hetgeen van deze bekend is.

2°. eene beschrijving geven, hoe de proefnemingen zijn ingerigt, en welke resultaten deze gegeven hebben.

3°. aantoonen, wat volgens mijn oordeel van eene algemeene toepassing dezer proeven, voor de papierfabrikaadje te wachten is.

I.

Door zes gewestelijke besturen op Java, en door vier der buitenbezittingen, werden verschillende papierstoffen aan het

laboratorium te Buitenzorg toegezonden; namelijk van die der residentiën Batavia, Samarang, Bagelen, Madioen, Tagal en de adsistent-residentie Patjitan op Java; van het gouvernement der Molukken, de residentiën Banka, Timor en de adsistent-residentie Benkoelen buiten Java; terwijl door den resident der Wester-afdeeling van Borneo, een rapport dienaangaande toegezonden werd van Dr. Croockewit, zijnde evenwel de in dat stuk beloofde zelfstandigheden om tot proefneming te dienen, tot heden toe nog niet alhier aangekomen.

Ik zal thans residentie 's gewijze de namen der ontvangen stoffen doen volgen, met (zooveel van deze bekend is) eenige ophelderingen vergezeld.

SAMARANG.

Uit deze residentie werden verzonden monsters van Kapok en Widoeri.

De kapok, zijnde de wol der vruchten van den kapokboom (Gossampinus alba) wordt veel op Java aangetroffen; hare wol is van eene grovere hoedanigheid en wordt tot weinig anders aangewend, dan om kussens, matrassen, enz. mede op te vullen. In de berigten, welke de resident van Samarang geeft, komt ook voor, dat de pikol kapok ($62\frac{1}{2}$ kilogr.) in den bolster, gemiddeld voor *f* 1 aldaar zoude kunnen verkregen worden.

De widoeri of de wol der vruchten van de Calotropis gigantea, komt van eene aan de stranden van Java veel voorkomende plant, welker zijdeglanzige wol even als die van de kapok dienen kan.

BATAVIA.

In deze residentie werden verzameld.

1. Kapok (zie boven), van welke p. m. 1500 pikols tegen

f 10 de pikol jaarlijks geleverd zouden kunnen worden.

2°. Talie alar (nom. spec.?), waarvan gemiddeld per jaar zouden kunnen verkregen worden, 800 pikols à *f* 6 de pikol.

3°. Reboeng betoeng (Bambusa spec?), eene bamboesoort, welke door de Chinezen als grondstof voor de papierbereiding gebruikt zoude worden.
Men schatte de produktie per jaar, op p. m. 1500 bamboezen, tegen 15 tot 30 duiten het stuk.

4°. Koeliet kajoe waroe (Paritium simile); de buitenbekleedselen (schors, bast enz.) van den waroeboom, waarvan jaarlijks 500 pikols, à *f* 5 de pikol, verzameld zouden kunnen worden.

5°. Rambega (nom. spec)?, de vezelen van eene katoenachtige plant.

6°. Soemboe (nom. spec?) het produkt van een gewas dat in de moerassen van het Oosterkwartier van Batavia voorkomt, en op den duur te bekomen is.
Van deze beide laatste was het echter te betwijfelen, of zij wel in genoegzame mate zouden geleverd kunnen worden.

BAGELEN.

Uit deze residentie werden de volgende basten tot proefneming aanbevolen.

1°. Gloegoe of Lantjang (Broussonetia papyrifera), de zoogenaamde papierplant der Javanen; de bast van dezen boom levert, na geklopt, geweekt en gespleten te zijn, eene soort van papier op.

2°. Bliendjoe (Gnetum spec?): van den bast wordt touwwerk vervaardigd, dat door de Javanen zeer gewild is.

3°. Randoe; deze naam wordt ook gegeven aan de kapok (zie boven); ik kan evenwel niet beslissen of ook in

Bagelen deze twee namen denzelfden boom aanduiden.

4°. Woeroe (nomen spec?).

5°. Timoho (Kleinhofia hospita); men gebruikt het hout tot het maken van scheden voor krissen.

6°. Bendo (Benda?) waarschijnlijk de bast van Artocarpus Blumei of Entada monostachia Dec.

7°. Pisang (Musa paradisiaca). Over geheel Java voorkomende, levert de stam van deze plant, welke zich gemakkelijk laagsgewijze afstroopen laat, eene geschikte touwsoort op, welke echter, naar de varieteit der plant (en dat aantal is zeer groot) in hoedanigheid verschilt.

8°. Raméh (Boehmeria candicans).
Van de vezelen dezer plant wordt zeer deugdzaam touwwerk bereid; zelfs kan men er tafellakens kleederen enz. van maken, zoo als dit in de laatste tijden genoegzaam in Europa bekend is geworden.

9°. Poeloeton (waarschijnlijk eene Urena of Desmodiumsoort), van welke eene vlassoort verkregen wordt, welke zich zeer sterk glanzend en zacht op het gevoel voordoet.

10°. Wisnoe (nomen spec?)

11°. Nanas (Ananassa sativa). Van de bladeren dezer om hare vruchten zoo bekende plant, wordt door afschrapping en behandeling met water, een zeer bruikbaar naaigaren bereid.

12°. Oeris Oerissa (Grewia odorata).
Van deze plant is mij alleen bekend, dat hare bast, gedroogd zijnde, aangewend wordt, om de rijstbossen mede zamen te binden.

Volgens de berigten van den resident van Bagelen, zijn alle deze gewassen aldaar genoegzaam voorhanden, of zouden het ten minste zeer spoedig door aankweeking kunnen worden. Dewijl derzelver basten of vezelen echter nimmer op de bazaars te koop worden aangeboden, zoo waren de prijzen er van ook niet bekend.

MADIOEN.

Uit deze residentie werd de aandacht op de basten of vezelen der volgende planten gevestigd.

1°. Bendo (zie boven), à *f* 2.60 de pikol.

2°. Boeloe (waarschijnlijk eene Ficussoort), mede à *f* 2.60 de pikol.

3°. Loo (Ficus lucescens), à *f* 1.80 de pikol.

4°. Loewing (nomen spec?), à *f* 3.40 de pikol.

5°. Mentahos (nomen spec?), à *f* 3.40 de pikol.

6°. Widoeri (zie boven), à *f* 2.10 de pikol.

7°. Gloegoe (zie boven), à *f* 2.60 de pikol.

Alle deze planten, zoo meldt de resident, zijn in groote hoeveelheden voorhanden, met uitzondering van de Mentahos, welke wat schaarser voorkomt.

TAGAL.

Uit genoemde residentie werden aanbevolen, de

1°. Embet (nomen spec?). Dit is eene van Oktober tot December bloeijende, rietachtige plant, welke in menigte in het wild op moerassige gronden en langs de stranden zoude voorkomen, en welker bloem eene katoensoort, gelijk aan die der kapok, voortbrengt.

2°. Wisnoe (zie boven); de bast.

3°. Lawee (zie boven); de bast.

4°. Bendo (zie boven); de bast.

Deze gewassen worden in deze residentie in toereikende mate aangetroffen, om op den duur eene zekere hoeveelheid te kunnen afleveren; dewijl er echter geen handel in gedreven wordt, zoo is hunne waarde moeijelijk te bepalen, en zouden de kosten weinig meer bedragen, dan die der inzameling.

PATJITAN.

In deze adsistent-residentie werd opgegeven, dat voorhanden waren de

1°. Bamboe (Bambusae spec?), de vezels van nog jeugdige stekken.

2°. Nanas (zie boven); de vezelen.

3°. Gebang (Corypha gebanga), eene palmsoort, welke echter niet overal veelvuldig voorkomt; uit de jonge, nog onontwikkelde bladeren wordt eene vezelstof bereid, geschikt tot het maken van duitenzakken, kleedjes, enz.

4°. Waroe (zie boven).

Verder had de heer Boers, kontroleur aldaar, zich de moeite gegeven, om pisangvezels en nog eenige andere vezelstoffen (zooals van kloetoek, lonjok en sobo) aan eenige bewerkingen te onderwerpen, en had tevens bij zijn verslag over de uitkomsten dezer, eene vertaling gevoegd van een programma eener Fransche maatschappij, genaamd: „Compagnie générale pour l'exploitation des filaments du bananier à Paris."

Op een en ander zal later worden teruggekomen. De meeste der reeds genoemde planten zouden in voldoende hoeveelheid geleverd, of ten minste de kultuur er van uitgebreid kunnen worden; iets wat vooral bij de Kapas en Widoeri-planten zeer noodzakelijk is.

MOLUKKEN.

In de missive van den gouverneur der Moluksche eilanden wordt niet aangewezen, welke soort van voorwerpen van daar verzonden zijn of zouden worden; er is alleen melding gemaakt, dat, met uitzondering der Roenoet kalapa en de Gandal laki, de overige stoffen in dat gedeelte van den Archipel niet veel voorkomen; dooreen ge-

rekend zoude de prijs per pikol de som van *f* 5 niet te boven gaan.

BANKA.

In deze residentie zijn, volgens het verslag van den resident, geene planten aanwezig, welker vezelen als grondstof tot het vervaardigen van papier zouden kunnen dienen. Buiten den kapokboom, welke in het distrikt Muntok zeer welig groeit, bestaat er nog te Koba eene boomsoort, Menkuras genaamd, welker bast mogelijk tot het beoogde doel zoude geschikt zijn, doch waarvan de resident den uitvoer ontraadt, uithoofde hij door de bevolking wordt gebruikt tot het maken van touw.

TIMOR.

Ook op dit eiland werd weinig aangetroffen, wat oppervlakkig beschouwd, geschikt zoude kunnen geoordeeld worden, tot het bereiden van papierstof; behalve de kapok, kapas, waroe en bamboe (deze laatste tegen den prijs van *f* 20 de honderd stuks), welke niet eens in groote hoeveelheid voorkomen, zond de resident tot proefneming over de bladeren van den bebak, gawang genaamd, en welke plant aldaar in het wild overvloedig aangetroffen wordt; de prijs dezer bladeren is gemiddeld *f* 2 per 100 stuks.

BENKOELEN.

Uit deze adsistent-residentie werden gezonden twee bastsoorten, verkregen van de Terio poetie en Terio mera (nomen spec?), van welke vermeld werd, dat zij waarschijnlijk geschikte grondstoffen tot de vervaardiging van papier zouden opleveren, en in genoegzame hoeveelheid aldaar voorkomen. Later zond de adsistent-resident van dat

gewest nog een monster vezelen van de Pisang oetang, welke boom veel op bergruggen, bij kreken of rivieren in deze streken gevonden wordt. Zoowel door den overvloed dezer boomen, als door de gemakkelijke voortplanting en de geschikte gelegenheid tot vervoer, zoude de prijs dezer vezelstof zeer luttel zijn.

II.

Het waren deze, in het kort aangestipte plantensoorten, welke tot het nemen van proeven voor papierbereiding overgezonden zijn geworden. De bewerking, waaraan zij in het scheikundig laboratorium te Buitenzorg onderworpen werden, komt hierop neder.

Na de stoffen (hetzij basten of vezels), eenigzins verdeeld te hebben, werden zij in houten kuipen geplaatst, met water overgoten en in dezen toestand eenigen tijd aan zich zelven overgelaten. Wanneer de ontbinding goed ingetreden was, iets wat zich zeer ligt door den stinkenden reuk aangeeft, werden zij met houten stampers zoo lang geklopt, tot dat de mechanische verdeeling, op deze wijze ten minste, niet verder meer voort te zetten was. Gedurende dit kloppen, werden de stoffen meermalen in stroomend water afgewasschen en ten laatste op groote zeeften verzameld. Nadat nu dit gedeelte van den arbeid volbragt was, werd eene kleine hoeveelheid der nu zooveel mogelijk gezuiverde stof, behandeld met kalkmelk, waardoor een aanhoudende stroom chloorgas gevoerd werd, en daarin zoo lang gelaten, tot dat de vezelstof ontkleurd was, of wel zich niet verder ontkleuren liet. Vervolgens werden de nu met chloorkalk gebleekte zelfstandigheden, goed afgewasschen, op bamboezen horden (tetampa's) uitgespreid en in de zon gedroogd, waarna zij door handenarbeid zoo fijn mogelijk uitgerafeld werden.

Het is duidelijk, dat bij het nemen dezer proeven, twee zaken in het oog moesten gehouden worden, als:

1°. dat de middelen, om eene goede papierstof fabriekmatig te bereiden, niet aanwezig waren. Het komt er hier vooral op aan, om op mechanischen weg, eene geschikte papierpap te kunnen maken, en dit is alleen door eene uiterst fijne verdeeling met gelijktijdige afwassching in stamp- of cilindermolens te bereiken, en

2° dat, terwijl het minder moeijelijk valt, om eene zekere aldus bereide massa, voor eene geschikte papierstof te erkennen, echter het oog van een' kenner vereischt wordt, om te bepalen, of eene stof geheel verworpen moet worden, dan wel of zij als inmengsel (halfgoed genaamd), bij eene goede papierstof, nog bruikbaar zijn kan.

Als een natuurlijk gevolg dezer twee beschouwingen zijn dan ook alleen diegenen teruggehouden, van welke men met bepaalde zekerheid melden konde, dat zij stellig tot het beoogde doel geheel ongeschikt waren.

Na den afloop van het onderzoek, dat zeer veel tijd weggenomen heeft, door de langzame wijze van werken, welke men verpligt was te volgen, en ook daardoor, dat de behandelde stoffen met ruime tusschenpoozen werden aangevoerd (de laatste eerst op den 19n December ll.), is gebleken, dat de hier ondervolgende plantenvezelen, waardig waren, om aan het oordeel van deskundigen in het moederland, te worden aangeboden.

1°. Raméh; welker vezelen, nadat de mechanische bewerking voleindigd was, door chloorkalk zuiver wit zijn geworden.

2°. Nanas; de vezelen dezer plant werden door de chloorbehandeling geel; vooraf echter met kalk of potasch uitgetrokken zijnde, werden zij witter.

3°. Pisangvezelen; verhouden zich in alles gelijk aan die der Nanas.

4°. Gloegoe; de bast van dezen boom, zooals die aan het laboratorium ontvangen was, is moeijelijk schoon te maken en eerst na langdurige trekking met chloorkalk, begint zij eenigzins witter te worden.
5°. Wisnoe; verhoudt zich als de Gloegoe.
6°. Bendo; door chloorkalk worden de vezelen van dezen boom duidelijk witter.
7°. Bliendjo; verhoudt zich als de Bendo.
8°. Poeloetoen vlas; neemt door chloor eene schoone en zachte gele kleur aan.
9°. Waroe; de vezelen van den waroeboom worden door chloor sterk geel gekleurd.
10. Terio poeti; zoo als deze bast hier ontvangen werd, was hij nagenoeg wit, lederachtig en zeer vezelig.
11. Terio mera; een roode bast, die door koking met potaschloog, en daarna gevolgde behandeling met chloor, zuiver wit is te verkrijgen. Het mogt mij evenwel niet gelukken, hieruit eene goede papierpap te vervaardigen.
12. Kapok; de wolachtige vezelen, waarmede reeds meermalen proeven ter papierbereiding genomen zijn, werden verzonden zoo als zij ontvangen waren; door kalk, potasch en chloor worden deze vezelen sterk geel gekleurd.
13. Widoeri; verhoudt zich als de kapok.
14. Timoho; geeft door de mechanische bewerking reeds eene schoone graauwachtige vezel, welke door chloor geel wordt.
15. Ranjoe; levert eene minder schoone vezel en verhoudt zich overigens zoo als de Timoho.
16. Nussawwe; als boven.
17. Poeloep bago; als boven.
18. Ganemo; als boven.

Verder zijn, daar de hoeveelheid te gering was, tot verwerking, verzonden zooals zij alhier ontvangen werden, de

19. Soemboe.
20. Bendo (eene soort uit Madioen), zijnde de boombast in den ruwen toestand, en tevens een monster papier hiervan bereid.
21. Boeloe; als boven.
22. Loo; als boven.
23. Loewing; als boven.
24. Mentahos; als boven.
25. Widoeri; als boven.
26. Gloegoe; als boven.

Voorts had Z. E. de heer gouverneur generaal tijdens zijne reis naar de Moluksche eilanden, eene hoeveelheid boombast doen verzamelen (de naam er van is mij onbekend), welke door mij aan dezelfde reeds genoemde bewerkingen is onderworpen. Evenmin als van de andere basten, konde ik hiervan eene papierpap verkrijgen; het grootste gedeelte ging onder de behandeling verloren, terwijl door chloorkalk de vezelstof sterk geel gekleurd werd, zooals blijken kan uit no. 27.

Het is mij niet mogen gelukken, om van alle toegezondene plantenstoffen, de wetenschappelijke namen uit te vorschen; de hierover handelende werken geven van slechts enkelen den waren naam aan; zulks vindt zijne gegronde reden daarin, omdat

1°. de meeste gewassen in de Maleische, Soendasche en Javaansche talen, eenen anderen naam voeren, en
2°. omdat buitendien in verscheidene residentiën deze planten zelfs nog in naam verschillen.

Dit is echter eene zaak, welke later, als sommige der toegezondene boombasten of vezelen toepasselijk voor de papierbereiding mogten geoordeeld worden, ligtelijk uit te maken zal zijn.

Naar eene aanwijzing in het Repertory of patent inventions, heb ik ook eenige proeven genomen, met het doel om van het rijststroo eene papierstof te maken, en wel naar de volgende methode.

Eene hoeveelheid van dat stroo werd in kuipen gedaan, met water bevochtigd en eenige dagen aan zich zelve overgelaten; na het duidelijk intreden der rotting, werd het gestampt en met water schoon gewasschen. Nadat dit afgeloopen was, werden de vezels verzameld, en met eene sterke potaschloog gekookt. Daarna de thans papachtige massa in zeeften gebragt zijnde, werd zij met water afgewasschen en vervolgens in water, waarbij een weinig zoutzuur gevoegd was, geweekt. Vervolgens werd deze pap door middel van chloorkalk ontkleurd, met water op nieuw gezuiverd en ten laatste in de zon gedroogd. Het produkt dezer bewerking was eene schoone, zeer witte en vlokachtige massa, naar het mij toescheen uitermate geschikt, om als papier te dienen; de opbrengst uit ruw rijststroo bedroeg van 35 tot 50 pCt. Dewijl ik dit stroo op verschillende tijden van het jaar bewerkt heb, ben ik tevens in de gelegenheid geweest op te merken, dat hoe verscher het stroo bij de mechanische behandeling is, des te beter de scheikundige bewerking gelukt. De eerste proeven geschiedden met stroo, dadelijk nadat het gesneden was; eene andere proef met stroo dat eenige maanden oud, en de laatste proef met stroo hetwelk reeds tien maanden oud en zwartachtig geworden was. De vervorming tot pap had in alle deze tijdperken gelijkelijk goed plaats, maar de witte kleur, vooral van de laatste proef, was veel minder, dan die van de papierstof uit versch rijststroo verkregen. Gelijksoortige proeven zijn genomen met de Allang allang (Imperata Koenigii), met het zoogenaamde Guineagras (Paspalum mollicomum), en eene zeer op Java verspreide soort van Varens (Filices spec?), doch van gene dezer plantensoorten waren de resultaten zoo gunstig als die van het rijststroo. De stof uit de allang-allang verkregen, zoude mogelijk geschikt wezen tot het bereiden van grove papiersoorten, waarbij het niet zoo zeer op witheid

van kleur aankomt. Het Guineagras konde ik met de werktuigen, welke ter mijner beschikking waren, niet genoegzaam fijn verdeelen, om de massa homogeen te maken; buitendien was het produkt zeer stijf van vorm.

De varens werden door de werking der potaschloog voor het grootste gedeelte van hun organisch weefsel beroofd, en er bleef na het eindigen der bewerking bijna niets anders over dan het hardste gedeelte (de anorganische deelen der plant, ongeschikt om tot papierstof te dienen).

Wat nu betreft de vezelstoffen der verschillende plantenbasten of stengels, welke bij dit rapport overgelegd worden, merk ik aan, dat de ramehvezelen boven alle anderen uitmunten in witheid van kleur en zachtheid van vezel, en dat zij de eenige onder zoovele waren, welke zich, nadat het mechanisch gedeelte van den arbeid afgeloopen was, door het chloor regt goed en snel ontkleuren lieten. De gele kleur, welke vele vezelen aannamen als zij met potasch-kalk of chloor behandeld werden, neemt waarschijnlijk haren oorsprong uit de aanwezigheid van proteïne-verbindingen, welke in deze voorhanden zijn. Het is evenwel te verwachten, dat eene meer volkomene rotting en stamping, hierin verbetering aanbrengen zal. Verder moet ik opmerken, dat wezenlijke boombasten, ook na eene langdurig voorafgegane bewerking, niet gemakkelijk te ontkleuren zijn; zelfs zeer sterke chloorkalkbaden waren in de meeste gevallen niet voldoende, om de vezelen wit te maken. Het nadeel, hierdoor veroorzaakt, springt dadelijk in het oog; de vezel zelve aangetast wordende, is nu te zwak van zamenhang en ongeschikt, om als eene goede papierstof te dienen.

In het algemeen kan ik dan ook als mijne, op ervaring steunende meening aangeven, dat de vezelstoffen der eenjarige en meer nederige gewassen (zoo als die der Gramineae, Musaceae, Bromeliaceae enz) veel beter mechanisch

verwerkt en ontkleurd kunnen worden dan die, welke van boomen of meer hoogere plantenvormen verkregen zijn. De vorming tot eene pap, welke de planten, tot de familie der Gramineae behoorende, veelal aannemen, als zij met potaschloog gekookt worden, schrijf ik toe aan den oplossenden invloed dezer loog op de kiezelaarde (vorming van oplosbare kiezelzure potasch), welke, zooals men weet, een groot gedeelte van het anorganische weefsel der stengels dezer plantenfamilie uitmaakt.

III.

Ik zal thans overgaan, om mijn gevoelen aan te geven, over de waarschijnlijkheid, welke er bestaat, dat men eene stof zal vinden, zoo goed tot de papierbereiding geschikt, als de gewone lompen. Drie zaken zijn er, waar hier bijzonder op dient te worden gelet; als

1e. de hoedanigheid en hoeveelheid dezer stoffen.

2e. de middelen tot derzelver vervoer, en

3e. de prijs waarvoor zij aan de fabrieken of aan de opkoopers moet worden geleverd.

Zonder mij te begeven in het geschiedkundig gedeelte van de papierbereiding en het papierverbruik, merk ik toch, als ter loops, aan, dat de schaarschte aan goede papiergrondstoffen, zich reeds sinds lang heeft doen gevoelen. Er was een tijd, dat men nagenoeg in geheel Europa volstrekt geen katoen meer gebruikte bij de papier fabrikaadje; maar reeds voor veertig jaren werd men wel gedwongen, door het steeds toenemend gebrek aan lompen van vlas en hennip, en de zich toen reeds snel vermeerderende behoefte aan papier, om weder gedeeltelijk tot de oude methode zijne toevlugt te nemen, en thans kan men zeggen dat katoenen lompen voor de papierbereiding onmisbaar geworden zijn. Het is dan ook van vroege dagteekening, dat men naar geschikte

middelen heeft gezocht, waardoor de lompen van vlas of hennip, zoo al niet vervangen, dan toch gemengd met deze, een goed papier zouden kunnen opleveren.

Men moet evenwel erkennen, dat het groot getal stoffen, welke te dien einde onderzocht zijn, in aanmerking genomen de uitkomsten voor eene algemeene toepassing, verre van bevredigend te noemen zijn. Zoo ver ik heb kunnen nagaan zijn (behalve de in dit rapport aangeduide stoffen), in betrekking tot derzelver geschiktheid voor papierstoffen, reeds onderzocht het stroo, het hooi, de brandnetels, de hop, de maluwe, het hondsgras, het zoethout, verschilllende biezen, de lindebast, de twijgen van beuken, wilgen en populieren, de varenkruiden, de kastanjebladen, het zeewier, de stengels van aardappelenloof, het moes der beetwortelen, de stengels van mais, de wortels van lucerne, en zeker nog vele andere gewassen. Het algemeene resultaat dezer proeven was, dat alle de opgenoemde planten of plantendeelen, een papier opleverden, verre beneden dat, wat uit lompen van vlas, hennip of katoen was bereid geworden.

Uit de adviezen over deze zaak van de Engelsche geleerden, de heeren Dr. Forbes Royle en Dr. Lyon Playfair, uitgebragt ten gevolge eener korrespondentie tusschen de ministeriën van financiën en koophandel in Engeland (en welke door de zorg van Z. E. den minister van koloniën in Nederland ook alhier bekend zijn gemaakt), meen ik het volgende te moeten aanhalen. — De heer Forbes Royle geeft een ruim overzigt der stoffen, waarvan in verschillende landen al papier wordt bereid. Hij haalt als zoodanig aan, het papier, dat uit het rijststroo en de bamboe door de Chinezen gemaakt wordt; hij merkt op, dat in Indie uit de vezelen eeniger lelie en aloëvormige planten, zeer goed papier verkregen wordt, terwijl de vezelen der Tiliaceae, Malvaceae en Leguminosae, tot hetzelfde doel aangewend wor-

den. Zulks is ook het geval met den bast van den moerbezieboom in China en de netelgewassen in Holland. De steller noemt vooral deze planten op, omdat zij, in warmere landen overvloedig voorkomende, aldaar de gelegenheid openen tot het maken van zeer goede grondstoffen voor de papierfabrikaadje. Daar, waar de kleur aan de bereiding in den weg staat, kan deze vernietigd worden, hetzij door de natuurlijke bleeking, hetzij door chemische middelen, hiertoe aan te wenden. Volgens hem, bestaat er, als de Chinezen papier kunnen maken van rijststroo en de jonge bamboeuitspruitsels-, en de Hindoes touw van verschillende grassoorten, dat sterk genoeg is voor hunne Perzische raderen, zoowel als voor hunne touwslagerijen, alle waarschijnlijkheid, dat er meerdere vezelachtige stoffen, geschikt voor de papierbereiding, aldaar zullen aanwezig zijn. De heer Forbes Royle merkt hierbij op, dat men de aangekweekt wordende koorngewassen niet in rekening kan brengen, dewijl derzelver stroo het voornaamste voedsel voor den veestapel zoude uitmaken. Verder wijst genoemde heer aan, dat in Indië, bruggen van touw, vervaardigd uit de Eriophorum cannabinum, over bergstroomen gelegd worden, en hoe in de vroege oudheid reeds de Egyptenaren papier uit de papierplant (papyrus) maakten, door deze laatste in kleine repen te snijden, en door drukking aan elkander te verbinden, — haalt hij ook nog aan de Cyperus legetum, waarvan evenzoo in Indië matten worden gefabriceerd, van welke planten, daar zij in groote hoeveelheden voorkomen, het te wachten is, dat de uitvoer eenmaal van vele plaatsen met voordeel zal kunnen geschieden. Vele streken der wereld bieden, volgens hem, een schat van lelie- en aloëachtige planten aan, vooral die van de geslachten Agave, Aloë, Yucca, Sansiviera, Bromelia enz. Van de Sansiviera wordt onder anderen in Trichinopoly papier gemaakt, even zoo ook

van de Agave. Onder alle deze gewassen echter zegt de schrijver, is er wel geene, welke zoo veel voorkomen en zoo ruimschoots vezelen kan opleveren voor de papierbereiding, als de Pisang (Musa paradisiaca), een gewas dat in de tropenlanden om deszelfs nuttige vruchten algemeen wordt aangekweekt, en van welker vezelen nog weinig partij getrokken is. De vruchten, welke op vele plaatsen het brood vervangen en in voedende waarde het naast met de aardappelen te vergelijken zijn, leveren een meel op, dat in zamenstelling veel overeenkomt met dat van rijst. Elke wortelstok brengt van zes tot acht stammen voort, welke meestal ieder jaar afgesneden worden, en dan van drie tot vier ponden vezelen kunnen opleveren. De onkosten der kultuur door de opbrengst der vruchten vergoed wordende, zouden dus de vezelen tot eenen zeer gematigden prijs kunnen ingezameld worden, vooral daar het eene plant is, welke grootendeels uit water en vezelen bestaat, welke laatste zich zonder moeite laten scheiden. Alle de planten welke de schrijver thans genoemd heeft, hebben geenen eigenlijken bast; eene eenvoudige drukking tusschen cilinders, en het wasschen met water zal dus waarschijnlijk bij de meesten voldoende wezen, om de vezelen van een te scheiden.

Doch andere nu volgende plantenfamiliën, welke in het bezit van wezenlijke basten zijn, welke door afstrooping verzameld worden, moeten gewoonlijk eerst in water geweekt worden, voordat de vezelen van de overige deelen, kunnen worden bevrijd.

De vlasplant bezit vezelen in overvloed, doch heeft te veel waarde om haar tot de papierbereiding te gebruiken. In Indië echter groeit eene menigte soortgelijke planten, welker zaad in vele streken aangewend en in zeer groote hoeveelheden uitgevoerd wordt, doch in weerwil daarvan is de vezelstof tot niets dienstbaar gemaakt. De oorzaak hier-

van schijnt hierin te moeten gezocht worden, door dat het klimaat de vorming van zachte vezelen niet begunstigt, doch deze korte vezel, welke zeer gemakkelijk afgezonderd worden kan, heeft altijd waarde voor de papierbereiding. Zoo worden er vele Malvaceae aangekweekt, alleen om de vruchten, welke tot spijs dienen, te verzamelen, zooals de Okhro (Hibiscus esculentus) der West Indiën en der Vereenigde Staten, terwijl van eene andere Hibiscus-soort papier in Japan gemaakt wordt. Tallooze soorten van Hibiscus, van Lida en nog andere geslachten dezer familie, groeijen overvloedig in warmere klimaten; verscheidene daarvan worden evenzoo op verschillende plaatsen aangekweekt, zooals de Hibiscus cannabinus en de Hibiscus sabdariffa in Indië, de Lida tiliaefolia in China, en meer anderen. De familie der Tiliaceae is evenzoo gekenmerkt, door het overvloedig en fijn vezelgehalte, welke velen van dezelve bezitten. Verscheidene soorten van Grewia leveren eetbare vruchten, en geven meest alle eene goede vezelstof. Ook de familie der Leguminosae is rijk hieraan; de vezelen der Banlernia racemosa worden in het Himalaya-gebergte gebruikt tot het maken van touwbruggen, en de vezelstof der Parkinsonia aculeata werd naar de tentoonstelling van 1851 gezonden, omdat zij geschikt was tot de papierbereiding, alhoewel de vezelen gekleurd en niet zeer sterk waren. Nadat de schrijver nog heeft aangehaald de bereiding van papier uit de Broussonnetia papyrifera door de Chinezen, de aanplant van dezen boom in Bengalen aanbevolen en de opmerkzaamheid op de plantengeslachten Urtica en Boehmeria gevestigd heeft, eindigt hij zijn rapport met in het algemeen te wijzen, op den rijkdom aan vezelen opleverende planten der tropische gewesten. Hij is er voor, dat eenvoudige werktuigen, geschikt om de vezelen van de basten enz. te scheiden, ter plaatse zelve gebragt worden, wat veel tot vermindering van onkosten

zoude kunnen bijdragen, en twijfelt alsdan niet, of vele goede papierstoffen zullen in Europa aangevoerd, en tevens de planten of kolonisten in verwijderde streken, door een gunstig debiet aangemoedigd worden.

Het rapport van Dr. Lyon Playfair begint, met als eene onbetwistbare waarheid voorop te zetten, dat er sinds eenigen tijd een groot gebrek aan geschikte grondstoffen voor de papierbereiding bestaat. De oorzaak van deze schaarste, in weerwil der vermeerderde aanvraag, zal volgens hem waarschijnlijk hierin zijnen oorsprong vinden, dat de grondstoffen voor de papierfabrikaadje niets anders zijn dan de afgesletene overblijfselen eener reeds in hoogen graad bewerkte stof, waarvan de voorraad afhangt van bijkomende oorzaken, welke de produktie dezer laatste grooter of kleiner kunnen maken. Van hier is de stremming of gedeeltelijke opheffing van den handel in linnen en katoenen manufakturen, voldoende ter verklaring van eene tijdelijke en bepaaldelijk van eene paatselijke schaarschte van lompen. Aldus hebben de papiermolens den invloed moeten ondervinden van het afsluiten van *Wigan* en *Preston*, en het op half tijd werken van *Belfast* en de omliggende distrikten. Het schijnt ook, dat afgescheiden van eene tijdelijke prijsverlaging der manufakturen, waarvan de afval de hoofdgrondstof voor papier levert, ook de vraag der papierfabrikanten grooter is geweest, dan de verhouding der toename in het verbruik dezer manufakturen.

Daarenboven zijn er meerdere verbruikers van papiergrondstoffen ontstaan, zoo als b. v. de stoombooten en spoorwegen, welke groote hoeveelheden van katoenen en andere stoffe u behoeven, om de machineriën schoon te maken. Doch de meest gewigtige van alle mededingers zijn ontegenzeggelijk de Amerikanen, welke niet alleen op groote schaal hebben aangekocht op de Engelsche markten, maar ook

in die vreemde landen, waar een geregelde handel in lompen gedreven wordt. Het dient ook vermeld, dat deze handel in het bezit is van eenige weinige kapitalisten, welke de lompen van kleine verzamelaars opkoopen en invoeren, en dat deze beperking van den handel hen gemakkelijk voor eenigen tijd in staat stelt om de markt te drukken; doch deze invloed kan slechts tijdelijk en nimmer van langen duur zijn.

Het schijnt verder, dat er voldoende redenen zijn waarom de aanvoer van vodden niet in verhouding staat tot de vermeerderde aanvraag, kunnen gevonden worden, 1°. in het nadeel, dat de grondstof voor de papiermakers, moet geleverd worden door manufakturisten, die geen onmiddellijk belang hebben in derzelver aanvoer en de vraag welke er naar bestaat, en 2°. ook daarin, dat de zucht naar litteratuur in grootere mate is toegenomen, dan de manufakturen van katoen en vlas. De heer Playfair zegt verder, dat reeds vele pogingen in het werk gesteld zijn, om nieuwe papiergrondstoffen te leveren, doch tot heden toe slechts met een gedeeltelijk goed gevolg. Deze mislukking hangt volgens hem, van drie oorzaken af, als: *a.* Dat sommige vezelstoffen zoo veel kosten, om ze in den gevorderden staat aan de papiermakers te kunnen aanbieden, dat zij niet met de gewone lompen kunnen mededingen. *b.* Verscheidene vezelstoffen verliezen zoo veel aan gewigt, voor dat zij toebereid zijn, dat deze geen voordeel meer opleveren, en *c.* Andere vezelstoffen, welke men om hare zamenstelling geschikt acht voor de papierbereiding, veroorzaken zoo vele zwarigheden bij het bleeken, dat zij ongeschikt zijn, om er wit papier van te maken.

De prijs welke de kamer van koophandel op 10 à $12^1/_2$ cent het Engelsch pond ($112^1/_2$ Engelsche ponden = 100 Amsterdamsche) voor gedeeltelijk bereide papierpappen had gesteld, komt aan de meeste papiermakers te hoog voor; men

zoude niet meer dan 5 à $7^1/_2$ cent voor de ongebleekte pap kunnen besteden. Wanneer evenwel de papierstof even goed van vezel en evenzoo gemakkelijk wit te maken is, als de katoenen of linnen lompen, dan zouden zij van $12^1/_2$ cents tot 20 cents waarde per pond hebben. De hoeveelheid welke tot proefnemingen verzonden mogt worden, moet niet minder zijn dan een halve ton (500 kilogr). De heer Playfair eindigt met een volledig onderzoek naar de statistiek van het verbruik der verschillende stoffen, welke bij de papierbereiding aangewend worden, ten zeerste aan te bevelen.

Tot dusverre gaan de rapporten der heeren Forbes, Royle en Playfair. Ik heb gemeend uit de adviezen dezer geleerden het voornaamste gedeelte alhier te moeten inlasschen, omdat hun oordeel van belang kan worden geacht in de onderhavige zaak, en van invloed zal wezen op het besluit, dat, van mijne zijde, uit alles zal getrokken worden. Vooraf echter wil ik nog kortelijk het meest gewigtige aanstippen uit het programma eener Fransche maatschappij, getiteld: „Compagnie générale pour l'exploitation „des filaments du bananier à Paris," hetgeen, door de zorg van den heer Boers, kontroleur te Patjitan, mij geworden is. Dezelfde oorzaak welke de stukken der bovengenoemde Engelsche geleerden te voorschijn riep, had ook in Frankrijk ten gevolge, dat zich na eene menigte van proefnemingen, een genootschap vormde, met het doel om den banaan of pisangboom op groote schaal in de *West-Indiën* aan te kweeken, en de vezelen, tot het bereiden van papierstof, in den handel te brengen.

In dit programma wordt, nadat het uitgestrekte nut en gebruik der banaanvruchten is aangetoond, op den voorgrond gesteld, dat door de opbrengst dezer vruchten, reeds alle de onkosten der maatschappij zouden worden vergoed, en dus de vezelstof (het eigenlijke doel der aanplant) nog als zuivere

winst zoude overschieten. Daarna geeft men aan, dat deze boom, na eenmaal geplant te zijn, vijftien jaren lang, zonder eenige andere zorg dan het wieden van den grond, van zelf weder zoude opschieten en voortgroeijen. Elke boom zoude na de voorafgaande bewerking op de groeiplaats, vier ponden vezelstof opleveren, welke in hoedanigheid de gewone lompen verre overtreffen en veel minder kosten zouden. Onder vele andere berekeningen, welke ik echter niet opnemen zal, komt ook voor, dat 100 kilogr. tot den staat van lompen gebragte banaanvezelstof, in Frankrijk 12 franks waarde zouden hebben, terwijl lompen van gelijke hoedanigheid, als uit de banaanvezelstof kan worden verkregen, in laatstgenoemd land met 45 à 50 franks, te Londen met 70 franks, en in de Vereenigde Staten met 80 franks de 100 kilogr. zouden worden betaald.

Men ziet uit het aangehaalde, dat het aantal gewassen, welke aanbevolen worden, als eene goede papierstof te kunnen opleveren, zeer groot, en er geene moeite gespaard is, om de tegenwoordig in gebruik zijnde lompen door andere daaraan gelijke stoffen te doen vervangen of er mede te vermengen. Aan de andere zijde evenwel, is de dringende vraag naar goede papierstof niet verminderd, maar zelfs zeer toegenomen. Hieruit is dus duidelijk gebleken, dat ondanks alle gedane onderzoekingen het tot heden toe nog niet is mogen gelukken, deze door eene algemeene toepassing te kunnen bekroonen. De heer Playfair verklaart de tegenwoordige schaarschte *vooral* uit de groote aankoopen van vodden en lompen, door de Amerikanen en eenige kapitalisten gedaan, waardoor deze als het ware in staat gesteld worden de markt te dwingen, en *ook* door de groote zucht, welke er tegenwoordig naar litteratuur bestaat. De eerste oorzaak kan, volgens de eigene verklaring van den heer Playfair, niet van langen duur zijn, maar toch zien wij het gebrek aan goede papierstoffen sedert jaren bestaan. Het is

daarom dat, volgens mijn gevoelen, vooral aan de laatstgenoemde oorzaak als hiertoe zeer krachtig medewerkende, eene eerste plaats moet toegekend worden. Deze toch is gelegen in den toestand en de inrigting der hedendaagsche maatschappij, en hare gevolgen zullen zich ongetwijfeld meer en meer doen gevoelen. Ik bedoel de verbazend toenemende behoefte aan schrijf- en drukpapier in de laatste tijden; zoo wel veroorzaakt door de zucht tot lezen en schrijven, welke veel meer dan vroeger bestaat, als door de voortgaande uitbreiding van het onderwijs en vooral van het lager onderwijs in meest alle landen. Men sla b. v. de statistiek van Noord-Amerika op, en men zal verbaasd staan, hoe aldaar het aantal schoolinrigtingen, binnen korten tijd, veelvoudig is vermeerderd. Om te weten hoeveel meer papier na het jaar 1848 de maatschappij behoeft, zal het slechts noodig wezen, om weder de statistiek ter hand te nemen, welke ons b. v. van het eiland Java leert:

dat in de jaren 1846, 1847 en 1848, aldaar gemiddeld verbruikt werden, 17 à 19,000 kilogr. papier, ter waarde van *f* 44 à 47,600.

dat in 1849 die behoefte meer dan verdubbeld was; men verbruikte toch dit jaar 43,000 kilogr. welke eene waarde hadden van *f* 107.600, en

dat in 1850 de behoefte reeds gestegen was tot 56.700 kilogr. à *f* 141.800 waarde.

Maar er zijn nog meerdere verschijnselen op te noemen, uit welke die langdurige schaarschte aan lompen, met meer regt, dan uit eene voorbijgaande handelsspekulatie te verklaren is. Ik bedoel het kolossaal getal brieven, dat geschreven wordt, nadat door verschillende Gouvernementen de briefport is verminderd, en in het algemeen het vervoer van brieven en drukwerken veel gemakkelijker en zekerder is geworden. Ik zal uit de statistiek hierover, slechts die

van Engeland als voorbeeld nemen. In dat land, waar tegenwoordig per jaar voor vijftig millioen gulden aan papier bereid wordt, waarvan slechts voor eene waarde van drie à vier millioen wordt uitgevoerd, was, na de vermindering der briefporto's, het verbruik van postpapier verdubbeld. Ook in Nederland is, zoo als men weet, door deze vermindering eene beduidend grootere behoefte aan genoemde papiersoort ontstaan. Wanneer ik nu bij alle deze feiten nog zamentrek den reeds door Dr. Playfair aangehaalden dorst naar lektuur, welke zich vooral vertoont, door het onnoemelijk aantal dagelijks uitkomende nieuwsbladen, zoo wel als in eene ware overstrooming van romans, brochures enz., dan geloof ik met reden te kunnen vaststellen, dat de behoefte aan geschikte grondstoffen voor de papierbereiding zich meer en meer zal doen gevoelen.

Verondersteld echter, dat het bestaande gebrek aan deze grondstoffen zal ophouden en men deze dus weder voor dezelfde lage prijzen als vroeger zal kunnen inkoopen, dan nog moet het vinden eener andere grondstof dan linnen lompen enz. van het grootste gewigt beschouwd worden. Het schijnt toch wel, dat het papier niet meer zoo deugdzaam bereid wordt als vroeger. Bij de meest in alle landen stijgende prijzen der dagloonen en hooge markten van nagenoeg alle levensmiddelen, kan de winst der fabrikanten op hun papier, niet meer evenredig zijn aan die van vorige tijden, en van daar een zooveel mogelijk goedkoop werken, ten koste van het fabrikaat. Het meeste papier en in de eerste plaats het zeer witte schrijfpapier, dat door sterke chloorkalkbaden is ontkleurd, wordt niet genoegzaam schoon gewasschen of op chemischen weg van het aanhangende chloor bevrijd (antichloren) genaamd, door potasch, kalk, enz. De pap wordt dus gedroogd en verwerkt vóór dat zij den noodigen graad van zuiverheid bezit; de vezelstof van het

papier wordt door het nog aanklevende chloor aangetast niet alleen, maar hetzelfde ligchaam, dat het papier ontkleurde, ontkleurt (dat wil zeggen vernietigt) na eenige jaren, de letters, welke er met inkt op geschreven waren. Reeds langen tijd, hoorde men ook op Java klagen dat de tegenwoordige inkt niet meer zoo goed en van langen duur is, als die van vroegere jaren; doch het is niet de inkt, welke slechter is geworden, maar wel het papier, dat dikwerf eene stof in zich bevat, welke dien inkt met ter tijd ontleed. Ik heb mij hiervan dezer dagen nog overtuigd, met twee papiersoorten, de eerste gelijk aan dit, waarop mijn rapport geschreven is, de tweede van eene eenigzins mindere hoedanigheid. Beiden met eene overvloedige hoeveelheid chemisch rein water afgewasschen, toonde dat duidelijk eene zure reaktie aan, waarna later door de gewone herkenningsmiddelen, het bestaan van zoutzuur met zekerheid aangetoond werd. Zoo als ik reeds opmerkte, blijft dus het vinden eener geschikte papierstof, ook indien de prijzen der lompen weder mogten dalen, eene zaak van het uiterste gewigt.

Wanneer ik nu al de planten naga, welker vezelen tot het vervangen der lompen aanbevolen worden, dan komt het mij voor, dat aan de meesten daarvan, al kunnen hare produkten ook tot goed papier worden verwerkt, een beduidende invloed, op het aanhoudend voortbrengen van papierstof, moet worden ontzegd. Volgens mijn oordeel, kunnen de basten van boomen of andere gewassen, tot de hoogere plantenfamiliën (dikotyledonen) behoorende, als ongeschikt beschouwd worden, om in het groot deze stof te blijven leveren; en dat wel om eene en dezelfde reden, namelijk: die van te groote kostbaarheid van aanvoer en bereiding, onverschillig of zij in het wild groeijen, of wel door eene geregelde aanplant verkregen worden. Is het land toch, waar men die boomen in het wild vinden zal, al met eene

rijke vegetatie begunstigd, doch onbevolkt, dan ligt het reeds in den aard der zaak, dat eene exploitatie van boombasten veel te veel onkosten na zich zoude slepen, dan dat deze met voordeel de gewone lompen zouden kunnen vervangen. Is echter de streek, welke men gunstig gelegen oordeelt tot den aanbouw van die boomen, enz. al bevolkt, dan kan de grond, welke voor het aanplanten der benoodigde boombasten geschikt geacht wordt, en welke natuurlijk van eene zeer groote uitgestrektheid zal moeten wezen, veel meer winsten opleveren door andere kultures. Men zal b. v. op Java en Sumatra, beide groote eilanden en bedeeld met den weligsten plantengroei, eene aanplant van boomen daarstellen, en drie, vijf of meer jaren moeten wachten, voor dat men derzelver basten afnemen kan. Welnu, de boom sterft, bij het afstroopen van den bast, ook al wordt hij niet omgehakt, meestal af, en men heeft nu, na zoovele jaren arbeids en verlies van eenen belangrijken interest, van elken boom verkregen, eenige ellen boombast, welke na de eerste en grove bewerking ondergaan te hebben, een nog veel minder aantal ponden aan vezelstof zullen afwerpen, die men verkoopen kan, wel te verstaan daar, waar papierfabrieken zijn, voor 5 à 7½ centen het pond en wanneer zij reeds zoo ver bewerkt zijn, dat men er dadelijk papier van kan maken, voor 12½ à 20 centen het pond. Het is eenigzins moeijelijk, om zich van eene dergelijke spekulatie vele winsten voor te stellen. Men bedenke hierbij wel, dat wat in het wild groeit, spoedig ophoudt zulks te doen als men maar steeds voortgaat, de produkten van dien weligen groei weg te nemen. De kinaboomen in Zuid-Amerika, welke vroeger aldaar overvloedig in het wild groeiden, en thans zeldzaam worden, zoodat alleen door eene kostbare en geregelde aanplant, de geheele vernietiging dezer boomen zal te voorkomen zijn, bewijzen zulks,

Ik word dus als van zelf teruggebragt tot de beschouwing dier gewassen, welke minstens binnen elk jaar hunnen vollen wasdom bereiken, weinig plaats beslaan, en welke ter verkrijging hunner vruchten als een volksvoedsel aangekweekt worden, zoodat de vezelstof als een zuiver bijprodukt kan worden beschouwd. Onder deze rubriek behooren in de eerste plaats de *pisangboomen* en het *rijststroo*, welker vezelen voor het grootste gedeelte thans elk jaar onbenut verloren gaan. Ik druk hier voornamelijk op deze beide stoffen, omdat, zoo als uit de aangehaalde rapporten blijkt, zij ook in Europa het meest de aandacht tot zich getrokken hebben. Of zij volkomen aan het doel, dat men voor de papierbereiding er zich van voorstelt, geschikt zullen zijn, kan ik natuurlijk niet beslissen. Zoude men afgaan op hetgeen in het programma der genoemde Fransche maatschappij hieromtrent over de pisang-vezelen voorkomt, dan ware dit eene reeds uitgemaakte zaak. Doch daargelaten dat niet alles wat oprigters van ondernemingen aangeven, als strikte waarheid kan aangenomen worden, (eene Fransche fabriek, ter bereiding van papier uit maïsstroo, welker gunstige vooruitzigten even zoo sterk opgehemeld waren als bovengenoemde zaak, moest, reeds een jaar na de oprigting, den arbeid staken, omdat deze grondstof te kostbaar was), schijnt vooral uit een finantieel oogpunt, hieromtrent nog geene bepaalde zekerheid te heerschen; zulks blijkt genoegzaam uit het verschil in prijs per pond, opgegeven door de kamer van koophandel in Engeland en door Dr. Playfair. Eene kommissie in Frankrijk heeft de papierstof uit pisangvezelen bereid, verklaard te zijn zeer geschikt tot het maken van een deugdzaam machine-papier, dat goeden weerstand zoude kunnen bieden aan de chloorbleeking. De Académie des Sciences heeft van dezelfde stof getuigd, dat zij allezins geschikt is *om de lompen te ver-*

vangen, doch dat én het transport én de verwerking te vele kosten na zich sleept. In het bekende Polytechnisch Centralblad schrijft men hieromtrent het volgende: „Proeven „hebben allezins de mogelijkheid bewezen, om de lompen „van linnen en hennip door andere stoffen te vervangen; „er bestaat stroo, hooi en aardappelstroopapier; papier van „hout, maïsbladen en vezelen der bananen, maar welk „papier is dat? Het kan alleen met lompen vermengd, „gebruikt worden, en is tot nu toe, in weerwil van alle „proeven, veel duurder. Er bestaat geen twijfel meer, „of uit alle plantenvezels kan min of meer goed papier gemaakt „worden; het papier der bananen is zelfs zeer vast en wit, maar „de vraag is om het goedkooper en dus met voordeel te „maken, terwijl dit laatstgenoemde papier zelfs eens zooveel „kosten moet, als dat uit lompen." Men zoude uit deze beoordeelingen kunnen afleiden, dat de vraag tegenwoordig niet meer is, om eene stof te vinden, geschikt voor de papierbereiding, maar wel om de middelen te zoeken, welke het mogelijk maken, op eene meer voordeelige wijze papier uit die stoffen te maken; met andere woorden: het vraagpunt is zuiver technisch geworden.

Wat aangaat de proef, om van rijststroo papier te bereiden, zoo verkeert deze onder nog gunstiger omstandigheden, dan die met pisangvezelen. Dit stroo toch komt zoo menigvuldig voor, dat het te dien opzigte alle andere gewassen overtreft, en deszelfs geschiktheid tot papierbereiding acht ik vooral niet minder, dan die der pisangvezelen. Het is hierbij echter al weder de vraag, of het voor den zeer geringen prijs, welke reeds meermalen aangegeven werd, zal kunnen verwerkt en afgeleverd worden. Ik bedoel hiermede niet zoo zeer de onkosten van aankoop, als wel die van de bewerking en het vervoer uit de binnenlanden naar de strand- of afvoerplaatsen. Een groot voordeel

dezer zaak echter mag niet uit het oog verloren worden, en wel, dat beide genoemde stoffen de overblijvende produkten zijn van eene zeer uitgebreide volks-kultuur, zoodat tot derzelver verzameling geene afzonderlijke aanplantingen zouden behoeven aangelegd te worden. Van de rijst is dit genoegzaam en algemeen bekend, en wat de pisangboomen betreft, in geene kampong worden zij gemist, geen inlander, welke er niet eenige om zijne woning heeft staan. Tevens moet ik hier geheel beamen, hetgeen Dr. Forbes Royle aanbeveelt, om namelijk deze stoffen op of nabij de groeiplaatsen aan eenige mechanische en zeer eenvoudige bewerkingen te onderwerpen, zoo wel de pisangstammen als het rijststroo, en wel 1°. aan eene rotting in water, en 2°. aan het stampen, schoon maken en droogen der vezelen. Aldus toebereid, zal de vezelstof eene veel mindere ruimte beslaan, en dus ook minder aan vervoer kosten, terwijl genoemde arbeid geenszins zoo omslagtig of moeijelijk is, dat men het aan de inlanders niet gemakkelijk en snel zoude kunnen leeren. De prijs per pond, waarvoor de dus bereide stoffen zouden te leveren zijn, is nog moeijelijk te bepalen, en zal natuurlijk veel van plaatselijke omstandigheden afhangen. Het zoude daarom eene doelmatige en zeer onkostbare proefneming wezen, om van Java naar Nederland te verzenden 500 à 1000 kilogr. pisangvezelen en even zoo veel kilogr. rijstsroo, welke tot eene zoogenaamde ruwe grondstof zijn verwerkt. Zulks is te meer noodig, omdat Dr. Playfair deze hoeveelheid als de *minste* aangeeft, welke tot eene volledige proef voor de papierbereiding vereischt wordt. Tevens zoude men alsdan, na de inzameling, verwerking en het vervoer dezer beide stoffen, eenigermate kunnen berekenen, tot welken prijs het pond dezer ruwe grondstof, uit Indië aan Nederland zoude te leveren zijn, en in laatstgenoemd land zou dan voor eens en altijd kunnen uitgemaakt worden, of

deze stoffen bruikbaar zijn voor de papierfabrikaadje, en zoo ja, hoeveel waarde dan, bij den tegenwoordigen stand van zaken, daaraan per pond kan worden toegekend. Aldus handelende, kan er geen twijfel bestaan, of de gewigtige vraag, waarover in dit stuk sprake was, zal tot de noodige klaarheid worden gebragt.

Ik zal thans niet handelen over den invloed, welke de onttrekking aan den grond, van een gedeelte der pisangstammen en van het rijststroo, op de vruchtbaarheid van deze zal uitoefenen. Dit is eene vraag, welke voor alsnog niet met eenige juistheid te beslissen is, omdat de maat dier onttrekking, met geene mogelijkheid kan vooruitgezien worden. Het komt mij voor, dat er geen bezwaar bestaan kan om, wanneer deze stoffen geschikt zullen zijn bevonden voor de papierbereiding, dan met den uitvoer een begin te maken. Welligt dat ook daardoor de partikuliere industrie van Indië, binnen korten tijd met papierfabrieken vermeerderd wordt.

Wanneer ik thans al de in dit rapport ontwikkelde zaken te zamen vat, dan meen ik mijn gevoelen in de volgende stellingen kortelijk uit te drukken.

1°. Het is niet waarschijnlijk, dat de prijzen der grondstoffen voor de papierbereiding, tot den normalen toestand zullen worden teruggebragt.

2°. Al is dit evenwel het geval, dan nog blijft het opsporen van andere grondstoffen, van het grootste belang.

3°. De grondstoffen, welke van éénjarige en lagere planten afkomstig zijn, hebben meerdere kans om de gewone papierstof te zullen vervangen, dan die welke van meerjarige gewassen of boomen zijn verkregen.

4°. De vezelen der pisangstammen en van het rijststroo bieden, wanneer zij op hunne groeiplaatsen aan de eerste bewerkingen onderworpen en dan vervoerd worden, de

meeste waarschijnlijkheid aan, dat zij de thans gebruikte papierstoffen, zooal niet geheel dan toch gedeeltelijk zullen kunnen vervangen.

Buitenzorg, 10 Maart 1856.

EEN WOORD AAN HET PUBLIEK,

BETREFFENDE:

EENE BESCHOUWING OVER DE KOOLFORMATIE VAN BORNEO, NAAR AANLEIDING VAN DE XVIII^{de} EN XIX^{de} DER BIJDRAGE TOT DE GEOLOGISCHE EN MINERALOGISCHE KENNIS VAN NEDERLANDSCH INDIË, DOOR S. BLEEKRODE.

DOOR

CORN^{S}. DE GROOT. L. K. I. I.

Weinige dagen geleden woonde ik te Batavia eene bestuursvergadering bij der Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch Indië.

Bij die gelegenheid meende ik eenige inlichtingen te moeten geven aangaande de klagt van den heer Bleekrode (1): als zouden noch door ZEd., die aan de Koninklijke akademie tot opleiding van burgerlijke ingenieurs te Delft belast is met het geven van onderwijs in eene reeks van vakken, waaronder de geologie en mineralogie, noch bij het onder zijn opzigt staand kabinet dier akademie, delfstoffen uit Indië ontvangen zijn. Die klagt toch, schijnbaar tot het gouvernement gerigt, is gebonden aan eene beschouwing over het werk van mijningenieurs en in de klagt zelve wordt hetgeen van het mijnwezen ontvangen is verkleind voorgesteld „een twaalftal van Biliton, een kistje van Jeboes."

Het was mijn voornemen de beantwoording der „beschouwing" te bepalen bij de gegevene inlichtingen nopens de mineralen, doch mijne medebestuurderen achtten het van belang, dat zij in haar geheel werd beantwoord.

---

(1) XVII de deel van het Nat. Tijdschr. v. N. I. bladz. 249.

Aan dat gevoelen toegevende verzoek ik daartoe gehoor; ik zal mededeelen wat aan het mineralen kabinet der Delftsche akademie werd gezonden en er op laten volgen eene beantwoording der bemerkingen van den schrijver.

De mijningenieurs voor Nederlandsch Indië worden te Delft opgeleid, waarom ik, die bij de instelling van het mijnwezen in Indië met de leiding dier dienst werd belast, er van den beginne af aan op bedacht ben geweest om, voor het onderwijs der toekomstige mijningenieurs, delfstoffen te doen verzamelen en naar de Delftsche akademie over te zenden. Had ik zulks niet gedaan, dan zoude ik mij aan pligtverzuim hebben schuldig gemaakt en het is vooral daarom, dat mij de klagt van den heer Bleekrode heeft getroffen.

Aan die klagt van den heer Bleekrode, onder aan op blz. 249 en op 250 bovenaan, is geene andere beteekenis te hechten dan: het gouvernement vertelt u wel, Nederlanders, telken jare in het algemeen verslag, dat men uit Indië mineralen zendt aan de Delftsche akademie, doch ze zijn in het mineralen kabinet niet voorhanden en ook niet ontvangen „tenzij een twaalftal van Biliton; eerst in Juny „1858 werd mij een kistje van Jeboes, op Banka, ter „hand gesteld."

Waarom de heer Bleekrode uitgaat van het einde van 1857 begrijp ik niet; mij dunkt ZEd. behoorde uit te gaan van den dag, waarop hij zijne beschouwing schreef, dien hij ons wel niet mededeelt, doch welke zeker later is dan „Junij 1858."

Jammer is het dat de heer Bleekrode, die toch reeds in 1852 een twaalftal van Biliton, behoorende tot eene eerste bezending mineralen voor het kabinet te Delft, van het mijnwezen in Indië ontving, zich bij het ministerie van koloniën te 's Gravenhage niet heeft geïnformeerd, naar hetgeen door het mijnwezen na dien tijd werd gezonden, ZEd. ware dan

in de gelegenheid geweest om de zaak tot klaarheid en in het ware daglicht gesteld voor het publiek te brengen; zulks ware immers beter geweest dan op het gouvernement en het mijnwezen eene verdenking te leggen.

Het mijnwezen, dat zoo als blijken zal geijverd heeft om delfstoffen, geschikt voor het onderwijs, naar Delft te zenden, had geloof ik iets beters verdiend, dan tot belooning in verdenking te worden gebragt: weinig of niets te doen, voor de akademie waaraan al de mijningenieurs hunne wetenschappelijke opleiding erlangden. De heer Bleekrode heeft dit zeker zoo niet ingezien; ZEd. had bij het departement van koloniën alles kunnen vernemen, wat ik hier over het verzamelen en verzenden der mineralen zal mededeelen.

Wanneer de mijningenieurs bij hunne onderzoekingen rotssoorten, enkelvoudige mineralen en ertsen ontmoeten, welke geschikt zijn voor het onderwijs aan de Delftsche akademie en om naar elders in Europa verzonden te worden, dan zijn zij verzocht om daarvan de noodige monsters te willen verzamelen; aan dat verzoek wordt door allen met welwillendheid voldaan. Een dier exemplaren blijft in het mineralen kabinet van het mijnwezen te Buitenzorg, aan de overigen wordt door mij de bestemming gegeven, welke in het meeste belang van het mijnwezen is te achten.

De inpakking geschiedt door den aan mij toegevoegden mijningenieur, of door mij, of door ons gezamenlijk, doch: eigenhandig. Met elk specimen wordt een genummerd plankje ingepakt, waarvan het nummer verwijst naar eene met de delfstoffen verzonden wordende lijst, houdende de bepaling van het specimen, zijne vindplaats en waar het noodig is verdere inlichting.

In mijne kwaliteit schrijf ik bij elke verzending van delfstoffen een ambtsbrief, aan de inrigting of aan den persoon, waarvoor de mineralen bestemd zijn, waarbij ze namens het gouvernement worden aangeboden, terwijl ik er

bijvoeg berigten, beschouwingen of vragen in het belang der wetenschap en van het mijnwezen in Nederlandsch Indië.

De kisten, welke de mineralen bevatten, worden door de zorg van den direkteur der produkten en civiele magazijnen naar Nederland verzonden en aan mij de scheepsgelegenheid opgegeven, waarmede de verzending heeft plaats gehad. De schrifturen verzendt de Gouverneur Generaal, per overlandmail, aan den Minister van koloniën, door wiens departement de verzending van een en ander aan de belanghebbenden geschiedt.

De mineralen zijn aan mijne zorg ontnomen zoodra ze aan boord zijn van het Nederlandsche schip; dan begint de zorg van den belanghebbende, voor wien het geschenk bestemd is. Deze toch ontvangt den geleidebrief van den Minister, met de lijst der mineralen; hij kan bij het departement van koloniën informeren aan boord van welk schip ze zijn en zoo doende, indien hij werkelijk belang in het geschenk stelt, er het oog op houden. Naar ik vermeen wordt, op deze wijze, het zoek geraken eener bezending mineralen genoegzaam onmogelijk.

Zie hier eene opgaaf der delfstoffen, welke aan de Delftsche akademie, voor het mineralen kabinet, ten geschenke werden gezonden:

monsters.

1°. Bij brief van 26 January 1852, zeven en twintig stuks (niet een twaalftal zoo als de heer Bleekrode zegt) afkomstig van Biliton; met eene fiktive doorsnede van den goenoeng Tadjem laki, om de betrekkelijke ligging van gezondene mineralen aan te wijzen, ... 27
en één van de Padangsche bovenlanden. . . . 1
(Met deze bezending werden gelijktijdig verzonden zes monsters mineralen bestemd voor den heer Dennadieu, destijds belast met het scheikundig

monsters.
onderwijs te Delft, opdat ten behoeve van dat onderwijs, de voor het mineralen kabinet bestemde kollektie, niet zou worden geschonden).

2°. Bij brief van 4 January 1854, acht en vijftig stuks, afkomstig van de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo en de Padangsche bovenlanden. . . 58
benevens een staaf koper op Sumatra uitgesmolten. 1
(Dit is de bezending, welker gemis de heer Bleekrode bij zijne „beschouwing" zal gevoeld hebben).

3°. Bij brief van 4 Juny 1855, twaalf stuks afkomstig van Banka, Westerafdeeling van Borneo, Sarawak, Celebes, Ternate en Kaseroeta. 12

4°. Bij brief van 29 December 1857, vier en veertig stuks afkomstig van het distrikt Jeboes, op Banka. 44
(Dit is de bezending welke de heer Bleekrode zegt eerst in Juny 1858 te hebben ontvangen, in een kistje. ZEd. had wel mogen zeggen in eene kist, want het waren allen groote monsters en vulden eene kist. De heer Bleekrode had toch bij dat verkleind voorstellen in de eerste plaats wel gedaan te bedenken, dat het hier een geschenk gold en in de tweede plaats, dat het mijningenieurs zijn, welke die specimens hadden verzameld, op exkursiën in de wildernissen van Nederlandsch Indië, aan duizend ontberingen blootgesteld, onder den invloed van het vernielend klimaat en niet zelden uitgevoerd met levensgevaar).

5°. Bij brief van 26 November 1858, een en zeventig stuks afkomstig van Buitenzorg, de Preangerregentschappen, Bawean, de Padangsche bovenlanden, Negri tapong, Benkoelen, Palembang, Banka, de Westerafdeeling van Borneo, de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, Celebes en Japan. . . . 71

monsters.

Zoodat vóór den 11n December, den dag waarop ik kennis maakte met de „beschouwing" van den heer Bleekrode, aan het mineralen kabinet waren gezonden. . . . . 214 (twee honderd en veertien) monsters van delfstoffen; terwijl er tijdens die heer zijne „beschouwing" schreef een honderd drie en veertig monsters in zijn bezit hadden kunnen zijn.

Nadat de toekomstige mijningenieurs te Delft hunne opleiding hebben ontvangen, zoo ver zulks aan de akademie aldaar kan geschieden, worden zij naar de mijnlanden in Europa gezonden voor hunne verdere, vooral praktische, oefening. Op die reizen ontvangen zij belangeloos hulp en raad van geologen, mineralogen en mijnbouwkundigen van algemeen erkenden naam: Sir Henry de la Beche (sedert overleden en opgevolgd door Sir Roderick Murchison), Wilhelm Von Haidinger, Bernard Cotta, A. Breithaupt en anderen. De persoonlijke kennismaking in Europa wordt uit Indië levendig gehouden en zoo doende eene voor het mijnwezen hoogst nuttige betrekking met die heeren onderhouden, waartoe hun ook veelal voor de instellingen, welke aan hunne zorg zijn toevertrouwd, delfstoffen worden gezonden.

Op last der regering worden aan H. R. Göppert te Breslau, wiens verhandeling over de koolvorming in 1846 door de Haarlemsche maatschappij der wetenschappen met goud is bekroond, bergsoorten en versteeningen toegezonden, betrekking hebbende op de koolformatiën in Nederlandsch Indië.

Van hier uit kan ik niet nagaan, wat er met de mineralen is gebeurd, welke naar de Delftsche akademie zijn gezonden en volgens verklaring van den heer Bleekrode bij het onder zijn toezigt staand kabinet niet zouden zijn ontvangen. Maar het zal toch niet te sterk zijn uitgedrukt als ik zeg,

dat het zeer bevreemdend is dat, terwijl de kisten met delfstoffen door het ministerie van koloniën aan de bestemmingen zijn verzonden, die welke uit 's Gravenhage naar Londen, Weenen, Freiberg en Breslau gerigt waren, aldaar in behoorlijke orde werden ontvangen, doch dat van de naar de Delftsche akademie (op 1½ uur gaans afstand) gezondene alleen een „twaalftal van Biliton" en „een kistje van Jeboes" hunne bestemming zouden hebben bereikt.

De heer Bleekrode erkent in zijne „beschouwing" de ontvangst, bij het kabinet der Delftsche akademie, van 12 + 44 dat is 56 monsters en bedankt voor dat ongevraagd ontvangen geschenk op geene andere wijze dan door hetgeen in zijne „beschouwing" te lezen staat.

Sir Roderick Murchison, om alleen dien grooten geoloog te noemen, schrijft mij over 51 monsters, de eenige welke ooit aan het „Museum of practical geology and geological survey" te Londen zijn gezonden, in dato „13 July 1858" eenen alleraangenaamsten brief, om dank te zeggen voor de ontvangene mineralen, daarbij voegende zijne aanmoedigende en leerrijke opmerkingen en zich aanbevelende voor het vervolg.

Ik laat aan het publiek over in deze te oordeelen en zal overgaan tot de beantwoording der bemerkingen van den heer Bleekrode.

Blz. 249. Dat de heer Bleekrode „te huis" de pen opvatte, om wat ZEd. noemt „eene beschouwing over de koolforma„tie van Borneo's zuid- en ooster-afdeeling" te schrijven bevreemdde mij niet. Zijne beschouwing is niet van die koolformatie, maar eene kritische van hetgeen anderen in dit tijdschrift mededeelden omtrent die koolvorming,...... van hun werk. Om zoodanige „beschouwing" te schrijven, is men immers aan geene plaats gebonden.

Blz. 250. De versteeningen, vooral die welke betrekking hebben op de koolformatie, worden bij het mijnwezen niet over het hoofd gezien. Zij worden met de betrekkelijke

rotssoorten, zoo als boven gezegd is toegezonden aan den hoogleeraar H. R. Göppert te Breslau; .... zouden zij, in het belang der wetenschap ter bearbeiding aan beter handen kunnen worden toevertrouwd? Den 4n January 1854 werd de eerste, den 31n Mei 1855 eene tweede en den 29n December 1857 eene derde bezending aan dien paleontoloog toegezonden. Wanneer men den ijver kent, waarmede de heer Göppert arbeidt, die zijn leven er geheel aan wijdt en men weet dat er omtrent deze bezendingen nog niets gepubliceerd is, dan zal men kunnen nagaan, dat daaraan nog al iets te arbeiden valt en dat zoodanig werk door de mijningenieurs in Indië niet te ondernemen is.

De werkkring der mijningenieurs in Indië is bepaald bij het besluit van den Gouverneur Generaal van 3 Juny 1852 no. 5. Daartoe behooren volgens art. 1, 2°, *a* „geologische, mineralogische en mijnbouwkundige onderzoekingen." De XVIIIde bijdrage bevat mijne bevinding bij mijnbouwkundige onderzoekingen, ik heb getracht haar daarvan den stempel te doen dragen.

De heer Bleekrode schrijft uit de XVIIIde bijdrage af, dat ik verklaarde „dat het niet mogelijk was eene opgedra„gene onderzoeking verder uit te voeren dan het werkdadig „nuttige vorderde; uit een wetenschappelijk oogpunt afge„werkt, vindt men derhalve ook in deze bijdrage geen enkel gedeelte." Die verklaring is door mij nimmer afgelegd. Mijne verklaring, waarvan de heer Bleekrode alleen het laatste gedeelte en onjuist afschrijft, komt voor op blz. 2, van regel 12—18, waar staat: „Bij de vele werkzaamheden, „met betrekkelijk klein personeel, welke de mijningenieurs „in Indië, sedert hunne aankomst in deze gewesten te doen „hadden, *is het* geen hunner *nog mogelijk geweest* eene op„gedragene onderzoeking verder uit te voeren, dan het werk„dadig nuttige vorderde." Voor: „*is het nog mogelijk geweest*" geeft de heer Bleekrode mij in den mond „*het niet mogelijk*

was" en die heer laat de door mij gegevene reden, waarom het nog niet mogelijk is geweest, maar weg; terwijl het juist die reden is welke deed zien, dat de mijningenieurs er wel op bedacht en wel toe gezind waren, om hunne onderzoekingen verder uit te strekken dan het werkdadig nuttige vordert, doch dat hunne dienstverrigtingen het hun nog niet veroorloofden zulks te doen. Het laatste gedeelte mijner verklaring geldt mijn eigen werk, waarvan ik de wetenschappelijke waarde laag stelde, den lezer vrijlatende deze naar eigene bevinding te bepalen.

Blz. 251 en 252. Indien de heer Bleekrode niet alleen blz. 5—11 maar ook blz. 12 en 13 had gelezen en op den titel had gelet, waaronder de beschrijving der aardlagen voorkomt „*b*. De kolenmijn Oranje Nassau, in goenoeng Pengaron", dan vermeen ik zonder aanmatiging te mogen vertrouwen, dat ware die heer een mijnbouwkundige, zijne beoordeeling gunstiger zoude zijn geweest.

Toen de XVIIIde bijdrage door mij geschreven werd, had ik gaarne gezien dat de heer Göppert zijnen arbeid, betreffende de twee eerste der bovenvermelde bezendingen, reeds had in het licht gegeven. Op aanraden van Sir Henry de la Beche was ik voorzigtig om niet te spoedig parallellen te trekken, tusschen de in Indië en in Europa voorkomende watervormingen. Door mijne eigene onderzoekingen met zekerheid geleid, was ik evenwel de eerste, die de kalkvorming aan de Riam kiwa en de Kapoeas rivier bestemde, als „de welbekende nummulieten-kalksteen", (blz. 49, 5°) en eveneens de eerste, die uitmaakte dat de koolvormingen van Oranje Nassau ónder dien nummulieten-kalksteen lag en dus ouder was dan deze (blz. 49. 6°). Deze uitspraak is bevestigd door het onderzoek van den ingenieur Van Dijk, die destijds aan mij toegevoegd en op het bureau van het mijnwezen werkzaam was. Die mijningenieur toch schreef, ruim eene maand na mij, in de XIXde

bijdrage, blz. 7: „De eerste vraag (de geologische ouderdom) is, voor zoo ver betreft de formatie, waarin de „zwartkool der Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo voor„komt, voor een deel door den ingenieur De Groot in de „reeds aangehaalde XVIIIde bijdrage beantwoord. De daar„bij gevoegde kaart toont ten duidelijkste aan, dat de zwart„koolformatie aldaar onmiddellijk onder den nummulietenkalk„steen ligt, en dus stellig niet jonger is dan oud tertiair „(D'Orbigny's étage suessonien)." Het overige deel der vraag „of de koolvorming nog een lid uitmaakt der oud tertiaire „lagen, dan wel of zij tot het krijt (D'Orbigny's période „crétacée) of nog oudere geologische tijdvakken moet ge„rekend worden;" bleef voor hem te beantwoorden. Met dien arbeid hield de ingenieur Van Dijk zich bezig, om zijn werk te doen aansluiten op de XVIIIde bijdrage, waarmede zij een geheel uitmaakt en waarvan zij niet mag gescheiden worden. De schrijvers van de XVIIIde en XIXde bijdragen hebben elk hun eigen werk geleverd, hetgeen de ingenieur Van Dijk op blz. 7 zeer duidelijk heeft bepaald; hij wist zelf het best wat door mij gedaan was en wat hij ondernam en tot mijn groot genoegen uitvoerde, bevestigende daardoor mijne uitspraak en er aan toevoegende de beantwoording van het door mij onbeslist gelatene. Om niets aan de waarde van het werk van den ingenieur Van Dijk te ontnemen, dat hij zoo als uit het bovenstaande blijkt in overleg met mij ondernam, is in de XVIIIde bijdrage slechts in algemeene bewoordingen van de versteeningen gewag gemaakt, want ware ik daarmede verder gegaan, dan had ik mij bediend van het werk van den heer Van Dijk, hetgeen ik vooral wilde vermijden.

Reeds den 31n Mei 1855 had ik aan den hoogleeraar H. R. Göppert geschreven: „Deze specimina, afkomstig van het „oostelijk en van het westelijk deel van Borneo, geven, „dunkt mij, het bewijs voor de voortzetting der uitgebreide

„nummulieten-vorming ook over dit deel van Azia." Daarop was nog geen antwoord ontvangen, toen ik de XVIII^de^ bijdrage schreef, het eerste stuk waarin het bestaan van den nummulieten-kalksteen op Borneo en het daaronder liggen der Borneosche koolvorming als uitkomst van eigene nasporingen aan het publiek werd kenbaar gemaakt.

Blz. 253 en 254. Dat op Borneo evenzeer als op al de buitenbezittingen van den Nederlandsch-Indischen archipel nog veel te onderzoeken valt, stem ik den heer Bleekrode gaarne toe, doch ZEd. zal ook mij even gaarne toestemmen dat elke bijdrage tot dat onderzoek hare waarde heeft, mits zij met juistheid en eerlijkheid wordt gegeven. Daartoe strekken de bijdragen door de mijningenieurs geleverd. Geen onzer deelt omtrent geologie en mineralogie iets mede, dat hij niet zelf gezien en bevonden heeft, terwijl ook op de kaarten, welke sommige bijdragen vergezellen, geene geognostische gesteldheid wordt aangewezen als van de plaatsen, welke persoonlijk bezocht zijn; van daar dat er op die kaarten zoo veel wit en zoo weinig gekleurd is. Indien men, gebruik makende van berigten, gevolgtrekkingen wilde afleiden, dan kon tienmaal meer werk geleverd worden en niemand zou het ware van het onzekere, het rijpe van het groene kunnen onderscheiden. Daarvan zoude evenwel het gevolg zijn, dat men, in lateren tijd, landstreken als opgenomen zoude beschouwen, waarvan inderdaad nog maar een gedeelte onderzocht is. Zoo als het werk nu wordt geleverd, kan hij, die later komt, het werk van zijn' voorganger vervolgen; hij zal met juistheid weten, wat vóór hem is gedaan en wat aan hem is overgelaten. Op deze wijze heeft elke geïsoleerde onderzoeking waarde en behoort, naar mijn gevoelen, publiek te worden gemaakt, om daardoor voor goed aan het verloren gaan onttrokken te worden.

Op eenen togt naar de oostkust van Borneo, waar ik voor het gouvernement een speciaal mijnbouwkundig onder-

zoek te doen had, passeerden wij met de *Tjipannas* poeloe Datoe, waar dat stoomadviesvaartuig op mijn verzoek gedurende een dag ten anker bleef. Dien dag van 's morgens 5½ tot des avonds 5 uur liep, sprong en klauterde ik, met de gloeijende zon, zoo als zij op de stranden van Indië branden kan, boven het hoofd, over boekit Timah en poeloe Datoe, om te weten te komen, wat ik in de XVIII^de^ bijdrage van blz. 57 tot 60 daarvan aan het publiek medegedeelde en kwam daarbij (zie blz. 60 regel 15—17 van boven) tot het besluit dat het van belang was, om later, als daartoe gelegenheid zal bestaan, de daar voorkomende serpentijn-formatie in haar geheel te doen onderzoeken. Het aanwijzen van den serpentijn op poeloe Laut, dat eveneens bij wijze van uitstap onder het langs varen geschiedde, kostte mij bijna het leven door het omslaan, in de branding, der giek, waarmede ik de boven water uitstekende klippen onderzocht.

Tot eenige belooning voor dat werk, eigener beweging uitgevoerd, zonder daartoe geroepen te zijn en dat wel met levensgevaar, daarvoor, waarde landgenooten, wordt op blz. 253 en 254, gezegd, wat nog wenschelijk ware geweest te onderzoeken, vooral het verband tusschen de eruptive gesteenten en het Meratoes-gebergte. Dat zoodanig onderzoek moest plaats hebben had ik immers zelf op blz. 60 te kennen gegeven; want het Meratoes-gebergte, is voor zoo veel aan iemand bekend is, de serpentijn-formatie, door mij daar op regel 16 genoemd.

Tot geruststelling van den heer Bleekrode diene, dat van het door hem bedoelde onderzoek, reeds voor drie jaren aan het gouvernement de wenschelijkheid uit een mijnbouwkundig oogpunt, door mij is aangetoond. Uit een mijnbouwkundig oogpunt, omdat de bevordering van den mijnbouw door de partikuliere nijverheid bedreven, bij mij in al mijne handelingen op den voorgrond staat. Doch ZEd. bedenke wel,

dat zoo lang geene meerdere mijningenieurs naar Indië worden gezonden, aan dat, door mij zoo gewenschte, onderzoek geene uitvoering kan worden gegeven en ZEd. dus even als ik, zijn verlangen om er meer van te weten nog wat zal moeten opschorten.

Blz. 255. In het algemeen heeft het eruptive gebergte, bij zijn ontstaan, zeer zeker op de kolen gewerkt. Dit getuigen de ligging der koollagen en de hoedanigheid der kolen, welke in de zoogenaamde bruinkolen-vorming voorkomen en toch zwartkolen zijn, volgens de onderscheiding van Naumann, welke door de mijningenieurs als tot nog toe de beste geoordeeld en gevolgd wordt.

Van de werking door den heer Bleekrode, naar ik gis, bedoeld, hebben Rant en ik, tot dus ver op Borneo niets gezien.

Tot narigt van den heer Bleekrode, diene, dat de zamenstelling der gesteenten niet zoo gelijkvorming is als ZEd. zich schijnt voor te stellen; zulks loopt op een klein bestek dikwerf zeer uit een. Van daar dat ik (blz. 47) aan itakolumiet heb gedacht, doch volstrekt niet gezegd heb dat ik dit gesteente gevonden had; ergens „aan te denken" was, dacht mij, niet sterk uitgedrukt.

De benaming „klappersteen" schijnt de heer Bleekrode, in engere beteekenis te nemen, dan door mij gedaan wordt. Voor mij beduidt klappersteen niets anders dan een steen, een natuurlijke steen, welke eene klappervormige gedaante heeft. Juist omdat ik er aan dacht dat velen, met den heer Bleekrode, eene meer begrensde beteekenis aan „klappersteen" zouden hechten, heb ik de zamenstelling van den klappersteen vermeld, waardoor elke vergissing onmogelijk was.

Voor den ijzererts (XIV^de^ bijdrage) is reeds eene mijn konsessie gevraagd, in verband met eene andere onderneming in Nederlandsch-Indië. Als deze tot stand komt zullen de mijnwerken dier onderneming gelegenheid geven, om uit een geologisch oogpunt meer van dien ijzererts te weten te komen.

Blz. 256. Dat het mijnwezen zijne oogen niet sluit voor de toepassing der paleontologie op Borneo's neptunische formatie, is reeds voldoende aagetoond. Göppert wijdt daaraan zijne krachten en de mijningenieur Van Dijk heeft in zijne XIX^de^ bijdrage, welke kort na de XVIII^de^ aan de pers werd gegeven, bepaald de fossielen, welke zich nog bij het bureau van het mijnwezen bevonden, voor zoo verre zij daartoe genoegzaam waren gekonserveerd.

Indien de heer Bleekrode eene betere, meer algemeene onderscheiding in *benaming* weet dan die van Naumann, die de *benaming* van zwartkolen of bruinkolen geeft, naar mate de eenvoudige beproeving van de tot poeder gebragte kool door eene verwarmde potasch-oplossing uitvalt, zal ZEd. het mijnwezen in Indië verpligten, door die methode in dit tijdschrift publiek te maken. Het mijnwezen zal zijne methode, indien zij beter wordt bevonden, gaarne gebruiken.

Blz. 257. De mijningenieur Van Dijk heeft niet vermeld, hoevele proeven door hem met elke kolensoort zijn genomen, doch ik kan den heer Bleekrode ook hier weder gerust stellen. Van alle beproevingen, welke bij het bureau van het mijnwezen worden uitgevoerd, wordt door den onderzoeker aanteekening gehouden, in een daarvoor bestemd boek (niet op losse bladen papier), dat tot het archief behoort en daaruit blijkt, dat hij meer proeven dan drie heeft genomen om het middengetal te verkrijgen; de heer Bleekrode zal zulks ook wel van de naauwgezetheid van den mijningenieur Van Dijk hebben verwacht. Maar buitendien kan ZEd. gerust zijn: bij het bureau van het mijnwezen bepaalde men zich nimmer bij eene enkele proef.

Blz. 258. „Het bevreemdde te lezen, dat bij het mijnwezen een wel ingerigt laboratorium onbreekt."

Indien de heer Bleekrode met de omstandigheden bekend ware geweest, alsdan had zijne bevreemding opgehouden. Het is mij aangenaam om aan den lezer kenbaar te maken, waarom dat

„ wel ingerigt laboratorium " ontbrak tijdens de heer Van Dijk den 8^{n} April 1857 schreef, dat hij door dat gemis in de keuze der wijze van onderzoek gebonden was geweest.

Toen de mijningenieurs in Indië, in de tweede helft van 1850, hunnen arbeid aanvingen, was de dienst van het mijnwezen, voor Nederlandsch-Indië, geheel nieuw.

Bij gouvernements besluit van 3 Juny 1852 No. 5 werd die dienst geregeld en aan mij definitief de leiding daarvan opgedragen.

In Maart 1853 werd door den Gouverneur Generaal het bureau van het mijnwezen ingesteld, doch nog zonder standplaats; het was voorloopig te Buitenzorg, in het door mij bewoonde en aan mij toebehoorende huis gevestigd, dat ik er half voor had afgestaan. Mineralogisch-chemische onderzoekingen werden, zooveel daartoe de middelen voorhanden waren, bij dit bureau uitgevoerd door den mijningenieur Huguenin, na hem door Van Dijk en worden er thans door Schlosser gedaan.

Voor dien tijd geschiedden de mineralogisch-chemische onderzoekingen bij het laboratorium van het militair departement, door Maier, en na de instelling van het mijnwezen, wanneer de daar voorhanden middelen te kort schoten, door Dr. Croockewit bij het landbouwkundig-chemisch laboratorium te Buitenzorg.

Reeds den 21^{n} Maart 1855, slechts twee jaren na de instelling van het bureau van het mijnwezen, dat evenwel nog geen vaste standplaats had, betoogde ik aan het gouvernement, dat bij het mijnwezen behoefte ontstond aan eene eigene werkplaats, tot het doen van chemische en metallurgische onderzoekingen.

Weldra zou bij het mijnwezen evenzeer behoefte ontstaan aan lokaliteit voor bureaux, mineralen- en modellen-kabinet, school tot opleiding van indische kinderen voor opzienerspersoneel en steenzagerij; welke toch niet altijd in mijn

woonhuis konden gevestigd blijven en dat ook daartoe te klein zou worden.

De Gouverneur Generaal droeg ten gevolge van mijn betoog den direkteur der burgerlijke openbare werken op, om na overleg met mij het terrein aan te wijzen en, onder overlegging van projekt en begrooting van kosten, een voorstel te doen, tot de oprigting der voor het mijnwezen noodige gebouwen.

In January 1856 leverde ik aan genoemden direkteur een projekt en memorie van toelichting, waarmede deze zich niet kon vereenigen wat den bouwtrant betrof, doch dat door ZEd. verklaard werd een volledig programma te bevatten, waarnaar bij zijn departement, door den ingenieur der 1e klasse voor den waterstaat Beijerinck, het door de regering verlangde projekt werd gemaakt. In December van dat jaar was dat projekt bij het gouvernement ingediend, waarop bij besluit van den Gouverneur Generaal van 25 November 1857, no. 10 magtiging werd verleend, tot den bouw te Buitenzorg van een bureau, kabinet, school, laboratorium, enz. voor het algemeen beheer van het mijnwezen in Nederlandsch-Indië.

Dat etablissement wordt thans gebouwd door den aspirant-ingenieur van den waterstaat A. Th. Sorillon en naar het zich laat aanzien zal, nog vóór het einde van 1860, het algemeen beheer van het mijnwezen daarin zijn gevestigd.

Het bureau van het mijnwezen werd dierhalve eerst den 25n November 1857 eene vaste standplaats aangewezen en kon moeijelijk vóór dien tijd van een „wel ingerigt laborato-„rium” worden voorzien.

Buitenzorg, den 7n *January* 1859.

OVER
EENIGE VISCHSOORTEN VAN DE ZUIDKUST-WATEREN
VAN
JAVA,
DOOR
P. BLEEKER.

Toen ik, thans ruim een jaar geleden, eene lijst openbaar maakte (1) van alle mij toen van Java bekende vischsoorten, drukte ik mijne overtuiging uit, dat die lijst, ofschoon zij niet minder dan 1038 soorten vermeldde, op verre na niet teruggaf het wezenlijk aantal op en om Java levende vischsoorten.

Deze overtuiging werd weldra versterkt door eene verzameling visschen van Anjer (2) en door eene andere van het in een geographisch opzigt tot Java behoorende eiland Bawean. Meerdere soorten, tot die verzamelingen behoorende, komen niet voor op de aangehaalde lijst, zoodat het daarin voorkomende cijfer van 1038, in mijn artikel over Bawean (3) reeds tot 1068 gestegen was.

---

(1) Enumeratio specierum piscium Javanensium hucusque cognitarum, in Nat. Tijdschr. voor Nederl. Indië Dl. XV p. 359—456.

(2) Vischsoorten van Anjer, l. c. XVI p. 424.

(3) Bijdrage tot de kennis der vischfauna van Bawean, l. c. XVIII p. 351—358.

Sedert ontving ik nog twee verzamelingen visschen van Java's zuidkust, welker onderzoek op nieuw een niet onaanmerkelijk aantal soorten heeft doen kennen, welke nog niet als Javasche waren ingeschreven.

Een dezer verzamelingen bevatte soorten van Patjitan. Ik had haar te danken aan den heer D. C. Noordziek, adsistent-resident van Patjitan, dezelfde verdienstelijke hoofdambtenaar aan wien de wetenschap reeds de kennis van talrijke soorten van de zuidkust van Java, uit de omstreken van Prigi (residentie Kediri) verschuldigd is. Deze kollektie was zeer belangrijk en bestond uit niet minder dan 115 soorten t. w.

Vischsoorten van Patjitan (*Verzameling van den heer Noordziek*).

1* Holocentrum melanotopterus Blkr.
2 „ orientale CV.
3 „ punctatissimum CV.
4 Myripristis hexagonus CV.
5 Grammistes orientalis Bl. Schn.
6 Apogon hypselonotus Blkr.
7* „ Noordzieki Blkr.
8 „ novemfasciatus CV.
9* Cirrhites pantherinus CV.
10 Serranus hexagonatus CV.
11 „ marginalis CV.
12 „ microprion Blkr.
13 „ myriaster CV.
14 „ nebulosus CV.
15 „ pardalis Blkr.
16 „ urodelus CV.
17* Mesoprion bottonensis Blkr.
18 „ decussatus CV.
19 „ erythropterus CV.
20 „ lutjanus CV.
21 „ marginatus Blkr.
22 „ monostigma CV.
23* „ quadriguttatus Blkr.
24* Diagramma orientale CV.
25 Therapon servus CV.
26 Pristipoma paikeeli CV.
27 Upeneus Russelli CV.
28* Mulloides flavolineatus Blkr.
29 Upeneoides vittatus Blkr.
30 Pterois volitans CV.
31 Scorpaena bandanensis Blkr.

32 Scorpaena polyprion Blkr.
33 Scorpaenopsis diabolus Blkr
34 „ polylepis Blkr.
35 Chaetodon auriga Forsk.
36 „ biocellatus CV.
37 „ citrinellus Brouss.
38 „ decussatus CV.
39* „ lunatus CV.
40 „ vagabundus Bl.
41 Zanclus cornutus CV.
42 Holacanthus semicirculatus CV.
43 Equula bindoides Blkr.
44 Amphacanthus marmoratus QG.
45 Acanthurus lineatus Lac.
46 „ matoides CV.
47 „ melanurus CV.
48 „ triostegus CV.
49*Naseus annulatus Blkr.
50 Mugil waigiensis QG.
51*Percis cancellata CV.
52 „ tetracanthus Blkr.
53*Salarias arenatus Blkr. (var. pinna anali nigro marginata, caudali et membrana nigro macŭlata).
54 „ lineatus CV.
55 „ melanocephalus Blkr.
56* Gobius padangensis Blkr.
57 „ petrophilus Blkr.
58 Culius niger Blkr.
59 Echeneis neucrates L.
60*Antennarius nummifer Blkr.
61 Pseudochromis fuscus Müll. Trosch.
62 Plesiops coeruleolineatus. Rüpp.
63 Glyphisodon antjerius K. v. H.
64 „ modestus Schl. Müll.
65 „ rahti CV.
66 „ unimaculatus CV.
67 Labroides paradiseus Blkr.
68 Cheilio hemichrysos CV.
69*Anampses coeruleopunctatus Rüpp.
70 Julis (Julis) cupido T. Schl.
71 „ („) dorsalis QG.
72 „ („) Jansenii Blkr.
73 „ („) javanicus Blkr.
74 „ („) lunaris CV.
75* „ („) quadricolor Less.
76 „ („) Souleyeti CV.
77 „ („) urostigma Blkr.
78 „ (Halichoeres) annularis K. v. H.
79* „ („) binotopsis Blkr.
80 „ („) casturi Blkr.
81 „ („) Harloffi Blkr.
82 „ („) Hyrtli Blkr.
83 „ („) leparensis Blkr.

84 Julis (Halichoeres) miniatus K. v. H.
85 „ („) notopsis K. v. H.
86* „ („) pardaleocephalus Blkr.
87 „ („) pseudominiatus Blkr.
88 „ („) phekadopleura Blkr.
89* „ („) kallosoma Blkr.
90 „ („) Reichei Blkr.
91 Cheilinus decacanthus Blkr.
92 Scarus Dussumieri CV.
93 Moringua microchir Blkr.
94 Conger Noordzieki Blkr.
95* „ vulgaris Cuv.
96* Leiuranus Lacepedii Blkr.
97* Ophisurus colubrinus Richds.
98* „ maculosus Lac.
99* Muraena Agassizi Blkr.
100 „ buroënsis Blkr.
101 „ bullata Richds.
102* „ cancellata Richds.
103 „ colubrina Richds.
104 „ isingteena Richds.
105* „ javanica Blkr.
106* „ micropoecilus Richds.
107 „ pantherina McCl. = Mur. lita Richds.
108* „ polyzona Richds.
109* „ prosopeion Blkr.
110 „ variegata J. R. Forst.
111* „ zebra Cuv.
112* Uropterygius xanthopterus Blkr.
113* Balistes lineatus Bl.
114 „ verrucosus L. = Balistes praslinus Lac.
115 Monacanthus pardalis Rüpp.

Alle deze soorten zijn nieuw voor de kennis der plaatselijke fauna van Patjitan, doch niet minder dan 30 daarvan, de in de lijst met een * gemerkte, zijn tevens nieuw voor de kennis der fauna van Java, en daaronder tevens nieuw voor de wetenschap Apogon Noordzieki, Muraena javanica en Uropterygius xanthopterus, terwijl Anampses coeruleopunctatus Rüpp. vroeger niet van den Indischen archipel bekend was en ook nieuw is voor mijn kabinet.

De tweede verzameling bestond uit soorten van Karangbollong, eene plaats, van waar reeds vroeger een aantal

soorten zijn bekend gemaakt naar visschen, aangeboden door den heer F. J. Schultze en wijlen den verdienstelijken entomoloog Dr. C. L. Doleschall, van wiens te vroeg verscheiden de nieuwsbladen dezer dagen het treurige berigt hebben gebragt. De laatstelijk van Karangbollong ontvangene soorten ben ik insgelijks verschuldigd aan den heer F. J. Schultze, adsistent-resident van Ambal en zijn de hier onder genoemde.

Vischsoorten van Karangbollong (verzameling van den heer Schultze).

1 Holocentrum orientale CV.
2 „ punctatissmum CV.
3 Grammistes orientalis Bl. Schn.
4 Apogon novemfasciatus CV.
5 Dules taeniurus CV.
6*. Serranus hexagonatus CV.
7 „ Hoevenii Blkr.
8* „ microprion Blkr.
9* „ Sebae Blkr.
10 Mesoprion monostigma CV.
11* Upeneus Russelli CV.
12* Mulloides flavolineatus Blkr.
13 Scorpaena polyprion Blkr.
14 Scorpaenopsis polylepis Blkr.
15* Pterois volitans CV.
16 Chaetodon biocellatus CV.
17 „ decussatus CV.
18 Chaetodon vagabundus Bl.
19 Holacanthus semicirculatus CV.
20* Amphacanthus guttatus Bl Schn.
21 „ marmoratus QG.
22 Acanthurus lineatus Lac.
23* „ matoides CV.
24 „ triostegus CV.
25* Mugil axillaris CV?
26* Platycephalus malayanus Blkr.
27* Gobius petrophilus Blkr.
28* Salarias epalzeocheilos Blkr.
29* „ lineatus CV.
30 „ melanocephalus Blkr.
31* „ Oortii Blkr.
32* „ Schultzei Blkr.
33 „ sumatranus Blkr.
34 „ vermiculatoides Blkr

35 Glyphisodon antjerius K. v. H.
36 „ bengalensis CV.
37* „ leucozona Blkr.
38 „ modestus Schl. Müll.
39 „ rahti CV.
40 „ septemfasciatus CV.
41 „ sordidus CV.
42* „ unimaculatus CV.
43* Julis (Julis) celebicus Blkr.
44 „ („) Souleyeti CV.
45 „ (Halichoeres) bandanensis Blkr.
46* „ („) Harloffi Blkr.
47 Julis (Halichoeres) Hyrtli Blkr.
48* „ („) kallosoma Blkr.
49* „ („) leparensis Blkr.
50 „ („) notopsis K. v. H.
51 „ („) phekadopleura Blkr.
52* „ („) polyophthalmus Blkr.
53* Cheilio hemichrysos CV.
54* Scarichthys naevius Blkr.
55* Conger vulgaris Cuv.
56* Muraena bullata Richds.
57* „ prosopeion Blkr.
58* „ xanthospilos Blkr.

Ook van deze soorten zijn meerdere nieuw, hetzij voor de kennis der plaatselijke fauna van Karangbollong, hetzij voor die van Java, hetzij voor de wetenschap.

De soorten, nieuw voor Karangbollong, zijn met een * gemerkt en ten getale van niet minder dan 28. Daarvan zijn nieuw voor Java, voor zooverre ze niet reeds in de hier boven gegevene lijst van Patjitan zijn vermeld, 9 soorten, t. w. Serranus Sebae Blkr, Mulloides flavolineatus Blkr, Platycephalus malayanus Blkr, Salarias epalzeocheilos Blkr, Salarias Schultzei Blkr, Glyphisodon leucozona Blkr, Julis (Halichoeres) kallosoma Blkr, Scarichthys naevius Blkr en Muraena xanthospilos Blkr. Van deze 9 soorten zijn die van Salarias, Glyphisodon en Muraena tevens nieuw voor de wetenschap.

Door beide verzamelingen is alzoo de kennis van Java's vischfauna met die van niet minder dan 39 soorten verrijkt geworden, zoodat het aantal van Java bekende soorten de-

zer klasse er door gebragt wordt tot 1107. Van dit cijfer echter moeten eenige soorten worden afgetrokken, welke mij in den jongsten tijd gebleken zijn in mijne Enumeratio twee of meermalen te zijn aangehaald, t. w. Systomus (Barbodes) maculatus Blkr, aldaar als Barbus binotatus Kuhl vermeld, welke soort meerdere varieteiten aanbiedt, welke er als eigene soorten zijn opgebragt onder de namen Barbus bilitonensis, Barbus kusanensis, Barbus oresigenes en Barbus polyspilos, terwijl voorts ook Barbus sarananella Blkr en Barbus orphoides CV. tot Systomus (Barbodes) rubripinnis (Barbus rubripinnis) zijn terug te brengen, evenals Leuciscus cyanotaenia tot Rasbora argyrotaenia Blkr (Leuciscus argyrotaenia Blkr), Dangila leptocheila CV. tot Dangila Cuvieri CV., Rohita erythrurus CV. tot Rohita vittata CV., Rohita Waandersii Blkr (nomen tantum Enumerat. nec descript. alibi) tot Rohita microcephalus CV., Rohita chrysophekadion Blkr en Rohita koilogeneion Blkr tot Chrysophekadion polyporos Blkr (Rohita polyporos Blkr), en Cobitis suborbitalis CV. tot Cobitis fasciata CV.

In plaats van deze 13 nominale, moeten daarentegen nog op de lijst der Javasche visschen gebragt worden Sillago macrolepis Blkr, Sillago japonica T Schl., Systomus (Systomus) Waandersi Blkr, Crossocheilos (Crossocheilichthys) cobitis Blkr (in de Enumeratio onder den naam van Lobocheilos cobitis ten onregte als synoniem van Crossocheilos oblongus V. Hass. opgebragt) en Hymenophysa MacClellandi Blkr, te zamen 5 soorten, zoodat, naar den tegenwoordigen stand der kennis, voor Java zouden overblijven 1099 of nagenoeg 1100 soorten.

Van de soorten van Patjitan en Karangbollong, nieuw voor mijn kabinet of nieuw voor de wetenschap, laat ik de beschrijvingen hier volgen.

DESCRIPTIONES SPECIERUM DIAGNOSTICAE.

Cheilodipteroidei.

Apogon Noordzieki Blkr.

Apog. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine 2 circiter in ejus altitudine; capite 4 fere in longitudine corporis, paulo longiore quam alto; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis, diametro 1 fere distantibus; orbita edentula lineam rostro-frontalem declivem concaviusculam superante; osse suborbitali edentulo; maxillis aequalibus, superiore sub oculi parte posteriore desinente; dentibus minimis, vomerinis in vittam ^ formem, palatinis utroque latere in vittam gracilem dispositis; praeoperculo rotundato, margine posteriore et inferiore leviter denticulato, crista intramarginali edentulo; operculo spina plana bene conspicua; osse suprascapulari edentulo; squamis lateribus 37 vel 38 in serie longitudinali, 15 vel 16 in serie transversali; linea laterali subarborescente; linea dorsali linea ventrali multo convexiore; pinna dorsali spinosa dorsali radiosa multo humiliore spinis mediocribus pungentibus 3° ceteris longiore corpore plus duplo humiliore;

dorsali radiosa acutiuscula convexa, corpore multo humiliore, spina radio 1° minus duplo breviore; pinnis pectoralibus obtusiusculis rotundatis et ventralibus acutis 5⅓ ad 5¼ in longitudine corporis, caudali emarginata lobis obtusiuscule rotundatis 4½ circiter in longitudine corporis; anali acutiuscula convexa dorsali radiosa vix humiliore; colore corpore roseo, pinnis miniato; vittis utroque latere p. m. 13 longitudinalibus fuscis, latitudine aequalibus, iis supra lineam lateralem lineae dorsali parallelis; rostro capiteque superne violascentibus; iride flavescente fusco cincta; pinna dorsali spinosa superne late nigra; dorsali radiosa basi vitta longitudinali fusca.

B. 7. D. 7—1/9 vel 7—1/10. P. 2/13. V. 1/5. A. 2/8 vel 2/9. C. 1/15/1 et lat. brev.

Hab. Patjitan, in mari.

Longitudo speciminis unici 115‴.

Aanm. De diagnose, in de groote Histoire naturelle des Poissons van Apogon multitaeniatus Ehr. gegeven en ook die van mij zelven, van dezelfde soort, voorkomende in mijne Bijdrage tot de kennis van de Percoïden van den Malayo-Molukschen Archipel (1848), zouden zeer goed op het boven beschreven voorwerp passen, niettegenstaande dit tot eene geheel andere soort behoort. Een nieuw bewijs van de noodzakelijkheid van meer uitvoerige diagnosen der soorten.

Apogon multitaeniatus Ehr. (volgens mijne voorwerpen) verschilt van Apogon Noordzieki, doordien de overlangsche bandjes des ligchaams er afwisselend dunner en dikker zijn en alle regtlijnig verloopen, terwijl er bovendien twee dunne overlangsche lichtblaauwe bandjes op den kop zich bevinden, van welke de bovenste van den achterrand des oogs

naar het operkel en de onderste van onder het oog naar het onderste gedeelte der borstvinbasis verloopt. De schubben zijn er bovendien aanmerkelijk minder talrijk (slechts 24 of 25 op eene overlangsche rei).

POMACENTROIDEI.

Glyphisodon leucozona Blkr.

Glyphis. corpore oblongo compresso, altitudine $2\frac{2}{3}$ ad $2\frac{1}{4}$ in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{4}$ ad $2\frac{1}{3}$ in ejus altitudine; capite obtuso convexo, $4\frac{1}{4}$ ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis, non vel vix altiore quam longo; oculis diametro $2\frac{3}{4}$ ad 3 in longitudine capitis; linea rostro-dorsali convexa; rostro oculo multo minus duplo breviore; ossibus suborbitalibus anterioribus alepidotis porosis angulo oris oculi diametro plus duplo ad duplo humilioribus, posterioribus squamosis; naribus rotundis oculi margini antero-inferiori approximatis; maxillis aequalibus, superiore sub oculi margine anteriore desinente; dentibus utraque maxilla p. m. 32 truncatis; praeoperculo subrectangulo, angulo rotundato; squamis lateribus medio corpore 28 p. m. in serie longitudinali; linea laterali sub pinnae dorsalis radiosae dimidio posteriore interrupta; pinnis dorsali et anali valde squamosis, angulatis, elevatis, dorsali anali paulo ad non altiore altitudine 2 circiter in altitudine corporis; dorsali spinosa dorsali radiosa humiliore spinis mediis et posterioribus longitudine subaequalibus $2\frac{1}{2}$ ad 3 in altitudine corporis, membrana inter singulos spinas parum incisa; pinnis pectoralibus obtusiuscule rotundatis 5 circiter, ventralibus acutis radio 1° producto $4\frac{1}{3}$ ad $4\frac{3}{4}$, caudali sat profunde emarginata lobis acutiuscule rotundatis 4 ad $4\frac{3}{4}$ in longitudine corporis; colore corpore olivascente-violaceo; fascia corpore transversa diffusa flavida; dorso

sub spinis 6a et 7a incipiente et ante anum desinente; iride coeruleo et aureo annulata; squamis capite, ventre basibusque pinnarum singulis guttula vel puncto margaritaceis, squamis cetero corpore singulis macula oblonga transversa margaritacea; pinnis fuscescentibus, pectoralibus basi superne macula trigona profundiore; cauda dorso prope radium dorsalem posticum macula nigra.

B. 6. D. 12/15 vel 12/16 vel 12/17. P. 2/18. V. 1/5. A. 2/12 vel 2/13. C. 1/13/1 et lat. brev.

Hab. Karangbollong, in mari.

Longitudo 5 speciminum 56‴ ad 77‴.

Aanm. De onderwerpelijke Glyphisodon is kenbaar aan haar hoog, midden over de zijden met een' lichten band geteekend ligchaam, zwarte vlek op den rug van den staart en voorts aan de formulen der tanden en vinstralen, enz.

Zij is de 32e soort van het geslacht, welke mij van den Indischen Archipel naar de natuur is bekend geworden.

Men kan zich een denkbeeld vormen van den rijkdom van dezen Archipel aan Pomacentroïden, wanneer men nagaat dat in de registers der wetenschap reeds meer dan 90 archipelagische soorten dezer familie zijn opgeteekend, dat is, ruim 20 meer, dan Cuvier op het einde zijns levens van de geheele aarde kende.

Labroidei.

Julis (*Julis*) *quadricolor* Less., Zoöl. Voyage Coquill. II p. 139 Atl. Poiss. tab. 35 fig. 1, CV. Poissons XIII p. 324, Blkr, Act. Soc. Ind. Neerl. I Vissch. Menado p. 55 (varietas).

Julis (Julis) corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{4}{5}$ ad 4 in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{4}$ circiter in ejus altitudine; capite obtuso convexo $4\frac{2}{3}$ ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis, vix longiore quam alto; oculis diametro $4\frac{2}{5}$ ad 5 et paulo in longitudine capitis; linea rostro-dorsali convexa; dentibus maxillis mediocribus anticis 2 caninis mediocribus curvatis, intermaxillaribus inframaxillares recipientibus; angulo oris dente prominente nullo; labiis valde carnosis; naribus parvis valvatis ante medium oculum perforatis; regione suboculari et regione interoperculari tubulis transversis pluribus, operculo tubulis 3 longitudinalibus aequidistantibus notatis; squamis lateribus 28 p. m. in serie longitudinali; squamis thoracicis squamis lateribus multo minoribus; linea laterali ramosa; pinnis imparibus basi squamosis; pinna dorsali spinis pungentibus postrorsum magnitudine sensim accrescentibus posteriore corpore plus triplo humiliore, membrana interspinali vix emarginata; dorsali radiosa dorsali spinosa paulo altiore postice quam antice humiliore angulata; pinnis pectoralibus acute rotundatis $5\frac{2}{5}$ ad 5 et paulo, ventralibus acutis $7\frac{3}{4}$ ad $8\frac{2}{3}$, caudali extensa medio postice convexa angulos versus leviter emarginata angulis acuta $5\frac{2}{5}$ ad $5\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; anali dorsali non altiore postice quam antice humiliore angulata; capite dorsoque violaceo-viridibus vel violaceis, lateribus pulchre rubris, vel fasciis 3 longitudinalibus rubris notatis; corpore inferne roseo; iride rosea; capite vittis vel fasciis conspicuis nullis vel vitta postoculari rubro-violacea curvata postice bifida operculo et suboperculo desinente vel usque sub basi pinnae pectoralis producta; rostro medio interdum fascia lata transversa post angulum oris desinente; lateribus mediis maculis oblongo-tetragonis transversis magnis pulchre viridibus ornatis, maculis longitudinaliter biseriatis seriebus fascia rubra separatis utraque serie p. m. 25 approximatis vittula transversa rubra separatis, iis serie su-

periore ex parte usque ad lineam dorsalem productis; pinna dorsali spinosa violascente-rubra flavo marginata, antice macula magna nigra; dorsali radiosa maxima parte violascente-rubra margine lato triplice, rubro, flavo et coerulescente; pinnis pectoralibus dimidio basali aurantiaco-flavis, dimidio apicali margine superiore vittaque basali transversa nigro-violaceis; pinnis ventralibus flavescente-roseis; pinna anali dimidio basali violascente-rubra, dimidio libero flava, medio vitta longitudinali coerulescente; pinna caudali maxima parte violascente-rubra superne et inferne flavo marginata, postice maculis trigonis elongatis longitudinalibus apice antrorsum spectantibus flavis hinc inde coerulescentibus.

B. 6. D. 8/13 vel 8/14. P. 2/14. V. 1/5. A. 3/11 vel 3/12. C. 1/12 /1 et lat brev.

Syn. *Girelle pao* Less. Zoöl. Voy. Coq. II p. 139 Atl. tab. 24. 35 fig. 1, CV Poiss. XIII p. 324.

Scarus Georgii J. W. Bennett, Ceyl. Fish. p. 24 tab. 24.

Scarus? quinquevittatus Lay Benn. Zoöl. Voy. Blossom p. 66 tab. 19 fig. 3.

Lena Girawa Cingal.

Pao Otait.

Hab Patjitan, in mari.

Longitudo 4 speciminum 182''' ad 225'''.

Aanm. Een mijner voorwerpen beantwoordt, wat kleurteekening van kop en ligchaam aangaat, zeer goed aan de aangehaalde afbeelding van Lesson, doch de overige drie missen alle vlek- of bandteekening op den kop, hoezeer zij zonder twijfel tot dezelfde soort behooren.

Onder den naam van Julis (Julis) quadricolor, doch als varieteit daarvan, heb ik vroeger, ter boven aangehaalde plaatse, een paar kleinere voorwerpen beschreven, welke

eenige verschillen aanbieden ten opzigte der plaatsing van de kopbanden en de kleurteekening van ligchaam en vinnen, doch overigens geheel aan de grootere, hierboven beschrevene voorwerpen beantwoorden.

Anampses coeruleopunctatus Rüpp. Atl. Reis. N. Afric. F. Roth. M. p. 42 tab. 10 fig. 1, N. Wirbelth. F. Abyss. F. Roth. M. p. 20, CV. Poiss. XIV. p. 4. Règn. an. éd. de luxe, Atl. Poiss. tab. 87 fig. 2.

Anamps. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{5}$ ad $3\frac{1}{6}$ in ejus longltudine, latitudine $2\frac{2}{3}$ circiter in ejus altitudine; capite obtusiusculo 4 et paulo in longitudine corporis, vix longiore quam alto; oculis diametro $5\frac{2}{3}$ circiter in longitudine capitis, plus diametro $\frac{1}{2}$ a linea frontali remotis, diametris 2 fere distantibus; linea rostro-frontali declivi rectiuscula, ante oculos concaviuscula; naribus parvis, posterioribus patulis, anterioribus brevitubulatis; dentibus maxilla superiore compressis, margine externo angulatis angulo rotundatis, margine interno concaviusculis; dentibus maxilla inferiore antrorsum et deorsum curvatis, basi conicis apicem acutiusculum versus depressiusculis; labiis carnosis; operculo radiatim et suboperculo transversim valde striatis; squamis lateribus 26 vel 27 in serie longitudinali; linea laterali singulis squamis tubulo simplice notata, sub pinnae dorsalis radiosae parte posteriore angulatim deflexa; pinnis dorsali et anali basi alepidotis, dorsali spinis mediocribus pungentibus postrorsum longitudine sensim accrescentibus, parte radiosa parte spinosa paulo altiore convexa postice angulata; pinnis pectoralibus acutis $5\frac{1}{3}$ circiter, ventralibus acutis $7\frac{1}{3}$ circiter, caudali extensa convexa angulis acutiuscula 7 circiter in longitudine corporis; anali dorsali radiosa non vel vix humiliore, convexa, postice angulata; colore corpore su-

perne lateribusque violascente-fusco, inferne fuscescente-rubro; iride margaritaceo et fusco tincta; capite vittis numerosis dilute coeruleis violaceo limbatis ornato, vitta unica transversa ceteris ex parte transversis ex parte longitudinalibus, ex parte curvatis; squamis corpore singulis guttula dilute coerulea annulo nigricante-violaceo cincta; guttulis regione thoracica ex parte in vittulas confluentibus; pinnis pectoralibus radiis aurantiacis membrana coerulescente-hyalinis basi fascia transversa fusca vittula dilute coerulea cincta; pinnis ceteris coffeis, anali ceteris profundiore, dilute coeruleo marginata, caudali superne et inferne dilute coeruleo, postice albo marginata; dorsali et caudali ocellis dilute coeruleis nigricante-violaceo annulatis, dorsali irregulariter longitudinaliter 4- ad 6-seriatis, caudali ocellis iis pinna dorsali paulo majoribus irregulariter transversim 5-seriatis; anali maculis vel vittulis longitudinalibus brevissimis in series 2 longitudinales dispositis.

B. 6. D. 9/12 vel 9/13. P. 2/11. V. 1/5. A. 3/12 vel 3/13. C. 1/12 /1 et lat. brev.

Syn. *Anampses aux points bleus* CV. Poiss. XIV p. 4.
Anampses chlorostigma Ehr. CV. l. c. p. 7.

Hab. Patjitan in mari.

Longitudo speciminis unici 236'''.

Aanm. Volgens den heer Valenciennes ontdekte Péron deze soort bij Mauritius. Later werd zij teruggevonden in de Roode zee en door de heeren Rüppell en Valenciennes beschreven en afgebeeld.

De afbeelding van den heer Rüppell is beter dan die in de prachtuitgave van de Règne animal.

BLENNIOIDEI.

Salarias epalzeocheilos Blkr.

Salar. corpore elongato compresso, altitudine vix plus quam 6 in ejus longitudine, latitudine antice vix plus quam 1 in ejus altitudine; capite truncato-convexo $5\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; altitudine et latitudine capitis 1 et paulo in ejus longitudine; fronte convexa; rostro obtuso truncato-convexo, paulo ante frontem prominente; oculis diameto $3\frac{2}{5}$ circiter in longitudine capitis; vertice cristis vel cirris nullis sed poris valde conspicuis longitudinaliter seriatis; nucha utroque latere cirro membranaceo plurifimbriato oculo breviore; orbita cirro membranaceo simplice oculo multo longiore; naribus anterioribus cirro membranaceo plurifimbriato oculo multo breviore; labio superiore valde conspicue multicrenulato; maxilla inferiore caninis 2 bene conspicuis; regione suboculari et operculari poris valde conspicuis verticaliter bi-ad tri-seriatis; cute laevi, dorso striis numerosis oblique postrorsum descendentibus parum conspicuis; linea laterali antice e tubulis simplicibus contiguis composita, post apicem pinnae pectoralis valde curvata, post anum recta poris distantibus ex parte parum conspicuis composita; pinna dorsali partem spinosam inter et radiosam profunde incisa, parte spinosa parte radiosa humiliore radio producto nullo, parte radiosa corpore sat multo humiliore postice obtuse rotundata non cum pinna caudali unita; pinnis pectoralibus obtusis rotundatis 5 fere, caudali extensa convexa 6 et paulo, ventralibus acutis 8 circiter in longitudine corporis; anali dorsali radiosa humiliore, membrana inter singulos radios valde incisa; colore corpore superne violascente-olivaceo, inferne roseo-margaritaceo; iride aurantiaca; capite et corpore guttulis et vittulis brevibus longitudinalibus aurantiacis; mento fasciis

8 longitudinalibus viridi-violaceis, internis 2 postrorsum unitis; lateribus insuper fasciis 12 p. m. transversis diffusis violascentibus; pinnis roseis vel aurantiacis, dorsali spinosa maculis irregularibus violascentibus, dorsali radiosa vittis obliquis violascente-fuscis postrorsum adscendentibus, pectoralibus basi olivaceis aurantiaco guttulatis, anali dimidio libero fuscescente, caudali radiis maculis diffusis fuscescentibus in series 5 transversas dipositis.

B. 6 D. 12/16. P. 14. V. 2. A. 18 vel 19 C. 8 simpl. + 9 fiss. + 6 simpl. (rad. brev. incl.)

Hab. Karangbollong, in mari.

Longitudo speciminis unici 85‴.

Aanm. De onderwerpelijke soort is gemakkelijk herkenbaar aan hare gekartelde bovenlip, hondstanden, poriënreijen op kruin wangen en operkels, nekdraadjes, diep ingesnedene rugvin, eigenaardige kleurteekening des ligchaams en de formulen der vinstralen.

Salarias Schultzei Blkr.

Salar. corpore elongato compresso, altitudine 7 fere in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{3}$ ad $1\frac{1}{4}$ in ejus latitudine; capite truncato-convexo, 6 et paulo in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{3}$ ad $1\frac{1}{4}$, latitudine $1\frac{2}{3}$ fere in ejus longitudine; fronte convexa; rostro obtuso, truncato, non ante frontem prominente; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis; vertice nuchaque cristis vel cirris nullis; orbita cirro membranaceo simplice oculo breviore; naribus anterioribus cirro quadrifimbriato oculo breviore; labio superiore nec crenulato nec fimbriato; maxilla inferiore caninis 2 bene conspicuis; cute laevi; dorso striis numerosis oblique postrorsum descendentibus parum conspicuis; linea laterali paulo post apicem pin-

nae pectoralis deorsum curvata, post anum inconspicua; pinna dorsali partem spinosam inter et radiosam profunde incisa, parte spinosa parte radiosa humiliore radio producto nullo, parte radiosa corpore sat multo humiliore, postice obtuse rotundata, non cum pinna caudali unita; pinnis pectoralibus obtusis rotundatis et caudali obtusa convexa $5\frac{2}{3}$ circiter, ventralibus acutis 9 circiter in longitudine corporis; anali dorsali radiosa humiliore, membrana inter singulos radios mediocriter incisa; colore corpore superne lateribusque violascente-roseo, ventre roseo-margaritaceo; iride rubra fusco annulata; rostro capiteque inferne profunde violaceis; vertice, genis operculisque guttulis majoribus et minoribus sat numerosis miniatis; operculo superne macula oblonga verticali profunde coerulea rubro annulata; dorso lateribusque maculis numerosis majoribus et minoribus rotundis et oblongis miniatis; lateribus maculis oblongis longitudinalibus dilute coeruleis violaceo cinctis, in series 2 longitudinales distantes dispositis; lateribus postice caudaque insuper punctis sparsis nigris vel fuscis; pinna dorsali spinosa roseo-hyalina maculis parvis irregularibus rubro-fuscis ex parte coalescentibus variegata; dorsali radiosa rosea arena fusca plus minusve variegata; pinnis pectoralibus aurantiaco-rubris, inferne fuscescentibus; ventralibus, anali caudalique aurantiacis, anali inferne, caudali superne et inferne fusco diffuse marginatis.

B. 6. D. 12/20. P. 14. V. 2. A. 20 vel 21. C. 5 simpl. + 9 fiss. + 6 simpl. (rad. brev. incl.)

Hab. Karangbollong, in mari.

Longitudo speciminis unici 98‴.

Aanm. Van de mij bekende soorten van Salarias is de onderwerpelijke, door haren habitus en kleurteekening, het naaste verwant aan Salarias periophthalmus CV. en Salarias

cyanostigma Blkr; onderscheidende zij zich daarvan voornamelijk door eenige bijzonderheden in de kleurteekening van ligchaam en vinnen en lagere doornachtige rugvin. Ik heb haar genoemd ter eere van den heer F. J. Schultze, adsistent resident van Ambal, aan wien de vischfauna der zuidkust van Java de kennis van meerdere nieuwe soorten te danken heeft en aan wien men ook de kennis dezer soort is verpligt.

Muraenoidei.

Muraena javanica Blkr.

Muraen. corpore elongato compresso, altitudine $16\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; capite acuto $8\frac{1}{4}$ ad $8\frac{1}{5}$ in longitudine corporis, duplo fere longiore quam alto; oculis diametro 11 ad 12 in longitudine capitis; linea rostro-dorsali fronte concava; naribus posterioribus non tubulatis marginibus non elevatis, anterioribus brevitubulatis; poris regione supramaxillari tantum conspicuis, parvis, uniseriatis; rostro valde convexo, oculo duplo fere longiore, elevato, non ante maxillam inferiorem prominente; rictu post oculum producto, $2\frac{3}{4}$ circiter in longitudine capitis; maxillis ore clauso hiantibus; dentibus acutis; dentibus palatinis uniseriatis compressiusculis utroque latere p. m. 14; dentibus nasalibus periphericis uniseriatis p. m. 14 plurimis subulatis dentibus palatinis longioribus, mediis 2 elongatis subulatis mobilibus posteriore dentibus ceteris omnibus longiore; dentibus vomerinis conicis brevibus aequalibus p. m. 18 anterioribus biseriatis seriebus antrorsum divergentibus, posterioribus 4 vel 5 uniseriatis; dentibus inframaxillaribus anterioribus biseriatis, lateralibus uniseriatis, lateralibus compressiusculis, anterioribus conicis, serie externa utroque latere p. m. 21, serie interna utroque latere 3 vel 4 tantum dentibus inframaxillaribus ceteris longi-

[...]ibus; apertura branchiali oculo majore, paulo infra mediam altitudinem corporis perforata; cute laevi; linea laterali inconspicua; pinna dorsali ante aperturam branchialem incipiente corpore duplo circiter humiliore; anali in media longitudine corporis incipiente dorsali plus duplo humiliore; corpore pinnisque fuscescente-umbrinis; capite maculis nigris majoribus et minoribus rostro, fronte, verticeque plerisque confluentibus variegato; regione postmaxillari macula majore trigona nigra; apertura branchiali macula magna rotunda nigra cincta; dorso, lateribus superne, cauda tota pinnisque maculis nigris magnis oblongis et quadratiusculis polymorphis spatiis intermediis maculis ipsis valde multo gracilioribus; lateribus inferne ventreque maculis nigris parvis rotundiusculis et angulatis sparsis numerosis hinc inde confertis et ex parte coalescentibus; iride flavicante vel coerulescente.

D. 333 p. m. C. 10 p. m. A. 215 p. m.

Hab. Patjitan, in mari.

Longitudo speciminis unici 730‴.

Aanm. De bovenhelft des ligchaams en de staart dezer soort is bijkans op dezelfde wijze gevlekt als die bij Muraena cancellata Richds. en Muraena tessellata Richds. doch de kleurteekening van kop, benedenhelft der zijden en buik wijkt aanmerkelijk af van die bij beide genoemde soorten, zoodat het niet moeijelijk is haar daarvan bij den eersten oogopslag te onderkennen. Zij is overigens herkenbaar aan hare in twee naar voren vaneenwijkende reijen geplaatste ploegbeenstanden, eenreijige gehemeltetanden, tweereijige voorste onderkaakstanden, de lengte der bekspleet, enz.

Muraena xanthospilos Blkr.

Muraen. corpore elongato compresso, altitudine 13½ ad 14½

in ejus longitudine; capite acuto $7\frac{1}{2}$ ad $7\frac{2}{3}$ in longitudine corporis, duplo fere longiore quam alto; oculis diametro 13 ad 15 in longitudine capitis; linea rostro-dorsali fronte concava; naribus posterioribus non tubulatis sed marginibus elevatis, anterioribus brevitubulatis; poris rostro, regione postoculari et regionibus supramaxillari et inframaxillari conspicuis seriatis; rostro valde convexo, oculo duplo circiter longiore, elevato, non ante maxillam inferiorem prominente; rictu post oculos producto $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; maxillis ore clauso non hiantibus; dentibus conicis obtusis; dentibus palatinis junioribus biseriatis serie externa 7 ad 9, serie interna 2 ad 4, aetate provectioribus uniseriatis 7 vel 8 mediis quam anticis et posticis paulo majoribus; dentibus nasalibus triseriatis dentibus palatinis et vomerinis majoribus 11 ad 13 in thurmam oblongam antice rotundatam dispositis; dentibus vomerinis p. m. 23 ad 25 anticis subtriseriatis, mediis biseriatis vel subbiseriatis, posticis uniseriatis; dentibus inframaxillaribus p. m. 24 ad 28 biseriatis serie externa quam serie interna minoribus, anterioribus utraque serie conicis posterioribus graniformibus, anterioribus serie interna ceteris conspicue majoribus; apetrura branchiali oculo vix vel non majore, paulo infra mediam altitudinem corporis perforata; cute rugosula; linea laterali stria parum conspicua notata; pinna dorsali longe ante aperturam branchialem incipiente, crassa, corpore plus duplo humiliore; anali antice in dimidio corporis posteriore incipiente dorsali sat multo humiliore; corpore pinnisque pulchre fusco-violaceis, maculis aurantiaco-flavis rotundis et oblongis et vittulis aurantiaco-flavis transversis ornatis; maculis in series 4 longitudinales dispositis, serie superiore in pinna dorsali, serie inferiore gulo-ventrali et post anum in pinna anali; maculis distantibus aetate provectioribus quam junioribus crebrioribus, cephalicis ventralibusque ex parte elongatis et coalescentibus et interdum etiam maculam nigricantem cingentibus; iride flavicante.

D. 290 p. m. C. 10 p. m. A. 186 p. m.
Hab. Karangbollong, in mari.
Longitudo 2 speciminum 225‴ et 334‴.

Aanm. De vinstralen heb ik slechts bij het kleinste der beide voorwerpen geteld, om het grootere niet te beschadigen. De vinnen zijn zeer dik wegens het tusschen de huid en de stralen liggende vetcelweefsel, even als bij Muraena zebra de stralen eerst door wegneming der huid zigtbaar worden.

Alhoewel mijne beide voorwerpen zonder den geringsten twijfel tot dezelfde soort behooren en zelfs in grootte niet aanmerkelijk verschillen, heeft het grootere stellig slechts eenreijige en het kleinere duidelijk tweereijige gehemelte-tanden, terwijl ook de schikking der tanden op de neusplaat bij het kleinere meer langwerpig-eirond en bij het grootere meer zuiver driereijig is. Hoezeer deze verschillen in de dentitie naar den leeftijd des diers niets wegnemen van het gewigt van het tandenstelsel voor de bepaling der soorten, leeren zij, evenzeer als dergelijke verschillen, bij vele andere soorten reeds waargenomen, dat eene splitsing van het geslacht Muraena in verschillende geslachten, naar de verschillen in het tandenstelsel alleen, niet dan met de uiterste omzigtigheid zal mogen plaats hebben.

Kleuren en vlekteekening van onderwerpelijke soort herinneren die van jonge voorwerpen van Varanus bivittatus DB.

Uropterygius xanthopterus Blkr.

Uropter. corpore elongato compresso, altitudine 22 circiter in ejus longitudine; capite acuto $9\frac{3}{5}$ circiter in longitudine corporis, paulo plus duplo longiore quam alto; oculis diametro 10 circiter in longitudine capitis; linea rostro-dorsali fronte conca-

va naribus posterioribus non tubulatis marginibus non elevatis, anterioribus tubulatis tubulo oculo breviore; poris regione supramaxillari et regione inframaxillari bene conspicuis longitudinaliter uniseriatis; rostro convexo, sat elevato, oculo minus duplo longiore, non ante maxillam inferiorem prominente; rictu post oculum producto $2\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; maxillis ore clauso non hiantibus; dentibus acutis, palatinis, nasalibus periphericis et inframaxillaribus biseriatis, serie externa brevibus serie interna elongatis subulatis mobilibus; dentibus palatinis utroque latere serie externa 20 p. m. serie interna 7 vel 8 p. m; dentibus nasalibus periphericis serie externa p. m. 20 confertis serie interna p. m. 8, mediis 2 vel 3 subulatis mobilibus posteriore dentibus ceteris omnibus longiore; dentibus inframaxillaribus utroque latere serie externa p. m. 28, serie interna 7 ad 9 p. m.; dentibus vomerinis uniseriatis conicis leviter curvatis p. m. 8; apertura branchiali oculo non majore, paulo infra mediam altitudinem corporis perforata; cute laevi; linea laterali inconspicua; ano postice in dimidio corporis anteriore perforata; pinna dorsali capite duplo circiter breviore cum pinna caudali et pinna anali capite triplo circiter breviore caudae partem posetriorem tantum cingentibus, dorsali et anali corpore multoties humilioribus; corpore violascente-fusco nigricante dense arenato; iride coerulescente; pinnis pulchre flavis; poris regione maxillari albicantibus.

D. 30 p. m. conspic. A. 20 p. m. conspic. C. 10 vel 12.

Hab. Patjitan, in mari.

Longitudo speciminis unici 275‴.

Aanm. Deze soort is de tweede van het geslacht Uropterygius, welke mij onder de oogen gekomen is. Zij verschilt van Uropterygius micropterus Blkr (Muraena micropterus

Blkr ol.) door slankeren kop, grootere bekspleet, minder talrijke tanden der buitenreijen en grootere tanden van de binnenreijen, donkerbruin ligchaam, fraai gele vinnen met nog goed herkenbare stralen, enz.

Ik moet hier nog aanteekenen, dat de heer Kaup in zijn „Uebersicht der Aale" geheel ten onregte mijne Muraena micropterus voor dezelfde soort houdt als Uropterygius concolor Rüpp. De afbeelding dier soort van den heer Rüppell, tenzij zij zeer onjuist mogt wezen, wat niet aannemelijk is, geeft het beeld van een' zeer verschillenden visch met veel spitser profiel van den kop en veel slankeren staart, terwijl bij Uropterygius concolor ook volstrekt gemist wordt het fraaije netvormig gemarmerde des ligchaams.

Ook de hier beschrevene soort kan niet dezelfde zijn als Uropterygius concolor, biedende zij dezelfde verschillen in habitus aan, terwijl bovendien hare grootere bekspleet, welker achteroogsgedeelte langer is dan de snuit, en hare fraai gele vinnen, haar gemakkelijk doen onderkennen.

Scripsi Batavia Calendis Martii 1859.

OVER
EENE MERKWAARDIGE ANOMALIE
IN DEN OORSPRONG DER
ARTERIAE CAROTIDES,
WAARGENOMEN BIJ
PITTA CYANURA VIEILL.

DOOR

Dr. H. A. BERNSTEIN.

(met eene plaat.)

Eenigen tijd geleden deed ik de opspuiting der slagaderen van eene Pitta cyanura Vieill. en had zoodoende gelegenheid eene merkwaardige bijzonderheid in den oorsprong en het verloop der art. carotides bij dezen vogel waar te nemen. Door herhaalde onderzoekingen overtuigde ik mij, dat deze bijzonderheid, hoofdzakelijk daarin bestaande, dat de linker carotis uit de regter zijde en de regter carotis uit de linker zijde der carotis communis haren oorsprong neemt, geene indivuële anomalie is, maar aan genoemde vogelsoort schijnt eigen te zijn. Zulk eene verhouding der genoemde slagaderen is, zoo ver mij bekend is, tot nog toe niet bekend, en ik zal dus in de volgende regelen de nadere beschrijving

daarvan, als ook van het geheele slagaderstelsel van dezen vogel, geven. Intusschen is de opspuiting bij geen der door mij onderzochte vogels volkomen gelukt, doordien deze, toen ik ze ontving, reeds eenigzins in bederf waren overgegaan en de wanden der fijnere aderen dus aan de heete wasmassa niet meer den noodigen tegenstand konden bieden. Het was mij dus onmogelijk, al de fijnere vertakkingen naauwkeurig na te gaan.

De aorta heeft eenen zeer korten stam en verdeelt zich, na alvorens twee arteriae coronariae cordis te hebben afgegeven, onmiddellijk na haar uittreden uit het hart, in de art. anonyma (sinistra.), art. subclavia dextra en aorta descendens.

I. De art. anonyma (sinistra) is aan haren oorsprong 1 mm. dik en verdeelt zich omtrent 6 mm. van daar in de art. carotis communis en art. subclavia sinistra.

1. De carotis communis toont in haar benedengedeelte de meeste overeenstemming met de type van andere verwante vogels. Zij geeft op geringen afstand van haren oorsprong 2 takken af, liggende met hunne wortels onmiddellijk aan elkander, de art. oesophagea descendens en art. vertebralis.

a. De arteria oesophagea descendens loopt naar het benedengedeelte van den slokdarm en geeft enkele fijne takjes aan de trachea en de glandula thyreoïdea.

b. De arteria vertebralis geeft nabij haren oorsprong de art. transversa scapulae en art. cervicalis descendens af, welke laatstgenoemde in de halsspieren eindigt, terwijl de art. transversa scapulae in de huid en het bovenste gedeelte van den schouder uitloopt. Bij één der door mij onderzochte vogels zijn beide aan haren oorsprong in één gemeenschappelijken tak vereenigd. Hierop dringt de art. vertebralis in de canalis vertebralis en vereenigt zich eindelijk, zonder de schedelholte in te gaan, met de art. occipitalis. Gedurende haar verloop in de canalis vertebralis geeft zij bo-

vendien verscheidene fijne takjes af aan de halsspieren en het ruggemerg.

Hierna loopt de carotis communis aan het voorste gedeelte van den hals in den sulcus caroticus naar boven en verdeelt zich voor den 3den halswervel in de carotis dextra en sinistra. Evenwel is deze verdeeling niet, gelijk bij andere, van eene carotis communis voorziene, vogels vorkachtig, maar de carotis sinistra ontspringt, gelijk wij reeds boven hebben aangetoond, op de regter zijde, de carotis dextra daarentegen op de linker zijde der carotis communis, liggende tevens de oorsprong van deze eenigzins meer naar achteren dan die der carotis sinistra. Deze loopt in het begin regt omhoog en alsdan zich links wendende over de carotis dextra heen, met deze dus zich kruisende, naar de linker hoofdzijde. De carotis dextra heeft hetzelfde verloop, behalve dat ze beneden de carotis sinistra heen regts loopt. Beide carotiden verdeelen zich spoedig weder in twee nagenoeg gelijke takken, de carotis externa s. facialis en de carotis interna s. cerebralis.

A. Uit de art. carotis externa ontspringt onmiddellijk nabij haren oorsprong en soms reeds uit de carotis zelve als een zelfstandige tak:

a. de art. occipitalis. Zij loopt na een' fijnen ramus ascendens te hebben afgegeven gekronkeld naar achteren en verdeelt zich in 2 takken, een' buitensten ramus cervicalis, welke in de oppervlakkig gelegen spieren van het achterhoofd en den nek eindigt, en een dieper gelegen' ramus occipitalis, welke zich met de art. vertebralis vereenigt.

Omtrent 4 mm. van haren oorsprong verdeelt zich de carotis externa gelijktijdig in 4 takken.

a. art. auricularis posterior, welke in de spieren achter den meatus auditorius externus eindigt.

b. art. lingualis, welke, na de art. laryngea superior te

hebben afgegeven, als een vrij stevig vat langs den buitenrand van het tongbeen naar voren loopt en zich in den hoek van de onderkaak met de art. lingualis van de andere zijde vereenigt. Gedurende haar verloop geeft zij talrijke kleine takjes aan het benedengedeelte van de mondholte.

c. art. pharyngea ascendens, een fijn dun takje; loopt in de spieren van het verhemelte uit.

d. art. maxillaris interna; de stevigste van de genoemde 4 takken der carotis externa. Zij verdeelt zich spoedig in 2 nagenoeg gelijk dikke vaten, de art. infraorbitalis en art. palatina. De eerstgenoemde loopt achter het os quadratum naar het benedenste gedeelte van de oogholte en staat door eenige fijne takjes met het rete mirabile ophthalmicum in verband. De art. palatina verspreidt zich in de spieren van het gehemelte, terwijl een harer takken, art. alveolaris, tot aan de punt van den snavel loopt.

B. De carotis interna verdeelt zich 6 mm. van haren oorsprong, nabij de opening van de canalis caroticus in de eigenlijke carotis cerebralis en de art. ophthalmica.

a. De carotis cerebralis loopt door de canalis caroticus in de schedelholte, staat achter de sella turcica door een ramus communicans met die van de andere zijde in verbinding en verdeelt zich eindelijk in verscheidene takken, van welke de rami corporis callosi en rami cerebelli zich in de hersenen verspreiden, een fijne tak door het foramen opticum zich naar de achterzijde van den bulbus oculi wendt, terwijl een derde eindelijk door het foramen olfactorium loopt en zich met de art. ethmoidalis vereenigt.

b. De art. ophthalmica loopt, slechts door eene dunne beenplaat bedekt, rondom den achter- en bovenrand van den meatus auditorius externus en achter den processus orbitalis posterior de oogholte in. Hier vormt zij een zeer aanzienlijk rete mirabile ophthalmicum, waaruit de volgende vaten hunnen oorsprong nemen.

aa. art. ethmoidalis; stijgt langs den margo orbitalis omhoog, vereenigt zich met den ramus olfactorius der art. carotis cerebralis en eindigt in de neusholte.

bb. ramus ophthalmicus; loopt aan de achterzijde van den bulbus oculi, omgeeft den nervus opticus met een net van fijne vaatjes en vormt hier het rete mirabile pectinis, waaruit fijne takjes door de spleet der sclerotica in de kam van het oog komen. Bovendien ontspringen uit dit wondernet nog verscheidene rami ciliares.

2. De arteria subclavia sinistra is zeer kort, naauwelijks 1 mm. lang en verdeelt zich in de art. axillaris, art. thoracica externa en interna.

II. De art. subclavia dextra is natuurlijk veel langer, omtrent 10 mm. lang, en geeft, alvorens zich in voormelde 3 takken te splitsen, nog de arteria vertebralis dextra af, welker verloop hetzelfde is als die der art. vertebralis sinistra.

A. De art. thoracica interna, de kleinste der voormelde 3 takken, geeft nabij haren oorsprong eenen naar beneden loopenden ramus costalis af, en eindigt in den musc. coracobrachialis inferior (pectoralis tertius auct.) en musc. coracobrachialis superior.

B. De art. thoracica externa, een stevig maar slechts 2 mm. lang vat, verdeelt zich in eenen ramus superior en inferior, die in de borstspieren uitloopen.

C. De art. axillaris loopt, na de art. subscapularis te hebben afgegeven, als art. brachialis langs de binnenzijde van den opperarm, aan den binnenrand van den musc. biceps, beneden, en verdeelt zich even boven het elleboоggewricht in de art. radialis en art. ulnaris.

a. art. radialis; de dunnere tak loopt langs het spaakbeen naar beneden en eindigt, alvorens den carpus te hebben bereikt. Uit haar ontspringt de art. interossea, welke zich in verscheidene takjes verdeelt, die tot aan het hand-

gewricht uitloopen. Buitendien ontspringen uit de art. radialis nog kleine vaatjes voor de vleugelhuid.

b. art. ulnaris; loopt, na eenen ramus recurrens aan den elleboog te hebben afgegeven, langs de ulna benedenwaarts en verdeelt zich aan het handgewricht in eenen ramus radialis en ramus ulnaris. De eerstgenoemde gaat, na eenen ramus pollicaris aan den duim te hebben afgegeven, langs den voorsten rand van de hand tot aan de punt van den tweeden vinger en vereenigt zich hier met den ramus ulnaris. Deze loopt daarentegen langs den achterrand van den carpus naar beneden en voorziet elke der groote slagpennen van een klein vaatje.

III. De aorta descendens, zijnde aan haar oorsprong omtrent 2 mm. dik, geeft, behalve eenige kleine rami oesophagei, de volgende grootere slagaders af.

A. art. coeliaca; ontspringt voor den zesden ruggewervel uit den voorwand der aorta en verdeelt zich tusschen voormaag en milt in een regter en linker tak, art. ventriculi dextra en art. ventriculi sinistra.

a. art. ventriculi sinistra; geeft eenen tak aan de voormaag, loopt in de sleuf tusschen deze en de eigenlijke maag naar voren en verdeelt zich eindelijk in verscheidene kleine vaatjes, die in de maagspieren uitloopen.

b. art. ventriculi dextra; geeft vooreerst eenige takjes aan den regter leverkwab en de milt en loopt alsdan als art. pancreatico-duodenalis tot in de lis van het duodenum en het pancreas.

B. art. mesenterica superior; neemt haren oorprong zeer nabij de art. coeliaca en voorziet het grootste gedeelte van het darmkanaal van takken.

C. arteriae renales (superiores en inferiores); ontspringen aan weêrskanten van de aorta en verspreiden zich in de nieren.

D. arteriae iliacae; ontspringen in de lendenstreek, evenwel

aan weerskanten van de aorta. Elke van haar verdeelt zich nog binnen de buikholte in de art. epigastrica en art. cruralis. De eerstgenoemde loopt in de spieren van den buik en het bekken uit, de art. cruralis daarentegen gaat achter de laatste rib naar buiten en vertakt zich in de spieren van de dij.

E. arteriae ischiadicae; zijn de aanzienlijkste takken der aorta. Elke van haar gaat, na een klein takje aan de nieren te hebben gegeven, tegelijk met den nervus ischiadicus door het foramen ischiadicum en aan de achterzijde van het dijbeen, tusschen deszelfs buigspieren naar beneden. Gedurende haren loop geeft zij kleine vaatjes aan de omliggende spieren en verdeelt zich achter het kniegewricht in de art. tibialis antica en art. tibialis postica. Van een rete mirabile tibiale heb ik echter niets kunnen opmerken.

a. art. tibialis antica; dringt dadelijk tusschen het boveneinde der tibia en fibula door het lig. interosseum heen, loopt langs de voorvlakte van genoemde beenderen naar beneden tusschen de spieren, waaraan zij takken afgeeft en gaat eindelijk op de voorzijde van den tarsus tot aan de teenen, die zij van takken voorziet.

b. art. tibialis postica; daalt langs de achterzijde van de tibia, tusschen de spieren in, naar beneden en verliest zich in het gewricht van den tarsus. Behalve verscheidene kleine vaatjes geeft zij nog eenen vrij aanzienlijken ramus peronaeus af.

F. De arteria sacra media, eigenlijk de verlenging der aorta descendens, loopt regt naar beneden tot aan het stuitbeen en van daar, onder de benaming van art. coccygea, tot aan den laatsten staartbeenwervel. Uit haar ontspringen de art. mesenterica posterior en twee zijdelingsche art. sacrales laterales. Evenwel waren deze vaatjes in de door mij onderzochte vogels niet goed opgevuld geworden en was ik dus buiten staat, hunnen loop naauwkeurig na te gaan.

Verklaring der plaat.

A. Arteria carotis communis.
a. " vertebralis.
b. " cervicalis ascendens.
c. " transversa scapulae.
d. " carotis sinistra.
e. " " interna sinistra.
f. " " externa sinistra.
g. " occipitalis.
h. " auricularis posterior.
i. " ophthalmica.
k. " ramus cerebralis arter. carot. intern.
l. " infraorbitalis.
m. " palatina.
n. " lingualis.
o. " oesophagea descendens

n
m
l
k
i
h
e
f
g
d
d
c
b
A
c
a
c
a

CATALOGUE OF THE HOMOPTEROUS INSECTS COLLECTED AT SARAWAK, BORNEO, BY MR. A. R. WALLACE, WITH DESCRIPTIONS OF NEW SPECIES,

BY

FRANCIS WALKER.

[Read January 20th 1857]

Ord. CICADINA *Burmeister.*

Fam. STRIDULANTIA *Burm.*

Gen. PLATYPLEURA *Amyot et Serv.*

1. Platypleura semilucida *Walk.*

Gen. TACUA *Amyot et Serv.*

2. Tacua speciosa *Illiger* (Tettigonia).
Inhabits also Hindostan.

Gen. DUNDUBIA *Amyot et Serv.*

3. Dundubia immacula *Walk. Cat. Homopt.* pt. 1. 50.
Inhabits also Tenasserim.
4. Du dubia phaeophila *Walk. Cat. Homopt.* pt. 1. 52.
Inhabits also Corea.
5. Dundubia Thalia *Walk. Homopt.* pt. 1. 72.
6. Dundubia intemerata *Walk.*
7. DUNDUBIA DECEM, n. s., foem. Ferrugineo-lutea lata, mesothoracis scuto viridi, scutello fascia lata interrupta nigricante, abdominis segmentis nigro marginatis, tibiis supra tarsisque nigris, alis vitreis; anticarum areolis marginalibus fuscescente vittatis, venis viridibus nigro variis, venis transversis apice venulisque transversis nigricante maculatis.

(1) Overgenomen uit: Journal of the Proceedings of the Linnean Society. Vol. I. Zoöl. No 4.

Female. Ferruginous luteous, broad. Scutum of the mesothorax green; scutellum with a broad diffuse blackish band consisting of four parts, and with the apical ridges partly black. Hind borders of the abdominal segments, tibiae above and tarsi black. Wings vitreous. Fore wings with an indistinct pale brown streak on each marginal areolet; veins green, partly black; transverse veinlets and tips of the marginal veins clouded with blackish-brown. Length of the body 18 lines; of the wings 58 lines.

8. Dundubia duarum n. s., mas. Fulva, capite vittis tribus angulosis fasciaque antica prothorace vittis quatuor mesothoracis scuto vittis duabus scutelloque vittis quinque nigris, tympanis abdominis apicem attingentibus apices versus nigris, abdominis segmentis testaceo aut viridi marginatis, pedibus nigro variis, alis vitreis, anticarum venis nigris ex parte rufescentibus, venulis transversis 1a et 2a nigricante maculatis.

Male. Tawny. Head above with three angular black stripes, and in front with a black band. Prothorax with four black stripes, which are dilated in front. Scutum of the mesothorax green, with a black stripe on each side; scutellum with five black stripes, the inner pair interrupted, the outer pair broad. Opercula green; drums black towards the tips and along the inner border, extending to the tip of the abdomen. Legs testaceous, femora and tibiae striped with black; tarsi black; hind tarsi testaceous. Wings vitreous. Fore wings green at the base; veins black, reddish along the costa and towards the base; 1st and 2nd transverse veinlets clouded with blackish-brown. Length of the body 15 lines, of the wings 46 lines.

Gen. Fidicina *Amyot et Serv.*

9. Fidicina Aquila *Walk. Cat. Homopt.* pt. 1. 84.
Inhabits also Corea.

Gen. Huechys, *Amyot et Serv.*

10. Huechys spendidula *Fabr. Syst. Rhynch.* 42. 49.
Inhabits also Hindostan and Java.

11. Huechys facialis, n. s., mas. Atra, fronte facie mesothoracisque maculis duabus testaceis, pectoris maculis duabus et segmentorum abdominalium marginibus rufis, alis anticis fuscis, posticis subcinereis.

Male. Deep black, shining. Front and face testaceous. Scutellum of the mesothorax with a very large testaceous spot on each side. Pectus with a red spot on each side. Hind borders of the abdominal segments red. Fore wings brown. Hind wings slightly greyish. Length of the body 9 lines; of the wings 22 lines.

Fam. FULGORINA *Burm.*

Subfam. FULGORELLAE *Spinola.*

Trib. FULGORITES *Spinola.*

Subtrib. FULGOROIDES *Spinola.*

Gen. HOTINUS *Amyot et Serv.*

12. Hotinus sultana *White*, *Proc. Zool. Soc. Lond.* 1847, 83; *Ann. Nat. Hist.* xx. 204.

13. HOTINUS INTRICATUS, n. s., mas. Ferrugineus, rostro ascendente albo punctato apice luteo corpore vix breviore, abdomine nigro segmentorum marginibus viridibus, tibiis tarsisque nigris, alis anticis viridi-venosis fasciis interioribus testaceis, maculis exterioribus luteis, posticis lacte cyaneo-viridibus, margine latissimo purpurascente nigro.

Male. Ferruginous. Rostrum slightly curved and ascending, sprinkled with white flecks, rounded and luteous at the tip, a little shorter than the body. Abdomen black; hind borders of the segments green. Tibiae and tarsi black. Fore wings black, with three testaceous interior bands, and with twelve exteiror luteous spots; 3rd band interrupted; veins green, brighter on the interior part than on the exterior part, where they are differently arranged. Hind wings bright bluish-green, with very broad purplish-black borders. Length of the body without the rostrum 11 lines; of the wings 33 lines.

This species is closely allied to *H. maculatus* Oliv., but in the latter species the rostrum is wholly black and more slender at the tip; the fore wings have green spots and no bands, and the blue part of the hind wings extends more towards the bordors in front and less so hindward.

14. HOTINUS CULTELLATUS, n. s., mas. Pallide viridis, rostro compresso subascendente corporis fere longitudine, abdomine testaceo, alis anticis guttis nonnulis testaceis fusco marginatis, posticis luteis.

Male. Pale green. Rostrum compressed, keeled, hardly ascending, acuminated at the tip, testaceous above, a little shorter than the body. Abdomen and legs testaceous. Fore wings with a few testaceous brown-bordered dots of various size. Hind wings luteous. Length of the body without the rostrum 8 lines; of the wings 28 lines.

Subtrib. LYSTROIDES, *Spinola.*

Gen. APHAENA, *Guérin.*

15. Aphaena scutellaris *White*, *Ann. Nat. Hist.* xvii. 330.
16. Aphaena Saundersii *White.*

17. Aphaena basirufa *Walk. Cat. Homopt.* pt. 2. 278.

It differs slightly from the three Silhet specimens in the British Museum, which are exactly alike.

18. Aphaena saturata, n. s., mas. Nigra, thoracis lateribus ferugineis, alis anticis viridi-nigris e linea transversa arcuata lutescente in areas duas divisis, area interiore longiore semicirculis rufescentibus ornata, exteriore subrotunda creberrime luteo-venosis, posticis linea recta divisis, marginis interioris dimidio basali flavo plagiato.

Male. Black. Ferruginous piceous, black beneath. Wings greenish-black, divided into two areas by a transverse line, which is curved and pale luteous in the fore wings, straight and rather darker in the hind wings; interior area longer than the other one, adorned in the fore wings with various little luteous half-ringlets which are accompanied by dots, in the hind wings with partly green veins, and with a yellow patch towards the base of the interior border; exterior area nearly round, most thickly crowded with luteous veins; a glaucous bloom covering the interior area on the under side, and forming a semicircle on the exterior one. Length of the body 11 lines; of the wings 30 lines.

This species and *A. rosea* Guér., are closely allied in structure and in the disposition of the colours, and are distinguished from the two preceding species by their much more ample wings.

19. Aphaena veris-amor, n. s., mas et foem. Nigra, facie pedibusque ferrugineis, abdomine rufo, alis anticis saturate et laetissime viridibus, costa linea arcuata exteriore maculaque basali flavis, subtus tomento albo variis, posticis niveis apice fulvis.

Male and *Female.* Black. Face and legs ferruginous. Abdomen red. Fore wings intensely grass-green, with the costa, a basal spot, a few dots in the disk, and an exterior curved transverse line yellow; tips tawny; under side with various marks of white tomentum, which also appears on the costa above at the base. Hind wings snow-white, with tawny tips. Length of the body 11 lines; of the wings 26 lines.

This species has narrow fore wings like *A. scutellaris*, but belongs to a distinct group.

20. Aphaena uniformis, n. s., foem. Fusca, capite thorace antico pedibusque fulvis, alis fulvo venosis, anticis basi nigris fascia contigua flava.

Female. Brown. Head, fore part of the thorax and legs tawny. Abdominal segments with red borders. Wings with tawny veins. Fore wings narrow, black at the base, near which there is a yellow band. Length of the body 8 lines; of the wings 22 lines.

This species will form a fourth group in the genus. The veins of the fore wings have the same structure over the whole surface.

Subtrib. Dictyophoroides *Spinola.*

Gen. Dictyophora *Germar.*

21. Dictyophora speilinea, *Walk.*

22. DICTYOPHORA SPEICARINA, n. s., mas. Testacea, capite thoraceque viridi carinatis, capite lanceolato tricarinato subascendente apice fusco, thorace septem-carinato, tibiis tarsisque rufis, alis hyalinis venis fulvis apice fusco nebulosis, stigmate fulvo.

Male. Testaceous. Head and thorax with green keels. Head lanceolate, very slightly ascending, with three ridges, brown at the tip, as long as the breadth of the thorax. Thorax with seven ridges, three dorsal and four lateral. Tibiae and tarsi red. Wings hyaline; veins and stigma tawny; apical transverse veinlets clouded with brown. Length of the body 5 lines; of the wings 12 lines.

Gen. Leusaba, n. g.

Dictyophorae affinis. *Caput* arcuatum, breve, vertice marginato, fronte plana longi-subquadrata antice latiore, facie lanceolata fronte paullo breviore. *Prothorax* marginatus, valde arcuatus, margine postico excavato et intus angulato. *Mesothorax* tricarinatus. *Pedes* longi. *Alœ* anticae extus latiores, areolis basalibus longissimis, discalibus et marginalibus brevioribus, venis marginalibus nonnullis furcatis, venulis transversis costalibus et submarginalibus nullis.

Allied to *Dictyophora.* Head short, arched; vertex with an elevated border, about four times broader than long; front smooth, subquadrate, much longer than broad, slighty widening in front, with two indistinct furrows wich converge forwards; face lanceolate, a little shorter than the front. Prothorax much arched, with an elevated border, excavated and much arched on the hind side. Mesothorax whit three keels. Legs long. Fore wings widening towards the tips; five basal areolets very long; six discal areolets a little longer than the marginal areolets, the latter numerous, and four of them forked; no transverse costal or submarginal veinlets.

23. Leusaba marginalis. n. s., mas. Viridis, capitis thoracisque marginibus et carinis ex maxima parte testaceis, thorace guttis nonnullis nigro-fuscis, alis hyalinis, anticis apud marginem exteriorem fuscis, venis nigris basi fulvis, stigmate fusco.

Male. Green. Borders and keels of the head and of the thorax for the most part testaceous. Thorax with a few blackish-brown dots. Wings hyaline. Fore wings brown along the exterior border; veins black, tawny towards the base; stigma brown. Length of the body 5 line; of the wings 14 lines.

Gen. Isporisa, n. g.

Leusabae affinis. *Caput* breve, valde arcuatum, vertice postice excavato et marginato, fronte facieque marginatis et medio carinatis, fronte subquadrata antice latiore, facie trigona. *Thorax* brevis. *Prothorax* et *mesothorax* tricarinati, carinis lateralibus valde obliquis. *Alae* anticae angustae, areolis basalibus longissimis, discalibus et marginalibus brevioribus, venis marginalibus simplicibus, venulis transversis costalibus nonnullis exterioribus, submarginalibus nullis.

Aied to *Leusaba*. Head short, much arched; vertex with three angles in front; hind part excavated, and with an elevated border; front and face with elevated borders and with a middle keel; front subquadrate, a little longer than broad, slightly widening in front, its sides indistinctly concave; face triangular, a little broader and longer than the front. Thorax short. Prothorax and mesothorax with three keels, the lateral pair very oblique. Wings narrow, Fore wings with the five basal areolets very long; six discal areolets hardly longer than the marginal areolets, which are rather more numerous; all the latter are simple, and form a continuous row with the few very oblique exterior costal veinlets; no submarginal veinlets.

24. Isporisa apicalis, n. s., foem. Viridis, capite thorace pectoreque nigro maculatis, abdomine nigro, segmentorum marginibus posticis viridibus, pedibus nigro notatis, alis subluridis, anticis apice fuscis, venis nigris basi fulvis, stigmate nullo.

Female. Green. Head with three black spots in front of the vertex; front and face with reddish borders, each with two black spots. Prothorax and mesothorax with a black dot on each side. Pectus with black spots. Abdomen black; hind borders of the segments green. Legs marked with black. Wings slightly lurid. Fore wings with brown tips; veins black, tawny towards the base, no stigma. Lengt of the body 3 lines; of the wings 8 lines.

Gen. Epora, n. g.

Dictyophorae affinis. *Caput* tricarinatum, supra transversum; vertex conicus; frons longissima, linearis; facies brevior, lanceolata. *Prothorax* quadricarinatus, valde arcuatus. *Mesothorax* tricarinatus. *Pedes* longiusculi. *Alae* anticae sat angustae, areolis basalibus longissimis, longitudinis bis trienten occupantibus, discalibus et marginalibus subaequalibus, venulis transversis costalibus obliquis parallelis, submarginalibus nullis.

Allied to *Dictyophora*. Head with three keels, transverse above; vertex conical; front very long, with parallel sides; face lanceolate, much shorter than the front. Prothorax much arched, with four keels. Mesothorax with three keels. Legs rather long. Fore wings rather narrow; basal areolets as long as two-thirds of the length of the wing; marginal areolets a little longer than the discal areolets, all of them simple; transverse costal veinlets oblique, parallel except towards the tip.

25. Epora subtilis, n. s., mas et foem. Viridis (mas) aut testacea (foem.), alis hyalinis, venis viridibus, stigmate nullo.

Male. and *Female.* Green (*male*) or testaceous (*female*). Wings hyaline; veins green; no stigma. Length of the body 2½—3 lines; of the wings 6—7 lines.

Gen. Daradax *Walk.*

26. Daradax acris, n. s., mas. Viridis, mesothorace tricarinato, abdomine albo-tomentoso, alis anticis fuscescente marginatis, posticis albis.

Male. Green. Head much longer than broad; vertex and front lanceolate, with a keel in the middle and one on each side. Mesothorax with 3 keels. Abdomen with whitish tomentum. Fore wings with brownish borders. Hind wings white. Length of the body 3 lines; of the wings 7 lines.

Subtrib. Cixioides.

Gen. Cixius *Latr.*

27. Cixius pustulatus, *Walk.*

28. Cixius ferreus, n. s., mas. *C. efferato* valde affinis. Ferrugineus, fronte facieque subcarinatis, pedibus fulvis, alis subcinereis, anticis macula, discali interiore guttaque costali exteriore fuscis, venis fulvis.

Male. Very nearly allied to *C. efferatus.* Ferruginous. Head convex between the eyes, front and face with a slight middle keel; front much broader than long; face lanceolate, much longer than the front. Abdomen with the apical appendages much developed. Legs tawny. Wings slightly greyish. Fore wings slightly greyish, with a brown spoth in the disk before the middle, and with a brown dot on the costa near the tip; veins tawny. Length of the body 3½ lines; of the wings 7 lines.

29. Cixius diffinis, n. s. Fuscus, subtus testaceous, fronte perangusta, thorace vitta dorsali fusiformi interlineata straminea, pedibus testaceis, alis fuscis, anticis fasciis duabus interruptis guttisque nonnullis pallide viridibus.

Brown, testacous beneath. Head narrow; vertex slightly concave; front very long and narrow, with three keels. Thorax with a fusiform strawcoloured dorsal stripe, divided longitudinally by a brown line. Legs testacous. Wings brown. Fore wings with two pale green bands, and with a few pale green dots, of which the largest is on the costa near the tip; 1st band quite interrupted; 2nd slightly interrupted. Length of the body 3½ lines; of the wings 7 lines.

30. Cixius guttifer, n. s., fœm. Testaceus, capite supra subquadrato subtus lanceolato, pectore guttis duabus anticis lateralibus nigris, alis anticis pallide testaceis subhyalinis nigro triguttatis, venis testaceis, posticis cinereis, venis nigricantibus.

Female. Testaceous. Head with elevated borders; vertex subquadrate; front and face with a middle keel; front full thrice longer than broad, slightly increasing in breadth towards the face, which is lanceolate and shorter than the front. Pectus with a black dot on each side in front. Fore wings pale testaceous, nearly hyaline, with a slightly darker spot near the tip of the costa, and with three black dots which form a curved line in the disk; veins testaceous. Hind wings grey with black veins. Length of the body 3 lines; of the wings 7 lines.

31. Cixius æquus, n. s., mas. Testaceus rufo varius, albido tomentosus, capite toto valde angusto lateribus valde elevatis, alis cinereis, anticarum venulis transversis costalibus duabus, exterioribus paucis.

Male. Testaceous, with some red marks, slightly covered with whitish tomentum. Vertex, front and face very narrow; their borders much elevated. Wings greyish, with two oblique costal veinlets, and with a few discal exterior veinlets. Length of the body 2-2½ lines; of the wings 6-7 lines.

32. Cixius perplexus, n. s., mas. Niger, capitis lateribus elevatis carinaque testaceis, fronte testaceo conspersa, vertice perangusto, abdominis segmentis testaceo marginatis, pedibus testaceis, alis anticis cervinis fusco conspersis, costa margineque interiore pallidioribus guttis nigro-fuscis magis determinatis, posticis nigricantibus.

Male. Black. Head with testaceous elevated borders; vertex very narrow; front and face forming an elongated fusiform compartment with a testaceous keel and testaceous marks. Hind borders of the abdominal segments and legs testaceous. Fore wings fawn colour, sprinkled with brown, paler towards the tips; costa and interior border pale testaceous, with blackishbrown dots. Hind wings blackish. Length of the body 2 lines; of the wings 5 lines.

33. Cixius inclinatus, n. s., mas. Niger, capitis lateribus elevatis carinaque testaceis, vertice perangusto, frontis lateribus nigro punctatis, abdominis segmentis testaceo marginatis, pedibus testaceis, alis anticis testaceis fusco conspersis et nebulosis, stigmate obscuriore, posticis cinereis.

Male. Black; like the preceding species in structure. Borders of the head and middle keel testaceous; borders of the front with minute black dots. Borders of the abdominal segments and legs testaceous. Fore wings testaceous, sprinkled and clouded with brown; stigma darker. Hind wings grey. Length of the body 1¼ line; of the wings 3½ lines.

34. Cixius simplex, n. s., mas. Niger, carinis pedibusque piceis, thorace tricarinato, abdomine subtus testaceo, apice albo dense flocoso, lais cinereo-hyalinis, venis nigris, stigmate fusco.

Male. Black. Ridges of the head and of the thorax, and legs piceous. Head with the borders much elevated; vertex subquadrate, a little narrower in front; front and face together fusiform, with a rather deep keel. Prothorax extre-

mely short. Mesothorax with three parallel keels Abdomen testaceous beneath, tip thickly covered with white flecks. Wings hyaline, slightly cinereous; veins black; exterior transverse veinlets and tips of the apical veins of the fore wings clouded with brown; stigma brown. Length of the body 3 lines; of the wings 7 lines.

35. Cixius vilis, n. s., foem. Niger, frontis lateribus femoribusque fulvis, thorace tricarinato, segmentorum abdominalium marginibus albidis, tibiis tarsisque testaceis, alis hyalinis apice fuscis, venis nigris basi fulvis, stigmate sordide testaceo postice nigro.

Female. Black. Head with elevated borders; vertex very narrow; front with tawny sides, forming with the face a fusiform compartment which has a middle ridge. Prothorax extremely short. Mesothorax with three parallel keels. Segments of the abdomen with whitish borders. Legs testaceous; femora tawny. Wings hyaline, slightly greyish, with brown tips; veins black, tawny at the base; stigma dingy testaceous, black hindward. Length of the body 2 lines; of the wings 5 lines.

36. Cixius modicus, n. s., mas. Testaceus, capite supra angusto subtus fusiformi; thoracis disco abdomineque supra fuscis, thorace tricarinato, alis subhyalinis, anticis fusco vix trifasciatis apice fuscescentibus, venis nigris basi testaceis.

Male. Testaceous. Head with elevated borders; vertex narrow; front and face together fusiform with a middle ridge. Mesothorax with three parallel keels; its disk brown. Abdomen above brown; hind borders of the segments testaceous. Wings nearly hyaline; fore wings with three slender and very incomplete brown bands; tips brownish; veins black, testaceous at the base. Length of the body 2 lines; of the wings 5 lines.

37. Cixius nexus, n. s., foem. Testaceus, capite subtus perangusto, abdomine nigro marginibus testaceis, alis hyalinis, anticis testaceo fasciatis, fasciis interioribus nigricanti marginatis exterioribus fusco nebulosis.

Female. Closely allied to *C. Meander* Walk. Testaceous. Head with elevated borders, slightly ascending and conical above; front and face very narrow. Abdomen black; hind borders of the segments testaceous. Wings hyaline. Fore wings with irregular testaceous bands, of which the interior have incomplete blackish borders, and the exterior are partly clouded with brown; veins testaceous. Length of the body 2 lines; of the wings 4½ lines.

38. Cixius despectus, n. s., foem. Nigricans, carinis abdomine subtus pedibusque testaceis, alis cinereo-hyalinis, anticis latis, fasciis plurimis transversis intus nigricantibus extus fuscis, venis nonnullis marginalibus furcatis.

Female. Blackish. Ridges of the head, abdomen beneath and legs testaceous. Head slightly conical and ascending above; front and face together almost lanceolate, with a rather high middle keel. Wings hyaline, slightly cinereous; fore wings broad, with several slender and interrupted bands, which are blackish towards

the base and brown towards the exterior border; veins testaceous. Length of the body 2 lines; of the wings 5 lines.

This and some of the following species differ slightly from the typical *Cixii* in the veins of the wings, but hardly sufficiently to form new genera.

39. Cixius deductus, n. s., foem. Piceus, capitis marginibus pedibusque testaceis, vertice subquadrato, fronte breviuscula, facie lanceolata, alis subcinereis, anticarum venis maginalibus apice venulisque transversis infuscatis, margine exteriore albo punctato.

Female. Piceous. Head with elevated testaceous borders; vertex short; front and face with a testaceous keel, the former short, the latter lanceolate. Legs testaceous. Wings greyish; veins of the fore wings black, punctured with testaceous; transverse veinlets and tips of the marginal veins clouded with brown; a row of whitish dots along the exterior border. Length of the body 1½ line; of the wings 4 lines.

40. Cixius munitus, n. s., foem. Ferruginosus, capite perangusto lateribus elevatis nigro guttatis, alis fuscis, anticis chalybeo-cinereo quinque-fasciatis.—*Var* Fronte facieque nigris.

Female. Ferruginous. Vertex, front and face very narrow, with elevated black dotted borders. Wings brown; fore wings with five incomplete grey bands, which are shining and have a chalybeous tinge; veins black, ferruginous towards the base.—*Var.* Front and face black, with ferruginous borders Length of the body 2 lines; of the wings 5½ lines.

41. Cixius trahens, n. s., mas. Niger, subtus ferrugineus, capite perangusto lateribus elevatis, pedibus ferrugineis, alis nigricantibus, venis nigris.

Male. Black, ferruginous beneath. Vertex, front and face very narrow, with elevated borders. Legs ferruginous. Wings blackish; veins black. Length of the body 1½ line; of the wings 4 lines.

42. Cixius pallens, n. s., mas. Testaceus, capite sat lato, vertice brevi, front longi-sudquadrata, facie lanceolata, alis hyalinis, anticis subtestaceis, venis pallidis, areolis basalibus longissimis, discalibus nullis, marginalibus sat longis.

Male. Testaceous. Head moderately broad, with elevated boaders; vertex very short; front and face with a middle keel, the former elongate-quadrate, the latter lanceolate. Wings hyaline, with pale veins; fore wings with a slight, testaceous tinge, and with only one row of transverse veinlets; basal areolets very long; marginal areolets moderately long, some of their veins forked. Length of the body 1¼ line; of the wings 4 lines.

43. Cixius finitus, n. s., foem. Testaceus, capite thorace pedibusque testaceis; vertice transverso, fronte longi-subquadrata, facie lanceolata, alis nigro-fuscis albo guttatis, anticis latis, venulis transversis vix ullis, venis marginalibus versus costam flexis.

Female. Testaceous. Head with an elevated border; vertex transverse; front and face with a very sligth keel; front elongate-subquadrate; face lanceolate. Wings blackish-brown, with several whitish hyaline spots in the disk and along the exterior border; fore wings broad; veins black, ferruginous at the base, mostly simple; subcostal marginal veins curved; only one transverse veinlet. Length of the body 2 lines; of the wings 6 lines.

44. Cixius dilectus, n. s., mas et foem. Testaceus, *C. finiti* structura, alis hyalinis, anticis latis fusco subfasciatis, venis nigris basi testaceis.

Like *C. finitus* and *C. nexus* in structure. *Male* and *Female*. Testaceous. Wings quite hyaline; veins black, testaceous at the base; fore wings broad, with some irregular and incomplete pale brown bands. Length of the body 1½ line; of the wings 4 lines.

45. Cixius dotatus, n. s., mas et foem. Nigricans, facie pectore pedibusque albidis, alis fuscis, anticis basi fascia lata interiore maculis quinque exterioribus apiceque hyalinis, stigmate fusco, posticis basi late hyalinis.

Male and *Female*. Blackish. Face, pectus and legs whitish. Vertex short; front and face with a middle keel; front elongate-subquadrate, with whitish elevated borders; face lanceolate. Wings brown; fore wings with the base, a broad band, five exterior dots and the tips hyaline; veins black, several of them forked; one row of transverse veinlets; stigma black; hind wings hyaline for nearly one-third of the length from the base. Length of the body 1 line; of the wings 3½ lines.

46. Cixius insuetus, n. s., mas. Testaceus, fronte facieque longis perangustis, alis hyalinis albo tomentosis, venis albis.

Male. Testaceous. Head with an elevated border, transverse above; front and face long and very narrow, with a slight middle keel. Wings hyaline, but thickly covered with white tomentum; veins white, much like those of *C. dilectus* in structure. Length of the body ¾ line; of the wings 3 lines.

Gen. Bidis *Walk.*

47. Bidis pictula, n. s., mas et foem. Viridis rufo nigroque vittata, verticis apice, pectoris maculis duabus abdomineque nigris, alis hyalinis, anticis striga apicali guttisque marginalibus fuscis, venis nigris albo fasciatis.

Male and *Female*. Green, with red and black stripes. Head with much elevated borders; vertex narrow in front, black at the tip; front and face narrow and very long, with red disks. Antennae long, filiform; 2nd joint much longer than the 1st; seta much longer than the 2nd joint. Pectus with two black spots. Abdomen black. Wings hyaline, with brown marks along the borders, and with a brown streak which extends from two-thirds of the length to the tip; veins black, with white bands. Length of the body 3 lines; of the wings 7 lines.

48. Bidis punctifrons, n. s., mas et foem. Testacea rufo vittata, fronte nigro punctata, thoracis carinis pallidioribus, alis subhyalinis, anticis guttis marginalibus strigaque apicali dilatata fuscis, venis nigris testaceo fasciatis.

Male and *Female*. Testaceous, with red stripes, in structure like *B. pictula*. Front with three rows of black transverse dots; face with black dots at the base. Thorax with three brown stripes. Wings nearly hyaline; fore wings with marginal brown dots, and with an irregular brown streak, which is dilated towards the tip of the wing; veins black, with testaceous bands. Length of the body 3–3¼ lines; of the wings 7–7½ lines.

49. Bidis contigua, n. s., mas. Testacea, rufo vittata, fronte nigro punctata, alis subhyalinis, anticis vitta postica nigra, venis testaceis.

Male Testaceous: in structure like *B. pictula*. Head and thorax with red stripes. Front with three rows of black transverse dots. Prothorax with black dots on each side. Mesothorax with three pale brown stripes. Wings nearly hyaline; fore wings with a black stripe along the interior border; veins testaceous. Length of the body 3 lines; of the wings 7 lines.

Gen. Ostama, n. g.

Caput breve; vertex subquadratus lateribus subelevatis; frons plana, longi-subquadrata, antice latior; facies lanceolata. *Antenae* longiusculae, filiformes; articulus 2us 1o non longior; seta brevis. *Mesothorax* tricarinatus. *Alarum* anticarum areolae basales marginalibns multo longiores; venae marginales plurimae, nonnullae furcatae.

Head short; vertex subquadrate, with elevated borders; front smooth, elongate-subquadrate; face lanceolate, a little shorter than the front. Antennae filiform, rather long; 2nd joint as long as the 1st; seta short. Mesothorax with three slight parallel keels. Fore wings with a row of transverse veinlets which divides the basal veins from the marginal veins, the former nearly twice the length of the latter, which are rather numerous, and some of them forked.

50. Ostama juncta, n. s., mas. Ferruginea subtus nigra, abdominis dorso tibiisque rufis, alis anticis fuscis testaceo conspersis, apicis versus hyalinis vitta arcuata strigaque nigro-fuscis, posticis cinereis.

Male. Ferruginous, black beneath. Borders of the thorax testaceous. Abdomen above and tibiae red. Fore wings brown, with numerous testaceous punctures; part beyond the tranverse veinlets hyaline, with a curved strip and a streak of a blackish-brown hue; hind wings grey. Length of the body 2½ lines; of the wings 7 lines.

Gen. ERANA, n. g.

Caput lateribus elevatis carinaque media; vertex subconicus; frons subquadrata, faciem versus latior; facies lanceolata. *Antennae* longae, validae, filiformes-articulus 1us brevis; 2us longus; seta nulla. *Mesothorax* carinis tribus parallelis. *Alarum* anticarum areolae basales discalibus et marginalibus triplo longiores; venulae transversae costales paucae peroblique.

Head with elevated borders and with a middle keel; vertex nearly conical; front elongate-subquadrate, broader towards the face which is lanceolate. Antennae elongated, stout, filiform; 1st joint short; 2nd long; no arista. Mesothorax with three parallel keels. Fore wings with the basal areolets full thrice longer than the discal and marginal areolets together; the marginal areolets as long as the discal areolets and not more numerous; costal transverse veinlets few and very oblique.

51. ERANA OPEROSA, foem. Ferruginea; alis anticis apud venas chalybeo notatis, posticis nigricantibus.

Female. Ferruginous. Fore wings with chalybeous spangles on the veins; hind wings blackish. Length of the body 2½ lines; of the wings 6 lines.

Gen. RHOTALA, n. g.

Caput supra conicum, lateribus elevatis, fronte facieque planis, elongatis, punctulatis. *Antennae* breviusculae, filiformes; articulus 2us 1o longior; arista longa, gracilis. *Prothorax* sat magnus; area media conica, tricarinata. *Alae* anticae areolis basalibus longissimis, venulis transversis plurimis exterioribus nonnullisque costalibus.

Vertex conical, with elevated borders; front and face forming a fusiform compartment which is flat and punctured. Antennae cylindrical, rather short; arista long, slender. Prothorax well developed; middle part conical, with three keels. Fore wings with very long basal areolets, and with several transverse veinlets on the marginal areolets; exterior part of the costa with some oblique parallel veinlets.

52. RHOTALA DELINEATA, n. s., mas et foem. Testacea, vertice thorace alisque anticis crebre ferrugineo conspersis, fronte facie pectoreque nigris, pedibus ferrugineis nigro variis, anticis testaceo fasciatis, alis posticis nigricantibus

Male and *Female.* Testaceous. Vertex, thorax and fore wings thickly covered with ferruginous dots. Fore wing with three short black streaks forming an oblique transverse line. Head beneath and pectus black. Legs ferruginous, with black marks; fore legs with testaceous bands. Hind wings blackish. Length of the body 4 lines; of the wings 10 lines.

Trib. Issites *Spinola.*

Gen. Issus *Fabr.*

53. Issus praecedens, n. s., foem. Piceus, capitis lateribus elevatis, vertice longi-subquadrato, fronte antice dilatata testacea, pectore pedibusque testaceo notatis, alis anticis nitentibus testaceo subobsolete guttatis, posticis nigricantibus.

Nearly allied to *I. sinensis*. *Female.* Piceous. Head with elevated borders; vertex elongate-subquadrate; front broader and testaceous in front. Pectus and legs with testaceous marks. Fore wings shining, with indistinct testaceous dots. Hind wings blackish. Length of the body 3 lines; of the wings 6 lines.

54. Issus compositus, n. s., mas. Obscure testaceus, capite thorace alisque anticis nigro confertissime conspersis, capitis lateribus elevatis, vertice transverso, fronte tricarinata, alis anticis latis plaga nigra submarginali, angulo interiore acuto, posticis cinereis.—*Var.* Alis anticis pallidioribus plaga nulla.

Male. Dull testaceous. Head, thorax and fore wings thickly sprinkled with black. Head with elevated borders; vertex transverse; front with three keels, slightly broader in front. Legs with a few black marks. Fore wings broad, with a black patch naer the interior border; interior angle prominent, almost acute; hind wings grey.—*Var.* Fore wings paler, with no black patch. Length of the body 4 lines; of the wings 8 lines.

55. Issus retractus, n. s., mas. Piceus latus, capitis laeribus elevatis fulvis, vertice transverso, fronte lata, carina media subobsoleta carinaque tranversa postica, facie, mesothoracis disco pedibusque fulvis, alis anticis non angulatis, posticis nigro-cinereis.

Male. Piceous, broad. Head with elevated tawny borders; vertex much broader than long; front hardly longer than broad, very slightly broader in front, with a slight middle keel and a more distinct tranverse keel towards the vertex; face, disk of the mesothorax and legs tawny. Fore wings not an gular, conical towards the tips; hind wings blackish grey, with many transverse veinlets. Length of the body 3 lines; of the wings 6 lines.

56. Issus furtivus, n. s., foem. Cervinus, capitis lateribus elevatis, vertice subquadrato, fronte antice latiore lateribus tuberculatis concavis carina media subobsoleta, alis anticis fusco variis non angulatis, posticis nigro-cinereis.

Female. Fawn-colour. Head with elevated borders; vertex a little longer than broad, indented behind with a corresponding angle in front; front elongate-subquadrate, broader towards the face, with concave minutely tuberculated sides and with a nearly obsolete middle keel. Fore wings with various brown marks, not angular; hind wings blackish-grey. Length of the body 2½ lines; of the wings 5 lines.

57. Issus PATULUS, mas. Piceo-ferrugineus, capite testaceo, marginibu selevatis, vertice parvo quadrato, fronte longa carinata antice latiore, pedibus fulvis, alis posticis nigro-cinereis.

Male. Pitchy ferruginous. Head testaceous, with elevated borders; vertex small quadrate; front more than twice longer than broad, a little broader toward, the face, with a distinct middle keel. Legs tawny. Hind wings blackish-browns Length of the body 2½ lines; of the wings 5 lines.

58. Issus INERS, mas. Piceo-ferrugineus, capite fulvo lateribus testaceis, marginibus elevatis, fronte longa carinata antice dilatata, pedibus fulvis, alis posticis nigro-cinereis.

Male. Pitchy ferruginous. Head tawny, with elevated borders; sides testaceous; vertex small, quadrate, dilated towards the face, with a distinct middle keel. Legs tawny. Hind wings blackish-grey. Length of the body 2½ lines; of the wings 5 lines.

59. Issus GRAVIS, n. s., mas. Ferrugineus, capitis marginibus elevatis, vertice conico, fronte carinata obconica, facie transversa disco nigricante, alis anticis venulis transversis nullis, posticis subhyalinis, venis venulisque perpaucis.

Male. Ferruginous. Head with elevated borders; vertex conical, with a brown mark on each side; front obconical, with a distinct middle ridge and a slight oblique ridge on each side; face transverse, blackish, with a testaceous border. Legs tawny, with some ferruginous marks. Fore wings with no transverse veinlets; hind wings subhyaline, with very few veins and veinlets. Length of the body 3 lines; of the wings 6 lines.

60. Issus ARCTATUS, n. s., fœm. Ferrugineus, capitis marginibus elevatis, vertice transverso, fronte carinata subquadrata antice latiore, facie carinata brevi-lanceolata, pedibus testaceis, alis posticis cinereis.

Female. Ferruginous Head with elevated borders; vertex much broader than long; front a little longer than broad, slightly wider in front, with a slight keel; face keeled, short-lanceolate. Legs testaceous. Hind wings grey. Length of the body 3 lines; of the wings 7 lines.

61. Issus SOBRINUS, n. s., mas. Fulvus, capitis lateribus albidis, marginibus elevatis, vertice transverso minimo, fronte longa carinata antice latiore, facie lanceolata carinata, alis posticis nigro-ci ereis.

Male. Tawny. Head with whitish sides and elevated borders; vertex transverse, very small; front twice longer than broad, slightly widening in front, with a distinct keel; face keeled, lanceolate. Hind wings blackish-grey. Length of the body 2 lines; of the wings 5 lines.

62. Issus OVALIS, n. s., mas. Sordide testaceus, capite latissimo lateribus elevatis, vertice transverso punctis duobus nigris, fronte transversa carinata alis anticis plaga costali sordide albida, posticis nigro-cinereis.

Male. Dingy testaceous. Head very broad; vertex, front and face transverse, with elevated borders; vertex twice broader than long, with a minute black dot on each side in front; front and face with a slight keel, the former a little broader than long, the latter lanceolate. Fore wings with a dingy whitish patch by the middle of the costa; hind wings blackish-grey. Length of the body 2 lines; of the wings 5 lines.

63. Issus literosus, n. s., mas. Testaceus, capitis marginibus elevatis, vertice transverso, fronte quadrata carinata, carina transversa guttisque duabus posticis, facie lanceolata, alis anticis nigro plagiatis posticis fusco-cinereis.

Male. Testaceous. Head with elevated borders; vertex much broader than long; front subquadrate, with a slight middle keel, and a more distinct transverse keel near the vertex, where there is a black dot on each side; face lanceolate. Fore wings with a fen black patches; hind wings brownish-grey. Length of the body 3 lines; of the wings 6 lines.

64. Issus lineatus, n. s., mas. Testaceus nigro varius, capitis marginibus elevatis, vertice conico depresso, fronte longa subcarinata antice latiore, facie lanceolata, abdominis dorso rufo, segmentis testaceo marginatis, alis testaceo reticulatis, anticis nigro-fuscis, posticis rufescentibus.

Male. Testaceous, witg black marks. Head with elevated borders; vertex conical, depressed, with a black spot on each side; front twice longer than broad, with a slight middle keel, much wider towards the face which is lanceolate. Abdomen red above; hind borders of the segments testaceous. Wings with testaceous veins and veinlets, the latter numerous; fore wings blackish-brown. Hind wings reddish. Length of the body 4 lines; of the wings 8 lines.

Gen. Hiracia, n. g.

Corpus ellipticum, convexum. *Caput* marginibus vix elevatis; vertex conicus, tricarinatus; frons faciesque carinis tribus vix conspicuis, haec lanceolata. illa obconica antice excavata. *Prothorax* transversus, quinque-carinatus, antice angustior. *Mesothorax* trigonus, tricarinatus, apice acutus. *Alae* anticae venis venulisque transversis plurimis elevatis, apice acuminatae.

Body elliptical, convex. Head with the borders hardly elevated; vertex conical, with three distinct keels; front and face with three indistinct keels, the former obconical, excavated next the face, which is lanceolate. Prothorax full twice broader than long, narrower in front, with five keels. Mesothorax triangular, acuminated, with three keels. Fore wings acuminated, with numerous rugulose veins and transverse veinlets.

65. Hiracia ignava, n. s., foem. Cervina, verticis apice nigro, pedibus et

alic anticis nigro guttatis, alis posticis nigricantibus.

Female. Fawn-colour. Vertex black at the tip. Legs and fore wings with a few black dots. Hind wings blackish. Length of the body 5 lines; of the wings 10 lines.

Gen. HEMISPHÆRIUS *Schaum.*

66. HEMISPHAERIUS NIGER, n. s., mas et foem. Niger nitens subtus fulvescens aut testaceus, alis anticis confertissime cribratis, posticis nigro-cinereis.

Male and *Female.* Black, shining, tawny or testaceous beneath. Forewings thickly covered with minute punctures; hind wings blackish-grey. Length of the body 1—1¼ line; of the wings 3—3½ lines.

67. HEMISPHAERIUS TYPICUS, n. s., mas. Testaceus, alis anticis fusco bifasciatis, fascia 2a arcuata, posticis subcinereis.

Male. Testaceous. Fore wings with two brown bands, the hind one undulating; hind wings greyish. Length of the body 1 line; of the wings 3 lines.

68. HEMISPHÆRIUS TORPIDUS, n. s., mas. Testaceus nitens, alis antis confertissime cribratis, posticis subcinereis.

Male. Testaceous, shining. Fore wings thickly covered with very minute punctures; hind wings greyish. Length of the body ¾—1 line; of the wings 2½—3 lines.

Gen. EURYBRACHYS *Guérin.*

69. Eurybrachys insignis *Westw. Ann. Nat. Hist.* 1842, 119, *Hope, Trans. Linn. Soc.* xix. 134. 27. pl. 12. f. 9.

Inhabits also Manilla. *E. multicolor* may be a variety of this species.

70. EURYBRACHYS CONSERTA, n. s., fœm. Testacea; capite truncato-conico, fronte obconica, subcarinata sulco antico transverso, facie basi sulcata, prothorace vittis duabus obliquis nigris, alis anticis reticulatis nigro variis costa dilatata, posticis albis.

Closely allied to *E. tuberculosa? Female.* Testaceous. Head above truncate-conical; front obconical, with a short keel behind and with a transverse furrow in front; face lanceolate, with a short furrow behind. Prothorax with two black oblique stripes. Fore wings with various black marks, reticulated with numerous transverse veinlets, slightly tuberculated; costa dilated, with very numerous transverse veinlets; hind wings white. Length of the body 7 lines; of the wings 16 lines.

71. EURYBRACHYS VETUSTA, n. s., fœm. Viridescens subtus testacea, capite truncato-conico, fronte obconica carinata, facie carinata, mesothorace fusco notato, alis anticis reticulatis, posticis subcinereis.

Female. Pale dull green, testaceous beneath. Head above truncate-conical; front

elongate-obconical, with a keel which does not extend to the fore border; face lanceolate, with a keel in front. Mesothorax with some brown marks on each side. Fore wings reticulated with numerous transverse veinlets, slightly tuberculated; costa slightly dilated, with very numerous transverse veinlets; hind wings pale greyish. Length of the body 5 lines; of the wings 14 lines.

72. EURYBRACHYS INTERCEPTA, n. s., mas. Pallide viridis subtus testacea, capite brevi-conico subtus lanceolato plano lateribus elevatis, alis anticis striga basali guttisque duabus apud marginis interioris apicem nigris, posticis albidis.

Male. Pale green, testaceous beneath. Head above short-conical; front and face together lanceolate and with elevated borders, but not keeled. Fore wings with a black basal streak and with two black dots near the end of the interior border. Hind wings whitish. Length of the body 3½ lines; of the wings 9 lines.

73. EURYBRACHYS SURRECTA, n. s., mas. Pallide cervina subtus pallide testacea, capite lateribus elevatis, vertice conico carinato, fronte facieque planis, illa lineari, alis anticis macula basali guttisque duabus discalibus exterioribus nigris, costa undulata, posticis albis.

Male. Pale fawn-colour, pale testaceous beneath. Head with elevated borders; vertex conical, with a middle keel; front and face not keeled, the former linear. Fore wings with a black basal spot, and with two black discal dots, costa undulating; hind wings white. Length of the body 3½ lines; of the wings 9 lines.

Subtrib. FLATOÏDES *Spinola.*

Gen. FLATOÏDES *Guérin.*

74. Flatoïdes guttatus *Walk., Cat. Homopt.* pt. 2. 408. 9.

Inhabits also China.

75. Flatoïdes marginalis *Walk.*

76. Flatoïdes discalis *Walk.*

77. FLATOÏDES VETERATOR, n. s., mas. Niger, capite thoracisque lateribus testaceis, alis anticis apud margines nitentibus, fascia interiore plagaque exteriore cinereis, gutta discali atra, posticis nigro-cupreis.

Male. Black. Head and sides of the thorax testaceous. Fore wings shining about the borders, with an inner cinereous band, and an outer cinereous patch, the latter including a deep black dot. Hind wings blackish cupreous. Length of the body 4 lines; of the wings 10 lines.

78. FLATOÏDES POSTERUS, n. s., mas. Piceus, pedibus fulvis, alis nigricantibus, anticis apud marginem interiorem nigro-fuscis, fascia brevi antica strigisque duabus marginalibus hyalinis.

Male. Piceous. Legs tawny. Wings blackish; fore wings blackish-brown about the interior border, with a hyaline band extending from the middle of the costa to the disk, and with two marginal hyaline streaks. Length of the body 3 lines; of the wings 8 lines.

79. Flatoïdes limitaris, n. s., mas. Piceus subtus testaceus, alis anticis apud margines nitentibus, plaga cinerea maculaque nigra discalibus, macula costali albaf.

Male. Piceous; under side and legs testaceous. Thorax with three keels. Fore wings shining about the borders; middle of the disk cinereous, and including a black spot; a white spot on the middle of the costa. Length of the body 3-4 lines; of the wings 8-10 lines.

80. Flatoïdes stupidus, n. s., fœm. Fulvis subtus testaceus, alis nigro æneis, apud margines nitentibus, anticis guttis duabus (una costali, altera subcostali) albibis, subapicali nigra.

Female. Tawny, testaceous beneath. Wings blackish æneous, shining about the borders; fore wings with a black subapical dot, with two indistinct whitish dots, one costal, the other subcostal. Length of the body 3 lines; of the wings 8 lines.

This species and the preceding and *F. vaterator* are very closely allied.

Gen. Ricania *Germar.*

81. Ricania osmyloides, n. s., mas. Testacea, capite thoraceque nigro maculatis, alis hyalinis, anticis maculis marginalibus fasciisque duabus incompletis nigris, stigmate albido, posticis nigro marginatis.

Male. Testaceous. Vertex arched, with two black stripes; front with five black stripes, the middle one and the exterior pair shortened in front; four spots in front and the borders also black; face with a black stripe. Prothorax with two black stripes; mesothorax with eight black spots. Wings hyaline, with two incomplete black bands; veins black; fore wings with black marginal spots, and with a whitish stigma; hind wings with black borders. Length of the body 4 lines; of the wings 12 lines.

82. Ricania subacta, n. s., fœm. Testacea, fronte carinata, abdominis apice nigro nitido, alis hyalinis nigro-venosis, anticis stigmate nigro.

Female. Testaceous. Head with elevated borders; vertex arched; front with a middle keel. Abdomen black and shining at the tip. Wings hyaline; veins black; fore wings with a black stigma. Length of the body 3 lines; of the wings 8 lines.

Gen. Benna *Walk.*

83. Benna canescens, n. s., mas et fœm. Testacea, capitis marginibus elevatis, fronte facieque perangustis, halteribus apice albis, alis subcinereis, anticis gutta basali nigra, stigmate albido.

Male and *Female*. Testaceous. Head with elevated borders; front and face very narrow. Halteres with white tips. Wings very pale cinereous; veins blackish testaceous at the base; fore wings with a black basal dot and with a whitish stigma, their transverse veinlets fewer than those of *B. capitulata*. Length of the body 3 lines; of the wings 8 lines.

84. Benna clarescens, n. s., Testacea, halteribus apice albis, alis subcinereis, anticis extus albido lituratis, fascia interiore fusca.

Male. Testaceous; like the preceding species in structure. Halteres with white tips. Wings greyish; fore wings with a brown band before the middle, and with exterior whitish marks; veins testaceous. Length of the body $2\frac{1}{2}$ lines; of the wings 7 lines.

85. Benna praestans, n. s., fœm. Ferruginea subtus fulva, alis subhyalinis, anticis triente basali ferruginea fusco marginata.

Female. Ferruginous, tawny beneath; like the two preceding species in structure. Wings nearly hyaline; third part from the base of the fore wings ferruginous with a brown border; veins testaceous. Length of the body $2\frac{1}{2}$ lines; of the wings 7 lines.

Gen. Serida, n. g.

Caput subascendens, lateribus elevatis angulum acutum utrinque fingentibus; vertex linearis; frons angusta, carinata, antice dilatata; facies lanceolata, subcarinata. *Thorax* tricarinatus. *Alae* anticæ angulis rotundatis, venulis costalibus venisque marginalibus plurimis.

Head slightly ascending, with elevated borders, forming a slightly acute angle on each side in front of the vertex which is linear; front narrow, with a distinct keel, widening towards the face which is lanceolate, and has a slight keel. Thorax with three slight keels. Fore wings moderately broad, with rounded angles; marginal veins and costal veinlets very numerous, the latter oblique and parallel.

86. Serida latens, n. s., mas. Fulva, frontis lateribus basi prothoraceque nigro guttatis, alis anticis guttis paucis discalibus costa lineisque transversis exterioribus nigricantibus, apice cinereo-hyalinis lineolis duabus obliquis nigricantibus.

Male. Tawny. Sides of the front at the base and prothorax with black dots. Fore wings with the costa, some discal spots, and some exterior tranverse lines blackish; tips cinereous hyaline, with two short oppositely oblique black lines. Length of the body 4 lines; of the wings 10 lines.

87. Serida fervens, n. s., mas. Fulva, fronte viridi sat lata, marginibus carinaque fulvis, alis apice fuscis, anticis fusco bifasciatis.

Male. Tawny. Front green, moderately broad, with the borders and the keel tawny. Wings with brown tips; fore wings with two brown bands, one near

the base, the other oblique irregular and beyond the middle. Length of the body 3 lines; of the wings 8 lines.

This species differs much in the structure of the front from *S. latens*, which is the type of the genus.

Gen. Paricana, n. g.

Caput læve, planum; vertex brevis; frons longi-subquadrata; facies lanceolata. *Antennæ* arista longa gracili. *Thorax* tricarinatus. *Alæ* anticæ apice latæ rotundatæ, areolis mediis et marginalibus longitudine subæqualibus.

Head smooth, not keeled nor with elevated borders; vertex short; front elongate-subquadrata; face lanceolate. Antennæ with a long and slender arista. Thorax with three keels. Fore wings broad and rounded towards the tips; basal areolets about half the length of the wing; middle and apical areolets of nearly equal length; a few oblique costal transverse veinlets beyond the middle.

88. Paricana dilatipennis, n. s., fœm. Testacea, fronte facie apice pectorisque fascia nigris, alis hyalinis, anticis fasciis duabus (una basali, altera media) fuscis.

Female. Testaceous. Head shining; front and tip of the face black. Pectus with a black band. Wings hyaline; veins black, tawny at the base; fore wings with a black band near the base and another across the middle. Length of the body 2½ lines; of the wings 7 lines.

Gen. Nicerta, n. g.

Corpus gracile. *Caput* compressum, perangustum; vertex lateribus valde elevatis. frons cultriformis; facies lanceolata. *Antennae* articulo 2° longo, cylindrico *Alae* angustæ; anticæ venis paucis, venulis nonnullis transversis exterioribus posterioribus.

Body slender. Head much compressed, very narrow; vertex with the borders much elevated; front forming an acute edge; face lanceolate. Antennæ with the 2nd joint long and cylindrical. Wings narrow; fore wings with few veins; hind part beyond the middle with some transverse veinlets.

89. Nicerta submentiens, n. s., mas. Albida, oculis fulvis, alis albo-hyalinis, venis albis.

Male. Whitish. Eyes tawny. Wings whitish hyaline; veins white. Length of the body 3 lines; of the wings 7 lines.

90. Nicerta flammula, n. s., Læte et saturate rosea, tarsis albidis.

Very brigth rosy-red. Tarsi whitish. Length of the body 1½ line; of the wings 5 lines.

91. Nicerta fervens, n. s. Testacea, capite elongato strigis rufis, alis anticis rufis hyalino guttatis, posticis hyalinis.

Testaceous. Head much elongated, conical when viewed laterally, streaked with

red. Fore wings red, with very numerous hyaline spots. Hind wings hyaline. Length of the body $2\frac{1}{2}$ lines; of the wings 7 lines.

Gen. Eucarpia, n. g.

Caput breve, marginalibus valde elevatis; vertex transversus subquadratus; frons et facies carinatæ, hæc lanceolata, illa subquadrata. *Thorax* brevis, bicarinatus. *Pedes* breves, tenues. *Alae* angustæ; anticæ areolis discalibus perpaucis, marginalibus plurimis.

Head short, with the borders much elevated; vertex and front subquadrate, the former transverse; front and face keeled, the latter lanceolate. Thorax short; scutum with two parallel keels. Legs short, slender. Wings narrow. Fore wings slightly widening from the base to the tips which are rounded; discal areolets large, numerous.

92. Eucarpia univitta, n. s. Ferruginea subtus testacea, capitis thoracisque carinis pedibusque testaceis, alis anticis fuscis, disco margineque tenui flavis, posticis cinereo-hyalinis.

Ferruginous, testaceous beneath. Borders and keels of the head and of the thorax and legs testaceous. Fore wings brown; the middle of the disk and a slender stripe along the border yellow. Hind wings greyish hyaline. Length of the body $1\frac{1}{4}$ line; of the wings 4 lines.

Gen. Rhotana, n. g.

Capitis vertex cultriformis; frons trigona; facies lanceolata. *Prothorax* brevissimus. *Mesothorax* carinis duabus vix conspicuis, lateribus elevatis. *Alae* latæ; anticæ venis venulisque transversis paucis.

Vertex of the head forming a sharp edge; front triangular, acuminated towards the vertex; face lanceolate. Prothorax very short. Mesothorax with elevated borders and with two indistinct keels. Wings broad; fore wings with a few veins, some of which are forked, and with only one line of transverse veinlets.

93. Rhotana latipennis, n. s., Testacea, capitis margine rufo, alis hyalinis, anticis cervino nebulosis macula postica subapicali nigra, posticis macula magna apicali nigra.

Male. Testaceous. Head red along the edge. Wings hyaline; veins testaceous; fore wings slightly clouded with fawn-colour, with a black posterior subapical spot; hind wings with a large black apical spot. Length of the body 2 lines; of the wings 5 lines.

Gen. Pochazia *Amyot et Serv.*

94. Pochazia fumata *Amyot.*

95. Pochazia convergens, n. s., mas. Nigra, fronte latissima, abdominis apice albo floccoso, alis anticis vitta discali arcuata hyalina, posticis hyalinis ex parte nigro marginatis.

Male. Black. Front very broad. Abdomen with white flecks at the tip. Fore wings with a curved hyaline discal stripe which is attenuated at each end; hind wings hyaline, bordered with black except along the costa and at the tips. Length of the body 4 lines; of the wings 15 lines.

Gen. Nephesa *Amyot et Serv.*

96. Nephesa grata, n. s. Pallide viridis, pedibus testaceis, alis anticis purpureo marginatis angulo exteriore rotundato interiore acutiore, posticis albis.

Pale green. Legs testaceous. Fore wings with narrow purple borders; apical angle rounded; interior one rectangular, well defined; hind wings white. Length of the body 4-5 lines; of the wings 12-14 lines.

97. Nephesa guttularis, n. s. Pallide testacea, alis albis, anticis nigro guttatis angulo exteriore rotundato interiore subobtuso.

Pale testaceous. Wings white; fore wings with about eighteen black dots; apical angle ronuded, interior one slightly obtuse. Length of the body 3 lines; of the wings 10 lines.

98. Nephesa volens, n. s. Pallide testacea, alis anticis subobsolete luteo marginatis angulo exteriore rotundato interiore subobtuso, posticis albis.

Pale testaceous. Fore wings indistinctly bordered with luteous; apical angle rounded; interior one slightly obtuse. Length of the body 3 lines; of the wings 9 lines.

99. Nephesa lutea, n. s. Lutea, alis anticis angulo exteriore valde rotundato interiore producto acuto, posticis albis.

Luteous. Fore wings with fewer veins than those of the three preceding species; apical angle very much rounded; interior one produced, acute. Hind wings white. Length of the body 3 lines; of the wings 8 lines.

100. Nephea marginella *Guér. Icon. Règne Anim. Ins.* pl. 58. f. 6. *texte*, 359 (Ricania).

Inhabits also Cochin China.

The acute front of this species distinguishes it from every other in the genus.

101. Nephesa deducta, n. s. Viridis, alis anticis luteo marginatis, angulis rotundatis, posticis albis.

Green. Fore wings with luteous borders; apical angle much rounded; interior one slightly rounded. Hind wings white. Length of the body $2\frac{1}{2}$ lines; of the wings 7 lines.

102. Nephesa tripars, n. s., mas. Viridis subtus pallida, alis anticis deflexis luteo marginatis angulo exteriore rotundato interiore vix rotundato, posticis albis.

Male. Green, pale green beneath. Fore wings with luteous borders; apical angle rounded; interior one almost rectangular, hardly rounded. Hind wings white. Length of the body 3 lines; of the wings 11 lines.

The fore wings of this species are deflexed in repose, not vertical as in the other species of the genus.

Gen. Flata *Fabr.*

103. Flata obscura *Fabr.*

Gen. Colobesthes *Amyot et Serv.*

104. Colobesthes albiplana *Walk.*

Gen. Pœciloptera *Latr.*

105. Pœciloptera circulata *Guér. Icon. Règne Anim. texte*, 361.

Inhabits also Java.

106. Pœciloptera maculata *Guér.*

Var. More like the Java specimens than those from Malacca, but differing from both.

107. Poeciloptera rorida, n. s., mas. Testacea subtus albida, alis anticis subfuscis albo guttatis, vitta undulata pallidissime purpurascente, margine interiore albido punctato, posticis albis.

Male. Testaceous, whitish beneath. Abdomen and hind wings white. Fore wings very pale brown, with many minute white dots, and with a forked, much curved, very pale purplish stripe which includes a spot, and is interrupted along the exterior border; interior border darker, with white points toward the base. Length of the body 5 lines; of the wings 20 lines.

108. Poeciloptera deplana, n. s., mas. Pallide testacea, capite angusto lateribus elevatis, antennis tibiis tarsisque anticis nigris, alis albis, anticis lineis tribus exterioribus nigris fasciisque duabus arcuatis (una submarginali, altera marginali) fuscis.

Male. Pale testaceous. Head narrow, with the borders much elevated. Antennæ, fore tibiæ and fore tarsi black. Wings white. Fore wings pale testaceous at the base, with three exterior black lines, of which two are by the interior border, and the third is discal, angular, and much longer than the others; two pale brown curved bands, one submarginal, parallel to the other which is marginal. Length of the body 4 lines; of the wings 12 lines.

Gen. Ficarasa, n. g.

Caput lateribus elevatis; vertex arcuatus; frons subcarinata; lateribus angulatis; facies lanceolata. *Prothorax* valde arcuatus. *Mesothorax* tricarinatus. *Alae* anticæ areolis basalibus longissimis, mediis et marginalibus subæqualibus, venulis plurimis transversis costalibus et exterioribus plurimis.

Head with elevated borders; vertex transverse, arched; front elongate, with a slight middle keel, with a slight groove along each side, and with very obtusely angular borders; face lanceolate. Fore wings rather narrow, rounded towards the tips; basel areolets more than half the length of the wing; marginal areolets very little longer than the middle areolets, several of which are forked; costal veinlets and exterior veinlets numerous, the former oblique and parallel.

109. Ficarasa pallida, n. s., mas. Pallide testacea, alis hyalinis, venis testaceo-albidis.

Male. Pale testaceous. Wings hyaline; veins whitish testaceous. Length of the body 3 lines ; of the wings 10 lines.

Gen. Eupilis *Walk.*

110. Eupilis albilineola *Walk.* Length of the wings 12 lines.

111. Eupilis hebes, n. s., mas et fœm. Testacea, fronte maculis duabus posticis vittaque nigris, vertice thoraceque nigro guttatis, alis subcinereis, venis ferrugineis.

Male and *Female.* Testaceous. Vertex with two black dots; front with two black spots towards the vertex, and with a black stripe which extends to the face. Thorax with a few black dots. Wings very slightly greyish; veins ferruginous. Length of the body 3—4 lines; of the wings 8—10 lines.

Fam. MEMBRACINA *Burmeister.*

Gen. Centrotus *Fabr.*

112 Centrotus taurus *Fabr.*

113. Centrotus subsimilis, n. s., fœm. Niger obscurus, thorace scabro gibboso, cornubus lateralibus rectis acutis, cornu postico abdominis apicem superante, scutello pectorisque maculis duabus albidis, alis subluridis, costa venisque nigris.

Female. Black. Thorax scabrous, elevated; lateral horns acute, extending at right angles to the body; scutellum, and a spot on each side of the pectus whitish. Wings slightly lurid; costa and veins black. Length of the body 3 lines; of the wings 7 lines.

Very nearly allied to *C. taurus*, from which it is distinguished by its shorter, straight, and horizontal lateral horns.

114. Centroius laminifer *Walk.*

Exceeding in size the specimen from Malacca.

115. Centrotus vicarius *Walk., Cat. Homopt.* pt. 2. 605.

Inhabits also Java.

116. Centrotus limbatus, n. s. Niger, thoracis vittis tribus, abdomine subtus pedibusque albidis, cornubus lateralibus parvis, cornu postico abdominis apicem vix attingente.

Black. Thorax with three white stripes which are united in front and behind; the lateral pair curved, including the lateral horns, and dilated at the base of the hind horn; lateral horns acute, as long as half the space between them; hind horn extending nearly to the tip of the abdomen, which is whitish beneath. Legs whitish. Wings greyish hyaline, with black veins. Length of the body 3½ lines; of the wings 8 lines.

117. Centrotus latimargo, n. s. Ater, thoracis cornubus lateralibus latis planis acuminatis bicarinatis, cornu postico abdominis apicem non attingente, tarsis posticis albidis, alis testaceo-hyalinis, anticis apud costam late nigris.

Deep black, scabrous. Lateral horns of the thorax broad, flat, acuminated, with two ridges, slightly inclined backward, each as long as the space between them; hind horn extending nearly to the tip of the abdomen. Hind tarsi whitish. Wings testaceous hyaline. Fore wings with a broad black costal stripe. Length of the body 3 lines; of the wings 7 lines.

Nearly allied to *C. assamensis* Fairm.

118. Centrotus densus, n. s., mas. Niger obscurus scabrosus, thoracis cornubus lateralibus acuminatis carinatis subascendentibus, cornu postico abdominis apicem superante, scutello maculis duabus albidis, alis posticis cinereo-hyalinis.

Male. Black, dull, scabrous, stout. Lateral horns of the thorax acute, ridged, obliquely ascending, each a little shorter than the space between them; hind horn extending a little beyond the tip of the abdomen; scutellum with a whitish spot on each side. Hind wings greyish hyaline. Length of the body 2¾ lines; of the wings 7 lines.

119. Centrotus varipes, n. s., fœm. Niger obscurus scabrosus, thorace carinato, cornubus lateralibus acuminatis carinatis subrecurvis, cornu postico brevi, tibiis tarsisque posterioribus albidis, his apice nigris, alis subcinereo-hyalinis, anticis costa nigra.

Female. Black, dull, scabrose. Thorax with a slight keel; lateral horns acute, ridged, slightly curved backward and ascending, each as long as the space between them. Hind tibiæ and hind tarsi whitish, the latter black towards the tips. Wings hyaline, slightly cinereous; veins black; costa of the fore wings black for two-thirds of the length from the base. Length of the body 2½ lines; of the wings 6 lines.

120. Centrotus caliginosus *Walk.*

121. Centrotus cicadiformis, n. s., fœm. Niger obscurus scabrosus, thoracis cornubus lateralibus subobsoletis, cornu postico nullo, abdominis apice supra pedibusque fulvis, alis subcinereo-hyalinis, anticis costa basique nigris.

Female. Black, dull, scabrous. Lateral horns of the thorax almost obsolete; no hind horn. Abdomen tawny towards the base above. Legs tawny. Wings hyaline, slightly greyish; veins black; fore wings black at the base and along the costa. Length of the body $1\frac{3}{4}$ line; of the wings 4 lines.

122. CENTROTUS CONSOCIUS, n. s., fœm. Niger obscurus punctulatus, thorace antice inermi, cornu postico abdominis dimidium superante, pedibus fulvescentibus, alis hyalinis, anticis basi fasciis duabus maculaque subapicali nigris.

Female. Black, dull, minutely punctured. Thorax unarmed in front; hind horn extending to a little beyond half the length of the abdomen. Legs dingy tawny. Wings hyaline; veins pale; fore wings with the base, two irregular bands, and a subapical spot black. Length of the body 1 line; of the wings $2\frac{1}{2}$ line. Very nearly allied to *C. semifascia* Walk.

Gen. MICREUNE *Walk.*

123. Micreune formidanda *Walk.*

124. MICREUNE METUENDA, n. s., mas et fœm. Atra, thoracis maculis duabus lateralibus posticis testaceis, cornu erecto spinis duabus lateralibus acutis subarcuatis, cornu postico abdominis apicem superante, alis cinereo-hyalinis, venis nigris.

Male and *Female.* Deep black. Thorax with a testaceous spot on each side hindward; the erect horn armed with two acute, horizontal, slightly curved spines; hind horn extending a little beyond the tip of the abdomen.

Wings cinereous hyaline; veins black. Length of the body 3 lines; of the wings 6 lines.

C. dama Germar and *C. gazella* Hoffm. probably belong to this genus.

Fam. CICADELLINA *Burm.*

Trib. LAEVIPEDES *Amyot en Serv.*

Subtrib. CERCOPIDES *St. Farg. et Serv.*

Gen. CERCOPIS *Fabr.*

125. Cercopis tricolor *St. Farg.*

126. Cercopis submaculata *Walk. Cat. Homopt.* pt. 3. 657. 27.

Inhabits also Java.

127. Cercopis flavifascia *Walk. Cat. Homopt.* pt. 3. 654. 16.

Inhabits also Java.

128. Cercopis costalis *Walk.*

The marks on the thorax and on the fore wings are occasionally white.

129. Cercopis dorsimacula *Walk.*

130. Cercopis rugulosa *Walk.*

131. Cercopis semipardalis, n. s. Cuprea pubescens, abdomine subtus rufo nigro maculato, pedibus rufis, alis anticis fulvis nigro maculatis apice cupreis, posticis cinereis.

Cupereous, pubescent. Abdomen beneath red, wit black spots. Legs reddish. Fore wings tawny, with nine black spots; apical third part cupreous. Hind wings cinereous. Length of the body 5 lines; of the wings 14 lines.

132. Cercopis delineata, n. s., fœm. Nigro-cyanea pubescens, capitis vitta thoracisque fascia postica flavis, pedibus rufis, alis anticis purpureo cupreis luteo trivittatis, posticis cinereis.

Female. Blackish, pubescent. Head with a lanceolate yellow stripe in front. Scutum with a curved yellow band. Abdomen tawny beneath. Legs red. Fore wings purplish cupreous, with three luteous bands, one along the basal part of the interior border, the other two at right angles to the costa. Hind wings grey. Length of the body 4 lines; of the wings 10 lines.

133. Cercops semirosea, n. s. Rufo-lutea, alis anticis testaceis basi costaque rufescentibus apice roseis, posticis albidis.

Reddish luteous. Fore wings testaceous, rosy towards the tips, reddish at the base and along the costa. Hind wings whitish. Length of the body 3 lines; of the wings 8 lines.

134. Cercopis undulifera, n. s., fœm. Nigra, frontis macula thoracis fascia et alarum anticarum lineis duabus transversis undulatis testaceis, tibiis tarsisque fulvescentibus, alis posticis cinereis.

Female. Black. Vertex piceous, with a testaceous border; front with a testaceous spot behind. Thorax with a broad testaceous band. Tibiæ and tarsi dark tawny. Fore wings with two undulating transverse testaceous lines. Hind wings cinereous. Length of the body 3 lines; of the wings 8 lines.

135. Cercopis subdolens, n. s.. Rufa, capite pectore pedibusque nigris, femoribus tibiisque posticis rufis, alis posticis cinereis.

Red. Head, pectus and legs black. Hind femora and hind tibiæ red. Hind wings grey. Length of the body 2 lines; of the wings 6 lines.

Subtrib. Aphrophorides *Amyot et Serv.*

Gen. Ptyalus *St. Farg et Serv.*

136. Ptyelus amplus *Walk. Cat. Homopt.* pt. 3. 706. 11.

Inhabits also Java.

137. Ptyelus ineffectus, n. s., fœm. Piceus, tibiis posticis fulvis, alis anticis linea transversa angulosa subobsoleta fulva, posticis nigro-cinereis.

Female. Piceous. Pectus with a tawny spot on each side. Hind tibiæ dull tawny.

Fore wings with an indistinct transverse zigzag tawny line. Hind wings blackish-grey. Length of the body 3½ lines; of the wings 8 lines.

Gen. Amarusa, n. g.

Corpus longum. *Caput* breve, arcuatum, lateribus vix brevioribus; frons sulcis transversis. *Scutum* antice impressum, margine postico excavato; scutellum oblanceolatum. *Pedes* brevissimi. *Alae* longi-fusiformes.

Body long. Head short, convex in front, concave behind, hardly longer in the middle than on each side; its breadth more than four times its length. Scutum impressed in front; middle part of the hind border excavated; scutellum oblanceolate. Legs very short. Wings elongate-fusiform.

138 Amarusa picea, n. s. Nigra, capite supra thoraceque obscure fulvis, thorace maculis duabus lateralibus piceis, alis anticis piceis, posticis nigro-cinereis.

Black. Head above and thorax dark tawny. Thorax with a piceous spot on each side. Fore wings piceous. Hind wings blackish-grey. Length of the body 4 lines; of the wings 10 lines.

Gen. Perinoia *Walk.*

139. Perinoia exclamans, n. s., fœm. Fusca, capite supra thoraceque testaceo septem-vittatis, capite subtus pectoreque testaceo bivittatis, alis anticis nigro-fuscis vittis tribus basalibus duabusque apicalibus maculisque quatuor intermediis testaceis, posticis cinereis.

Female. Brown. Head above and scutum with seven testaceous stripes which extend to the scutum and to the interior base of the fore wings. Head beneath and pectus with a testaceous stripe on each side. Fore wings blackish-brown, pale brown like the thorax at the interior base, with three basal and two apical testaceous stripes, and with four intermediate elongated testaceous spots. Hind wings cinereous. Length of the body 3½ lines; of the wings 8 lines.

140. Perinoia signifera, n. s., fœm. Nigra, capite supra thoraceque testaceis cervino sex-vitttatis, capite subtus pectoreque testaceo bivittatis, pedibus testaceis, alis anticis margine interiore vitta basali arcuata vittisque duabus apicalibus testaceis, posticis cinereis.

Female. Black, narrower than the preceding species, and with a more conical head. Head above and thorax testaceous, with six fawn-coloured stripes which extend to the scutum and to the interior border of the fore wings. Head beneath and pectus with a testaceous stripe on each side. Legs testaceous. Fore wings with the interior border, a curved basal stripe, and two apical stripes testaceous. Hind wings cinereous. Length of the body 3 lines; of the wings 6 lines.

141. Perinoia expressa. n. s., fœm. Nigra, capite subtus pectoreque albido bivittatis, ventre pedibusque obscure fulvis, alis anticis maculis duabus strigaque exteriore subarcuata albido-testaceis, posticis cinereis.

Female. Black. Head piceous above, under side and pectus with a whitish stripe on each side. Abdomen beneath and legs dark tawny. Fore wings with two whitish testaceous spots, and with an exterior somewhat paler slightly curved streak which joins the costa and extends nearly to the tip of the wing. Hind wings blackish-grey. Length of the body 3½ lines; of the wings 8 lines.

Subtrib. Serripedes *Amyot et Serv.*

Coh. Tettigonides *Amyot et Serv.*

Gen. Tettigonia *Germar.*

142. Tettigonia farinosa *Fabr.*

143. Tettigonia ferruginea *Fabr.*

144. Lettigonia suavissima *Walk.*

145. Tettigonia elongata, n. s. Fulva subtus testacea, capitis disco fasciisque duabus anticis nec non scuti macula antica margineque postico scutellique disco nigris, abdomine nigro, margine fasciisque subtus rufis, pedibus albidis, tibiis tarsisque apice nigris, alis anticis ferrugineis basi fulvo nigro glaucoque maculatis apice posticisque nigricantibus.

Tawny, testaceous beneath. Disk of the head and two bands beneath, a spot in front of the scutum and its hind border, and the disk of the scutellum black. Abdomen black; under side with red bands and a red border. Legs whitish; tips of the tibiæ and of the tarsi black. Fore wings ferruginous, blackish towards the tips, with three spots at the base; 1st spot tawny, 2nd black, 3rd glaucous. Hind wings blackish. Length of the body 6 lines; of the wings 14 lines.

146. Tettigonia lineolata, n. s. Glauco-nigra, capite subtus fasciis duabus flavis, pectoris abdominisque lateribus flavis, ventre subtus fascia postica flava apice albo, pedibus piceis, anticis flavo variis, alis posticis basi cinereis.

Black, with a glaucous tinge. Head beneath with two yellow bands. Pectus and abdomen yellow along each side; the latter with a yellow band near the tip, which is white. Legs piceous; fore legs marked with yellow. Hind wings cinereous hyaline towards the base. Length of the body 6 lines; of the wings 14 lines.

147. Tettigonia angularis, n. s. Nigra albo tomentosa subtus picea, thorace cupreo, vittis obscurioribus guttisque albis, margine antico nigro, alis anticis cupreo-rufis apice cinereis, posticis nigro-cinereis.

Black, with whitish tomentum, piceous beneath. Thorax cupreous, with darker stripes and with white dots, black along the fore border. Fore wings cupreous red, grey towards the tips, with a dotted pale lilac band at the base. Hind wings blackish-grey. Length of the body 5 lines; of the wings 10 lines.

148. TETTIGONIA INVADENS, n. s., fœm. Ochracea, tibiis anticis intus nigro lineatis, alis anticis apice posticisque cupreo-cinereis.

Female. Ochraceous. Fore tibiæ with a black line on the inner side. Fore wings at the tips and hind wings cupreous-cinereous. Length of the body 4 lines; of the wings 10 lines.

149. TETTIGONIA SCITIPENNIS, n. s., mas. Læte flava, subtus nigra, abdomine nigro apice albido, pedibus flavis, alis anticis maculis quatuor fasciaque exteriore nigris, apice cinereis, posticis nigro-cupreis apice cinereis.

Male. Brigth yellow, black beneath. Abdomen black, whitish at the tip. Legs yellow. Fore wings with four black spots and with an exterior black band, grey at the tips. Hind wings blackish-cupreous, with gry tips. Length of the body 3½ lines; of the wing 8 lines.

150. TETTIGONIA LEPIDIPENNIS, mas. Flava, thorace ochraceo-vittato, abdomine pedibusque albidiis, alis anticis æneo-testaceis subhyalinis, maculis quinque elongatis ochraceis, posticis albo-hyalinis.

Male. Yellow. Thorax with an ochraceous stripe. Abdomen and legs whitish. Fore wings æneous testaceous, subhyaline, with five elongated irregular ochraceous spots the subapical one indistinct. Hind wings white, hyaline. Length of the body 4 lines; of the wings 10 lines.

151. TETTIGONIA EBURNEA, n. s., mas et fœm. Albida, capite conico, alis lacteo-albis.

Male and *Female.* Whitish. Vertex of the head conical. Wings milk-white. Length of the body 2¾ lines; of the wings 7 lines.

152. TETTIGONIA SIGNIFERA, n. s. Aeneo-cinerea, capitis maculis quatuor, thoracis vittis duabus alisque anticis vitta interrupta rufis, alis posticis cinereis.

Aeneous-cinereous. Head conical, with four red stripes. Thorax with two red stripes and a red dot on the hind border between them. Fore wings with a red stripe composed of five streaks. Hind wings greyish-hyaline. Length of the body 3½ lines; of the wings 7 lines.

153. TETTIGONIA POLITA, n. s. Ochracea subtus albido-flava, capite guttis septem thoraceque duabus atris, alis anticis nigris costa testacea margine interiore ochraceo, posticis nigricantibus.

Ochraceous, whitish-yellow beneath. Head with seven black dots, three in front and four behind. Thorax with two black dots. Fore wings black; costa testaceous; interior border ochraceous. Hind wings blackish. Length of the body 2½ lines; of the wings 5 lines.

154. Tettigonia glabra, n. s. Testaceo, capite guttis duabus lateralibus nigris, thorace fulvo, abdomine nigro, alis anticis cupreis, guttis duabus marginalibus testaceis posticis nigro-cinereis.

Testaceous. Head with a minute black dot on each side near the eye. Thorax tawny. Abdomen black. Fore wings cupreous, shining, with two elongated testaceous dots; one on the costa, opposite to the other which is on the interior border. Hind wings blackish-grey. Length of the body $2\frac{3}{4}$ lines; of the wings 6 lines.

155. Tettigonia inclinans, n. s. Cuprea, capite pedibusque testaceis, capite subtus vittis duabus rufis, abdomine nigro, alis posticis nigricantibus.

Cupreous. Head testaceous; front with two red stripes. Abdomen black. Legs testaceous. Hind wings blackish. Length of the body $2\frac{3}{4}$ lines; of the wings 6 lines.

156. Tettigonia difficilis, n. s. Nigro-ænea subtus testacea, capitis fascia interrupta thoracis vittis duabus angulatis scutellique guttis ochraceis, pedibus testaceis, alis cinereo-hyalinis, anticis nigricante guttatis.

Blackish-æneous, testaceous beneath. Head with an interrupted ochraceous band. Scutum with an angular ochraceous stipe on each side; scutellum with ochraceous dots. Legs testaceous. Wings greyish-hyaline; fore wings with a blackish dot on each areolet. Length of the body 3 lines; of the wings 6 lines.

Coh. Scarides *Amyot et Serv.*

Gen. Ledra *Fabr.*

157. Ledra tuberculifrons, n. s., fœm. Ferruginosa, capite lato tuberculato, scuto quadricarinato, alis cinereo-subhyalinis, anticis ferrugineo variis tuberculis duobus nigris, areolis plurimis.

Female. Ferruginous, paler beneath. Head short-conical, tuberculated, slightly keeled, much broader than long, with a short oblique ridge on each side behind. Scutum transverse subquadrate, with four keels. Wings cinereous-hyaline; fore wings varied with ferruginous, slightly tuberculated at the base, and with two more distinct black tubercles in the disk; areolets inregular and very numerous. Length of the body 6 lines; of the wings 10 lines.

158. Ledra dilatifrons, n. s., fœm. Obscure ferruginea confertissime punctata subtus nigra, capite latissimo subtus antice testaceo, facie flava, scuto quadrirugoso, femoribus apice tibiisque albidis, alis posticis cinereis.

Female. Dark ferruginous, very thickly punctured, black beneath. Head and thorax wih a slight middle keel. Head a little broader than the thorax, twice broader than long, very obtusely angular in front; disk on each side with an impression containing a black forked line; under side testaceous along the fore border; face yellow. Scutum more than twice broader than long,

a little broader in front, with four broad ridges. Legs black; femora towards the tips, tibiæ and posterior tarsi whitish. Fore wings with ridged veins. Hind wings cinereous. Length of the body 5 lines; of the wings 8 lines.

159. LEDRA TENUIFRONS, n. s., mas. Cervina albido varia subtus albido-testacea, capite transverso brevi-conico, angulis tribus anticis perobtusis, scuto antice convexo maculis duabus lateribus fuscis, scutello maculis duabus fuscis nitidis, abdomine supra pallide luteo, alis hyalinis, anticis cervino-venosis basi cervinis punctulatis, posticis nigro-venosis.

Male. Fawn-colour, whitish testaceous beneath. Head and thorax partly whitish. Head very thin, with a sligth keel, nearly twice broader than long, with three very obtuse angles in front. Scutem convex and with a brown spot on each side in front; scutellum convex and with a brown spot on each side in front; scutellum with a brown shining spot on each side. Abdomen pale luteous above. Legs whitish. Fore wings hyaline, with fawn-coloured veins, fawn-coloured and punctured at the base. Hind wings with black veins. Length of the body 4½ lines; of the wings 7 lines.

160. LEDRA LONGIFRONS, n. s., fœm. Ferruginea subtus sordide albido-testacea, capite thorace alisque anticis apud costam testaceo guttatis, capite longi-conico, scuto antice convexo, abdomine longo, suturis chalybeo-albidis nitentibus, alis anticis vitta discali apicibusque subhyalinis, posticis hyalinis nigro-venosis.

Female. Ferruginous, dingy whitish testaceous beneath. Head, thorax and fore wings along two-thirds of the costa with testaceous dots. Head elongate-conical, rather broader than long, with an almost obsolete keel. Scutum convex in front. Sutures of the abdomen chalybeous-white, shining; tip testaceous. Legs whitish. Fore wings with a discal stripe and with the apical third part nearly hyaline. Hind wings hyaline, with black veins. Length of the body 5 lines; of the wings 8 lines.

161. LEDRA CONICIFRONS, n. s. Pallide fulva subtus sordide albido-testacea, capite thorace alisque anticis confertisisme punctulatis, capite conico, scuto antice convexo, pedibus albidis, alis anticis testaceis, apicibus posticisque hyalinis.

Pale tawny, dingy whitish testaceous beneath. Head, thorax and fore wings along two-thirds of the length very thickly and minutely punctured. Head and scutum with an indistinct keel; head conical, a little shorter than that of the preceding species; scutum convex in front. Legs whitish. Fore wings testaceous, hyaline towards the tips; veins testaceous. Hind wings hyaline, with black veins. Length of the body 4½ lines; of the wings 8 lines.

162. LEDRA PLANIFRONS, n. s., mas. Testaceo-viridis subobsolete punctulata subtus viridi-alba, capite scutoque ferrugineo marginatis, illo brevi, hujus lateribus angulatis, abdomine pallide rufo, pedibus albidis, alis posticis albido-hyalinis venis albis.

Male. Testaceous-green, very minutely punctured, greenish-white beneath. Head and scutum with a ferruginous border. Head rounded in front, full thrice broader than long, indistictly keeled. Scutum hardly convex in front, slightly concave behind, with a distinct angle on each side. Abdomen pale red. Legs whitish. Fore wings more green than the thorax. Hind wings whitish- hyaline, with white veins. Length of the body 4½ lines; of the wings 8 lines.

163. LEDRA ARCUATIFRONS, n. s. Pallide viridis sabobsolete punctulata subtus albida, capite conico, scuto antice non convexo postice vix concavo, pedibus albidis, alis posticis albo-hyalinis venis albis.

Pale green, whitish beneath. Head and scutum with an almost obsolete furrow. Head conical, very much broader than long. Scutem not convex in front, very slightly concave behind. Legs whitish. Fore wings greyish towards the tips; hind wings whitish-hyaline, with white veins. Length of the body 4 lines; of the wings 7½ lines.

164. LEDRA RANIFRONS, n. s., mas. Ferruginea, capite subtus abdomineque rufis, thorace fascia postica viridi piceo marginata, pectore pedibusque testaceis, alis anticis fulvis, margine postico viridi striga exteriore fusca, posticis cinereis.

Male. Ferruginous. Head short-conical, much more than twice broader than long, red beneath. Scutum hardly convex in front, green along the hind border, and with an intermediate transverse piceous line. Pectus and legs testaceous. Abdomen red. Fore wings tawny, green along the hind border, and with a brown streak towards the tip which is paler. Hind wings cinereous, with black veins. Length of the bodys 3 lines; of the wings 6 lines.

LEDRA OPTUSIFRONS, n. s., fœm. Viridis lata subtus testacea, capite brevi subtus ferrugineo, scutello fusco, alis anticis linea basali aream pallidam includente fasciaque subapicali fuscis, posticis hyalinis nigro-venosis.

Female. Green, broad, testaceous beneath. Head much more than twice broader than long, rounded in front, ferruginous beneath. Scutem hardly convex in front and as little concave behind; scutellum brown. Fore wings with a brown basal line including a pale space along the hind border, and with a brown subapical band. Hind wings hyaline, with black veins. Length of the body 2½ lines; of the wings 5 lines.

166. LEDRA TRUNCATIFRONS, n. s., mas. Picea lata punctulata subtus nigra, capite perbrevi, abdomine basi pedibusque testaceis, alis anticis apice pallidioribus, posticis cinereis nigro-venosis.

Male. Piceous, broad, black beneath. Head, thorax and fore wings very minutely punctured. Head about four times broader than long. Scutum short. Abdomen at the base and legs testaceous. Fore wings paler at the tips. Hind

wings greyish-hyaline, with black veins. Length of the body 1½ line; of the wings 3 lines.

Gen. Epiclines *Amyot et Serv.*

167. Epiclines obliqua, n. s. Viridis subtus testacea, capite conico, scuto fasciis duabus anticis rufis postice fusco, scutello et alarum anticarum margine postico basi vittaque discali obliqua luteis, alis posticis cinereo-hyalinis nigro-venosis.

Green, testaceous beneath. Head conical, indistinctly keeled, nearly twice broader than long. Scutum obtusely angular on each side, with two red bands in front, brown along the hind border. Scutellum luteous. Fore wings luteous along the hind border towards the base, and with an oblique luteous band which extends from the base of the costa to nearly two-thirds of the length of the hind border. Hind wings cinereous-hyaline, with black veins. Length of the body 7 lines; of the wings 14 lines.

Gen. Isaca, n. g.

Corpus breve. *Caput* transversum, convexum; frons transversa; facies transversa, trigona. *Antennae* brevissimæ; arista gracillima, corporis dimidio longior. *Pedes* antiores breves; postici longi, tibiis spinosissimis. *Alae* sat angustæ, venis paucis.

Body short. Head transverse, convex; vertex short; front and face transverse, the latter triangular. Antennæ very short; arista very slender, more than half the length of the body. Anterior legs short; hind legs long; their tibiæ very spinose. Wings rather narrow, with few veins.

168. Isaca bipars, n. s. Nigra nitens glabra, facie pectore abdomine pedibusque albidis, alis hyalinis, anticis striga lata basali fasciaque latissima exteriore nigro-fuscis, posticis disco nigro-fusco.

Black, shining, smooth. Face, pectus, abdomen and legs whitish. Wings hyaline. Fore wings with a broad blackish-brown basal streak, and with a very broad exterior blackish-brown band. Hind wings with a blackish-brown disk. Length of the body 1½ line; of the wings 4 lines.

Coh. Iassides *Amyot et Serv.*

Gen. Acocephalus *Germar.*

169. Acocephalus olivaceus *Walk.*

170. Acocephalus stramineus *Walk. Cat. Homopt.* pt. 3. 847. 2.
Inhabits also Java.

171. Acocephalus discigutta, n. s., mas. Testacea brevis, abdominis dorso nigro, alis anticis albis fusco reticulatis, macula discali nigra, plaga postica testacea, posticis hyalinis albo-venosis.

Male. Testaceous, short. Abdomen black above. Fore wings white, with brown transverse marks which are most frequent at the tips; a black discal spot and a posterior testaceous patch. Hind wings quite hyaline, with white veins. Length of the body 1½ line; of the wings 3 lines.

Gen. Coelidia *Germar.*

172. Coelidia dirigens, n. s., fœm. Fusca subtus albo, vertice albo antice nigro, capite subtus fasciis ferrugineis, scuto albo consperso, abdomine nigro-vario, tibiis tarsisque apice albis, alis anticis maculis nigris albisque, venis albo punctatis.

Female. Brown, white beneath. Vertex white, black along the fore border; front with three ferruginous bands. Scutum sprinkled with white. Abdomen varied with black. Tibiæ and tarsi with black tips. Fore wings slightly mottled, with black costal spots, and with white hyaline discal spots; veins with white dots. Length of the body 3½ lines; of the wings 7 lines.

173. Coelidia pardalis, n. s. Fulva subtus testacea, fronte facieque vittis duabus rufis, alis anticis fuscis maculis variis luridis, posticis cinereis.

Tawny, testaceous beneath. Front and face with two red stripes. Fore wings brown, with lurid spots of various size and shape. Hind wings grey. Length of the body 3 lines; of the wings 6 lines.

174. Coelidia albisigna, n. s. Nigra, capite albido, facie nigra, abdominis segmentis albido marginatis, tibiis anterioribus albidis, alis anticis nigro-fuscis, guttis plurimis luridis maculis quatuor marginalibus albis, posticis cinereis.

Black. Head whitish; face black. Segments of the abdomen with whitish borders. Tarsi whitish, with black tips; anterior tarsi whitish; hind tibiæ partly whitish. Fore wings with several lurid dots, with two irregular white spots on the costa, and with two more on the interior border. Hind wings grey. Length of the body 2½ lines; of the wings 5 lines.

175. Coelidia cupraria, n. s., fœm. Testacea, capite subtus fulvo bivittato, pectore plagis quatuor nigris, alis anticis nigro-cupreis costa testacea posticis nigro-cinereis.

Female. Testaceous. Front and face with two tawny stripes. Pectus black; segments with testaceous borders. Legs tawny. Fore wings blackish-cupreous; costa testaceous. Hind wings blackish grey. Length of the body 4 lines; of the wings 8 lines.

Gen. Bythoscopus *Germar.*

Group. 1. *Arista brevis.* *Arista short.*

176. Bythoscopus ferrugineus *Walk. Cat. Homopt.* pt. 3 865. 31.
Inhabits also Java.

177. Bythoscopus testaceus, n. s., mas. Luteo-testaceus nitens subtus pallide testaceus, capite brevi, thorace subpunctulato, abdominis segmentis rufo marginatis apice rufo, alis anticis apice cinereo-hyalinis, posticis nigro-cupreis.

Male. Luteous-testaceous, shining, pale testaceous beneath. Head very little longer in the middle than on each side. Thorax very minutely punctured. Abdominal segments with red borders; tip red. Fore wings greyish-hyaline towards the tips. Hind wings blackish-cupreous. Length of the body 4 lines; of the wings 8 lines.

178. Bythoscopus metallicus, n. s., fœm. Cupreus subtus ferrugineus, capite fulvo brevissimo latis imo, vertice scutoque antice testaceis, illius margine antico nigro, alis anticis fascia maculaque exteriore discali albidohyalinis, posticis nigro-cinereis.

Female. Cupreous; ferruginous beneath. Head tawny, very short and broad; vertex with a black line along the fore border which is testaceous. Scutum testaceous in front. Fore wings with a whitish-hyaline band, and with an exterior discal spot of the same hue. Hind wings blackish-grey. Length of the body 4½ lines; of the wings 9 lines.

179. Bythoscopus lateralis, n. s. Cupreus subtus fulvus, capite brevi-conico linea antica transversa nigra, alis anticis apices versus cinereo-notatis, strigis duabus costalibus hyalinis, posticis nigro-cinereis.

Cupreous, tawny beneath. Head short-conical, rather longer than in most species of the genus; vertex with a transverse black line in front. Fore wings towards the tips with some cinereous marks and with two more distinct hyaline costal streaks. Hind wings blackish grey. Length of the body 2 lines; of the wings 4 lines.

Bythoscopus cephalotes, n. s. Pallide flavus, capitis disco testaceo, punctis duobus anticis nigris, strigis duabus subtus facieque nigris, abdomine testaceo, alis anticis fulvis, margine postico basi pallide flavo, posticis cinereo-hyalinis.

Pale yellow. Head testaceous in the disk above, with two minute black dots in front, and with two black streaks towards the face, which is also black. Abdomen testaceous. Fore wings tawny, pale yellow at the base of the hind border. Hind wings greyish-hyaline. Length of the body 1¼ line; of the wings 3 lines.

Group 2. *Arista perlonga. Arista very long.*

181. Bythoscopus biarcuatus, n. s., fœm. Albido-testaceus, vertice scutoque linea transversa arcuata rufa, alis anticis macualis duabus costalibus exterioribus apiceque fuscis, posticis subhyaliuis pallido-venosis.

Female. Whitish-testaceous. Head arched, about four times broader than long, a little more convex in front than concave behind. Vertex and scutum each with a transverse red arched line. Arista about three-fourths of the length of the body. Fore wings with brown tips, and with two exterior brown costal spots. Hind wings nearly hyaline, with brown tips. Length of the body $2\frac{1}{2}$ lines; of the wings $5\frac{1}{2}$ lines.

182. Bythoscopus laetisigna, n. s., mas. et fæm. Cinereo-cupreus subtus cinereus, capitis linea antica thoracis fascia antica interrupta arcuata maculisque posticis ochraceis, tibiis anticis ochraceis, alis cupreo-hyalinis, anticis costa ochracea maculis duabus exterioribus costalibus apiceque nigro-fuscis.

Male and *Female.* Cupreous, with a cinereous tinge; cinereous beneath. Head with an ochraceous line in front of the vertex. Arista about half the length of the body. Thorax with an arched interrupted ochraceous band and some hinder ochraceous spots. Fore tibiæ and tips of the fore femora ochraceous. Wings cupreous-hyaline. Fore wings with the costa and the interior border ochraceous, with two exterior blackish-brown costal lines, with blackish-brown tips, and with a blackish-brown dot by the interior border. Length of the body 3 lines; of the wings 7 lines.

183. Bythoscopus nigrilinea, n. s. Aeneo-fulvus, capite lineis duabus transversis nigris, alis anticis æneo-luridis, guttis tribus apud marginem posticum nigris.

Aeneous-tawny. Head with two black transverse lines. Arista a little more than half the length of the body. Wings lurid, with an æneous tinge; interior border of the fore wings with three black dots. Length of the body $2\frac{1}{2}$ lines; of the wings 6 lines.

184. Bythoscopus ignicans, n. s. Ochraceous subtus testaceus, scutello albo, alis anticis guttis discalibus maculisque marginalibus albis, maculis apicalibus fuscis, posticis cinereis.

Ochraceous, testaceous beneath. Arista longer than the body. Scutellum white. Legs testaceous. Fore wings with white brown-bordered discal dots, and with some white spots or the costa and on the interior border; disk of the exterior areolets brown. Hind wings grey. Length of the body $1\frac{3}{4}$ line; of the wings 4 lines.

BESCHRIJVING VAN EENE REIS

NAAR

DE ZUIDWEST- EN NOORDOOSTKUST

VAN

NIEUW-GUINEA,

DOOR

H. VON ROSENBERG.

Als blijk van bijzondere hoogachting opgedragen aan Dr. F. JUNGHUHN.

1ste GEDEELTE.

Reis naar de Zuidwestkust en verblijf aldaar.

Van gouvernementswege toegevoegd geworden zijnde, aan eene in het laatst van 1857 benoemde kommissie voor een onderzoek op Nieuw-Guinea, vertrok ik in January 1858 van Batavia, mijne toenmalige standplaats, naar Amboina, alwaar Z. M. stoomschip Etna gestationneerd lag, welk vaartuig voor de zending was beschikbaar gesteld geworden. Later werd een tweede vaartuig ingehuurd, de partikuliere bark Atuat-ul-bari, op welken bodem ik mij op den 15den Maart embarkeerde, met den kapitein F. Beckman, een der

leden van de kommissie en den luitenant Tissot van Patot, kommandant van het detachement geëmbarkeerde troepen.

Den 20n Maart, met het krieken van den dag, bevonden wij ons vlak onder kaap Van den Bosch (tandjong Katimoen) aan de westkust van Nieuw-Guinea, passeerden vervolgens straat Nautilus, tusschen Poeloe-Adi en de vaste kust en kwamen in den namiddag ten anker aan de noordkust van laatstgenoemd eiland, circa een mijl uit den wal.

In den vooravond van den 22sten liet de Etna naast de Atuat-ul-bari het anker vallen. De Etna was drie dagen later dan wij van Amboina vertrokken.

's Anderen daags bezocht ik het armoedige aan het strand liggende dorpje Adi. De weinige bewoners, uit een mengelmoes bestaande van afstammelingen van Ceramers, Tidorezen en Papoea's, waren bij onze komst naar het bosch gevlugt, doch kwamen spoedig naar hunne haardsteden terug, toen ze zich van onze goede bedoelingen overtuigd hadden. Zij ontvingen mij vrij onverschillig. Het geheele dorp bestaat uit een zestal morsige van bamboe en palmbladen zamengestelde en ordeloos langs het strand gebouwde hutten.

Mannen en vrouwen leven voornamelijk van de vischvangst en het kweeken van weinige aardvruchten, op kleine, ruw gezuiverde plekken boschgrond, die echter naauwelijks met den naam van tuin kunnen worden bestempeld. Hunne wapens bestaan uit messen, boog en pijlen; de beide laatstgenoemde ruilen zij van de tegen overliggende vaste kust in.

Het eiland zelf is circa 25 palen lang en 5 palen breed bestaat uit opgeheven terrein, wat uit de koraalstukken blijkt, welke men tot op de kruinen der weinige heuvels vindt, die, nog geen 100 voet hoogte bereikende, vooral aan de noordkust van het eiland oprijzen. Vlak achter het dorp verheft zich de grond tot een plateau,

hetwelk hoogstwaarschijnlijk de geheele breedte en een groot gedeelte der lengte des eilands zal beslaan. Zoet water is schaarsch. Weinige, naauwelijks noemenswaardige, beekjes ontlasten hun half brak water in zee. Middelmatig hoog boomgewas, waaronder enkele hoogstammige boomen (vooral kalossale artocarpen) overdekt geheel Adis. Vruchtboomen vond ik geene andere dan kalappa (Cocos nucifera), pisang (Musa paradisiaca), papaja (Carica papaya) en eene limoensoort (Citrus) met zeer langwerpige vruchten. De tuin- en aardvruchten, die als handelsvoorwerpen aan boord worden gebragt, bestonden in kladi (Colocasia), terong (Solanum), obis (Convolvulus), lombok (Capsicum) en watermeloenen (Citrullus). De fauna is, niettegenstaande de nabijheid der vaste kust, tamelijk arm. Ik ontmoette geen enkel zoogdier op mijn exkursie, maar wel eenige vogels (Psittacus galeritus, Psittacus lori, Corvus orru, Columba perspicillata en Megapodius rubripes), van welken laatsten vogel de eijeren in menigte ons te koop werden aangeboden. De zee moet zeer vischrijk wezen, tusschen het strand en het koraalrif, dat Poeloe Adi voor meer dan twee derden insluit. Tusschen Adi en de vaste kust, liggen de kleine, onbewoonde eilanden Oerobi, Oenaga, Moestika, Kalimala en Karawatoe; zij zijn van hoegenaamd geen beteekenis.

In de kampong een' bekwamen loods geëngageerd hebbende voor den verderen overtogt, verlieten wij in den ochtend van den 25sten de reede, door het stoomschip gesleept, noordwaarts naar de vaste kust koers nemende, en ankerden 's middags op circa drie mijlen uit den wal, terwijl de Etna, na een oppervlakkig onderzoek van het hier bijzonder ondiepe vaarwater, verder noord opstoomde en vlak voor de monding der Karoefa-rivier het anker liet vallen. In den morgenstond van den daaropvolgenden dag, kwamen wij daar ter plaatse insgelijks ten anker.

Het voor ons liggende gedeelte van Nieuw-Guinea vertoonde zich als geheel vlak land. Alleen in het noordoosten rijst uit het binnenland eene bergketen op tot circa 2000 voeten hoogte, welke tot aan kaap Van den Bosch zich uitstrekt, aldaar een tamelijk hoog en veelal steil kustland vormende.

In noordwestelijke strekking verheft zich binnenlands eene tweede bergketen, welker scherp gehakkelde kruin, duidelijk kalkformatie te kennen geeft. Nog dieper landwaarts in vertoont zich, in eene insnijding dezer keten, een schijnbaar geisoleerde, spits toeloopende bergtop, mogelijk een oude eruptie-kegel. Een uitgestrekt donkergroen woud overtrekt heinde en verre het land; ginds en daar blinken glinsterend witte kalkrotsen (dolomiet) uit het sombere groen.

Den dag van den 28sten Maart werd besteed, tot het doen eener onderzoeking van de rivier.

Wij roeiden haar met twee sloepen op, vergezeld van een gewapend detachement; hielden middagrust in de kleine, door de gevlugte bewoners verlaten kampong Kom-kom en bereikten laat in den avond een punt, van waar uit het niet mogelijk was verder op te roeijen. Dien ten gevolge overnachtten wij in de sloepen en namen 's anderen daags de terugreis naar boord aan.

De rivier heeft haren oorprong in de voornoemde, bij kaap Van den Bosch het strand bereikende, bergketen, loopt in zuidoostelijke strekking door hoog, meest alluviaal land en ontlast zich in zee met vijf mondingen, die echter, met uitzondering der hoofduitwatering, niet noemenswaardig zijn.

De rivier zelve neemt slechts enkele zijtakken op van weinig beteekenis en heeft, wegens de onmerkbare helling van het terrein, maar weinig stroom. De hoofdtak heeft bij de monding eene breedte van on geveer 450 nederl. el, bij het aan den regteroever liggende dorpje Kom-kom omtrent

vier uren oproeijens van de monding verwijderd, eene breedte van 300 nederl. el en op het punt, waar wij genoodzaakt werden terug te keeren, eene breedte van 15 el. Eene zandsteenlaag, welker scherpe punten bij laag water geheel droog vielen, vormde daar ter plaatse eene afsluiting. Het water heeft eene vuilgele kleur, is tot op een' afstand van zes à zeven uren opvarens brak en de vloed laat zich nog aan het uiterste door ons bereikte punt bespeuren. De diepte, vooral benedenwaarts, was nog al aanmerkelijk en het oproeijen vindt nergens belemmering door omver gevallene of afdrijvende boomstammen. Voor de hoofduitwatering ligt een zandbank, waarop steeds branding staat, waardoor het inloopen met schepen onmogelijk en het inroeijen met sloepen gevaarlijk wordt. De oevers zijn voor nagenoeg drie vierde gedeelten harer lengte hier laag en moerassig; ginds en daar rijzen ze op enkele punten omhoog tot heuvels, van twintig tot vijftig voeten hoogte, en vormen aan den bovenloop nu en dan steil afgestorte wanden van 100 voeten hoogte. Ze bestaan gedeeltelijk uit vette, zwartachtige aarde, gedeeltelijk uit zand en klei.

Een middelmatig hoog bosch bedekt beide, meest onder water staande, oevers. Het is zamengesteld uit Heritiëriën, Sonneratiën, Bruguiëriën en Xylocarpen en op de drooge plaatsen uit Mimosen, Euphorbiaceën, enkele palm- en Ficus-soorten, meest allen weelderig begroeid met een tal van parasiten. Langs het drooge zandstrand groeijen veelvuldig knodsboomen (Casuarina) en eene Sophora.

Een groote verscheidenheid van diersoorten uit de verschillende klassen bewoont dit eenzame woud. Vooral rijk vertegenwoordigd zijn vogels en vlinders; Psittaciden (Psittacus goliath, galeritus, tricolor, grandis, capistratus) en duiven (Columba coronata, Pinon, perspicillata, luctuosa) vlogen in menigte rond en een enkele Paradisea papuana liet zich

nu en dan zien. Prachtig gekleurde Lepidopteren zwierden door het woud heen, vooral de schitterende Ornithoptera Poseidon en Ulysses, die daar alles behalve zeldzaam waren.

Zoo als dit op vele plaatsen langs de westkust van Nieuw-Guinea het geval is, heeft de landstreek, die de Karoefarivier doorstroomt, verschillende benamingen; dan eens heet ze naar de rivier Karoefa, dan eens Tangeri en eindelijk ook Sibekor. Zij is weinig bewoond en het strand wordt door binnen 's lands wonende Papoes alleen bezocht, wanneer ceramsche handelspraauwen bij Poeloe Adi ten anker liggen. De inboorlingen zakken in dit geval de rivier af met een hoeveelheid van massooi (zekere, bij den javaan gretig gewilde soort van boomschors) en wilde muskaatnoten, die ze, door tusschenkomst der Adiërs, verruilen tegen katoen, boslemmermessen, koralen en tabak.

Het ellendige dorpje Kom-kom, bestaat uit een zestal, los uit boomschors opgebouwde hutten en strekt maar tot tijdelijk verblijf. Boom- en struikgewas was tot op een dertig tal ellen afstands van den oever afgekapt en, zonder den grond verder te zuiveren, had men ginds en daar papaja (Carica), kladi (Colocasia) en obie geplant.

De bevolking was, zooals reeds is aangemerkt, gevlugt en de hutten stonden ledig. In de grootste daarvan vonden wij een zakje met wilde, noten en naast den ingang was een staak geplant, waaraan een krans hing van uitgeblazen krokodilleneijeren.

s' Morgens den dertigsten Maart, zetten wij, onder geleide van het stoomschip, de reis verder door, noordoostelijk opkoersende en ankerden 's avonds in de bogt van Kaimani, op een' halven mijl afstands uit den wal, tegenover een paar kleine, op het strand staande hutten, waarin de bewoners onbevreesd en rustig verbleven. In den ochtenstond

van den 1sten April aan wal stappende, werden wij, zonder teekenen van wantrouwen ontvangen en in de hutten toegelaten, die van een gelijk ruw en eenvoudig maaksel waren als die, welke te wij Karoefa en Adi hebben gezien.

Het strand vervolgens oostwaarts opgaande, langs steile, uit schelpkalk bestaande rotswanden, kwamen wij, ten zuidoosten van de kleine, in de bogt gelegene Tandjong Bosweri, aan eene ondiepe grot, die door de natuur is gevormd en die van uit onze ankerplaats duidelijk kon worden gezien. Wij vonden daarin eene soort van doodkist, met menschenbeenderen gevuld; en buiten de grot, een honderdtal passen verder op een uitspringend gedeelte van den rotsmuur, circa 30 voetten boven den grond, eene tweede, ingelijks met beenderen, gevulde kist, op welker deksel vijf doodshoofden, zonder onderkaaksbeen, waren gelegd.

De bogt van Kaimani wordt aan de westzijde bepaald door Tandjong Smora en aan de oostzijde door Tandjong Bosweri; eerstgenoemd voorgebergte is laag, het laatstgenoemde is een uitspringende hoek van eene steile bergketen, die langs de noorzijde der baai heentrekt, in hare hoogste punten circa 300 voet hoogte heeft en op de meeste plaatsen steil naar het strand afloopt. De hoofdmassa van dit gebergte bestaat uit kalksteen en in de nabijheid van het strand uit schelpkalk. De geheele noordwestzijde der baai is laag, moerassig boschland. Enkele kokosboomen verheffen hunne kruin boven het lagere geboomte en strekken met de twee hutjes van het dorp tot het eenige kenmerk van het aanwezig zijn van menschelijke bewoners in deze onherbergzame streek.

Wat de baai zelve aangaat, men heeft daar goeden ankergrond tot op 1700 ellen uit den wal. Eene breede zandplaat, maar waar een paar voet water staat, trekt langs de geheele west- en noordzijde tot voorbij de kampong

heen, terwijl een ver in zee loopende koraalbank de noord-oostzijde omboordt, verre voorbij Tandjong Bosweri. Tot in de nabijheid der beenderengrot zijn de oevers vlak, echter van hier af niet meer begaanbaar, aangezien het voornoemde gebergte hier het strand bereikt, daar langs heen strijkt en loodregt in zee daalt. Noordwestelijk van het dorpje, op eenige honderden ellen daarvan verwijderd, stort zich een beekje in de baai, een uitmuntend drinkwater opleverende en eene overheerlijke gelegenheid tot het nemen van een verfrisschend bad aanbiedende, twee gerieven, die men, op het door ons onderzochte gedeelte van Nieuw-Guinea, maar zelden vereenigd aantreft.

Wat de fauna aangaat, zoo werd ons als eenig zoogdier een kleine, bruin- en wit-gestreepte Phalangista aan boord gebragt. Van vogels zag ik Psittacus galeritus en capistratus, Falca pondicerianns, Cypselus mystaceus, Edolius carbonarius, Gracula Dumonti, Graucalus papuensis, Muscicapa thelescophthalma, Columba Pinon, Megapodius, Alectelia en langs het strand eenige Charadriïden en Scolopaciden. Insekten waren veel minder in soort en getal voorhanden, dan aan de Karoefa-rivier.

In hoogere mate trekt de vegetatie, door kracht en rijkdom van vormen, het oog van den beschouwer tot zich, al is deze ook geen kruidkundige. Het woud bestaat hier niet, zoo als in de gematigde luchtstreken het geval is, uit enkele boomsoorten, die aan hetzelve een bepaald, typisch karakter verleenen, maar eene massa der meest verschillendste boomsoorten, uit alle mogelijke familiën, staat hier en in alle tropische gewesten bijeengeplaatst. Alleen de kasuarinen geven een verre uit zee reeds merkbaar karakter aan het landschap. Regelmatig naast en achter elkander opschietende en geene andere boomsoorten tusschen zich duldende, groeijen ze in lange reijen langs het strand, als het ware een kolossalen, in den ouden franschen

tuinierstijl geschoren heg vertoonende. De voornaamste plantensoorten, waaruit het bosch is zamengesteld, behooren tot de familie der Mimosen, Eleococarpen, Artocarpen, Sterculiën, Melastomen, Urticeën, Myristiceën, Pandaneën en Aegiceeën. Vooral menigvuldig, aan alle berghellingen, was de schoone Arausiaca excelsa, die zich hier voor het eerst aan mij vertoonde. Op het zandige strand zelf groeijen vooral Convolvulaceën (Convolv. cymosus en peltatus) en vooral het zonderlinge Spinifex squarrosus, welke laatste min of meer gelijkenis heeft met het hoofd eens Papoes.

Het land is ook hier nagenoeg onbewoond. Het aan het strand liggend dorpje dient tot tijdelijk verblijf voor uit het binnenland naar het strand afkomende personen, hetgeen ons daaruit bleek, dat wij iederen dag andere menschen zagen.

De dag van den 2den April werd besteed aan een onderzoek van de Speelmansbaai, oostelijk van Kaimani gelegen, op circa 1 mijl afstands daarvan.

Bij de Ceramsche handelaars heet ze Telok-Bitsjaroe en zij is op de, in 1853 door Melvill van Carnbee uitgegevene, kaart van Nieuw-Guinea verkeerdelijk boven de Kamranbaai, dus westelijk van Kaimani geplaatst. De strekking dezer schoone baai is noordnoordwest. Zij beslaat omtrent 2½ mijlen lengte en heeft twee toegangen, gevormd wordende door het aan hare opening liggende langwerpige eiland Namatotte.

De oostelijke ingang is niets dan een naauwe kronkelende straat, terwijl de westelijke een groot open vlak daarstelt, van niet geheel een mijl breedte. Met uitzondering van zuidelijke, is de baai tegen alle winden beschermd en heeft in haar middengedeelte goeden ankergrond. Het oostwaarts langs de bogt van Kaimani heenstrijkende gebergte scheidt als een smalle landtong de Speelmansbaai van de bogt van Kaimani. Eene andere, iets breedere, strook bergland scheidt haar aan de oostzijde van de bekende Tritons-baai,

aan welker uiteinde het sedert jaren reeds gesloopte Fort du Bus vroeger stond.

Het strand loopt op de meeste plaatsen steil op. Op enkele plekken ontwaart men een smal, vlak strand, hetwelk zijn ontstaan verschuldigd is aan gedurige zandaanspoeling. De circa 5000 voeten hooge berg Ganafa vormt den achtergrond der baai, is echter daarvan gescheiden door eene strandvlakte, hoogst waarschijnlijk alluviaal land. Naar het uiterlijk voorkomen te oordeelen, bestaat de hoofdmassa van dezen bergtop uit zandsteen.

Het eiland Namatotte is niets anders dan een lange bergrug, eene hoogte van circa 1000 voeten bereikende, daalt nagenoeg overal steil in zee af en bestaat, gelijk het omringende gebergte, uit kalkgesteente (dolomiet).

Naar de oostzijde de Speelmans-baai oproeijende, zagen wij aan het strand een woonhuis, veel steviger en ruimer gebouwd dan al de hutten, die wij tot nu toe gezien hadden. Het was blijkbaar voor verscheidene huisgezinnen tot een vast verblijf ingerigt en bestond uit een ruim, aan drie zijden door kamertjes omsloten hoofdvertrek. Vlak ter zijde, onder een dak, bevond zich in eene omheining een versch graf met eene sierlijk besnedene pilaar van vier voeten hoogte versierd. De bewoners waren gevlugt. Eerst scheen het, als of zij rustig onze bezoeken wilden afwachten en nieuwsgierig gluurden ze van achter het huis naar ons. Zoodra wij echter voet aan wal zetteden, liepen zij, alles in den steek latende, het bosch in. Wij vonden in het huis ruw bewerkte kookgereedschappen, werktuigen tot vischvangst en bogen met pijlbundels, alsmede een zwaar stuk ijzer, hoogstwaarschijnlijk afkomstig van een of ander schip. Ook zagen we hier voor het eerst huisdieren, een hond en eenige hoenders en aan een der deuren zat een kastori (Psittacus grandis) op een stokje vastgebonden. Een aanplanting van

junge kalappa (Cocos nucifera) bevond zich achter het huis, en ter zijde daarvan wezen hopen van geopende oesterschelpen de soort van voedsel aan, waarvan de bewoners zich het meest hadden bediend.

Na eenige geschenkgoederen te hebben achtergelaten, werd de terugreis naar de schepen aangenomen.

Van onzen gids vernomen hebbende, dat westelijk van Kaimani een groote inham, de zoogenaamde Arigoeni-baai, zoude liggen, waarin zich een groote, verre uit het binnenland komende rivier zoude uitstorten, welke laatste verscheide dagreizen zoude kunnen worden opgeroeid, werd besloten zulks nader te onderzoeken.

Dientengevolge vertrokken wij 's ochtends van den vijfden April met drie sloepen van boord, passeerden Tandjong-Smora en landden 's middags op een der Sirotta-eilanden, drie kleine hier en daar van een smal strand voorziene zandsteenrotsen. Een kleine handelsschoener lag achter het grootste eiland ten anker en verscheidene papoesche huisgezinnen waren ter zake van ruilhandel van den vasten wal overgekomen. Zij toonden zich volstrekt niet bevreesd en lieten met zich praten. Het middagmaal genuttigd hebbende, zetten wij de reis in noordnoordoostelijke rigting voort, naar den reeds zigtbaren ingang der Arigoeni-baai.

Omstreeks ten vier ure bereikten wij de opening en roeiden een breed kanaal in, van circa een mijl lengte. Wij overnachtten hier, en 's anderen daags verder oproeijende, zagen wij in eens dit kanaal zich tot een uitgestrekt meer verbreeden, waarin aan de noordzijde een tweede kanaal uitliep. Dezelfde merkwaardige formatie vonden wij nog twee keeren en dit gaf ons de overtuiging, dat de gezegde rivier niets anders is dan eene aaneenschakeling van meertjes, door breede kanalen onderling verbonden.

's Avonds van den tweeden dag, na circa zeven duitsche

mijlen oproeijens, bevonden wij ons voor den ingang van een nieuw meertje, doch moesten helaas het verder doordringen staken, wegens gebrek aan levensmiddelen. Wij overnachtten op een klein eiland, in den laatst door ons bereikten inham gelegen, in gezelschap van den radja van Namatotte, die, te Tandjong Smora aan boord genomen, ons tot hier, met een getal van volgelingen, getrouw was bijgebleven. Hij nam echter midden in den nacht en zonder dat wij het minste er van bespeurden, stilletjes met al zijn volk de wijk, om ons onbekend gebleven redenen. Den volgenden dag begaven wij ons op de terugreis, hielden op Sirotta nachtverblijf en kwamen den achtsten April behouden aan boord terug.

De Arigoeni-baai heeft eene strekking van zuid naar noord. Hare regteroever is laag en vlak, met uitzondering aan den ingang van zee uit, waar lage heuvels steil uit het water oprijzen. Langs het grootste gedeelte van den linkeroever echter strijkt eene circa 1000 voet hooge bergketen, die zich aan den reeds vroeger genoemden Gansfo aansluit en vervolgens in noordoostelijke strekking binnenslands verloopt.

Prachtig is het gezigt op die keten in het tweede kanaal, dat in eene regte lijn, gelijk eene kunstwaterleiding, loopende, door haar als door een' kolossalen muur wordt begrensd.

Ook hier bestaat het gebergte uit kalk, waardoor hier en daar zandsteen is heengebroken. Berg en vlakte zijn met boomgewas begroeid, dat achter aan de berghellingen iets schraal is uitgevallen. Eene menigte vogelstemmen, vooral die van Buceros ruficollis en van verscheidene Psittaciden, verlevendigden de anders doodsche, door menschelijke schepsels zelden betredene landstreek. Deze laatste werd door de inboorlingen Lorissa genoemd en de aaneenschakeling van baaijen moet zich zooverre binnenslands uitstrekken, dat een niet te breede strook land overblijft, de afscheiding vormende

tusschen den laatsten inham en een der zijtakken van den grooten golf van Mac-Cluër. Tot aan het verste door ons bereikte punt bespeurden wij eb en vloed en was dien ten gevolge het bruingele water brak. Schepen van middelmatigen diepgang kunnen zonder hinder opzeilen. Een tal van eilandjes ligt in de kanalen en meertjes verspreid, die, in verband met de weelderige vegetatie, nu en dan fraaije gezigten opleveren. De stroom is middelmatig sterk en bij sterken wind staat een vrij zware, kort gebroken golfslag.

De landstreek is even dun bevolkt, als alle de vroeger door ons bezochte distrikten. Op het eilandje, waar wij overnachtten, stond een vijftal hutten, welker bewoners zich, voor een gedeelte, in het nabij liggende bosch hadden verscholen. Een ander gedeelte was wel is waar gebleven, doch vlugtte insgelijks met den radja van Namatotte, toen deze ons in het holste van den nacht in den steek liet.

De handel is van weinig beteekenis en beperkt zich ook hier tot wilde noten (van Myristica dactyloides) en massooischors (een Laurus).

De Arigoenibaai ligt zuidelijk van de groote Kamranbaai en is in geheel niet vermeld op de voornoemde kaart van Melvill van Carnbee, waarop over het algemeen de strekking en gedaante der kust, van af Kaap van den Bosch tot aan Tandjong-Boeroe, geheel foutief is opgeteekend, natuurlijk wegens gebrek aan zuivere bronnen. Voor den ingang der Kamran-baai liggen verscheidene kleine eilanden, alle van weinig beteekenis. Madoeis-besaar, Madoeis-ketjil en Domal zijn nog de belangrijkste.

Na onze terugkomst van boord, werden de noodige voorbereidselen gemaakt tot het voortzetten der reis verder oostwaarts, naar Lakahia en Tandjong- Boeroe en gingen wij, door het stoomschip gesleept, op den twaalfden April onder zeil, zuidoostelijk koers nemende.

Wij bevonden ons 's middags tegenover den ingang der Tritonsbaai en wierpen 's avonds het anker uit aan de westzijde van het kleine eiland Lakahia, een halve mijl uit den wal.

Dit eiland is nagenoeg vijftien geographische mijlen van Kaimani verwijderd. Ten hoogste schilderachtig vertoonde zich gedurende het geheele trajekt van dezen dag de vaste, menigvuldig ingesneden, kust, met de daarvoor liggende, door de Iris-straat daarvan afgescheidene eilanden, waarvan het reeds voren genoemde Namatotte, Saghil, Semee, Aidoema, Dramaai en Kajoe-merah de voornaamste zijn.

Bergen- en heuvel-reeksen van achthonderd tot twee duizend en meer voeten hoogte, hier aaneengeschakeld, ginds door scherpe insnijdingen gescheiden, nu eens spits toeloopende en gehakkelde kruinen, dan weder en dit voor een groot gedeelte tafelvormige toppen vertoonende. Tot Aidoema bestaat het kustgebergte, zoomede de meer binnenslands liggende, in oostelijke strekking loopende bergketen, uit kalk, welke formatie vooral aan den zuidkant van Aidoema scherp in het oog valt door de kale, omtrent honderd voeten hooge loodregt in zee stortende rotswanden. Van hier af verdringt roode zandsteen den kalk en vormt nu als het ware de hoofdmassa van het strandgebergte. De bergachtige eilanden, die wij hier voren opgenoemd hebben, hebben alle een' schralen plantengroei. De schoone Arausiaca excelsa tiert daarop in groote hoeveelheid en schenkt daardoor aan het landschap een bijzonder eigenaardig karakter.

Van de reede van Lakahia uit gezien, trekt het strandgebergte in noordwestelijke riging landwaarts en zal eene gemiddelde hoogte bereiken van tweeduizend voeten. Hierdoor ontstaan vele kleine baaien en inhamnen, door steil oploopend en digtbegroeid kustland omzoomd, en meestal voorzien van een blinkend wit, smal, zandstrand, de geliefkoosde

plekken voor enkele Papoesche huisgezinnen, welke hier van de buitenwereld als het ware afgescheiden en een rustig, aan jagt en vischvangst toegewijd leven leiden.

In noordwestelijke strekking van onze ankerplaats ontwaarden wij eenen ruimen door twee steil oploopende bergtoppen scherp begrensden ingang van eene baai, die tot voorwerp van een onzer onderzoekingstogten zoude strekken. De geheele westzijde der bogt van Lakahia wordt bepaald door geheel vlak alluviaal, meest verdronken, land, waarboven elken morgen kort vóór en na zonsopgang een dikke nimbus zweefde, boven welke het hoogere gebergte in de heldere lucht opblaauwde, gelijk een kolossaal eiland uit zee.

Het eiland Lakahia zelf, ongeveer een mijl lang en een kwart mijl breed, is met boomgewas begroeid en onbewoond. Het behoort tot eene merkwaardige geologische formatie. De kern van het eiland bestaat uit roodachtigen zandsteen, die aan de west-, zuid- en oostzijde op vele plaatsen langs het strand in horizontale lagen ontbloot ligt, op andere plaatsen echter, vooral langs den geheelen noordkant, door een laag drijfzand is overdekt. Dwars door het eiland heen, gaan, van noordwest naar zuidoost, drie banken van steenkool (eigenlijk bruinkool) van zeer jonge formatie, die bij eb aan het noorderstrand op tamelijke uitgestrektheid bloot ligt. Van Delden, voor jaren belast geweest met eene zending naar Nieuw-Guinea, maakt reeds in zijn rapport gewag van deze bank, als een gerucht, hem door inlandsche handelaars ter oore gekomen. Aan den zuidwesthoek des eilands vond ik nog een menigte brokken van een grof korrelig konglomeraat, bestaande uit stukjes, door kalkmassa verbonden, veldspaath, kwarts en kiezel, alsmede, in de nabijheid der zandsteenbanken, rood- en bruinijzersteen.

In het binnenste verheft zich een omtrent veertig voeten

hooge heuvel, aan welks zuidelijke helling eene zoetwaterwel zich bevindt.

Een oppervlakkig onderzoek nopens de kwaliteit der kolen leverde geen zeer gunstig resultaat op. Ware dit al anders geweest, dan zou toch het terrein te beperkt zijn, om van eene exploitatie behoorlijke vruchten te kunnen verwachten.

Het eiland is aan drie zijden door de bogt omgeven, als welks punten men zoude kunnen beschouwen Tandjong-Amoera aan de west- en Tandjong-Batia aan de oost-zijde, welke twee mijlen van elkander verwijderd zijn. Als kleine baaijen en inhammen noem ik die van Oeariboe in het uiterste westen; de Limawabaai, door Tandjong-Amoera van eerstgenoemde afgescheiden; den inham van Simanewa; Telok-Borra-borra en Telok-Beijer of Timbona, beiden na de opname Etnabaai gedoopt; Telok-Oeimata en Telok-Besaroeaka, de beide laatsten in het moerassige alluviale land liggende, dat den oostkant der bogt vormt en in Tandjong-Bohtia eindigt.

De landstreek is, in vergelijking met de door ons vroeger bezochte, tamelijk bevolkt. Buiten en behalve enkele hier en daar verspreid staande huisjes, bestonden er toen de navolgende kampongs: het dorp Tarera in de Etnabaai; het dorp Beik, nabij het eiland Bawia; het dorp Wausekai, bij aanwezigheid van handelsvaartuigen tot tijdelijk verblijf strekkende, en eindelijk het dorp Besaroeaka. Alle liggen oostelijk van het eiland Lakahia.

Ceramsche handelaars bezoeken nog al dikwijls deze streek, de uiterste zuidoostelijke grens hunner handelsspekulatiën. Op het eiland vonden wij overblijfsels van losse, uit palmbladen zamengestelde schutsels en aan het oosteinde staat een vroeger overdekt geweeste houten paal, van ongeveer twaalf voeten hoogte, aan welks topeinde een grof, bontkleurig chineesch bord is bevestigd. Het is denkelijk een grafteeken

van een' hier overleden handelaar.

De dagen van den dertienden tot den zeventienden April werden gewijd aan een onderzoek der steenkolenlagen en den achttienden werd een onderzoekingstogt gedaan naar de Timbona-baai, op twee en twee derde mijlen, in noordoostelijke rigting, van onze ankerplaats verwijderd liggende. Wij bereikten spoedig den ingang, die nagenoeg twaalf honderd ellen breed is en door twee hooge, steil oploopende voorgebergten begrensd wordt, waarvan het oostelijke op het kleine eiland Bawia ligt. Den westelijken hoek omgeroeid zijnde, zagen wij eensklaps regt voor ons uit een' prachtigen waterval, van uit een hoogte van omtrent zeshonderd voeten, zich langs een berghelling van plus minus vijftig graden, in vijf verschillende trappen, met donderend geweld in zee stortende. Westwaarts loopt de baai omtrent een mijl het land in en het is dit gedeelte, dat onder den naam van Telok Borraborra bekend is. Daarentegen opende zich oostwaarts een breed kanaal met een uitgestrekt verschiet, dat ons op het eerste gezigt de Arigoeni-baai met hare kanalen en meertjes voor den geest riep. Na in de nabijheid van den waterval het middagmaal te hebben genuttigd, werd de reis verder oostwaarts naar Telok-Beijer of Timbona voortgezet. De linkeroever rijst overal tot steile bergruggen op, die eene hoogte van plus minus tweeduizend voeten bereiken en aan welker voet een smalle regtlijnig afgesneden strook verdronken land zich uitstrekt. Voorbij het uit twee bergtoppen bestaande eiland Bawia, wordt de regteroever (altijd de baai opvarende) daarentegen geheel moerassig, uitgezonderd dat hier en daar geisoleerde heuvels uit het verdronken land oprijzen.

In den laten avond nog altijd op dit onherbergzaam strand geen geschikt plekje gevonden hebbende, tot het daarstellen van een bivoeak voor het geheele reisgezelschap, werd besloten in de sloepen te overnachten.

Een klein gedeelte der heeren zocht en vond zuidelijk in het duister langs de helling van een heuveltje eene eenigzins drooge plek, onder hoog geboomte verscholen, waar bij gebrek aan beter een klein getal personen nachtverblijf kan houden.

's Anderen morgens nam onze sloep uit een misverstand de terugreis aan, terwijl de tweede sloep de baai verder oproeide. Tegen den middag bereikten wij den uitgang en werkten nu naar het dorp Wansekai op, waar een paar handelspraauwen ten anker lag. Langs het strand roeijende ontwaardden wij hier voor het eerst, in de kampong Baaik, een dier lange huizen, een tal van huisgezinnen tot woning strekkende, waarvan de heer Sal. Müller in zijne beschrijving der kampong Oetanata zoo dikwerf gewag maakt. Wansekai zelf bestaat uit eene tiental ellendige afdakken, die aan alle kanten open zijn; in het eenige bewoonbare huis, had een handelaar zijn magazijn opgeslagen. Wegens het nabij liggend moeras, moet een verblijf alhier stellig hoogst nadeelig op de gezondheid werken.

Den negentienden keerden wij naar boord terug, en het onderzoek langs de zuidwestkust afgeloopen zijnde, namen wij de noodige voorbereidselen tot het voortzetten der reis naar Doreh.

De hoofdstrekking der Timbona of Etnabaai is van west naar oost. Zij heeft een lengte van nagenoeg vier duitsche mijlen, eene breedte van duizend tot drie duizend ellen, en staat aan de regterkust door middel van eenige zijtakken in verband met verschillende kanalen, welke het aan de oostzijde der bogt gelegen moeras doorkronkelen. De baai ligt verder aan het smalste gedeelte der landtong, welke de beide schiereilanden van Nieuw-Guinea verbindt en heeft waarschijnlijk aanleiding gegeven tot het geloof, aan het bestaan eener doorvaart of opening van de Geel-

vinksbaai, gelijk eene zoodanige nog op de kaart van Derfelden van Hinderstein aangeteekend staat. Een dergelijke doortogt of een kanaal bestaat niet. Een lage bergrug trekt over de landtong heen en sluit zich, hooger en hooger opstijgende, aan het zoogenoemde sneeuwgebergte aan, dat voor ons helaas onzigtbaar bleef. De geheele landstreek is ook hier zwaar begroeid. Hier en daar schemeren witte dolomiet-wanden uit het sombere groen. Rhizophoren, Avicenniën en Sonneratiën bedekken het moerassige land; Arausiaca excelsa en Barringtonia speciosa waren niet zeldzaam op het eiland Lakahia, zoo mede kolossale exemplaren van Calophyllum inophyllum, welke laatste met een kleed van parasieten waren overtogen. Van dieren zagen wij vooral vele vogelsoorten (Buceros ruficollis, Alcedo dea, Falco pondicerianus, Cypselus mystaceus, Eurystomus gularis, Psittacus galeritus, Columba Pinon, enz.). Van Lamprotornis metallicus verkreeg ik hier drie exemplaren en ik kan derhalve deze species als nieuw voor de fauna van Nieuw-Guinea opnoemen, die tot heden bekend was als alleen in de Molukken te huis te behooren. Op boven zee uitstekende rotsen zaten troepen van Sterna, in gezelschap eener witte Ardea, die zich echter niet onder schot lieten brengen. De schoone Ornithoptera Poseidon, was op het eiland in overgroot getal aanwezig. De bogt is op vele plaatsen uitermate vischrijk en wij vingen van 's morgens zeven, tot 's avonds zes ure, met een vijftigtal kleine hengels aan boord der bark bij de elf honderd ponden visch.

De weersgesteldheid was gedurende een anderhalf maandelijks verblijf langs deze kust tamelijk gunstig geweest; zelden kon men de warmte drukkend noemen en nu en dan kwamen regenbuijen opzetten, als voorloopers van de ophanden zijnde regenmoesson, die hier van April tot September heerscht, terwijl dan de noordoostkust juist drooge moesson heeft.

Wat de oprigting van een nieuw gouvernements etablissement aangaat, aan het door ons bezochte gedeelte der zuidwestkust, zoo zoude men naar mijn gevoelen niet een punt kunnen vinden, wat de noodige vereischten daartoe bezit. Nergens ziet men eene ook slechts eenigzins uitgebreide vlakten, die niet uit verdronken land bestaat; daar waar de grond droog is rijzen steile kalkheuvels op, die wel is waar kleine inhammen met een smal, droog en vlak strand insluiten, maar ook alle toestrooming van versche lucht tegen houden. Daarbij is volslagen gebrek aan goed drinkwater en weinig gelegenheid tot het aanleggen van voor de gezondheid zoo onmisbare badplaatsen. Het voornaamste beletsel echter is (altijd naar mijn gevoelen), daarin gelegen, dat het land niet genoegzaam bevolkt is; want de weinige, hier en daar verspreide, dorpen kan men volstrekt niet in aanmerking nemen. En wat beteekent eene vestiging in eene landstreek, waar het aan haar schoonste sieraad, aan menschen ontbreekt? Wil het gouvernement aan de Westkust eene vestiging hebben, die niet louter een politiek doel zoude hebben, maar tevens ook langzamerhand tot kennis van het binnenland en tot meerdere beschaving der bevolking moest leiden, zoo moeten wij verder noordwestwaarts in de Mac-Cluër-golf eene plek tot een etablissement kiezen. Daar is eene sterke bevolking, die wij door het overwigt onzer wapenen gemakkelijk in bedwang zouden kunnen houden en van lieverlede aan bebouwing van het land zouden kunnen gewennen. De golf snijdt eindelijk ook diep het land in en het zoude derhalve welligt niet zeer moeijelijk zijn, het geheele noorderschiereiland van hier uit te onderzoeken.

Op het punt staande deze kust te verlaten, zoude een schets van de zeden en gewoonten der bewoners stellig van groot belang zijn voor de ethnologie dezer gewesten. Ons kort verblijf echter en het weinige verkeer met deze ruwe natuurkinderen, gaf weinig gelegenheid, berigten dienaangaande in te winnen. Bovendien heeft de verdienstelijke natuuronderzoeker, de heer Sal. Müller, reeds eene wel is waar niet zeer uitgebreide maar zeer naauwkeurige beschrijving geleverd van de bewoners der Tritonbaai (Natuurkundige Verhandelingen, Ethnologie), die in allen deele toepasselijk is, op de door ons gade geslagen individu's.

Ik zal mij derhalve, ter vermijding van nuttelooze herhalingen, alleen bepalen eenige weinige toevoegsels en aanteekeningen te leveren, op de schets van den heer Müller.

Hij zegt op pag. 89 der uitgaaf in 8° (Koninkl. Inst. voor Ind. T. L. en V.) dat de Papoes nimmer hunne gezigten beschilderen, terwijl wij toch verscheidene mannen op Siratta zagen, die zich het gezigt met eene zwarte, olieachtige verw hadden besmeerd, eene gewoonte, die wij te Doreh in hoogere mate terugvonden.

Verder beweert de heer Müller, op pag. 65, hoegenaamd geene huisdieren gevonden te hebben, zelfs geene honden en varkens. Wij zagen evenwel verscheidene dezer dieren, vooral honden, meest zwart van kleur, met regtopstaande ooren en hangenden staart. Zij waren volstrekt niet bevreesd voor hunne blanke bezoekers en liepen stout weg langs onze voeten, de enkele hier en daar verspreid liggende overblijfsels onzer tafel gulzig verslindende.

Op pag. 96 merkt de heer Müller zeer juist aan, dat de Papoes de beenderen hunner dooden in rotsholten neêrleggen. Hiertoe bezigen zij echter niet rotsholten alleen, maar ook nabij het strand geisoleerd boven zee uitstekende steenblokken en uitspringende hoeken aan rotsachtige oeverwanden. Voor-

beelden hiervan zagen wij, langs de kust roeijende, menigwerf, vooral bij den ingang van de Etna-baai. De schedels liggen steeds met het aangezigt naar buiten gekeerd.

Wat eindelijk de namen aangaat van landschappen en gehuchten, welke de heer Müller opsomt, daaraan is slechts geringe waarde te hechten, vermits de nomadisch rondzwervende Papoe zelfs aan eene enkele hut een' naam geeft. Verlaat hij dit zijn tijdelijk verblijf, dan vervalt natuurlijk ook de naam. Buitendien voeren vele landschappen twee en meer verschillende namen, gelijk bij de beschrijving der Karoefa-rivier is aangemerkt.

Ten slotte zal ik een kleine lijst van woorden geven uit de landstaal. Vergelijkt men ze met die van den heer Müller, dan zal men tusschen beiden eenige verschillen bespeuren, die men meerendeels kan toeschrijven aan een andere opvatting door het gehoor der schrijvers, anderendeels aan de moeijelijkheid, om zekere, aan de taal eigenaardige klanken, door middel van onze letters weder te geven.

Mensch,	*Mahri.*	Buik,	*Amhbo.*
Man,	*Moetanjki.*	Voet,	*Ellè.*
Vrouw,	*Maisoida.*	Boog,	*Larregai.*
Kind,	*Tameneitoe.*	Pijl,	*Eèuwah.*
Hoofd,	*Oemoeh.*	Lans,	*Oerehtoe.*
Haar,	*Oemoeh-oeloe.*	Vischlans,	*Woarrei.*
Oog,	*Mata.*	Mes,	*Toeroe.*
Neus,	*Sikai.*	Haarkam,	*Soear.*
Mond,	*Oehroe.*	Armband,	*Kadeh.*
Hals,	*Gahrang.*	Kano,	*Dageh.*
Borst,	*Gienga.*	Roeispaan,	*Hosse-wraai.*
Oor,	*Taringa.*	Schotel,	*Linggang.*
Arm,	*Niemhba.*	Zakdoek,	*Simboedaän.*
Vinger,	*Niakmba-tjorok.*	Huis,	*Tsaring.*

Kanggoeroe,	*Wangorieja.*
Kasuaris,	*Kasowari.*
Paradijsvogel,	*Tsiangkar.*
Kroonduif,	*Titie.*
Witte kakatoea,	*Wariejah.*
Zwarte „	*Sanggijah.*
Vogel.	*Manoek.*
Vogelei.	*Manoek-woeto*
Visch,	*Dohndi.*
Slang,	*Karoï.*
Vlinder,	*Kawa.*
Parel,	*Rehima.*
Hout,	*Kaai.*
Pisang,	*Hoendoe.*
Kokospalm,	*Nijoe.*
Bamboe,	*Ovoretoe.*
Pinangpalm,	*Bojeka.*
Collocasia escul.	*Kedoe.*
Dioscorea alata,	*Owie.*
Turksche tarwe,	*Wasinen.*
Steen,	*Langerah.*
IJzer,	*Oesse-issi.*
Koper,	*Bilimbali.*
Aarde,	*Tanamoe.*
Water,	*Oealar.*
Regen,	*Kamah.*
Vuur,	*Lawie.*
Wind,	*Looh.*
Bliksem,	*Kinang.*
Zon,	*Ohra.*
Maan,	*Oeran.*
Ster,	*Omma.*
Heet,	*Ohngang.*

Koud, -	*Diehndie.*
Schoon,	*Mengewieh.*
Leelijk,	*Namasouwa.*
Oud,	*Toearing.*
Jong,	*Boelah.*
Ver,	*Sohroe.*
Nabij,	*Nenggeisa.*
Rood,	*Oamba.*
Wit,	*Raha.*
Geel,	*Oehnin.*
Blaauw,	*Meita.*
Zwart,	*Raga-raga.*
Ik,	*La.*
Gij,	*Wei.*
Hij,	*Lako.*
Slapen,	*Dedoem-doemba.*
Drinken,	*Teinoem.*
Eten,	*Teika.*
Zien,	*Teitie.*
Hooren,	*Teiwenang.*
Gaan,	*Teitangki.*
Vlugten,	*Teiweraroe.*
Staan,	*Teimeriedi.*
Zitten,	*Teimataron.*
Lagchen,	*Teiweriwi.*
Vrezen,	*Teimatato.*
Ruilen,	*Teimongoeroe.*
Een,	*Simoksi.*
Twee,	*Roeeiti.*
Drie,	*Tohroe.*
Vier,	*Bahdi.*
Vijf,	*Rimi.*
Zes,	*Rim-simoksi.*

Zeven,	*Rem-roeeiti.*	Twintig,	*Sioemboet roeeiti.*
Acht,	*Rim-tohroe.*	Vijftig,	*Sioemboet-rimi.*
Negen,	*Rim-bahdi.*	Honderd,	*Raht.*
Tien,	*Poetja.*	Tweehonderd,	*Rachtroeeiti.*
Vijftien,	*Poetja-rimi.*	Vijfhonderd,	*Raht-rimi.*

De woordenlijst is zamengesteld onder medewerking van den radja van Aidoema, die het gewoon maleisch tamelijk magtig is.

SCHEIKUNDIG ONDERZOEK

VAN DEN BAST VAN

NAUCLEA ORIENTALIS,

DOOR

J. C. BERNELOT MOENS (1).

Batavia, den 27 April 1859.

„Ik heb de eer bij deze aan te bieden een scheikundig onderzoek van den bast der Nauclea orientalis Lam. (kajoe mas), hetwelk de heer J. C. Bernelot Moens, apotheker der 3de klasse bij het scheikundig laboratorium, op mijn verzoek bewerkstelligd heeft.

Reeds in 1857 ontving ik van den heer Teysmann, honorair inspekteur der kultures te Buitenzorg, een hoeveelheid bast van Nauclea orientalis, afkomstig van den resident van Manado den heer A. F. J. Jansen, ten einde den bast aan een scheikundig onderzoek te onderwerpen. Toen ik destijds vernomen had, dat door u reeds zulk een onderzoek bevolen was, wachtte ik daarmede tot de uitkomsten van dat

---

(1) Overgenomen uit het Geneeskundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië 7e Deel Afl. 1 en 2.

onderzoek bekend zouden zijn. In het 6de deel van het Geneeskundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië zijn die dan ook vermeld. Echter kwam de therapeutische aanwending van dien bast niet overeen met de uitkomsten van dit scheikundig onderzoek, weshalve ik vermeende een nieuw onderzoek van dezen bast niet overbodig te zijn.

In 1858 stelde ik reeds eenige proeven in het werk ter opsporing van een alkaloïde-gehalte in den bast, verkreeg echter geene uitkomsten. Veelvuldige bezigheden, voornamelijk het nemen van lichtproeven van onderscheidene inlandsche lampoliën op eene meer uitgebreide schaal, hebben mij geen tijd overgelaten, dit onderzoek van den nauclea-bast te beëindigen. Toen later de heer Bernelot Moens ter mijner beschikking gesteld werd, heb ik door hem dit onderzoek doen opnemen en eenige proeven daarmede doen nemen ter opsporing van een alkaloïde-gehalte en zoo ook deze negatieve uitkomsten mogten geven, den bast vervolgens met kalkmelk te behandelen, op overeenkomstige wijze, als zulks bij de bereiding der santonine geschiedt, ten einde langs dien weg een eigenaardig organisch zuur te vinden; of de bittere stof van den bast in eenen meer zuiveren staat daar te stellen, zoo als men zulks in dergelijke gevallen met goed gevolg doet.

De uitkomsten van deze proeven zijn vermeld in het nevensgaand verslag.

Ik hoop weldra ruime hoeveelheden van dit nauclea-zuur te kunnen aanbieden, aangezien ik binnen korten tijd voorzien zal worden van nieuwe hoeveelheden nauclea-bast."

De 1e Apotheker, 1e Laborant bij het Scheikundig Laboratorium,

Aan (w. g.) MAIER.

den Chef over de Geneeskundige dienst.

Batavia, den 26^{n} April 1859.

Ingevolge uw mondeling verzoek om den bast van Nauclea orientalis Lam. aan een scheikundig onderzoek te onderwerpen, vooral met het oog op de mogelijkheid, om daaruit een alkaloïd of ander eigen bestanddeel af te zonderen, heb ik de eer den uitslag van genoemd onderzoek beleefdelijk aan te bieden.

De aanvankelijk gunstige uitkomsten der therapeutische proeven, door de heeren officieren van gezondheid der 1ste klasse Reiche en Hartzfeld met dezen bast in het werk gesteld, (zie Geneeskundig Tijdschrift voor N. Indië, nieuwe serie deel I, aflev. 3 en 4, pag. 375—393) maakten eene voortzetting en verdere uitbreiding van het onderzoek van den heer Altheer (loc. cit. pag. 367—375) hoogst wenschelijk.

De bast, die tot het onderzoek bestemd was, bestond uit platte of meestal eenigzins gootvormig gebogen stukken van 4—6 palmen lengte, 5—6 en somtijds meer duimen breedte en $\frac{3}{4}$—2 duimen dikte.

De meeste stukken zijn nog bedekt met hunne schors- en kurklagen, die echter bij sommige schijnen wegenomen te zijn.

De buitenste oppervlakte is zeer oneffen, met overlangsche en dwarsche spleten voorzien; vuilgrijs met lichtere en donkerder vlekken, hier en daar door afschuring van het buitenste laagje donkerbruin, op vele plaatsen voorzien van wratvormige verhevenheden.

Bij verwijdering der schorslaag, neemt men een zeer lichtgekleurd, bijna citroengeel dun laagje waar, dat de schorslaag van den eigenlijken bast (liber) scheidt. De buitenste laag van den bast blijkt, op de dwarsche doorsnede meestal donkerbruin gekleurd te zijn, waarop dan de lichter geelbruin gekleurde lagen volgen, die het grootste gedeelte van het liber zamenstellen. Eenige donkerbruine, zeer dunne laagjes, die in de

rigting van den omtrek loopen, geven aan dit gedeelte op de dwarsche doorsnede een gestreept aanzien. De binnenoppervlakte is overlangs gestreept en gegolfd door de vele losse vezels, en meestal iets donkerder gekleurd dan de onmiddellijk daaronder gelegen lagen, die eene licht kaneelbruine of dikwijls goudgele kleur bezitten. Zoowel in de schors- als bastlagen ziet men vele glinsterende stippen, als zoovele plaatsen, waar ontbloote bastvezels aan het licht komen. De breuk is grof vezelig. Eene dunne dwarsche doorsnede van kurk- en schorslaag, onder het mikroskoop gebragt, deed zien:

dat de buitenste of kurklaag bestaat uit tafelvormige, hier en daar meer hoekige cellen, die meestal licht geel of groen gekleurd en met korreltjes of somtijds met eene bruine vormlooze stof gevuld zijn; dat de daarop volgende schorslaag bestaat uit parenchymateus weefsel, waartusschen zich donkergele vlekken bevinden, die alle kenmerken dragen van doorgesneden bastvezels, zooals ook uit de overlangsche doorsnede blijkt, waar zeer lange gele bastvezels tusschen het parenchiemweefsel voorkomen. Dit laatste is lichtgeel gekleurd; de cellen hebben een' korreligen inhoud of zijn ook dikwijls met bruine, vormlooze stof gevuld.

Het citroengeel gekleurde laagje, de grens tusschen schors- en bastlaag, bestaat uit zeer dikwandige, tafelvormige licht geel groen gekleurde cellen. De daaropvolgende donkerbruin gekleurde laag bestaat uit parenchymateuse en onregelmatige cellen, die bijna alle met eene bruinroode stof gevuld zijn; het verdere lichtbruine gedeelte is uit rondachtige lichtgele cellen gevormd, die een zeer los weefsel uitmaken, waarin zeer vele bastvezels, gemakkelijk ook aan hunne donkergele kleur kenbaar, verstrooid liggen. Op de overlangsche doorsnede vertoonen de bastvezels zich als zeer lange, dikwijls vertakte, en in elkander inmondende cellen, die tusschen de losse dikwijls van eenen bruinen inhoud voorziene parenchiemcellen verstrooid liggen.

De smaak van het kajoe-mas is zuiver, niet onaangenaam bitter, en zetelt voornamelijk in het liber.

Scheikundig onderzoek op alkaloïden.

Tot het onderzoek op alkaloïden, liet ik eene hoeveelheid bast snijden en zooveel mogelijk tot een grof poeder stampen en nam daarvan 2 pd. in bewerking.

Na gedurende een paar dagen met water geweekt te zijn, werd hij met door zwavelzuur aangezuurd water herhaaldelijk uitgekookt; de door doek gefiltreerde vloeistof was donkerbruin gekleurd en bezat den bitteren smaak van den bast. Kalkmelk bij het afkooksel gevoegd, bewerkte daarin een bruin neerslag, dat na bezonken te zijn afgefiltreerd werd. A.

Daar het filtraat nog bitter smaakte, werd het op een zacht vuur verdampt, en ter verwijdering van een eventueel in de kalkmelk opgelost alkaloïd, een weinig zoutzuur en daarna ammonia toegevoegd en het bruine neerslag dat daardoor ontstond afgefiltreerd. B.

Hoewel het filtraat ook nu nog bitter smaakte, werd het niet verder behandeld, daar het alkaloïd, indien het aanwezig was, in een der beide neerslagen A of B moest teruggevonden worden.

Het neerslag A werd, na gedroogd te zijn, met alkohol van 0.828 sp. gew. uitgekookt; de oplossing was bij doorvallend licht helder geel, bij opvallend licht blaauwachtig groen. Dit verschijnsel, dat ook door den heer Altheer werd waargenomen, bij zijn onderzoek van dezen bast, (*) kan het best vergeleken worden bij het bekende fluoresceren van het uraniumglas, waarmede het inderdaad de grootste overeenkomst heeft.

De vloeistof werd op een waterbad der destillatie onderworpen, en daarna op gelijke wijze verdampt. Intusschen had zich eene hoeveelheid eener bruine stof afgezet, die eenigzins

(*) Loc. cit. pag. 371.

bitter smaakte, en onder teruglating van weinig kalkhoudende asch met vlam verbrandde; ze scheen uit een harsachtige zelfstandigheid te bestaan. Verder uitgedampt, wordt de vloeistof geleiachtig, terwijl zich een geelachtig poeder afzet, dat in water weder oplosbaar is, onder teruglating van een weinig anorganische stof. Deze oplossing smaakt bitter, doch vertoont hoegenaamd geene alkalische reaktie.

Ammonia bewerkt daarin een neerslag, dat magnesia bleek te zijn. In de afgefiltreerde met ammonia verzadigde vloeistof, die donkergeel gekleurd is en nog bitter smaakt, wordt door zoutzuur een bruinvlokkig neerslag bewerkt, dat een' bitteren smaak bezit, door alkohol en alkaliën gemakkelijk opgelost, uit de laatste oplossing door zuren weder nedergeslagen wordt, en bij verhitting bijna volkomen verbrandt.

Deze stof vertoonde dus geene hoedanigheden; zooals ze den alkaloïden eigen zijn, en de hoeveelheid was zoo gering, dat ze mij geene verdere proeven veroorloofde.

Het neerslag B mede met alkohol van 0.828 s. g. uitgekookt, deelde daaraan eene lichtgele kleur mede. Na verdamping van den alkohol bleven er sporen eener bittere bruine stof terug, in te geringe hoeveelheid echter om er verdere proeven mede in het werk te stellen.

Evenmin dus als de heer Altheer, ben ik er in geslaagd uit het kajoe-mâs een alkaloïd af te zonderen; en toch mogt ik de moeite daaraan besteed, niet als verloren beschouwen, daar de weinige hoedanigheden, die de geringe hoeveelheid der bovengenoemde stof mij toeliet te konstateren, het volgende onderzoek zeer veel gemakkelijker maakte.

Onderzoek op een indifferent of zuur eigen bestanddeel.

Eene hoeveelheid van 1.5 ned. pd. fijn gesneden en gestooten bast, werd met water en kalkmelk uitgekookt, tot de

terugblijvende bast niet meer bitter smaakte; de vloeistof door doek gefiltreerd was donkerbruin gekleurd en smaakte sterk bitter.

Gedachtig aan de eigenschappen der stof, verkregen bij het onderzoek op eene plantaardige basis, voegde ik bij een proefje van het afkooksel zoutzuur, tot zure reaktie, waardoor het vuil geelwit vlokkig neerslag ontstond.

Nadat het afkooksel een weinig verdampt was voegde ik bij $\frac{2}{3}$ gedeelte er van, azijnzuur tot sterk zure reaktie; het vuil geelwitte, vlokkig precipitaat dat daardoor ontstond, werd op papier gebragt en eenige malen met koud water uitgewasschen. A. — Het filtraat werd, daar het nog bitter smaakte, bij zachte warmte verder verdampt. B.

Het overgeblevene $\frac{1}{3}$ werd oorspronkelijk bijna tot droog wordens uitgedampt, doch later evenzoo behandeld als het overige gedeelte.

A was bijna smakeloos in het begin, later sterk, niet onaangenaam bitter; door drooging werd het donkerbruin en de bittere smaak is dan bijna niet meer waar te nemen. Gedroogd en tot poeder gebragt werd het met alkohol van 0.852 s. g. herhaaldelijk uitgekookt, waarbij eene geringe hoeveelheid eener bruine stof terug bleef, die bleek te bestaan uit anorganische stoffen, gemengd met een weinig van een harsachtig ligchaam.

De alkohol had eene donkergele kleur aangenomen en vertoonde het fluorescerings verschijnsel, hoewel in veel geringere mate dan zulks bij het onderzoek op alkaloïden het geval was. De oplossing bezat een sterk bitteren smaak. Bij verdamping bleef er eene tamelijk aanzienlijke hoeveelheid van een geel poeder terug, dat mikroskopisch kristallijn, in vochtigen toestand bitter, volkomen gedroogd bijna smakeloos is.

Het donkergele poeder werd weder in alkohol opgelost en

en met dierlijke kool behandeld, waardoor eene lichtgele oplossing verkregen werd, die bij verdamping een eveneens gekleurd poeder terugliet. Daar de kleur door deze bewerking zooveel minder geworden was, lag de hoop voor de hand, dat, door ze te herhalen, de gele kleur spoedig geheel zoude weggenomen worden, doch steeds bleef er nog eene tint van overig, zoodat ik besloot eenen anderen weg in te slaan, die mij een zeer goed resultaat opleverde.

De met dierlijke kool behandelde alkoholische vloeistof werd tot bijna op de helft verdampt en toen met 5 à 6 malen zijn volume water vermengd; terstond werd daardoor een helderwit neerslag veroorzaakt, uit zeer kleine naaldvormige kristalletjes bestaande. Gedurende de bekoeling zette zich deze stof nagenoeg volkomen af, zoodat de verdamping der waterige vloeistof, waaruit de witte stof afgefiltreerd werd, nog slechts eene uiterst geringe hoeveelheid daarvan opleverde, die echter genoegzaam was geweest om aan deze oplossing een' bitteren smaak mede te deelen.

Deze witte zelfstandigheid, gedroogd zijnde, bleek volkomen te verbranden en dus uit organische stof te bestaan. De smaak is alleen waarneembaar aan het drooge poeder, wanneer men het lang op de tong laat, en doet zich dan meestal slechts als een zeer flaauw bittere kennen; gedurende eenigen tijd met water bevochtigd is het bitter duidelijker waar te nemen.

In alkohol van verschillende sterkte van 0,906—0,828 s. g. is het zeer gemakkelijk oplosbaar en deelt daaraan een' sterk bitteren smaak mede, die lang aanhoudt. Door veel water wordt het uit de oplossing nedergeslagen. In koud water is het weinig, in warm water eenigzins meer oplosbaar. Chloroform en ether lossen het mede op, doch niet zoo gemakkelijk als de alkohol.

Een stukje op blaauw lakmoespapier gelegd en met zuiveren alkohol bevochtigd, vertoont eene sterk zure reaktie.

Het smelt bij eene temperatuur van 225° C, doch wordt dan tevens ontleed; bij 215° begint het reeds geel gekleurd te worden.

Met chromas kalicus gemengd en sterk zwavelzuur toegevoegd, ontstaat er eene groene verkleuring, zooals trouwens door meerdere organische ligchamen geschiedt.

Door sterk zwavelzuur wordt het opgelost, waardoor dit zich lichtbruin kleurt; water bewerkt daarin een wit neerslag.

Salpeterzuur werkt er in de koude weinig op in; bij verhitting lost het daarin op, schijnbaar zonder ontleding.

De alkoholische oplossing geeft met basisch azijnzuur loodoxyde een neerslag, dat, afgefiltreerd zijnde, blijkt een bitteren smaak te bezitten; alkohol onttrekt het zuur niet aan de verbinding, die echter door hydrogenium sulfuratum ontleed wordt, zoodat het loodhoudende neerslag met alkohol gemengd en aan een' stroom van zwavelwaterstofgas blootgesteld, aanleiding geeft tot het ontstaan van zwavellood en van eene oplossing van de bitterstof in den wijngeest.

In het filtraat konde ik alleen den zoeten smaak der loodacetaten waarnemen.

Door ijzeroxydezouten wordt geene bijzondere kleuring te weeg gebragt.

Door ammonia wordt het uiterst gemakkelijk opgenomen. Bij verdamping schijnt het echter de ammonia niet gebonden te houden, daar het drooge poeder dan in water niet meer oplosbaar is. Een paar droppels ammonia zijn echter voldoende om onmiddellijk oplossing te bewerken. De ammoniakale vloeistof wordt aan de lucht niet gekleurd.

Door kaliloog wordt het mede zeer gemakkelijk opgelost.

De alkoholische oplossing gedigereerd en gekookt met basisch koolzuur koperoxyde, bleek daarvan niets opgenomen

te hebben, zoodat langs dezen weg geen koperzout kon verkregen worden.

Dezelfde oplossing met koolzuur baryumoxyde gedigereerd, had eene hoeveelheid van dit oxyde opgenomen. Bij verdamping zetteden zich kleine zuilvormige kristalletjes af, die in water oplosbaar waren, en zoo wel baryumoxyde als organische stof bleken te bevatten.

Met barietwater behandeld, en de overvloedige bariet door koolzuur verwijderd zijnde, bleek de organische stof daarin opgelost te zijn. Bij verdamping bleef een in water gemakkelijk oplosbaar kristallijn, bitter smakend poeder terug, dat zoowel bariet als organische stof bevattende, het barietzout schijnt daar te stellen.

Op dezelfde wijze met kalkwater behandeld, ontstond er eene zeer bitter smakende vloeistof, die bij verdamping een wit kristallijn in water en alkohol oplosbaar poeder achter liet, dat zich door zijne reakties als een kalkzout met organisch zuur deed kennen, waaruit het laatste door azijnzuur of verdunde minerale zuren wordt nedergeslagen.

De vloeistof B waaruit de organische stof oorspronkelijk door azijnzuur was nedergeslagen, geeft bij verdamping nog eene hoeveelheid van eene bruine stof, die op dezelfde wijze behandeld als het door azijnzuur nedergeslagene, deed zien, dat ze uit volkomen hetzelfde ligchaam bestond, dat in de waterige met zouten en extraktstoffen bezwangerde vloeistof was opgelost geweest.

De geringe hoeveelheid van het kajoe-mas, waarover ik te beschikken had, liet niet toe, meer van deze organische stof te bereiden, en haar grondiger te bestuderen. Hetgeen ik er van vond moet slechts beschouwd worden als een eerste stap tot hare volledige kennis, die onder anderen in de eerste plaats de kennis van hare zamenstelling vereischt. De toezegging eener groote hoeveelheid van dezen bast, geeft

mij hoop dat ik spoedig het mijne zal kunnen bijdragen om deze meerdere volledigheid te bereiken.

De eigenschappen nu, waargenomen aan de bovenbeschreven stof, geven mij aanleiding om te besluiten tot het volgende:

Dat deze organische stof alle eigenschappen heeft van een organisch zuur, hetwelk volgens zijn scheikundige geaardheid waarschijnlijk in de nabijheid van de santonine (eigenlijk santonine-zuur) zijne plaats zal vinden.

Dat dit zuur in den bast aan kalk of magnesia, misschien aan beide verbonden, voorkomt.

dat de bereiding zeer eenvoudig en weinig kostbaar is en betrekkelijk veel oplevert.

Eindelijk, dat de bittere smaak van den bast voldoende terug gevonden wordt in het door mij bereide kalkzout.

In hoeverre nu dit zuur, waarvoor ik den naam van Naucleïne-zuur voorsla, geneeskrachtige eigenschappen bezit, waag ik niet à priori te beslissen. Alleen mag ik hier nog aanmerken, dat de bittere smaak en de overeenkomst, die het in vele punten met acidum santonicum bezit, wel geschikt zijn om de hoop levendig te houden, dat de geneeskracht van den bast van Nauclea orientalis aan het Naucleïne-zuur moet worden toegeschreven.

Zoodra het bezit eener ruime hoeveelheid bast mij de bereiding van dit zuur op groote schaal mogelijk zal maken, zullen therapeutische proeven spoedig over dit punt beslist hebben.

DERDE BIJDRAGE (1)

TOT DE KENNIS DER VISCHFAUNA VAN

SOEMBAWA,

DOOR

P. BLEEKER.

De heer P. L. Van Bloemen Waanders, thans adsistent-resident van Banjoewangi en gouvernements kommissaris voor de zaken van Bali en Lombok, aan wien de ichthyologie reeds zoo groote verpligtingen heeft door zijne rijke verzamelingen van Oost-Sumatra en Bali, heeft onlangs de welwillendheid gehad, mij eene verzameling vischsoorten van het eiland Soembawa te doen toekomen. Aan die verzameling heeft deze bijdrage haar ontstaan te danken.

De visschen van Soembawa van den heer Van Bloemen Waanders behooren tot 32 soorten. Ik heb daaronder slechts één zoetwatervisch aangetroffen, de ver verbreide Anabas scandens CV, welke alzoo tot nog ver oostwaarts in de reeks der kleine Soenda-eilanden voorkomt. De verzameling was overigens zamengesteld als volgt.

---

(1) Mijne vroegere bijdragen tot de ichthyologie van Soembawa zijn getiteld:

A Contribution to the knowledge of the ichthyological fauna of Sumbawa. Journal of the Indian Archipelago and Eastern Asia Vol. II 1848 p. 632—639.

Nieuwe Bijdrage tot de kennis der ichthyologische fauna van Sumbawa, Natuurk. Tijdschr. voor Nederl. Indië Dl. XI 1855 p. 113—115.

1 Serranus celebicus Blkr.
2* Mesoprion dodecacanthoides Blkr.
3 „ lineolatus Blkr.
4* „ rangus CV.
5* Scolopsides Vosmeri CV.
6* Dentex sumbawensis Blkr.
7* „ tolu CV.
8* „ zysron Blkr.
9 Therapon servus CV.
10* „ theraps CV.
11* Pristipoma hasta CV.
12* Ambassis batjanensis Blkr.
13* Gerres filamentosus CV.
14 Sillago malabarica Cuv.
15* Upeneoides moluccensis Blkr.
16* „ sulphureus Blkr.
17 Upeneoides vittatus Blkr.
18* Polynemus microstoma Blkr.
19* Anabas scandens CV.
20* Chorinemus tol CV.
21* Megalaspis Rottleri Blkr.
22* Selar torvus Blkr.
23 Caranx ekala CV.
24* Carangoides citula Blkr.
25* Gazza minuta Blkr.
26* „ tapeinosoma Blkr.
27* Equula bindoides Blkr.
28* „ interrupta CV.
29* Trichiurus savala CV.
30* Culius niger Blkr.
31* Harengula moluccensis Blkr.
32* Engraulis Zollingeri Blkr.

Van deze soorten zijn niet minder dan 26, de met een * gemerkte, nieuw voor de kennis der fauna van Soembawa. Slechts Dentex sumbawensis is tevens nieuw voor de wetenschap.

In mijne jongste bijdrage tot de vischfauna van Soembawa bragt ik het aantal van dat eiland bekende vischsoorten op 57. De 26 boven gemerkte daarbij gevoegd, erlangt men als cijfer der thans van Soembawa opgeteekende vischsoorten 83, t. w.

1 Holocentrum sammara CV., Nat. T. Ned. Ind. III p. 555.
2 Lates nobilis CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 27.
3 Serranus celebicus Blkr, Nat. T. Ned. Ind. IV. p. 217.
4 „ crapao CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 37.
5 „ marginalis CV., ibid. p. 34.

6 Serranus pardalis Blkr, ibid. p. 37.
7 Mesoprion erythropterus CV., ibid. p. 46, 47.
8 „ lineolatus CV., ibid. p. 46.
9 „ dodecacanthoides Blkr, Nat. T. Ned. Ind. VI p. 489.
10 „ rangus CV., ibid. XVII p. 154.
11 Scolopsides Vosmeri CV., V. Bat. G. XXIII Sciaen. p. 27.
12 „ lycogenis CV., ibid. p. 27.
13 Heterognathodon bifasciatus Blkr, ibid. p. 30.
14 Dentex sumbawensis Blkr, Nat. T. Ned. Ind. XIX p. 439.
15 „ tolu CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Spar. p. 13.
16 „ zysron Blkr, Nat. T. Ned. Ind. XII p. 219.
17 Chrysphrys calamara CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Spar. p. 10.
18 Apogon melas Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 29, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. I Vissch. Amb. p. 27.
19 „ multitaeniatus Ehr., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 28.
20 „ hyalosoma Blkr = Apogon thermalis CV? (nec CV.), ib. p. 27, Nat. T. Ned. Ind. V p. 329.
21 Therapon servus CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 49.
22 „ theraps CV., ibid. p. 50.
23 Pristipoma hasta CV., ibid. XXIII Sciaen. p. 20.
24 „ nageb Rüpp., ibid. p. 21.
25 Caesio erythrogaster K. v. H., ibid. Maen. p. 9.
26 Gerres filamentosus CV., Verh. Bat. Gen. XXIII Maen. p. 10.
27 Ambassis batjanensis Blkr, Nat. T. Ned. Ind. IX p. 196.
28 „ nalua CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 29, Nat. T. Ned. Ind. IV. p. 453.
29 Sillago malabarica CV., Verh. Bat. Gen. XXII Perc. p. 61, Nat. T. Ned. Ind. XVII p. 157.
30 Upeneoides moluccensis Blkr, Nat. T. Ned. Ind. VIII p. 409.

31 Upeneoides sulphureus Blkr, Act. Soc. Scient. Ind. Neerl. II 8e Bijdr. Amb. p. 45.
32 „ vittatus Blkr, ibid. p. 42.
33 Polynemus microstoma Blkr, Nat. T. Ned. Ind. II p. 217.
34 Pterois volitans CV., Verh. Bat. Gen. XXII Sclerop. p. 7.
35 Apistus Zollingeri Blkr, ibid. p. 8.
36 Anabas scandens CV., Nat. T. Ned. Ind. XIII p. 329.
37 Chaetodon lunula CV., ib. VI p. 57.
38 „ octofasciatus Bl. Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet. p. 16.
39 „ princeps CV., ibid. p. 19.
40 „ vagabundus Bl. ibid. p. 18.
41 Heniochus maerolepidotus CV., ibid. p. 21.
42 Platex teira CV., ibid. p. 28.
43 Toxotes jaculator CV., ibid. p. 31.
44 Chorinemus tol CV., ib. XXIV Makr. p. 43.
45 Megalaspis Rottleri Blkr, ibid. p. 49.
46 Selar torvus Blkr, ibid. p. 51.
47 Caranx ekala CV., ibid. p. 59.
48 „ Forsteri CV., ibid. p. 57.
49 Carangoides citula Blkr., ibid. p. 65.
50 Gazza minuta Blkr, Nat. T. Ned. Ind. IV p. 259.
51 „ tapeinosoma Blkr, ibid. IV p. 260.
52 Equula bindoides Blkr, Verh. Bat. G. XXIV Makr. p. 83.
53 „ gomorah CV., ibid. p. 82.
54 „ interrupta CV., ibid. p. 85.
55 Trichiurus savala CV., ibid. p. 41.
56 Amphacanthus dorsalis CV., ibid. XXIII Teuth. p. 9.
57 „ hexagonatus Blkr, Nat. T. Ned. Ind. VII p. 41.
58 Mugil oligolepis Blkr = Mugil Dussumieri Blkr (nec CV.), Journ. Ind. Arch. II p. 637 = Mugil macrolepis Blkr (nec Smith), Nat. T. N. Ind. XVI p. 275.

59 Atherina bimanensis Blkr, Journ. Ind. Archip. II p. 637.
60 „ duodecimalis CV., Nat. T. Ned. Ind. II p. 485.
61 Gobiodon erythrophaios Blkr, ibid. X p. 409.
62 „ quinquestrigatus Blkr = Gobius quinquestrigatus CV., ibid. V p. 82.
63 Culius niger Blkr = Eleotris nigra QG., Verh. Bat. Gen. XXV Nal. ichth. Bengal. p. 105.
64 Pomacentrus fasciatus CV., Nat. T. Ned. Ind. IV p. 482.
65 „ trifasciatus Blkr = Pristotis trifasciatus Blkr, Journ. Ind. Archip. II p. 637.
66 „ vanicolensis CV. = Pristotis fuscus Blkr, Verh. Bat. Gen. XXII Ichth. Bali p. 9.
67 „ violascens Blkr = Pristotis violascens Blkr, Nat. T. Ned. Ind. XII p. 222.
68 Dascyllus amanus CV., ibid. II p. 247, VI p. 108.
69 Glyphisodon bengalensis CV., Verh. Bat. Gen. XXI Labr. cten. p. 11.
70 Heliases frenatus CV.?, Nat. T. Ned. Ind. III p. 710.
71 Cossyphus macrodon Blkr, Verh. Bat Gen. XXII Gladsch. Labr. p. 10.
72 Julis (Halichoeres) modestus Blkr, ibid. p. 26.
73 Scarus micrognathos Blkr, ibid. p. 56.
74 „ sumbawensis Blkr, Journ. Ind. Archipel. II p. 638, Nat. T. Ned. Ind. XI p. 104.
75 Harengula moluccensis Blkr, Nat. T. Ned. Ind. IV p. 609.
76 Alausa brevis Blkr, Journ. Ind. Archip. II p. 638.
77 Engraulis Zollingeri Blkr, Verh. Bat. Gen. XXIV Har. p. 38, Nat. T. Ned. Ind. XVII p. 172.
78 Amphisile scutata Cuv., Nat. T. Ned. Ind. II p. 245.
79 Anosmius striolatus Blkr = Tropidichthys striolatus Blkr, ibid. VI p. 503.
80 Balistes aculeatus Bl., Verh. Bat. Gen. XXIV Balist. p. 15.

81 Alutarius laevis Cuv., ibid. p. 21, Nat. T. Ned. Ind. II p. 304.
82 Ostracion cubicus L., Verh Bat. Gen. XXIV Balist. Ostrac. p. 35.
83 „ cornutus L., ibid. p. 32.

Dentex sumbawensis Blkr.

Dent. corpore subelongato compresso, altitudine $4\frac{2}{3}$ ad $4\frac{3}{4}$ in ejus longitudine cum, $3\frac{3}{4}$ circiter in ejus longitudine absque pinna caudali; latitudine corporis $1\frac{3}{4}$ circiter in ejus altitudine; capite mediocriter convexo $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis cum, $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis absque pinna caudali; altitudine capitis $1\frac{1}{4}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 3 fere in longitudine capitis, plus diametro $\frac{1}{2}$ distantibus; linea rostro-frontali ante oculos mediocriter convexa; rostro obtusiusculo, oculo multo sed multo minus duplo breviore; osse suborbitali granulato rugoso, inferne emarginato, postice obtuse rotundato, supra angulum oris oculi diametro triplo humiliore; maxillis aequalibus, superiore sub oculi parte anteriore desinente, 3 fere in longitudine capitis; dentibus maxillis pluiriseriatis parvis, serie externa seriebus internis majoribus maxilla superiore utroque latere p. m. 30 aequalibus, maxilla inferiore utroque latere p. m. 25 inaequalibus; maxilla superiore antice utroque latere insuper caninis 3 vel 4 parvis inaequalibus, angularibus ceteris majoribus; maxilla inferiore caninis nullis; praeoperculo squamis in series 3 dispositis, margine posteriore denticulato, angulo inferneque edentulo, limbo alepidoto parte squamata duplo circiter graciliore; operculo spina plana vix conspicua; squamis ctenoideis, lateribus 50 p. m. in serie longitudinali, 3 vel 4 in serie transversali supra lineam lateralem sub initio pinnae dorsalis; linea laterali lineae dor-

sali subparallela; pinna dorsali spinis gracilibus, totis osseis, sat validis, non productis, posterioribus sex subaequalibus, corpore non multo plus duplo humilioribus, membrana inter singulas spinas vix emarginata; pinna dorsali radiosa dorsali spinosa vix altiore postice angulata; pinnis pectoralibus acutis $4\frac{3}{4}$, ventralibus acutis radio 1° in filum pinnam analem non attingentem producto 5 et paulo, caudali profunde incisa lobis acutis superiore inferiore longiore $4\frac{3}{4}$ circiter in longitudine totius corporis; anali spina 3a spinis ceteris longiore, parte radiosa non vel vix emarginata postice acutangula paulo humiliore; colore corpore superne roseo, inferne argenteo; lateribus superne vittis 3 vel 4 longitudinalibus flavis; iride rosea vel flava; pinnis roseo-hyalinis, dorsali flavo marginata et vittis 2 gracilibus pulchre flavis paulo oblique postrorsum adscentibus tota longitudine parrallelis.

B. 6. D. 10/9 vel 10/10. P. 2/16. V. 1/5. A. 3/7 vel 3/8. C. 1/15/1 et lat. brev.

Hab. Sumbawa, in mari.

Longitudo speciminis unici 154'''.

Aanm. Van de talrijke soorten van Dentex mijner verzameling is de onderwerpelijke het naaste verwant aan Dentex nematopus Blkr van Celebes. Zij onderscheidt er zich echter van door minder verlengde buikvinnen, lager van onderen uitgerand onderoogkuilsbeen, aanmerkelijk kortere bovenkaak en daardoor kleinere bekspleet, minder bol profiel van den kop, slechts 2 smalle fraai gele bandjes over de rugvin, enz.

Scripsi Batavia Calendis Julii 1859.

OVER DE UITBARSTING

DER

OOSTELIJKE VULKANEN OP JAVA

IN 1586 (A. JAV. 1506).

DOOR

J. HAGEMAN, JCz.

Soerabaja, 7 *April* 1859.

Ik bied de navolgende vragen en antwoorden der redaktie van het Natuurkundig tijdschrift voor Nederlandsch Indië aan, ten einde eene poging aan te wenden, om, zoo mogelijk, tot meer vruchtbare nasporing te geraken, op de wijze, als in de Amsterdamsche Navorscher de aangenomene en lofwaardige gewoonte is.

De vragen zijn gedagteekend Rogodjampi, 21 Maart (5 April 1859); de antwoorden van Soerabaja 28 Maart (16 April 1859).

De geoloog Dr. Stohr, die mij onlangs heeft bezocht, is op de gedachte gekomen, de lokaliteiten zelve met de bronnen bij den heer Junghuhn (Java, enz. IV, 945) vergelijkende, dat niet de Ringgit de „brandende bergh" van 1586 kan zijn, maar dat die eerder in den Kaung te zoeken is. Ik ben

dit met hem eens, te meer daar gij in uwe geschiedenis van Java van eene uitbarsting van den Raung gewaagt. Zou die uitbarsting niet in 1586 hebben plaats gehad, in stede van omstreeks 1638? Behalve het verhaal van Houtman, van vele jaren daarna, is er, meen ik, maar één javaansch verhaal, dat van het barsten van den Ringgit spreekt, of van eene zoo ontzagchelijke verwoesting, als die gebeurtenis noodzakelijk zoude hebben medegesleept. Ik kan mij niet voorstellen, dat van Panaroekan of Bezoeki of eene andere plaats in die buurt een steen op den anderen zoude gebleven zijn; maar wel hebben wij hier, oost van den Raung, 9 voeten in den grond, sporen van menschen, dieren en karren in de verharde paras gevonden. (vide deel VII, Batav. Tijdschr. T. L. V., Uitbarstingen van den Idjen en Raung, van C. J. Bosch). Ik ben zeer verlangend, hieromtrent uw gevoelen te weten.

Ad § 1. De meening, dat de „brandende bergh" van Houtman, niet de Ringgit, maar de Raung is geweest, deel ik niet met u, met Dr. Stohr, met Dr. Muller, of met wie ook, die er aan mogt twijfelen, of wel de Ringgit die „gebarste berg" zou geweest zijn. Ik ben het hierin geheel met den heer Junghuhn eens (Java, enz. deel IV, 945). Ik heb dit mijn gevoelen reeds geopenbaard in mijne schriften, als in het Indisch Archief, III. 20; IV, 490, en in de Handleiding tot de kennis van Java, I, 71, 72, 117; terwijl in het uitgebreide, nog onuitgegevene, handschrift van de Algemeene Geschiedenis van Java, in het IIe boek, IIIe hoofdstuk, § 37, de gronden voor mijn gevoelen meer omschreven zijn.

Uwe meening, dat door de uitbarsting van 1586 de oostelijke of Blambangan-afhellingen der gebergten met eene dikke laag zouden zijn opgehoogd, is voor mij niet aannemelijk, vooral omdat de engelsche zeevaarder Tom Candish (Cavendish), die vóór Banjoewangi heeft geankerd gele-

gen, van den eersten tot den negentienden Maart 1588, hoegenaamd *niets* van berguitbarsting, noch van bergen spreekt, en hij Blambangan in zeer welvarenden toestand vond, bij den vorst is geweest, het verbranden van weduwen heeft vernomen, zelfs met ophef spreekt van de verschillende vruchten die Blambangan (Balamboan zoo als hij schrijft), opleverde. Daar nu de javaansche kronijk de uitbarsting vermeldt van een' berg in oostelijk Java, in A. J. 1506, en dit jaar, volgens mijne methode herleid, overeenkomt met A. D. 1586, (1506, af: 3 percent, blijft 1461; bij: 125, zamen 1586, A. J. 1506 begon 23 Dec. 1585 A. D.), zoude Cavendish de uitwerkselen van die uitbarsting wel medegedeeld, en de natuuromwenteling, door de uitbarsting van een' zóó nabij liggenden vulkaan als de Raung veroorzaakt, wel opgemerkt hebben. Dit dient ook tot antwoord op het voorkomende op bl. 281, deel VII, Bat. Tijdschr. Taal-, land- en volkenk. (gevoelen van den heer C. J. Bosch).

Mijne stelling, die ook de welbewezen meening van den heer Junghuhn is, dat de Ringgit die uitgebarste berg van 1586 is geweest, grondt zich, behalve op de bronnen en berigten bij den heer Junghuhn aangehaald, almede op de bekende historische omstandigheid, dat Panaroekan, alwaar te voren zoo veel Portugezen woonden, en alwaar zulk een omvangrijke transito-handel gedreven werd, als zijnde de stapelplaats tusschen Malakka en de Molukken, sedert (1523, 1586) bij Portugezen niet meer als zóódanig wordt genoemd, en geheel omgekeerd of verlaten schijnt te zijn geworden, zoodat die plaats zich niet alleen nooit heeft kunnen herstellen, maar ook, doordien er eene Balische historie bestaat, waarin van eene nieuwe stichting van Panaroekan, en van eene nieuwe verwoesting, door oorlog, wordt gewag gemaakt, omstreeks het midden der 17de eeuw, westersche, of het begin der 17de eeuw, Javasche tijdrekening. In de javaansche historien omtrent

de oorlogen met Blambangan onder sulthan Ageng en Soenan Tegalwangi van Mentaram, (A. D. 1636—1648) vindt men ook niet van Panaroekan, maar wel van Blambangan gewag gemaakt; en een gewest, dat geheel omgekeerd, en, onder vele voeten diepe uitgebarste stoffen begraven is geworden, zoo als van Blambangan wordt voorondersteld, zal zich in een tijdvak van vijftig jaren zoo spoedig niet herstellen, dat het de aandacht, de hebzucht van een vreemd vorst (zoo als van Mentaram) zou kunnen opwekken. Panaroekan was alzoo verwoest door de uitbarsting van den Ringgit in 1586; Panaroekan was eene even voorname handelplaats in oostelijk Java, als Bantam in het westelijk Java. Te Panaroekan hadden de Portugezen faktorijen, missiën voor hunne eeredienst, stapel-gebouwen; dit alles is vernietigd geworden, en geen enkel Portugeesch schrijver vermeldt iets daarvan na 1586 (vergelijk het Indisch Archief IV, 499, over Panaroekan).

De Ringgit zelf met zijne hoornen en gebroken wanden, levert het zigtbaar bewijs voor de aannemelijkheid en de geloofwaardigheid van eene zoodanige uitbarsting.

De tegenwerping welligt, dat Houtman van Panaroekan spreekt, kan, dunkt mij, hier niet in de weegschaal gelegd worden; want wat de eerste hollandsche zeevaarders in 1596 van „Sierra da Pagoda", van „Panarucan" wisten, hadden zij vernomen van de Portugesche schrijvers, Barros, Pinto, Mafeo, Jarricus, en het kaartje van Levanto van 1524.

De door u bedoelde uitbarsting van 1638 of daaromtrent, betreft waarschijnlijk de opgegevene van 1641, als wanneer, volgens de javaansche kronijk, zekere berg, Adiksa genaamd, moet zijn uitgebarsten. Deze naam is niet meer bekend; welligt wordt de Keloed bedoeld.

Ik deel geheel de zienswijze van Dr. Junghuhn, dat de „brandende bergh" van Houtman niet de Keloed kan geweest

zijn; maar daarmede is de kwestie niet beslist, tusschen den Ringgit en Raung. Uwe bewijzen zijn meest alle negatief; daar tegenover staan bezwaren van positieven, geologischen aard. Dat Cavendish zwijgt, is een zwak bewijs, om te bepalen dat de Ringgit, en niet de Raung, eene eruptie heeft geleden. Cavendish kwam in 1588. Zijn de jaargetallen uit dien tijd der Javasche geschiedenis zóó zeker, dat geene eruptie kan hebben plaats gevonden, na het bezoek van het Cavendish? Waar is het positief bewijs, dat de Ringgit werkelijk in 1586 is uitgebarsten? Alle berigten komen op Houtman's primitief berigt terug. Houtman heeft de noordkust niet aangedaan, heeft de plaats niet bezocht; hij spreekt van Panaroekan niet als van eene vernielde plaats, en hij zegt, dat „eenige steenen tot in het stadje zijn gevallen." Dit kon toen wel voldoende geweest zijn om de Portugezen te doen verhuizen; maar nu komt er bij, dat, naar het gevoelen van den heer Stohr, de Ringgit en zijne gesteenten geene sporen van nieuwe eruptie-produkten vertoonen. Dit bewees ik ook, van het binnengedeelte van den berg, dat ik zelf (en vermoedelijk ben ik de eenige), bezocht heb. Een gebarsten berg, zoo als Houtman berigt, die na tien jaren tijds nog zóó rookte, moet noodwendig of eenen krater of eene solfatara bezitten, en deze vormen een zoodanig gesteente, als na eeuwen nog te herkennen is. Van dit alles is bij den Ringgit geen zweem voorhanden of overgebleven.

De Ringgit is degelijk gebarsten; maar hetgeen is staande gebleven, zijn deelen van het binnengedeelte, en niet van de noordelijke buitenhelling. De zuidelijke helling, de G. Ranoe, is overgebleven. Eene eruptie, die eenen berg, van zoodanige uitgestrektheid, zoodanig doet barsten, moet van een zoo verschrikkelijk geweld geweest zijn, dat rondom ook geen steen op den anderen zal hebben kunnen blijven staan, en zelfs de eruptie van den Tambora zou daarmede niet te vergelijken

zijn.—Van Panaroekan, naauwelijks één uur gaans van den haard der eruptie, zou geen steen op den anderen zijn gebleven.

Maar nu komen de teekenschetsen van Houtman zelven niet wel overeen met de meening, dat de Ringgit bedoeld werd, en meer nog zoude men den Raung voor den „brandende bergh" moeten houden. Profiel I, genomen van om de noord van Straat Bali, kon den Ringgit onmogelijk anders geven, dan als een paar tanden van eene kam, onmiddellijk uit zee oprijzende, zoo als bij den heer Junghuhn zeer juist is geschetst. Maar ook de teekening geeft dien „brandende bergh" als een zadelberg met rook, en, daarvoor drie trappen oprijzend land. Deze zouden, van n. o. gezien, zeer juist zijn. No. 1 het lage land met heuvelen, van Panaroekan. No. 2 het Kendang gebergte. No. 3 de G. Soeket, en ten laatste, de tegenwoordig nog zadelvormige G. Raung. Op deze wijze zou de teekening met de natuur strooken. Houtman zegt ook niet de „brandende bergh" *bij* Panaroekan, maar wel *boven* Panaroekan. Maar nu maken de 2de en 3de teekeningen van Houtman het volstrekt onmogelijk om te denken, dat hij den Ringgit kan hebben bedoeld, en op het derde profiel wordt de berg, die als de „brandende bergh" beteekend wordt, zeer duidelijk als den Raung herkend.

De Raung heeft nieuwere eruptie's gehad; dit leeren geschiedenis en geologie. Hij rookt nog altijd door, en zijn top is vegetatieloos. De vlakte van Rogodjampé is door den vulkanischen stroom van 9 tot 10 voeten opgehoogd; sporen van menschen, paarden, buffels, karren, die in die streek zijn opgedolven, bewijzen de vroegere uitbarsting. Noch Matjan-poeti, noch Blambangan, is door die uitbarsting vernield geworden, daar de stroom een paal bezuiden Matjan-poeti is gebleven. De tijd, voor die uitbarsting aan te nemen, valt in het tijdvak van de vermeende uitbarsting van den Ringgit.

Dus blijf ik nog aan de gedachte vastkleven, dat de Ring-

git in 1586 is uitgebarsten, en niet de Ringgit door Houtman is bedoeld geworden.

Antwoord ad § 2. Na de bij den heer Junghuhn (Java IV. 864. 983) aangehaalde bronnen, voor zoo verre zij in mijn bezit zijn, nog eens te hebben nagelezen, als ook, het Tijdschrift voor Nederlandsch Indië, deel I van jaar VIII, bl. 173, 184: — Natuur- en geneeskundig Archief voor Nederlandsch Indië deel II, bl. 548; Bosch, in het Tijdschr. voor Taal-, land- en volkenkunde van het Batav. Gen. deel VII, bl. 278, en, na rijpe overweging met mijne nog levende bronnen voor navraag, moet ik blijven volharden bij mijn geloof, dat de Ringgit in 1506 der javaansche, of 1586 der gewone telling, is uitgebarsten, en dat Panaroekan toen verwoest is geworden; — geheel vrij en onverlet latende de vooronderstelling, dat de Raung (Raun, Rawoen) eveneens, vroeger en later, vreesselijke uitbarstingen moet hebben geleden.

Behalve de, vroeger aangegevene, negatieve gronden, staan natuurkundige en historische beschouwingen en overleveringen ter mijner hulpe, om de vermoede zware uitbarsting, van den Ringgit, in 1586, voor zeker aan te nemen, — even zeer, als om buiten twijfel te laten, dat zware uitbarstingen van den Raung het zuiderdeel van Blambangan hebben verwoest.

De persoonlijke bevinding bij het bezoeken van den Ringgit in de laatste jaren, — en het gemis van teekenen eener zware uitbarsting, zijn vrij stelllig; en even stellig kan men aannemen de uitbarsting van den Raung, waarvan de historische overlevering zegt, dat Matjan-poeti daardoor zou zijn verwoest, tijdens Tawang-aloen (A. D. 1638); dat er onder en tijdens Pangeran Danoe Redjo (A. D. 1730 c. c.) en onder of tijdens den kommandant Clemens de Harris (nà 1788), eveneens zware uitbarstingen van den Raung hebben plaats gevon-

den (Bosch, Tijdschr. Ind. Taal-land. en volkenk. VII 279). Uw vermoeden, en dat van Dr. Stohr, is alzoo wel aannemelijk, en heeft veel voor zich, maar dit geldt de *oostelijke* helling der Blambangan-vulkanen. Mijne vroegere negatieve bewijzen zal ik daarvoor ontvouwen, ten einde de *noordoostelijke* bergen regt te doen wedervaren.

De Javaansche historie of kronijk meldt eene uitbarsting der oostelijke vuurbergen in 1506. A° Java 1506 begon 23 December 1585, en eindigde 12 December 1586.—Destijds ging het rijk van Padjang ten onder, en kwam het rijk van Menteram, onder Senopati, in opkomst. — Van Senopati, en de gebeurtenissen onder zijn bestaan, hebben de Javanen nog al ruime aanteekening gehouden. Ik vind daarom geene reden de opgave van A. J. 1506, te betwijfelen. Van Portugesche aanteekeningen uit dit tijdvak is mij niets bekend op heden, — wat begrijpelijk is, daar de hoofdzetel der Portugezen verwoest was.

Voorzeker was hier geen Portugesche Plinius aanwezig. Alhoewel allerwege sporen van Portugesche vestiging op Java, vóór de komst der Hollanders, zich voordoen, is er echter nà het midden der 16e eeuw, bij Portugezen, weinig van die vestiging vermeld. — Houtman was vóór 1596 meermalen met portugesche schepen in den Archipel geweest en kon dus van Panaroekan, en den brandenden berg en diens uitbarsting, weten.

Cavendish hield koers van het oosten, langs Timor, Flores, Soembawa, Lombok, Bali, de straat Balamboan binnen, zoodat hij denkelijk den Ringgit niet zag. Hij meldt, dat er in het Blambangansche, binnenslands, Portugezen woonden, die handel dreven in nagelen, peper, suiker; twee hunner kwamen aan boord, vertelden veel van het land, niets van bergen. Hieruit leid ik af, dat de Raung destijds in rust was.

De overlevering in noordoostelijk Java, thans Bezoeki

en Panaroekan, spreekt van eene uitbarsting, eenige geslachten geleden, en waarvan zeker bergje, Klattakkan genaamd, een paar palen bewesten Panaroekan, bij Patjaron, benoordoosten den tegenwoordigen Ringgit, het middelpunt moet zijn geweest. Evenzoo zouden zeker bergje, G. Patjoro, en zeker stuk land, Pasier-poeti, bewesten den Ringgit, eveneens punten van vuuruitbarsting moeten zijn geweest. — De instorting of uitbarsting van het Ringgit-gebergte is onder de landsbewoners zeer levendig in herinnering bij overlevering. — Een mijner nog levende historie-bronnen, een man, die te Bezoeki in 1770 geboren, in 1802 tot 1816 regent van Poeger, Bondowosso en Bezoeki is geweest, en wiens geheugen nog zeer juist is, — kan die overleveringen tot drie vierden eener eeuw terugbrengen. Deze zegsman heeft echter het terrein, tusschen den Ringgit (kartelberg) en de Ranoe niet bezocht, doch verklaart, dat alles daar dooreen ligt, als in een chaos van verwarring. — Ook hij verklaart, nooit zwavel, asch, kraters of stilstaande poelen (ranoe) ontwaard te hebben in deze streken; doch de instorting en verwoesting van dit gebergte, is, volgens de overlevering, buiten twijfel.

De door Houtman genoemde „Sierra da Pagoda" (tempelberg) is de tegenwoordige Baloeran (kaap Sedano), aan welks noordoostelijken, in zee nederdalenden voet, weleer een tempeltje stond, Tjandi-bang, alwaar de legende de begraafplaats stelt van Angrenné, de vermoorde vrouw van Pandji van Djengollo (A. D. 1250—1300.)

Uwe erkenning, dat de Ringgit wel kan zijn gebarsten, gesprongen of vernield door eruptie, maar dat eene dergelijke gebeurtenis het geheele omliggende land moet omgekeerd hebben, als onvermijdelijk en natuurlijk stellende, beäam ik volkomen. — De overlevering zegt, dat Panaroekan weleer eene zoo voorname plaats was, dat er circa

4000 Chinezen woonden, en de chinesche djonken en wankangs aldaar regtstreeks uit China aankwamen. Nog ten huidigen dage vindt men in de straat Madoera, op den Javawal, de namen: „ Tandjong Tjina," nabij Panaroekan: „ Tandjong-Djong" bij Probolinggo, „Kali-djong," rivier van Bangil, als overblijfselen der vroegere handelsvermaardheid. De groote weg, tusschen Panaroekan en Modjopait, liep van Panaroekan om de zuid, door de tegenwoordige streek van Bondowosso en Pradjekan, over Djember, om de west op Lamadjang, en van daar om de noord op Banger, thans Probolinggo. — En in 1770, tijdens deze streken onder beheer van de Kompagnie kwamen, was alles rondom den Ringgit ééne enkele, bijna ondoordringbare, woestenij. Dit verklaart mijn zegsman, door wien Bondowosso (het tegenwoordige), gesticht is; dit getuigt de heer Bosch, Batv. Tijdschr. Taal-, land- en volkenk., deel VI, bl. 470, volgens ouden van dagen. — De stelling, dat eene zware uitbarsting van den Ringgit noodwendig het land moet omgekeerd hebben, is daarom volkomen aanneembaar. — Wie levert ons een enkel bewijs, dat Panaroekan, de groote handelsplaats, onafgebroken *is blijven* bestaan, nà 1586? — Wie levert één enkel bewijs, dat het omliggend land van Panaroekan, Pradjekan, Bondowosso en Bezoeki *niet* omgekeerd, maar steeds welvarend gebleven is? Noch Javanen, noch Portugezen, noch eenige schrijvers, ooggetuigen, van welken landaard ook, maken van Panaroekan gewag, sedert het laatst onzer 16de tot het midden der 17de eeuw. — Wel vinden wij op bl. 248, deel I, Ned. Reizen, 1784, in eene reisbeschrijving van Houtman in 1596 (ook vroeger door ons overgenomen, Indisch Archief, deel IV. bl. 499), dat Panaroekan eene ommuurde plaats was, maar deze beschrijving ziet voorzeker op *vroegere* jaren, vóór 1596, en 1586, toen de Portugezen nog deze plaats konden ophemelen. — In onzen tijd heeft

men nog beschrijvingen van Java, van 1816—20—30, voor den tegenwoordigen tijd opgedischt; en in een wetenschappelijk maandwerk wordt noordoostelijk Borneo, van Dalton in 1785, door Gronovius aangeduid, als den staat van zaken in 1840; — Ja, de kustlanden van Beron, Boeloengan en Tedoeng, op, Borneo's noordoostkust, die door den heer Von Dewall reeds in 1848 tot op 4 graden 20 minuten n. l. onder het Hollandsche Gouvernement gebragt waren, en ten deele er reeds in 1834 onder behoorden, — werden in het Tijdschrift voor Nederlandsch Indië 1849, deel I. bl. 76, als onder Solokh behoorende aangeduid. — De mededeeling over Panaroekan, in de reis van Houtman, is van evenveel waarde te achten, als de daarin tevens voorkomende beschrijving van Surubaya, van Johortan, van Dermaïo, Moncaon, Cravaon, en andere, als steden opgegevene, maar onbekende plaatsen op Java, zoo als de zeevaarders dit kunnen hebben vernomen of gelezen. — De landsoverleveringen zijn van meer waarde; (vergelijk Bat. Tijdschr. Taal-, land- en volkenkunde, deel VI, bl. 469). Uit niets blijkt stellig, dat Panaroekan in 1597 en later jaren werkelijk nog bestond; en uit niets blijkt, dat de landstreek Bliendoengan, thans Bondowosso, tot voor nu eene eeuw geleden, bevolkt, bebouwd of bezocht is geweest. — Het bed der kali Sampean, en de allerwege gevondene overblijfselen uit oude tijden, bedolven onder vulkanische beddingen, leveren eveneens overtuigende bewijzen, voor de eenmaal plaats gehad hebbende verwoesting door berguitbarsting. — De heer Bosch zegt daarom teregt, dat hij de bewering niet kan aannemen, dat dit bergland, rondom den Ringgit, eerst sedert de laatste honderd jaren, en nooit te voren is bevolkt geworden, en dat hier welligt zich de omstandigheid voordoet, van eene bevolking, door verschillende oorzaken geheel vernield of verloopen.

Wat aangaat het voorkomen al of niet van overblijfselen dier groote uitbarsting, die dit land zóódanig heeft omgekeerd, — geef ik u in overweging, wat er over 250 jaren van de uitbarsting van den Tambora en den Galoenggoeng als getuigenis overig zal wezen. — Wat is er overig als getuigenis van den Broeboe, den weleer zeer hoogen berg bezuiden Modjokerto, bewesten het Ardjoeno-gebergte? Eene massa bergpuinhoopen, even als tusschen den Ringgit en den Ranoe, ondoordringbaar en onbezocht. — Wat kan men nog zeggen omtrent de berguitbarsting, die het rijk van Djengollo omkeerde (1250 — 1300) en waarvoor de Keloed wordt aangeduid? — Het niet aanwezig vinden van kraters of solfataren, dient, dunkt mij, door een meer opzettelijk, naauwlettend onderzoek, door geheel het tusschenland, tusschen Ringgit en Ranoe, — te worden bevestigd. De naam Ranoe, stilstaand water, brengt zelfs eene naamskwestie in het spel.

Eindelijk is de bij Houtman gebezigde uitdrukking „boven" Panaroekan, en niet „bij" Panaroekan eene oud-hollandsche gewone uidrukking, om „verderop" aan te duiden. — Zoo zegt men in Holland nog: Soerabaja „boven" Batavia; Bantam; „boven" Batavia; Makassar „boven" Batavia, enz.

Op grond van dit alles blijf ik bij mijn geloof, dat de Ringgit, in A. J. 1506 of A. D. 1586, is uitgebarsten, en dat door die uitbarsting het omliggende land verwoest en omgekeerd is.

Latere ontdekkingen kunnen dit gevoelen welligt doen wankelen. Er is niets zoo historisch waar aangeduid, dat het geene wijziging zoude kunnen ondergaan.

BERIGTEN VAN VERSCHILLENDEN AARD.

Vulkanische verschijnselen in den Indischen Archipel.

Ternate. — Door de hevige regens is op den 10^{den} April jl. het bergwater met zooveel geweld komen afstroomen, dat geheele stukken gronds en geweldige rolsteenen door den vloed werden medegevoerd, en het water ter manshoogte op den weg tusschen de hoofdplaats en het fortje Kajoe-mehra stond.

De weersgesteldheid was, niettegenstaande de vele regens, zeer drukkend.

Op den 3^{den}, 4^{den}, 7^{den}, 9^{den}, 10^{den}, 11^{den}, 17^{den} en 25sten April zijn ligte schokken van aardbeving waargenomen.

De berg wierp aanhoudend dikke, donkere rookkolommen uit, en deed van tijd tot tijd een' dreigenden onderaardschen donder hooren.

Banda. — In den morgen van den 5^{den} op den 6^{den} en in den nacht van den 7^{den} op den 8sten Maart, hebben vrij hevige aardschuddingen plaats gehad.

De rigting was horizontaal van het n.w. naar het z.o.

De weêrsgesteldheid kenmerkte zich gedurende de maanden Maart en April door zware regenbuijen, vergezeld van sterke winden.

Timor. — Volgens berigt van den gezaghebber te Beloe (midden Timor), zijn in den nacht van den 8sten op den 9^{den} April jl. te Atapoepoe, twee hevige schokken van aardbeving waargenomen. De rigting der beweging was horizontaal van het n. o. naar het z. w. Omtrent den duur der

schokken werd niets gemeld. Ongelukken hebben er niet bij plaats gevonden. Te Koepang heeft men van deze aardschudding niets bespeurd.

(Javasche Courant 28 Mei 1859 N°. 43).

Ternate. — Gedurende Mei zijn twee aardbevingen waargenomen: de eerste den 17den des voormiddags, en de tweede den 30sten des nachts.

Hoewel de schokken vrij lang aanhielden, waren ze niet hevig.

De eerste helft der maand kenmerkte zich door koel en aangenaam weder: na volle maan vielen zware stortregens, vergezeld van hevige winden, waardoor op sommige plaatsen schade is aangerigt.

Menado. — Ofschoon gedurende April aan de stranden der Minahassa droogte heerschte, nu en dan door regenbuijen afgewisseld, regende het hevig in de bovenlanden: de bruggen en wegen hebben daardoor iets geleden.

Den 11den April nam men in de Minahassa ligte aardbevingen waar, even als den 21sten en 23sten van die maand en den 3den, 9den, 29sten en 30sten Mei.

Die van den 29sten Mei was zeer sterk.

(Javasche Courant 6 July 1859 N°. 54).

Banjoemas. — Den 5den July jl. is des morgens te zes uren eenige minuten eene allerhevigste aardbeving gevoeld, welke in eene horizontale, van het noorden naar het zuiden gekeerde rigting, ruim vier sekonden aanhield.

Voor zooverre bekend is, hebben de lands- en partikuliere gebouwen geene schade hierdoor geleden.

(Java-Bode 13 July 1859 N°. 56).

Kadoe. — Den 5den July jl. is te Magelang omstreeks kwartier over 6 ure in den morgen eene aardbeving gevoeld, welke, hoewel kort van duur, nogtans niet onbelangrijk was. De beweging was van het oosten naar het westen. In den nacht woei het vrij hevig, zonder vergezeld te zijn van regen. Geene schade is aangerigt.

(Javasche Courant 16 July 1859 N°. 57).

Patjitan. — In den vroegen morgen van den 5den July is ten 6¼ ure te dezer hoofdplaatse en, voor zoo ver de berigten reeds zijn ingekomen, op verschillende andere plaatsen in deze afdeeling, eene vrij hevige aardschudding waargenomen.

Het verschijnsel werd voorafgegaan door een dof rommelend onderaardsch gedruisch, terwijl de schok zelf, die ongeveer zeven sekonden aanhield, van eene trillende, zoo als zij zich aanvankelijk deed gevoelen, in eene golvende overging, en in eene trillende beweging eindigde.

De rigting was van het z. t. o. naar het n. t. w.

Hoewel de te weeg gebragte ontsteltenis groot was, zijn er echter geene ongelukken voorgevallen.

Alleen is het muurwerk van de adsistent-residentie 's woning hier en daar gescheurd, en is zulks met het zoutpakhuis te Pangool het geval, doch is van andere of meerdere schade tot dus verre niets vernomen.

Kediri. — In den morgen van den 5den July, omstreeks zeven uren, hebben zich in deze residentie vrij hevige schokken van aardbeving doen gevoelen.

Het scheen, dat de schokken, die eenige sekonden aanhielden, meer vertikaal dan horizontaal waren, voorts van het oosten naar het westen liepen.

Voorts zoover bekend is, hebben er geene ongevallen met menschen, vee of gebouwen plaats gehad; ofschoon soliede gebouwen in de schudding deelden.

(Javasche Courant 20 July 1859 N°. 58).

Soerabaja. — In den morgen van den 5den dezer omstreeks ten 6¼ ure zijn te Modjokerto vrij hevige schokken van aardbeving gevoeld geworden.

De rigting dezer aardgolving werd waargenomen plaats te hebben van het zuiden naar het noorden.

Ook hier ter plaatse zijn door sommige personen, omstreeks

$5\frac{1}{2}$ ure, bewegingen van den grond, hoewel zeer zwak, bespeurd geworden. Wij meenen te mogen vooronderstellen dat aan beide verschijnselen eene en dezelfde oorzaak ten grondslag strekt.

(Oostpost 7 July 1859 N°. 54).

Soerabaja. — Partikuliere berigten deelen ons mede, dat de aardbeving, waarvan wij in ons vorig nummer gewag maakten, ook dezelfde verschijnselen heeft veroorzaakt, te Madioen, Toelong-agoong en Trengalek.

Te Toelong-agoong was de schudding zóó sterk, dat de bijgebouwen van het door den heer Portier aldaar bewoonde huis zijn ingestort; terwijl vele bamboezen woningen daardoor uit verband zijn gerukt.

Te Trengalek is het regentsgebouw met bijgebouwen daardoor onbewoonbaar geworden.

(Oostpost 14 July 1859 N°. 56).

Ternate. — Het weder was gedurende een groot gedeelte der maand Juny onstuimig en regenachtig en de moesson zeer ongeregeld.

De berg van Ternate rookte in den aanvang dezer maand bijzonder sterk, terwijl hij na den 20sten geen rook meer uitwierp.

Den 28sten Juny, des avonds te 8 ure 7 minuten, had eene vrij sterke en zeer langdurige aardbeving plaats. De beweging was eene golvende, van het n. w. naar het z. o. en ging van een rommelend, onderaardsch, geluid, gelijk aan dat van een' ver verwijderden donder, vergezeld.

Den 29sten en 30sten Juny hadden bij herhaling ligte schokken plaats, ten gevolge waarvan de aarde nagenoeg niet tot rust kwam, hetgeen velen eene herhaling van den vreesselijken ramp in February 1840 deed vreezen, welke zich op dezelfde wijze aankondigde.

In den avond van den 30sten Juny bespeurde men weder rook uit den berg.

De aardbeving van den 28sten was van eene ligte zeebeving vergezeld. Op de schepen ter reede gevoelde men eerst eene trilling, alsof het schip rakelings over een koraalrif liep en daarna vingen deze vaartuigen aan te slingeren, nagenoeg met de potdeksels te water.

Twee met hout geladene praauwen, nabij het havenhoofd liggende, werden met eene sterke vaart naar het strand gezet en daarna weder hevig teruggeworpen, zoodat de bemanning haar behoud in eene overhaaste vlugt naar de reede zocht.

Te Sedang-oli, aan den overwal, liep het water een dertigtal voeten op het strand; en bij het terugloopen viel de baai voor een groot gedeelte droog.

De huizen in de het chinesche kamp werden bijna alle door de verschrikte bewoners verlaten. Echter was de aangerigte schade van weinig beteekenis.

Manado. (*Minahassa*).— Ofschoon de z. o. wind reeds vrij sterk doorblies, bleef in de maand Juny de regen, zoowel in de boven-, als in de benedenlanden aanhouden. De afvoer van produkten werd daardoor zeer belemmerd.

Evenals in de voorgaande maand, hadden in Juny aanhoudende en buitengewoon hevige aardbevingen plaats. Zij veroorzaakten echter geene beduidende schade, maar wel veel angst en ongerustheid onder de ingezetenen.

(Javasche Courant 30 July 1859 N°. 61).

Patjitan. — Volgens een' brief van den adsistent resident van Patjitan, den heer Noordziek, aan den gouverneur generaal, is in den nacht van den 2n July 1859, even vóór twaalf uren, te Patjitan eene aardschudding gevoeld, geheel in dezelfde rigting en gepaard met dezelfde verschijnselen als bij de in den morgen van den 5n July j. l. aldaar plaats

gehad hebbende aardbeving, met dat onderscheid evenwel, dat de duur korter was (4 sekonden). Ongelukken zijn niet voorgevallen.

Kort overzigt van de verrigtingen der ingenieurs van het Mijnwezen.

Sumatra's Westkust. — De ingenieur P. Van Dijk voltooide in het begin der maand Maart zijn rapport over het afgeloopen onderzoek naar het voorkomen en de ontginbaarheid van kolen in en nabij de baai van Tappanoeli. Den 11n daaraanvolgende verliet hij Tappanoeli en kwam eerst in het laatst der maand te Padang-pandjang aan.

Eiland Batjan. — De ingeuieur der 3e klasse O. F. U. I. Huguenin was sedert het begin van dit jaar blijven voortgaan met noodige reparatiën te doen uitvoeren aan woningen, loodsen, enz., en verschillende wegen in bruikbaren staat te doen brengen. Den 23n February ging genoemde ingenieur de ajer Mambia op tot buiten het kolenveld. Op dien togt werden aangetroffen schiefers, zandsteenen, kalksteenen, groensteenen, syeniet en rooden porfier, doch geene enkele koollaag. Een gelijk onderzoek werd in Maart door hem in de ajer Damar uitgevoerd, doch met even ongunstig gevolg. Bij het nasporen der verschillende beekjes, welke zich na de splitsing der ajer Damar in ajer Dama besar en ajer Damar ketjil in die rivieren uitstorten, bleek, dat het algemeen karakter der gesteenten meer en meer mergelachtig wordt. In die mergels komen hier en daar kooldeeltjes en dunne onregelmatige adertjes van bruinkool voor, alle van geene waarde. Voorts deed de ingenieur Huguenin op de hoogten tusschen ajer Damar en ajer Mambia drie putten graven, waardoor hij de overtui-

ging verkreeg, dat overal in den omtrek, de hoogste heuvels door een uitgestrekt oud alluvium van eruptieve gesteenten worden bedekt en de koolformatie, behalve in de rivieren, hier nergens aan den dag bloot komt.

Westerafdeeling van Borneo.—De ingenieur R. Everwijn was op den 13n April met de putgraving te Wang-phin-san tot eene diepte van 33 ned. el gevorderd. Op deze diepte begon men een' gang te drijven, ten einde de ader te snijden, en had dien op het einde der maand tot eene lengte van 13 ned. ellen uitgewerkt. De ader, die op 9 ned. ellen afstands van den put werd gesneden, was 0,35 ned. el zwaar en bestond geheel uit een' donker grijzen kleisteen, vermengd met fijn verdeelden ijzerpyriet, terwijl de insluitende witte kleisteen eene geringe hoeveelheid kopererts (koperglans) met ijzerpyriet bevatte. Op den 30n April begon men een' gang in de rigting der ader zelve te drijven, ten einde die zoover mogelijk noord- en zuidwaarts te onderzoeken en te gelijker tijd van den beganen grond een adit door het gebergte, in de hoop om daardoor tot nadere bekendheid met de ader en welligt tot andere ontdekkingen te geraken.

Den 6den April vertrok de ingenieur Everwijn naar Mandhar en van daar naar Liongkong, op welke plaats in den alluvialen grond fijn verdeeld gedegen koper wordt gevonden. Hij gaf de noodige bevelen tot het schoonkappen van het terrein en het oprigten van een tijdelijk verblijf, met het voornemen om daar een onderzoek in te stellen. Inmiddels bezocht hij Saloetong en vond daar eene betrekkelijk groote hoeveelheid gedegen koper en eenige adersteenen, zijnde kwarts met kopererts (koperglans en malachiet). Te Lianzepi, waar volgens opgaven sporen van gedegen koper waren aangetroffen, leidden de nasporingen van den ingenieur Everwijn echter tot geene uitkomst.

Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo. — De boring, die door den ingenieur Rant in de vlakte van Padang-kraton wordt uitgevoerd, had op den 16den April eene diepte van 101,11 ned. ellen bereikt.

(Javasche Courant 18 Juny 1859 No. 49).

Sumatra's Westkust.—De ingenieur P. Van Dijk hield zich gedurende de maand April bezig met eene uitvoerige opname van de kloof der Anee, waarvan hij een geologisch kaartje vervaardigde. Verder bragt genoemde ingenieur het mineralogisch onderzoek ten einde van de bergsoorten, door hem op de reis van Padang naar Siboga verzameld, en ving hij aan met het zamenstellen van een verslag der opgedane kennis over de geologie en den mineralogischen rijkdom van dit gedeelte der kust.

Eiland Banka. — Door den ingenieur J. E. Akkeringa werden in de maand April de werkzaamheden aan soengei Sekah vervolgd en aangevangen met het kappen van een pad naar het strand in Teloh-sekah en een ander naar soengei Pedjim of Kedjim. Onderwijl werden door een gedeelte van het werkvolk eenige onderzoekingen met den tsjam in het terrein van soengei Pandji verrigt. De geheele maand kenmerkte zich door menigvuldige regens, en er heerschten vele ziekten onder het werkvolk, zoo Chinezen als kettinggangers.

De adspirant-ingenieur P. H. Van Diest bezocht den heuvelrug, uitmakende het oostelijk gedeelte van het gebergte Maras, de rivieren Pri[illegible] en Doeren en eenige zijtakjes, die in Soengei Lajang uitmonden. De boringen, in de rivieren uitgevoerd, deden geen' tinerts vinden. Het onderzochtte terrein bestaat hoofdzakelijk uit zandsteen, waartusschen enkele lagen kleischiefer en ijzergesteenten. In de eerste helft der maand Mei begon het werkvolk eene boring in de rivier Simpana, de grens tusschen de distrikten Soengei-liat

en Blinjoe, aanvankelijk met gunstige resultaten. Den 22n Mei nam genoemde adspirant ingenieur te Blinjoe de dienst over van den ingenieur Akkeringa, voor den tijd van diens afwezen naar Biliton. Hij stelde het Blinjoesche werkvolk in de zijtakjes van bovengenoemde soengei Simpana werkzaam.

(Javasche Courant 20 July 1859 No. 58).

Personaliën.

Te Batavia aangekomen het Lid der Vereeniging, de heer C. F. Boudriot, Resident van Tegal.

Vertrokken naar Riouw en Lingga het Lid der Vereeniging de heer J. H. G. Jordens, Inspekteur van het Boschwezen in Nederlandsch Indië.

Vertrokken naar Nederland, het Lid der Vereeniging de heer Dr. J. K. van den Broek.

Benoemd tot Resident der Lampongsche distrikten het Lid der Vereeniging de heer R. Wijnen, wd. Resident dier distrikten.

Te Batavia aangekomen het Lid der Bereeniging de heer A. W. F. H. Tuckerman, Kapitein der Infanterie.

Benoemd tot Groot-Officier der Orde van de Eikenkroon het Lid der Vereeniging de Generaal-majoor A. Meis, Gouverneur van Sumatra's Westkust te Padang.

Benoemd tot President van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen het Lid der Vereeniging Zijne Excellentie de Luitenant Generaal J. van Swieten, Kommandant van het Indisch Leger.

Benoemd tot Leden van het Kollegie van Kuratoren van het Gymnasium Willem III te Batavia, de President der Vereeniging de heer Dr. P. Bleeker en het Besturend Lid der Vereeniging de heer G. F. de Bruyn Kops.

Benoemd tot Eere-Voorzitter van het Kollegie van Kuratoren van het Gymnasium Willem III, het Lid der Vereeniging de heer Mr. A. Prins, Lid in den Raad van Nederlandsch Indië.

Benoemd tot Ridder der Orde van de Eikenkroon het Besturend Lid der Vereeniging de heer M. Th. Reiche, Officier van Gezondheid der 1e klasse te Batavia.

Benoemd tot Besturend Lid van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, het Lid der Vereeniging, de heer Mr. A. PRINS, te Batavia.

Te Batavia aangekomen het Lid der Vereeniging de heer E. A. LANGE, Inspekteur der Hospitalen van de Buitenbezittingen.

Van Batavia te Muntok aangekomen het Lid der Vereeniging de heer C. F. MOGK, Officier van Gezondheid der 1e klasse.

Benoemd tot Ridder der 3de kl. van St. Anna van Rusland, het Lid der Vereeniging de heer Jkhr J. L. C. POMPE VAN MEERDERVOORT, Officier van Gezondheid der 2de klasse bij Z. M. Marine, te Desima.

Benoemd tot Korresponderend Lid van de Asiatic Society of Bengal te Calcutta, de President der Vereeniging de heer Dr. P. BLEEKER.

Te Batavia aangekomen (van Banka) het Lid der Vereeniging de heer F. W. DOLGE, Officier van Gezondheid der 1ste klasse.

Van Batavia naar Makassar vertrokken het Lid der Vereeniging de heer E. A. LANGE, Dirigerend Officier van Gezondheid der 2de klasse, Inspekteur der Pospitalen van de Buitenbezittingen.

Benoemd tot Lid der Hoofdkommissie van Onderwijs in Nederlandsch Indië het Lid der Vereeniging de heer G. W. FREDZESS, Luitenant Kolonel der Genie te Batavia.

Benoemd tot President der Hoofdkommissie van Onderwijs in Nederlandsch Indië het Lid der Vereeniging, de heer Mr. A. PRINS, Lid in den Raad van Nederlandsch Indië.

Op verzoek eervol ontslagen als Leden der Hoofdkommissie van Onderwijs in Nederlandsch Indië, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezene dien-

sten, het Lid der Vereeniging de heer Dr. G. Wassink, Chef der Geneeskundige dienst in Nederlandsch Indië en de President der Vereeniging de heer Dr. P. Bleeker.

Van Batavia naar Salatiga vertrokken het Lid der Vereeniging, de heer F. W. Dolge, Officier van Gezondheid der 1e klasse.

Van Tjilatjap te Batavia aangekomen het Lid der Vereeniging de heer A. H. Kunze, Officier van Gezondheid der 2e klasse.

Overleden op de terugreis naar Nederland, bij de Kaap Verdische eilanden, het Honorair Lid der Vereeniging Zijne Excellentie de Vice-admiraal J. F. D. Bouricius.

Te Batavia van eene inspektie in Oost-Java terug gekomen het Lid der Vereeniging Zijne Excellentie de Luitenant Generaal, Kommandant van het Indisch leger J. van Swieten.

Eervol uit 's lands dienst ontslagen met behoud van aanspraak op pensioen, het Lid der Vereeniging de heer C. F. Boudriot, Resident van Tegal.

Van Batavia naar Bandjermasin vertrokken, het Besturend Lid der Vereeniging, de heer Corns De Groot, Chef van het Mijnwezen in Nederlandsch Indië.

Van Batavia naar Soerabaja enz. vertrokken in het gevolg van den Gouverneur Generaal, het Lid der Vereeniging de heer E. Netscher, Referendaris ter Algemeene Sekretarie.

Bevorderd tot Officier van gezondheid der 2e klasse en overgeplaatst van Batavia bij de Civiele en Militaire Geneeskundige dienst te Kediri, het Lid der Vereeniging de heer T. H. Eisinger.

Op verzoek eervol uit 's lands dienst ontslagen het lid der Vereeniging H. A. F. De Vogel, Kontroleur bij de

Landelijke inkomsten en Kulturen te Bodjonegoro.

Verlof verleend naar Nederland aan het Lid der Vereeniging den heer D. F. SCHAAP, Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden.

Overgeplaatst van Willem I naar Serang het Lid der Vereeniging de heer C. HELFRICH, Officier van Gezondheid der 2de klasse.

Verlof verleend naar Nederland aan het Lid der Vereeniging den heer J. H. TOBIAS, Resident van RIOUW en Onderhoorigheden.

INDEX

SPECIERUM ANIMALIUM IN VOLUMINIBUS XV—XIX DIARII SOCIETATIS SCIENTIARUM INDO-NEËRLANDICAE DESCRIPTARUM.

INSECTA.

Diptera.

Culex variegatus Dol., Dl. XVII p. 77.
„ subulifer Dol., Dl. XVII p. 78.
Sciara femoralis Dol., Dl. XVII p. 78.
Limnobia aurantiaca Dol., Dl. XVII p. 78.
Tipula longicornis Dol., Dl. XVII p. 79.
Megistocera atra Dol., Dl. XVII p. 80.
Cylindrotoma ornatissima Dol., Dl. XVII p. 80.
Ephippium nigerrimum Dol., Dl. XVII p. 81.
Wallacea argentea Dol., Dl. XVII p. 82.
Sargus rufus Dol., Dl. XVII p. 83.
„ ferrugineus Dol., Dl. XVII p. 83.
Tabanus furunculigenus Dol., Dl. XVII p. 84.
„ cinnamomeus Dol., Dl. XVII p. 84.
„ monoculus Dol., Dl. XVII p. 85.
Subula flavipes Dol., Dl. XVII p. 85.
„ vittata Dol., Dl. XVII p. 86.

Xiphocera rufithorax Dol., Dl. XVII p. 86.
Laphria puer Dol., Dl. XVII p. 87.
„ dissimilis Dol., Dl. XVII p. 87.
„ Bleekeri Dol., Dl. XVII p. 88.
Ommatius spathulatus Dol., Dl. XVII p. 89.
Gonypes unicolor Dol., Dl. XVII p. 89.
„ annulipes Dol., Dl. XVII p. 90.
Damalina laticeps Dol., Dl. XVII p. 91.
„ erythrophthalmus Dol., Dl. XVII p. 91.
Atherix nigritarsis Dol., Dl. XVII p. 92.
Antrax aterrima Dol., Dl. XVII p. 93.
„ angustata Dol., Dl. XVII p. 93.
Psilopus longicornis Dol., Dl. XVII p. 94.
„ palmetorum Dol., Dl. XVII p. 94.
Baccha semilimpida Dol., Dl. XVII p. 94.
Graptomyza melliponaeformis Dol., Dl. XVII p. 95.
Eristalis refulgens Dol., Dl. XVII p. 96.
Syritta amboinensis Dol., Dl. XVII p. 97.
Eumerus bimaculatus Dol., Dl. XVII p. 98.
Syrphus villosulus Dol., Dl. XVII p. 99.
Pipiza moerens Dol., Dl. XVII p. 99.
Conops bipartita Dol., Dl. XVII p. 100.
Echinomyia monticola Dol., Dl. XVII p. 101.
Eurygaster setosa Dol., Dl. XVII p. 102.
„ strigosa Dol., Dl. XVII p. 102.
Senometopia sphingum Dol., Dl. XVII p. 103.
Masicera morio Dol., Dl. XVII p. 104.
„ aurifrons Dol., Dl. XVII p. 104
Zambera Walkeri Dol, Dl. XVII p. 105.
Clytia modesta Dol., Dl. XVII p. 105.
„ nigroanalis Dol., Dl. XVII p. 106.
Gonia exigua Dol., Dl. XVII p. 106.
Spiroglossa typus Dol., Dl. XVII p. 107.

Prosena moluccana Dol., Dl. XVII p. 108.
Rutila nigrocostalis Dol., Dl. XVII p. 108.
Omalogaster rufescens Dol., Dl. XVII p. 109.
Sarcophaga aurifrons Dol., Dl. XVII p. 109.
„ frontalis Dol., Dl. XVII p. 110.
Musca (Lucilia) bivittata Dol., Dl. XVII p. 111.
„ („) azurea Dol., Dl. XVII p. 111.
„ (Pollenia) flavicans Dol., Dl. XVII p. 112.
Aricia quadripunctata Dol., Dl. XVII p. 113.
„ graminicola Dol., Dl. XVII. p. 113.
Spilogaster pusilla Dol., Dl. XVII p. 114.
Hydrotaea bicolor Dol., Dl. XVII p. 114.
Ophyra riparia Dol., Dl. XVII p. 115.
Pachycephala Mohnikei Dol., Dl. XVII p 116.
„ albifacies Dol., Dl. XVII p. 117.
Zygaenula paradoxa Dol., Dl. XVII p. 118.
Sapromyza punctigera Dol., Dl. XVII p. 118.
Ortalis regularis Dol., Dl. XVII p. 119.
„ flaviscutellata Dol., Dl. XVII p. 120.
„ trifasciata Dol., Dl. XVII p. 121.
Bactrocera conformis Dol., Dl. XVII p. 122.
„ maculigera Dol., Dl. XVII p. 122.
„ ? verpoides Dol., Dl. XVII p. 123.
Themara alboguttata Dol., Dl. XVII p. 124.
„ nigropunctaluta Dol., Dl. XVII p. 124.
Herina chalybea Dol., Dl. XVII p. 125.
„ limpidipennis Dol., Dl. XVII p. 126.
„ grandis Dol., Dl. XVII p. 126.
„ nigrocostata Dol., Dl. XVII p. 126.
Micropeza tenuis Dol., Dl. XVII p. 127.
Drosophila ananassae Dol., Dl. XVII p. 128.

Homoptera.

Dundubia decem Walk., Dl. XIX p. 361.

Dundubia duarum Walk., Dl. XIX p. 362.
Huechys falcialis Walk., Dl. XIX p. 362.
Hotinus intricatus Walk., Dl. XIX p. 363.
„ cultellatus Walk., Dl. XIX p. 363.
Aphaena saturata Walk., Dl. XIX p. 364.
„ veris-amor Walk., Dl. XIX p. 364.
„ uniformis Walk., Dl. XIX p. 364.
Dictyophora speicarina Walk., Dl. XIX p. 365.
Leusaba marginalis Walk., Dl. XIX p. 365.
Isporisa apicalis Walk., Dl. XIX p. 366.
Epora subtilis Walk., Dl. XIX p. 367.
Daradax acris Walk., Dl. XIX p. 367.
Cixius ferreus Walk., Dl. XIX p. 367.
„ diffinis Walk., Dl. XIX p. 367.
„ guttifer Walk., Dl. XIX p. 367.
„ aequus Walk., Dl. XIX p. 368.
„ perplexus Walk., Dl. XIX p. 368.
„ inclinatus Walk., Dl. XIX p. 368.
„ simplex Walk., Dl. XIX p. 368.
„ vilis Walk., Dl. XIX p. 369.
„ modicus Walk., Dl. XIX p. 369.
„ nexus Walk., Dl. XIX p. 369.
„ despectus Walk., Dl. XIX p. 369.
„ deductus Walk., Dl. XIX p. 370.
„ munitus Walk., Dl. XIX p. 370.
„ trahens Walk., Dl. XIX p. 370.
„ pallens Walk., Dl. XIX p. 370.
„ finitus Walk., Dl. XIX p. 370.
„ dilectus Walk., Dl. XIX p. 371.
„ dotatus Walk., Dl. XIX p. 371.
„ insuetus Walk., Dl. XIX p. 371.
Bidis pictula Walk., Dl. XIX p. 371.
„ punctifrons Walk., Dl. XIX p. 372.

Bidis contigua Walk., Dl. XIX p. 372.
Ostama juncta Walk., Dl., XIX p. 372.
Erana operosa Walk., Dl. XIX p. 373.
Rhotala delineata Walk., Dl. XIX p. 373.
Issus praecedens Walk., Dl. XIX p. 374.
„ compositus Walk., Dl. XIX p. 374.
„ retractus Walk., Dl. XIX p. 374.
„ furtivus Walk., Dl. XIX p. 374.
„ patulus Walk., Dl. XIX p. 375.
„ iris Walk., Ll. XIX p. 375.
„ gravis Walk., Dl. XIX p. 375.
„ arctatus Walk., Dl. XIX p. 375.
„ sobrinus Walk., Dl. XIX p. 375.
„ ovalis Walk., Dl. XIX p. 375.
„ literosus Walk., Dl. XIX p. 376.
„ lineatus Walk., Dl. XIX p. 376.
Hiracia ignava Walk., Dl. XIX p. 376.
Hemisphaerius niger Walk., Dl. XIX p. 377.
„ typicus Walk., Dl. XIX p 377.
„ torpidus Walk., Dl. XIX p. 377.
Eurybrachys conserta Walk., Dl. XIX p. 377.
„ vetusta Walk., Dl. XIX p. 377.
„ intercepta Walk., Dl. XIX p. 378.
„ surrecta Walk., Dl. XIX p. 378.
Flatoides veterator Walk., Dl. XIX p. 368.
„ posterus Walk., Dl. XIX p. 379.
„ limitaris Walk., Dl. XIX p. 379.
„ stupidus Walk, Dl. XIX p. 379.
Ricania osmyloides Walk., Dl. XIX p. 379.
„ subacta Walk., Dl. XIX p. 379.
Benna canesceus Walk., Dl. XIX p. 379.
„ clarescens Walk., Dl. XIX p. 380.
„ praestans Walk., Dl. XIX p. 380.

Serida latens Walk., Dl. XIX p. 380.
„ fervens Walk., Dl. XIX p. 380.
Paricana dilatipennis Walk., Dl. XIX p. 381.
Niserte submentiens Walk., Dl. XIX p. 381.
„ flammula Walk., Dl. XIX p. 381.
„ fervens Walk., Dl. XIX p. 381.
Eucarpia univitta Walk., Dl. XIX p. 382.
Rhotana latipennis Walk., Dl. XIX p. 382.
Pochazia convergens Walk., Dl. XIX p. 383.
Nephesa grata Walk., Dl. XIX p. 383.
„ guttularis Walk., Dl. XIX p. 383.
„ volens Walk., Dl. XIX p. 383.
„ lutea Walk., Dl. XIX p. 383.
„ deducta Walk., Dl. XIX p. 383.
„ tripars Walk., Dl. XIX p. 383.
Poeciloptera rorida Walk., Dl. XIX p. 384.
„ deplana Walk., Dl. XIX p. 284.
Ficarasa pallida Walk., Dl. XIX p. 385.
Eupilis hebes Walk., Dl. XIX p. 385.
Centrotus subsimilis Walk., Dl. XIX p. 385.
„ limbatus Walk., Dl XIX p. 386.
„ densus Walk., Dl. XIX p. 386.
„ latimargo Walk., Dl. XIX p. 386.
„ varipes Walk., Dl. XIX p. 387.
„ cicadiformis Walk., Dl. XIX p. 386.
„ consocius Walk., Dl. XIX p. 386.
Micreune metuenda Walk., Dl. XIX p. 387.
Cercopis semipardalis Walk., Dl. XIX p. 388.
„ delineata Walk., Dl. XIX p. 388.
„ semirosea Walk., Dl. XIX p. 388.
„ undulifera Walk., Dl. XIX p. 388.
„ subdolens Walk., Dl. XIX p. 388.
Ptyelus ineffectus Walk., Dl. XIX p. 388.
Amarusa picea Walk., Dl. XIX p. 389.

Perinoia exclamans Walk., Dl. XIX p. 389.
„ signifera Walk., Dl. XIX p. 389.
„ expressa Walk., Dl. XIX p. 390.
Tettigonia elongata Walk., Dl. XIX p. 390.
„ lineolata Walk., Dl. XIX p. 390.
„ angularis Walk., Dl. XIX p. 390.
„ invadens Walk., Dl. XIX p. 391.
„ scitipennis Walk.,Dl. XIX p. 391.
„ lepidipennis Walk., Dl. XIX p. 391.
„ eburnea Walk., Dl. XIX p. 391.
„ signifera Walk., Dl. XIX p. 391.
„ polita Walk., Dl XIX p. 391.
„ glabra Walk., Dl. XIX p. 392.
„ inclinans Walk., Dl. XIX p. 392.
„ difficilis Walk., Dl. XIX p. 392.
Ledra tuberculifrons Walk., Dl. XIX p. 392.
„ dilatuifrons Walk., Dl. p. XIX 392.
„ tenuifrons Walk., Dl. XIX p. 393.
„ longifrons Walk.. Dl. XIX p. 393.
„ conicifrons Walk., Dl. XIX p. 393.
„ planifrons Walk., Dl XIX p. 393.
„ arcuatifrons Walk., Dl. XIX p. 394.
„ ranifrons Walk., Dl. XIX p. 394.
„ obtusifrons Walk., Dl. XIX p. 394.
„ truncatifrons Walk., Dl. XIX p. 394.
Epiclines obliqua Walk., Dl. XIX p. 395.
Isaca bipars Walk., Dl. XIX p. 395.
Acocephalus discigutta Walk., Dl. XIX p. 396.
Coelidia dirigens Walk., Dl. XIX p. 396.
„ pardalis Walk., Dl XIX p. 396.
„ albisigna Walk., Dl. XIX p. 396.
„ capraria Walk., Dl. XIX p. 396.
Bythoscopus testacuis Walk., Dl. XIX p. 397.

Bythoscopus metallicus Walk., Dl. XIX p. 397.
„ lateralis Walk., Dl. XIX p. 397.
„ cephalotes Walk., Dl. XIX p. 397.
„ biarcuatus Walk., Dl. XIX p. 398.
„ laetisigna Walk., Dl. XIX p. 398.
„ nigrilinea Walk., Dl. XIX p. 398.
„ ignicans Walk., Dl. XIX p. 398.

PISCES.

Holocentrum binotatum QG., Dl. XV p. 207.
Heterophthalmus katoptron Blkr, Dl. XVI p. 253.
„ palpebratus Blkr, Dl. XVI p. 253.
Cirrhitichthys oxyrhynchos Blkr, Dl. XV p. 205.
Serranus Waandersi Blkr, Dl. XVII p. 152.
Mesoprion rangus CV., Dl. XVII p. 154.
Dentex balinensis Blkr., Dl. XVII p. 155.
„ sumbawensis Blkr, Dl. XIX p.
Apogon Noordzieki Blkr, Dl. XIX p. 336.
Ambassis Kopsi Blkr, XV p. 253.
Sillago malabarica CV., Dl. XVII p. 157.
„ maculata QG., Dl. XVII p. 161.
„ japonica T. Schl, Dl. XVII p. 163.
„ chondropus Blkr, Dl. XVII p. 166.
„ macrolepis Blkr, Dl. XVII p. 146.
Holacanthus pseudannularis Blkr, Dl. XV p. 169.
Osphromenus Deissneri Blkr, Dl. XVIII p. 376.
Acanthurus goramensis Blkr, Dl. XV p. 208.
Mugil oligolepis Blkr = Mugil macrolepis Blkr, Dl. XVI p. 275.
„ vaigiensis QG. = Mugil melanochir K. v. H., Dl. XVI p. 276.

Mugil Rossii Blkr, Dl. XVI p. 276.
„ parmatus Cant., Dl. XVI p, 276.
„ sundanensis Blkr = Mugil brachysoma Blkr, Dl. XVI p. 276.
„ ceramensis Blkr, Dl. XVI p. 277.
„ Valenciennesii Blkr, Dl. XVI p. 277.
„ Troschelii Blkr, Dl. XVI p. 277.
„ cephalotus Cant., an et CV?, Dl. XVI p. 277.
„ Engeli Blkr, Dl. XVI p. 277.
„ cunnesius Blkr, an et CV? Dl. XVI p. 278.
„ bontah Blkr, Dl XVI p. 278.
„ labiosus CV., Dl. XVI p. 278.
„ borneënsis Blkr = Mugil adustus Blkr, Dl. XVI p. 278.
„ coeruleomaculatus Lac., Dl. XVI p. 279.
„ borbonicus Cant., an et CV?, Dl. XVI p. 279, XVIII p. 375.
„ Ophuysenii Blkr, Dl. XVI p. 279.
„ Speigleri Blkr, Dl. XVI p. 279.
„ axillaris CV?, Dl. XVI p. 280.
„ macrocheilos Blkr, Dl. XVI p. 280.
„ heterocheilos Blkr, Dl. XVI p. 280.
Pseudoplesiops typus Blkr, Dl. XVI p. 280.
Glyphisodon leucozona Blkr, Dl. XIX p. 338.
„ xanthonotus Blkr, Dl. XVIII p. 375.
Crenilabrus leucozona Blkr, Dl. XV p. 238.
Tautoga leucomos Blkr, Dl. XV p. 239.
Anampses coeruleopunctatus Rüpp., Dl. XIX p. 342.
Julis (Julis) Girardi Blkr, Dl. XVII p. 168.
„ („) quadricolor Less., Dl. XIX p. 339.
Novacula tetrazona Blkr, Dl. XVII p. 169.
Gobius notacanthus Blkr, Dl. XV p. 210.
„ stethophthalmus Blkr, Dl. XV p. 236.

Eleotriodes Helsdingenii Blkr, Dl. XV p. 212.
Callionymus goramensis Blkr, Dl. XV p. 214.
Petroskirtes kallosoma Blkr, Dl. XV p. 227.
„ Heyligeri Blkr, Dl. XVI p. 340.
Tripterygion trigloides Blkr, Dl. XV p. 234.
Salarias tetradactylus Blkr, Dl. XV p. 228.
„ decussatus Blkr, Dl XV p. 230.
„ bilitonensis Blkr, Dl. XV p. 231.
„ Hendriksi Blkr, Dl. XV p. 233.
„ epalzeocheilos Blkr, Dl XIX p. 344.
„ Schultzei Blkr, Dl. XIX p. 345.
Antennarius urophthalmus Blkr, Dl. XV p. 237.
„ tuberosus Blkr, Dl. XV p. 463.
Micronema phalacronotus Blkr, Dl. XVI p. 386.
Systomus Waandersi Blkr, Dl. XVI p. 358.
Cobitis Art. Blkr., Dl. XVI p. 303.
Lepidocephalus Blkr, Dl. XVI p. 303.
Acanthopsis v. Hass., Dl. XVI p. 303.
Acanthophthalmus v. Hass., Dl. XVI p. 304.
Cobitichthys Blkr, Dl. XVI p. 304.
Hymenophysa McCl., Dl. XVI p. 303.
Hemiramphus balinensis Blkr, Dl. XVII p. 170.
Engraulis Zollingeri Blkr, Dl. XVII p. 172.
Muraena chlorostigma Blkr, Dl. XV p. 160.
„ javanica Blkr, Dl. XIX p. 347.
„ pardalis T. Schl., Dl. XVI p. 205.
„ xanthospilos Blkr, Dl. XIX p. 348.
„ Brummeri Blkr, Dl. XVII p. 137.
Uropterygius xanthopterus Blkr, Dl. XIX p. 350.
Sphagebranchus polyophthalmus Kp = Dalophis polyophthalmus Blkr, Dl. XVI p. 211.
Oxybeles gracilis Blkr = Fierasfer gracilis Blkr, Dl. XV p. 163.
Monacanthus penicilligerus Cuv., Dl. XVII p. 173.

Doryramphus melanopleura Blkr = Syngnathus melanopleura Blkr, Dl. XV p. 465.
Syngnathus Andersoni Blkr, Dl. XV p. 465.
" tetrophthalmus Blkr, Dl. XV p. 467.

REPTILIA.

Hemidactylus Ludekingi Blkr, Dl. XVI p. 27.
" platurus Blkr, Dl. XVI p. 31.
" Meyeri Blkr, Dl. XVI p. 47.
Lycodon ophiteoides Blkr, Dl. XVI p. 436.
Ablabes baliodeiroides Blkr, Dl. XVI p. 359.
Enicognathus javanicus Blkr, Dl. XVI p. 437.
Gonyosoma Jansenii Blkr, Dl. XVI p. 242.
Homalopsis buccatus Fitz., Dl. XVI p. 311.
Aipysurus margaritophorus Blkr, Dl. XVI p, 49.
Bufo gymnauchen Blkr, Dl. XVI p. 46.
Epicrium monochrous Blkr, Dl. XVI p. 188.

AVES.

Phlyctolophus galerita, XVII p. 361.
Trichoglossus cyanogrammus Wagl., Dl. XVIII p. 360.
Cracticus varius Gm., Dl XVII p. 361.
Phonygama viridis L., Dl. XVII p. 361.
Paradisea apoda L., Dl. XVII p. 377.
Casuarius galeatus Vieill., Dl. XVII p. 364.

New York Botanical Garden Library
3 5185 00240 3499